

สตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สังคมโปรีในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน

นางสาวรัญวรัชญ์ พูลศรี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

WOMEN AND THE CONSTRUCTION OF SINGAPOREAN IDENTITY IN
THE LITERARY WORKS OF CHINESE SINGAPOREAN WOMEN WRITERS

Miss Ranwarat Poonsri

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Literature and Comparative
Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2014

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิ่งมีชีวิตในวรรณกรรม
	ของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน
โดย	นางสาวรัญวรัชญ์ พูลศรี
สาขาวิชา	วรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรเดช โชติอุดมพันธ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พชณี ตั้งยืนยง)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ถนอมนวล หิรัญเทพ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. กำจร หลุยยะพงศ์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1	13
บทนำ.....	13
1.1. ความสำคัญของปัญหา	13
1.1.1. นิยามเปอรานากันกับวัฒนธรรมพันทาง.....	16
1.1.2. บทบาทนักเขียนเปอรานากันและภูมิหลังนักเขียนสตรีทั้งสาม.....	19
1.1.3. นักเขียนเปอรานากันกับการนับถือคริสต์ศาสนา	24
1.1.4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	26
1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
1.3. วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	34
1.4. สมมติฐานของการวิจัย	35
1.5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	35
1.6. ขอบเขตการวิจัย	36
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	38
บทที่ 2	39
ประวัติศาสตร์สิงคโปร์จากมุมมองของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน: จาก “เรื่องของเธอ”(Her-story) สู่อัตชีวประวัติชาติ (History).....	39
2.1. แนวคิด Her-story กับการนำเสนอประวัติศาสตร์ฉบับสตรี	40
2.2. ประวัติศาสตร์สิงคโปร์ก่อนการก่อตั้งประเทศในนวนิยายของซูเจิน คริสทีน ลิม และ สเตลลา กง.....	43

2.2.1. แร้งงานเงินอพยพหลากเผ่าพันธุ์ในฐานะบรรพบุรุษของชาวสิงคโปร์ ในนวนิยายเรื่อง A Bit of Earth ของซูเจิน คริสทีน ลิม.....	43
2.2.2. เปอรานากัน: อัตลักษณ์พันทางและการปรับตัวของชาวจีนในบริบทอาณานิคมในนวนิยายเรื่อง The Scholar and the Dragon ของสเตลลา กง.....	54
2.3. เสี่ยงจากนักเขียนเปอรานากันในบริบทภูมิบุตราและนโยบายพลังวรรณกรรมมาเลย์.....	62
2.3.1. นโยบายพลังวรรณกรรมกับการขีดข่วนวัฒนธรรมมาเลย์.....	63
2.3.2. นักเขียนเปอรานากัน: ผู้บุกเบิกวรรณกรรมภาษาอังกฤษ.....	66
2.4. สิงคโปร์ยุคสร้างชาติใหม่: ยุคทองของนักเขียนสตรี ในความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน.....	68
2.4.1. ยุคทองของนักเขียนสตรี.....	69
2.4.2. ความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐในนวนิยายเรื่อง Rice Bowl ของซูเจิน คริสทีน ลิม.....	72
2.4.3. ผลกระทบจากนโยบายรัฐเลิศต่อประชาชนในเรื่องสั้น “The Malady and the Cure” ของแคทเทอรีน ลิม และบทละครเรื่อง Emporium ของสเตลลา กง.....	77
2.5. สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน และสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองในบริบทโลกาภิวัตน์.....	82
2.5.1. นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ที่ล้มเหลว ในนวนิยายเรื่อง The River’s Song ของซูเจิน คริสทีน ลิม นวนิยายเรื่อง Following the Wrong God Home และเรื่องสั้น “A.P. Velloo” ของแคทเทอรีน ลิม.....	83
2.5.2. อุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอนกับประชากรหลากชาติพันธุ์ ในนวนิยายเรื่อง Fistful of Colours ของซูเจิน คริสทีน ลิม.....	85
2.6. บทสรุปเรื่องเล่าของเธอในฐานะประวัติศาสตร์สิงคโปร์.....	89
บทที่ 3.....	93
สตรีกับการวิพากษ์อุดมรัฐ: ภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงของสิงคโปร์.....	93
3.1. อุดมรัฐสิงคโปร์ ในบทละครเรื่อง The Trial ของสเตลลา กง.....	94

3.1.1. ความย้อนแย้งของประชาธิปไตยในบทละครเรื่อง Helmsman's Task และ Apollo's Children ของสเตลลา กง.....	98
3.1.2. อุตรรัฐ: ความสมบูรณ์แบบที่ไร้ทางเลือก ในนวนิยายเรื่อง Rice Bowl ของซูเจิน คริสทีน ลิม.....	110
3.2. นักเขียนสตรีกับการปลุกใจให้ร่วมสร้างชาติ: จากผ้าชีวี่สู่คหบดี.....	116
3.2.1. นโยบายจากผ้าชีวี่สู่คหบดี: ความเพียรสู่ความสำเร็จในบทละครเรื่อง Immigrant ของสเตลลา กง	117
3.2.2. การใช้ปัญญาสู่ชัยชนะในรวมบทละครชุด The Immigrant and Other Plays ของสเตลลา กง	119
3.2.3. จากเยาวชนสู่พลเมืองสมบูรณ์แบบ: เยาวชนแห่งอุตรรัฐในบทละครเรื่อง The Eldest Brother ของสเตลลา กง และในเรื่องสั้น “The Teacher” “Adeline Ng Ai Choo” และ “Kevin” ของแคทเทอริน ลิม.....	124
3.3. บทวิพากษ์ความย้อนแย้งแห่งอุตรรัฐ	132
3.3.1. การขีดจูนกับความชื่นชมตะวันตกในนวนิยายเรื่อง The Serpent’s Tooth ของแคทเทอริน ลิม	133
3.3.2. ปีศาจไทยในครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ ในรวมเรื่องสั้นชุด The Shadow of a Shadow of a Dream ของแคทเทอริน ลิม.....	145
3.3.3. อุตรรัฐที่มีชนชั้นในเรื่องสั้น “Vanessa Theng Boey Li” “The Ugly One” และ “Paper” ของแคทเทอริน ลิม.....	157
3.3.4. อุตรรัฐที่ไร้ความเสมอภาคในเรื่องสั้น “A.P.Velloo” “Muniandy” และ “Kenneth Jerome Rozario” ของแคทเทอริน ลิม และบทละครเรื่อง “Birds of a Feather” ของสเตลลา กง	161
3.4. บทสรุปความย้อนแย้งแห่งอุตรรัฐ.....	171
บทที่ 4	175
รัฐเลิศแต่ไร้สุข: อัตลักษณ์สิงคโปร์ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์	175
4.1. บ้านที่ไม่ปรองดอง: อำนาจปีศาจไทยกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สตรีสิงคโปร์	179

4.1.1. แม่ปัญญาชนกับกุลสตรีขงจื้อ.....	182
(1) เสรีภาพของสตรีกับสามีผู้ครอบครอง ในวรรณกรรมของแคทเทอริน ลิม และเรื่องสั้น “Usha and My Third Child” ของซูเจิน คริสทีน ลิม	184
(2) สตรีปัญญาชนในฐานะผู้ช่วยของบุรุษในนวนิยายของแคทเทอริน ลิม เรื่อง Miss Seetoh in the World และ Following the Wrong God Home	189
(3) เสียงของสตรีปัญญาชนที่ถูกปฏิเสธในนวนิยายเรื่อง Miss Seetoh in the World ของแคทเทอริน ลิม	192
(4) แม่ปัญญาชนกับครอบครัวที่ล้มเหลวในเรื่องสั้น “In Search of” และ “Deadline for Love” ของแคทเทอริน ลิม	194
(5) ปิตาธิปไตยในคริสต์ศาสนาในนวนิยายของแคทเทอริน ลิม	196
4.1.2. มาตาริพย์ที่ถูกปฏิเสธกับชัยชนะของโสเภณี	200
(1) ความวิตกกังวลของสตรีกับอำนาจที่ไม่มีจริงในบทละครเรื่อง Emily of Emerald Hill ของสเตลลา กง	201
(2) ความพ่ายแพ้ทางชนชั้นของทาสหญิงในนวนิยายเรื่อง The Bondmaid ของแคทเทอริน ลิม.....	205
(3) นักสตรีนิยมที่ล้มเหลวในเรื่องสั้น “Transit to Heaven” ของแคทเทอริน ลิม	210
(4) มาตาริพย์กับการลดทอนความเป็นบุรุษในรวมบทละครเรื่อง A Breeding Pair ของสเตลลา กง.....	214
(5) ชัยชนะของโสเภณีในนวนิยายเรื่อง Gift from the Gods ของซูเจิน คริสทีน ลิมและนวนิยายเรื่อง The Teardrop Story Woman ของ แคทเทอริน ลิม	219
4.1.3. กุลสตรีขงจื้อกับความนิยมบุรุษตะวันตก	223

(1) การโต้กลับอำนาจปีศาจปีศาจและเจ้าอาณานิคมในนวนิยายเรื่อง The Teardrop Story Woman ของแคทเทอรีน ลิม และ Fistful of Colours ของซูเจิน คริสทีน ลิม	224
(2) ความปรารถนาเสรีภาพผ่านทางบุรุษตะวันตกในนวนิยายของแคทเทอรีน ลิม	226
(3) ความนิยมตะวันตกและการเลียนแบบเจ้าอาณานิคมในนวนิยายเรื่อง Meet Me on the Queen Elizabeth 2 ของแคทเทอรีน ลิม.....	230
4.2. บ้านที่ไม่ปรองดอง: การประกอบสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้านกับการทำลายกำแพง.....	238
4.2.1 กระบวนการทำตนเองให้เป็นตะวันออกในนักเขียนสตรีเชื้อสายจีน: ชุมชนจีนคือ จิตวิญญาณหมู่บ้านของสิงคโปร์	239
4.2.2 นักเขียนสตรีกับการรื้อฟื้นกำแพงที่ถูกทำลายในนวนิยายของซูเจิน คริสทีน ลิม	245
4.2.3. ชาวสิงคโปร์คือพลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในนวนิยายเรื่อง Fistful of Colours ของซูเจิน คริสทีน ลิม	251
4.2.4 หมู่บ้านสตรีในวิถีบุรุษเป็นใหญ่ในนวนิยายเรื่อง Gift from the Gods ของซูเจิน คริสทีน ลิม.....	254
4.3. บทวิพากษ์รัฐเลิศ	259
4.3.1. รัฐเผด็จการในหมู่บ้านที่ปรองดองในเรื่องสั้นของแคทเทอรีน ลิม และบทละคร เรื่อง The City of Splendour ของสเตลลา กง	260
4.3.2. ความล้มเหลวของประชาชนในเมืองสมบูรณแบบ	268
4.3.3. สังคมรุดหน้ากับประชาชนที่ถูกลืมน	276
(1) สถานภาพของกลุ่มรักร่วมเพศในรวมเรื่องสั้นชุด The Lies That Build A Marriage ของซูเจิน คริสทีน ลิม นวนิยายเรื่อง Eston ของสเตลลา กง และ Following the Wrong God Home ของแคทเทอรีน ลิม	277
(2) สถานภาพของผู้สู่วัยในนวนิยายเรื่อง Following the Wrong God Home เรื่องสั้น “Family” ของแคทเทอรีน ลิม และ “Retired Rebel” ของซูเจิน คริสทีน ลิม	281

4.4. บทสรุปรัฐเลิศแต่ไร้สุข.....	284
บทที่ 5	289
บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	289
5.1. ความหลากหลายแห่งอัตลักษณ์สิงคโปร์.....	290
5.2. อัตลักษณ์สิงคโปร์ที่แปรเปลี่ยนในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์	291
5.3. บทวิพากษ์ความย้อนแย้งของนโยบายรัฐ.....	292
5.4. ข้อเสนอแนะ	296
รายการอ้างอิง	297
ภาคผนวก.....	304
ก บทสัมภาษณ์ ชูฉิน คริสทีน ลิม.....	305
ข ป้ายรณรงค์นโยบายรัฐของสิงคโปร์.....	311
ค ภาพกัมปงในสิงคโปร์	314
ง ภาพชาวเปอรานากัน.....	315
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	318

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เผชิญความเปลี่ยนแปลงหลายประการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมตั้งแต่ยุคจักรวรรดินิยมจนถึงยุคการก่อร่างสร้างชาติ ในปัจจุบันประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างเร่งพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจเพื่อแข่งขันกันเองในภูมิภาคและในระดับนานาชาติ การรวมตัวของสมาชิกประเทศทั้ง 10 ประเทศในนามประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) มีความสำคัญเพราะทำให้ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสามารถต่อรองกับกลุ่มประเทศมหาอำนาจ ในปีพ.ศ.2558 เป็นปีที่ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ ในนามประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) หรือ AEC เพื่อความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศสมาชิกและการต่อรองทางการค้ากับภูมิภาคอื่นๆ นอกจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคงแล้วประชาคมอาเซียนยังรวมตัวกันทางด้านวัฒนธรรมในนามประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) หรือ ASCC ที่เน้นความร่วมมือในการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชากรและทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และสิ่งสำคัญคือร่วมกันสร้างอัตลักษณ์อาเซียนให้เกิดขึ้นในสายตาประชาคมโลก

ด้วยบริบทของความร่วมมือในภูมิภาคที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ การทำความเข้าใจลักษณะสำคัญทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เกิดความ

เข้าใจในอัตลักษณ์ของชาตินั้นๆ และเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของประเทศเพื่อนบ้าน ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศที่มีความโดดเด่นมากที่สุดในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สภาพแวดล้อม และการศึกษาคือ ประเทศสิงคโปร์ สิงคโปร์ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ประเทศโลกที่หนึ่งในที่ตั้งของประเทศโลกที่สาม” (โคริน เฟื่องเกษม, 2554) แม้จะเป็นประเทศที่มีขนาดเล็กที่สุดในภูมิภาคและขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ แต่สิงคโปร์กลับมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุดในภูมิภาค การเมืองที่มีอัตราการคอร์ปชั่นน้อยที่สุด และมีระบบการศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยโลก ความสำเร็จเหล่านี้ทำให้สิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับว่าเป็นประเทศที่ “รวยที่สุด การศึกษาดีที่สุดในอ่าวอ่าวคาบสมุทรอินโดจีน” จากรายงานของ **State of the Environment 2000 Report** (โคริน เฟื่องเกษม, 2554)

เบื้องหลังความสำเร็จของประเทศสิงคโปร์ กล่าวได้ว่ามีที่มาจากรัฐบาลที่มีความเข้มแข็งและการกำหนดใช้กฎหมายและนโยบายอย่างครอบคลุมและสัมฤทธิ์ผล ข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนที่สุดคือช่วงเวลาก่อร่างสร้างชาติ หลังแยกตนจากสหพันธรัฐมาลายา (Federation of Malaya) ในปีค.ศ. 1965 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สิงคโปร์แยกตนจากสหพันธรัฐมาลายาคือ แนวคิดชาตินิยมของมาเลเซียและนโยบายกีดกันชาวจีนภูมิบุตรา (Bumiputra)¹ จุดแตกหักคือ การปฏิเสธข้อเสนอของกลุ่มผู้นำชาวจีนที่เรียกร้องให้สหพันธรัฐมาลายาสร้าง “มาเลเซียของชาวมลายู” (Malaysian Malays) ที่ให้ความสำคัญกับประชากรทุกชาติพันธุ์เท่าเทียมกัน แทนที่การปกครองแบบ “มลายูมาเลเซีย” (Melayu Malaysia) ที่ให้ความสำคัญกับชาวมลายูเพียงชาติพันธุ์เดียว สุดท้าย ตันกูห์ อับดุล ระห์มัน

¹ ภูมิบุตรา (Bumiputra) มีความหมายว่าบุตรของแผ่นดิน (Son of the land) ซึ่งก็คือพลเมืองที่มีเชื้อสายมลายูในมาเลเซีย นโยบายนี้ให้สิทธิพิเศษทางเศรษฐกิจและสังคมกับชาวมลายูมาเลย์ แต่จำกัดสิทธิของประชากรชาติพันธุ์อื่น โดยเฉพาะชาวจีน และยังบังคับให้ชาวจีนเรียนภาษามลายูเป็นภาษาหลัก จนกระทั่งบานปลายไปสู่ความรุนแรงที่รัฐบาลมาเลเซียกระทำต่อชาวจีนในวันที่ 13 พฤษภาคม ในปีค.ศ. 1969 (โชติสุทธิ, 2557)

(Tunku Abdul Rahman) ผู้นำสหพันธ์รัฐมาลายาในขณะนั้นเสนอให้สิงคโปร์แยกตัวออกจากสหพันธ์รัฐมาลายาในปีค.ศ.1965 (เพ็ชรี สุมิตร, 2557)

สิงคโปร์ตั้งตนเป็นรัฐเอกราชในปีค.ศ.1965 โดยการนำของกลุ่มบุรุษปัญญาชนชาวจีนในนามพรรคกิจประชา (People's Action Party) ในขณะนั้นจำนวนประชากรชาวจีนมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็น 77.7% ชาวมาเลย์ 14.1% ชาวอินเดีย 7.1% ของจำนวนประชากร (Talib, 2002) ทำให้กระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์มีลักษณะจีนเป็นใหญ่ รัฐบาลบริหารโดยกลุ่มบุรุษชาวจีนและมีนายลี กวน ยู นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำทางความคิด แนวคิดสำคัญที่ลี กวน ยู ใช้ในกระบวนการสร้างชาติคือ ลัทธิขงจื้อนิยม (Confucianism) และแนวคิดอภิชนนิยม (Elitism) ลัทธิขงจื้อนิยมให้ความสำคัญกับหลักคำสอนของขงจื้อเรื่องคุณธรรมและการเชื่อฟังผู้นำ ส่วนแนวคิดอภิชนนิยมเชื่อว่าปัญญาชนคือกลุ่มที่เหมาะสมที่สุดในการบริหารประเทศ (โคริน เฟื่องเกษม, 2554)

หลักการทั้งสองทำให้กระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์มีลักษณะบุรุษเป็นใหญ่ และส่งเสริมให้ผู้นำมีอำนาจเด็ดขาดในการปกครอง ภาพสะท้อนที่ชัดเจนที่สุดคือนายลี กวน ยู ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ผู้นำขงจื้อยุคใหม่ (Modern Confucius)” และภาพแทนของแนวคิด “บุคคลที่ดีที่สุด (Superior Man)” (โคริน เฟื่องเกษม, 2554) เป็นที่น่าสังเกตว่าในวิถีการบริหารประเทศแบบบุรุษเป็นใหญ่ บทบาทของสตรีและวรรณกรรมหายไปจากประวัติศาสตร์การสร้างชาติของสิงคโปร์ จัสมีนชาน (Jasmine Chan) กล่าวถึงบทบาทของสตรีสิงคโปร์ในช่วงก่อร่างสร้างชาติว่า ตั้งแต่ปีค.ศ.1965 เป็นต้นมา รัฐบาลสิงคโปร์มีลักษณะเผด็จการเพราะถูกปกครองโดยพรรคการเมืองพรรคเดียว นโยบายที่ส่งผลกระทบต่อสตรีทั้งทางตรงและทางอ้อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แสดงให้เห็นลักษณะรัฐปิตาธิปไตย อย่างชัดเจน แต่รัฐบาลก็ยังยืนยันว่าลักษณะปิตาธิปไตยคือความจำเป็นและสามารถ

สร้างประโยชน์ให้กับชาติ เรื่องสิทธิสตรีจึงเป็นเพียงเรื่องปลีกย่อยที่สำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ของสังคมองค์รวมในขณะนั้น (Chan, 2000)

นอกจากบทบาทของสตรีที่ถูกกดทอนลงแล้ว รัฐยังไม่สนับสนุนด้านวรรณกรรม ดังที่นายลี กวน ยู แสดงความเห็นเกี่ยวกับวงวรรณกรรมของสิงคโปร์ว่า “*Poetry is a luxury we cannot afford.*” (Koh, 1992) แม้นายลี กวน ยู จะใช้คำว่าวินิพนธ์ แต่เขาหมายความว่า วรรณกรรมยังเป็นสิ่งที่หรูหราเกินไปสำหรับสิงคโปร์ในปีค.ศ.1969 ที่กำลังเร่งชาติด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่นเดียวกับที่นายเหลียง ดิงซี (Liang Dingzi) คอลัมนิสต์ของหนังสือพิมพ์ **Today** ของสิงคโปร์แสดงความเห็นว่า วรรณกรรมเป็นเรื่องส่วนบุคคลมากเกินไปที่จะมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ (Liang, 2005) ตามที่กล่าวมานี้ สถานภาพของสตรีและงานวรรณกรรมในสิงคโปร์จึงอยู่ในสถานภาพเดียวกันคือด้อยความสำคัญในกระบวนการสร้างชาติ ในขณะที่บุรุษ เศรษฐกิจและวิทยาศาสตร์ได้รับการเชิดชูด้วยเหตุนี้จึงน่าสนใจศึกษาว่า บทบาทของสตรีและวรรณกรรมสิงคโปร์เริ่มขึ้นเมื่อใด และวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์มีบทบาทในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ชาติอย่างไร

1.1.1. นิยามเปอรานากันกับวัฒนธรรมพื้นทาง

วรรณกรรมที่เขียนด้วยภาษาอังกฤษในสิงคโปร์เริ่มต้นในปีค.ศ.1948-ค.ศ.1960 โดยกลุ่มนักเขียนชาวจีนช่องแคบที่ใช้ภาษาอังกฤษ (Anglophone Straits Chinese) หรือที่เรียกว่านักเขียนเปอรานากัน (Peranakan) บรรพบุรุษของชาวเปอรานากันคือ ชาวจีนที่อพยพมาอยู่ในดินแดนแถบช่องแคบมะละกา เมื่อสมรสกับชาวพื้นเมืองมลายูจึงเรียกบุตรหลานของคนกลุ่มนี้ว่า ชาวเปอรานากัน ซึ่งมีความหมายว่า “เกิดในพื้นที่นั้น” (born locally) โดยนิยมเรียกสตรีเปอรานากันว่าจ็อนยา

(Nyonya) หรือนีออนยา (Nonya) และเรียกบุรุษว่าบาบ่า (Baba) คำว่าเปอรานากันปรากฏในพจนานุกรมภาษามลายู ในปีค.ศ.1896 หมายความว่าถึงบุตรหลานของชาวมาลายาที่สมรสกับชาวต่างชาติ ส่วนในสิงคโปร์และมาเลเซียคำว่าเปอรานากันหมายถึงชาวจีนที่เกิดในช่องแคบ (Straits-born Chinese) ดังนั้น ทั้งคำว่าเปอรานากันและชาวจีนช่องแคบจึงหมายถึงกลุ่มคนกลุ่มเดียวกัน (West, 2009)

ชุมชนเปอรานากันที่เก่าแก่ที่สุดอยู่ในมะละกา ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่าในช่วงศตวรรษที่ 15 จักรพรรดิจีนส่งองค์หญิงฮัง ลีโป (Hang Li Po) มาให้สุลต่านมะละกา ขุนนางจีนและคณะผู้ติดตามขององค์หญิงฮัง ลีโป ประมาณห้าร้อยคนจึงตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณที่เรียกว่าบุกิต ชินา (Bukit Cina) และกลายเป็นบรรพบุรุษของชาวเปอรานากันในมะละกา (West, 2009) ในบันทึกของเจ้าอาณานิคมเรียกชาวเปอรานากันที่เกิดในเขตปกครองสเตรทส์ เซตเทลเมนต์ (Straits Settlements) ซึ่งประกอบไปด้วย สิงคโปร์ ปีนัง มะละกา รวมถึงบริเวณคาบสมุทรมลายูว่า ชาวจีนช่องแคบ (Straits Chinese) ตามถิ่นที่เกิด แต่คำว่า บาบ่านีออนยา (Baba Nyonya) เป็นคำที่ชาวเปอรานากันใช้เรียกตนเองในครัวเรือนอย่างแพร่หลาย คำว่าเปอรานากันถูกนำมาใช้อย่างชัดเจนในปีค.ศ.1960 เมื่อองค์กร Straits Chinese Peranakan Association ในสิงคโปร์เปลี่ยนชื่อเป็น Peranakan Association Singapore และขยายองค์กรเปอรานากันไปยังมะละกาและปีนัง

ชาวจีนอพยพที่เป็นบรรพบุรุษของชาวเปอรานากันมีที่มาจากหลากหลายกลุ่ม สืบเนื่องจากในศตวรรษที่ 19 ความอดอยากแร้นแค้นในประเทศจีน และสงครามทำให้ชาวจีนตอนใต้ บริเวณจังหวัดฟูเจี้ยน (Fujian) กวางตุ้ง (Guangdong) และไหหนาน (Hainan) ซึ่งมีอาชีพเป็นนักเดินเรือและนิยมตั้งถิ่นฐานชายฝั่งทะเลและริมแม่น้ำ เดินทางมาตั้งถิ่นฐานยังดินแดนแถบมาลายา ชาวจีน

อพยพในยุคแรกๆที่เดินทางมาถึง ส่วนใหญ่เป็นบุรุษจึงใช้การสมรสกับสตรีมาลาเยเพื่อการตั้งถิ่นฐาน และการดำเนินธุรกิจ จนกลายมาเป็นบรรพบุรุษของชาวเปอรานากัน ชาวจีนที่อพยพมาส่วนใหญ่เป็น ชาวจีนฮกเกี้ยน (Hokkien) มากที่สุด รองลงมาคือชาวจีนกวางตุ้ง (Cantonese) ชาวจีนแต้จิ๋ว (Teochew) ชาวจีนแคะ (Hakka) และชาวจีนไหหนาน (Hainanese) ด้วยเหตุผลทางการศึกษาและ เศรษฐกิจ ชาวเปอรานากันแพร่ขยายจากมะละกาไปยังบริเวณตันเกอริง (Tangerang) ในประเทศ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ปีนัง จังหวัดภูเก็ตของประเทศไทย และบางส่วนไปยังประเทศเมียนมาร์ ซึ่งชาว เปอรานากันในเมียนมาร์จะถูกเรียกว่า ปาซู (Pashu) (Joo, 1996)

ชาวเปอรานากันในปีนังและสิงคโปร์สืบเชื้อสายมาจากชาวจีนฮกเกี้ยนมากที่สุด และมีความ พยายามในการดำรงวัฒนธรรมประเพณีจีนฮกเกี้ยนที่สืบทอดจากจีนแผ่นดินใหญ่ เช่น การใช้ภาษา บาบามาเลย์ (Baba-Malay) ที่มีคำภาษาจีนฮกเกี้ยนผสมเป็นจำนวนมาก ประเพณีไหว้บรรพบุรุษและ เทพเจ้าในครัวเรือน ความพยายามสร้างวัดและโรงเรียนของชาวจีนฮกเกี้ยน เป็นต้น ส่วนการแต่งกาย ของชาวเปอรานากันมีทั้งแบบจีนคือเต็ง सा (Teng Sa) และแบบมาเลย์ที่เรียกว่าเคบายา (Kebaya) ภาษาพูดและการแต่งกายของชาวเปอรานากันแสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมเปอรานากันเป็นวัฒนธรรม พันทางจีน-มาเลย์ (Sino-Malay cultural hybrid) อยู่ก่อน ต่อมาในยุคอาณานิคมชาวเปอรานากัน รับวัฒนธรรมตะวันตกและหันมาใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

เนื่องจากชาวเปอรานากันมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีจึงทำหน้าที่เป็นพ่อค้า คนกลางให้กับชาวอังกฤษ ส่งผลให้ชาวเปอรานากันมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าชาวจีนอพยพ กลุ่มแรงงาน ครอบครัวเปอรานากันที่ร่ำรวยนิยมให้บุตรหลานได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ หรือส่งไป ศึกษาต่อยังต่างประเทศ ทำให้ในเวลาต่อมาชาวเปอรานากันส่วนใหญ่กลายเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญทาง

การเมืองการปกครองของสิงคโปร์ ชาวเปอรานากันที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษถือว่าตนเองเป็นชนชั้นพิเศษ ในยุคอาณานิคม และพยายามเลียนแบบวิถีชีวิตของเจ้าอาณานิคม เช่น การเข้าสปอร์ตคลับ การเล่นเทนนิส หมากรุก และบิลเลียด เพราะเชื่อว่าทำให้ตนมีสถานภาพสูงกว่าประชากรกลุ่มอื่นๆ (Mohamad, 2011)

การรับวัฒนธรรมเจ้าอาณานิคมของชาวเปอรานากันก่อให้เกิดลักษณะพันทาง (hybridity) ตามแนวคิดของโฮมิ บาค์บาค์ (Homi Bhabha) หมายถึง การผสมผสานของวัฒนธรรมมากกว่าหนึ่งหรือความไม่บริสุทธิ์ทางวัฒนธรรม แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมมิใช่สิ่งตายตัว แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่บาค์บาค์เรียกว่า กระบวนการทำให้พันทาง (hybridization) (Loomba, 1998) วัฒนธรรมเปอรานากันคือตัวอย่างที่ชัดเจนของกระบวนการทำให้พันทางทางวัฒนธรรม นับตั้งแต่การผสมผสานวัฒนธรรมแบบจีน-มาเลย์ และการรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาผสมในยุคอาณานิคม ทำให้เกิดวิถีวัฒนธรรมพันทางแบบใหม่ขึ้นในยุคหลังอาณานิคม (พูลศรี, 2014)

1.1.2. บทบาทนักเขียนเปอรานากันและภูมิหลังนักเขียนสตรีทั้งสาม

วัฒนธรรมพันทางและภาวะหลังอาณานิคมส่งอิทธิพลต่อนักเขียนสิงคโปร์ที่ได้รับการเลี้ยงดูมาในสังคมพหุวัฒนธรรมและได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ ดังที่แคทเทอริน ลิม (Catherine Lim) นักเขียนสตรีเปอรานากันนิยามตนเองว่าเป็นนักเขียนจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษซึ่งเป็นความแปลกประหลาดทางวัฒนธรรม (Y.-E. Lim, 1999) และคำนิยามของลี กก เลียง (Lee Kok Liang) นักเขียนชายเปอรานากันที่มีชื่อเสียงของสิงคโปร์ที่ว่า พวกเราเกิดมาแบบพันทางและพวกเราต้องเชื่อมั่นและจริงใจต่ออัตลักษณ์ของตนเอง (Quayum, Wong, & Gwee, 2009) ในวงวรรณกรรม

สิงคโปร์ นักเขียนเปอรานากันได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในพัฒนาการของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมพันทางที่มีมากกว่าสี่ร้อยปีในแถบมาลายา ซึ่งเป็นส่วนผสมของวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับวัฒนธรรมอาณานิคม และพวกเขายังเป็นนักเขียนกลุ่มแรกที่เกิดผลิตรวบรวมด้วยภาษาอังกฤษในสิงคโปร์ (Quayum et al., 2009)

ในช่วงปีค.ศ.1948 ชาวเปอรานากันก่อตั้งนิตยสารภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์บทความภาษาอังกฤษเรื่องการเมืองและเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการตีพิมพ์นวนิยาย เรื่องสั้นและกวีนิพนธ์ร่วมด้วย ในตอนต้น นักเขียนส่วนใหญ่ยังคงเป็นบุรุษและตีพิมพ์ผลงานประเภทกวีนิพนธ์ จนกระทั่งในปีค.ศ.1975 นวนิยายภาษาอังกฤษเล่มแรกที่เขียนโดยสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน มิน ฟง โฮ (Min Fong Ho) ชื่อ **Sing to the Dawn** จึงได้รับการตีพิมพ์ (Koh, 1994) บทบาทของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนหรือนักเขียนสตรีเปอรานากันปรากฏเด่นชัดที่สุดในยุคของแคทเทอรีน ลิม (ปีค.ศ.1942-ปัจจุบัน) เนื่องจากเธอเป็นนักเขียนสตรีสิงคโปร์มีอาชีพคนแรกที่ตีพิมพ์ผลงานอย่างต่อเนื่อง แคทเทอรีน ลิมประสบความสำเร็จอย่างมากจากผลงานรวมเรื่องสั้นชุด **Little Ironies: Stories of Singapore** ในปีค.ศ.1979 ผลงานรวมเรื่องสั้นชุดนี้ได้รับการตีพิมพ์ซ้ำหลายครั้งและได้รับเลือกเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของสิงคโปร์ ความสำเร็จของแคทเทอรีน ลิมจุดประกายให้เกิดนักเขียนสตรีอาชีพตามมามากมายในวงวรรณกรรม

ในกลุ่มนี้ นักเขียนสตรีเชื้อสายจีนที่ผลิตผลงานอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสิงคโปร์ (Singapore Literature Prize)² เป็นคนแรกคือ ซูเฉิน คริสทีน ลิม (Suchen

² Singapore Literature Prize หรือ SLP เป็นรางวัลด้านวรรณกรรมของสิงคโปร์ที่จัดขึ้นปีละสองครั้งเพื่อมอบรางวัลให้แก่วรรณกรรมที่โดดเด่นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองโดยนักเขียนสิงคโปร์ทั้งสี่ภาษาคือจีน อังกฤษ

Christine Lim) (ปีค.ศ.1948-ปัจจุบัน) ผลงานที่ทำให้เธอเป็นที่รู้จักของชาวสิงคโปร์คือ นวนิยายเรื่อง **Fistful of Colours** ในปีค.ศ.1993 กล่าวได้ว่าแคทเทอรีน ลิม คือนักเขียนสตรีรุ่นบุกเบิกผู้มีชื่อเสียงทางด้านเรื่องสั้น ในขณะที่ชูเจิน คริสทีน ลิม มีชื่อเสียงจากนวนิยาย ในกลุ่มนักเขียนสตรีรุ่นเดียวกัน นี้ยังมีนักเขียนที่มีชื่อเสียงจากผลงานประเภทบทละครคือ สเตลลา กง (Stella Kon) (ปีค.ศ.1994-ปัจจุบัน) เธอผลิตผลงานประเภทบทละครเวทีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีค.ศ.1975 ส่วนใหญ่เป็นบทละครสำหรับเยาวชนและบทละครสะท้อนสังคม บทละครที่สร้างชื่อเสียงให้กับเธอมากที่สุดคือบทละครเรื่อง **Emily of Emerald Hill** ในปีค.ศ.1989 ที่ได้รับการแปลหลายภาษาและมีผู้นำไปแสดงในต่างประเทศมาแล้วหลายครั้ง

แคทเทอรีน ลิม สเตลลา กง และชูเจิน คริสทีน ลิม ถือเป็นนักเขียนสตรีเปอรานากันรุ่นยุคทองของวรรณกรรมร้อยแก้วสิงคโปร์ คือตั้งแต่ปีค.ศ.1975 เป็นต้นมาที่ผลงานของนักเขียนสตรีได้รับความนิยมแพร่หลาย และยังเป็นนักเขียนสตรีมีอาชีพกลุ่มแรกของสิงคโปร์ นักเขียนสตรีทั้งสามมีประสบการณ์ร่วมกัน ตั้งแต่ช่วงที่สิงคโปร์รวมอยู่กับสหพันธรัฐมาลายาจนถึงยุคก่อร่างสร้างชาติในปีค.ศ.1965 และยุคโลกาภิวัตน์ พวกเขาจึงถือว่าเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกข้อมูลของชาติอย่างใกล้ชิด นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ผลิตผลงานอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กับพัฒนาการประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ตั้งแต่ยุคก่อร่างสร้างชาติจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ ต่างจากนักเขียนสตรีรุ่นแรกที่แต่งกวีนิพนธ์เป็นงานอดิเรกและไม่ตีพิมพ์ผลงานเพิ่มเติม หรือนักเขียนสตรีรุ่นหลังที่หันมาผลิตวรรณกรรมแนวสืบสวนสอบสวน และนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นในประเทศอื่น (Koh, 1994)

มาเลย์และทมิฬ การประกวดจัดขึ้นโดยสภาพัฒนาหนังสือแห่งชาติของสิงคโปร์ (National Book Development Council of Singapore หรือ NBDCS) ด้วยการสนับสนุนของสภาศิลปศาสตร์แห่งชาติ (National Arts Council) และสภาหอสมุดแห่งชาติ (National Library Board) รางวัลนี้ขาดช่วงไปในปีค.ศ.1999 และ 2002 การมอบรางวัลครั้งล่าสุดเกิดขึ้นในปีค.ศ.2014 และมีเงินรางวัลสูงถึง 10,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่วรรณกรรมสิงคโปร์และเพื่อกระตุ้นให้เกิดนักเขียนสิงคโปร์หน้าใหม่ขึ้นในวงวรรณกรรมและกระตุ้นการสร้างสรรควรรณกรรมแห่งชาติ ("Singapore Literature Prize," 2015)

นอกจากจะเป็นนักเขียนสตรีในรุ่นบุกเบิก พวกเธอยังเป็นนักเขียนสตรีเปอรานากันที่ได้รับ การศึกษาแบบอังกฤษ นับถือคริสต์ศาสนาเหมือนกัน มีภูมิหลังใกล้เคียงกัน เกิดในยุคเดียวกันคือ ในช่วงปีค.ศ.1944-ค.ศ.1948 และเป็นนักเขียนแห่งชาติที่ได้รับรางวัลซีไรต์ทั้งสามคน แคทเทอร์ลิน ลิม มีชื่อเดิมว่า ลิม โป อิม (Lim Poh Imm) เกิดเมื่อปีค.ศ.1942 ที่ปีนัง ประเทศมาเลเซีย เธอเกิดและ เติบโตในชุมชนเปอรานากันที่ยังคงสืบทอดวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนจากบรรพบุรุษ แคทเทอร์ลิน ลิม จบการศึกษาระดับมัธยมจากโรงเรียนคริสต์ชื่อ Convent of the Holy Infant Jesus ในปีนังและจบ การศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งมาลายา (University of Malaya) ก่อนจะย้ายมา พำนักในสิงคโปร์ตั้งแต่ปีค.ศ.1967

แคทเทอร์ลิน ลิม เคยทำงานเป็นอาจารย์ในสถาบันภาษา Regional English Language Centre สอนนิชวารรณคดีและภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) และต่อมาจบการศึกษาระดับ ดุษฎีบัณฑิต ด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore) แคทเทอร์ลิน ลิม เคยดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าสถาบันพัฒนาหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ของสิงคโปร์ ก่อนจะลาออกมาเป็นนักเขียนเต็มเวลาในปีค.ศ.1992 วรรณกรรมของแคทเทอร์ลิน ลิม ได้รับอิทธิพลจากความสนใจด้านวรรณคดีอังกฤษของเธอ โดยเฉพาะผลงานของ เอ็นิด ไบลตัน (Enid Blyton) และริชมัล ครอมป์ตัน (Richmal Crompton) แคทเทอร์ลิน ลิม ได้รับรางวัลด้านวรรณกรรม คือ Montblanc-NUS Centre for the Arts Literary Award ในปีค.ศ.1998 และรางวัลซีไรต์ (S.E.A. Write) ในปีค.ศ.1999 (C. Lim)

สเตลลา กง เกิดที่ประเทศสก็อตแลนด์ในปีค.ศ.1944 เป็นที่รู้จักแพร่หลายในฐานะนักเขียน บทละครและผลงานประเภทนวนิยาย เธอได้รับการยกย่องว่าเป็นนักเขียนบทละครสตรีรุ่นบุกเบิกของ

สิงคโปร์ ต้นตระกูลปูของสเตลลา กง คือ ดร. ลิม บูน เค็ง (Dr. Lim Boon Keng) ชาวเปอรานากันและนักการศึกษาคนสำคัญของสิงคโปร์ สเตลลา กง พร้อมครอบครัวย้ายมาพำนักในสิงคโปร์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 เธอใช้ชีวิตวัยเด็กในคฤหาสน์โอเบอร์อน (Oberon) ในชุมชนชาวเปอรานากันย่าน Emerald Hill ของสิงคโปร์ เธอจบการศึกษาระดับมัธยมจาก Raffles' Girls School และระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ สเตลลา กง ได้รับอิทธิพลด้านละครเวทีจากครอบครัว บิดาของเธอเป็นผู้กำกับละครเวทีและมารดาเป็นนักแสดงละครเวที เธอเริ่มผลิตบทละครเวทีตั้งแต่วัยเยาว์ ด้วยการสนับสนุนของมารดา เริ่มจากการเลียนแบบนิทานตะวันตก โดยเฉพาะผลงานของ เจ. อาร์. อาร์. โทลคีน (J. R. R. Tolkien) และฮันนิบิล ไบลันต์

สเตลลา กง แต่งบทละครเวทีสำหรับเยาวชนและรวมเล่มครั้งแรกในปี ค.ศ. 1975 ก่อนจะย้ายไปพำนักที่ประเทศอังกฤษ และกลับมาพำนักที่สิงคโปร์อีกครั้งในปี ค.ศ. 1987 สเตลลา กง ได้รับรางวัลจากผลงานประเภทบทละครเวทีคือ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันบทละครแห่งชาติสิงคโปร์ (Singapore National Playwriting Competition) สามปีซ้อน ในปี ค.ศ. 1979 จากบทละครเรื่อง **The Bridge** ในปี ค.ศ. 1982 จากรวมบทละครชุด **The Trial and Other Plays** และในปี ค.ศ. 1983 จากบทละครเรื่อง **Emily of Emerald Hill** นอกจากนี้ สเตลลา กง ยังได้รับรางวัลวรรณกรรมสิงคโปร์ในปี ค.ศ. 1994 จากนวนิยายเรื่อง **Eston** และเธอได้รับรางวัลซีไรต์ในปี ค.ศ. 2008 (Kon)

ซูเฉิน คริสทีน ลิม เกิดในปี ค.ศ. 1948 ที่เมืองอิโปห์ (Ipoh) ประเทศมาเลเซีย เธอสืบเชื้อสายจากแรงงานชาวจีนอพยพ ฝั่งบิดาเป็นชาวจีนแคะและฝ่ายมารดาเป็นชาวจีนกวางตุ้ง เธอจบการศึกษาระดับมัธยมจากโรงเรียนเดียวกับแคทเธอรีน ลิม คือ Convent of the Holy Infant Jesus ในปีนั้น ซูเฉิน คริสทีน ลิม ย้ายมาพำนักที่สิงคโปร์ตั้งแต่เธออายุได้ 14 ปี เธอจบการศึกษาด้านวรรณคดีและภาษาศาสตร์ประยุกต์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ซูเฉิน คริสทีน ลิม เคยทำงานในกระทรวงศึกษาธิการของสิงคโปร์ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการวางหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ก่อนจะลาออกจากกระทรวงศึกษาธิการในปี ค.ศ. 2003 เพื่อมาเป็นนักเขียนเต็มเวลา ซูเฉิน คริสทีน ลิม ได้รับ

ทุนสำหรับนักเขียนจากประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และฟิลิปปินส์ เธอได้รับรางวัลด้านวรรณกรรมคือ NUS-Shell Short Play Competition ในปีค.ศ.1986 รางวัลวรรณกรรมสิงคโปร์ประจำปีค.ศ.1992 และรางวัลซีไรต์ในปีค.ศ.2012 (S. C. Lim)

ตามที่กล่าวมานี้ นักเขียนสตรีทั้งสามมีความสนใจด้านวรรณกรรมและมีภูมิหลังคล้ายกันคือเป็นชาวเปอรานากันที่อยู่มาเลเซียและสิงคโปร์ พวกเขาคือผลผลิตของวัฒนธรรมพันทางและเป็นประชากรในยุคหลังอาณานิคมที่ได้รับอิทธิพลทางการศึกษาและภาษาแบบตะวันตก แม้จะมาจากชุมชนเปอรานากันที่แตกต่างกัน แคทเทอร์ลิน ลิม ผูกพันกับวัฒนธรรมชาวจีนฮกเกี้ยนในป็นัง ในขณะที่เตลลา กง อยู่ในชุมชนชาวเปอรานากันที่ร่ำรวยและนิยมตะวันตกในสิงคโปร์ ต่างกับชูเฉิน คริสทีน ลิม ที่สืบเชื้อสายจากชาวจีนแคะและชาวจีนกวางตุ้งที่เป็นแรงงานจีนอพยพในมาเลเซีย ด้วยภูมิหลังของชุมชนเปอรานากันที่ต่างกันของนักเขียนจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาว่านักเขียนทั้งสามนำเสนออัตลักษณ์เปอรานากันในรูปแบบใด และยึดโยงกับวัฒนธรรมจีนในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่

1.1.3. นักเขียนเปอรานากันกับการนับถือคริสต์ศาสนา

นอกจากการได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันแล้ว นักเขียนสตรีทั้งสามยังนับถือคริสต์ศาสนาเหมือนกันจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาว่า คริสต์ศาสนามีบทบาทต่อสตรีเปอรานากันและวรรณกรรมของพวกเขาอย่างไร ศาสนาคริสต์เผยแพร่ในสิงคโปร์ตั้งแต่ยุคของเซอร์ สแตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ โดยกลุ่มมิชชันนารีชื่อ Ultra Gangs Mission ชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนจำนวนมากเปลี่ยนมานับถือคริสต์ศาสนา เพราะมีความเชื่อมโยงกับระบบการศึกษาและการทำธุรกิจ เนื่องจากสิงคโปร์ใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบด้านการศึกษาและเศรษฐกิจ ทำให้ประชากรสิงคโปร์ที่ใช้ภาษาอังกฤษและนับถือคริสต์ศาสนาคือกลุ่มที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ความเป็นคริสตศาสนิกชนเชื่อมโยงกับระบบการศึกษาและสถานภาพของชาวสิงคโปร์ โดยเฉพาะในกลุ่มชาวจีน การนับถือคริสต์ศาสนาถือเป็นเครื่องหมายของกลุ่มปัญญาชนและชนชั้นกลาง ตามรายงานแห่งชาติในปีค.ศ.2003 คริสต์ศาสนาถือเป็นศาสนาหลักในกลุ่มชาวสิงคโปร์ที่ใช้ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 39.8 และศาสนาพุทธร้อยละ 24.8 ความเป็นคริสตศาสนิกชนถือเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวสิงคโปร์ ตามที่รายงานแห่งชาติระบุว่า คริสต์ศาสนาเป็นศาสนาหลักของนักศึกษามหาวิทยาลัย และในกลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านเดี่ยวมากกว่าในกลุ่มผู้อยู่ในหอชุดจัดสรรของรัฐ (Clammer, 1996) สะท้อนว่าการเป็นคริสตศาสนิกชนเป็นเครื่องบ่งชี้สถานภาพทางสังคม การศึกษา และความสำเร็จทางเศรษฐกิจของชาวสิงคโปร์

นักเขียนสิงคโปร์ที่ใช้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและนับถือคริสต์ศาสนา โอลิเวีย แมคคีน (Olivia McKean) นำเสนอบทบาทของคริสต์ศาสนาที่มีต่อนักเขียนสตรีสิงคโปร์สรุปได้สามประการคือ ประการแรก อัตลักษณ์คริสตศาสนิกชน ให้อิสรภาพแก่สตรีจีนมากกว่าลัทธิขงจื้อที่จำกัดบทบาทของสตรีในฐานะผู้ตามของบุรุษ ประการที่สอง คริสต์ศาสนามีหลักคำสอนเกี่ยวกับความเท่าเทียม การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสำนึกต่อผู้อื่นในสังคม และประการสุดท้ายคือ คริสต์ศาสนาให้ความสำคัญกับปัจเจก โดยมุ่งที่ความสัมพันธ์ของปัจเจกกับพระเจ้า ด้วยเหตุนี้ ความเป็นคริสตศาสนิกชนจึงเสริมพลังให้กับนักเขียนสตรีในการนำเสนอเรื่องเสรีภาพและความเสมอภาค ในบริบทที่สังคมสิงคโปร์เพิกเฉยต่อความต้องการของสตรีในฐานะปัจเจก และตัวตนของสตรีที่ถูกทำให้ด้อยกว่าบุรุษในอัตลักษณ์แห่งชาติ (McKean, 2005)

บทบาทของการเป็นปัญญาชนและคริสตศาสนิกชนมีส่วนทำให้นักเขียนสตรีกลุ่มนี้แสดงบทบาททางการเมืองและสังคมในสิงคโปร์ แคทเทอร์ลิน ลิม เขียนบทความวิพากษ์รัฐบาลลงในหนังสือพิมพ์ **Straits Times** จนเกิดกรณีแคทเทอร์ลิน ลิม (Catherine Lim Affair) ขึ้นในปีค.ศ.1994 และเธอเป็นนักเขียนสตรีคนแรกที่ถูกระงับการตีพิมพ์บทความทางการเมือง แต่เธอก็ยังคงแสดงความเห็นทางการเมืองผ่านทางวรรณกรรมและสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ส่วนซูเจิน

คริสทีน ลิม เป็นอดีตแกนนำนักศึกษาที่เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลในปีค.ศ. 1975 และมีบทบาทในการเรียกร้องสิทธิที่เท่าเทียมให้กับกลุ่มรักร่วมเพศในสิงคโปร์ สำหรับสเตลลา กง เธอให้ความสำคัญกับปัญหาของเยาวชนจึงผลิตบทละครสำหรับเยาวชนแสดงในโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ เธอยังแต่งบทละครให้กับองค์กรเพื่อการเลิกยาเสพติด และโบสถ์คริสต์ รวมถึงบทละครที่เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้คนในสังคม

ด้วยเหตุนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเขียนสตรีทั้งสามกับรัฐและสังคมสิงคโปร์จึงมีความชัดเจน ทำให้น่าสนใจศึกษาในประเด็นสตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ ในบริบทที่อำนาจปีศาจปีเตอร์มีความเข้มข้น ลอว์เรล มีนส์ (Laurel Means) กล่าวถึงความสำคัญของนักเขียนที่มีต่อการสร้างชาติว่า สำหรับชาติที่กำลังพัฒนา บทบาทของนักเขียนเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงเพราะวรรณกรรมมีบทบาทในการเน้นย้ำ กัดทับหรือขบขันแนวคิดต่างๆ ในสังคมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ทางการเมืองที่ชาติต้องการพัฒนา สำหรับบริบทของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ บทบาทนี้เด่นชัดมากขึ้นหลังจากเป็นรัฐเอกราช (Means, 1994) โดยเฉพาะบทบาทของนักเขียนที่ใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่สามารถข้ามผ่านความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และมีส่วนสำคัญในการอธิบายสภาพสังคม เช่นเดียวกับที่เอ็ดวิน ทัมบู (Edwin Thumboo) ศิลปินแห่งชาติผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งวรรณกรรมสิงคโปร์ กล่าวถึงพันธกิจของนักเขียนไว้ว่า พันธกิจของนักเขียนคือการอธิบายสภาพสังคมของตน และแสดงให้เห็นพลังขับเคลื่อนทั้งด้านบวกและด้านลบที่ผลักดันสังคมของตน (Koh, 1992)

1.1.4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นักเขียนสตรีทั้งสามแสดงความตระหนักถึงพันธกิจในการถ่ายทอดสภาพสังคมสิงคโปร์และแสดงจุดประสงค์ที่มีร่วมกันคือ การนำเสนอความเป็นสิงคโปร์จากมุมมองของพวกเธอ แคทเทอร์ลิน ลิม นิยามตนเองว่าเป็นนักเขียนจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษที่เขียนถึงชาวจีนทั้งกลุ่มที่ได้รับ

การศึกษาแบบอังกฤษและไม่ได้รับการศึกษา ด้วยภาษาอังกฤษ ซึ่งได้รับอิทธิพลอย่างแรงกล้าจาก ภูมิหลังของชนบทรรมนิยมจีนและการนับถือคริสต์ศาสนาของเธอ โดยมีกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายคือ ชาวจีน อินเดีย มาเลย์ และผู้อ่านที่ใช้ภาษาอังกฤษ (Wicks, 1992) ส่วนซูเจิน คริสทีน ลิม กล่าวว่า เธอต้องการนำเสนอชาวสิงคโปร์ ในฐานะชาวเอเชียที่ไม่เหมือนกับชาติอื่นคือ ชาวจีนในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอิทธิพลจากพหุวัฒนธรรมอย่างแรงกล้า (Nureza, 2007) และสำหรับ สเตลลา กง เธอตั้งใจเขียนงานเกี่ยวกับชาวสิงคโปร์โดยยึดหลักว่า เธอกำลังบอกกับชาวสิงคโปร์ว่า พวกเขาารู้สึกอย่างไร นี่คือนนและผู้คนที่เธอคุ้นเคย เธอเกิดและเติบโตบนแผ่นดินนี้ หรือที่สเตลลา กง นิยามว่างานเขียนของเธอคือ การนำเสนอว่าความรู้สึกของการเป็นชาวสิงคโปร์นั้นเป็นอย่างไร (Manueltrayan, 2001)

คำกล่าวของนักเขียนสตรีทั้งสามเป็นเครื่องยืนยันว่าพวกเธอได้รับแรงบันดาลใจมาจากสภาพ สังคมและวัฒนธรรมของตน รวมถึงสะท้อนบทบาทของวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้าง อัตลักษณ์แห่งชาติ กล่าวคือ วรรณกรรมเกิดจากการนำประวัติศาสตร์ทั้งของปัจเจกและของสังคมมา ผสมผสานกัน นักเขียนมิได้นำเสนอเพียงเรื่องราวส่วนบุคคล แต่พวกเธอแสดงให้เห็นวิถีชีวิต ปัญหา ประวัติศาสตร์และการเมืองของสิงคโปร์ด้วย นักเขียนสตรีทั้งสามผลิตงานวรรณกรรมจาก ประสบการณ์ตรงของตนในฐานะชาวสิงคโปร์ พวกเธอได้รับแรงบันดาลใจจากเหตุการณ์ในสังคม ความทรงจำในวัยเยาว์ และเรื่องเล่าของบุคคลที่คุ้นเคย การบอกเล่าเรื่องราวที่พวกเธอประสบลง ในนวนิยายคือ การนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์จากมุมมองของสตรีเชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบ อังกฤษและนับถือคริสต์ศาสนา ดังที่สจิวต ฮอลล์ (Stuart Hall) ให้ความสำคัญกับตัวตนที่ปรากฏใน คำบอกเล่าหรือตัวบทว่าเป็น การนำเสนอตัวตนที่ปรากฏในวาทกรรมในบริบทหนึ่ง เมื่อบริบททาง สังคมเปลี่ยนไปค่านิยมอัตลักษณ์จึงสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย และฮอลล์ยังกล่าวถึงบทบาทของ นักเขียนว่า นักเขียนคือผู้มีส่วนร่วมในประวัติศาสตร์กระแสหลักของโลก พวกเขาปรารถนาจะเขียน ประวัติศาสตร์ขึ้นมาใหม่ มิใช่เพียงบอกเล่าเรื่องเล็กน้อยของตนเท่านั้น (Hall, 1996)

วรรณกรรมของนักเขียนสตรีจึงทำหน้าที่เป็นชิ้นส่วนหนึ่งในการร้อยเรียงขึ้นเป็นอัตลักษณ์ สิ่งโคปร้แบบองค์รวม ดังที่ฮอลล์กล่าวว่า อัตลักษณ์เกิดขึ้นจากการเชื่อมร้อยชิ้นส่วนต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อแสดงออกในรูปแบบหนึ่ง และเป็นผลรวมของวาทกรรมหลายชุดที่ทั้งโต้แย้งและส่งเสริมกันเพื่อ นิยามความเป็นตัวตนแบบที่ฮอลล์เรียกว่า *Articulated Self* คือตัวตนที่เลื่อนไหลไปตามอำนาจของ บุคคล และแสดงออกผ่านกระบวนการเลือกสรรในบริบทต่างๆ อัตลักษณ์จึงเป็นกระบวนการที่ไม่ หยุดนิ่งตายตัว แต่เลื่อนไหล ขึ้นกับสถานการณ์และองค์ประกอบของวาทกรรมแต่ละชุดภายใต้บริบท ทางสังคม (Hall, 1996) เช่นเดียวกับแนวคิดของเฮเกล (Hegel) ที่กล่าวว่าอัตลักษณ์มีลักษณะเป็น กระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งตายตัว และเกิดจากการร้อยเรียงจากอัตลักษณ์ในอดีต และการอ้างรักษา อัตลักษณ์ในปัจจุบัน เพื่อนำอัตลักษณ์นั้นไปผลิตซ้ำอีกในอนาคต อัตลักษณ์จึงมีลักษณะเป็น กระบวนการ มิใช่สิ่งที่มีสารัตถะตายตัว (Baldwin, Longhurst, McCracken, Ogborn, & Smith, 1999) ผู้วิจัยใช้แนวคิดเหล่านี้เป็นกรอบในการพิจารณาอัตลักษณ์คือ อัตลักษณ์เกิดจากกระบวนการ ที่ปัจเจกสัมพันธ์กับบริบททางสังคม อัตลักษณ์เกิดจากการหยิบยืมวาทกรรมชุดต่างๆมาประกอบ สร้างขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง อัตลักษณ์เกิดจากการต่อรองและเลือกสรรของปัจเจก และอัตลักษณ์มี ลักษณะไม่เป็นเอกภาพ แต่เลื่อนไหลและเปลี่ยนแปลง

เมื่ออัตลักษณ์ขึ้นอยู่กับการเลือกสรรของปัจเจกตามเพศสภาพ ชนชั้นชาติพันธุ์และภูมิหลัง ของบุคคล อีกทั้งยังสามารถเปลี่ยนแปลงและแสดงออกได้หลากหลาย ตามแต่ละบริบทสถานการณ์ ดังนั้น อัตลักษณ์แห่งชาติจึงสามารถมีความหลากหลายได้ตามมุมมองของปัจเจก มิใช่อัตลักษณ์ที่ เป็นหนึ่งเดียว (identity) แต่อยู่ในรูปพหุพจน์ (identities) ที่เปิดโอกาสให้ปัจเจกประกอบสร้าง อัตลักษณ์แห่งชาติในรูปแบบของตนได้ ความเป็นพหุพจน์ในอัตลักษณ์ ตามแนวคิดของไคม์ลิกคา (Kymlicka) เกิดจากปัจจัยสามประการ ประการแรกคือประวัติศาสตร์ เพราะมนุษย์เติบโตในหน่วย ทางสังคมแบบพหุวัฒนธรรมจึงก่อร่างสร้างอัตลักษณ์ที่มีความหลากหลาย ปัจจัยที่สองคือ โครงสร้าง ทางสังคมที่ผสมความแตกต่างของอัตลักษณ์ที่ซับซ้อนไว้ด้วยกัน และปัจจัยสุดท้ายคือความสามารถ ของมนุษย์ในการวางแผนประกอบสร้างอัตลักษณ์ในหลากหลายรูปแบบ สำหรับไคม์ลิกคา อัตลักษณ์

ประกอบขึ้นจากหน่วยย่อยที่สุดคือ เพศวิถี ชนชั้น ครอบครัว เผ่าพันธุ์ ชาติพันธุ์ จนไปถึงระดับชุมชน และชาติ ภายในกระบวนการทำให้เป็นสังคม (socialization) ซึ่งไคม์ลิกา แบ่งอัตลักษณ์ไว้สาม รูปแบบคือ อัตลักษณ์สากล (universal identity) ที่แบ่งแยกมนุษย์ออกจากสิ่งที่มีไม่มนุษย์ อัตลักษณ์กลุ่ม (group identity) คืออัตลักษณ์ที่ใช้ร่วมกันในคนกลุ่มหนึ่ง และอัตลักษณ์บุคคล (individual identity) ที่เป็นของบุคคลเพียงคนเดียว (Bechhofer & McCrone, 2009)

อัตลักษณ์แห่งชาติคืออัตลักษณ์กลุ่มที่คนในชาติใช้ร่วมกัน นักปราชญ์ชาวตะวันตกมีแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์แห่งชาติ แตกต่างกันไป กิลรอย (Gilroy) เสนอว่าอัตลักษณ์แห่งชาติคือจุดศูนย์รวม คุณสมบัติต่างๆที่ขึ้นกับความเป็นประชากร และความรักชาติ รัทเทอร์ฟอร์ด (Rutherford) เชื่อว่าอัตลักษณ์แห่งชาติขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมที่มีร่วมกันเป็นสำคัญ และเบเนดิกท์ แอนเดอร์สัน (Benedict Anderson) เสนอว่าอัตลักษณ์แห่งชาติถูกจินตนาการและประกอบสร้างขึ้นในรูปแบบชุมชน จินตกรรมที่เกิดจากการประสานของพลวัตทางประวัติศาสตร์ ภาษา อุดมการณ์และอำนาจ (Benedict, 1983) แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์แห่งชาติเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์แห่งชาติขึ้นอยู่กับการมีลักษณะร่วมกันของคนในชาติและประกอบสร้างขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจในการมีอยู่ของชาติหนึ่ง ประชาชนในชาติถูกทำให้เข้าใจว่า อัตลักษณ์แห่งชาติเป็นเรื่องธรรมชาติและมีสารัตถะที่ยึดโยงร่วมกัน แม้ว่าในความเป็นจริงจะถูกประกอบสร้างและทำให้ดำรงอยู่โดยรัฐ(Bechhofer & McCrone, 2009)

หากพิจารณาตามแนวคิดของเบเนดิกท์ แอนเดอร์สัน เมื่ออัตลักษณ์แห่งชาติเกิดจากการจินตกรรม ย่อมเปิดโอกาสให้เกิดอัตลักษณ์ทางเลือกที่เกิดจากการจินตกรรมของประชาชนในชาติ การมีอยู่ของอัตลักษณ์ทางเลือก ทำให้เกิดการนำเสนออัตลักษณ์แห่งชาติที่หลากหลาย ในบริบทที่แตกต่างกัน ประชาชนในชาติสามารถจินตนาการอัตลักษณ์ชาติ และนำเสนอต่อสายตาของบุคคลภายนอกสังคมนั้นได้หลากหลายรูปแบบ ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องความหลากหลายและเป็นพลวัตของอัตลักษณ์ และการสร้างอัตลักษณ์แห่งชาติฉบับประชาชน เป็นกรอบในการวิเคราะห์วรรณกรรม

ของนักเขียนสตรีสิงคโปร์ทั้งสาม เพื่อสังเคราะห์อัตลักษณ์สิงคโปร์จากมุมมองของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้ว่ามีลักษณะอย่างไร

ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามในฐานะประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ฉบับสตรี ตามกรอบแนวคิด Her-story และนวนิยายในฐานะประวัติศาสตร์³ ในแนวทางของนวประวัติศาสตร์ (New Historicism) แนวคิด Her-story เกิดขึ้นจากกระบวนการของประวัติศาสตร์นิพนธ์ที่มีบุรุษเป็นศูนย์กลาง ทำให้สตรีมิได้เป็นผู้พูดแต่กลายเป็นผู้ที่ถูกพูดถึง เพราะพวกเขาไม่สามารถเข้าถึงเครื่องมือสร้างอำนาจที่ถูกครอบครองโดยบุรุษ ประวัติศาสตร์กระแสหลักจึงเกิดจากการที่บุรุษกีดกันและทำให้สตรีเงียบเสียงลง (Ramon, 2008) ด้วยเหตุนี้ การศึกษาเรื่องเล่าของสตรีในฐานะประวัติศาสตร์ ทำให้เห็นว่าสตรีมีส่วนร่วมในประวัติศาสตร์กระแสหลักของโลก สตรีสามารถเขียนประวัติศาสตร์ขึ้นได้ มิใช่เพียงการบอกเล่าเรื่องราวเล็กน้อยของพวกเธอ (Hall, 1996) นอกจากนี้วรรณกรรมยังทำให้สตรีได้รับเอกสิทธิ์ในการบอกเล่าเรื่องราวของตน สตรีสามารถแสดงความรู้สึกนึกคิด คุณค่า และเป้าหมายของตนในฐานะปัจเจก ที่แยกจากวาทกรรมและความต้องการของสังคมได้ (Meryers, 2002) วรรณกรรมของสตรีจึงเป็นการบอกเล่าถึงเรื่องเดียวกันในมุมมองที่ต่างออกไปหรือที่เรียกว่าประวัติศาสตร์ฉบับ Her-story ที่ทำให้การมองประวัติศาสตร์รอบด้านมากขึ้น

ในบริบทสิงคโปร์ การปะทะระหว่างนักเขียนสตรีกับรัฐปิตาธิปไตยปรากฏชัดเจนในกรณีของแคทเทอร์ลิน ลิม เมื่อเธอเขียนบทความวิพากษ์รัฐบาลลงในหนังสือพิมพ์ **Straits Times** ส่งผลให้เธอถูกระงับการตีพิมพ์บทความในปีค.ศ.1994 นายเก๊ะ จ๊ก ตง (Goh Chok Tong) นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ตอบโต้แคทเทอร์ลิน ลิม ว่าการบริหารงานของเขาไม่จำเป็นต้องถูกก่อกวนโดยนักเขียน

---

³ แนวคิดนวประวัติศาสตร์พิจารณาว่า วรรณกรรมและประวัติศาสตร์ใช้กระบวนการเดียวกันคือการเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องเป็นพื้นฐานของการนำเสนอประวัติศาสตร์เพราะเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์คือเรื่องที่ต้องการบอกเล่า ประวัติศาสตร์มิใช่วัตถุในการศึกษาที่รอการค้นพบ แต่เกิดจากการประกอบสร้างและเลือกเล่าของนักประวัติศาสตร์ซึ่งก็คือการนำเหตุการณ์มาร้อยเรียงเป็นเรื่องราวเช่นเดียวกับนวนิยาย ทั้งกระบวนการสร้างตัวละคร การไขมุมมองการเล่า การเน้นย้ำเหตุการณ์สำคัญ และโทนเสียงในการเล่าที่หลากหลาย ดังคำกล่าวที่ว่านวนิยายเกิดขึ้นมาจากข้อบกพร่องของประวัติศาสตร์นั่นเอง (White, 1987)

ชายขอบ (writers on the fringe) (Tan, 2009) คำกล่าวของนายโก๊ะ จ๊ก ตง แสดงทัศนะของเขาว่าเสียงของนักเขียนสตรีเป็นเรื่องไม่สลักสำคัญ และถูกกีดกันออกไปจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นเดียวกับที่นายลี กวน ยู แสดงความเห็นต่อแคทเทอริน ลิม ว่าเธอวิพากษ์เขาเพราะเขาเป็นนายกรัฐมนตรีและด้วยตำแหน่งของเขา ใครก็ตามที่ท้าทายให้เขาต้องสวมสนับมือและจับผู้ก่อความสงบเข้าคุกก็ต้องดูกันว่าใครจะเจ็บกว่ากัน (Han, 2012)

คำกล่าวของลี กวน ยู แสดงให้เห็นวิธีการตอบโต้ผู้ที่คุกคามอำนาจรัฐแบบตาต่อตาฟันต่อฟัน วิธีการเปรียบเปรยการลงโทษของเขาด้วยการใช้สนับมือ แสดงอำนาจของบุรุษที่เหนือกว่าฝ่ายที่คุกคามตน บทลงโทษที่แคทเทอริน ลิม ได้รับจากการวิพากษ์รัฐคือ ผลลัพธ์ของผู้ที่ท้าทายอำนาจรัฐปีติธิปไตย ทั้งในฐานะนักเขียนและประชาชน แต่อย่างไรก็ตามแคทเทอริน ลิม ยังคงวิพากษ์รัฐในงานวรรณกรรมของเธออย่างต่อเนื่อง เพื่อพิสูจน์ให้ผู้อ่านและรัฐเห็นว่างานเขียนของเธอไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยที่ไม่มีความสำคัญ บทบาทของนักเขียนสตรีที่วิพากษ์รัฐและสะท้อนสังคมมิได้เป็นเพียงเสียงวิพากษ์จากชายขอบ แต่ส่งผลกระทบต่อรัฐปีติธิปไตย ดังเหตุการณ์ระหว่างนายลี กวน ยู กับนายทอม เพลท (Tom Plate)⁴ เมื่อทอม เพลท ขอร้องให้ลี กวน ยู วิพากษ์ตนเอง แต่ลี กวน ยู กลับเสนอให้เขาไปอ่านงานของแคทเทอริน ลิม การอ้างถึงแคทเทอริน ลิม ของลี กวน ยู แสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมของเธอ มิได้เป็นงานเขียนชายขอบตามที่นายโก๊ะ จ๊ก ตง เคยกล่าวไว้ แต่เป็นเสียงอีกชุดหนึ่งในสังคมสิงคโปร์ที่ส่งผลกระทบต่อการกุมอำนาจของบุรุษเช่นกัน

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามในประเด็นสตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้เป็นการศึกษาวรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามโดยละเอียดเพื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และศึกษาพัฒนาการตั้งแต่เริ่มตีพิมพ์ผลงานชิ้นแรกจนถึงปี

---

⁴ ทอม เพลท (Tom Plate) คือ อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ Los Angeles Times ผู้แต่งหนังสือ *Conversations with Lee Kuan Yew*, "By fax I asked him [Lee Kuan Yew] to offer some self-criticism. He referred me to Catherine Lim" (SCMP, 09/06/2014)

ค.ศ.2014 ซึ่งยังไม่มีการวิจัยในประเทศไทยศึกษาวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์กลุ่มนี้โดยละเอียดมาก่อน

ในบทแรกจะกล่าวถึงนิยามของเปอรานากันและความสำคัญของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้ ในบทที่สอง ผู้วิจัยใช้แนวคิด Her-story พิจารณาวรรณกรรมของนักเขียนสตรีในฐานะประวัติศาสตร์ชาติ ในบทที่สามและสี่ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีพลวัตของอัตลักษณ์วิเคราะห์อัตลักษณ์สิงคโปร์ที่เลื่อนไหลไปตามพัฒนาการชาติในสองยุคคือยุคก่อร่างสร้างชาติและยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์

ในบทสรุป ผู้วิจัยสังเคราะห์อัตลักษณ์สิงคโปร์ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีน ตั้งแต่ยุคก่อร่างสร้างชาติจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ที่หลากหลายและเลื่อนไหลสัมพันธ์กับพัฒนาการประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ เพื่อให้งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการนำให้วงวิชาการไทยรู้จักกับวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์ทั้งสาม และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในอัตลักษณ์สิงคโปร์ที่ปรากฏในวรรณกรรม รวมถึงเป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษาวรรณกรรมของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนในบริบทสังคมอื่นต่อไป

1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักเขียนสตรีเชื้อสายจีนทั้งสามถือเป็นนักเขียนแห่งชาติของสิงคโปร์ พวกเขาได้รับรางวัลวรรณกรรมสิงคโปร์ยอดเยี่ยมและรางวัลซีไรต์ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์และนักวิจัยชาวตะวันตกนำตัวบทวรรณกรรมของนักเขียนกลุ่มนี้มาใช้ในงานวิจัย แบ่งเป็นบทความวิจัยจำนวน 8 เล่ม และวิทยานิพนธ์จำนวน 2 เล่ม แบ่งเป็น วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต 1 เล่ม และวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต 1 เล่ม

บทความวิจัยจำนวน 8 เล่ม แบ่งเป็นบทความวิจัยด้านภาษาศาสตร์ และวรรณกรรมวิจารณ์ ดังนี้

บทความวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ จำนวน 3 เล่ม คือ

The Use of Local Varieties in Non-Native Writing in English ของโรสแมรี่ หว่อง (Rosemary Wong) (Wong, 1980)

A Stylistic Study of Catherine Lim's Fiction ของเพิร์ล ชิน โกะ (Pearl Chin Go) (Go, 1984)

A Linguistic and Critical Analysis of Writings by two Singaporean Writers: Heteroglossia in Singaporean Society ของลิม ยี เอ็น (Lim Yi-En) (Yi-En, 1989)

บทความวิจัยประเภทวรรณกรรมวิจารณ์ จำนวน 5 เล่ม คือ

The Singaporean Short Story: A Thematic Study ของเวโรนิกา มินจู้ท (Veronica Minjoot) (Minjoot, 1984)

A Critical Study of the Works of a Local Writer ของซิม งา อิม (Sim Ngah Imm) (Sim, 1988)

Analysis of Point of View in Selected Singapore Short Stories ของแมรี่ หว่อง (Mary Wong) (Wong, 1989)

The Singapore Novel: A Critical Approach ของเจฟฟรีย์ โลว์ (Jeffrey Low) (Low, 1990)

Casting the Nets: Trapped Fates in Singapore Fiction ของฟลอซซี ชิว (Flossie Chua) (Chua, 1990)

วิทยานิพนธ์จำนวน 2 เล่ม แบ่งเป็น วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต 1 เล่ม ของโอลิเวีย การ์เซีย แมคคีน (Olivia Garcia-McKean) ในหัวข้อ **From This Land We Are Made: Christianity, Nationhood, and the Negotiation of Identity in Singapore Women's Writing** (McKean, 2005)

วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต 1 เล่ม ของป๊อปปี สมิธ (Poppi Smith) ในหัวข้อ *The Divided Self: A Psychoanalytic Comparison Between the Fictional Works of Catherine Lim and Margaret Gibson* (Smith, 2005)

บทความวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งหมด 10 เล่มนี้ ใช้ตัวบทวรรณกรรมของแคทเทอริน ลิม เป็นตัวบทในการศึกษา มีเพียงวิทยานิพนธ์ของ ของโอลิเวีย การ์เซีย แมคคีน ที่ใช้นวนิยายของซูเจิน คริสทีน ลิม ในการวิเคราะห์ร่วมกับนวนิยายของแคทเทอริน ลิม งานวิจัยเหล่านี้แสดงแนวทางการวิเคราะห์วรรณกรรมของนักเขียนสิงคโปร์ที่เคยมีผู้ทำวิจัยไว้ วรรณกรรมของแคทเทอริน ลิม มีผู้นำมาใช้ในงานวิจัยมากที่สุด สำหรับผลงานของซูเจิน คริสทีน ลิม พบว่ามีผู้นำมาวิจัยร่วมกับ แคทเทอริน ลิม แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาวรรณกรรมของซูเจิน คริสทีน ลิม โดยตรง ในกลุ่มนักเขียนสตรีทั้งสาม วรรณกรรมของสเตลลา กง ยังไม่มีผู้นำมาทำวิจัยเพราะงานของเธอส่วนใหญ่เป็นประเภท บทละครเวทีที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวงจำกัด ประกอบกับการที่เธอยุติการเขียนไปตั้งแต่ปีค.ศ.2000 ทำให้ ตัวบทวรรณกรรมของเธอหายากยิ่งขึ้น และยังไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยชิ้นใดที่ศึกษาวรรณกรรมของ นักเขียนสตรีทั้งสามในเชิงเปรียบเทียบ เชิงพัฒนาการและในประเด็นสตรีกับการประกอบสร้าง อัตลักษณ์สิงคโปร์

1.3. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. วิเคราะห์บทบาทของนักเขียนสตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีน 3 คนคือ แคทเทอริน ลิม สเตลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม
2. ศึกษาความเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม วัฒนธรรม และนโยบายรัฐของสิงคโปร์ที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าว

1.4. สมมติฐานของการวิจัย

การประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์สัมพันธ์กับบริบททางสังคม การเมืองและวัฒนธรรมของสิงคโปร์และแบ่งได้เป็นสองช่วงเวลา กล่าวคือ ช่วงการสร้างชาติซึ่งรัฐมีนโยบายเชิดชูความเป็นเงินหลังแยกตัวจากประเทศมาเลเซีย และช่วงที่สองซึ่งรัฐมีนโยบายพหุวัฒนธรรมในการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์เพื่อเตรียมประเทศเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ นักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน 3 คน ซึ่งได้แก่ แคทเทอริน ลิม สเทลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม ที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและนับถือคริสต์ศาสนาได้วิพากษ์วิจารณ์และตอบโต้นโยบายของรัฐทั้งสองช่วงในงานวรรณกรรมของตน ในช่วงแรกนักเขียนทั้งสามให้ความสำคัญต่อคุณค่าวัฒนธรรมจีนตามนโยบายของรัฐ แต่ก็ได้วิพากษ์วิจารณ์ความเป็นปิตาธิปไตยในจารีตจีน และในช่วงที่สอง นักเขียนสตรีเชื้อสายจีนกลุ่มนี้ได้ตอบโต้นโยบายพหุวัฒนธรรมของรัฐ แต่ในทางปฏิบัติยังคงปรากฏความไม่เท่าเทียมระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์

1.5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. สัมภาษณ์เอกสาร ข้อมูลเชิงทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสตรีสิงคโปร์ นโยบายรัฐและสภาพสังคม การปกครองของประเทศสิงคโปร์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
2. ศึกษาทฤษฎียุคหลังอาณานิคม (Post-Colonialism) และแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์
3. ศึกษาตัวบทเรื่องสั้น นวนิยายและบทละครของแคทเทอริน ลิม สเทลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม
4. วิเคราะห์พลวัตของการประกอบสร้างอัตลักษณ์ พหุวัฒนธรรม และบริบทสังคมที่ปรากฏในงานของนักเขียนทั้งสาม
5. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและเรียบเรียงเป็นวิทยานิพนธ์
6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1.6. ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับยุคหลังอาณานิคมและการประกอบสร้างอัตลักษณ์
2. ศึกษางานเขียนของแคทเทอรีน ลิม สเตลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม ดังนี้

2.1. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในช่วงปีค.ศ.1965-ค.ศ.1988 ได้แก่

2.1.1. ผลงานประเภทรวมเรื่องสั้น

ผลงานของแคทเทอรีน ลิม

Little Ironies: Short Stories of Singapore (1978)

Or Else, the Lightning God and Other Stories (1980)

The Shadow of a Shadow of a Dream: Love Stories of Singapore (1987)

2.1.2. ผลงานประเภทรนวนิยาย

(1) ผลงานของแคทเทอรีน ลิม

The Serpent's Tooth (1982)

(2) ผลงานของสเตลลา กง

The Scholar and the Dragon (1986)

(3) ผลงานของซูเจิน คริสทีน ลิม

Rice Bowl (1984)

2.1.3. ผลงานประเภทบทละคร

ผลงานของสเตลลา กง

The Immigrant and Other Plays (1975)

Emporium and Other Plays (1977)

Prize Winning Plays (1982)

2.2. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในช่วงปีค.ศ.1989-ค.ศ.2014 ได้แก่

2.2.1. ผลงานประเภทรวมเรื่องสั้น

(1) ผลงานของแคทเทอร์รีน ลิม

O' Singapore! Stories in Celebration (Satirical Stories of Singapore) (1989)

Deadline for Love and Other Stories (1992)

The Woman's Book of Superlatives (1993)

(2) ผลงานของซูเจิน คริสทีน ลิม

The Lies that Build a Marriage: Stories of the Unsung, Unsaid, Uncelebrated in Singapore (2008)

2.2.2. ผลงานประเภทรนวนิยาย

(1) ผลงานของแคทเทอร์รีน ลิม

The Bondmaid (1995)

The Teardrop Story Woman (1997)

Following the Wrong God Home (2001)

The Song of Silver Frond (2003)

Miss Seetoh in the World (2010)

(2) ผลงานของสเตลลา กง

Eston (1995)

(3) ผลงานของซูเจิน คริสทีน ลิม

Gift from the Gods (1990)

Fistful of Colours (1993)

A Bit of Earth (2001)

The River's Song (2013)

2.2.3. ผลงานประเภทบทละคร

ผลงานของสเตลลา กง

Emily of Emerald Hill (1989)

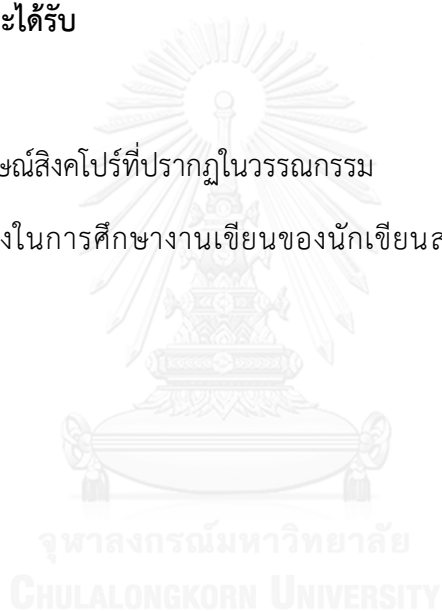
Butterflies Don't Cry (1989)

Silent Song and Other Plays (1991)

A Breeding Pair (2000)

1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจอัตลักษณ์สิงคโปร์ที่ปรากฏในวรรณกรรม
2. เป็นแนวทางในการศึกษางานเขียนของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนในบริบทสังคมอื่น

บทที่ 2

ประวัติศาสตร์สิงคโปร์จากมุมมองของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน: จาก “เรื่องของเธอ” (Her-story) สู่อัตชีวประวัติชาติ (History)

ในบริบทของสิงคโปร์ที่เป็นปิตาธิปไตยสูง บทบาทของสตรีและวรรณกรรมได้รับความสำคัญน้อยกว่าบทบาทของบุรุษ เศรษฐกิจและเทคโนโลยี เช่นเดียวกับทางด้านประวัติศาสตร์ที่เสียงและมุมมองของสตรีต่อประวัติศาสตร์ชาติถูกละเลยไป ในบทนี้จะกล่าวถึงการศึกษาวรรณกรรมสตรีสิงคโปร์ในฐานะประวัติศาสตร์ฉบับสตรี ตามแนวคิดแบบนวัตประวัติศาสตร์ว่า ตัวบทวรรณกรรมเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ภายใต้สถาบันทางสังคม ปฏิบัติการทางสังคม และวาทกรรมในช่วงเวลาและสถานที่เฉพาะ ตัวบทวรรณกรรมจึงปฏิสัมพันธ์กับสังคมในฐานะผลผลิตของพลังและรหัสทางวัฒนธรรมในสังคมนั้นและในทางกลับกันตัวบทวรรณกรรมก็สร้างประวัติศาสตร์ด้วย

แนวคิดนวัตประวัติศาสตร์เสนอว่ากระบวนการสร้างประวัติศาสตร์ใช้วิธีการเดียวกับนวนิยาย คำว่าประวัติศาสตร์ (History) จึงมีความหมายคือเหตุการณ์ในอดีตกับการเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้อง เหตุการณ์ในอดีต¹ เมื่อยึดตามความหมายที่สอง อดีตที่ปรากฏในประวัติศาสตร์จึงมีได้อยู่ในรูปแบบที่บริสุทธิ์ แต่อยู่ในรูปแบบการนำเสนอภาพแทนที่มีมากกว่าหนึ่งเดียว (representations) และการนำเสนอภาพแทนเหล่านี้เป็นการประกอบสร้างทางวัฒนธรรมของเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์แบบเฉพาะเจาะจงในยุคสมัยหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ประวัติศาสตร์จึงไม่ได้มีเพียงฉบับเดียว (History) แต่เป็นประวัติศาสตร์หลายฉบับ (Histories) ที่อาจไม่ต่อเนื่องและตรงข้ามกัน (Abrams, 2005) เมื่อกระบวนการสร้างประวัติศาสตร์เกิดจากการเลือกสรรและการเล่าเรื่องของนักประวัติศาสตร์ นักเขียนย่อมสามารถใช้วิธีการเดียวกันในการสร้างประวัติศาสตร์ฉบับของตน ในที่นี้ให้ความสำคัญกับตัวบท

---

¹ “There are two meanings of the word “history”: (a) “the events of the past” and (b) “telling a story about the events of the past.” (Selden, Widdowson, & Brooker, 2005)

วรรณกรรมของสตรีในฐานะประวัติศาสตร์แบบ Her-story ที่ทำให้การมองประวัติศาสตร์ชาติรอบด้านยิ่งขึ้นและแสดงบทบาทของสตรีในการนำเสนอประวัติศาสตร์ชาติ

2.1. แนวคิด Her-story กับการนำเสนอประวัติศาสตร์ฉบับสตรี

แนวคิด Her-story เกิดขึ้นจากความเหลื่อมล้ำทางเพศในประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นผลพวงจากโครงสร้างสังคมแบบบุรุษเป็นใหญ่ที่ทำให้เรื่องของสตรี (Her-story) ไม่มีบทบาทเท่าประวัติศาสตร์กระแสหลัก (History) ที่ส่วนใหญ่เขียนขึ้นโดยบุรุษ ดังคำกล่าวที่ว่า ประวัติศาสตร์มิได้ถูกบอกเล่าแบบที่มันเป็น แต่ถูกบอกเล่าตามที่บุรุษมองเห็น² คำกล่าวนี้สะท้อนว่าประวัติศาสตร์เกิดจากมุมมองของบุรุษเป็นใหญ่ เช่นเดียวกับแนวคิดของซีโมน เดอ โบวัวร์ (Simone de Beauvoir) ว่าการนำเสนอโลกกลายเป็นงานของบุรุษ บุรุษอธิบายโลกจากมุมมองของพวกเขาซึ่งพวกเขาเองก็สับสนกับความจริงแท้ การนำเสนอประวัติศาสตร์ของบุรุษจึงเป็นกระบวนการที่ผ่านการเลือกสรรเพื่อบอกเล่าและไม่อาจเป็นความจริงแท้ นอกจากนี้ บุรุษและสตรีมีมุมมองต่อโลกที่แตกต่างกัน ดังนั้นการนำเสนอประวัติศาสตร์ย่อมแตกต่างกันด้วย วรรณกรรมของนักเขียนสตรีทำหน้าที่เป็นประวัติศาสตร์ฉบับสตรีและเป็นมุมมองแบบหรือสร้างอำนาจปิตาธิปไตย บทบาทสำคัญของวรรณกรรมสตรีคือการนำเสนอมุมมองที่ต่างออกไปเมื่อเล่าถึงเรื่องเดียวกันกับบุรุษ การศึกษาตัวบทวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิ่งโคปร์ทั้งสามในฐานะประวัติศาสตร์ ทำให้ทราบว่านักเขียนสตรีมองอดีตของสิ่งโคปร์ตั้งแต่ยุคก่อนการก่อตั้งประเทศจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ว่าเป็นอย่างไร

ทัศนคติของนักเขียนสตรีทั้งสามต่อการนำเสนอประวัติศาสตร์ชาติปรากฏในคำสัมภาษณ์ของพวกเธอ ชูฉิน คริสทีน ลิม กล่าวว่า เธอมองนักเขียนในฐานะผู้บันทึกเหตุการณ์ทางสังคมของพวก

---

² “History is told not as it was but as men saw it.” (Mthuni, Nozipho, Calda, Thato, & Muziwandile, 2014)

³ “Representation of the world, like the world itself, is the work of men; they describe it from their own point of view, which they confuse with the absolute truth.” (De Beauvoir, 1952)

เธอ⁴ ส่วนแคทเทอรีน ลิม กล่าวว่า เธอมองตนเองในฐานะผู้บันทึกที่ห่วงใยในพฤติกรรมของมนุษย์⁵ สำหรับสเตลลา กง กล่าวว่า เธอพยายามจับภาพการดำรงชีวิตของเมืองแห่งนี้⁶ แนวคิดของทั้งสามสะท้อนความปรารถนาของนักเขียนในการบันทึกเหตุการณ์ในสังคมของตนและบทบาทของวรรณกรรมในฐานะประวัติศาสตร์ฉบับนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนที่ประกอบขึ้นเป็นอัตลักษณ์สิงคโปร์จากมุมมองของนักเขียนกลุ่มนี้

วรรณกรรมสามารถทำให้ผู้อ่านรับรู้ความคิดของผู้แต่ง และทัศนะของผู้แต่งที่มีต่อสังคมของตน เคอร์ปาล ซิงห์ (Kirpal Singh) กวีชาวสิงคโปร์และนักวิจารณ์วรรณกรรม ผู้เป็นประธานการจัดงานมหกรรมนักเขียนสิงคโปร์ (Singapore Writers' Festival) กล่าวถึงบทบาทของวรรณกรรมและความเป็นชาติไว้ว่า วรรณกรรมคือเครื่องสะท้อนประวัติศาสตร์ชาติ การศึกษาวรรณกรรมจึงเป็นการศึกษาประวัติศาสตร์ชาติซึ่งไม่จำกัดเฉพาะพลเมืองของชาติ แต่รวมถึงผู้ที่สนใจด้านจินตภาพและด้านวิชาการก็สามารถศึกษาจากวรรณกรรมของชาตินั้นได้เช่นกัน (Singh, 1998) นอกจากนี้ ซิงห์ ยังแสดงความเห็นต่อวรรณกรรมสิงคโปร์ที่เขียนด้วยภาษาอังกฤษว่าเป็นผลงานที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้แต่ง งานของนักเขียนสิงคโปร์จึงเป็นสมบัติของชาติเพราะไม่มีใครสามารถสร้างสรรค์วรรณกรรมแห่งชาติให้กับสิงคโปร์ และไม่มีนักเขียนใดที่ไม่เขียนจากความรู้สึกอันแรงกล้าภายในใจและประสบการณ์ของตน งานเขียนที่ดีจึงสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และบริบททางสังคมของผู้แต่ง ให้ผู้อ่านรับรู้ได้อย่างชัดเจน (Singh, 1998)

แนวคิดเรื่องการศึกษาวรรณกรรมสตรีในฐานะประวัติศาสตร์ปรากฏในคำกล่าวของไดอานา วอลเลส (Diana Wallace) ว่านวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของสตรีมิได้เป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการหลีกหนี (form of escapism) แต่ยังเป็นเครื่องมือทางการเมืองที่นักเขียนสตรีใช้ในการเขียนถึงเรื่องต้องห้าม และวิพากษ์เหตุการณ์ปัจจุบันผ่านเหตุการณ์ในอดีต อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้สตรีประกอบ

⁴ "I see the writer as a chronicler of her society." (Quayum, 2005)

⁵ "I see myself as a caring chronicler of the human condition." (Y.-E. Lim, 1999)

⁶ "I tried to capture the vitality of this city." (Manueltrayan, 2001)

สร้างชีวิตของผู้คนชายขอบที่มีได้ถูกบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์กระแสหลักขึ้นใหม่ (Wallace, 2004) นอกจากนี้ ประวัติศาสตร์ยังมีความสำคัญในกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ ทั้งของบุคคลและของชาติ ดังแนวคิดของสจิวท ฮอลล์ ว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นผ่านกาลเวลาและภายใต้บทบาทของประวัติศาสตร์และความแตกต่างทางสังคม (Hall, 1996) ดังนั้นการเขียนถึงเรื่องราวในอดีตจึงเป็นทั้งการบอกเล่าที่มาของชาติ และการทำให้สตรีมีสถานะเป็นผู้เขียนประวัติศาสตร์ชุดที่แตกต่างจากประวัติศาสตร์กระแสหลัก

วงวรรณกรรมสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับวรรณกรรมของนักเขียนสตรีว่าเป็นเครื่องแสดงอัตลักษณ์แห่งชาติและเป็นแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์เช่นกัน แองเจเลีย พูน (Angelia Poon) นักวรรณคดีวิจารณ์ของสิงคโปร์นิยามงานเขียนอิงประวัติศาสตร์ของนักเขียนสตรีว่าเป็นอาร์ไคฟ์ (archive) คือสถานที่เก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์รูปแบบหนึ่ง เนื่องจากแสดงให้เห็นว่านักเขียนจินตนาการถึงความเป็นไปได้ของประวัติศาสตร์ในแง่มุมอื่น นอกเหนือจากที่เคยถูกนำเสนอเพียงด้านเดียว นักเขียนสตรีให้เสียงแก่บุคคลชายขอบในอาร์ไคฟ์กระแสหลัก และตั้งคำถามกับประวัติศาสตร์ที่เลือกเล่าเฉพาะบางเรื่องบางคน อีกทั้งนักเขียนยังเป็นผู้ขุดคุ้ยประวัติศาสตร์เพื่อจดจำและสำรวจว่าเหตุการณ์ในอดีตส่งผลต่อความไม่เท่าเทียม หรือความอยุติธรรมในปัจจุบันอย่างไร (Poon, 2008)

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์จึงมิได้เป็นเพียงการรื้อฟื้นและถมเติมในส่วนที่ประวัติศาสตร์กระแสหลักขาดไปเท่านั้น แต่ยังเปิดโอกาสให้ผู้อ่านตั้งคำถามกับเหตุการณ์และอัตลักษณ์ที่ถูกประกอบสร้างขึ้นในอาร์ไคฟ์กระแสหลักว่าถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งมุมมองแบบนี้จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นว่าประวัติศาสตร์มิได้มีเพียงฉบับเดียว แต่มีประวัติศาสตร์หลากหลายฉบับ โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ที่เกิดจากมุมมองของสตรีที่ถูกกลบเกลายไป ในปีค.ศ.1998 ลี กวน ยู เขียนหนังสืออัตชีวประวัติของเขาเพื่อบันทึกเหตุการณ์ในยุคก่อร่างสร้างชาติของสิงคโปร์ชื่อ **The Singapore Story: Memoirs of Lee Kuan Yew** ถ้าหากเรื่องราวจากความทรงจำของบุรุษมีฐานะเป็นประวัติศาสตร์ชาติ อาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้เป็น Singapore Story ฉบับ

หนึ่งเช่นกัน เพราะวรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามตั้งแต่ปีค.ศ. 1975-ค.ศ. 2014 นำเสนอภาพสิงคโปร์ในอดีตสี่ยุคคือ ยุคก่อนการก่อตั้งประเทศ ยุคบุกเบิกวรรณกรรมภาษาอังกฤษท่ามกลางนโยบายภูมิบุตราและพลังวรรณกรรมมาเลย์ ยุคสร้างชาติใหม่ และยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ ดังนี้

2.2. ประวัติศาสตร์สิงคโปร์ก่อนการก่อตั้งประเทศในนวนิยายของซูเจิน คริสทีน ลิม และ สเทลลา กง

เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์ปรากฏชัดเจนในราวศตวรรษที่ 19 ในฐานะเมืองท่า ทดแทนรัฐปิ่นของเจ้าอาณานิคมอังกฤษ เนื่องจากสถานภาพเมืองท่าการค้าของปิ่นชบเซากว่าเมืองท่าปัตตาเวีย (Batavia) ของฮอลันดา อังกฤษจึงส่งผู้สำเร็จราชการ ในเวลานั้นคือ เซอร์โทมัส แสตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ (Sir Thomas Stamford Raffles) มาสำรวจสภาพภูมิศาสตร์ของสิงคโปร์ พร้อมเจรจาขอเช่าเกาะสิงคโปร์จากสุลต่านรัฐยะโฮร์ อังกฤษเข้าปกครองสิงคโปร์โดยสมบูรณ์ในปีค.ศ. 1824 ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างจีนกับอินเดียทำให้สิงคโปร์กลายเป็นเมืองท่าสำคัญและเศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า ส่งผลให้ชาวต่างชาติและเจ้าอาณานิคมนำแรงงานชาวจีน อินเดีย มาเลย์เข้ามาในสิงคโปร์ โดยเฉพาะแรงงานชาวจีนอพยพที่มาจากตอนใต้ของประเทศจีนมีจำนวนมากที่สุด ในปีค.ศ. 1860 ประชากรในสิงคโปร์ประกอบไปด้วยชาวจีน 6.9% ชาวมาเลย์ 13.5% ชาวอินเดีย 16.05% ส่วนชาวยุโรปและชาติพันธุ์อื่นมีจำนวน 8.5% (Chew, 1991) สิงคโปร์ในเวลานั้นคือแผ่นดินใหม่สำหรับผู้อพยพและเป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ แบ่งแยกกันตามถิ่นที่อยู่อาศัยโดยเจ้าอาณานิคม

2.2.1. แรงงานจีนอพยพหลากเผ่าพันธุ์ในฐานะบรรพบุรุษของชาวสิงคโปร์ ในนวนิยาย เรื่อง A Bit of Earth ของซูเจิน คริสทีน ลิม

ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนทั้งสามปรากฏการนำเสนอภาพสิงคโปร์ ยุคเมืองท่าการค้าในช่วงศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 เป็นยุคแรก เนื่องจากในช่วงศตวรรษที่ 20 แรงงานชาวจีนอพยพมีเป็นจำนวนมาก และมีบทบาทสำคัญในการทำให้เศรษฐกิจของสิงคโปร์เจริญรุดหน้า แต่ในขณะเดียวกันแรงงานชาวจีนอพยพก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสาธารณสุข เพราะความนิยมในการสูบบุหรี่ นอกจากนี้ ปัญหาสำคัญในช่วงเวลานั้นคือ ความขัดแย้งภายในกลุ่มชาวจีนต่างเผ่าพันธุ์ และความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาวจีนกับชาวมาเลย์ ดังที่ปรากฏในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง *A Bit of Earth* ของซูเฉิน คริสทีน ลิม และนวนิยายของสเตลลา กง เรื่อง *The Scholar and the Dragon* นักเขียนสตรีทั้งสองใช้ปมความขัดแย้งระหว่างเผ่าพันธุ์เป็นโครงเรื่องหลักเพื่อนำเสนอประวัติศาสตร์ของแรงงานจีนอพยพในดินแดนมาลายา

ในนวนิยายเรื่อง *A Bit of Earth* ซูเฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอประวัติศาสตร์สิงคโปร์และมาเลเซียในช่วงศตวรรษที่ 19-ต้นศตวรรษที่ 20 ในช่วงที่อังกฤษต้องการครอบครองดินแดนแถบมาลายา นวนิยายเรื่องนี้เริ่มต้นในปีค.ศ.1874 ตามเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ในปีค.ศ.1869 มีการเปิดคลองซูเอซ (Suez) ทำให้สิงคโปร์กลายเป็นท่าเรือหลักสำหรับเรือที่แล่นระหว่างยุโรปและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และยังเป็นศูนย์กลางการค้าแยกจากพาราและการส่งออกสินค้า ในเวลาต่อมาอังกฤษรวมสิงคโปร์เข้ากับมะละกาและปีนังโดยเรียกพื้นที่การปกครองนี้ว่า สเตรทส์ เซตเทิลเมนต์ มีปีนังเป็นศูนย์กลางการปกครอง แต่เพราะสิงคโปร์มีความเจริญมากกว่าทำให้อังกฤษย้ายศูนย์กลางการปกครองมาอยู่ที่สิงคโปร์ในปีค.ศ.1832 โดยมีรัฐเบงกอลควบคุม ต่อมาอังกฤษเปลี่ยนผู้ควบคุมสิงคโปร์เป็นข้าหลวงใหญ่ประจำอินเดียแทน เมื่อสิงคโปร์มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากขึ้นเรื่อยๆ อังกฤษจึงยกสถานะของสิงคโปร์ให้เป็นคราวน์โคโลนี (Crown Colony) ในปีค.ศ.1867 และใช้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางอำนาจของรัฐบาลอังกฤษ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Chew, 1991)

การมีอังกฤษเป็นผู้ปกครองส่งผลต่อสิงคโปร์หลายประการคือ สิงคโปร์กลายเป็นเมืองท่าการค้าอุตสาหกรรม ตะวันตกเข้ามาตั้งบริษัทในสิงคโปร์จำนวนมาก ชาวจีนแผ่นดินใหญ่อพยพเข้า

มาทำงานและตั้งสำนักงาน นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังเป็นตัวกลางเชื่อมต่อเมืองท่าที่อยู่ในการปกครองของอังกฤษอย่างเซียงไฮ้และฮ่องกง อังกฤษเร่งพัฒนาระบบการคมนาคมระหว่างดินแดนในสเตรทส์เซตเทิลเมนต์ โดยเฉพาะการสร้างรถไฟสายหลักผ่านรัฐยะโฮร์ทำให้การขนส่งสินค้าระหว่างรัฐมาลายูและสิงคโปร์สะดวกมากยิ่งขึ้น (Chew, 1991) เมื่อเศรษฐกิจของสิงคโปร์เฟื่องฟู ชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาหางานทำที่สิงคโปร์ เหตุการณ์นี้ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *A Bit of Earth* ของซูฉิน คริสทีน ลิ้ม ผ่านวิถีชีวิตของตัวละครเอกชื่อ หวัง ตัก เฮง (Wong Tuck Heng) แรงงานจีนอพยพที่ทำงานในเมืองแร่ของรัฐเปรัก โครมเรื่องสำคัญที่ผู้แต่งนำเสนอคือ ความขัดแย้งระหว่างชาติพันธุ์บนผืนแผ่นดินมาลายา ในช่วงเวลาที่อังกฤษหมายครอบครองดินแดนแถบมาลายาโดยสมบูรณ์

ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ที่ปรากฏในเรื่องเกิดจากความต้องการครอบครองผืนแผ่นดิน เพราะการครอบครองพื้นที่มีความสำคัญในการยืนยันอัตลักษณ์ของบุคคล ชุมชนและทำให้บุคคลสามารถบอกเล่าถึงถิ่นกำเนิดที่มาของตนได้ ซูฉิน คริสทีน ลิ้ม นำเสนอว่า ชุมชนชาวจีนในมาลายา ช่วงศตวรรษที่ 19 มีความหลากหลายของเผ่าพันธุ์และชนชั้นที่แตกต่างจากระบบการแบ่งเพื่อปกครองของอังกฤษแบบเหมารวม⁷ กลุ่มแรกคือชาวจีนช่องแคบหรือชาวเปอรานากัน ชาวจีนกลุ่มนี้เกิดในดินแดนมาลายาจากการสมรสระหว่างชาวจีนอพยพกับชาวพื้นถิ่นมาลายู วัฒนธรรมเปอรานากันจึงเป็นวัฒนธรรมลูกผสมจีน-มาเลย์ ตามประวัติศาสตร์ชาวเปอรานากันเป็นที่โปรดปรานของเจ้าอาณานิคมอังกฤษเพราะสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีและทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการค้าขายให้กับอังกฤษ ซูฉิน คริสทีน ลิ้ม นำเสนอวิถีชีวิตของชาวเปอรานากันผ่านสายตาของตัวละครชาวจีนอพยพ หวัง ตัก เฮง

อง บูน เลียง (Ong Boon Leong) คือบุรุษชาวเปอรานากันรุ่นแรกที่สมรสกับสตรีมาลายูและแต่งกายแบบสุภาพบุรุษตะวันตก ต่างจากหวัง ตัก เฮง ที่ยังคงไว้ผมเปียและแต่งกายแบบชาวจีน

⁷ การแบ่งเพื่อปกครองของอังกฤษอยู่ในรูปแบบ CIMO ตามชาติพันธุ์คือ จีน (Chinese) อินเดีย (India) มาเลย์ (Malay) และอื่นๆ (Others) โดยรวมชาวจีนแต่ละกลุ่มที่มาจากท้องถิ่นต่างกันในจีนแผ่นดินใหญ่ให้เป็นพวกเดียวกัน

แผ่นดินใหญ่ ฮ่องกง และฟีนองได้รับการศึกษาแบบตะวันตกจากโรงเรียน Penang Free School ซึ่งเป็นที่นิยมสำหรับการศึกษาตามระบบอังกฤษในยุคนั้น ต่อมาเขาได้รับทุนพระราชทานจากพระราชินีอังกฤษไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และกลับมาทำหน้าที่เป็นตัวแทนชาวเปอรานากันในการบริหารงานของรัฐบาลอาณานิคมในสหพันธ์บัตินิดิ บัตินิดิ ชาวเปอรานากันที่ปรากฏต่อสายตาตัวละครหวัง ตัก เฮง เป็นผู้ที่รับวัฒนธรรมลูกผสมจีน-มาเลย์และวัฒนธรรมตะวันตก และเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการเลียนแบบเจ้าอาณานิคม

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่า ชาวเปอรานากันสืบเชื้อสายจากแรงงานชาวจีนอพยพกลุ่มที่รู้จักปรับตัวและใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมอาณานิคม แสดงให้เห็นว่าในกลุ่มเปอรานากันมีชนชั้นชนชั้นสูงคือชาวเปอรานากันที่ปรับตัวได้ดีด้วยการรับวัฒนธรรมตะวันตก และชนชั้นกรรมาชีพที่ไม่ประสบความสำเร็จ ชาวเปอรานากันชนชั้นสูงที่เป็นตัวอย่างชัดเจนคือ ดร.ลิม บูน เค็ง นักการศึกษาคนสำคัญของสิงคโปร์ และนายลี กวน ยู รัฐบุรุษของสิงคโปร์ ผู้ได้รับทุนพระราชินีอังกฤษไปศึกษาด้านกฎหมายที่สหราชอาณาจักร วิธีการนำเสนอของผู้แต่งสะท้อนภูมิหลังของนักเขียนกลุ่มนี้ที่สืบเชื้อสายมาจากชาวเปอรานากันกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

ซูฉิน คริสทีน ลิม ชับเน้นสถานภาพพิเศษของชาวเปอรานากันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ในฉากที่สมาคมชาวจีนช่องแคบอังกฤษ (The Straits Chinese British Association) จัดงานเฉลิมฉลองการขึ้นครองราชย์ของกษัตริย์เอ็ดเวิร์ดที่ 7 (King Edward VII) หวัง ตัก เฮง ประจักษ์ถึงความแตกต่างของตนกับชาวเปอรานากัน ในสายตาชาวตะวันตก ชาวเปอรานากันคือ สุภาพบุรุษตะวันออกที่ถูกทำให้กลายเป็นตะวันตกและมีอารยธรรมมากกว่ากลุ่มชาวจีนอพยพที่แต่งกายแบบชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ชาวเปอรานากันได้รับการยอมรับและปฏิบัติอย่างเท่าเทียมจากชาวอังกฤษ (S. C. Lim, 2009a) ในขณะที่หวัง ตัก เฮง แม้จะไค้งค่านับหลายครั้งแต่กลับไม่ได้รับความสนใจจากชาวอังกฤษเลย มิสเตอร์ ทอมสัน (Mr. Thomson) ชาวอังกฤษ กล่าวชม ฮ่องกง และฟีนอง ว่าเป็นสุภาพบุรุษตะวันออกที่เป็นตะวันตก (S. C. Lim, 2009a) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าชาวเปอรานากันคือ ผู้เลียนแบบ

เจ้าอาณานิคมชั้นเลิศ โดยไม่คำนึงว่าเป็นการครอบงำทางวัฒนธรรม หากชาวเปอรานากันได้รับการนิยามว่าเป็นผู้มีอารยธรรมจากเจ้าอาณานิคม ลักษณะชนบนิยมนเงินของหวัง ตัก เฮง จึงถูกผลักให้เป็นชั่วตรงข้ามคือ ความไร้อารยธรรม ผู้แต่งให้ตัวละครหวัง ตัก เฮง วิพากษ์ชาวเปอรานากันว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จเพราะความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองไปตามผู้มีอำนาจ ในแต่ละช่วงเวลาต่างกับชาวจีนอพยพที่พยายามธำรงวัฒนธรรมของแผ่นดินแม่

They can change themselves seven times seven like the Monkey King.
When the Malay kings were powerful, the Babas spoke Malay, wore Malay clothes and hungered for Malay titles. Then the English barbarians came. The English were more powerful than the Malay kings. So your mother's family changed again. They learned to speak English and do things the English way. Just look at your uncle Boon Leong.

(S. C. Lim, 2009a)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หวัง ตัก เฮง เปรียบชาวเปอรานากันกับตัวละครแห่งเจีย (Monkey King) ราชาลิงผู้ติดตามพระถัง ซัม จิ้ง ไปยังชมพูทวีป เพราะสามารถเปลี่ยนรูปลักษณ์ตนเองได้ถึงเจ็ดครั้ง เช่นเดียวกับชาวเปอรานากัน เมื่อกษัตริย์มาเลย์มีอำนาจ ชาวเปอรานากันใช้ภาษาและแต่งกายแบบมาเลย์เพราะหวังจะได้รับบรรดาศักดิ์จากกษัตริย์มาเลย์ ครั้นเมื่ออังกฤษเข้ามาปกครอง พวกเขาที่เรียนรู้ภาษาอังกฤษและปรับตัวให้เข้ากับรสนิยมชาวอังกฤษ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า ผู้แต่งเชิดชูชาวเปอรานากันที่ประสบความสำเร็จจากการปรับตัวให้เข้ากับบริบททางสังคม มากกว่าชาวจีนอพยพที่พยายามธำรงอัตลักษณ์จีนแผ่นดินใหญ่ เพราะในตอนจบของเรื่อง ผู้แต่งให้ตัวละครชาวจีนอพยพเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยวิธีการเดียวกับชาวเปอรานากันจนกลายเป็นมหาเศรษฐีและเป็นต้นตระกูลของชาวเปอรานากันชนชั้นสูงรุ่นถัดไป (S. C. Lim, 2009a)

นอกจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภาษาแล้ว สิ่งที่ทำให้ชาวจีนอพยพและชาวเปอรานากันแตกต่างกันคือ แนวคิดเรื่องการเมืองการปกครอง กล่าวคือ ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เกิดลัทธิชาตินิยมขึ้นในประเทศจีน อินเดีย ญี่ปุ่น และอินโดนีเซีย แต่ชาวจีนอพยพส่วนใหญ่กลับคำนึงถึงปัญหาการเมืองของแผ่นดินแม่ มากกว่าการเมืองในสิงคโปร์ ต้นปีค.ศ.1930 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งยิ่งใหญ่ในสิงคโปร์ ประชากรผู้อพยพจำนวนมากละทิ้งสิงคโปร์ซึ่งในตอนนั้นปกครองด้วยระบบสเตอร์ทส์ เซตเทลเมนต์ กลับไปยังดินแดนบ้านเกิดของตน หรือไปอาศัยตามรัฐมาลายูต่างๆ (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) เหตุการณ์นี้ปรากฏในนวนิยาย เมื่อหวัง ตัก เฮง ส่งเงินไปสนับสนุนการปฏิวัติในจีนแผ่นดินใหญ่ของดร.ซุน ยัต เซ็น (Dr. Sun Yat Sen) ทำให้เขาถูกส่งตัวกลับไปจีนแผ่นดินใหญ่ด้วยข้อหาสนับสนุนระบอบคอมมิวนิสต์ เหตุการณ์นี้สะท้อนว่า แม้ชาวจีนอพยพบางกลุ่มจะทำธุรกิจและตั้งรกรากในแถบมาลายา แต่ก็ยังมีได้พัฒนาความรู้สึกรักและหวงแหนแผ่นดินเพราะพวกเขายังคงยึดโยงตนเองกับแผ่นดินแม่เป็นสำคัญ

นอกจากการนำเสนอความแตกต่างระหว่างชาวจีนอพยพกับชาวเปอรานากันแล้ว ชูฉิน คริสทีน ลิม ยังนำเสนอความขัดแย้งระหว่างชาวจีนต่างเผ่าพันธุ์ ในพื้นที่เหมืองแร่หุบเขาบันดง (Bandong Valley) ตามประวัติศาสตร์ กลุ่มชาวจีนเหล่านี้อยู่ภายใต้การปกครองของหัวหน้าใหญ่ที่เรียกว่ากะปิตัน ซินา (Kapitan Cina) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกษัตริย์มาเลย์และเจ้าอาณานิคมอังกฤษ ผู้ดำรงตำแหน่งนี้มีชื่อเสียงในศตวรรษที่ 18 คือ ยัป อา ลอย (Yap Ah Loy) ชาวจีนอพยพผู้ดำรงตำแหน่งกะปิตัน ซินาเป็นคนที่สามในมาลายา เขามีบทบาทในการเปลี่ยนเมืองกัวลาลัมเปอร์ให้กลายเป็นเมืองการค้าและการทำเหมืองแร่ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 (Carsten, 1999) ในนวนิยายตัวละครหวัง ตัก เฮง เมื่อเจริญก้าวหน้าทางด้านธุรกิจอย่างสูงสุดแล้วก็ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกะปิตัน ซินาเช่นกัน เขามีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยของกลุ่มชาวจีนที่มักทะเลาะวิวาทกัน เพราะแย่งที่ทำกินและความแตกต่างทางภาษา วัฒนธรรม เนื่องจากในช่วงศตวรรษที่ 18 กลุ่มชาวจีนในมาลายาใช้ถิ่นที่มา สำเนียงภาษาจีน และขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเครื่องแบ่งแยกชาวจีนแต่ละเผ่าพันธุ์จากกัน

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอความขัดแย้งระหว่างชาวจีนกลุ่มกระเรียนขาว (White Cranes) และกลุ่มชาวจีนแคะธงดำ (Hakka Black Flags) ที่เกิดจากการแย่งกันครอบครองดินแดนเหมืองแร่ บันดง ชาวกะเรียนขาวซึ่งมีบรรพบุรุษอพยพมาจากเมืองซุม ฮอ (Sum Hor) ในประเทศจีนและใช้ภาษาจีนกวางตุ้ง ถือสิทธิ์ในการตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่มแรกในการครอบครองพื้นที่ทำเหมืองแร่บริเวณ หุบเขาบันดง แต่เป็นเพราะกลุ่มจีนแคะติดสินบนหัวหน้าเขตปกครอง ทำให้สามารถเข้ามาทำเหมือง ได้เช่นกัน การคดโกงของชาวจีนแคะทำให้ชาวจีนกระเรียนขาวไม่พอใจและเกิดการต่อสู้ระหว่าง ชุมชนจนบานปลายไปสู่การข่มขืนหมู่สตรีชาวจีนแคะ (S. C. Lim, 2009a) การข่มขืนสตรีของฝ่าย ตรงข้ามสะท้อนแนวคิดที่ว่า ร่างกายของสตรีคืออาณาเขตของชาติ การข่มขืนจึงเป็นการแสดง ความสามารถของชาวกะเรียนขาวเหนืออาณาเขตของชาวจีนแคะ โดยที่สตรีตกเป็นเครื่องต่อรอง ระหว่างเผ่าและถูกลดสถานะจากบุคคลมาเป็นพื้นที่ในการแสดงอำนาจของบุรุษ นอกจากเหตุการณ์ ข่มขืนหมู่ที่แสดงการสืบทอดระบบสังคมบุรุษเป็นใหญ่แล้ว ผู้แต่งยังนำเสนอการลงโทษสตรีของ ชาวกะเรียนขาว ดังนี้

Brothers! We, the White Cranes of Bandong, are faithful to the laws of our clan and village-laws laid down by our forefathers in Sum Hor, laws obeyed the hundreds of generations. An adulteress shall die by drowning in a pig basket! His foghorn Cantonese voice rose above the cacophony, the voice of ancestral authority and continuity in the new land. The miners, uprooted from home and hearth, clung to that voice and obeyed it.

(S. C. Lim, 2009a)

ซูฉิน คริสทีน ลิม ใช้ฉากการลงโทษสตรีคืบขู่เป็นฉากแรกในการเปิดเรื่อง เมื่อหวัง ตัก เฮง เดินทางมาถึงมาลาया แสดงให้เห็นเจตจำนงของผู้แต่งในการนำเสนอสังคมบุรุษเป็นใหญ่ที่มีความ

เข้มข้นของชุมชนชาวจีนในมาลายา ดังคำกล่าวของหัวหน้าชุมชนกระเรียนชาวข้างต้นว่า ลักษณะบุรุษเป็นใหญ่คือสิ่งที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ อำนาจในการออกกฎ การปกครองและการลงโทษสตรีนั้นกำหนดขึ้นโดยบุรุษ ศักดิ์และสิทธิ์ที่ใช้ในการลงโทษสตรีเกิดจากอำนาจวาจาสิทธิ์ของบรรพชนจีนที่ยังคงสืบทอดมาในแผ่นดินนี้ แม้ว่าพวกเขาจะจากแผ่นดินแม่มาแล้ว แต่พวกเขาจะภักดีต่อวาจาสิทธิ์ของบรรพชนอย่างเคร่งครัด ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า สิ่งที่สืบทอดต่อมาในอัตลักษณ์ของชาวจีน มิได้มีเพียงภาษาและวัฒนธรรม แต่รวมถึงลักษณะบุรุษเป็นใหญ่และเหลื่อมล้ำทางเพศวิถีด้วย

นอกจากนี้ การนำเสนอฉากลงโทษสตรี ยังเป็นการยืนยันจุดประสงค์ของซูเจิน คริสทีน ลิม ในการให้เสียงแก่ผู้ที่ไร้เสียงในประวัติศาสตร์กระแสหลัก ซูเจิน คริสทีน ลิม กล่าวว่า เธอได้รับแรงบันดาลใจเรื่องการลงโทษสตรีมีชู้ มาจากเชิงอรรถในหนังสือประวัติศาสตร์ เธอปรารถนาให้สตรีผู้ไม่มีชื่อและเปล่งเสียงในนวนิยายของเธอ (Quayum, 2005) การให้เสียงแก่ตัวละครชายขอบของซูเจิน คริสทีน ลิม เป็นการโต้กลับประวัติศาสตร์กระแสหลักที่นำเสนอความสำเร็จของบุรุษเป็นหลัก และโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยที่กระทำต่อสตรี เธอให้ตัวละครสตรีใช้ความเจ็บปวดด้านความทารุณที่กลุ่มบุรุษกระทำต่อเธอ จนกระทั่งกลุ่มบุรุษสามารถหุบตื้นจนทำให้เธอเปล่งเสียงร้องขึ้นมาในวาระสุดท้าย (S. C. Lim, 2009a) แม้การเปล่งเสียงร้องของเธอจะถูกนำเสนอว่าเป็นชัยชนะของกลุ่มบุรุษ แต่อีกนัยหนึ่ง วิธีการที่ผู้แต่งสร้างเรื่องราวให้กับสตรีที่เคยอยู่เพียงแคในเชิงอรรถหนังสือประวัติศาสตร์ แบบไร้ชื่อไร้เสียง ก็ถือเป็นการให้เสียงแก่สตรีผู้สิ้นและบอกเล่าเรื่องของเธอ Her-story เพื่อทำลายความเจ็บปวดที่เกิดจากวิธีการเขียนประวัติศาสตร์ของบุรุษเช่นกัน

ซูเจิน คริสทีน ลิม มิได้นำเสนอภาพความขัดแย้งของชุมชนชาวจีนเพียงอย่างเดียว แต่นำเสนอภาพสังคมมาลายาที่เป็นชุมชนพหุชาติพันธุ์ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนกับชาวมาเลย์ที่ชาวมาเลย์มีสถานภาพสูงกว่า กล่าวคือ ในขณะที่ชาวจีนอพยพเป็นแรงงานในเมือง แต่ชาวมาเลย์อยู่ในกลุ่มผู้ปกครองที่มีศักดิ์และสิทธิ์จากการเป็นบุตรของแผ่นดินมาลายา ผู้แต่งนำเสนอทัศนะ

ของชาวมาเลย์ต่อเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในช่วงศตวรรษที่ 19 ผ่านทางตัวละครชาวมาเลย์คือ ดาโต๊ะ ลีอง มาห์มัด (Datuk Long Mahmud) ผู้ปกครองพื้นที่เหมืองแร่บัตง เขามองว่าระบบเศรษฐกิจและการเมืองของมาลายาสามารถปกครองกันเองได้อย่างลงตัว หุบเขาบัตงเป็นที่ทำเหมืองแร่ของชาวจีน โดยมีชาวมาเลย์เป็นผู้เก็บภาษี การเกษตรก็ดำเนินไปโดยทาสและแรงงานชาวมาเลย์ กลุ่มคนแต่ละชาติพันธุ์ต่างรู้หน้าที่ของตน ดังนั้นอังกฤษจึงไม่มีข้ออ้างอันสมควรที่จะครอบครองพื้นที่แห่งนี้ (S. C. Lim, 2009a)

แต่อย่างไรก็ตามการที่ดาโต๊ะ ลีอง ส่งบุตรชายไปศึกษาต่อที่ป็นังเพื่อให้ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษแสดงให้เห็นว่า อังกฤษกำลังมีอิทธิพลมากขึ้นในมาลายา จุดเริ่มต้นของอำนาจอังกฤษเต็มรูปแบบคือ การลงนามในสนธิสัญญาเป็งคอร์ (Pangkore Treaty) ส่งผลให้หัวหน้าชาวมาเลย์หมดอำนาจในการเก็บภาษีจากชาวจีน และเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนจากผู้สำเร็จราชการของอังกฤษ อำนาจของอังกฤษที่เข้ามาแทนชาวมาเลย์สะท้อนผ่านคำพูดของอิบราฮิม (Ibrahim) บุตรชายของดาโต๊ะ ลีอง ว่าโลกมาเลย์ในวัยเยาว์ของเขาสูญหายไปเพราะมีโลกของคนผิวขาวเข้ามาแทนที่เสียแล้ว (S. C. Lim, 2009a) คำกล่าวของตัวละครสะท้อนแนวคิดต่อต้านเจ้าอาณานิคม และแสดงให้เห็นว่า ซูฉิน คริสทีน ลิม พยายามนำเสนอประวัติศาสตร์ฉบับที่ย้อนไปก่อนยุคอาณานิคมว่า ชาวมาลายามีประวัติศาสตร์ของตนเองมาก่อน จนกระทั่งชาวตะวันตกเข้ามาครอบครองและก่อเป็นชนวนความขัดแย้งระหว่างชาวจีนและชาวมาเลย์

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอชนวนความขัดแย้งระหว่างชาวมาเลย์และชาวจีนเนื่องจากการรุกรานของอังกฤษ แม้ภายในเรื่องชาวจีนและมาเลย์จะร่วมกันปกป้องแผ่นดินมาลายา แต่เหตุการณ์เผาหมู่บ้านในหุบเขาบัตงของทหารอังกฤษเป็นชนวนให้ชาวมาเลย์ต่อต้านชาวจีน อิบราฮิมกล่าวโทษว่าชาวจีนคือชนวนของการตกเป็นอาณานิคม และแสดงทัศนะต่อกลุ่มชาวจีนอพยพว่าเป็นบุคคลไร้แผ่นดินที่ตัดวงผลประโยชน์จากแผ่นดินบรรพบุรุษของชาวมาเลย์ การเข้ามาของชาวจีนทำให้เกิดปัญหาสาธารณสุข เมื่อการสูบฝิ่นระบาดและเกิดแหล่งการพนันจำนวนมาก อังกฤษจึงใช้เป็นข้ออ้าง

ในการเข้ามาครอบครองมาลายาเต็มรูปแบบ (S. C. Lim, 2009a) ทศนคติของตัวละครมาเลย์สะท้อนแนวคิดภูมิบุตรา (Bumibutra)⁸ ที่กีดกันชาวจีนและสนับสนุนวาทกรรมชาตินิยมมาเลย์ให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น ความต้องการกีดกันชาวจีนยังคงปรากฏในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจแบบ NEP หรือ New Economic Policy ในปีค.ศ.1971 ของมาเลเซียที่มีจุดประสงค์เพื่อกำจัดลักษณะที่ชาติพันธุ์ใดเพียงชาติพันธุ์เดียวมีอิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจมากเป็นพิเศษ สืบเนื่องจากปัญหาการจลาจลระหว่างชาวมมาเลย์และชาวจีนในปีค.ศ.1969 (Jomo, 1997) ชูเฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าชาวจีนเผชิญกับอคติของชาวมมาเลย์ และได้รับความอยุติธรรมจากแนวคิดภูมิบุตราที่เกิดจากการผลิตชุดอุดมการณ์เพื่อครอบครองความเป็นใหญ่ของชาวมมาเลย์ในนวนิยาย ดังนี้

You Chinese work very hard to buy and own land. Then you sell. It's like what you own, you also disown. We Malays are different. We're part of the land. We can't disown it and it can't disown us. Just like the forest cannot disown the trees.

(S. C. Lim, 2009a)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทศนะของชาวมมาเลย์ที่ผู้แต่งนำเสนอสะท้อนแนวคิดภูมิบุตราว่า แผ่นดินเป็นส่วนหนึ่งของตัวตนชาวมมาเลย์ซึ่งมีลักษณะเป็นสารัตถะนิยม (Essentialism) คือเชื่อว่าความเป็นชาติเป็นสิ่งที่มีแก่นแท้ให้ยึดโยงและเป็นเจ้าของได้โดยธรรมชาติ ดังการเปรียบเทียบข้างต้นว่า ป่าไม่สามารถกำจัดต้นไม้ได้ฉับใด ชาวมมาเลย์ก็มีอาจจะทิ้งแผ่นดินได้ฉับนั้น แผ่นดินมาลายาในที่นี้ถูกทำให้เชื่อว่าเป็นของชาวมมาเลย์โดยธรรมชาติทันทีที่พวกเขาเกิดขึ้นบนแผ่นดิน ดังนั้นแม้ชาวจีนจะสามารถครอบครองแผ่นดินมาเลย์ แต่พวกเขาก็มิได้เป็นเจ้าของแผ่นดินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ขัดแย้งกับแนวคิดชุมชน

⁸ นโยบายที่ให้สิทธิพิเศษกับชาวมมาเลย์ในฐานะบุตรของแผ่นดิน หลังมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษเพื่อกีดกัน ชาวจีนมิให้มีบทบาททางการเมืองและเศรษฐกิจในมาลายา

จินตกรรมของเบนดิกท์ แอนเดอส์ที่มองว่าชาติคือ ชุมชนทางการเมืองที่เกิดจากการจินตกรรมร่วมกันของมนุษย์ มิได้มีสารัตถะเที่ยงแท้เป็นเครื่องกำหนด

ซูฉิน คริสทีน ลิม เปิดเผยว่าแนวคิดภูมิบุตราเป็นเพียงอุดมการณ์ที่ชาวมาเลย์สร้างขึ้นอย่างมือคิดเพื่อกีดกันชาวจีน การแตงนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ชื่อ *A Bit of Earth* ของเธอ ผู้เป็นลูกหลานชาวจีนจึงเป็นการทวงสิทธิในเศษเสี้ยวของแผ่นดินที่ชาวจีนมีเท่าเทียมกับชาวมาเลย์และสะท้อนประสบการณ์ตรงของผู้แตงที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายดังกล่าว ซูฉิน คริสทีน ลิม เกิดที่เมืองอีโปห์ ประเทศมาเลเซีย และได้รับผลกระทบจากนโยบายภูมิบุตราและวาทกรรมชาตินิยมมาเลย์ที่มีความเข้มข้น ในวัยเด็ก เธอสอบตกวิชาภาษามาเลย์ที่โรงเรียนกำหนดให้ใช้เป็นภาษาหลัก และการเรียนของเธอเริ่มดีขึ้นเมื่อเธอเข้ารับการศึกษาแบบอังกฤษในประเทศสิงคโปร์ (Quayum, 2005) ภูมิหลังของเธอที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับวาทกรรมชาตินิยมมาเลย์ที่เข้มข้นได้สัมพันธ์กับการแตงนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่ให้ความเป็นธรรมแก่บรรพบุรุษชาวจีนอพยพ อาจกล่าวได้ว่าตัวเธอเองในฐานะนักเขียนเป็นผู้ทวงคืนเศษเสี้ยวของแผ่นดินให้กับบรรพบุรุษในประวัติศาสตร์ฉบับสตรีจีน

นอกจากการให้ความชอบธรรมกับบรรพบุรุษชาวจีนอพยพแล้ว ประวัติศาสตร์ฉบับสตรีของซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอชุมชนชาวจีนอพยพในมาลา야ที่มีความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ ต่างจากการเหมารวมชาวจีนเป็นกลุ่มเดียวของเจ้าอาณานิคม การที่ซูฉิน คริสทีน ลิม สืบเชื้อสายทั้งจากชาวจีนแคะและชาวจีนกวางตุ้งมีส่วนทำให้เธอตระหนักถึงความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ชาวจีนอพยพในมาลายา นอกจากนี้ เธอยังนำเสนอว่าชาวจีนอพยพมีความแตกต่างจากชาวเปอรานากันที่ตั้งรกรากมาก่อนแล้ว และรับวัฒนธรรมจีน-มาเลย์และวัฒนธรรมตะวันตก ชาวจีนอพยพที่ปรับตัวได้ดีกลายเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จและเป็นต้นตระกูลของชาวเปอรานากันรุ่นต่อไป แสดงให้เห็นว่าชาวจีนในสิงคโปร์ต่างก็มีบรรพบุรุษและประวัติศาสตร์ร่วมกัน ลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์ฉบับซูฉิน คริสทีน ลิม อีกประการหนึ่ง คือการนำเรื่องของบุคคลชายขอบในประวัติศาสตร์กระแสหลักมานำเสนอในนวนิยาย การนำเสนอเรื่องราวของสตรีในชุมชนชาวจีนที่ระบบปิตาธิปไตยเข้มข้นแสดงนัย

ของการโต้กลับอำนาจบุรุษ และความต้องการเขียนประวัติศาสตร์ที่ต่างจากประวัติศาสตร์กระแสหลัก ดังคำกล่าวของเธอที่ว่า เธอค้นหาประวัติศาสตร์แบบที่นักประวัติศาสตร์กระแสหลักไม่สนใจ เช่น คนงานลากรถ กรรมกร คนงานเหมืองแร่ และเรื่องราวที่อยู่ในเชิงอรรถหนังสือประวัติศาสตร์ เหล่านี้คือประวัติศาสตร์ที่เธอสนใจนำมาใช้ในงานของเธอ (Quayum, 2005)

2.2.2. เปอรานากัน: อัตลักษณ์พันทางและการปรับตัวของชาวจีนในบริบทอาณานิคม ในนวนิยายเรื่อง The Scholar and the Dragon ของสเตลลา กง

นวนิยายที่นำเสนอภาพลึงค์โปรในศตวรรษที่ 19-ต้นศตวรรษที่ 20 อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่อง *The Scholar and the Dragon* ของสเตลลา กง นวนิยายเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างชาวจีนในสิงคโปร์ระหว่างปีค.ศ.1900-ค.ศ.1941 สเตลลา กง เลือกใช้ตัวละครจริงในประวัติศาสตร์ และหนึ่งในนั้นคือบรรพบุรุษของเธอ ดร.ลิ้ม บุน เค็ง นักการศึกษาคนสำคัญของสิงคโปร์ สเตลลา กง ได้รับอิทธิพลจากงานเขียนด้านประวัติศาสตร์ชื่อ "ชาวจีนโพ้นทะเลและการปฏิวัติในปีค.ศ.1911" (The Overseas Chinese and the 1911 Revolution) ของดร.เย็น ชิง หวาง (Dr.Yen Ching Hwang) และนำเหตุการณ์จริงทางประวัติศาสตร์มาใช้ในนวนิยายเรื่องนี้ โดยเปลี่ยนแปลงชื่อบุคคลและสถานที่บางส่วน แต่ตัวละครเอกของเรื่อง ตัน บุน จิน (Tan Boon Jin) และเพื่อนเป็นตัวละครสมมุติ

สเตลลา กง ใช้นวนิยายแนวอัตชีวประวัติ เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ผ่านมุมมองของตัวละครเอก ตัน บุน จิน และนำเสนอประสบการณ์การปรับตัวของชาวจีนอพยพในสิงคโปร์ ตัน บุน จิน สร้างตัวด้วยธุรกิจหนังสือพิมพ์ การแปรรูปยางพารา และเป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนสอนภาษาและวัฒนธรรมจีนแห่งแรกในสิงคโปร์ ตัวละครตัน บุน จิน ถูกนำเสนอว่าเป็นนักปราชญ์จากจีนแผ่นดินใหญ่ ผู้มีคุณูปการต่อวงการการศึกษาภาษาจีนและลัทธิขงจื้อในสิงคโปร์ บทความและงานเขียนของเขามีอิทธิพลต่อลูกหลานชาวจีนอพยพอย่างมาก สเตลลา กง นำเหตุการณ์ทาง

ประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์ในช่วงปีค.ศ.1900-ค.ศ.1941 และการปฏิวัติร้อยวันในประเทศจีน มาใช้เป็นโครงเรื่อง เพื่อแสดงให้เห็นปมความขัดแย้งในกลุ่มผู้อพยพชาวจีนที่มีทัศนคติทางการเมืองแตกต่างกัน กลุ่มชาวจีนที่ปรากฏในเรื่องสามารถแบ่งได้เป็นสามกลุ่มคือ ชาวจีนอพยพ ชาวจีนช่องแคบหรือชาวเปอรานากันและกลุ่มชาวจีนนิยมคอมมิวนิสต์

กลุ่มชาวจีนอพยพสนใจการเมืองของประเทศจีน และต้องการให้ชาวจีนโพ้นทะเลมีส่วนร่วมในการเมืองของจีนแผ่นดินใหญ่ ต่างกับชาวเปอรานากันพอใจกับการเป็นอาณานิคมอังกฤษและสนใจการเมืองท้องถิ่นของสิงคโปร์ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอาณานิคมอังกฤษจึงแต่งตั้งให้ชาวเปอรานากันเป็นสมาชิกแบบไม่เป็นทางการของสภานิติบัญญัติ ในช่วงที่สิงคโปร์ถูกปกครองในรูปแบบสเตอร์ทส์ เซตเทลเมนต์ นอกจากนี้ ชาวเปอรานากันยังได้รับตำแหน่งเป็นคณะกรรมการเทศบาล คณะกรรมการที่ปรึกษาของชาวจีน และคณะกรรมการที่ปรึกษาของข้าหลวงอังกฤษในกิจการที่เกี่ยวข้องกับชาวเปอรานากัน กล่าวได้ว่า ชาวเปอรานากันคือผู้ช่วยบริหารงานของอังกฤษที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในช่วงเวลาดังกล่าว (โคริน เฟื่องเกษม, 2554)

ในปีค.ศ.1920 เกิดองค์กรทางการเมืองของชาวจีนที่ได้รับแนวคิดคอมมิวนิสต์สากล (โคมินเทิร์น) ในดินแดนมาลายา กลุ่มนี้ก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์หนานหยางขึ้นในปีค.ศ.1928 และสร้างความวุ่นวาย ด้วยการแทรกซึมเข้าไปในโรงเรียนจีน สหพันธ์การค้าและส่งเสริมให้คนงานนัดหยุดงาน รัฐบาลอังกฤษจึงใช้มาตรการปราบปรามที่รุนแรงทำให้การเคลื่อนไหวของพรรคคอมมิวนิสต์ในสิงคโปร์ไม่ประสบความสำเร็จ (โคริน เฟื่องเกษม, 2554) ในนวนิยายเรื่อง **The Scholar and the Dragon** สเตลลา กง ใช้เหตุการณ์ความขัดแย้งทางอุดมการณ์การเมืองของชาวจีนในสิงคโปร์ช่วงปี ค.ศ. 1900-ค.ศ. 1941 เป็นโครงเรื่องหลักเพื่อนำเสนออุดมการณ์ทางการเมืองและสำนักความคิดของชาวจีนทั้งสามกลุ่ม ตัวละครเอก ตัน บุน จิน คือตัวแทนของชาวจีนอพยพ ชง เบ็ง (Chong Beng) คือตัวแทนชาวจีนนิยมคอมมิวนิสต์ และครอบครัวลู่ใหญ่ของตัน บุน จิน คือตัวแทนชาวเปอรานากัน ชีวิตของตัวละครทั้งสามสัมพันธ์กับขบวนการปฏิรูปจีนแผ่นดินใหญ่ที่ตั้งอยู่ในสิงคโปร์

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ในปีค.ศ.1898 เมื่อคัง ยูเหว่ย และคณะปฏิรูปดำเนินการปฏิรูปร้อยวันเพื่อเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญในจีนแต่ล้มเหลว นายคัง ยูเหว่ย และคณะปฏิรูปถูกบังคับให้ออกนอกประเทศ กลุ่มสนับสนุนขบวนการปฏิรูปที่อยู่ในสิงคโปร์ประกอบไปด้วยคุ ซอก หวัน และ ดร.ลิ้ม บุน เค็ง บรรพบุรุษของสเตลลา กง

ดร.ลิ้ม บุน เค็ง เป็นชาวเปอรานากันที่ได้รับทุนเล่าเรียนของพระราชินีอังกฤษเพื่อไปศึกษาวิชาแพทย์ที่มหาวิทยาลัยเอเดินเบอร์ก เขาสนใจลัทธิขงจื้อและวัฒนธรรมจีนเป็นอย่างมาก นายคุ ซอก หวัน และดร.ลิ้ม บุน เค็ง วิตกกังวลเรื่องการเมืองในประเทศจีนและต้องการรวมชาวจีนโพ้นทะเลเพื่อสนับสนุนการปฏิรูป ในปีค.ศ.1898 ทั้งสองร่วมกันก่อตั้งหนังสือพิมพ์เทียน หนัน ซิน เป่า เพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารของขบวนการปฏิรูปจากแผ่นดินใหญ่ ต่อมาในปีค.ศ.1899 ดร.ลิ้ม บุน เค็ง ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์เพียงผู้เดียว ฝ่ายคัง ยูเหว่ย และชาวพื้นเมืองก็รวมพลังกันปลุกจิตสำนึกทางการเมืองในหมู่ชาวจีนโพ้นทะเลให้สนับสนุนการทดลองใช้รัฐธรรมนูญในประเทศจีน คณะปฏิรูปเชื่อว่าการศึกษาจะเป็นเครื่องมือปลุกฝังความรักแผ่นดินแม่จึงสนับสนุนให้ชาวจีนโพ้นทะเลก่อตั้งโรงเรียนจีนเพื่อป้องกันความเสื่อมของวัฒนธรรมและประเพณีในลูกหลานจีน คณะปฏิรูปยังผลักดันให้เกิดการผสมผสานลัทธิขงจื้อกับองค์ความรู้ตะวันตกเพื่อประโยชน์ของเยาวชนจีนโพ้นทะเลด้วยเหตุนี้ในช่วงปีค.ศ.1904-ค.ศ.1907 จึงมีการตั้งโรงเรียนจีนถึง 8 แห่งในสิงคโปร์และแถบมาลายู (โครีน เฟื่องเกษม, 2554)

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้คือ การก่อตั้งหนังสือพิมพ์ภาษาจีนและการก่อตั้งโรงเรียนสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน เพื่อแสดงสายสัมพันธ์ของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนกับจีนแผ่นดินใหญ่ สเตลลา กง ให้ตัน บุน จิน แสดงความกังวลเกี่ยวกับความไร้รากทางวัฒนธรรมของชาวจีนที่เกิดในสิงคโปร์ และนำเสนอว่าลัทธิขงจื้อคือเครื่องมือในการฝังรากวัฒนธรรมจีนให้กับชาวเปอรานากันรุ่นลูกที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและนิยมใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักมากขึ้น

In Singapore neither the immigrant peasants, nor the English-educated Babas, know anything about our own ancient culture.” they are like plants without roots: they have no base to develop good moral principles and character. That is why I am so devoted to spreading the knowledge of the Confucian classics.

(Kon, 1986)

ตัน บุน จิน กล่าวว่า ทั้งชาวเปอรานากันที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษและแรงงานจีนอพยพ ต่างก็ไม่มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมจีนโบราณ พวกเขาจึงเปรียบเสมือนต้นไม้ไร้รากที่ไม่มีรากฐานในการพัฒนาทางด้านคุณธรรม ผู้แต่งให้ตัน บุน จิน ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมสายสัมพันธ์วัฒนธรรมจีนให้กับชาวจีนในสิงคโปร์ ด้วยการเผยแพร่ลัทธิขงจื้อในโรงเรียนสอนภาษาจีน และการเขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ สเตลลา กง เน้นย้ำบทบาทนักเขียนของตัน บุน จิน ว่ามีความสำคัญต่อการสร้างสำนึกร่วมในหมู่ชาวจีน และให้ความสำคัญกับนักเขียนในฐานะผู้ช่วยก่อร่างสร้างชาติ (Kon, 1986) ซึ่งหมายถึงทั้งบทบาทของตัวละครตัน บุน จิน และพันธกิจของเธอในการเขียนประวัติศาสตร์ชาติ

นอกจากการเชื่อมสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับจีนแผ่นดินใหญ่ด้วยการสอนภาษาจีนและลัทธิขงจื้อแล้ว สเตลลา กง นำเสนออัตลักษณ์จีนในสิงคโปร์ที่มีความเปลี่ยนแปลงเรื่อยมา สืบเนื่องจากประชากรจีนรุ่นอพยพที่เป็นผู้ใช้แรงงาน ส่วนใหญ่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้วัฒนธรรมที่สืบทอดมาสู่บุตรหลานจึงเป็นด้านชนบประเพณีมากกว่าด้านภาษาและวรรณกรรม ชาวจีนอพยพบางกลุ่มเมื่อสมรสกับชาวพื้นถิ่นในแถบมาลายูทำให้เกิดวัฒนธรรมลูกผสมคือวัฒนธรรมเปอรานากัน ต่อมาชาวเปอรานากันในยุคอาณานิคมรับวัฒนธรรมอังกฤษ ทำให้มีลักษณะเลียนแบบตะวันตกทั้งด้านการศึกษา การแต่งกายและรสนิยม สเตลลา กง นำเสนออัตลักษณ์ของชาวเปอรานากันผ่านมุมมองของตัวละครตัน บุน จิน ว่ามีความแตกต่างจากชาวจีนอพยพ เช่นเดียวกับที่ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอในนวนิยายเรื่อง *A Bit of Earth*

เมื่อเทียบกับกุลบุตรชาวเปอรานากันที่สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและแต่งกายแบบตะวันตก ความสามารถในการใช้ภาษาจีนขั้นสูงและมีวรรณศิลป์ของตัน บุน จิน กลายเป็นสัญลักษณ์ของความ ล้ำหลัง แผลกประหลาดและไร้การศึกษา ดังที่ลูกพี่ลูกน้องของเขากล่าวว่ามีเพียงพระและขอทาน เท่านั้นที่ยังคงใช้ภาษาจีนในสิงคโปร์ (Kon, 1986) ลักษณะการกดขี่ชาวจีนอพยพสะท้อนว่า ชาวเปอรานากันมิได้คำนึงว่าตนถูกครอบงำทางวัฒนธรรม แต่กลับรับเอาสถานะของเจ้าอาณานิคมไว้ในตน และใช้เป็นเครื่องมือในการกดขี่กลุ่มชาวจีนชนบนิยม กระบวนการกดขี่ทางวัฒนธรรมจึง มิได้เกิดจากเจ้าอาณานิคมเป็นฝ่ายกระทำต่อประเทศอาณานิคมเท่านั้น แต่สามารถเกิดจากประชาชน ในชาติเดียวกันที่วางตนเลียนแบบเจ้าอาณานิคมด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม สเตลลา กง ยังคงนำเสนอว่า อัตลักษณ์ของชาวเปอรานากันคือ การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก การปรับตัวให้เข้ากับตะวันตกทำให้ชาว เปอรากันได้รับประโยชน์ทั้งทางด้านการศึกษาและเศรษฐกิจ แม้แต่ตัวละครตัน บุน จิน ที่ยึดมั่นใน อัตลักษณ์ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ในที่สุดก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยการรับวัฒนธรรมตะวันตก ตัน บุน จิน เริ่มยอมรับนับถือกลุ่มปัญญาชนเปอรานากัน โดยเฉพาะดร.ลิ้ม บุน เค็ง ผู้เป็นหัวหน้า กลุ่มชาวเปอรานากัน และผู้ก่อตั้งสมาคมชาวจีนช่องแคบอังกฤษ การปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้ากับ บริบทอาณานิคมของตัน บุน จิน แสดงให้เห็นความเลือนไหลในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ว่า เมื่อ บุคคลปฏิสัมพันธ์กับสังคมที่ต่างจากเดิม ก่อให้เกิดการผสมผสานอัตลักษณ์แบบใหม่ขึ้นหรือคลาย ความเข้มข้นของอัตลักษณ์ที่เคยเป็นมา เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทที่ตนดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง อัตลักษณ์ของตัน บุน จิน ถูกเน้นย้ำด้วยเหตุการณ์สำคัญในตอนท้ายเรื่องคือครอบครัวของเขาที่ ประเทศจีนถูกฆ่าตายยกครอบครัว (Kon, 1986) ความตายของครอบครัวตัน บุน จิน สามารถ ตีความได้ว่า อัตลักษณ์ของเขายึดโยงอยู่กับจีนแผ่นดินใหญ่ได้สลายลงแล้ว เขาไม่สามารถกลับไป หลอมรวมกับแผ่นดินแม่ได้โดยสมบูรณ์ เพราะเขาได้หล่อหลอมอัตลักษณ์ใหม่ขึ้นในบริบทอาณานิคม คือชาวจีนอพยพที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและเป็นบรรพบุรุษของชาวเปอรานากัน

ตามที่กล่าวมาแล้วว่านวนิยายเรื่อง *The Scholar and the Dragon* เกี่ยวพันกับตัวละครชาวจีนในสิงคโปร์สามกลุ่มคือ กลุ่มชาวจีนอพยพ ชาวเปอรานากัน และชาวจีนคอมมิวนิสต์ ตัวละครเอกตัน บุน จิน คือตัวแทนชาวจีนอพยพผู้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ เมื่อต้องปะทะสังสรรค์กับชาวเปอรานากัน และชาวจีนนิยมคอมมิวนิสต์ ตัวละครชง เบ็ง เพื่อนสนิทของตัน บุน จิน เป็นตัวแทนชาวจีนกลุ่มนิยมคอมมิวนิสต์ ครอบครัวของชง เบ็ง มีอาชีพทำประมงและความฝันสูงสุดของเขาและพ่อคือการกลับไปประเทศจีน เมื่อชง เบ็ง ร่วมทำธุรกิจหนังสือพิมพ์และยางพารากับตัน บุน จิน จนร่ำรวยแล้ว เขาส่งเงินไปช่วยคณะปฏิวัติและเข้าร่วมกองทัพปฏิวัติในสิงคโปร์ ผู้แต่งให้ตัวละครตัน บุน จิน วิพากษ์ความไม่รู้ของชง เบ็ง ว่าชาวจีนโพ้นทะเลถูกใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิวัติในจีน บทสุดท้าย ชง เบ็ง เสียชีวิตในเหตุการณ์จลาจล ตามเหตุการณ์จริงในประวัติศาสตร์ที่รัฐบาลอังกฤษเข้าปราบปรามการก่อกบฏของชาวจีนคอมมิวนิสต์ ความตายของชง เบ็ง จึงเป็นภาพแทนของอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ที่ไม่สามารถเติบโตในสิงคโปร์ และสื่อถึงความล้มเหลวของชาวจีนที่ยังคงยึดมั่นในแผ่นดินแม่ ต่างกับความสำเร็จของชาวจีนอพยพที่ปรับตัวรับวัฒนธรรมตะวันตก

สเตลลา กง วางบทบาทให้ตัวละครตัน บุน จิน เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมจีนแก่ชาวจีนโพ้นทะเลด้วยการตีพิมพ์บทความในคอลัมน์ *Reflections of a Follower of Confucius on Current Events* (Kon, 1986) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอ การนำลัทธิขงจื้อมาปรับใช้กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน และคอลัมน์ *Reflections* เพื่อแสดงทัศนคติต่อชาวจีนในมาเลเซียและสิงคโปร์ในช่วงปีค.ศ.1920-ค.ศ.1930 ลักษณะดังกล่าวแสดงความพยายามของผู้แต่งในการนำเสนอว่าลูกหลานจีนในสิงคโปร์ยังคงสืบสานรากเหง้าวัฒนธรรมจากจีนแผ่นดินใหญ่ โดยเฉพาะลัทธิขงจื้อ

When Singapore was independent country, choosing its own rulers, “Reflections” reminded people what Confucius thought a prince should be: that, given integrity and humane feeling, a certain hard-

eyed young Hakka might be the modern version of the ideal Confucian ruler.

(Kon, 1986)

ตัวละครตัน บูน จิน ให้ความสนใจการเคลื่อนไหวเพื่อการเรียกร้องเอกราชที่สมบูรณ์ให้กับสิงคโปร์จากอังกฤษมากกว่าการปฏิวัติในประเทศจีน ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ชาวจีนอพยพบางส่วนพัฒนาความผูกพันกับแผ่นดินสิงคโปร์ และต้องการพัฒนาสังคมสิงคโปร์ให้ดีขึ้น ดังที่ตัน บูน จิน มุ่งหวังให้สิงคโปร์เป็นเอกราชและมีผู้นำเป็นของตนเอง บทความของเขาจะช่วยย้ำเตือนว่าลักษณะผู้นำที่ดีตามลัทธิขงจื้อนั้นเป็นอย่างไร และชาวจีนรุ่นต่อไปจะเป็นผู้นำตามแบบลัทธิขงจื้อ สอดคล้องกับการนำแนวคิดเรื่องผู้นำที่ดีและหลักสุภาพบุรุษขงจื้อ จวินจื่อ (Junzi)⁹ ที่ลี กวน ยู นำมาใช้บริหารประเทศในปีค.ศ.1965 และการเชิดชูวัฒนธรรมจีน (Sinicization) ในปีค.ศ. 1970¹⁰

การปะทะสังสรรค์ของตัน บูน จิน กับชาวเปอรานากันและชาวจีนนิยมคอมมิวนิสต์ทำให้อัตลักษณ์ของเขาเปลี่ยนแปลงไป จากนักปราชญ์จีนผู้ยึดมั่นกับขนบประเพณีจีนกลายเป็นผู้ที่ยอมรับองค์ความรู้จากตะวันตก เขาศึกษาผลงานของชาร์ลส์ ดาร์วิน และวิลเลียม เชคสเปียร์ ตัน บูน จิน สนับสนุนให้ภรรยาศึกษาต่อในโรงเรียนมิชชันนารี Singapore Chinese Girls' School แสดงให้เห็นว่าสตรีในยุคนั้นมีโอกาสทางการศึกษาทัดเทียมกับบุรุษหากได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ในตอนจบของเรื่อง ตัน บูน จิน และภรรยาร่วมกันเปิดโรงเรียน Wenguang Academy เพื่อสอนลัทธิขงจื้อสมัยใหม่ (Updated Confucian studies) ให้กับชาวจีนในสิงคโปร์ (Kon, 1986)

⁹ หลักจวินจื่อหรือแนวคิดสุภาพบุรุษถูกนำมาใช้ในยุคก่อร่างสร้างชาติประมาณปีค.ศ.1970 ผ่านภาพลักษณ์ของพรรคกิจประชาและนายลี กวน ยู คำว่าจวินจื่อ แปลตามตัวอักษรหมายถึงบุตรชายหรือบุรุษสูงศักดิ์สุภาพบุรุษในอุดมคติขงจื้อคือผู้ที่มีคุณธรรมดุนักบวช รอบรู้ดุนักปราชญ์ และเป็นสุภาพบุรุษที่เป็นผู้นำทางศีลธรรมของสังคม สุภาพบุรุษขงจื้อต้องเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา เคารพบิดามารดาและตั้งอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม (นภสินธุ์วงศ์, 2551)

¹⁰ ในทศวรรษ 1970 นายลี กวน ยู เชิดชูวัฒนธรรมจีน ด้วยการรณรงค์ใช้ภาษาจีนแมนดาริน การสร้างโรงเรียนสอนภาษาจีน และสนับสนุนการสอนลัทธิขงจื้อในโรงเรียน ส่งเสริมนักการเมืองที่ยึดมั่นในลัทธิขงจื้อและผลักดันลัทธิขงจื้อให้เป็นอุดมการณ์ชาติตามค่านิยมเอเชีย (Asian values) (โครีน เฟื่องเกษม, 2554)

การที่สเตลลา กง เน้นย้ำความสำคัญของลัทธิขงจื้อสะท้อนว่า การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชาวเปอรานากันกระทำผ่านการเชื่อมโยงตนเองกับลัทธิขงจื้อเพื่อรักษาสายสัมพันธ์กับจีนแผ่นดินใหญ่ ผู้แต่งแสดงให้เห็นพัฒนาการของตัวละครชาวจีนอพยพที่เริ่มผูกพันกับแผ่นดินใหม่ แต่ยังคงสานสายใยกับแผ่นดินแม่ด้วยการรับวัฒนธรรมจีน แนวคิดนี้สอดคล้องกับกระบวนการสร้างชาติของลี กวน ยู ที่สนับสนุนลัทธิขงจื้อว่าเป็นเครื่องแสดงรากเหง้าทางวัฒนธรรมของลูกหลานชาวจีน (Kon, 1986) สเตลลา กง เน้นย้ำความสำคัญของครูและนักเขียนว่า สามารถสืบสานอัตลักษณ์จีนได้ด้วยการสอนลัทธิขงจื้อ กวีนิพนธ์และประวัติศาสตร์จีน ตราบใดที่สามสิ่งนี้ยังคงสืบสานต่อไป จิตวิญญาณจีนจะยังมีชีวิตเสมอ ลักษณะดังกล่าวถูกขบขันในตอนจบของเรื่อง หลังจากที่ตัน บุน จินสามารถก่อตั้งโรงเรียนสอนลัทธิขงจื้อ เขาฝันว่าตนเองนั่งอยู่บนภูเขาเขียวมองดูเด็ก ๆ วิ่งเล่น รอบตัวของเด็กนั้นมีแสงอบอุ่นฉายรอบ ขณะที่เด็กไล่จับผีเสื้อริมแม่น้ำ (Kon, 1986)

สเตลลา กง แสดงทัศนะว่า ผีเสื้อที่ปรากฏในงานเขียนของเธอหมายถึงภาวะไร้รากของประชากรสิงคโปร์ (Kon, 2000b) ผีเสื้อในความฝันของตัน บุน จิน สามารถตีความได้ว่าเป็นความหวังในการปลูกฝังรากทางวัฒนธรรมให้กับเยาวชน ภาพเด็กที่วิ่งโดยไม่หวาดกลัวในทุ่งหญ้าและดอกไม้ที่ขึ้นในซากปรักหักพังของสวนที่ถูกทิ้งร้าง ตีความได้ว่า การสอนลัทธิขงจื้อทำให้เยาวชนจีนรุ่นต่อไปได้รับวัฒนธรรมบรรพบุรุษที่เคยถูกทิ้งร้าง การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชาวเปอรานากันที่มีลัทธิขงจื้อเป็นพื้นฐานจะช่วยให้ประชากรรุ่นต่อไปรอดพ้นจากการเป็นคนไร้รากทางวัฒนธรรมและป้องกันการถูกครอบงำจากวัฒนธรรมตะวันตกโดยสมบูรณ์

แม้นวนิยายของซูเจิน คริสทีน ลิม และสเตลลา กง จะกล่าวถึงชาวจีนอพยพและชาวเปอรานากันเหมือนกัน แต่สเตลลา กง พยายามนำเสนอว่า ชาวจีนในสิงคโปร์สืบเชื้อสายมาจากนักปราชญ์จีน โดยให้ตัวละครนักปราชญ์จากจีนแผ่นดินใหญ่เป็นผู้สืบสานวัฒนธรรมจีนและเป็นบรรพบุรุษของชาวเปอรานากัน ในขณะที่ ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่า บรรพบุรุษของชาวจีนในสิงคโปร์มีที่มาจากแรงงานชาวจีนอพยพหลากหลายเผ่าพันธุ์ที่ส่วนใหญ่ไม่รู้หนังสือ และสร้างตัวจากการทำ

เหมืองแร่และหมู่บ้านชาวประมง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประวัติศาสตร์ฉบับนักเขียนสตรีผ่านการเลือกสรรจากภูมิหลังของผู้แต่ง สเตลลา กง สืบเชื้อสายจากชาวเปอรานากันชนชั้นสูงที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ ในขณะที่ซูเจิน คริสทีน ลิม มีบรรพบุรุษเป็นแรงงานจีนอพยพ ด้วยเหตุนี้ นักเขียนทั้งสองจึงนำเสนออัตลักษณ์เปอรานากันที่แตกต่างกันและยึดโยงกับวัฒนธรรมจีนในระดับที่ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม นักเขียนสตรีทั้งสองยังคงเชิดชูความสำเร็จของชาวเปอรานากันที่ปรับตัวได้ดีในบริบทอาณานิคม และแฝงนัยทางชนชั้นว่า พวกเธอคือชาวเปอรานากันที่สืบเชื้อสายมาจากชาวเปอรานากันกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและยอมรับวัฒนธรรมตะวันตกนั่นเอง

2.3. เสียงจากนักเขียนเปอรานากันในบริบทภูมิบุตราและนโยบายพลังวรรณกรรมมาเลย์

ในปีค.ศ.1946 อังกฤษตั้งให้สิงคโปร์เป็นอาณานิคมแบบเอกเทศ (Separate Crown Colony) และมีอำนาจในการปกครองตนเอง ยกเว้นอำนาจทางการทหารและการต่างประเทศ ทางด้านสภานิติบัญญัติ (Legislative Council) ประชาชนสิงคโปร์มีสิทธิ์เลือกตั้งเพียงบางส่วน ต่อมาในปีค.ศ.1955 สิงคโปร์มีรัฐธรรมนูญฉบับแรก อังกฤษเริ่มอนุญาตให้ชาวสิงคโปร์ปกครองตนเองได้มากขึ้น ในระยะนั้นคณะรัฐบาลของนายเดวิด มาร์แชล (David Marshall) เป็นรัฐบาลชุดแรก ต่อมาคณะรัฐบาลชุดนี้ลาออกเปิดทางให้รัฐบาลของนายลิม ยิว ฮอค (Lim Yew Hock) ขึ้นมาบริหารงานแทน ในปีค.ศ.1958 อังกฤษยอมมอบเอกราชให้แก่ประเทศสิงคโปร์และจัดการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรก ในปีค.ศ.1959 นายลี กวน ยู จากพรรคกิจประชา ได้เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ต่อมาในปีค.ศ.1963 นายลี กวน ยู ประกาศรวมสิงคโปร์เข้ากับมาลายา (Malaya) ซาบาห์ (Sabah) และซาราวัก (Sarawak) ในนามของสหพันธรัฐมาลายา ตามคำแนะนำของอังกฤษที่ต้องการให้สิงคโปร์มีความมั่นคงทางการทหารและเศรษฐกิจมากขึ้น (Chew, 1991)

ในช่วงที่รวมอยู่กับสหพันธรัฐมาลายา ชาวจีนในสิงคโปร์ต้องเผชิญกับนโยบายกีดกันชาวจีนเนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของสหพันธรัฐมาลายาคือชาวมลายู ประกอบกับนโยบายต่อต้านชาวจีน

ที่มีมาตั้งแต่ก่อนการรวมตัวของสหพันธรัฐมาลายา เมื่อรวมกันแล้วชาวมาเลย์ยังคงมีทัศนคติว่าชาวจีนเป็นคอมมิวนิสต์และเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้รัฐบาลกลางยังมีนโยบายให้สิทธิพิเศษแก่ชาวมาเลย์มากกว่าชาติพันธุ์อื่นตามแนวคิดภูมิบุตรา แม้สิงคโปร์จะเรียกร้องให้สร้างสังคมพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียมกัน และได้กลับด้วยการไม่ยอมให้สิทธิพิเศษแก่ชาวมาเลย์ที่อยู่ในสิงคโปร์ แต่ก็ไม่เป็นผล นอกจากนี้ มาเลเซียยังใช้ภาษาและวรรณกรรมเป็นเครื่องมือสนับสนุนชาตินิยมมาเลย์ให้เข้มข้นยิ่งขึ้น ด้วยนโยบาย Angkatan Sasterawan 50 (ASAS 50) มีความหมายว่าพลังวรรณกรรมแห่งยุค 50 และนโยบายนี้เองที่เป็นชนวนให้เกิดเสียงจากนักเขียนเปอร์านากันในสิงคโปร์เป็นครั้งแรก

2.3.1. นโยบายพลังวรรณกรรมกับการเชิดชูวัฒนธรรมมาเลย์

นโยบาย ASAS 50 มีที่มาจากโครงการเพื่อนทางจดหมายหรือ Sahabat Pena ในช่วงปี ค.ศ.1948 เมื่อชาวมาเลย์ส่วนใหญ่ที่เป็นครูอาจารย์และนักหนังสือพิมพ์อพยพไปยังสิงคโปร์เพราะเห็นว่าสิงคโปร์เป็นดินแดนใหม่ที่ยังไม่มีความเข้มงวดของกฎเกณฑ์และวัฒนธรรมมากนัก ครอบครัวของชาวมาเลย์ในมาเลเซียจึงติดต่อกับครอบครัวที่ย้ายมาอยู่ในสิงคโปร์ผ่านทางเครือข่าย Sahabat Pena โครงการนี้ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวทางวรรณกรรมที่เรียกว่า พลังวรรณกรรมแห่งยุค 50 ขึ้นในวันที่ 6 สิงหาคมปีค.ศ.1950 นโยบายนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับการเคลื่อนไหวทางวรรณกรรมของอินโดนีเซียที่ชื่อว่า Angkatan 1945 หรือยุคสมัย 1945 และถือเป็นจุดกำเนิดการใช้วรรณคดีและอักษรศาสตร์เพื่อแสดงอัตลักษณ์มาเลย์ โดยมีคำขวัญว่า “*Seni Untuk Masyarakat*” หรือศิลปศาสตร์เพื่อสังคม (Arts for Society) (Aljunied, 2009)

จุดมุ่งหมายของนโยบาย ASAS 50 คือปลดปล่อยสังคมมาเลย์จากความเป็นอดีตอาณานิคม กลุ่มนักปราชญ์มาเลย์กระตุ้นความรู้สึกชาตินิยมผ่านวรรณกรรมและภาษามาเลย์ จุดประสงค์สำคัญอีกประการหนึ่งของ ASAS 50 คือการผลักดันภาษามาเลย์ให้เป็นภาษาประจำชาติของสิงคโปร์และสหภาพมาลาญา เมื่อคณะ Rendel Constitutional commission ร่วมวางแผนโครงสร้างทางการเมือง

ของสิงคโปร์ โครงการ ASAS 50 เสนอให้มีการเผยแพร่วัฒนธรรมและภาษามาเลย์ในสิงคโปร์ร่วมด้วย สามปีให้หลังในงานประชุมภาษาและอักษรมาเลย์ในปีค.ศ.1956 โครงการ ASAS 50 เสนอว่าหน้าที่สำคัญของภาษาและวรรณกรรมมาเลย์คือการสร้างอัตลักษณ์ของชาติผ่านทางวรรณกรรมเพื่อปลดแอกตนเองจากระบบการเมืองการศึกษาที่วางรากฐานไว้โดยเจ้าอาณานิคม ในการประชุมครั้งนี้ที่ประชุมเน้นย้ำความสำคัญของภาษามาเลย์และกำหนดคำขวัญว่า “*Bahasa Jiwa Bangsa*” (Language is the soul of the nation) หรือภาษาคือจิตวิญญาณของชาติ (Aljunied, 2009)

กลยุทธ์อีกประการของ ASAS 50 คือการนำเสนอตัวละครชาวไร่ชาวนามาเลย์ในวรรณกรรมที่แต่งโดยนักปราชญ์ที่ได้รับการศึกษาแบบมาเลย์ เพื่อปลูกฝังค่านิยมทางศีลธรรมและจริยธรรม กวีนำเสนอภาพลักษณ์ของชนชั้นแรงงานว่าเป็นผู้ขยันขันแข็ง อดทนต่อความยากลำบากและมีศรัทธาเคร่งครัดในศาสนา ซึ่งตรงข้ามกับภาพลักษณ์ของขุนนางมาเลย์ที่ฝึกฝนตะวันตก คดโกงและเห็นแก่ตัว แม้แต่ชาวมาเลย์ที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษหรือมีความใกล้ชิดกับอังกฤษก็ถูกนำเสนอว่าเป็นผู้ที่ยาบคายและไร้อำนาจเช่นกัน ASAS 50 ใช้วิธีการนี้เป็นสื่อกลางเชื่อมสัมพันธ์ของชาวมาเลย์และสร้างความเป็นมาเลย์ให้เข้มแข็งขึ้น ดังที่ดร.ประสานจิต ดอร์รา (Prasanjit Duara) นักประวัติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์กล่าวว่า การนำเสนอภาพชนชั้นแรงงานในวรรณกรรมมาเลย์ คล้ายคลึงกับการนำเสนอภาพสตรีจีนที่ประกอบสร้างโดยแนวคิดชาตินิยม เพื่อนำเสนอแก่นแท้แห่งอัตลักษณ์และความบริสุทธิ์ทางศีลธรรมของชาติ (Duara, 1997)

กล่าวได้ว่าความเป็นชาติของมาเลย์ถูกปลูกฝังผ่านทางภาษามาเลย์ โดยกลุ่มบุคคลที่ได้รับการศึกษาแบบมาเลย์คือ นักหนังสือพิมพ์ อาจารย์สอนวรรณกรรม รวมไปถึงผู้ที่รอบรู้ประวัติศาสตร์และประวัติวรรณคดีมาเลย์ แต่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ASAS 50 ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือนักหนังสือพิมพ์เพราะทำให้การเผยแพร่วรรณกรรมและภาษามาเลย์สามารถแพร่กระจายไปสู่มวลชนได้อย่างกว้างขวาง

แต่อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวภาษาคือจิตวิญญาณของชาติหรือ Bahasa Jiwa Bangsa หดุดชะงักไปด้วยเหตุการณ์ทางการเมืองในยุคหลังอาณานิคม และการถูกบังคับให้แยกจากสหพันธรัฐ มาลายาของสิงคโปร์ในปีค.ศ.1965 เมื่อพรรคกิจประชาของสิงคโปร์ใช้กลยุทธ์เศรษฐกิจโลกในการสร้างชาติทำให้สิงคโปร์ต้องรับเอาภาษาอังกฤษมาเป็นภาษากลาง เพื่อประโยชน์ในการติดต่อทางธุรกิจและการปกครองประชากรหลากชาติพันธุ์ แม้ภาษาอังกฤษจะได้เป็นภาษากลางของสี่ชาติพันธุ์หลักในสิงคโปร์ แต่ภาษามาเลย์ยังคงมีฐานะเป็นภาษาประจำชาติ ด้วยจุดประสงค์เชิงสัญลักษณ์ทางการเมือง ในเวลาต่อมาสิงคโปร์กำหนดให้ภาษาจีนแมนดาริน อังกฤษ มาเลย์และทมิฬเป็นภาษาราชการ ตามมาด้วยนโยบายสองภาษา (Bilingual policy) และนโยบายภาษาแม่ (Mother tongue policy)¹¹ เพื่อสนับสนุนให้ประชากรใช้ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับภาษาของชาติพันธุ์ นโยบายเหล่านี้ทำให้ ASAS 50 ยุติบทบาทในสิงคโปร์ลง เพราะอาจเป็นชนวนความขัดแย้งกับกลุ่มชาวจีนซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่

นโยบาย ASAS 50 และโครงการ Bahasa Jiwa Bangsa ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ชัดเจนของการใช้วรรณกรรมปลูกฝังค่านิยมและประกอบสร้างอัตลักษณ์แห่งชาติ และยังเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้สิงคโปร์ตระหนักว่า ชาวลิงคโปร์ซึ่งประกอบด้วยชาวจีนเป็นส่วนใหญ่ มิได้มีบทบาทในกระบวนการชาตินิยมของมาเลย์ จนกระทั่งสิงคโปร์แยกจากสหพันธรัฐมาลายาในที่สุด เมื่อสิงคโปร์เป็นรัฐเอกราช จะเห็นได้ว่าสิงคโปร์ใช้นโยบายทางภาษาคือ นโยบายสองภาษา นโยบายภาษาแม่และนโยบายพูดจีนแมนดาริน ในการนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ที่มีความแตกต่างจากมาเลเซียและประเทศอื่นในภูมิภาค

¹¹ นโยบายนี้สืบเนื่องจากนโยบายภาษาแม่ ในปีค.ศ. 1970 ที่กำหนดให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับภาษาแม่ โดยแบ่งตามกลุ่มชาติพันธุ์ ชาวจีนเรียนภาษาจีนแมนดาริน ชาวอินเดียเรียนภาษาทมิฬ ชาวมาเลย์เรียนภาษามลายู รัฐมุ่งหมายให้ภาษาแม่เป็นเครื่องหมายแสดงรากเหง้าทางวัฒนธรรม แต่ผลปรากฏว่านักเรียนยังคงนิยมใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในโรงเรียนและครอบครัว จนกระทั่งในปีค.ศ. 1979 เมื่อเศรษฐกิจและการศึกษาของสิงคโปร์พัฒนาเต็มที่แล้ว ลี กวน ยู จึงเสนอนโยบายพูดภาษาจีนแมนดารินเพื่อให้ลูกหลานจีนในสิงคโปร์ได้รับวัฒนธรรมจีน จากความหวาดกลัวว่าชาวลิงคโปร์จะสูญเสียอัตลักษณ์เอเชียและมรดกทางวัฒนธรรม “Singaporeans, especially the Chinese, would lose their distinctive Asian identities, values, cultures and heritages.” (Vasil, 1995) นโยบายพูดจีนแมนดารินมีเป้าประสงค์สองประการคือ ผสานความหลากหลายทางภาษาถิ่นของชาวจีนในสิงคโปร์ และความพยายามเชื่อมโยงสายสัมพันธ์กับจีนแผ่นดินใหญ่ ในฐานะมังกรแห่งเอเชียเช่นเดียวกับฮ่องกง ไต้หวัน และเกาหลีใต้

สะท้อนให้เห็นความต้องการสร้างอัตลักษณ์ในฐานะชาติใหม่และชาติที่จีนเป็นใหญ่ของสิงคโปร์ จากที่เคยต้องอยู่ภายใต้ร่มเงาของอุดมการณ์ชาตินิยมมาเลย นอกจากนี้ โครงการ ASAS 50 ยังทำให้เสียงจากนักเขียนเปอรานากันที่ใช้ภาษาอังกฤษเริ่มปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3.2. นักเขียนเปอรานากัน: ผู้บุกเบิกวรรณกรรมภาษาอังกฤษ

ชาวเปอรานากันคือชนกลุ่มแรกที่เริ่มใช้ภาษาอังกฤษในการแต่งวรรณกรรมโดยปรับประยุกต์ให้เข้ากับภาษาถิ่นเดิมของตน อิทธิพลทางวรรณศิลป์ของอังกฤษเข้ามาผสมผสานกับภาษาจีนและมาเลย์ทำให้เกิดเป็นลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมชาวเปอรานากัน (Koh, 1994) สืบเนื่องจากในอดีตที่นโยบายด้านการศึกษาของอังกฤษยังมีความสำคัญต่อการค้าของชาวเปอรานากันเพราะอังกฤษต้องการพ่อค้าคนกลางที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษเป็นสื่อกลางในการทำธุรกิจกับชาวพื้นเมือง อังกฤษจึงก่อตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรกในปีค.ศ.1816 เมื่อชาวเปอรานากันได้รับการศึกษาแบบอังกฤษจึงเริ่มปรากฏว่ามีการแต่งนวนิยายด้วยภาษาอังกฤษในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และมีการก่อตั้งสมาคมอังกฤษชาวจีนช่องแคบ (Straits Chinese British Association) ขึ้นในปีค.ศ.1900 (Koh, 1994)

สมาคมนี้มีบทบาทในการสนับสนุนวรรณกรรมของชาวเปอรานากันที่ใช้ภาษาอังกฤษด้วยการจัดพิมพ์นิตยสารชื่อ *The Straits Chinese Magazine* ในช่วงปีค.ศ.1897-ค.ศ.1907 เป็นนิตยสารภาษาอังกฤษรายสามเดือนที่มุ่งนำเสนอทั้งวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ความเห็นทางการเมืองและบันเทิงคดี ประเภทเรื่องสั้นและกวีนิพนธ์ที่ได้รับอิทธิพลจากปรัชญาตะวันตก วรรณกรรมของชาวเปอรานากันนำเสนอสภาพสังคมและเศรษฐกิจของมาลายาในยุคอาณานิคมโดยใช้ฉากทางรถไฟที่ตัดผ่านแหลมมาลายูและสิงคโปร์ นักเขียนหลายคนได้รับแรงบันดาลใจจากวรรณกรรมของชาร์ลส์ ดิกเกนส์ นักประพันธ์ชาวอังกฤษ ด้านการสร้างตัวละคร

แบบฉบับคือ ชาวพื้นเมืองที่หยาบคาย เศรษฐีผู้ใช้เงินฟุ่มเฟือยและพ่อค้าผู้ใจบุญ และยังคงแบ่งแยกชาติพันธุ์ของแต่ละครในมาลายา (Koh, 1994)

ในแง่หนึ่งการสร้างสรรคดีตัวละครที่แบ่งแยกชนชั้นและชาติพันธุ์สะท้อนสถานภาพชนชั้นพิเศษของชาวเปอรานากันที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ พวกเขาไม่ต้องการให้กลุ่มของตนถูกเหมารวมกับชาวจีนกลุ่มแรงงานจึงพยายามนำเสนอตนเองว่ามีทัศนคติ การศึกษา และมารยาททางสังคมที่เหนือกว่าแรงงานชาวจีนอพยพ รวมถึงการให้คำจำกัดความตนเองว่าเป็นกลุ่มชาวจีนชั้นดีหรือ *Better Class of Chinese* (Koh, 1994) ลักษณะตัวละครของกลุ่มนักเขียนเปอรานากันจึงเป็นตัวละครที่ผสมผสานวัฒนธรรมจีน-มาเลย์ และตะวันตกไว้ด้วยกัน ตัวละครมักดำรงชีวิตและแต่งกายแบบตะวันตก แต่วิถีชีวิตในครอบครัวจะเป็นแบบวัฒนธรรมมาเลย์ผสมจีน

แม้วรรณกรรมที่เขียนด้วยภาษาอังกฤษของสิงคโปร์จะเริ่มต้นมาตั้งแต่ปีค.ศ. 1950 แต่วรรณกรรมภาษาอังกฤษในยุคแรก เขียนโดยนักเขียนชายเป็นส่วนใหญ่ เพราะสตรียังไม่ได้รับการศึกษามากนัก โดยเฉพาะการศึกษาด้วยภาษาอังกฤษ จนกระทั่งในยุคประชากรสิงคโปร์รุ่นที่สามสตรีส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ และมีบทบาทสำคัญในวงวรรณกรรมภาษาอังกฤษ วรรณกรรมของนักเขียนสตรีในยุคแรกที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นผลงานของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งมาลายา ในปีค.ศ.1948 นักศึกษาในระดับปริญญาตรีเริ่มผลิตผลงานประเภทนวนิยายตีพิมพ์ลงในนิตยสารของนักศึกษาปริญญาตรี เริ่มจาวรรณกรรมหรือเรื่องเล่าแนวคติชนวิทยา ตามมาด้วยงานประเภทกวีนิพนธ์และเรื่องสั้น วงวรรณกรรมภาษาอังกฤษยุคแรกนี้ บุรุษมีส่วนสนับสนุนเป็นอย่างมาก ทั้งในฐานะกวี ผู้อุปถัมภ์และเจ้าของสำนักพิมพ์ (Talib, 2002)

รวมบทกวีภาษาอังกฤษของมาเลเซียและสิงคโปร์เล่มแรกที่ได้รับการตีพิมพ์คือ *The Second Tongue: An Anthology of Poetry from Malaysia and Singapore* มีกวีสตรีจำนวน 11 คน และกวีชายจำนวน 27 คน แต่จำนวนบทกวีนิพนธ์ที่แต่งโดยสตรีในเล่มมีจำนวน

มากกว่าของชาย นักเขียนสตรีในกลุ่มนี้ ได้แก่ เซอเลย์ ลิม (Shirley Lim) ฮิลารี ทัม (Hilary Tham) ซาวมาเลเซีย และหวัง เม (Wong May) ลี ซู เป็ง (Lee Tzu Pheng) เจอราดีน เฮง (Geraldine Heng) ชาวสิงคโปร์ นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ได้ชื่อว่าเป็นนักเขียนสตรีสิงคโปร์ยุคบุกเบิกที่เริ่มตีพิมพ์ผลงานกวีนิพนธ์ในปีค.ศ.1960 หลายคนย้ายไปอยู่ต่างประเทศและตีพิมพ์ผลงานนอกประเทศ บางคนก็หยุดผลิตผลงานไปเป็นเวลานาน (Talib, 2002)

ผลงานของนักเขียนสตรีในยุคนี้ยังไม่ค่อยได้รับความนิยม และนักเขียนสตรีส่วนใหญ่ผลิตวรรณกรรมเป็นงานอดิเรก จนกระทั่งในปีค.ศ.1970 จึงเกิดมีนักเขียนสตรีมืออาชีพคนแรกของสิงคโปร์คือ แคทเทอร์ลิน ลิม กล่าวโดยสรุป ในช่วงที่สิงคโปร์รวมอยู่กับสหพันธรัฐมาลายา แนวคิดภูมิบุตราและนโยบาย ASAS 50 ทำให้อัตลักษณ์ของชาวจีนในสิงคโปร์ถูกลบหายไป แต่ปรากฏว่ามีเสียงจากชาวเปอรานากันที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษขึ้นในวงวรรณกรรมตั้งแต่ปีค.ศ.1950 จนถึงปีค.ศ.1965 ที่สิงคโปร์แยกเป็นรัฐเอกราช นักเขียนสตรีที่เกิดขึ้นในช่วงปีค.ศ. 1970 เป็นผู้สร้างยุคทองของวรรณกรรมสิงคโปร์และมีบทบาทในการสร้างสรรค์วรรณกรรมแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน

2.4. สิงคโปร์ยุคสร้างชาติใหม่: ยุคทองของนักเขียนสตรี ในความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน

ในปีค.ศ.1964 นายลี กวน ยู เสนอนโยบายความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคมต่อรัฐบาลกลางสหพันธรัฐมาลายา เนื่องจากชาวจีนได้รับความกดดันจากนโยบายกีดกันชาวจีนและอุดมการณ์ชาตินิยมมาเลย์ที่สิงคโปร์ไม่มีส่วนร่วมด้วย พรรคกิจประชาเล็งเห็นว่าสหพันธรัฐมาลายากำลังบริหารงานแบบมลายูมาเลเซีย ที่ให้ความสำคัญกับชาวมาเลย์เพียงชาติพันธุ์เดียวและทำให้ชาวจีนรู้สึกไร้ที่ทางในสหพันธรัฐมาลายา ดังคำกล่าวของนายลี กวน ยู ดังนี้

On one thing we cannot give way: a Malaysian Malaysia. Otherwise, it means nothing to us. It means nothing to me and to the other Malaysians who are here with me...I have no place.

(Lee, 1998)

การบริหารแบบมลายูมาเลเซียทำให้ชาวจีนและชาติพันธุ์อื่นๆในมาลายาไม่สามารถมีส่วนร่วมกับรัฐบาลกลางที่มีชาวมลายูเป็นส่วนใหญ่ได้ นายลี กวน ยู จึงเรียกร้องให้เปลี่ยนเป็นมาเลเซียของชาวมลายูที่ให้สิทธิชาวมลายูทุกชาติพันธุ์เท่าเทียมกัน การเรียกร้องในครั้งนี้เป็นเหตุให้พรรคกิจประชาจากสิงคโปร์พ่ายแพ้การเลือกตั้งของสหพันธรัฐมาลายา และทำให้ในเวลาต่อมา รัฐบาลของตงกูห์ อับดุล ระห์มัน ตัดสินใจลงมติให้สิงคโปร์แยกตัวออกไปในปีค.ศ.1965 นายลี กวน ยู จำต้องนำพาสิงคโปร์ให้รอดพ้นจากช่วงเวลาวิกฤต ด้วยแนวคิดการเมืองเพื่อความอยู่รอด (Survival Politics) รัฐบาลมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญสูงสุด และทำให้ประชากรทุกชาติพันธุ์ได้รับสิทธิเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียว (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) รัฐกำหนดนโยบายที่กระตุ้นประชาชนให้พัฒนาศักยภาพของตนทั้งทางด้านการศึกษาและอาชีพ กล่าวได้ว่ากระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์ดำเนินไปโดยมีแนวคิดของกลุ่มบุรุษปัญญาชนเชื้อสายจีนเป็นศูนย์กลาง ในขณะเดียวกันทางฝั่งวรรณกรรม นักเขียนสตรีสิงคโปร์ผลิตวรรณกรรมสะท้อนสังคมและวิพากษ์นโยบายรัฐชัดเจนมากขึ้น ตั้งแต่ปีค.ศ.1970 เป็นต้นมา

2.4.1. ยุคทองของนักเขียนสตรี

ในปีค.ศ.1970 มีการตีพิมพ์รวมบทกวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษเล่มที่สองของสิงคโปร์ โดยกวีสตรี ชุง ยี ชง (Chung Yee Chong) ร่วมกับกวีชาย 4 คน ในปีเดียวกัน แองเจลิน ยัพ (Angeline Yap) ตีพิมพ์รวมบทกวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษเช่นกัน นักเขียนสตรีในยุค 1970 มีสถานภาพดีกว่าในยุค 1960 เพราะสามารถตีพิมพ์วรรณกรรมของตนเองได้โดยไม่ต้องรวมเล่มกับนักเขียนชาย นักเขียนสตรีที่ใช้

ภาษาอังกฤษในยุค 1970 ได้แก่ โรซาลี พูตูเชียร์ (Rosaly Puthucheary) นัลลา ตัน (Nalla Tan) คามาลา เนสาโมนี (Kamala Nesamoni) สาคินา เคดา (Sakina Kayda) เบซซี ลี (Bessie Lee) ลิน ฮิน ซิน (Lin Hsin-hsin) และแคทเทอริน ลิม (Catherine Lim) (Talib, 2002)

ในปีค.ศ.1976 เจอราติน เฮง กลับมาตีพิมพ์รวมเรื่องสั้นภาษาอังกฤษชื่อ *The Sun in Her Eyes* อีกครั้ง เป็นแรงกระตุ้นให้รีเบคคา ชิว (Rebecca Chua) และนัลลา ตัน ตีพิมพ์ผลงานรวมเรื่องสั้นของพวกเธอในเวลาต่อมา (Koh, 1994) แต่เรื่องสั้นของนักเขียนชายยังคงมีมากกว่าของนักเขียนสตรีจนถึงยุคของแคทเทอริน ลิม ผู้ได้รับการขนานนามว่าเป็นนักเขียนเรื่องสั้นสตรีมืออาชีพคนแรกของสิงคโปร์ ผลงานรวมเรื่องสั้นชุดแรกของเธอคือ *Little Ironies: Stories of Singapore* ในปีค.ศ.1979 ได้รับความนิยอย่างสูงจากชาวสิงคโปร์ ตามมาด้วย *Or Else, The Lightning God* ในปีค.ศ.1980 รวมเรื่องสั้นทั้งสองเล่มนี้ได้รับการตีพิมพ์ซ้ำหลายครั้ง แต่นวนิยายเล่มแรกของเธอคือ *The Serpent's Tooth* ตีพิมพ์ในปีค.ศ.1982 กลับไม่ได้รับความนิยมมากเท่าเรื่องสั้น ผลงานของแคทเทอริน ลิม มีเนื้อหาเกี่ยวกับความขัดแย้งของวิถีชีวิต ค่านิยมของคนสองรุ่นที่มีตัวละครแบบฉบับคือชายชาวจีนผู้มีความทะเยอทะยานสูง ลูกสะใภ้ที่นิยมตะวันตกกับแม่สามีขบถนิยม โดยเฉพาะวิถีชีวิต ค่านิยม และความหมกมุ่นเรื่องความสำเร็จของกลุ่มชนชั้นกลางที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ แคทเทอริน ลิม นิยมใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่ใช้ตอนจบแบบหักมุม เพื่อนำเสนอความหลงผิดและการตื่นรู้ของตัวละคร

ในช่วงปีค.ศ.1965 จนถึงช่วงปลายยุค 1970 ระบบการศึกษาของสิงคโปร์พัฒนาอย่างเต็มที่เมื่อเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ความทันสมัยแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว การขยายตัวของเมืองทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม กลุ่มผู้อ่านที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษต้องการอ่านวรรณกรรมร้อยแก้วภาษาอังกฤษมากขึ้น วรรณกรรมของนักเขียนสตรีเริ่มได้รับอิทธิพลจากแนวคิดสตรีนิยมมากขึ้น ดังที่ปรากฏในผลงานของแคทเทอริน ลิม คือรวมเรื่องสั้นชุด *The Woman's Book of Superlatives* ที่กล่าวถึงความทุกข์ของสตรีในสังคมบุรุษเป็นใหญ่ ผลงานของแคทเทอริน

ลิม เป็นแรงบันดาลใจให้นักเขียนสตรีผลิตนวนิยายและบทละครเวทีในแนวสตรีนิยมมากขึ้น นักเขียนสตรีรุ่นต่อจากแคทเทอร์ลิน ลิม คือรีเบคคา ชิว หวัง สวี ฮุน (Wong Swee Hoon) และแคลร์ ทัม (Claire Tham) (Talib, 2002)

นักเขียนสตรีที่อายุน้อยที่สุดในกลุ่มนี้และผลิตผลงานอย่างต่อเนื่องอีกคนหนึ่งคือ ชูฉิน คริสทีน ลิม ผู้ได้รับรางวัล Singapore Literature Prize เป็นคนแรกจากนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours* ชูฉิน คริสทีน ลิม เป็นนักเขียนสตรีที่ผลิตงานอย่างมีระบบตั้งแต่การเลือกโครงเรื่อง ตัวละคร และแก่นเรื่องเพื่อนำเสนอภาพสังคมสิงคโปร์ผ่านประสบการณ์ของตัวละครสตรี เธอนิยมใช้ตัวละครที่หลากหลาย เพื่อแสดงมุมมองที่แตกต่างและทำให้งานเขียนมีพลังมากขึ้น ตัวละครสตรีของเธอมักเป็นเสรีชน นักเคลื่อนไหวทางสังคม กบฏหรือผู้ที่มุ่งหวังเปลี่ยนแปลงความคิด ค่านิยมของชาวสิงคโปร์ ในกลุ่มนักเขียนสตรีที่ผลิตนวนิยายอย่างต่อเนื่องยังมีมินฟง โฮ (Minfong Ho) ที่มีแนวการเขียนใกล้เคียงกับชูฉิน คริสทีน ลิม ในด้านการวางโครงเรื่องและมีชื่อเสียงในฐานะนักเขียนสตรีสิงคโปร์ยุคใหม่ นวนิยายของมินฟง โฮ ได้รับการตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ เธอมักนำเสนอประเด็นความอ่อนไหวทางอารมณ์ของชีวิตวัยรุ่นสตรีท่ามกลางความแปรปรวนของสภาพสังคมและการเมืองในอาเซียน ได้แก่ เรื่องราวในประเทศไทยในนวนิยายเรื่อง *Sing to the Dawn* และ *Rice without Rain* หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกัมพูชาในเรื่อง *The Clay Marble* ทำให้เธอได้รับการยกย่องว่าเป็นนักเขียนสตรีรุ่นใหม่ที่มีพรสวรรค์และช่างสังเกต (Talib, 2002)

นักเขียนสตรีสิงคโปร์ กลุ่มที่ผลิตผลงานไม่ต่อเนื่อง และเว้นระยะในการตีพิมพ์ผลงานเป็นเวลานาน ได้แก่ โอลิเวีย ยู (Olivia Yu) และ สเตลลา กง (Stella Kon) โอลิเวีย ยู มีชื่อเสียงจากเรื่องสั้นแนวสืบสวนสอบสวนชื่อ *Miss Moorthy Investigation* งานเขียนแนวถนัดของเธอคืองานประเภทใครเป็นคนทำหรือ *who-dun-it* (Talib, 2002) สำหรับผลงานสร้างชื่อของสเตลลา กง คืองานประเภทบทละครเวที เรื่องที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ *Emily of Emerald Hill* แต่กระนั้น บทละครของเธอที่นำมาแสดงละครเวทีได้สำเร็จมีจำนวนน้อย และผลงานของเธอส่วนใหญ่ไม่ได้ตีพิมพ์

เผยแพร่ทำให้ไม่ค่อยมีผู้นำงานของสเตลลา กง มาศึกษาวิจารณ์ ผลงานประเภทนวนิยายของ สเตลลา กง มีเพียงสองเรื่องคือ *The Scholar and the Dragon* และ *Eston* กล่าวได้ว่าตั้งแต่ปี ค.ศ.1970 เป็นต้นมา วงการวรรณกรรมที่เขียนด้วยภาษาอังกฤษของสิงคโปร์เริ่มเฟื่องฟู และเป็นจุดเริ่มต้นของนักเขียนสตรีแห่งชาติทั้งสามคือแคทเทอริน ลิม ซูเจิน คริสทีน ลิม และสเตลลา กง

2.4.2. ความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐในนวนิยายเรื่อง *Rice Bowl* ของซูเจิน คริสทีน ลิม

บริบทของการก่อร่างสร้างชาติใหม่ของสิงคโปร์หลังปีค.ศ. 1965 รัฐบาลดำเนินนโยบาย การเมืองเพื่อความอยู่รอดที่ให้อำนาจเต็มแก่รัฐ ในการปกครองประเทศและควบคุมประชาชน ลี กวน ยู เปรียบเปรยสถานการณ์ในขณะนั้นว่า สิงคโปร์กำลังแหวกว่ายอยู่ในทะเลที่เต็มไปด้วยปลาฉลาม แนวคิดการเมืองเพื่อความอยู่รอดจึงถูกนำมาใช้เพื่อสร้างสังคมที่แข็งแกร่งและให้อำนาจเบ็ดเสร็จแก่ รัฐในการกำหนดใช้นโยบาย แม้จะต้องลิดรอนสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชน (Lee, 1998) ลี กวน ยู ให้ความสำคัญกับการสร้างรัฐบาลที่ซื่อสัตย์และมีประสิทธิภาพว่าจะสามารถนำสิงคโปร์ให้ พ้นวิกฤตได้ ความเจริญรุ่งเรือง ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความปลอดภัยของประชาชนและ ความเจริญทางเศรษฐกิจล้วนมีที่มาจากน้ำพักน้ำแรงของรัฐบาลบริหารทั้งสิ้น ในขณะที่รัฐบาลมีความ เข้มแข็ง อีกด้านหนึ่ง ประชาชนกลับถูกหล่อหลอมให้รู้สึกว่ตนอ่อนแอและต้องเชื่อฟังผู้นำ

ในการเลือกตั้งสามครั้งของสิงคโปร์ในค.ศ.1968 ค.ศ.1972 และค.ศ.1976 พรรคกิจประชา ชนการเลือกตั้ง และสร้างรูปแบบรัฐบาลแบบมีอำนาจเต็ม เน้นความมีระเบียบ มั่นคง การพัฒนา เศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าและลดคู่แข่งทางการเมือง สิงคโปร์ขณะนั้นอยู่ในรูปแบบรัฐบาลบริหาร คือ นโยบายจากผู้บริหารปรากฏอยู่ทุกหนแห่งและกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประชากร (โครีน เฟื่อง เกษม, 2554) ผลสืบเนื่องคือประชาชนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ รัฐบาลเข้าควบคุม สื่อสารมวลชนและดำเนินมาตรการต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างจริงจัง พร้อมกำจัดเหตุการณ์ที่บ่อน

ทำลายความน่าเชื่อถือของพรรคในด้านต่างๆ ส่งผลให้พรรคฝ่ายค้านไม่สามารถเติบโต และผลกระทบสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ชาวสิงคโปร์กลายเป็นผู้ที่ไม่สนใจการเรียกร้องทางการเมืองเพราะคิดว่าการเมืองมีความมั่นคงแล้ว

การปกครองของรัฐบาลสิงคโปร์เน้นการกำหนดนโยบายที่ตรงประเด็น เข้มงวด และควมมีระเบียบของประชาชน รัฐบาลไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่างจากรัฐ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์เคลื่อนไหวของขบวนการนักศึกษาในปีค.ศ.1975 รัฐบาลเข้าปราบปรามขบวนการนักศึกษาอย่างจริงจังและแสดงความเป็นรัฐเผด็จการอย่างชัดเจน นวนิยายเรื่อง *Rice Bowl* ของซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอภาพความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐในช่วงปีค.ศ.1975 โครงเรื่องหลักคือการเคลื่อนไหวของนักศึกษาโดยการนำของตัวละครเอกสตรีเชื้อสายจีน ซึ่งมีที่มาจากประสบการณ์ตรงของผู้แต่งที่เคยเป็นครู และอยู่ในกลุ่มสหภาพนักศึกษาที่เคลื่อนไหวทางการเมือง

ซูเจิน คริสทีน ลิม วิพากษ์วิธีการปกครองแบบบู๊ให้กลัวของรัฐบาลที่อ้างความอ่อนแอของสิงคโปร์ เรื่องการแยกตัวจากมาเลเซีย ความขาดไร้ทรัพยากรธรรมชาติ และศัตรูรอบด้าน เพื่อสร้างความชอบธรรมในการกำหนดใช้นโยบาย และปราบปรามผู้ที่เห็นต่างจากรัฐ (S. C. Lim, 2009b) แต่ในทัศนะของลี กวน ยู การแสดงความคิดเห็นต่างทางการเมืองทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้ช้า ผู้ที่วิพากษ์การทำงานของรัฐบาล ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่ได้เผชิญความยากลำบาก ด้วยเหตุนี้เขาจึงเพิกเฉยต่อการวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชน (Lee, 1998) นวนิยายเรื่อง *Rice Bowl* นำเสนอเหตุการณ์ในช่วงปลายปีค.ศ.1974 ที่สิงคโปร์กำลังเผชิญภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จำนวนแรงงานลดลง ประชากรสิงคโปร์ผู้นิยมฝ่ายซ้ายเริ่มดำเนินการกระตุ้นกลุ่มนักศึกษาให้คล้อยตาม เป็นเหตุให้กลุ่มนักศึกษาก่อความไม่สงบในสถาบัน สหภาพนักศึกษามหาวิทยาลัยสิงคโปร์หรือในชื่อย่อว่า USSU ที่เคยสงบถูกนักศึกษาหัวรุนแรงเข้ายึดครอง สหภาพนักศึกษาเคลื่อนไหวด้วยการชักจูงนักศึกษาสถาบันอื่นๆและยุยงคนงานที่ถูกปลดออกจากงานให้เข้าร่วมชุมนุม จนการเรียกร้องบานปลายเนื่องจากผู้นำนักศึกษาบางคนเดินทางไปยังจีนแผ่นดินใหญ่และเข้าร่วมเรียกร้องกับมหาวิทยาลัยในมาเลเซีย (โครีน เฟื่องเกษม,

2554) เหตุการณ์รุนแรงที่สุดคือการบุกรุกอาคารตาสึก อุทารา ในรัฐยะโฮร์ รัฐบาลสิงคโปร์เข้าปราบปรามสหภาพนักศึกษามหาวิทยาลัยสิงคโปร์ และเนรเทศนักศึกษาต่างชาติจำนวน 6 คนออกนอกประเทศ

รัฐมนตรีมหาดไทยของสิงคโปร์ในขณะนั้นคือ นายจิว เสียน ซิน เล็งเห็นว่าสหภาพนักศึกษาถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองและเพื่อป้องกันไม่ให้นักศึกษายุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมืองในอนาคต รัฐสภาจึงแก้ไขรัฐบัญญัติมหาวิทยาลัยสิงคโปร์ในปีค.ศ.1976 โดยกำหนดให้สหภาพนักศึกษามีสมาชิกส่วนที่เป็นสโมสรอาจารย์มากขึ้นและกำหนดห้ามหน่วยงานใดๆ เข้าร่วมวิจารณ์แนวทางการเมือง นอกจากสมาคมการเมืองที่รัฐกำหนดให้เท่านั้น ในการเลือกตั้งเดือนธันวาคมปีค.ศ.1976 พรรคฝ่ายค้านโจมตีรัฐบาลเรื่องการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน การคุมขังนักโทษทางการเมือง และกล่าวหาว่าพรรครัฐบาลทำลายการศึกษาจีนในสิงคโปร์ เหตุเพราะหลังจากพรรคกิจประชาได้รับการเลือกตั้ง ผู้สมัครของพรรคแนวร่วมแรงงานที่ชื่อ แซมซัดดิน ตุง เต่า ชุง อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์หนาน หยาง เสียง เป่า ถูกจับกุมในข้อหาใช้ภาษาและวัฒนธรรมจีนปลุกเร้าความรู้สึกคลั่งชาติของประชากรเชื้อสายจีน (โคริน เฟื่องเกษม, 2554)

ในนวนิยาย ชูเจิน คริสทีน ลิม สร้างตัวละครที่มีที่มาจากเหตุการณ์จริงในช่วงปีค.ศ.1975-ค.ศ.1976 และนำเสนอจากมุมมองของแกนนำนักศึกษาและคณาจารย์ ผู้ก่อตั้งสหภาพนักศึกษาว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มนักศึกษาเกิดขึ้นเพราะนโยบายรัฐทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความไม่เป็นธรรมต่อชนชั้นแรงงาน มิใช่เพราะถูกครอบงำโดยอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ ประวัติศาสตร์ฉบับสตรีของชูเจิน คริสทีน ลิม ให้เสียงแก่แกนนำนักศึกษา ขบวนการนักศึกษา ชนชั้นแรงงาน และชาวจีนนิยมคอมมิวนิสต์ในช่วงเวลานั้นอีกครั้ง ผู้แตงนำเสนอว่าภายในสหภาพนักศึกษามีอุดมการณ์ที่แตกต่างกันสองกลุ่มคือ กลุ่มที่สนับสนุนแนวคิดปัจเจกชนนิยม (Individualism) และกลุ่มที่สนับสนุนคอมมิวนิสต์ มิได้มีเพียงแต่กลุ่มนิยมคอมมิวนิสต์ ตามที่รัฐบาลใช้เป็นข้ออ้างในการปราบปรามขบวนการนักศึกษา

ตัวละครในกลุ่มนิคมคอมมิวนิสต์ที่มีบทบาทสำคัญภายในเรื่องคือมัค (Mak) แกนนำนักศึกษาวิทยาลัยจิ้นยวน ตุง (Yuan Tung) ผู้มีลักษณะคล้ายคลึงกับบุคคลจริงในประวัติศาสตร์คือ นายแซม ซัดดิน ตุง เต่า ชุง อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์หนานหยาง เสียง เป่า ที่ถูกจับกุมในข้อหาใช้ภาษาการศึกษาและวัฒนธรรมจีนปลุกเร้าความรู้สึกคลั่งชาติในปีค.ศ.1975 ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าภายในสหภาพนักศึกษาสิงคโปร์มีนักศึกษาสองกลุ่มคือ กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษจากวิทยาลัยบูกิต เทมาเส็ก (Bukit Temasek) และนักศึกษาในระบบการศึกษาจีนจากวิทยาลัยจิ้นยวน ตุง นักศึกษาทั้งสองกลุ่มยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน ตัวละครมัค คือแกนนำนักศึกษาจีนที่นิคมคอมมิวนิสต์แบบสุดโต่ง เขาแสดงออกตลอดเวลาว่าต่อต้านระบบทุนนิยมและวัตถุนิยมในชนชั้นกลาง (S. C. Lim, 2009b) มัคพร้อมจะยกคำกล่าวจากหนังสือ *Red Star Over China*¹² มาโต้กลับผู้ที่เห็นต่างในทันที ลักษณะคลั่งชาติและนิคมคอมมิวนิสต์แบบสุดโต่งของมัคทำให้นักศึกษาจากวิทยาลัยบูกิต เทมาเส็ก รู้สึกต่อต้านกลุ่มนักศึกษาจีน

ซูฉิน คริสทีน ลิม ใช้ความขัดแย้งระหว่างตัวละครนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม เพื่อแสดงให้เห็นว่าการแบ่งชนชั้นของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนใช้ระบบการศึกษา ภาษาและอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นตัวชี้วัด กลุ่มนักศึกษาที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษถือว่าตนมีสถานภาพทางสังคมที่ดี มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและไม่มีความเห็นใจผู้อื่น นักศึกษาในกลุ่มนี้ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตนและพอใจกับความมั่นคงในอนาคต ในขณะที่กลุ่มนักศึกษาจีนมีความมุ่งมั่นและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม (S. C. Lim, 2009b) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการศึกษาจีนมีทัศนคติว่า ประชากรเชื้อสายจีนจำเป็นจะต้องพูดเขียนภาษาจีนได้ และยึดแนวทางการเมืองแบบจีนแผ่นดินใหญ่ แต่ในทางกลับกัน กลุ่มที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษก็มีทัศนคติว่า กลุ่มที่ได้รับการศึกษาแบบจีนเป็นผู้ที่คลั่งชาติพันธุ์และตกเป็น

¹² หนังสือเรื่อง *Red Star Over China* เขียนโดยนักหนังสือพิมพ์ชาวอเมริกันชื่อ เอ็ดการ์ สโนว์ กล่าวถึงพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยและบรรดาผู้นำพรรคคนสำคัญ โดยเฉพาะเหมา เจ๋อตง จากการเดินทางไปสัมภาษณ์และตั้งรกรากในประเทศจีนของผู้แต่ง แม้อี๊ดการ์มิได้นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่ได้แสดงจุดยืนเห็นใจฝ่ายคอมมิวนิสต์และการทำงานของเหมา เจ๋อตง ทำให้งานของเขาถูกวิพากษ์เรื่องแหล่งข้อมูลและความเป็นกลาง (รังสรรค์ ณะพรพันธุ์, 2540)

เหยื่อของลัทธิคอมมิวนิสต์ อคติดังกล่าวทำให้นักศึกษาทั้งสองกลุ่มยากที่จะเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม่ชูฉิน คริสทีน ลิม จะกล่าวไว้ชัดเจนว่านวนิยายเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลจากหนังสือ *Red Star Over China* ที่มีเนื้อหาสนับสนุนการทำงานของกลุ่มคอมมิวนิสต์ในจีนแผ่นดินใหญ่ (S. C. Lim, 2009b) แต่ตัวละครนิยมคอมมิวนิสต์ภายในเรื่อง กลับถูกนำเสนอให้มีลักษณะล้นเกินและน่าขัน ดังที่ปรากฏในฉากที่มัคบุกไปปีศาจวระดรูปปั้นนกอินทรีที่สถานทูตอเมริกา ด้วยหมายจะทำลายสัญลักษณ์ของระบอบประชาธิปไตย และความสงบเรียบร้อยของสังคมสิงคโปร์ (S. C. Lim, 2009b) แต่หากมองในมุมมองของผู้อ่านจะพบว่า ตัวละครมิได้รับการเชิดชูในฐานะวีรบุรุษ ตรงกันข้าม ประชาชนในที่เกิดเหตุต่างแสดงความรู้สึกอับอายต่อการกระทำที่ล้นเกินของมัค และปล่อยให้เขาถูกตำรวจจับตัวไปโดยที่ไม่มีใครพยายามช่วยเหลือ ความล้มเหลวในการแสดงสัญลักษณ์ของมัค สะท้อนความล้มเหลวของระบบคอมมิวนิสต์ในสิงคโปร์ เนื่องจากรัฐสนับสนุนเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติตามรัฐนิยม ดังที่ปรากฏในคำกล่าวของมัคว่า

These people in the Union see themselves as the guardian of the political purity of this campus. Like our political leaders, they believe that the students here in Temasek are gentle fishes of the aquariums while the students in Yuan Tung are the prowling sharks of the oceans. The moment we let them in, they would swallow all of us. The Alpha Club members will join the ruling party so they have been appointed to keep an eye on us.

(S. C. Lim, 2009b)

สิ่งที่ผู้แตงนำเสนอผ่านคำกล่าวของมัคคือ รัฐบาลสิงคโปร์มีทัศนระว่ากลุ่มนักศึกษาที่นิยมคอมมิวนิสต์เป็นภัยคุกคามของชาติจึงแต่งตั้งให้นักศึกษากลุ่มสโมสรอัลฟา (Alpha club) เป็นผู้เฝ้าระวังการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักศึกษาจีน และปกป้องความบริสุทธิ์ของการเมืองในมหาวิทยาลัยสโมสรอัลฟาและรัฐบาลเชื่อว่า กลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยบูกิท เทมาเส็กเป็นผู้ที่ควบคุมได้ง่ายเปรียบเสมือนปลาตู้ ต่างจากกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยยวน ตุง ที่เปรียบเสมือนปลาฉลามล่าเหยื่อในมหาสมุทร ถ้าหากปล่อยให้เข้ามาในสภาพนักศึกษาย่อมจะกลืนกินนักศึกษาทุกกลุ่มอื่น ๆ ไปด้วยลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า รัฐบาลสนับสนุนเฉพาะกลุ่มปัญญาชนที่พร้อมปฏิบัติตามนโยบายรัฐซึ่งจะนำมาสู่การสืบทอดอำนาจทางการเมืองโดยคนกลุ่มเดียวในอนาคต

การพยายามกำจัดนักศึกษาจีนที่นิยมคอมมิวนิสต์ย้อนแย้งกับนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนของลี กวน ยู ในช่วงปีค.ศ.1970 ที่รัฐสนับสนุนให้ภาษาและวัฒนธรรมจีนเป็นเครื่องหมายของอัตลักษณ์ชาวจีนในสิงคโปร์ และเพื่อถ่วงดุลการรับวัฒนธรรมตะวันตก แม้รัฐจะรับเอาลัทธิขงจื้อเป็นอุดมการณ์สร้างชาติเพราะมีส่วนสนับสนุนอำนาจของบุรุษและผู้ปกครอง แต่กลับปฏิเสธอุดมการณ์การเมืองแบบคอมมิวนิสต์ที่มาพร้อมกับการรับวัฒนธรรมจีนแผ่นดินใหญ่ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่ารัฐมีอำนาจเต็มในการคัดสรรและจัดระเบียบประชาชนให้เป็นไปตามรัฐนิยม แม้จะย้อนแย้งกับสิ่งที่รัฐสนับสนุนหรือต้องลิดรอนสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้ประชาชนขาดเสรีภาพในการเลือก และเป็นชนวนความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลสิงคโปร์กับประชาชนจนถึงยุคปัจจุบัน

2.4.3. ผลกระทบจากนโยบายรัฐเลิศต่อประชาชนในเรื่องสั้น “The Malady and the Cure” ของแคทเทอรีน ลิม และบทละครเรื่อง Emporium ของสเตลลา กง

ในกระบวนการสร้างชาติใหม่ รัฐมุ่งหวังสร้างให้สิงคโปร์เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับตะวันตก ความต้องการสร้างชาติที่สมบูรณ์แบบทำให้รัฐใช้ระบบการเมืองที่มีลักษณะเผด็จการโดยอ้างความอยู่รอดของชาติเป็นสำคัญ นอกจากแนวคิดการเมืองเพื่อความอยู่รอดจะทำให้เกิดความขัดแย้งของ

อุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างประชาชนกับรัฐแล้ว การกำหนดนโยบายที่เข้มงวดยังมีส่วนทำให้ประชาชนเกิดความตึงเครียด ในช่วงปีค.ศ.1965-ค.ศ.1988 รัฐออกนโยบายจำนวนมากเพื่อควบคุมประชาชนให้มีระเบียบวินัยในทุกด้าน เช่น นโยบายรักษาความสะอาดของสิงคโปร์ (Keep Singapore Clean Campaign ปีค.ศ.1968-ค.ศ.1990) นโยบายด้านสาธารณสุขและการรักษาสุขภาพ ในปีค.ศ.1969 นโยบายคุมกำเนิด (Stop At Two ปีค.ศ.1970-ค.ศ.1986) นโยบายห้ามบุรุษสิงคโปร์ไว้ผมยาว (Campaign Against Long Unkempt Hair Among Males ปีค.ศ.1972) นโยบายมารยาทแห่งชาติ (National Courtesy Campaign ปีค.ศ.1979-ค.ศ.2001) นโยบายแม่ปัญญาชน (Graduate Mothers' Scheme ปีค.ศ.1984) และนโยบายพูดจีนแมนดารินในปีค.ศ. 1979 รัฐรณรงค์ให้ประชาชนใช้ภาษาจีนแมนดารินในครัวเรือนและย่านธุรกิจ รวมถึงการผลิตหนังสือคู่มือภาษาจีนแมนดารินให้กับประชาชนในปีค.ศ.1987 ด้วย¹³

นโยบายเหล่านี้แสดงความปรารถนาของรัฐที่ต้องการสร้างให้สิงคโปร์เป็นรัฐเลิศโดยเริ่มที่ประชากรที่มีคุณภาพ วรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสาม นำเสนอผลกระทบของนโยบายสร้างรัฐเลิศต่อประชาชน ในเรื่องสั้นแนวเสียดสีสังคมชื่อ “The Malady and the Cure” แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอผลกระทบจากนโยบายพูดจีนแมนดารินต่อประชาชน รัฐสนับสนุนให้ชาวจีนเรียนภาษาจีนแมนดาริน เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงองค์ความรู้จีนขั้นสูงทั้งทางด้านวรรณคดี ศาสนา ปรัชญา และยังมีผลสอดคล้องกับลัทธิขงจื้อที่นายลี กวน ยู ใช้เป็นอุดมการณ์สร้างชาติ แคทเทอร์ลิน ลิม วิพากษ์นโยบายพูดจีนแมนดารินว่ามีความย้อนแย้งกับการที่รัฐใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบในการสร้างชาติ ผ่านชีวิตของตัวละครเอกคือ นายไซ โคะ พัน (Sai Koh Phan)

ตัวละครนายไซ โคะ พัน ถูกนำเสนอว่าเป็นผู้ที่ทำตามนโยบายรัฐอย่างเคร่งครัด เมื่อรัฐประกาศนโยบายพูดจีนแมนดาริน นายไซ โคะ พัน เปลี่ยนชื่อบุตรชายทั้งสองคนจากชื่อภาษาอังกฤษเป็นชื่อจีน และเปลี่ยนชื่อสุนัขของเขาจาก บรอนโซ (Bronzo) เป็นซิ่ว (Xiu) ทำให้บุตรชายและสุนัข

¹³ ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ข

ประสพวิกฤตอัตลักษณ์ ด้วยชื่อภาษาจีนเป็นสิ่งที่พวกเขาไม่คุ้นเคย และทำให้พวกเขาเป็นที่ขบขันในหมู่เพื่อนฝูง (C. Lim, 1989) ผู้แต่งใช้ความลึกลับ ประดักประเดิดของตัวละครที่ปฏิบัติตามนโยบายรัฐ เพื่อวิพากษ์ว่ารัฐมิได้คำนึงถึงความต้องการของประชาชน ในบริบทที่ระบบการศึกษาของสิงคโปร์เป็นแบบตะวันตก การกำหนดนโยบายเขตวัฒนธรรมจีนของลี กวน ยู เปรียบได้กับการบังคับเปลี่ยนชื่อของนายไซ โคะ พัน ต่อบุตรชายและสุนัข โดยมีได้คำนึงถึงความต้องการของบุตรที่เติบโตมาในระบบการศึกษาแบบตะวันตก เช่นเดียวกับที่รัฐสนับสนุนให้ประชาชนรับวัฒนธรรมตะวันตกทางการศึกษา แต่กลับกำหนดให้ประชาชนเปลี่ยนมารับวัฒนธรรมจีนอย่างกะทันหัน ทำให้ประชากรรุ่นใหม่ที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาแม่ประสพวิกฤตอัตลักษณ์ในการรับวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกไปพร้อมกัน

นโยบายพุดจีนแมนดารินยังถูกวิพากษ์ว่า เป็นการเขตวัฒนธรรมของชาติพันธุ์เดียวและทำให้ชาติพันธุ์อื่นมีสถานภาพด้อยกว่า ซึ่งย้อนแย้งกับการที่ลี กวน ยู ประกาศสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เท่าเทียมภายใต้กฎหมายเดียว เมื่อแยกตัวจากมาเลเซีย และยังเป็นการเหมารวมให้ชาวจีนในสิงคโปร์ที่มีหลากหลายเผ่าพันธุ์และมีภาษาถิ่นเป็นของตน ต้องเปลี่ยนมาใช้ภาษาจีนแมนดารินที่พวกเขาไม่คุ้นเคย ความประดักประเดิดของตัวละครยังสะท้อนให้เห็นว่า นโยบายพุดจีนแมนดารินเป็นการเขตวัฒนธรรมจีน โดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงทางประวัติศาสตร์ที่ชาวจีนในสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นแรงงานที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การกำหนดใช้ภาษาจีนแมนดาริน เพื่อหวังให้ลูกหลานจีนซึมซับวัฒนธรรมบรรพบุรุษจึงไม่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมบรรพบุรุษของชาวจีนในสิงคโปร์ที่มาจากหลากหลายท้องถิ่นในจีนแผ่นดินใหญ่ ด้วยเหตุนี้ นโยบายพุดจีนแมนดารินจึงได้รับการกล่าวขานว่าเป็นหนึ่งในข้อผิดพลาดของรัฐบาลและต้องล้มเลิกไปในที่สุด (เพ็ชรี สุมิตร, 2557) นอกจากนี้ นโยบายพุดจีนแมนดาริน แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์นโยบายรัฐที่ครอบคลุมวิถีชีวิตประชากรทุกด้านผ่านคำบอกเล่าของนายไซ โคะ พัน ที่สามารถท่องจำนโยบายรัฐได้ขึ้นใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ดังนี้

In recollection of years of total fidelity to their admonitions: Don't litter Don't spit Don't stop at two Don't dirty public toilet Don't sniff glue Don't waste water Be courteous Eat more wheat Eat frozen meat Don't breed mosquitoes Don't change lanes while driving Say 'Good morning' and 'Thank you' in Mandarin Don't fill your plates to overflowing at buffet lunches Don't be 'kia su' Plant a tree Don't grow long hair Don't grow.. Don't..

(C. Lim, 1989)

นโยบายรัฐที่ปรากฏในเรื่องสะท้อนให้เห็นว่า รัฐบาลสิงคโปร์ปกครองประชาชนในลักษณะพอปกครองลูก และใช้อำนาจเบ็ดเสร็จในการกำหนดวิถีชีวิตของประชาชน รัฐบาลสามารถหลอมปั้นและกำหนดคุณลักษณะให้แก่ประชาชน ดังที่ปรากฏข้างต้นคือ การรักษาความสะอาด การใช้ภาษาด้านสุขอนามัย การให้กำเนิดบุตร หรือแม้แต่อุปนิสัยของบุคคล การที่นายไซ โคะ พัน เปลี่ยนแปลงตนเองไปตามนโยบายรัฐทุกนโยบาย ทำให้เขามีอาการทางจิตซึ่งคำว่าไซ โคะ พัน พ้องเสียงกับคำว่า psychopath ในภาษาอังกฤษที่หมายถึง ผู้ป่วยโรคจิต แคทเทอร์ลิน ลิม ใช้อาการป่วยทางจิตของนายไซ โคะ พัน เพื่อวิพากษ์นโยบายรัฐที่ควบคุมประชาชนล้นเกินในทุกด้าน จนทำให้ประชาชนสูญเสียความเป็นตนเอง และเกิดความสับสนจากนโยบายรัฐที่มีมากมาย กล่าวได้ว่า แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอภาพประชาชนในยุคสร้างชาติใหม่ที่ตรงข้ามกับอุดมคติของรัฐ รัฐต้องการให้ประชาชนมีคุณภาพ และสมบูรณ์แบบจึงกำหนดนโยบายรัฐที่ครอบคลุมทุกด้าน แต่ผลลัพธ์ที่ปรากฏคือประชาชนมีอาการทางจิต ไม่เป็นตัวของตัวเอง และมีลักษณะล้นเกิน นำขบขัน ซึ่งตรงข้ามกับประชาชนอุดมคติของรัฐ

นอกจากนโยบายที่ควบคุมวิถีชีวิตของประชาชนแล้ว รัฐบาลดำเนินนโยบายเศรษฐกิจนำชาติเพื่อนำพาสิงคโปร์ให้รอดพ้นความยากจนและปัญหาการว่างงาน โดยมีตะวันตกเป็นแม่แบบ

รัฐดำเนินระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และสร้างให้สิงคโปร์เป็นเมืองท่าอุตสาหกรรม เพื่อดึงดูดให้ ตะวันตกเข้ามาตั้งกิจการ การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจนำชาติ ส่งผลให้สิงคโปร์เจริญรุดหน้าอย่าง รวดเร็ว และกลายเป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจในอาเซียน แต่นักเขียนสตรีนำเสนอภาพมุมกลับของ สังคมที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกแปลกแยกกับสังคม สเตลลา กง วิพากษ์ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และการสร้างสิงคโปร์ให้เป็นเมืองการค้าในบทธละครเรื่อง **Emporium** ผู้แตงนำเสนอภาพจำลองของสิงคโปร์ในรูปแบบห้างสรรพสินค้าที่ประชาชนเกิด ความรู้สึกแปลกแยกต่อกัน ตัวละครเอกของเรื่องคือ มานเฟร็ด (Manfred) บุตรชายเจ้าของ ห้างสรรพสินค้าที่ค้นพบว่า นอกจากความหรรษาที่เขาพบเห็นในห้างแล้ว สังคมสิงคโปร์ยังมีคน ยากจน คนติดยาเสพติด คนที่แปลกแยกกับสังคม และคนที่ไม่รู้ความหมายของชีวิต ดังนี้

MANFRED: Can I help you? Are you looking for something?

THE ALIENATED ONE: Which is the way to Singapore please?

MANFRED: I ... don't understand you. This is Singapore.

THE ALIENATED ONE: Oh, no. You are wrong. This is not my country where I belong-for here I do not feel at home.

CHULALONGKORN UNIVERSITY (Kon, 2000c)

บทสนทนาระหว่างมานเฟร็ดกับชายที่รู้สึกแปลกแยกกับสังคม (The Alienated One) สะท้อนภาวะแปลกแยกกับสังคมที่ตัวละครเรียกว่า “*not feel at home*” คือความไม่รู้สึกว่าเป็น บ้านทั้งที่อยู่ในประเทศของตน ภาวะนี้เป็นผลพวงจากความเจริญรุดหน้าทางเศรษฐกิจและการ แข่งขันสูงในสังคมสิงคโปร์ บุคคลมุ่งพัฒนาความเจริญของตนและละเลยความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มนุษย์ ความรู้สึกแปลกแยกนำมาซึ่งความรู้สึกโดดเดี่ยวและไร้ความหมายของชีวิต สเตลลา กง ใช้ ตัวละครชายอดอยาก ชายติดยาเสพติด ชายที่แปลกแยกกับสังคม ชายที่ไม่รู้ความหมายของชีวิต และ

ชายหนุ่มที่ไม่รู้ว่าประเทศสิงคโปร์คือที่ใด เพื่อสะท้อนภาพสังคมสิงคโปร์ที่เจริญรุดหน้าทางเศรษฐกิจ แต่ประชาชนประสบปัญหาทางด้านจิตใจ

ห้างสรรพสินค้าคือภาพแทนของสิงคโปร์ที่พัฒนาขึ้นมาจากการเป็นเมืองท่าและกลายเป็นเมืองธุรกิจที่เต็มไปด้วยศูนย์การค้า สภาพสังคมที่เจริญรุดหน้าทางเศรษฐกิจทำให้รัฐบาลเชื่อมั่นว่าสามารถตอบสนองการดำรงชีวิตของประชากรได้ทุกประการ เช่นเดียวกับคำขวัญของห้างสรรพสินค้าในเรื่องว่า เรามีทุกสิ่งที่คุณต้องการ (Kon, 2000c) แต่การปรากฏตัวของตัวละครชายแปลกแยกกับสังคม ข้างต้นสะท้อนว่า ความเจริญทางเศรษฐกิจมิได้ตอบสนองทางด้านจิตใจของประชาชน และการสร้างสังคมทุนนิยมเต็มรูปแบบทำให้สิงคโปร์สูญเสียความเป็นบ้าน ซึ่งหมายถึงความผูกพันของบุคคลในครอบครัว หรือสมาชิกในชาติไปพร้อมกันด้วย ประวัติศาสตร์ฉบับสตรีของนักเขียนทั้งสามแสดงให้เห็นว่า ความสำเร็จของสิงคโปร์ในยุคสร้างชาติใหม่มิได้มีแต่ความเจริญเท่านั้น แต่มีส่วนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในด้านลบ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมด้วย

2.5. สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน และสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองในบริบทโลกาภิวัตน์

เมื่อสิงคโปร์ก่อร่างสร้างชาติสำเร็จแล้ว ในระยะต่อมาคือ ยุคของกลุ่มผู้นำใหม่และการก้าวเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ รัฐบาลต้องการนำเสนอสิงคโปร์ว่าเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองและสร้างสำนึกรักชาติด้วยการบรรจุอุดมการณ์ สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน ลงในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ แนวคิดพหุวัฒนธรรมถูกนำมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม ในปีค.ศ.1989 รัฐบาลประกาศใช้นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ (Ethnic Integration Policy) ด้วยการจัดสรรที่อยู่อาศัยของรัฐ (HDB)¹⁴ รัฐบาลเป็นผู้กำหนดสัดส่วนการซื้อที่อยู่อาศัยเพื่อให้ประชาชนหลากหลายชาติพันธุ์เรียนรู้การอยู่อาศัยและใช้สาธารณูปโภคร่วมกัน นายหมา โบ ตัน (Mah Bow Tan) เจ้าหน้าที่กระทรวงการพัฒนา

¹⁴ โครงการบ้านจัดสรรของรัฐโดย Housing Development Board มีขึ้นเพื่อกำจัดชุมชนแออัดในสิงคโปร์ ด้วยการย้ายประชาชนให้มาอยู่อาศัยในบ้านจัดสรรของรัฐในรูปแบบห้องชุดสำหรับแต่ละครอบครัวในอาคารเดียว

แห่งชาติ อธิบายแนวคิดของนโยบายนี้ว่า ในประเทศที่มีความขัดแย้งในหมู่ประชาชน ส่วนใหญ่สืบเนื่องมาจากปัญหาการแบ่งแยกระหว่างชาติพันธุ์ในชุมชนแออัด จนทำให้เกิดความเข้าใจผิด และทำลายความรู้สึกร่วมในชุมชนเดียวกัน โครงการที่อยู่อาศัยของรัฐจะช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์ และสร้างประสบการณ์ร่วมกันของประชากร เพราะรัฐบาลตระหนักว่า ความปรองดองทางชาติพันธุ์เกิดขึ้นได้ยากในสังคมพหุชาติพันธุ์

นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์จำเป็นต้องรักษาสภาพสังคมแบบพหุชาติพันธุ์ ทั้งในที่อยู่อาศัย โรงเรียน ร้านค้า และสนามเด็กเล่น เพื่อความมั่นคงของสังคม ความปรองดองของชาติพันธุ์ และความอดทนต่อความแตกต่างทางศาสนาและเพื่อรักษาให้สิ่งโคปร้ปลอดภัย และเจริญรุ่งเรืองสำหรับทุกชาติพันธุ์¹⁵ ("Ethnic Integration Policy is implemented," 1989) การกำหนดจำนวนการซื้อที่อยู่อาศัยของรัฐสำหรับแต่ละชาติพันธุ์จะช่วยให้ภายในที่อยู่อาศัยมีความหลากหลายของชาติพันธุ์ และเป็นการจำลองสังคมพหุชาติพันธุ์ที่ปรองดอง โดยรัฐมุ่งหวังว่า เมื่อประชาชนอยู่อาศัยในที่เดียวกันและใช้สาธารณูปโภคร่วมกันจะเกิดความเป็น น้าหนึ่งใจเดียวกันในชุมชนนำมาสู่สำนึกร่วมแห่งความเป็นชาติเดียวกันในที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.1. นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ที่ล้มเหลว ในนวนิยายเรื่อง The River's Song ของซูเจิน คริสทีน ลิม นวนิยายเรื่อง Following the Wrong God Home และเรื่องสั้น "A.P. Velloo" ของแคทเทอริน ลิม

แม้ว่าจุดประสงค์หลักของนโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์คือ การสร้างสภาพจำลองสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความปรองดอง และรัฐเชื่อมั่นว่า การอยู่ร่วมกันในที่อยู่อาศัยของรัฐจะทำให้

---

¹⁵ "Racial Harmony is not given for any multiracial society...the EIP must remain. By maintaining a multi-racial environment in our housing estates, schools, shops and playgrounds, we maintain social stability, racial harmony and religious tolerance, and keep Singapore safe, secure and prosperous for all races." (Mah, 2006)

ประชาชนแต่ละชาติพันธุ์เกิดสำนึกร่วมในชุมชน แต่นักเขียนสตรีนำเสนอว่า นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ด้วยที่อยู่จัดสรรของรัฐ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชน จากที่เคยอยู่ร่วมกันอย่างใกล้ชิด ในหมู่บ้านที่เรียกว่ากัมปง (Kampong)¹⁶ มาเป็นการอยู่อาศัยในห้องชุด ซึ่งทำให้เกิดลักษณะต่างคนต่างอยู่และประชาชนปฏิสัมพันธ์กันน้อยลง สวนทางกับจุดประสงค์ของรัฐที่ต้องการให้เกิดสำนึกร่วมแห่งชุมชน ชูเฉิน คริสทีน ลิม วิพากษ์นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ว่าทำให้ประชาชนได้รับความทุกข์ ในนวนิยายเรื่อง *The River's Song* ผู้แต่งวิพากษ์การไล่ที่ชุมชนชาวเรือริมแม่น้ำสิงคโปร์เพื่อให้ย้ายไปอาศัยในที่อยู่จัดสรรของรัฐ ด้วยการนำเสนอความหอยเหงา สิ้นหวังของครอบครัวชาวเรือในห้องชุด และการฆ่าตัวตายด้วยการกระโดดตึกของชาวเรือ (S. C. Lim, 2013) เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า โครงการหลอมรวมชาติพันธุ์มีส่วนทำลายชุมชนทางวัฒนธรรม และเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชน พื้นที่ริมแม่น้ำสิงคโปร์ถูกเปลี่ยนเป็นแหล่งรวมความทันสมัย ทั้งโรงละครเอสพลานาด สวนพฤกษศาสตร์ขนาดใหญ่ ห้างสรรพสินค้า และโรงแรมที่หรูหรา แต่ประชาชนที่เคยอาศัยอยู่ริมน้ำกลับต้องอยู่อย่างสิ้นหวัง โดยที่รัฐบาลเพิกเฉยต่อความทุกข์ของประชาชนกลุ่มนี้

ภาพความหดหู่ สิ้นหวังของประชาชนในที่อยู่จัดสรรของรัฐปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Following the Wrong God Home* ของแคทเทอรีน ลิม เช่นกัน ผู้แต่งบรรยายวิถีชีวิตของประชาชนในที่อยู่จัดสรรของรัฐว่า เป็นการอยู่อาศัยแบบจำยอม ความหดหู่ของประชาชนเกิดจากสภาพที่อยู่อาศัยที่คับแคบและแบ่งแยกจากกัน ความทุกข์ของประชาชนถูกนำเสนอผ่านการกระโดดตึกฆ่าตัวตายของหญิงชราที่ป่วยหนัก และชายชายผลไม้ที่มีปัญหาครอบครัว แสดงให้เห็นว่าที่อยู่อาศัยของรัฐเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชนที่เคยอยู่เป็นชุมชนให้มาอยู่ในบรรยากาศที่โดดเดี่ยว สิ้นหวัง (C. Lim, 2011b) ประชาชนสิงคโปร์จำนวนมากจึงหาทางออกด้วยการฆ่าตัวตายและวิธีที่พบมากที่สุดคือ การกระโดดตึกบ้านจัดสรรของรัฐ

¹⁶ ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ค ภาพกัมปงในสิงคโปร์ก่อนการสร้างที่อยู่จัดสรรของรัฐ

นอกจากที่อยู่จัดสรรของรัฐจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว สิ้นหวังแล้ว นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ด้วยที่อยู่อาศัยยังไม่สามารถแก้ปัญหาอคติระหว่างชาติพันธุ์ได้ แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนออคติทางชาติพันธุ์ที่เกิดขึ้นในที่อยู่จัดสรรของรัฐ ในเรื่องสั้น “A.P. Velloo” ตัวละครเอก เอ พี เวลลู (A.P.Velloo) คือชาวทมิฬผู้มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ เขาถูกปฏิเสธจากเพื่อนบ้านและถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตกร เพียงเพราะเขามีหน้าตาที่น่ากลัว (C. Lim, 1980) การถูกกล่าวหาอย่างมีอคติจากเพื่อนบ้านชาวจีนสะท้อนว่า ปัญหาอคติทางชาติพันธุ์ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยการอยู่อาศัยและใช้สาธารณูปโภคร่วมกัน ชูเฉิน คริสทีน ลิม และแคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอภาพประชาชนในที่อยู่จัดสรรของรัฐที่หดหู่ สิ้นหวัง และมีอคติต่อกัน ต่างจากภาพจำลองสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองในอุดมคติของรัฐ ภาพที่ปรากฏในเรื่องเล่าของนักเขียนสตรีจึงมีส่วนทำให้การมองผลกระทบที่เกิดจากนโยบายรัฐรอบด้านยิ่งขึ้นว่า นโยบายในอุดมคติของรัฐอาจส่งผลในทางตรงกันข้ามได้เช่นกัน

2.5.2. อุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอนกับประชากรหลากหลายชาติพันธุ์ ในนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours* ของชูเฉิน คริสทีน ลิม

นอกจากการปลูกฝังสำนึกร่วมแห่งชุมชนด้วยการจัดสรรที่อยู่อาศัยแล้ว การปลูกฝังแนวคิดพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองยังกระทำผ่านการวางโครงสร้างหลักสูตรสังคมศึกษาแห่งชาติ ในปีค.ศ. 1997 รัฐกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ บรรจุอุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน (Singapore is our homeland) ลงในแผนการศึกษาแห่งชาติและพัฒนาเป็นเป้าหมายหลัก 6 ประการในโครงสร้างการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรสังคมศึกษา ประกอบด้วย สิงคโปร์คือบ้านเกิดของเราและคือที่ที่เราเป็นพลเมือง พวกเราต้องรักษาความกลมเกลียวทางชาติพันธุ์และศาสนา พวกเราต้องธำรงหลักคุณธรรมนิยมและความไม่สามารถติดสินบนได้ พวกเราเองต้องปกป้องสิงคโปร์ ไม่มีผู้ใดเป็นหนี้บุญคุณในการดำรงอยู่ของสิงคโปร์ และพวกเรามีความมั่นใจในอนาคตของพวกเรา (Ho, 2009)

เป้าหมายหลักหกประการนี้มีที่มาจากวิสัยทัศน์หลักของนายโก๊ะ จ๊ก ตง นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น คือการสร้างบ้านที่ปรองดอง (harmonious home) ซึ่งหมายถึงการสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ และการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง กระทรวงศึกษาธิการใช้วิชาสังคมศึกษาปลูกฝังเป้าหมายหกประการ เพื่อตอบสนองเป้าประสงค์ของรัฐสองประการคือ การดำรงอยู่อย่างมีรากเหง้า และการดำรงชีวิตได้ดีในระดับโลก (Ho, 2009) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนการก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่รัฐต้องการให้ประชากรสิงคโปร์มีจิตสำนึกร่วมในสังคมพหุวัฒนธรรมหรือที่นายโก๊ะ จ๊ก ตง นิยามว่า จิตวิญญาณหมู่บ้าน (Kampong spirit) และพัฒนาให้ชาวสิงคโปร์เป็นประชากรที่มีคุณภาพในระดับโลก (Ho, 2009)

การเน้นย้ำความสำคัญของอุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอนสะท้อนว่าในกระบวนการก่อสร้างชาติที่ผ่านมา ประชาชนสิงคโปร์ยังมิได้พัฒนาสำนึกร่วมในความเป็นชาติและความรู้สึกต่อสิงคโปร์ในฐานะแผ่นดินเกิดมากนัก หน่วยงานวางหลักสูตรและพัฒนาการศึกษา (The Curriculum Planning and Development Division) จึงกำหนดให้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษานำเสนอประเด็นเหล่านี้คือ สิงคโปร์ในฐานะชาติหนึ่งในโลก, ความเข้าใจการปกครอง ข้อขัดแย้งและความปรองดองในสังคมพหุชาติพันธุ์, วิธีจัดการกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, วิธีธำรงการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการเผชิญการแข่งขันและความเปลี่ยนแปลงของโลก หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติคือ การอยู่ร่วมกันอย่างกลมเกลียวในสังคมที่หลากหลายในยุคโลกาภิวัตน์ (Ho, 2009)

แคทเทอรีน ลิม และซูเจิน คริสทีน ลิม เคยทำงานในกระทรวงศึกษาธิการและอยู่ในคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติทำให้ทั้งสองรับรู้แนวคิดและนโยบายในกระบวนการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองของรัฐ ซูเจิน คริสทีน ลิม คือนักเขียนสตรีที่ตอบสนองต่อนโยบายพหุวัฒนธรรมอย่างชัดเจน นวนิยายของเธอนำเสนอภาพสิงคโปร์ตั้งแต่ยุคก่อนการก่อตั้งประเทศว่าเป็นชุมชนพหุชาติพันธุ์ ดังที่ปรากฏในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง *A Bit of Earth* ใน

ปีค.ศ.2012 ซูฉิน คริสทีน ลิม ได้รับรางวัลซีไรต์จากนวนิยายเรื่อง **Fistful of Colours** ที่มีเนื้อหา กล่าวถึงสังคมสิงคโปร์ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ประชากรมีความซับซ้อนทางชาติพันธุ์มากขึ้น และการนิยามตนเองในฐานะประชากรโลกของชาวสิงคโปร์

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอสังคมพหุวัฒนธรรมของสิงคโปร์ด้วยตัวละครหลากหลายชาติพันธุ์ ตัวละครเอกซูฉิน (Suwen) และจានิส (Janice) เป็นสตรีเชื้อสายจีน นิกา (Nica) เป็นลูกผสมระหว่างจีนอินเดีย ซูล (Zul) ชาวมาเลย์ และมาร์ค (Mark) ชาวยุโรปที่อาศัยอยู่ในสิงคโปร์ ตัวละครทั้งห้าสะท้อนสภาพสังคมสิงคโปร์ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และมีกลุ่มประชากรลูกผสมเพิ่มมากขึ้น ผู้แตงนำเสนอภาพสังคมสิงคโปร์ในยุคโลกาภิวัตน์ผ่านมุมมองของ ดร.มินอน (Dr.Menon) ป้าของนิกาที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ เมื่อกลับมาถึงสิงคโปร์อีกครั้ง เธอพบว่าประชาชนกลุ่มลูกผสมและการผสมข้ามชาติพันธุ์มีมากขึ้น ต่างกับในยุคสมัยของเธอที่ประชากรแต่ละชาติพันธุ์แบ่งแยกกันตามถิ่นที่อยู่อาศัย และปฏิสัมพันธ์ต่อกันน้อยมาก (S. C. Lim, 1993) ประเด็นสำคัญที่ผู้แตงนำเสนอคือ ประชากรลูกผสมเหล่านี้จะทำความเข้าใจตนเองอย่างไร และรัฐบาลจะสามารถสร้างสำนึกร่วมแห่งความเป็นชาติท่ามกลางความหลากหลายนี้ได้หรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอความสับสนในอัตลักษณ์ของชาวสิงคโปร์ในยุคโลกาภิวัตน์ผ่านตัวละครซูฉิน สตรีเชื้อสายจีน ความสับสนประการแรกคือ ซูฉินเติบโตในระบบการศึกษาแบบอังกฤษ และได้รับการศึกษาในต่างประเทศ เมื่อต้องกลับมาอยู่ในครอบครัวเปอรานากันทำให้ซูฉินเผชิญกับจิตสำนึกทวิลักษณ์ คือการปะทะระหว่างจิตสำนึกตะวันตกและตะวันออกในร่างเดียว ซูฉินคือตัวแทนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก ในจิตสำนึกความเป็นจีน ซูฉินเป็นชาวจีนที่สูญเสียความสามารถทางภาษาและวัฒนธรรมจีน แต่กลับมีทักษะทางภาษาและสำนึกแบบตะวันตก ในสายตาของชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ซูฉินจึงเป็นชาวจีนที่สูญเสียสำนึกจีนไปโดยสิ้นเชิง ภาวะดังกล่าวทำให้ตัวละครต้องการสืบค้นรากเหง้าของตน และพยายามหาคำนิยามให้กับตนเองโดยมีตัวละครคู่เปรียบคือ นิกา เป็นผู้ให้คำแนะนำ (S. C. Lim, 1993)

ความสับสนในอัตลักษณ์ของชาวสิงคโปร์ประการที่สอง ถูกนำเสนอผ่านตัวละครนิกา เธอเป็นตัวแทนของประชากรลูกผสมที่เรียกว่าชาวอินเดีย (Chindian) คือลูกผสมระหว่างชาวจีนและชาวอินเดีย การที่ชูเวินเผชิญกับความซับซ้อนทางชาติพันธุ์ของเพื่อนสนิท ทำให้เธอดังคำถามว่า นิกาจะนิยามตนเองกับวัฒนธรรมจีนหรืออินเดีย แต่นิกาแสดงให้เห็นว่า เธอไม่จำเป็นต้องนิยามตนเองกับวัฒนธรรมของพ่อแม่ที่เธอไม่มีความเข้าใจ และไม่มีสำนึกชาติพันธุ์อย่างลึกซึ้ง ตรงกันข้าม นิกาเลือกนิยามตนเองกับความเป็นปัจเจกของตน ซึ่งไม่มีวันเปลี่ยนแปลงไป ต่างกับการนิยามตนเองกับชาติพันธุ์และวัฒนธรรมที่สามารถเปลี่ยนแปลงและเลื่อนไหลได้ วิธีการนิยามตนเองที่นิกาแสดงแก่ชูเวิน เป็นเสมือนการตอบคำถามของผู้แต่งต่อประชากรกลุ่มลูกผสมที่ต้องการหาคำนิยามให้ตนเอง รวมถึงชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่ไม่รู้สึกผูกพันกับวัฒนธรรมแผ่นดินแม่ว่า สิ่งที่พวกเขาเหมือนกันคือ ความเป็นตนเอง และความเป็นประชากรในหมู่บ้านโลก (global village)

ภาพสังคมพหุวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ปรากฏในวรรณกรรมของแคทเทอร์ลิน ลิม และชูเวิน คริสทีน ลิม มิได้เป็นภาพบ้านที่ปรองดองตามความคาดหวังของรัฐ และนิยามความเป็นพหุวัฒนธรรมของนักเขียนสตรียังต่างไปจากของรัฐด้วย แนวคิดพหุวัฒนธรรมนิยมของรัฐยังคงใช้การแบ่งตามระบบ CIMO แบบในยุคอานานิคมที่มีสามชาติพันธุ์หลักคือ จีน อินเดีย มาเลย์ และอื่นๆ ชูเวิน คริสทีน ลิม นำเสนอภาพสังคมพหุวัฒนธรรมที่กลุ่มอื่นๆ (O) มีจำนวนมากขึ้น และต้องอยู่ร่วมกันกับสามชาติพันธุ์หลัก ซึ่งเป็นประเด็นที่รัฐมิได้กล่าวถึงในกระบวนการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ฉบับสตรีจึงเป็นการเล่าเรื่องเดียวกันกับรัฐในแง่มุมที่ต่างออกไป และนำเสนอประเด็นที่รัฐละเลยให้เป็นที่ประจักษ์ โดยเฉพาะการทำความเข้าใจความหลากหลายและเลื่อนไหลของอัตลักษณ์ที่จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในประชากรรุ่นต่อไป เพื่อลดปัญหาอคติระหว่างชาติพันธุ์และวิกฤตอัตลักษณ์ของบุคคลอย่างตรงประเด็น

2.6. บทสรุปเรื่องเล่าของเธอในฐานะประวัติศาสตร์สิงคโปร์

นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนอประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ ตั้งแต่ยุคก่อนการก่อตั้งประเทศจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ผ่านวรรณกรรม วรรณกรรมของนักเขียนสตรีจึงมีฐานะเป็นประวัติศาสตร์ฉบับหนึ่ง จากมุมมองแนวนวนประวัติศาสตร์ที่มองว่า ตัวบทวรรณกรรมคือประวัติศาสตร์ เพราะเกิดขึ้นภายใต้วาทกรรม วัฒนธรรมและสถาบันของสังคม และในกระบวนการเขียนประวัติศาสตร์ นักประวัติศาสตร์ก็ใช้วิธีการเดียวกับนักเขียนคือ การเล่าเรื่อง การเน้นย้ำเหตุการณ์สำคัญ และการนำเสนอตัวละคร เมื่อประวัติศาสตร์เกิดจากการเลือกสรรเพื่อนำเสนอของนักประวัติศาสตร์ นักเขียนสตรีย่อมสามารถใช้วิธีการเดียวกันในการเขียนประวัติศาสตร์ฉบับของตนได้ ในแนวคิดชุมชนจินตกรรมของเบเนดิกท์ แอนเดอสัน เมื่อชาติเกิดขึ้นจากการตกลงร่วมกันของชุมชนทางการเมือง ทั้งประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ชาติจึงมีได้มีเพียงหนึ่งเดียว แต่อยู่ในรูปพหุพจน์ที่เปิดโอกาสให้นักเขียนสตรีนำเสนอประวัติศาสตร์ และอัตลักษณ์ชาติ จากมุมมองของตนผ่านกระบวนการทางวรรณศิลป์ นักเขียนสตรีบอกเล่า Her-story ทั้งในความหมายของการเล่าเรื่องโดยนักเขียนสตรี และการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของตัวละครสตรี วรรณกรรมของพวกเธอจึงมิได้มีคุณค่าเพียงแค่ความบันเทิง แต่มีสถานะเป็นสถานที่เก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์หรืออาร์ไคฟ์ชุดหนึ่งของสิงคโปร์

นักเขียนสตรีกลุ่มนี้กลับไปทบทวนอดีตของชาติ และนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ที่มีความหลากหลาย และมีพัฒนาการตามประวัติศาสตร์ชาติ แคทเทอรีน ลิม ให้ความสำคัญกับชุมชนชาวจีนฮกเกี้ยน ในขณะที่สเตลลา กง ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมชาวเปอรานากันที่เป็นชนชั้นสูง ต่างกับซูฉิน คริสทีน ลิม ที่นำเสนอบรรพบุรุษชาวจีนในสิงคโปร์ว่ามีหลากหลายเผ่าพันธุ์ และเป็นชนชั้นกรรมาชีพ นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนอประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ในสี่ช่วงเวลา คือ ยุคก่อนการก่อตั้งประเทศ ยุคเสียงจากนักเขียนเปอรานากันในบริบทภูมิบุตราและนโยบายพลังวรรณกรรมมาเลย์ ยุคสร้างชาติใหม่ และยุคสิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอนในบริบทโลกาภิวัตน์ ลักษณะสำคัญที่ปรากฏ

ในประวัติศาสตร์ฉบับสตรีมีสามประการคือ วรรณกรรมสัมพันธ์กับพัฒนาการประวัติศาสตร์ชาติ การให้เสียงกับบุคคลชายขอบ และการนำเสนอภาพที่ต่างจากอุดมคติของรัฐ

ลักษณะสำคัญประการแรกคือ วรรณกรรมสัมพันธ์กับพัฒนาการประวัติศาสตร์ชาติ นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของสเตลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม แสดงภาพชุมชนพหุชาติพันธุ์ในมาลายาก่อนยุคอาณานิคมอังกฤษ และนำเสนอว่าแรงงานชาวจีนอพยพคือบรรพบุรุษของชาวสิงคโปร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าชาวจีนในสิงคโปร์มีบรรพบุรุษร่วมกัน และแสดงประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์ที่มีมาก่อนยุคอาณานิคม ประวัติศาสตร์ฉบับนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับบทบาทของชาวจีนในมาลายา เพื่อโต้กลับนโยบายภูมิบุตราของมาเลเซียที่กีดกันชาวจีนมิให้มีสิทธิ์ในแผ่นดินมาลายา ต่อมาในยุคที่รวมอยู่กับสหพันธรัฐมาลายา ความกดดันที่ชาวจีนในสิงคโปร์ได้รับจากวาทกรรมชาตินิยมมาเลย์ที่เข้มข้น ทำให้เริ่มมีเสียงจากนักเขียนเปอรานากันขึ้นเป็นครั้งแรก จนล่วงเข้าสู่ยุคสร้างชาติใหม่ที่วรรณกรรมภาษาอังกฤษของสิงคโปร์เติบโตมากขึ้น และบทบาทของนักเขียนสตรีเปอรานากันปรากฏชัดเจน นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ผลิตวรรณกรรมสะท้อนสังคมที่กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐในยุคสร้างชาติใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุดเปลี่ยนสำคัญคือในปีค.ศ.1975 หลังจากที่รัฐปราบปรามขบวนการนักศึกษา นักเขียนสตรีผลิตงานที่วิพากษ์รัฐชัดเจนขึ้น และนำเสนอภาพสิงคโปร์ที่ต่างจากอุดมคติของรัฐ เพื่อแสดงให้เห็นว่านโยบายรัฐที่มุ่งสร้างให้สิงคโปร์เป็นรัฐเลิศ ส่งผลกระทบต่อประชาชน แม้นวนิยายที่กล่าวถึงสิงคโปร์ในยุคก่อนการก่อตั้งประเทศจะนำเสนอผ่านมุมมองของตัวละครบุรุษ และนำเสนอชุมชนชาวจีนที่บุรุษเป็นใหญ่ แต่ในยุคสร้างชาติใหม่ ซึ่งเป็นยุคทองของวรรณกรรมสตรี นักเขียนสตรีหันมาวิพากษ์รัฐโดยใช้มุมมองจากตัวละครเอกที่เป็นสตรี จนถึงในยุคโลกาภิวัตน์ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความเป็น Her-story เด่นชัดขึ้นตามพัฒนาการของสังคมที่สตรีเริ่มมีเสียงมากขึ้น

ลักษณะสำคัญประการที่สองคือ ประวัติศาสตร์ฉบับสตรีให้เสียงแก่บุคคลชายขอบ แม้ในนวนิยายที่นำเสนอชุมชนชาวจีนที่บุรุษเป็นใหญ่ ในยุคก่อนการก่อตั้งประเทศ นักเขียนสตรีแสดงความพยายามนำเสนอตัวละครสตรีที่เป็นบุคคลชายขอบของสังคม และถูกทารุณจากสังคมปิตาธิปไตยที่มีความเข้มข้น นักเขียนสตรีเลือกให้เสียงแก่สตรีที่ไร้เสียงในประวัติศาสตร์กระแสหลัก เพื่อโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยในทางประวัติศาสตร์ ในยุคสร้างชาติใหม่ที่เกิดความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างรัฐกับประชาชน นักเขียนสตรีนำเสนอเหตุการณ์ทางการเมืองจากมุมมองของผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์และขบวนการนักศึกษาที่ถูกรัฐปราบปราม เพื่อแสดงให้เห็นอีกด้านหนึ่งของประวัติศาสตร์จากมุมมองของปัจเจก ต่อมาในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ นักเขียนสตรีนำเสนอสังคมพหุวัฒนธรรมจากมุมมองของประชากรลูกผสมที่ไม่จัดอยู่ในสามกลุ่มชาติพันธุ์หลักของสิงคโปร์ เพื่อแสดงตัวตนของคนอีกกลุ่มหนึ่งที่รัฐมิได้กล่าวถึง ประวัติศาสตร์ของนักเขียนสตรีจึงเป็นประวัติศาสตร์ฉบับที่แตกต่างจากรัฐ และเป็นเสียงที่ทำให้การมองประวัติศาสตร์ชาติรอบด้านยิ่งขึ้น

ลักษณะสำคัญประการสุดท้ายคือ ประวัติศาสตร์ฉบับสตรีให้ภาพที่ต่างจากอุดมคติของรัฐ ภาพสิงคโปร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมสตรี ในยุคสร้างชาติใหม่คือ รัฐเผด็จการที่มีความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน ประชาชนยังคงมีอคติระหว่างชาติพันธุ์และรู้สึกแปลกแยกกับสังคม ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ รัฐต้องการนำเสนอว่าสิงคโปร์คือสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง แต่นักเขียนสตรีนำเสนอ ความทุกข์ของประชาชนที่เกิดจากนโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ด้วยที่อยู่จัดสรร และปัญหาอคติทางชาติพันธุ์ในหมู่ประชาชน นักเขียนสตรีนิยามสังคมพหุวัฒนธรรมแตกต่างจากรัฐ ด้วยการนำเสนอตัวละครที่มีความซับซ้อนทางชาติพันธุ์ และประสพวิกฤตอัตลักษณ์ ในบริบทโลกาภิวัตน์ แม้รัฐคาดหวังให้สิงคโปร์เป็นรัฐที่สมบูรณ์แบบ แต่นักเขียนสตรียังคงนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจากนโยบายรัฐ และค่านิยมของสังคมที่ทำให้สิงคโปร์ไปไม่ถึงความสมบูรณ์แบบ

การให้ภาพที่ต่างจากอุดมคติของรัฐแสดงบทบาทของวรรณกรรมในฐานะประวัติศาสตร์ฉบับที่แตกต่างจากประวัติศาสตร์กระแสหลัก และในฐานะอาวุธทางการเมืองของนักเขียนสตรีที่ใช้ตอบโต้รัฐปิตาธิปไตย ซึ่งจะใช้เป็นกรอบในการพิจารณาวรรณกรรมของสตรีทั้งสาม ในยุคก่อร่างสร้างชาติ และในยุคพัฒนาธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ในบทถัดไป เพื่อสังเคราะห์อัตลักษณ์สิงคโปร์ที่ปรากฏผ่านการนำเสนอประวัติศาสตร์ฉบับนักเขียนสตรีเชื้อสายจีน

บทที่ 3

สตรีกับการวิพากษ์อุดมรัฐ: ภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงของสิงคโปร์

ช่วงเวลาที่ก่อสร้างชาติของประเทศสิงคโปร์คือปีค.ศ.1965-ค.ศ.1988 นับจากวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ. 1965 ที่สิงคโปร์จำยอมแยกตนเป็นรัฐเอกราชจากสหพันธรัฐมาลายา นายลี กวน ยู นายกรัฐมนตรีดำเนินนโยบายการเมืองเพื่อความอยู่รอด และนโยบายเศรษฐกิจนำชาติเพื่อนำพาสิงคโปร์ให้รอดพ้นช่วงเวลาวิกฤต ในด้านวรรณกรรม ผลงานของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่เขียนด้วยภาษาอังกฤษปรากฏชัดเจนในช่วงปีค.ศ.1970 จากปลายปากกาของผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักเขียนสตรีมืออาชีพคนแรกของสิงคโปร์คือ แคทเทอร์ลิน ลิม งานประเภทรวมเรื่องสั้นของเธอได้รับความนิยมจากชาวสิงคโปร์เป็นอย่างมาก และในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน นักเขียนบทละครเวทีสตรีชื่อดัง สเตลลา กง เริ่มตีพิมพ์ผลงานประเภทรวมบทละครอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีค.ศ.1975 ติดตามมาด้วยนักเขียนนวนิยายสตรีมืออาชีพอย่าง ซูฉิน คริสทีน ลิม ที่ตีพิมพ์นวนิยายเรื่องแรกของเธอในปีค.ศ. 1984 ด้วยเหตุนี้ช่วงปีค.ศ.1965-ค.ศ.1988 จึงมิได้มีความสำคัญเฉพาะเรื่องการเมืองของสิงคโปร์ แต่ยังเป็นยุคเริ่มต้นบทบาทการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามด้วย

การประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในยุคก่อสร้างชาติอยู่ภายใต้อำนาจของพรรคกิจประชาที่ก่อตั้งโดยนายลี กวน ยู และกลุ่มปัญญาชนเชื้อสายจีน การที่สิงคโปร์ไม่ได้เตรียมพร้อมสำหรับการเป็นรัฐเอกราชทำให้ในระยะแรก สิงคโปร์ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง การต่างประเทศ ความขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ และความไม่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชากรหลากหลายชาติพันธุ์ ผู้นำสิงคโปร์จึงดำเนินนโยบายการเมืองเพื่อความอยู่รอด โดยมีจุดมุ่งหมายคือ การสร้างรัฐประชาธิปไตยและสังคมที่ประชาชนมีความสามารถ ความรับผิดชอบ และมีจุดมุ่งหมายของชาติร่วมกัน ประชาชนทุกกลุ่มต้องได้รับสิทธิเสมอภาค และป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติทางกฎหมาย เชื้อชาติ ศาสนา (เพ็ชรี สุมิตร, 2557) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนแนวคิดของผู้นำที่ต้องการ

ประกอบสร้างให้สิงคโปร์เป็นรัฐในอุดมคติที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รูปแบบของรัฐบาลสิงคโปร์ในเวลานั้นคือ รัฐบาลที่ยึดหลักการมีผู้แทนรัฐตามรัฐธรรมนูญ แต่ในทางปฏิบัติ รัฐสามารถใช้อำนาจแทรกแซงได้แบบเผด็จการ การเมืองมีลักษณะรวมอำนาจไว้ใน ชนกลุ่มน้อย ฝ่ายค้านแม้จะมีอยู่ แต่ก็ไร้บทบาท ผู้นำให้ความสำคัญกับรัฐบาลที่มีวินัย ปราศจากคอร์รัปชัน มากกว่าเสรีภาพของประชาชน และมุ่งทำให้ประชาชนยอมรับค่านิยมที่กำหนดโดยรัฐ (เพ็ชรี สุมิตร, 2557) รูปแบบการบริหารแสดงให้เห็นความย้อนแย้งในกระบวนการสร้างชาติสามประการคือ การเป็นระบอบประชาธิปไตยที่กุมอำนาจโดยคนส่วนน้อย การพยายามขจัดความขัดแย้งในสังคมพหุชาติพันธุ์ แต่กลับดำเนินนโยบายที่มีลักษณะจีนเป็นใหญ่ และการยึดตะวันตกเป็นแม่แบบในการสร้างชาติ แต่กลับดำเนินนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีน ท่ามกลางความย้อนแย้งของนโยบายรัฐที่กำหนดขึ้นโดย บรูซ นำมาสู่คำถามว่า สตรีและวรรณกรรมมีส่วนร่วมในยุคก่อร่างสร้างชาติอย่างไร

จากการศึกษาวรรณกรรมของแคทเทอรีน ลิม สเตลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม ในช่วงปี ค.ศ. 1965-ค.ศ. 1988 พบว่ามีทั้งส่วนที่นักเขียนสนับสนุนและส่วนที่วิพากษ์รัฐ สเตลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม วิพากษ์การเมืองที่เริ่มเป็นเผด็จการมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน สเตลลา กง ก็ผลิตบทละครส่งเสริมกระบวนการสร้างชาติคือ บทละครที่มีเนื้อหาปลุกใจประชาชนให้ร่วมสร้างชาติ การปลุกฝังคุณลักษณะที่ดีให้แก่เยาวชน และเสนอแนวทางแก้ปัญหาอคติระหว่างชาติพันธุ์ สำหรับผลงานของแคทเทอรีน ลิม มุ่งนำเสนอปัญหาสังคมที่เกิดจากนโยบายรัฐและโครงสร้างทางสังคมแบบ บรูซเป็นใหญ่ วรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามเผยให้เห็นบทบาทของสตรีในการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ร่วมกับรัฐ ซึ่งมีทั้งส่วนที่ปะทะและประสานกับแนวคิดของรัฐ รวมถึงชี้ให้รัฐบาลเห็นถึงข้อผิดพลาดที่เกิดจากนโยบายและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3.1. อุดมรัฐสิงคโปร์ ในบทละครเรื่อง The Trial ของสเตลลา กง

หลักการสร้างชาติของนายลี กวน ยู ในปีค.ศ.1965 คือ "สิงคโปร์ประกอบด้วยคนหลายเชื้อชาติ ไม่เป็นคอมมิวนิสต์ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดและเป็นรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตย" (เพ็ชรี สุมิตร, 2557) เพื่อจุดมุ่งหมายสามประการคือ การสร้างเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การทำให้โครงสร้างของรัฐเข้มแข็งและส่งเสริมให้ประชาชนมีค่านิยมการเมืองแบบเดียวกับรัฐ การดำเนินนโยบายรัฐของพรรคกิจประชาจึงเป็นไปอย่างเบ็ดเสร็จและรวดเร็ว แม้ว่าจะได้รับคำวิพากษ์จากพรรคฝ่ายค้านว่าเป็นการให้ "เสรีภาพจอมปลอม" แก่ประชาชน (เพ็ชรี สุมิตร, 2557) แต่พรรครัฐบาลก็อ้างภาวะวิกฤตของสิงคโปร์เพื่อประกาศใช้นโยบายแบบเผด็จการ นายลี กวน ยู เรียกวิธีการนี้ว่าการเมืองเพื่อความอยู่รอด แม้ว่าจะขัดกับเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนก็ตาม กระบวนการสร้างชาติของลี กวน ยู มิได้อยู่ที่การทำให้ชาติรอดพ้นวิกฤตเท่านั้น แต่เขาแสดงความต้องการสร้างให้สิงคโปร์เป็นรัฐในอุดมคติที่สมบูรณ์แบบดังคำกล่าวของลี กวน ยู ดังนี้

We found ourselves thrown out of Malaysia. Thereafter it was our duty to make Singapore succeed and give our people a future...To survive, we had to be better organized and more efficient and competitive than the rest of the region.

(Lee, 1998)

ลี กวน ยู กล่าวว่า พวกเขาพบว่าตนเองถูกโยนออกมาจากมาเลเซีย ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ซึ่งพวกเขาที่จะสร้างให้สิงคโปร์ประสบความสำเร็จ และมอบอนาคตกับประชาชนของเรา เพื่อความอยู่รอด เราจึงต้องมีระบบจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพมากกว่า มีการแข่งขันที่สูงกว่าชาติอื่นในภูมิภาค คำกล่าวนี้แสดงให้เห็น ความกดดันในการสร้างชาติใหม่โดยไม่ทันตั้งตัวของสิงคโปร์ และความมุ่งมั่นของผู้นำที่ต้องการสร้างให้สิงคโปร์เป็นรัฐที่ประสบความสำเร็จ เฮนรี คิสซิงเจอร์ (Henry Kissinger) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ของลี กวน ยู ในการสร้างชาติมิใช่แค่การนำพาชาติรอด แต่เพื่อแสดงความเป็นเลิศ

และความเหนือกว่าทางปัญญา ระเบียบวินัย และความเฉลียวฉลาดของสิงคโปร์ที่มีทดแทนทรัพยากรธรรมชาติ¹ (Kissinger, 2000)

นายลี กวน ยู ได้รับแนวคิดด้านการเมืองการปกครองจากอาร์โนลด์ ทอยน์บี (Arnold Toynbee) นักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษ โดยเฉพาะแนวคิดที่ว่า สังคมที่กำลังพัฒนาต้องพึ่งพาคนกลุ่มเล็กที่มีความสามารถให้ชี้้นำคนกลุ่มใหญ่ เมื่อประกอบกับลัทธิขงจื้อที่เชื่อมั่นในหลักผู้นำที่มีคุณธรรม ความสามารถที่เรียกว่า หลักผู้นำที่ดีที่สุด และหลักสุภาพบุรุษจวินจื้อทำให้ลี กวน ยู เชื่อมั่นในความสามารถของกลุ่มอภิชน (elite) มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเขานำเสนอแนวคิดสังคมนิยมที่เชื่อมั่นว่ากลุ่มคนที่เหมาะสมเป็นผู้ปกครองคือ ส่วนยอดของพีรามิด รองลงมาคือ กลุ่มผู้ช่วยบริหาร และชั้นล่างสุดคือมวลชน (โคริน เฟื่องเกษม, 2554) แนวคิดเหล่านี้มีส่วนสนับสนุนกลุ่มอภิชนเชื้อสายจีนให้มีอำนาจในการปกครองเพียงกลุ่มเดียว ซึ่งขัดต่อหลักพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียมกันที่ลี กวน ยู พยายามผลักดันตั้งแต่ครั้งรวมอยู่กับสหพันธรัฐมาลายา

ในด้านวรรณกรรม นักเขียนสตรีวิพากษ์อุดมการณ์ที่รัฐใช้ในกระบวนการสร้างชาติ สเตลลา กง วิพากษ์รูปแบบการปกครองแบบเผด็จการ และการครองอำนาจโดยกลุ่มอภิชนในบทละครเรื่อง *The Trial* ด้วยการเปรียบเทียบรูปแบบการปกครองของสิงคโปร์ในช่วงปีค.ศ.1970 กับอุดมรัฐของเพลโต (Plato) และแสดงทิศทางของการเมืองสิงคโปร์ที่มีลักษณะการครองอำนาจ อภิชนนิยม สเตลลา กง ได้รับแรงบันดาลใจจากการศึกษาปรัชญาการเมืองตะวันตกในหนังสือ *The Republic of Plato* และบทวิจารณ์เพลโต ของคาร์ล ปอปเปอร์ (Karl Popper) เรื่อง *The Open Society and its Enemies* จึงคิดเปรียบเทียบอุดมรัฐของเพลโต (Plato's Republic) กับสาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) แม้ภายในเรื่องสเตลลา กง จะใช้กรุงเอเธนส์เป็นฉาก แต่การบรรยายสื่อความหมายถึงประเทศสิงคโปร์อย่างชัดเจน

---

¹ “Lee Kuan Yew’s vision was of a state that would not simply survive, but prevail by excelling. Superior intelligence, discipline and ingenuity would substitute for resources.” (Kissinger, 2000)

กรุงเอเธนส์ที่สเตลลา กง นำเสนอคือ ภาพแทนของประเทศสิงคโปร์ที่มีขนาดเล็กแต่มีความกล้าหาญ มีความภาคภูมิใจและสามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆ (Kon, 2000e) นอกจากนี้ ผู้แต่งยังนำเสนอแนวคิดในยุคสร้างชาติที่ใกล้เคียงกับแม่แบบของเพลโตอย่างมากคือ แนวคิดการคัดเลือกพ่อแม่ที่เหมาะสม การกำหนดทรงผมของประชากร การจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และการควบคุมสื่อมวลชน วิธีนำเสนอของสเตลลา กง คือ การนำข้อความจากหนังสือ *The Republic of Plato* ฉบับแปลและแก้ไขโดยเอฟ.เอ็ม. คอร์นฟอร์ด (F.M. Cornford) มาใส่ไว้ในตอนต้นของบทละคร โดยตัดตอนมาเฉพาะส่วนที่เพลโต พูดถึงการศึกษา หน้าที่ของภรรยา และกระบวนการสร้างบุคคลที่มีเหตุผลหรือ “*Reasonable Man*” (Kon, 2000e)

แนวคิดสำคัญของเพลโต คือประชาชนที่มีคุณภาพดีเท่าเทียมกันจะสามารถปกครองได้ง่าย และสังคมที่มีพื้นฐานดีจะเติบโตอย่างเป็นระบบ ดังนั้นระบบการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการผลิตประชากรที่มีคุณลักษณะที่ดี เมื่อประชากรมีการศึกษาและกมลสันดานที่ดีแล้ว วิธีการสร้างครอบครัวและการดูแลบุตรของพวกเขาย่อมดีตามไปด้วย เพลโต เชื่อว่ากลุ่มปัญญาชนสามารถทำให้เผ่าพันธุ์มนุษย์เจริญได้มากกว่าในยุคบรรพบุรุษ เช่นเดียวกับกระบวนการพัฒนาสายพันธุ์ในสัตว์ แนวคิดดังกล่าวปรากฏในนโยบายส่งเสริมการสมรสในกลุ่มปัญญาชนของประเทศสิงคโปร์ ตามแนวคิดของลี กวน ยู เขาเชื่อมั่นว่า ประชาชนที่ได้รับการศึกษาและการเลี้ยงดูที่เหมาะสมจะเป็นผู้ที่ปกครองได้ง่ายไม่ต้องควบคุมมาก เปรียบกับการฝึกสุนัข สุนัขที่ได้รับการฝึกตั้งแต่ยังเล็ก ไม่จำเป็นต้องใช้ไม้ตีบ่อยๆฉันใด ประชาชนที่ได้รับการฝึกฝนระเบียบวินัยมาดีแล้วก็มีต้องควบคุมมากฉันนั้น (Lee, 1998) ประชาชนที่ฝึกฝนมาดีและควบคุมได้ง่ายคือ บุคคลที่เพลโต เรียกว่า บุคคลที่มีเหตุผลนั่นเอง มิเพียงแต่แนวคิดเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเท่านั้น แต่แนวคิดเรื่องการคัดเลือกพ่อแม่ที่เหมาะสมของเพลโต ยังปรากฏในโครงการแม่ปัญญาชน (Graduate Mother’s Scheme) ในปีค.ศ. 1984 ของสิงคโปร์ นโยบายดังกล่าวสนับสนุนให้สตรีสิงคโปร์ที่จบปริญญาตรีมีบุตรมากขึ้นจากพื้นฐานแนวคิดที่ว่าคุณภาพของบุคคลขึ้นกับลักษณะทางพันธุกรรมที่ได้รับจากบิดามารดา

นอกจากนี้ การกำหนดทรงผมของประชากรในอุดมรัฐของเพลโต ยังปรากฏในนโยบายห้ามบุรุษสิงคโปร์ไว้ผมยาวในช่วงปีค.ศ.1960-ค.ศ.1990 เนื่องจากรัฐต้องการป้องกันวัฒนธรรมฮิปปี้ที่กำลังแพร่หลายในตะวันตกมิให้เข้ามาในสิงคโปร์ บุรุษสิงคโปร์ที่ไว้ผมยาวจะถูกปรับหากไม่ยอมตัดผมและถูกตัดสิทธิ์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง นโยบายนี้ครอบคลุมไปถึงการทำวงดนตรีจากตะวันตกที่ไว้ผมยาวแสดงในสิงคโปร์ด้วย นายลี กวน ยู ถูกต่อต้านอย่างมากจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ทำให้สุดท้ายนโยบายนี้ถูกยกเลิกไปในปีค.ศ.1990 การที่สเตลลา กง เลื่อนนำเสนอ นโยบายรัฐที่ตรงกับแนวคิดอุดมรัฐของเพลโต แสดงให้เห็นว่าในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐบาลมุ่งประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ให้เป็นรัฐอุดมคติที่ประชาชนมีระเบียบวินัยสูงและปกครองได้ง่าย แต่ในขณะเดียวกันก็มีลักษณะเผด็จการเชิงนโยบายด้วย

3.1.1. ความย้อนแย้งของประชาธิปไตยในบทละครเรื่อง Helmsman's Task และ Apollo's Children ของสเตลลา กง

บทละครเรื่อง *The Trial* มีลักษณะเป็นบทละครซ้อนบทละคร เนื้อหาหลักกล่าวถึงการตัดสินคดีความโซเครตีส (Socrates) ในข้อหายุยงปลุกปั่นให้เกิดการจลาจลภายในประเทศ เพลโตผู้ฟ้องร้องโซเครตีสเสนอให้ประชาชนชาวเอเธนส์ช่วยกันลงคะแนนเสียงเพื่อตัดสินว่าโซเครตีสมีความผิดจริงหรือไม่ และจัดการแสดงละครเรื่อง *Helmsman's Task* และ *Apollo's Children* เพื่อให้ประชาชนได้รับชมประกอบการตัดสินใจ ตัวละครเพลโตในเรื่องใช้บทละครเรื่อง *Helmsman's Task* เพื่อนำเสนอแนวคิดผู้นำที่ดีที่สุดที่อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นสำคัญ แต่ในอีกด้านหนึ่ง สเตลลา กง แสดงให้เห็นว่า การปกครองที่กลุ่มอภิชนมีอำนาจสูงสุดเพียงกลุ่มเดียวลิดรอนสิทธิของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

ตัวละครในเรื่อง *Helmsman's Task* แบ่งได้เป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มที่ยึดหลักคุณธรรมนิยม (Meritocracy) และกลุ่มที่ยึดแนวคิดปัจเจกชนนิยม (Individualism) ตัวละครเอก วู ชิเหม็ง (Wu Shimeng)

Ximeng) นายกรัฐมนตรีในเรื่องคือ ภาพแทนบุรุษปัญญาชนเชื้อสายจีนที่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม นิยม หลักการนี้เชื่อมั่นว่าบุคคลสามารถพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดได้ โดยไม่ขึ้นกับภูมิหลังทางสังคม และ ผู้นำที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมพร้อมความสามารถ มีการศึกษาและได้รับการคัดสรรมาอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดอุดมรัฐของเพลโตว่า อุดมรัฐสามารถสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงได้ผ่านทางการศึกษาและการคัดสรรผู้นำ²

ตัวละครู ซิเม็ง คือภาพแทนของนายลี กวน ยู จากคำกล่าวของตัวละครว่า ผู้นำมีหน้าที่ สร้างความอยู่รอด ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง เพราะชาติไม่อาจอยู่รอดได้โดยปราศจากความ เจริญทางเศรษฐกิจ (Kon, 2000e) แนวคิดดังกล่าวคือ หลักเศรษฐกิจนำชาติและการเมืองเพื่อความ อยู่รอดที่นายลี กวน ยู ประกาศใช้ในปีค.ศ.1965 ลี กวน ยู กล่าวถึงหน้าที่ของผู้นำและการคุกคาม เสรีภาพของประชาชนไว้ในสุนทรพจน์วันชาติ ดังนี้

I am often accused of interfering in the private lives of citizens. Yes, if I did not, had I not done that, we wouldn't be here today. And I say without the slightest remorse, that we wouldn't be here, we would not have made economic progress, if we had not intervened on very personal matters – who your neighbour is, how you live, the noise you make, how you spit, or what language you use. We decide what is right. Never mind what the people think.

(Lee, 1998)

---

² "The ideal state which achieves security and stability through the careful selection and education of its leaders." (Kon, 2000e)

แนวคิดผู้นำที่ดีทำให้การเมืองของสิงคโปร์มีลักษณะรัฐนิยม (Statism) คือรัฐมีอำนาจเต็มในการกำหนดนโยบายและประชาชนมีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐ ดังทัศนะของนายลี กวน ยู ชำงตันว่าสิ่งที่รัฐตัดสินใจเป็นสิ่งที่ถูกต้อง หากรัฐไม่เข้าไปจัดการเรื่องส่วนตัวของประชาชน เรื่องเพื่อนบ้าน วิถีชีวิต วิธีการใช้เสียง การถ่มน้ำลายและภาษาที่ใช้ สิงคโปร์ก็ไม่อาจประสบความสำเร็จได้เช่นทุกวันนี้ เขาจึงไม่เคยสนใจว่าประชาชนจะคิดอย่างไร คำกล่าวของลี กวน ยู แสดงให้เห็นลักษณะเผด็จการและคำสั่งของรัฐที่มีลักษณะเสียงเดียว (monoglossia) คือเสียงของผู้นำกลุ่มอภิชน สเทลลา กง ไต้กลับน้ำเสียงของรัฐ ด้วยการใช้ลักษณะหลากหลายเสียง (heteroglossia) เพื่อนำเสนอการปะทะของแนวคิดที่ต่างกันต่อกระบวนการสร้างชาติ เสียงที่ปรากฏแทนตัวบุคคล ได้แก่ เสียงปรารภนา (wistful voice) เสียงที่มีเหตุผล (reasonable voice) เสียงที่ก้าวร้าวรุนแรง (aggressive voice) เสียงจับผิด (carping voice) เสียงซึ้งมรด (earnest voice) เสียงดุตัน (grim voice) และเสียงหวนหาอดีต (introspective voice) ดังนี้

Wistful voice: O Singaporeans! Do you remember the days gone by? When the streets were quieter and the sky-line lower, and our life ran gentler than this bustle now? Do you remember the house where you and your father were born-and how many of you still live there?

Reasonable voice: No river stands still, friend. Time sweeps along, and our only choice is to ride the advancing wave, or to be rolled under it.

Aggressive voice: Idyllic for people who were cushioned by wealth, and look back with rosy nostalgia. I remember squalor and suffering.

Carping voice: Too many rules surround us. The motorist threads his way through a maze of restrictions. Pressures and policies affect your

whole life; you can't grow your own hair, can't abuse your own nerves with drugs or your lungs with smoke; even your reproductive organs are under orders.

(Kon, 2000e)

การปะทะของเสียงที่ปรากฏ สอดคล้องกับแนวคิดลักษณะหลากหลายเสียงของมิกฮาเอล บัคติน (Mikhael Bakhtin) ที่กล่าวถึงการปะทะประสานของเสียงที่หลากหลายในคำพูดเดียว โดยเฉพาะในงานประพันธ์รูปแบบนวนิยายที่เอื้อให้เสียงของตัวละคร (character) เสียงบรรยายของผู้เล่าเรื่อง (narrator) และเสียงของผู้แต่ง (author) เกิดขึ้นพร้อมกัน แนวคิดดังกล่าวถูกนำมาใช้เพื่อโต้กลับลักษณะเสียงเดียวของผู้มีอำนาจในสังคม (Bakhtin, 1981) เสียงต่างๆที่ปรากฏในบทละครจึงเป็นทั้งน้ำเสียงของตัวละครกลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับรัฐ ประสานกับน้ำเสียงของสเตลลา กง ตัวอย่างเช่น เสียงปรารภณา กล่าวว่าสิงคโปร์ในวัยเด็กของพวกเราหายไป เสียงที่มีเหตุผลจึงแย้งว่าทุกสิ่งล้วนต้องเปลี่ยนแปลงไปตามโลก ยกที่สิงคโปร์จะวายทวนกระแสน้ำ เสียงที่ก้าวร้าวจึงกล่าวขึ้นว่าการหวนให้หาอดีตเป็นเรื่องของนักอุดมคติที่ร่ำรวย แล้วหวนหาอดีตที่สุขสบายของตน ในขณะที่คนยากจนจดจำได้แต่อดีตที่ทุกข์ยาก

เสียงที่จับผิดแสดงทัศนะว่า ประชาชนถูกล้อมกรอบด้วยกฎหมายมากมายราวกับอยู่ในเขาวงกต นโยบายรัฐและความกดดันส่งผลกระทบต่อชีวิตของบุคคล ทั้งเรื่องการไว้ทรงผม การใช้ยาเสพติด การสูบบุหรี่ และแม้แต่ระบบสืบพันธุ์ของบุคคลก็ยังคงอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของรัฐ น้ำเสียงเข้มงวดจึงแย้งขึ้นว่า เมื่อพิจารณาถึงผลที่ได้รับแล้ว การที่สิงคโปร์ไม่มีปัญหาการจลาจลและการจลาจลก็คุ้มค่าแล้วมิใช่หรือ ลักษณะหลากหลายเสียงดังกล่าวโต้กลับลักษณะเสียงเดียวของรัฐว่าเป็นการกดทับเสียงที่หลากหลายในสังคม ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชน และส่งผลให้ประชาชนกลายเป็นผู้เฉาต่อการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในที่สุด

ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ ผู้แต่งวางโครงเรื่อง **Helmsman's Task** ว่านำเสนอลักษณะของผู้นำที่อุทิศตน (dedicated ruler) เสมือนว่าผู้แต่งนั้นเห็นพ้องกับแนวคิดอุดมรัฐของเพลโต และรัฐบริหารของลี กวาน ยู แต่สิ่งที่นำเสนอตลอดทั้งเรื่องกลับเป็นผลเสียของการกุมอำนาจเบ็ดเสร็จของรัฐ ดังเหตุการณ์ที่ปรากฏภายในเรื่องคือ การออกกฎหมายห้ามวงดนตรีหรือคทำการแสดง และห้ามมิให้ประชาชนทาสที่อยู่อาศัยผิดไปจากสีที่รัฐกำหนด ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐเผด็จการกับประชาชน ปรากฏผ่านคำกล่าวของตัวละครคู่มั่นวู ชิเหม็ง เธอเปรียบเทียบชีวิตคู่กับการขีดสิ่งใดที่ผู้ขีดส่วนหัวเท่านั้นที่สง่างาม และมีโอกาสได้เคลื่อนไหวอย่างเต็มที่ เปรียบได้กับกระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์ที่กลุ่มอภิชนเป็นผู้กุมอำนาจเพียงกลุ่มเดียว (Kon, 2000e) ดังนั้นแม้แนวคิดผู้นำที่ดีจะสามารถนำพาชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง แต่ก็ล้มเหลวตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีลักษณะครองอำนาจ ดังที่ปรากฏในบทละครซ้อนอีกเรื่องหนึ่งคือ **Apollo's Children**

นายลี กวาน ยู ใช้แนวคิดอภิชนนิยมในการคัดเลือกกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษให้เข้าร่วมบริหารประเทศกับพรรคกิจประชา (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) แนวคิดอภิชนนิยมเชื่อว่าชนชั้นปกครองคือผู้ที่มีความสามารถพิเศษ มีคุณธรรม มีความฉลาด และคนกลุ่มนี้เท่านั้นที่เหมาะสมเป็นผู้ปกครองสังคม เมื่อประกอบกับลัทธิขงจื้อที่สนับสนุนในทางเดียวกันว่า มนุษย์มีความสามารถต่างกัน คนบางกลุ่มเกิดมาเพื่อเป็นผู้ปกครองและบางกลุ่มเกิดมาเพื่อถูกปกครอง สังคมจึงต้องมีลำดับชั้น โดยกลุ่มผู้นำที่ดีและมีคุณธรรมอยู่ในระดับสูงสุด ทำให้ลี กวาน ยู ยิ่งเชื่อมั่นในกลุ่มอภิชน

เมื่อสืบย้อนกลับไปแล้ว แนวคิดอภิชนนิยมของลี กวาน ยู ปรากฏชัดเจนหลังการแยกตัวออกจากสหพันธรัฐมาลายาในปีค.ศ.1965 ในขณะนั้นเขาต้องพึ่งพาความสามารถของกลุ่มปัญญาชนที่มีเพียง 150 คนในการนำพาชาติให้รอดพ้นวิกฤต อีกทั้งเขายังยึดมั่นในแนวคิดของอาร์โนล ทอยน์บีที่ว่า สังคมที่กำลังเติบโตต้องการชนกลุ่มน้อยที่มีความสามารถพิเศษเพื่อปกครองชนกลุ่มใหญ่ที่ยังล่าหลังให้ปฏิบัติตาม (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) ดังที่ปรากฏในคำกล่าวของลี กวาน ยู ในหนังสือ **Hard Truths To Keep Singapore Going** ว่าประชาชนในสังคมแบ่งออกเป็นสองชนชั้น ชนชั้นแรกคือ

กลุ่มชนชั้นสูง ชนชั้นกลางระดับสูง และชนชั้นกลางที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ชนชั้นที่สองคือ ชนชั้นกลางระดับล่างและชนชั้นแรงงานที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี แนวคิดในการสร้างชาติของเขาจึงมิใช่การทำให้คนสองกลุ่มเท่าเทียมกัน แต่คือการทำให้พวกเขาที่มีสิทธิ์ในสาธารณะประโยชน์ที่รัฐจัดให้เท่าเทียมกัน (Lee, 2011) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า แนวคิดอภิชนนิยมมีที่มาจากประสบการณ์ของลี กวน ยู ที่เกิดในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยและได้รับการศึกษาดี อีกทั้งยังเป็นการอ้างลักษณะเงินเป็นใหญ่ของกลุ่มปัญญาชนเชื้อสายจีนด้วย

กระบวนการสถาปนาความคิดเรื่องชนชั้นทำให้ประชาชนโดนบังคับให้ยอมรับในสิ่งที่กำหนดโดยกลุ่มผู้มีอำนาจ ลักษณะดังกล่าว อันโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci) นิยามว่าการครอบงำ กล่าวคือ อำนาจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแสดงออกผ่านทางอุดมการณ์ (ideology) ที่กำหนดขึ้นโดยผู้ปกครองซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งตามกฎหมาย อุดมการณ์เหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองได้รับความชอบธรรมในการปกครอง และสามารถใช้อิทธิพลผ่านสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันการปกครอง สื่อสารมวลชน ระบบการศึกษา สถาบันครอบครัว เพื่ออ้างอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจของกลุ่มตน ด้วยการพยายามใช้อุดมการณ์ทำให้พลเมืองเชื่อว่าผลประโยชน์ที่คนบางกลุ่มได้รับเป็นผลประโยชน์ของส่วนรวม ตามแนวคิดของกรัมสกี อุดมการณ์จึงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อรักษาอำนาจเดิมให้คงไว้ และไม่เป็นอิสระจากความสัมพันธ์ทางอำนาจในสังคม (มัทนา เจริญวงศ์, 2548) การใช้อุดมการณ์รักษาอำนาจของกลุ่มอภิชนถูกนำเสนอผ่านสามประเด็นในบทละครเรื่อง **Apollo's Children** คือ ความเชื่อว่าการปกครองมีเพียงกลุ่มเดียว การบำรุงเผ่าพันธุ์ปัญญาชน และการขจัดผู้ที่มีความเห็นต่างจากรัฐ

บทละครเรื่อง **Apollo's Children** กล่าวถึงกระบวนการคัดสรรประชากรกลุ่มผู้นำจากบุตรของเทพอพอลโล ชนชั้นปกครองจะถูกเรียกว่ากลุ่มการ์ดเดียนส์ (guardians) การคัดสรรกลุ่มการ์ดเดียนจะทดสอบด้วยการใช้ภาพลวงของชื่อเสียง อำนาจและสาวงาม หากผู้ใดหลงไปกับภาพมายาเหล่านี้ก็จะถูกคัดออกจากกลุ่ม การแบ่งชนชั้นในเรื่องจะแบ่งเป็น กลุ่มผู้ปกครอง (ruler) ชนชั้น

บริหาร (officer) และชนชั้นแรงงาน ครูผู้อบรมกลุ่มการค้าเดียนจะใช้เรื่องเล่าเกี่ยวกับชนชั้นที่มีมาแต่กำเนิดของกลุ่มเมทัลส์ (Metals) ในการทำความเข้าใจเรื่องชนชั้นกับผู้เข้ารับการศึกษา

ชนชั้นของชาวเมทัลส์เกิดจากการที่พระเจ้าให้กำเนิดมนุษย์ที่มีหัวใจแตกต่างกัน มนุษย์บางกลุ่มมีหัวใจเป็นทองคำ บางกลุ่มเป็นเงิน บางกลุ่มมีหัวใจเป็นทองแดง แต่ละกลุ่มมีวิถีทางของตน กลุ่มชาวนาและกรรมกรมีอิสระ สงบสุข ส่วนชนชั้นปกครองผู้มีหัวใจทองคำ และชนชั้นบริหารผู้มีหัวใจเป็นเงินคือ กลุ่มที่ถูกจัดวางให้ปราศจากความกังวลและสิ่งรบกวน เพื่อทุ่มเทให้กับการฝึกอบรมด้านสติปัญญาและการเป็นผู้ปกครองในอนาคต ซึ่งประชากรในกลุ่มนี้คือพลเมืองอุดมคติสำหรับเมืองอุดมคติ (ideal citizen and ideal city) (Kon, 2000e) แนวคิดเรื่องการแบ่งชนชั้นของกลุ่มเมทัลส์ สอดคล้องกับแนวคิดสังคมปิรามิดของลี กวน ยู เขาเชื่อมั่นว่าชนชั้นในสังคมมีรูปทรงปิรามิด ชันบนสุดคือกลุ่มผู้นำ ชั้นกลางคือผู้บริหาร และฐานคือมวลชนที่ตระหนกในหน้าที่ของตน แต่ละชนชั้นมีบทบาทที่แตกต่างกัน โดยชนชั้นบนสุดต้องมีความเป็นผู้นำ ชนชั้นล่างต้องมีความสามัคคี (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) การสถาปนาความคิดเรื่องชนชั้นคือกลไกที่ทำให้ประชาชนยอมรับในสิ่งที่กำหนดขึ้นโดยกลุ่มผู้นำ แต่ก็เปิดโอกาสให้ประชาชนตั้งคำถามกับสิ่งที่ผู้มีอำนาจกำหนดขึ้นว่าเป็นความจริงหรือไม่ด้วยเช่นกัน ดังที่ปรากฏภายในเรื่อง ผู้เข้ารับการศึกษาถามครูผู้อบรมว่าเรื่องเล่าการแบ่งชนชั้นของกลุ่มเมทัลส์นั้นเป็นความจริงหรือไม่ (Kon, 2000e)

การที่ครูเป็นผู้เล่าเรื่องการแบ่งชนชั้น แสดงให้เห็นพลังอำนาจของระบบการศึกษาและพลังของเรื่องเล่าที่ทำให้อำนาจของชนชั้นปกครองหมุนเวียนอยู่ในสังคม ดังที่ครูผู้อบรมตอบผู้เข้ารับการศึกษาว่า ตราบใดที่เรื่องเล่าช่วยให้ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองอยู่ร่วมกันได้อย่างราบรื่น เรื่องนั้นย่อมเป็นส่วนหนึ่งของความจริงในสังคม ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความจริงถูกประกอบสร้างขึ้นโดยสัมพันธ์กับกลุ่มอำนาจในสังคม สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความจริงของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) ว่าปัญญาชน ผู้นำเสนอความจริงนั้นไม่เป็นอิสระจากอำนาจทางสังคม เพราะความจริงถูกทำให้เข้าใจว่าเป็นระบบของแบบแผนในการผลิตกฎเกณฑ์และคำพูด ความจริงจึง

เชื่อมโยงกับระบบอำนาจที่เป็นผู้ผลิตและทำให้ความจริงนั้นดำรงอยู่ กระบวนการนี้เรียกว่า การสถาปนาความจริงราวกับเป็นระบบเผด็จการ (A regime of truth) สำหรับฟูโกต์จึงไม่มีความจริงใดที่อยู่นอกอำนาจ มีแต่ระบบที่กำหนดว่าอะไรคือความจริง วาทกรรมใดที่เป็นที่ยอมรับและทำหน้าที่เป็นความจริงในสังคมนั้น (Foucault, 1984) เช่นเดียวกับแนวคิดเรื่องความเหมาะสมทางชนชั้นที่ทำให้กลุ่มอภิชนผูกขาดอำนาจในการปกครอง นำมาสู่การพยายามอ้างอำนาจด้วยสองวิธีการคือการบำรุงเผ่าพันธุ์และการกำจัดผู้เห็นต่าง

เมื่อผ่านการทดสอบแล้ว กลุ่มการ์เดียนจะต้องเข้าสู่พิธีเลือกคู่ที่เรียกว่า The Festival of Hymen โดยเทพอพลโลจะเป็นผู้เลือกคู่ครองให้กับกลุ่มการ์เดียน เพื่อผลิตประชากรรุ่นต่อไป พิธีนี้คือภาพแทนของนโยบายแม่ปัญญาชนในปีค.ศ.1984 ของสิงคโปร์ รัฐสนับสนุนให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสมรสกับผู้ที่มีการศึกษาเสมอกันและส่งเสริมให้มีบุตรมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาและรายได้ต่ำ เพราะเชื่อว่าความสามารถของบุคคลนั้นสืบทอดทางระบบพันธุกรรม ดังที่ลี กวน ยู กล่าวว่าเขาให้ความสำคัญกับสตรีที่จบปริญญาตรี ในฐานะผู้ผลิตประชากรที่มีคุณภาพเพราะเขาเชื่อว่าความฉลาดจะสืบทอดผ่านทางพันธุกรรมจากแม่สู่ลูก ถ้าประชาชนที่มีการศึกษาสูงสมรสน้อย สิงคโปร์ในอนาคตจะเป็นสังคมของคนโง่ ที่ขาดแคลนคนฉลาดไว้คอยโอบอุ้มคนที่ด้อยกว่าในรุ่นต่อไป (Lee, 1998) ลี กวน ยู จึงเปรียบได้กับเทพอพลโลภายในเรื่องที่เป็นผู้เลือกคู่ให้กับประชาชน เพื่อให้บุตรที่เกิดมามีลักษณะตรงกับประชากรในอุดมคติมากที่สุด

แนวคิดดังกล่าวคล้ายคลึงกับแนวคิดการคัดเลือกพันธุกรรม (Eugenics) คือความเชื่อเกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์มนุษย์ ด้วยการลดการแต่งงานหรือทำหมันผู้ที่มีปัญหาทางพันธุกรรม แนวคิดการคัดเลือกพันธุกรรมมีที่มาจากทฤษฎีการอยู่รอดของชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) ที่ว่าสิ่งมีชีวิตที่แข็งแกร่งที่สุดคือผู้ที่อยู่รอด และแนวคิดนี้ถูกนำไปใช้โดยกลุ่มนาซีแบบสุดโต่งทำให้เกิดการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว แนวคิดนี้แพร่หลายในสหรัฐอเมริกาในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สองมีการก่อตั้ง American Breeder's Association ในปีค.ศ.1906 และการคัดเลือกพันธุกรรมเป็นที่

ยอมรับในปีค.ศ.1928 ทำให้เกิดการตำหนัคนยากจน คนพิการและคนที่มีพฤติกรรมผิดศีลธรรม (Cameron, 2010) เป็นไปได้ว่าแนวคิดการคัดเลือกพันธุกรรมในสิงคโปร์อาจเป็นผลสืบเนื่องจากการใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบในการสร้างชาติ และการรับแนวคิดของปราชญ์ตะวันตกอย่างชาร์ลส์ ดาร์วิน และเพลโต เมื่อต้องการสร้างอุดมรัฐที่สมบูรณ์แบบ สิงคโปร์จึงต้องการประชากรในอุดมคติที่แข็งแกร่งทางด้านร่างกายและสติปัญญา ซึ่งยังคงเป็นกลุ่มชาวจีนเพียงกลุ่มเดียวที่ได้รับการสนับสนุนให้มีบุตร ในขณะที่รัฐรณรงค์ให้ชาวทมิฬทำหมันมากขึ้น ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า ชาวจีนคือประชาชนในอุดมคติของรัฐ และรัฐยังคงสนับสนุนการคงความเป็นใหญ่ของเผ่าพันธุ์จีนในสิงคโปร์

นอกจากมีลักษณะการคัดเลือกพันธุกรรมแล้ว กระบวนการจับคู่ของเทพอพอลโลแสดงให้เห็นว่า สตรีสูญเสียเสรีภาพในการเลือกและการตัดสินใจในเรื่องร่างกายของตน ระบบสืบพันธุ์ของสตรีเป็นไปเพื่อการผลิตประชากรที่ใกล้เคียงกับอุดมคติของรัฐมิใช่เพื่อตัวสตรีเอง นอกจากนี้ ตัวละครสตรีที่ไม่ทำตามกฎของอพอลโลจะถูกลงโทษด้วยการไม่ให้มีคู่ซึ่งเป็นการตอกย้ำว่า รัฐบุรุษยึดครองอำนาจที่เป็นของสตรีไปเป็นของตน และมีอำนาจเหนือชีวิตส่วนตัวของปัจเจก (Kon, 2000e) ท้ายที่สุดแล้ว การพยายามอ้างอำนาจของกลุ่มด้วยการใช้สตรีเป็นผู้สืบเผ่าพันธุ์ถูกทำลายด้วยการนำเสนอของสเตลลา กง ว่าในกลุ่มปัญญาชนมีผู้ที่ทำผิดกฎแต่กลับไม่ถูกตัดออกจากชนชั้นปกครอง ดังนั้นแนวคิดที่ว่ากลุ่มอภิชนเป็นโดยกำเนิดจึงมิใช่หลักการที่เที่ยงแท้ แต่ถูกประกอบสร้างขึ้นเพื่อคนเพียงกลุ่มเดียว

นอกจากการดำรงเผ่าพันธุ์ วิธีการอ้างอำนาจของกลุ่มอภิชนอีกประการหนึ่งคือ การกำจัดผู้เห็นต่าง ในบทละครเรื่อง *Apollo's Children* สเตลลา กง ใช้เรื่องเล่าแนวคิดชนชั้นบทละครเรื่องตำนานเขาแดงหรือ *The Legend of Red Hill* เพื่อวิพากษ์การจัดผู้ที่มีความเห็นต่างจากรัฐ เนื้อเรื่องกล่าวถึงเมืองทุมะเส็ก (Tumasek) ซึ่งสื่อถึงสิงคโปร์ในอดีตที่มีชื่อเรียกว่าเทมาเส็ก (Temasek) ที่ถูกบุกรุกจากกองทัพปลากระโทงดาบ ผู้ปกครองจึงคิดสร้างรั้วเหล็กล้อมรอบเมืองวันหนึ่งกองทัพปลากระโทงดาบยกพลมาถึงแถบเกาะริอู เด็กเจ้าปัญญาคนหนึ่งเสนอว่าให้ใช้กากกล้วยล้อมเป็นรั้ว เมื่อปลากระโทงดาบบุกเข้ามา ดาบบนหัวมันก็จะปักเข้ากับกากกล้วยทำให้ไม่

สามารถเข้ามาในเมืองได้ สเทลลา กง เฉลยไว้ในเรื่องว่า รั้วเหล็กหมายถึงแนวความคิดแบบเก่า ปลากะโทงดาบหมายถึงปัญหาที่ไม่คาดคิด และจบลงด้วยการให้คิดว่า ปัญหาสามารถแก้ไขได้ด้วยการรับฟังความเห็นของผู้อื่น (Kon, 2000e)

ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นความพยายามของสเทลลา กง ในการนำเสนอวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ผู้ปกครองควรรับฟังความเห็นต่างของประชาชน แต่อีกนัยหนึ่งก็แสดงให้เห็นลักษณะเผด็จการที่คุกคามผู้ที่มีความเห็นต่าง ดังเหตุการณ์ที่ผู้ปกครองตัดสินใจประหารชีวิตเด็กชายเจ้าปัญญาเพราะกลัวว่าเขาจะโค่นล้มอำนาจตน เลือดของเด็กนั้นไหลนองท่วมแผ่นดินจนกลายเป็นพื้นที่สีแดงของ Red Hill Estate ในทุกวันนี้ (Kon, 2000e) เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการอ้างอำนาจของผู้ปกครอง ต้องการประชากรที่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐ เพราะผู้เห็นต่างสามารถปลุกระดมให้ประชาชนตั้งคำถามกับอำนาจของผู้ปกครองที่สถาปนาขึ้นเพื่อกลุ่มของตน จนเกิดความไม่สงบได้

สเทลลา กง จบเรื่องเล่าด้วยการให้คิดว่า แม้ประชาชนจะเพิกเฉยต่อความอยู่ดีธรรมแต่ธรรมชาติจะจดจำความอยู่ดีธรรมที่กระทำต่อผู้บริสุทธิ์เสมอ จากจุดนี้สามารถตีความได้สองประการ ประการแรกหมายถึงผู้เห็นต่างที่ถูกกระทำอย่างไม่เป็นธรรมจากรัฐเผด็จการ ดังที่ในปี.ศ.1974-ค.ศ. 1975 รัฐบาลสิงคโปร์จับกุมแกนนำสหภาพนักศึกษาสิงคโปร์และนักหนังสือพิมพ์ที่วิพากษ์การทำงานของรัฐ พร้อมกับออกกฎหมายห้ามมิให้นักศึกษาแสดงความเห็นในที่สาธารณะอีกต่อไป ประการที่สองสื่อถึงอดีตของสิงคโปร์ที่โดนกำจัดการสหพันธรัฐมาลายาอย่างไม่เป็นธรรม เนื่องจากกลุ่มปัญญาชนชาวจีนของสิงคโปร์พยายามเรียกร้องให้ประชาชนทุกชาติพันธุ์มีความเท่าเทียมกัน และต่อต้านนโยบายกัมมัตราที่ให้อภิสิทธิ์แก่ชาวมาเลย์ การที่สิงคโปร์ถูกขับออกจากสหพันธรัฐมาลายา แสดงให้เห็นภัยที่เกิดจากการเป็นผู้เห็นต่างกับผู้มีอำนาจ และยังคงสะท้อนแนวคิดที่ว่า อำนาจเกิดจากอุดมการณ์ที่กำหนดขึ้นโดยผู้มีอำนาจเพียงกลุ่มเดียว

บทละครเรื่อง Helmsman's Task และ Apollo's children เป็นบทละครซ้อนในบทละครหลักคือ The Trial ที่กล่าวถึงการลงคะแนนเสียงเพื่อพิพากษาโซเครตีสในข้อหายุยงให้เกิดความแตกแยกในสังคม สืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่รัฐบาลห้ามวงดนตรี Dirty Linen แสดงให้นักศึกษาจำนวนมากเดินขบวนต่อต้านรัฐ ตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์ คือ การห้ามวงดนตรีตะวันตกที่ไว้ผมยาวทำการแสดง และการเดินขบวนประท้วงของสหภาพนักศึกษาในปีค.ศ.1975 ในเรื่อง The Trial สเตลลา กง นำเสนอว่ารัฐบาลระงับการแสดงของวงดนตรี Dirty Linen เพราะเชื่อว่าสื่อมีส่วนทำให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ และดนตรีมีอิทธิพลชักนำจิตใจของประชาชน กลุ่มผู้ปกครองจึงมีหน้าที่เฝ้าระวังดนตรีและกวีนิพนธ์เป็นพิเศษเพราะสามารถชักจูงจิตใจของเยาวชนให้คล้อยตามได้ บทกวีและดนตรีที่ดีจะต้องปลูกฝังศีลธรรมและควมมีระเบียบให้กับประชาชนเท่านั้น (Kon, 2000e) ลักษณะดังกล่าวปรากฏในแนวคิดของนายลี กวน ยู เกี่ยวกับเสรีภาพของสื่อมวลชนว่าเสรีภาพของสื่อสำคัญน้อยกว่าเอกภาพของสิงคโปร์และเป้าประสงค์ของรัฐ³

สเตลลา กง ตั้งคำถามผ่านตัวละครโซเครตีสว่า การควบคุมเสรีภาพของสื่อมวลชนและของประชาชนนั้น รัฐแน่ใจได้อย่างไรว่าสิ่งใดคือความถูกต้องและความจริง (Kon, 2000e) คำถามของโซเครตีสสอดคล้องกับแนวคิดของฟูโกต์ที่ว่าเบื้องหลังความจริงและความรู้มีอำนาจและสถาบันรองรับอยู่ทั้งสิ้น ความจริงแท้จึงไม่มี หากแต่ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้ผลิตความจริงและใช้ความจริงนั้นสนับสนุนในเรื่องใด ดังที่โซเครตีสชี้ให้ประชาชนเห็นว่าความผิดของเขาเกิดขึ้นจากการสถาปนาความถูกต้องและความจริงของรัฐ หากรัฐจะพิพากษาว่าเขาปลุกปั่นเยาวชน รัฐควรคิดวิธีสั่งสอนเยาวชนให้มีประสิทธิภาพให้ได้เสียก่อน และถ้าจะกล่าวหาว่าโซเครตีสทำลายความสงบของสังคม รัฐก็ต้องตอบคำถามให้ได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ดีต่อสังคม (Kon, 2000e)

³ "Freedom of the press, freedom of the news media, must be subordinated to the overriding needs of the integrity of Singapore, and to the primacy of purpose." (Lee, 1998)

การตั้งคำถามของโซเครตีสแสดงให้เห็นทัศนะของสเตลลา กง ว่าการจับกุมและลงโทษผู้มีความเห็นต่างจากรัฐ ทำให้กระบวนการสร้างชาติดำเนินไปด้วยความเห็นของคนเพียงกลุ่มเดียว โซเครตีสเชื่อว่าการตั้งคำถามเป็นบ่อเกิดของความรู้ การที่รัฐป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งคำถามองค์ความรู้ย่อมมีอาจเกิดขึ้นได้ เมื่อรัฐไม่สามารถตอบได้ว่าสิ่งใดคือสิ่งที่ถูกต้อง วิธีใดคือวิธีที่ดีที่สุดในการสั่งสอนเยาวชน และสิ่งใดคือความดีงามที่สุดของสาธารณรัฐ การกระทำของโซเครตีสย่อมไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นความผิด

ในขณะเดียวกัน สเตลลา กง ใช้ตัวละครเพลโตเป็นตัวแทนน้ำเสียงของรัฐที่พยายามอธิบายว่าแนวคิดเสรีนิยมไม่เหมาะกับบริบทของสิงคโปร์ เพลโตโจมตีวิธีใช้คำพูดของโซเครตีสว่าเป็นคำพูดเชิงปลุกปั่นและนำมาสู่การจลาจล การเน้นย้ำเรื่องอิสรภาพทางความคิด (freedom of thought) และเสรีภาพทางปัญญา (intellectual liberty) ล้วนเป็นการกระตุ้นอารมณ์เยาวชนให้รู้สึกว่ามันถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ โดยมีได้คำนึงถึงความจำเป็นของสังคม เพลโตยกตัวอย่างพิธีบูชาอันในศาสนาหนึ่ง เมื่อมีคนนอกศาสนา มาพบพิธีกรรมนี้ย่อมตีความว่าเป็นการทารุณสัตว์ แต่หากคนผู้นั้นเข้าใจองค์ความรู้ของศาสนาทั้งหมด ก็จะเข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริงของพิธีกรรม แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจผิดเพราะการพิจารณาเพียงส่วนเดียว สามารถทำลายระบบคุณค่าของศาสนานั้นได้ (Kon, 2000e) เช่นเดียวกับการกล่าวว่สิงคโปร์เป็นรัฐเผด็จการ เพราะมีการจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน อาจไม่ถูกต้องทั้งหมด เมื่อพิจารณาว่าในบริบทยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐจำเป็นต้องรักษาเอกภาพของประเทศ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

การนำเสนอความคิดทั้งจากมุมมองของรัฐนิยมและปัจเจกนิยมของสเตลลา กง มีส่วนกระตุ้นให้ผู้อ่านและผู้ชมฉุคคิดว่ ทิศทางการสร้างชาติของสิงคโปร์ควรเป็นไปในรูปแบบใด ผู้แต่งใช้เทคนิคของละครเวทีและการจบแบบปลายเปิดคือ ให้ผู้ชมเป็นตัวแทนของชาวเอเธนส์ลงคะแนนเสียงในกล่อง โดยเตรียมตอนจบไว้สองแบบคือ การลงโทษโซเครตีส หรือปล่อยโซเครตีสให้เป็นอิสระ ผลที่ได้จากการชมละครเวทีสามารถสะท้อนแนวคิดของผู้ชมชาวสิงคโปร์ในช่วงเวลาดังกล่าวว่ ยังคงเห็น

ด้วยกับการที่รัฐบริหารมีอำนาจเต็มในการปกครอง หรือต้องการให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลมากขึ้น อีกนัยหนึ่ง วิธีการนำเสนอดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งตรงข้ามกับสถานการณ์ของสิงคโปร์ในช่วงเวลานั้นที่รัฐมีลักษณะเผด็จการอย่างเต็มที่

3.1.2. อุดมรัฐ: ความสมบูรณ์แบบที่ไร้ทางเลือก ในนวนิยายเรื่อง Rice Bowl ของซูเจิน คริสทีน ลิม

ในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐบาลสิงคโปร์เร่งพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเร่งด่วน รัฐจึงกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมวิถีชีวิตประชาชนทุกด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานของรัฐ ความต้องการสร้างให้สิงคโปร์เป็นรัฐในอุดมคติในระยะเวลาอันสั้น ทำให้รัฐป้องกันการก่อการจลาจลและการแสดงความคิดเห็นต่างทางการเมืองทุกวิถีทาง ทั้งจากฝ่ายค้านและประชาชน จนกระทั่งในปีค.ศ. 1975 ที่ขบวนการสหภาพนักศึกษาสิงคโปร์เดินขบวนต่อต้านรัฐบาล ซูเจิน คริสทีน ลิม เป็นหนึ่งในแกนนำสหภาพนักศึกษาในช่วงเวลานั้น เมื่อการเคลื่อนไหวของขบวนการนักศึกษาล้มเหลว ซูเจิน คริสทีน ลิม จึงนำประสบการณ์ตรงของเธอมาใช้เป็นโครงเรื่องหลักของนวนิยายเรื่อง Rice Bowl เพื่อวิพากษ์ระบบการเมืองแบบอุดมรัฐที่มุ่งสร้างความสมบูรณ์แบบ แต่ลิตรอนเสรีภาพของประชาชน

นวนิยายเรื่อง Rice Bowl ของซูเจิน คริสทีน ลิม กล่าวถึงเหตุการณ์ในช่วงปีค.ศ.1974 โดยนำเสนอจากมุมมองของฝ่ายแกนนำนักศึกษาที่ถูกรัฐปราบปรามในช่วงเวลาดังกล่าว ในขณะที่ นาย ลี กวน ยู สร้างรูปแบบรัฐบาลแบบมีอำนาจเต็ม เน้นความมีระเบียบ มั่นคง พัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าและมุ่งกำจัดคู่แข่งทางการเมือง การปกครองอยู่ในรูปแบบรัฐบริหารคือนโยบายจากผู้บริหารปรากฏอยู่ทุกหนแห่งและกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประชากร (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเหตุการณ์การเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลของสหภาพนักศึกษามาใช้เป็นโครงเรื่องหลัก และนำประสบการณ์ตรงของเธอมาใช้สร้างตัวละครเอกคือ มารี (Marie) นักอุดมการณ์นิยมที่

ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและปรารถนาให้สิงคโปร์มีลักษณะปัจเจกชนนิยมคือ ปัจเจกชนมีเสรีภาพในการตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งตรงข้ามกับแนวคิดรัฐนิยมและส่วนรวมนิยม (Collectivism) ที่อ้างผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าปัจเจกบุคคล ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงนวนิยายเรื่อง **Rice Bowl** ในประเด็นการใช้ตัวละครสตรีปฏิเสศความสมบูรณ์แบบของอุดมรัฐของซูเจิน คริสทีน ลิม

ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าตัวละครสตรีเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากอำนาจบิดาธิปไตยของรัฐและบุรุษ ผ่านทางความสัมพันธ์ระหว่างมารีและพอล (Paul) อดีตคู่หมั้นของเธอ ตัวละครพอลถูกนำเสนอเป็นคู่เปรียบกับมารี เพื่อแสดงให้เห็นว่าในกลุ่มปัญญาชนชาวจีนมีทั้งผู้ที่ยึดมั่นในแนวคิดปัจเจกชนนิยม และผู้ที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรมนิยม พอลยึดมั่นในหลักคุณธรรมนิยมตามที่รัฐสนับสนุน เขาเชื่อมั่นในศักยภาพของบุคคลว่าสามารถพัฒนาตนให้ประสบความสำเร็จอย่างสูงสุด และผู้ที่ประสบความสำเร็จคือผู้ที่ทำงานหนักมากกว่าคนทั่วไป ดังที่ปรากฏในคำกล่าวของพอลว่า

Still, could she be right after all about the ill effects of meritocracy?
Country like Singapore, short on natural resources, needed men like
himself. And not everybody could be a leader. Leaders had to be
nurtured. What was wrong in giving the best to those who best
deserved it, and would give the best return?

(S. C. Lim, 2009b)

หลักคุณธรรมนิยมมีส่วนสนับสนุนแนวคิดอภิชนนิยมที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มปัญญาชนว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมในการเป็นผู้นำและเชื่อว่าผู้นำที่ดีเกิดมาจากการศึกษาและการเลี้ยงดู ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าแนวคิดดังกล่าวทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในระบบการศึกษาที่มุ่งผลิตปัญญาชนเพื่อบริหารระบบอุตสาหกรรม ทำให้กลุ่มปัญญาชนออกห่างจากปัญหาสังคมและการเมืองยิ่งขึ้น ปัญหาสำคัญที่ทำให้ตัวละครมารีและคณะต่อต้านแนวคิดคุณธรรมนิยมคือ

ระบบการศึกษาของสิงคโปร์ที่เป็นไปเพื่อการเตรียมพร้อมให้คนกลุ่มน้อยปกครองคนกลุ่มใหญ่ และสนับสนุนโครงสร้างระบบทุนนิยม ด้วยการเร่งผู้ผลิตชำนาญการที่พร้อมจะปฏิบัติตามความปรารถนาของกลุ่มทุนนิยมผูกขาดกลุ่มเล็กๆ (S. C. Lim, 2009b) มารีและคณะคือกลุ่มที่เล็งเห็นปัญหาและต้องการเปลี่ยนแปลงสังคม ต่างกับพอลที่มีลักษณะรัฐนิยมคือเชื่อมั่นในผู้นำและปฏิบัติตามที่รัฐกำหนด เพราะเขามีความเห็นสอดคล้องกับรัฐว่า สิงคโปร์เป็นประเทศที่ไม่พร้อมรับมือกับความเห็นต่างทางการเมืองซึ่งมีแต่จะทำให้การพัฒนาประเทศล่าช้า

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของรัฐนิยมคือ รัฐสามารถกำหนดนโยบายเพื่อควบคุมประชาชนได้ในทุกเรื่อง ภาพการควบคุมของรัฐที่กระทำต่อประชาชนถูกนำเสนอผ่านความสัมพันธ์ระหว่างพอลกับมารีที่ฝ่ายชายแสดงการครอบครองและควบคุมฝ่ายหญิงตลอดเวลา ดังบทกวีที่มารีเขียนถึงพอลว่าฉันไม่สามารถหนีคุณไปได้ คุณอยู่ในท้องฟ้า ท่ามกลางหมู่เมฆ คุณอยู่ในหุบเขาและบนยอดเขาเช่นกัน หากแม้ฉันจมลงก้นมหาสมุทร คุณก็ยังอยู่ที่นั่น⁴ (S. C. Lim, 2009b) การครอบครองจากบุรุษและอุดมการณ์ของรัฐ คือสาเหตุสำคัญที่ทำให้มารีพยายามหลีกเลี่ยงหนีจากอำนาจปิตาธิปไตย วิถีทางที่ตัวละครเลือกใช้คือการเปลี่ยนสถานภาพทางศาสนาด้วยการถือบวชเป็นชี

Only the word, Cloistered, remained. And with that he had added
Martyr! Nun! Escapist! The perfect Bride of Christ! Yes, he could
imagine her in the dim light of the convent's chapel offering herself as
a sacrifice-the perfect virgin; cold, calm and collected. But
untouchable. And she had retaliated then with Conformist! Strait
Jacket! The numbered Singaporean slaving for four wheels, three
rooms, two kids and one wife as the supreme goal in life.

---

⁴ "I cannot escape You You are in the sky Among the clouds. You are in the valleys and up the mountain tops. If I sink into the ocean You are there too." (S. C. Lim, 2009b)

(S. C. Lim, 2009b)

คำกล่าวของพอลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การออกบวชทำให้สถานภาพของมารีเปลี่ยนเป็นผู้สละทางโลก นางซี ผู้หลีกหนี และเจ้าสาวของพระเยซูซึ่งเป็นสถานภาพต้องห้ามสำหรับพอล เมื่อมารีมอบเรือนร่างบริสุทธิ์เป็นเครื่องบูชาแก่ศาสนา เขาย่อมไม่สามารถครอบครองเธอได้อีกต่อไป การเปลี่ยนสถานภาพทางศาสนาจึงทำให้มารีหลุดพ้นจากพอล และเป็นการปฏิเสธการสร้างครอบครัวสมบูรณ์แบบตามนโยบายรัฐ ผลกระทบประการต่อมาคือ สถานภาพนักบวชทำให้เธอหลุดพ้นจากกับดักความสำเร็จที่ชาวสิงคโปร์ที่เรียกว่า หลักร 4 3 2 1 หมายถึง รถยนต์สี่ล้อ บ้านที่มีสามห้องนอน บุตรสองคน และภรรยาหนึ่งคน (S. C. Lim, 2009b) เมื่อเธอไม่มีหน้าที่ในสถาบันทางโลก เธอจึงเป็นอิสระจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จ และการเป็นพินเฟืองในระบบทุนนิยม ในทางตรงกันข้าม มารีสร้างสถานภาพใหม่ให้กับตนเองคือ นักสร้างสะพาน ผู้นำชาวดีมาสู่มวลชน และผู้ถือดาบแห่งความจริง “As a bridge builder, a bringer of Good News, a bearer of the Sword of Truth.” (S. C. Lim, 2009b) การนิยามตนเองดังกล่าวสะท้อนแนวคิดของซูเฉิน คริสทีน ลิมว่า สตรีมิได้เป็นเหยื่อของอำนาจบุรุษเพียงอย่างเดียว แต่มีความสามารถในการเป็นผู้สร้างและผู้เปลี่ยนแปลงสังคมซึ่งขัดแย้งกับความปรารถนาของรัฐที่ต้องการให้สตรีทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตประชากรแก่อุดมรัฐ

แม้สถานภาพนักบวชจะสามารถทำให้มารีหลุดพ้นจากการครอบครองของบุรุษและอุดมการณ์ของรัฐได้ แต่มารียังคงพยายามหลีกหนีจากการครอบครองอีกครั้ง เมื่อขบวนการนักศึกษาของบูกิต เทมาเส็ก เริ่มยึดมั่นที่ตัวตนของมารีมากกว่าอุดมการณ์ สืบเนื่องจากการเป็นแกนนำสมาคมนักศึกษาและแรงงาน (Students-Workers Association) มารีพยายามเปลี่ยนค่านิยมของนักศึกษาให้รู้จักการทำงานเพื่อส่วนรวมมากกว่าคำนึงถึงผลประโยชน์ของตน แต่นักศึกษาส่วนใหญ่คล้อยตามเพราะความชื่นชมในตัวมารี มิใช่ที่ตัวอุดมการณ์ ซึ่งความนับถือดังกล่าวไม่ช่วยให้การเปลี่ยนแปลงสังคมสัมฤทธิ์ผล มารีจึงพยายามปลีกตัวจากสมาคมนักศึกษา เพื่อให้พวกเขาเรียนรู้ตัวอุดมการณ์ที่แท้จริง

ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าคุณลักษณะสำคัญของตัวละครมารี คือความไม่ยั่งยืนและไม่สามารถครอบครองได้ จากการที่มารีพยายามหนีจากการครอบครองของคู่มั้น และหนีจากมวลชนที่ศรัทธาในตัวเธอ ผู้แต่งเปรียบมารีว่าเป็นผู้ดูแลสวนชั่วคราว ผู้ใดที่รักเธอก็ต้องยอมรับในเงื่อนไขของความเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย (S. C. Lim, 2009b) การนำเสนอตัวละครในลักษณะดังกล่าวเป็นการวิพากษ์ค่านิยมของชาวสิงคโปร์ที่ยึดติดกับรูปแบบความสำเร็จ ค่านิยม และตัวบุคคล รวมถึงแสดงให้เห็นว่าชุดอุดมการณ์ต่างๆในสังคมไม่ยั่งยืนถาวร แต่สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคมในแต่ละช่วงเวลา แม้แต่แนวคิดเสรีนิยมหรือปัจเจกชนนิยมที่นำเสนอผ่านตัวละครมารีก็เช่นกัน

ข้อสังเกตสำคัญประการหนึ่งคือ ในตอนจบผู้แต่งให้มารีสมรสกับบาทหลวงฮันส์และเดินทางไปยังสหรัฐอเมริกาจึงนำมาสู่คำถามที่ว่า ตัวละครสตรีสามารถหนีจากอำนาจปิตาธิปไตยได้จริงหรือไม่ เมื่อพิจารณากระบวนการเปลี่ยนศาสนา และการสมรสของมารีพบว่าเป็นการหนีจากอำนาจปิตาธิปไตยในรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง มากกว่าจะเป็นการหลุดพ้นโดยสิ้นเชิง ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ กระบวนการพิจารณาตนเป็นนักบวชทำให้มารีเดินเข้าสู่อำนาจของบุรุษในทางศาสนา ดังที่ปรากฏในคำปฏิญาณของเธอว่า

He is no longer the Paul who dreamed dreams. But I have found you,
Lord. Give me the grace to do Your work. Take my eyes, they are
Yours, my Lord. Take my ears, they too are Yours, My Lord, take me,
take me.

(S. C. Lim, 2009b)

คำปฏิญาณของมารีแสดงให้เห็นว่า เธอหนีจากการครอบครองของพอลมาสู่อำนาจความเป็นบุรุษในคริสต์ศาสนา การใช้สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ *Yours* แสดงให้เห็นการมอบเรือนร่างของสตรีให้กับพระเยซูคริสต์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของผู้ปลดปล่อยมนุษยชาติ ต่างจากพอลและอำนาจรัฐ

ที่มีลักษณะเผด็จการ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนความไร้ประสิทธิภาพของสตรี โดยอ้างอิงกับสัญลักษณ์ของเสรีภาพคือคริสต์ศาสนา ชาวตะวันตกและประเทศสหรัฐอเมริกา ดังที่มารีเลือกสมรสกับบาทหลวงฮันส์ และเดินทางไปยังอเมริกา (S. C. Lim, 2009b)

ซูเจิน คริสทีน ลิม ให้มารีวิพากษ์สังคมสังคโปร์ว่าถูกประกอบสร้างขึ้นโดยกลุ่มอภิชนบนพื้นฐานของความหวาดกลัวว่ามวลชนจะช่วงชิงอำนาจของกลุ่มตน ความกลัวของคนเพียงกลุ่มเดียวนี้เองที่จ้องจាំมวลชนไว้ราวกับอยู่ในคุก (S. C. Lim, 2009b) สำหรับมารี ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงเป็นดินแดนแห่งเสรีภาพที่เอื้อให้เธอสามารถทำตามความปรารถนาได้ ดังที่มารีกล่าวว่าเธอสามารถขยายปีกบินได้อีกครั้งในอเมริกา (S. C. Lim, 2009b) แต่อย่างไรก็ตาม การเลือกกลับเข้าสู่ระบบครอบครัวของมารียังคงนำมาสู่คำถามที่ว่า การสมรสกับชาวตะวันตกคือหนทางสู่อิสรภาพของสตรีสังคโปร์จริงหรือไม่

เมื่อพิจารณาคำกล่าวของบาทหลวงฮันส์ที่ขอร้องให้มารีเลิกอุทิศตนเพื่อมวลชน แล้วมาแต่งงานกับเขาว่า *“Can’t you give yourself to a single person-me?”* (S. C. Lim, 2009b) คำกล่าวนี้แสดงนัยของการครอบครองเรือนร่างของสตรีอย่างชัดเจน การใช้คำกริยา มอบให้ (give) กับบุรุษเพียงหนึ่งเดียวแสดงทัศนะของฮันส์ที่ว่า การสมรสคือการที่สตรีมอบตัวตนให้กับบุรุษอย่างเต็มที่และเป็นรูปธรรม การกระทำของเขามีได้แตกต่างจากการที่พอลพยายามครอบครองมารีในตอนต้น ดังนั้นการที่มารียอมกลับเข้าสู่อำนาจของบุรุษตะวันตกจึงเผยให้เห็นสำนักอาณานิคมของสตรีสังคโปร์ที่ยังคงเห็นว่าตะวันตกดีกว่า เช่นเดียวกับที่สังคโปร์เป็นชาติที่ไม่ได้พยายามปลดแอกตนเองจากยุคอาณานิคม ตรงกันข้าม ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงนิยมตะวันตก และนี่อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเคลื่อนไหวของขบวนการนักศึกษาภายในเรื่องที่มียูเวนคอมมิวนิสต์ในหนังสือ Red

Star Over China⁵ เป็นต้นแบบไม่อาจสัมผัสผลได้ในสิงคโปร์ เนื่องจากชนชั้นกลางส่วนใหญ่ยังคงติดอยู่ในความสมบูรณ์แบบและความมั่นคงที่อุดมรัฐมอบให้ แม้จะสิ้นไร้เสรีภาพก็ตาม

3.2. นักเขียนสตรีกับการปลุกใจให้ร่วมสร้างชาติ: จากผ้าชีวี่สู่คหบดี

นอกจากอุดมการณ์ที่ใช้ในการสร้างชาติ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในกระบวนการสร้างชาติคือสำนึกร่วมของประชาชน ในปีค.ศ.1966 นายลี กวน ยู กล่าวสุนทรพจน์กับคณะครูในสิงคโปร์ว่าสิ่งที่ประเทศยังขาดอยู่คือ ความจงรักภักดีต่อชาติ ประวัติศาสตร์และขนบประเพณี ระบบการศึกษา ยังมีได้หล่อหลอมให้ประชาชนมีน้ำหนึ่งใจเดียวและสร้างประโยชน์ร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ระบบการศึกษาควรปลูกฝังให้ประชาชนตระหนักถึงความอยู่รอดของชุมชนเป็นสำคัญ และมีความสามัคคีเป็นพื้นฐาน หลังจากปีค.ศ.1966 เป็นต้นมา รัฐบาลปลูกฝังความรักชาติด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การกำหนดให้นักเรียนกล่าวคำปฏิญาณทุกวันว่าจะรักษาประเทศชาติ และการผลิตตำราประวัติศาสตร์ชุดใหม่สำหรับชั้นประถมศึกษา จัดพิมพ์ด้วยภาษาอังกฤษ จีน มลายู และทมิฬ มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาติพันธุ์ต่างๆที่อพยพมายังสิงคโปร์ เรื่องราวของผู้บุกเบิกในยุคแรก นักธุรกิจผู้ประสบความสำเร็จและบุตรหลานของพวกเขา ตำราประวัติศาสตร์เหล่านี้เน้นย้ำในทิศทางเดียวกันว่า ความเพียรพยายามคือคุณสมบัติสำคัญที่ทำให้บุคคลเจริญรุ่งเรือง (Chew, 1991) ในด้านวรรณกรรม นักเขียนสตรีผลิตผลงานที่สนับสนุนกระบวนการสร้างชาติในสามประเด็นคือ การสร้างสำนึกร่วมแห่งชาติพันธุ์ การปลุกใจประชาชนให้ร่วมสร้างชาติ และการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับประชาชน ดังที่ปรากฏในบทละครเพื่อเยาวชนของสเตลลา กง

⁵ ซูฉิน คริสทีน ลิม ได้รับแรงบันดาลใจในการแต่งเรื่อง *Rice Bowl* จากหนังสือเรื่อง *Red Star Over China* ที่เขียนโดยนักหนังสือพิมพ์ชาวอเมริกันชื่อ เอ็ดการ์ สโนว์ กล่าวถึงพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยและบรรดาผู้นำพรรคคนสำคัญ โดยเฉพาะเหมา เจ๋อตง ผู้แต่งแสดงจุดยืนเห็นใจฝ่ายคอมมิวนิสต์และการทำงานของเหมา เจ๋อตง ทำให้งานของเขาถูกวิพากษ์เรื่องแหล่งข้อมูลและความเป็นกลาง (รังสรรค์ ณะพรพันธุ์, 2540)

3.2.1. นโยบายจากผ้าซีรวัสู่คหบดี: ความเพียรสู่ความสำเร็จในบทละครเรื่อง Immigrant ของสเตลลา กง

ในปีค.ศ.1970 ลี กวน ยู เขตพัฒนาธรรมจิ้นด้วยการรณรงค์ใช้ภาษาจิ้นแมนดาริน สร้างโรงเรียนสอนภาษาจิ้นสำหรับนักเรียนเชื้อสายจิ้น และสนับสนุนการใช้ภาษาจิ้นแมนดารินควบคู่กับภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย โรงแรมและร้านค้า ต่อมาในช่วงปีค.ศ.1980 นายลี กวน ยู สนับสนุนการสอนลัทธิขงจื้อในโรงเรียนสอนภาษาจิ้น และมีนโยบายสนับสนุนนักการเมืองที่ปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อให้เจริญก้าวหน้าเป็นพิเศษ รวมไปถึงการพยายามผลักดันให้ลัทธิขงจื้อเป็นอุดมการณ์ชาติ แต่ทว่าไม่สัมฤทธิ์ผล เพราะมีความย้อนแย้งต่อแนวคิดพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียมกัน รัฐบาลจึงหันมาส่งเสริมลัทธิขงจื้อในรูปแบบค่านิยมเอเชียแทน (โคริน เฟื่องเกษม, 2554)

การเขตพัฒนาธรรมจิ้นของรัฐ ในแง่หนึ่งเป็นการเน้นย้ำว่า สิ่งโคปร้ประสบความสำเร็จได้ เพราะคุณลักษณะของชาวจิ้น โดยเฉพาะชาวจิ้นที่ประสบความสำเร็จจากการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมการค้าและการรับวัฒนธรรมตะวันตก แนวคิดนี้สอดคล้องกับการนำเสนอความสำเร็จของชาวจิ้นอพยพในหนังสือประวัติศาสตร์ที่รัฐจัดทำขึ้น สเตลลา กง ใช้โครงเรื่องการประสบความสำเร็จของชาวจิ้นอพยพหรือที่เรียกอีกอย่างว่า โครงเรื่องประเภทผ้าซีรวัสู่คหบดี (rags-to-riches) เพื่อปลุกใจประชาชนให้ร่วมสร้างชาติ ในบทละครเรื่อง Immigrant และนวนิยายเรื่อง The Scholar and the Dragon

สเตลลา กง กล่าวถึงจุดประสงค์ของรวมบทละครชุด The Immigrant and Other Plays ว่ารวมบทละครชุดนี้เกิดจากความตระหนักถึงปัญหาความไร้รากทางวัฒนธรรมของเยาวชน ในทัศนะของเธอ นักการศึกษาส่วนใหญ่รู้สึกเศร้าใจกับปัญหานี้มากกว่านักการเมือง การปลุกฝังรากเหง้าทางวัฒนธรรมด้วยตำนานจิ้นและอินเดียโบราณในหนังสือเรียนไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับเยาวชนที่เติบโตมาในสังคมเมือง อีกทั้งการพยายามปลุกฝังค่านิยมด้วยนโยบายรัฐก็ได้

สร้างแรงบันดาลใจแก่เยาวชนมากพอ (Kon, 2000d) สเตลลา กง จึงตั้งใจใช้บทละครเวทีปลุกฝังรากเหง้าทางวัฒนธรรมให้กับเยาวชน เพราะเชื่อมั่นว่าการแสดงละครเวทีมีความน่าสนใจและทำให้เยาวชนได้รับประสบการณ์เชิงประจักษ์ ในบทละครเรื่อง **Immigrant** สเตลลา กง นำเสนอเรื่องราวการสร้างตัวของชาวจีนอพยพผ่านตัวละครเอก ยู เซ็ง (Yu Seng) แรงงานอพยพชาวจีนที่สร้างตัวด้วยความขยันหมั่นเพียรจนกลายเป็นมหาเศรษฐี คุณธรรมของชาวจีนอพยพที่ผู้แต่งนำเสนอมีสองประการคือ ความขยันหมั่นเพียรและความกตัญญู

YU SENG: After a difficult and dangerous journey, I have reached the new country. This is Singapore, in the year 1875. Our boat was small and there were terrible storms; sometimes we feared we would never reach our destination; but here I am at last. I have no money or possessions: all I have are my strong arms and my willing heart!

(Kon, 2000d)

สเตลลา กง นำเสนอตัวละครชาวจีนอพยพว่าเป็นบรรพบุรุษของชาวสิงคโปร์ ชาวจีนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นแรงงานที่อพยพจากความยากจนและสงครามในประเทศจีน ภาพสิงคโปร์ที่ปรากฏในสายตาของตัวละครชาวจีนอพยพคือ ดินแดนแห่งความหวังและโอกาสในการสร้างตัว ดังที่ ยู เซ็ง กล่าวว่า เขาไม่มีเงินหรือทรัพย์สินใดใด มีเพียงแขนที่แข็งแรงและจิตใจที่มุ่งมั่นเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่า ในภาพการต่อสู้เพื่อสร้างตัวของชาวจีนอพยพ มีภาพของสิงคโปร์ในยุคก่อร่างสร้างชาติซ่อนอยู่ เนื่องจากในตอนที่สิงคโปร์เป็นรัฐเอกราช สิงคโปร์ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ไม่มีแม้แต่ไม้จืด แต่เพราะความบากบั่นมุ่งมั่นของกลุ่มผู้นำชาวจีน ทำให้ในระยะเวลาไม่นาน สิงคโปร์สามารถสร้างตัวได้ทัดเทียมกับประเทศโลกที่หนึ่ง โครงเรื่องการสร้างตัวจากผ้าขี้ริ้วสู่มหาเศรษฐีมีส่วนปลุกใจให้ประชาชนสิงคโปร์เกิดความภาคภูมิใจในชาติและต้องการต่อสู้เพื่อความสำเร็จของตน

ในตอนจบของเรื่อง ยู เซ็ง ต้องการเดินทางกลับไปยังจีนแผ่นดินใหญ่เพื่อตอบแทนบุญคุณของแม่ แต่การที่แม่ของเขาเสียชีวิตทำให้ยู เซ็ง ปรับทัศนคติที่มีต่อสิงคโปร์ใหม่ว่า แม้มิใช่แผ่นดินเกิด แต่ก็สามารถเป็นบ้านเกิดเมืองนอนได้ (Kon, 2000d) ความตายของแม่และการไม่เดินทางกลับไปจีนแผ่นดินใหญ่ของยู เซ็ง สามารถตีความได้ว่า อัตลักษณ์ของยู เซ็ง ไม่สามารถกลับไปหลอมรวมกับแผ่นดินแม่ได้อีก แต่เกิดเป็นอัตลักษณ์ใหม่คือ ชาวจีนโพ้นทะเลที่เป็นต้นตระกูลของชาวจีนในสิงคโปร์ สเตลลา กง นำเสนอว่า ความผูกพันที่มีต่อแผ่นดิน สามารถพัฒนาขึ้นในแผ่นดินที่มีใช้แผ่นดินเกิดด้วยการใช้ชีวิตประจำวันและความสัมพันธ์กับคนในประเทศ

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของรัฐ เนื่องจากชาวจีนอพยพในสิงคโปร์บางกลุ่มยังคงให้ความสำคัญกับจีนแผ่นดินใหญ่มากกว่ากิจการของสิงคโปร์ พวกเขาจะส่งรายได้กลับไปช่วยเหลือจีนแผ่นดินใหญ่ แม้นิยามที่สิงคโปร์เผชิญภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือปัญหาทางการเมือง ชาวจีนอพยพจำนวนมากเลือกเดินทางกลับไปยังประเทศจีนมากกว่าจะเผชิญปัญหาในสิงคโปร์ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการสร้างสำนึกรักในแผ่นดิน เช่นเดียวกับที่สเตลลา กง นำเสนอไปในทิศทางเดียวกันว่า ประชาชนสิงคโปร์ควรให้ความสำคัญกับแผ่นดินที่พวกเขาอยู่อาศัยและพัฒนาสำนึกร่วมแห่งชุมชน แต่อย่างไรก็ตาม การนำเสนอตัวละครชาวจีน ในฐานะผู้ที่ประสบความสำเร็จมากกว่าชาติพันธุ์อื่นของ สเตลลา กง ยังคงตอกย้ำว่า ความสำเร็จของสิงคโปร์เกิดจากความพากเพียรของชาวจีนเป็นสำคัญ

3.2.2. การใช้ปัญญาสู่ชัยชนะในรวมบทละครชุด *The Immigrant and Other Plays* ของสเตลลา กง

นอกจากการปลุกใจด้วยโครงเรื่องความสำเร็จของชาวจีนอพยพแล้ว บทละครของสเตลลา กง ยังปลุกใจประชาชนให้ภูมิใจในความสำเร็จของชาติ ด้วยแก่นเรื่องสองแบบคือ การใช้ปัญญาแก้ปัญหาและความเสียสละเพื่อชุมชน ดังที่ปรากฏในบทละครเรื่อง *Naga in the Swamp*

บทละครเรื่อง *Asoka* และบทละครเรื่อง *Runner of the Marathon* ในรวมบทละครชุด *The Immigrant and Other Plays* ของสเตลลา กง ในบทละครเรื่อง *Naga in the Swamp* สเตลลา กง กล่าวถึงวีรบุรุษผู้เดินทางไปบุกเบิกดินแดนที่ไม่เคยมีใครครอบครองมาก่อน เพราะหวาดกลัวพญานาคในหนองน้ำ ศรี มาห์โคตา (Sri Mahkota) จึงคิดวิธีวิดน้ำออกจากบ่อเพื่อให้พญานาคสิ้นชีวิต เหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่า สามารถเอาชนะสิ่งที่มีอำนาจมากได้ด้วยปัญญา

ในบริบทของสิงคโปร์ พญานาคเปรียบได้กับมาเลเซียที่อ้างความเป็นเจ้าของเดิมในดินแดนแถบมาลายา ดังที่ปรากฏในแนวคิดภูมิบุตรชาติที่เชื่อว่า ชาวมาเลย์เท่านั้นที่มีสิทธิ์ในแผ่นดินมาลายา พญานาคเป็นสัตว์ที่ชาวเรือของมาเลย์เชื่อว่าอยู่ในตระกูลเดียวกับมังกรที่มีหลายเศียร ตามตำนานของมาเลเซีย บริเวณทะเลสาบชินนี (Chinni) ในเมืองปาหัง (Pahang) คือที่อยู่ของพญานาคที่มีนามว่า ศรี กุมุม (Sri Gumum) บุตรของศรี กุมุม คือศรี ปาหัง (Sri Pahang) เดินทางออกจากทะเลสาบชินนี และได้ต่อสู้กับพญานาคนามว่า ศรี เค็มโบจา (Sri Kemboja) ซึ่งเชื่อว่าในเวลาต่อมาคือประเทศกัมพูชา ("Journey Malaysia Tasik Chinni,")

ตำนานพญานาคจึงมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ในมาลายาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาณาจักรโบราณอย่างทะเลสาบชินนี เมืองปาหัง และประเทศกัมพูชาต่างมีตำนานเกี่ยวกับพญานาคที่เฝ้าทะเลสาบทั้งสิ้น ในบทละครเรื่อง *Naga in the Swamp* พญานาคจึงเปรียบได้กับประเทศมาเลเซียที่มีพญานาคเป็นผู้ดูแลครอบครองดินแดนอยู่ก่อนในฐานะบุตรของแผ่นดิน การเอาชนะพญานาคของศรี มาห์โคตา เปรียบได้กับการเอาชนะอุปสรรคที่เกิดจากการถูกขับออกจากสหพันธรัฐมาลายาของสิงคโปร์ โดยไม่หวั่นเกรงกับมหาอำนาจในมาลายาอย่างมาเลเซีย อีกนัยหนึ่ง พญานาคสื่อถึงปัญหาที่ชาวสิงคโปร์ต้องเผชิญในการสร้างชาติใหม่ ทั้งการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการว่างงาน และการคุกคามจากประเทศมหาอำนาจ การนำเสนอตัวละครวีรบุรุษที่สามารถใช้

ปัญญาเอาชนะอุปสรรคจึงมีส่วนสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่า การมีผู้นำที่มีความสามารถจะช่วยให้ประชาชนในชาติก้าวข้ามความหวาดกลัวและอุปสรรคต่างๆไปได้

SRI MAHKOTA: You all powerful, all compassionate, you have set me here to be the protector of the people, to be your shadow on earth, to be like you powerful and merciful. Let's make a fresh beginning here, let's start again in this unspoiled ground. All old mistakes are left behind, old fears, old regrets and hates. Let's build a new lasting kingdom; let's make all our dreams come true.

(Kon, 2000d)

จากคำกล่าวของศรี มาห์โคตา ข้างต้นว่า ความผิดพลาดครั้งเก่าผ่านพ้นไป ความกลัว ความเสียใจ และความเกลียดชังในครั้งก่อนก็เช่นกัน เราควรเริ่มต้นสร้างอาณาจักรใหม่และร่วมกันทำความฝันให้เป็นจริง คำกล่าวนี้สื่อถึงความหวังในการเริ่มต้นสร้างชาติใหม่ของสิงคโปร์ที่จำต้องก้าวข้ามความหวาดกลัว ความสูญเสียและความเกลียดชังในครั้งเก่าที่พิพาทกับมาเลเซีย ด้วยความสามารถของศรี มาห์โคตา ทำให้เขาได้รับเลือกจากประชาชนให้เป็นผู้ปกครองดินแดนใหม่แห่งนี้ เช่นเดียวกับนายลี กวน ยู ที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เป็นผู้นำชาติ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า สเทลลา กง สนับสนุนแนวคิดผู้นำที่มีความสามารถ และยังคงต่อยอดแนวคิดอภิชนนิยมว่า กลุ่มปัญญาชนคือผู้ที่เหมาะสมที่สุดในการเป็นผู้ปกครอง

โครงเรื่องปลูกใจให้ร่วมสร้างชาติอีกรูปแบบหนึ่งที่สเทลลา กง ใช้คือ ชัยชนะของเมืองเล็กต่อมหาอำนาจ ในบทละครขนาดสั้นเรื่อง **Asoka** ผู้แต่งนำประวัติศาสตร์เรื่องเสาทินพระเจ้าอโศกมานำเสนอชัยชนะของเมืองเล็กต่อมหาอำนาจ ตามตำนานการสร้างเสาทิที่จารึกหลักธรรมของพระพุทธเจ้า เริ่มต้นมาจากความต้องการล่าอาณานิคมของพระเจ้าอโศกมหาราช เหลือเพียงเมือง

เกลิงส์ (Kelings) ที่ไม่ยอมแพ้ ประชาชนทั้งเมืองนั่งลงโดยสงบ ปล่อยให้ทหารของพระเจ้าอโศกฆ่าฟัน เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้พระเจ้าอโศกซึ่งเคยต้องการได้เมืองทุกเมืองเป็นอาณานิคม โปรดความบันเทิงจากการต่อสู้ การฆ่าฟัน และการนองเลือด เปลี่ยนพระทัยกลายเป็นผู้ไม่ต้องการเบียดเบียนผู้อื่น (Kon, 2000d) ด้วยความซาบซึ้งในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาทำให้พระองค์จารึกพระธรรมคำสอนลงในเสาหินอโศก แทนการจารึกประวัติการล่าอาณานิคมของพระองค์

การนำเสนอชัยชนะของเมืองเกลิงส์ที่ใช้ความสงบสมหาอำนาจ สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของสิงคโปร์ หลังจากถูกขับออกจากสหพันธรัฐมาลายา และสะท้อนความรู้สึกร่วมของสเตลลา กง ว่า สิงคโปร์เป็นฝ่ายถูกระงับจากมหาอำนาจอย่างมาเลเซีย การนำเสนอภาพการต่อสู้ของชาวเมืองเกลิงส์เน้นย้ำความสำคัญของความสามัคคีที่ช่วยให้ชาติรอด และแสดงความภาคภูมิใจในความสำเร็จของสิงคโปร์ โดยเฉพาะในภาวะที่สิงคโปร์เผชิญกับความขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติและถูกจับจ้องจากมหาอำนาจในภูมิภาค ความสำเร็จของสิงคโปร์ที่เกิดจากปัญญาและความสามัคคีของคนในชาติจึงเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ยิ่งขึ้น

โครงเรื่องการใช้ปัญญาสู่ชัยชนะของเมืองเล็ก ปรากฏในบทละครขนาดสั้นเรื่อง **Runner of the Marathon** ของสเตลลา กง เช่นกัน เนื้อหาของเรื่องกล่าวถึงเมืองเปอร์เซียที่ต้องการครอบครองเมืองเอเธนส์ ชาวเอเธนส์จึงจัดการลงคะแนนเลือกผู้นำ และประกาศหาอาสาสมัครเพื่อวิ่งข้ามเมืองไปแจ้งข่าวให้กับพันธมิตรเพื่อมาช่วยเหลือ (Kon, 2000d) แม้จะมีนักวิ่งมาราธอน ผู้เสียสละวิ่งเพื่อชาติ แต่เมืองเอเธนส์กลับถูกมิตรประเทศปฏิเสธให้ความช่วยเหลือ ในการรบกับเมืองเปอร์เซีย เมืองเอเธนส์จึงจำต้องพึ่งตนเอง ภาวะดังกล่าวสอดคล้องกับสถานการณ์ของสิงคโปร์หลังแยกตนจากสหภาพมาลายาที่พิพาทกับมาเลเซียเรื่องการใช้น้ำจืดและถูกคุกคามจากประเทศอินโดนีเซีย โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากมหาอำนาจในภูมิภาค

บทละครเรื่อง *Runner of the Marathon* แม้จะเป็นบทละครขนาดสั้น แต่ก็มีส่วนสนับสนุนกระบวนการสร้างชาติของรัฐในสามประการคือ เชิดชูระบอบประชาธิปไตยและมติของชุมชน แสดงความเสียสละของบรรพบุรุษ และแสดงความสามารถของชาติเล็กที่มีปัญญา สเตลลา กง นำเสนอว่าการเลือกตั้งผู้นำตามหลักประชาธิปไตย และประชาชนที่พร้อมเสียสละเพื่อประเทศชาติคือหนทางสู่ชัยชนะของชาติเล็ก การตัดสินใจของผู้นำต้องได้รับการยินยอมจากประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ยันตรายรายล้อมเมือง ประชาชนต้องปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ประเทศมีความเข้มแข็ง (Kon, 2000d) ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับรูปแบบการปกครองในยุคก่อร่างสร้างชาติที่รัฐบาลของพรรคกิจประชาเน้นย้ำให้ประชาชนเข้าใจภาวะวิกฤตของสิงคโปร์ เพื่อให้ประชาชนปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐอย่างเคร่งครัด กล่าวได้ว่า ในรวมบทละครชุด *The Immigrant and Other Plays* สเตลลา กง เชิดชูระบอบประชาธิปไตย และแนวทางการสร้างชาติของรัฐอย่างชัดเจน ต่างกับในบทละครเรื่อง *The Trial* ที่เธอวิพากษ์ระบอบเผด็จการประชาธิปไตยของสิงคโปร์

สเตลลา กง ใช้บทละครปลุกใจผู้อ่านให้ประจักษ์ว่า ชาติเล็กที่มีปัญญาและความสามัคคีย่อมสามารถเอาชนะอุปสรรคได้ ในขณะเดียวกันก็สะท้อนสำนึกชาตินิยมของสเตลลา กง ที่ภาคภูมิใจกับความสำเร็จของสิงคโปร์และต้องการให้สิงคโปร์เจริญรุดหน้า บทละครของสเตลลา กง ชุดนี้สอดคล้องกับค่านิยมรัฐที่เน้นย้ำว่าคุณธรรมสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จคือ ความเพียรและการใช้ปัญญา โดยสเตลลา กง ยังคงให้ค่ากับความสำเร็จของชาวจีนและแสดงให้เห็นว่ากระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์ จากหมู่บ้านชาวประมงสู่ประเทศโลกที่หนึ่งนั้นเกิดจากความทุ่มเทและสติปัญญาของชาวจีน

3.2.3. จากเยาวชนสู่พลเมืองสมบูรณ์แบบ: เยาวชนแห่งอุดมรัฐในบทละครเรื่อง The Eldest Brother ของสเตลลา กง และในเรื่องสั้น “The Teacher” “Adeline Ng Ai Choo” และ “Kevin” ของแคทเทอริน ลิม

ในกระบวนการประกอบสร้างสิงคโปร์ให้เป็นอุดมรัฐ รัฐต้องการประชาชนที่สมบูรณ์แบบซึ่งได้รับการหล่อหลอมตั้งแต่เป็นเยาวชน สเตลลา กง และแคทเทอริน ลิม นำเสนอภาพเยาวชนของสิงคโปร์ในสองรูปแบบ สเตลลา กง นำเสนอเยาวชนในอุดมคติของอุดมรัฐ ผู้มีความพากเพียร ขยันอดทน แต่แคทเทอริน ลิม นำเสนอปัญหาของเยาวชนที่เกิดจากความคาดหวังพลเมืองสมบูรณ์แบบของครอบครัวและสังคม นอกจากนี้บทบาทในการปลูกใจประชาชนให้ร่วมสร้างชาติแล้ว สเตลลา กง ยังเป็นนักเขียนสตรีที่ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมแก่เยาวชนอย่างชัดเจน เธอผลิตบทละครสำหรับนักเรียนแสดงเป็นจำนวนมาก และในตอนต้นของบทละครของเธอจะมีส่วนที่ชื่อว่า จดหมายถึงนักเรียน กำกับอยู่เสมอเพื่อสื่อสารกับนักเรียนเรื่องกระบวนการผลิตละครเวที และอธิบายสารที่เธอต้องการสื่อไปยังเยาวชน

ผลงานรวมบทละครสองเล่มแรกของเธอชุด *The Immigrant and Other Plays* และ *Emporium* ในปีค.ศ.1975 เกิดจากการรวบรวมบทละครเวทีสำหรับนักเรียน สเตลลา กง กล่าวว่า บทละครส่วนใหญ่ของเธอนำเสนอปัญหาของปัจเจกบุคคลที่รู้สึกแปลกแยกและขัดแย้งกับสังคม โดยเฉพาะความโดดเดี่ยวของเยาวชน เมื่อปัญหารุนแรงขึ้นและการแก้ไขด้วยคำสั่งสอนไม่ได้ผลจึงต้องแสดงให้เห็นด้วยการแสดงละครเวที (Kon, 2000d) บทละครของสเตลลา กง ที่กล่าวถึงเยาวชนในอุดมคติคือบทละครเรื่อง *The Eldest Brother* สเตลลา กง นำเสนอว่าความอดทนและขยันหมั่นเพียรเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ที่ประสบความสำเร็จ ผ่านตัวละครเด็กชายชาวจีนชื่อ อาฮ็อก (Ah Hock) ที่สูญเสียบิดาและต้องทำหน้าที่เป็นหัวเรือใหญ่ของครอบครัว แต่ด้วยความอดทน พากเพียรและมองโลกในแง่ดีทำให้เขาประสบความสำเร็จในที่สุด

การสูญเสียบิดาของอา ฮ็อค สอดคล้องกับสภาพการณ์ของสิงคโปร์ที่ถูกขับออกจากสหพันธรัฐมาลายา สิงคโปร์ในเวลานั้นมิได้เตรียมพร้อมสำหรับการแยกเป็นประเทศเดี่ยวและอยู่ในภาวะขาดแผ่นดินใหญ่ที่พึ่งพิงเหมือนลูกขาดพ่อ พี่ชายคนโตที่ต้องนำพาแม่และน้องให้อยู่รอดเปรียบได้กับผู้นำของสิงคโปร์ในเวลานั้นที่ต้องนำพาประชาชนให้รอดพ้นวิกฤต ความสำเร็จของสิงคโปร์เกิดจากการอุทิศตนของกลุ่มปัญญาชนชาวจีนที่ยัน อดทนและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก รัฐบาลจึงมุ่งปลูกฝังลักษณะเดียวกันนี้แก่ประชาชน เพราะเมื่อประชาชนพัฒนาตนเองอย่างไม่ย่อท้อ ชาตีกิจจะพัฒนาตามไปด้วย ในบทละครกล่าวถึงการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสของตัวละคร อา ฮ็อค กล่าวว่า เขามีวิธีทำให้ตนเองมีความสุขด้วยการคุ้ยไม้ถึงความสนุกที่ได้รับจากการทำงานหนัก แทนที่จะกล่าวถึงความทุกข์ยากที่ตนได้รับ (Kon, 2000d)

คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็นต่อกระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์ในเวลานั้นที่ยังคงมีประชากรยากจนและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา สเตลลา กง เน้นย้ำว่าหากบุคคลไม่ย่อท้อและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ย่อมมีหนทางประสบความสำเร็จ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้แต่งยังคงให้ตัวละครที่ประสบความสำเร็จเป็นเด็กชายชาวจีน สะท้อนว่าความขยันและอดทนเป็นคุณสมบัติของชาวจีน และแสดงลักษณะสังคมจีนเป็นใหญ่ของสิงคโปร์ ดังคำกล่าวของอา ฮ็อค ว่าในครอบครัวนี้เขา คือ พี่ชายคนโต (Kon, 2000d) เปรียบได้กับประชากรเชื้อสายจีนที่เป็นพี่ใหญ่ของสังคมพหุชาติพันธุ์ ความสำเร็จของเด็กชายชาวจีนจึงเป็นการเน้นย้ำอีกครั้งว่า ความอดทนและอุตสาหะคือลักษณะของพลเมืองในอุดมคติซึ่งมีชาวจีนเป็นต้นแบบ

การที่รัฐเร่งให้ประชาชนพัฒนาตนเป็นพลเมืองในอุดมคติ ทำให้เกิดการแข่งขันสูงในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่ได้รับความกดดันจากผู้ปกครองและโรงเรียน ผลพวงประการหนึ่งของการมุ่งความสำเร็จคือพฤติกรรมเคียซู (Kiasu) หมายถึงการกลัวความผิดพลาดล้มเหลวหรืออีกนัยหนึ่งหมายถึง ความต้องการประสบความสำเร็จมากกว่าผู้อื่น โดยเฉพาะในวงการการศึกษา ผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมเคียซูจะแสดงออกด้วยการซื้อหนังสือนอกเหนือจากหนังสือของโรงเรียน

เพื่อให้บุตรหลานทำคะแนนได้มากกว่าผู้อื่น และจะพึงพอใจเป็นอย่างมากเมื่อบุตรหลานได้คะแนนมากที่สุดในช่วงเรียน ลักษณะดังกล่าวส่งผลให้เด็กที่ไม่สามารถทำได้ตามที่ผู้ปกครองคาดหวังพยายามหนีปัญหาด้วยการหลบซ่อน การแอบแก้ไขคะแนนสอบ การพยายามขอคะแนนเพิ่มจากครู และในกรณีร้ายแรงที่สุดคือการฆ่าตัวตาย เพราะไม่กล้าเผชิญกับความล้มเหลว (Kon, 2000d)

นอกจากการเป็นนักเขียน แคทเทอรีน ลิม เคยทำงานในกระทรวงศึกษาธิการของสิงคโปร์ เธอเป็นหัวหน้าโครงการของสถาบันพัฒนาหลักสูตรแห่งชาติ และเป็นอาจารย์พิเศษวิชาวรรณคดีและภาษาศาสตร์เชิงสังคม ให้กับสถาบัน Regional English Language Centre จนถึงปีค.ศ.1992 การเป็นผู้ร่ำหวอดในวงการการศึกษาทำให้แคทเทอรีน ลิม ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบการเรียนการสอนของสิงคโปร์ และผลกระทบที่เกิดกับเยาวชนสิงคโปร์ ประเด็นหลักที่แคทเทอรีน ลิม นิยมนำเสนอในเรื่องสั้นคือ ระบบการศึกษาของสิงคโปร์ที่ไม่เอื้อให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้วยคะแนนสอบเป็นหลัก ทำให้นักเรียนได้รับความกดดันสูงในเรื่องสั้น “The Teacher” แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์การเรียนการสอนในโรงเรียนว่ามุ่งเน้นให้นักเรียนทำคะแนนสอบได้สูง แต่ละเลยหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเยาวชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สืบเนื่องจากระบบการศึกษาของสิงคโปร์กำหนดให้มีการวัดผลภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมที่เรียกว่า General Certificate of Education หรือที่นิยมเรียกว่า GCE O-level การสอบนี้ควบคุมโดย University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) ของประเทศอังกฤษ ส่วนการสอบวิชาสังคมศึกษาและภาษาแม่ทั้งสามภาษา (จีน มาเลย์ ทมิฬ) จะจัดสอบโดยกระทรวงศึกษาธิการของสิงคโปร์ คะแนนสอบภาษาอังกฤษ GCE มีความสำคัญต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของชาวสิงคโปร์ เพราะถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าสู่การศึกษาสายอาชีพ และสายสามัญ รวมถึงการสมัครงานที่ส่วนใหญ่ระบุว่าต้องมีคะแนนสอบ GCE ในระดับโอ (O-level) แม้ในนโยบายจับคู่ของหน่วยงานพัฒนาสังคม ในปีค.ศ.1984 ก็ยังระบุว่าเป็นการจับคู่ให้กับผู้ที่ได้คะแนนสอบ GCE ระดับโอเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ระบบการเรียนการสอนในชั้นมัธยม

ของสิงคโปร์จึงมุ่งเน้นให้เด็กนักเรียนสามารถทำคะแนนสอบ GCE ให้ได้มากที่สุด มากกว่าจะมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ในเรื่องสั้น “The Teacher” กล่าวถึงความกุ่มใจของครูมัธยมที่ต้องการฝึกให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ตามมาตรฐานการสอบ GCE แต่นักเรียนหญิง ตัน เกียค เป็ง (Tan Geok Peng) กลับเขียนเรียงความที่ผิดไปจากหัวข้อและหลักไวยากรณ์โดยสิ้นเชิง

She was supposed to write a story with the title ‘The Stranger’ and all she did was write a great deal of trash about her father- ‘He canned me everytime, even when I did not do wrong things still he canned me’-she means ‘canned’ of course-’...This composition is not only grossly ungrammatical but out of point. I had no alternative but to give her an F9 straightaway.

(C. Lim, 1978)

ในเรียงความเรื่องคนแปลกหน้า (The Stranger) เด็กหญิงเล่าถึงปัญหาความรุนแรงภายในครอบครัวที่เธอถูกบิดาทุบตีทั้งที่ไม่มีความผิด แต่กลุ่มครูที่ช่วยกันตรวจงานของตัน เกียค เป็ง กลับพ่วงความสนใจไปที่ไวยากรณ์ และความสอดคล้องกับหัวข้อเรียงความ แคทเทอร์ลิน ลิม แสดงให้เห็นการรับสารแบบผิวเผินของกลุ่มครู แทนที่การสนใจค้นหาเนื้อหาของสารที่เด็กต้องการสื่อ การที่เด็กหญิงตั้งชื่อเรียงความว่าคนแปลกหน้า ทั้งที่เขียนถึงพ่อของตน สะท้อนว่า ในสังคมที่มีการแข่งขันสูงและมุ่งความสำเร็จ ครอบครัวสูญเสียสายสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก สมาชิกในบ้านกลายเป็นคนแปลกหน้าที่ห่างเหินและกระทำความรุนแรงต่อกัน เพราะความตึงเครียด อีกนัยหนึ่ง คนแปลกหน้าสื่อถึงความแปลกแยกที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียน เด็กนักเรียนที่ไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐานจะถูกวิพากษ์และกลายเป็นสิ่งแปลกแยกจากเด็กที่สำเร็จในสายตาของครู

แคทเทอร์ลิน ลิม ใช้การอ่านแต่ไม่เห็น และการสังเกตเห็นแต่ไม่เข้าใจ ของกลุ่มครูเพื่อเสียดสีผู้ใหญ่ที่ไม่รับรู้ความทุกข์ของเยาวชน ทั้งที่ในเรียงความเด็กหญิงเล่าถึงความทุกข์ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว แต่ครูกลับเพ่งเล็งไปที่การใช้คำผิดไวยากรณ์ ผู้แต่งเลือกใช้คำที่แสดงถึงความรุนแรงในครอบครัวอย่างชัดเจนคือคำว่า *caned* ที่หมายถึงการเขี่ยนตี เพื่อเสียดสีครูที่เพิกเฉยต่อความรุนแรงที่ปรากฏผ่านการบอกเล่าของเด็ก การที่เรื่องเล่าของเด็กหญิงหรือ Her-story ไม่สามารถส่งสารไปยังผู้มีอำนาจมากกว่าในสังคมคือผู้ใหญ่ แสดงความย้อนแย้งของการมองเห็นความทุกข์ของเพื่อนมนุษย์ แต่กลับไม่รับรู้ ลักษณะดังกล่าวเป็นผลพวงจากสังคมที่คาดหวังความสมบูรณ์แบบและแข่งขันสูงแบบตัวใครตัวมัน ทำให้ความใส่ใจในความทุกข์ของผู้อื่นลดน้อยลง ผู้ที่ไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังของสังคมจะถูกทอดทิ้งไว้เบื้องหลัง

ความเพิกเฉยของกลุ่มครูอีกประการหนึ่งคือ ครูทุกคนสังเกตเห็นว่า ตัน เกียค เบ็ง มีปัญหาบุคลิกภาพคือ ซื่อายและขลาดกลัวอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ไม่ได้ค้นหาสาเหตุของความผิดปกตินั้น การไม่รับรู้ของครูสะท้อนว่า ระบบการเรียนการสอนที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของคะแนนสอบทำให้ครูละเลยหน้าที่ในการเป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียน แม้ในตอนจบที่เด็กหญิงกระโดดตึกฆ่าตัวตาย ครูก็ยังคงแสดงความไม่รู้ ด้วยการกล่าวว่า ถ้าเพียงแต่ ตัน เกียค เบ็ง บอกเล่าปัญหาของเธอให้ครูได้ทราบบ้าง เรื่องราวก็คงไม่จบลงเช่นนี้ ซึ่งย้อนแย้งกับการที่เด็กหญิงบอกเล่าปัญหาของเธออย่างชัดเจนในเรียงความ (C. Lim, 1978) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนผลพวงจากระบวนการเร่งสร้างชาติคือ พ่อแม่เร่งสร้างฐานะ เมื่อเกิดความเครียดก็ระบายด้วยความรุนแรงกับเด็ก โรงเรียนมุ่งความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาของรัฐ จนละเลยปัญหาทางด้านจิตใจของเยาวชน เหล่านี้คือสิ่งที่แคทเทอร์ลิน ลิม ตั้งคำถามกับระบบการศึกษาของสิงคโปร์ว่ากำลังดำเนินมาถูกทางแล้วหรือไม่ และวิธีการดังกล่าวจะสามารถสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองสมบูรณ์แบบของอูตมรัฐ หรือกลายเป็นพลเมืองที่ทุกข์ทรมานจากความคาดหวังของสังคม

ความคาดหวังเยาวชนที่สมบูรณ์แบบ ทำให้ระบบการศึกษาของสิงคโปร์ตัดสินเยาวชนจากผลคะแนนสอบเป็นหลัก แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอปัญหาเด็กนักเรียนฆ่าตัวตายเพราะคะแนนสอบไว้ในเรื่องสั้น “Adeline Ng Ai Choo” ผู้แต่งเริ่มเรื่องด้วยรูปแบบการพาดหัวข่าวว่า นักเรียนหญิงผู้ถูกครูปฏิเสธให้คะแนนหนึ่งคะแนน กระโดดตึกตาย “STUDENT, REFUSED ONE MARK MORE BY TEACHER, PLUNGES TO DEATH” (C. Lim, 1980) หลังข่าวการตายของอะเดลีน (Adeline) ครูประจำชั้นของเธอเขียนจดหมายไปชี้แจงกับหนังสือพิมพ์ New Nation ว่าเธอปฏิเสธไม่ให้คะแนนเด็กหญิงเพราะไม่ต้องการคอร์ปชั่น การที่ผู้แต่งใช้ชื่อหนังสือพิมพ์ว่า New Nation สะท้อนว่าในชาติใหม่ มีปัญหาสังคมที่สืบเนื่องมาจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จ และการแข่งขันระหว่างประชาชน โดยเฉพาะพฤติกรรมเคียดชังคือ การกลัวความล้มเหลวทั้งของตนและสมาชิกในครอบครัว ดังที่ปรากฏในเรื่องคะแนนสอบของเยาวชน มิได้เป็นการวัดผลทางการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงความสำเร็จของผู้ปกครองด้วย

Mum loves me so much-she says she will die if I don't pass the exams because it will be a great shame and Father, he will be the laughing-stock of friends whose children are very clever and study hard. I want to be clever, very clever for sake of my dear parents who love me and sacrifices for my sake. I must STUDY! STUDY! STUDY! I must do well in the exams and make my parents happy.

(C. Lim, 1980)

แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอผ่านมุมมองและน้ำเสียงของเด็ก เพื่อเสียดสีการกระทำของพ่อแม่ในถ้อยคำของอะเดลีนมีคำว่า พ่อแม่รักฉันมาก พ่อแม่เสียสละเพื่อฉัน แต่การกระทำของพ่อแม่ที่ปรากฏกลับเป็นการกระทำเพื่อตนเอง สะท้อนค่านิยมที่ว่า ผลสอบและความฉลาดของลูกคือความสำเร็จของพ่อแม่ อีกทั้งความรักของพ่อแม่กลายเป็นสิ่งที่ลูกต้องแลกเปลี่ยนด้วยผลการเรียนที่ดี

แม้อะเดลินจะเสียชีวิตไปแล้ว แต่ผู้แต่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองยังคงไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดและไม่ยอมรับว่าเป็นความผิดพลาดของตน ดังคำกล่าวของพ่อว่า ฉันแค่ต้องการให้ลูกเป็นคนสำคัญในสังคม และประสบความสำเร็จ (C. Lim, 1980) คำว่าฉันต้องการ แสดงให้เห็นว่าเป็นความต้องการของพ่อแม่ มิใช่ของบุตร และการเป็นบุคคลประสบความสำเร็จที่พ่อแม่กล่าวถึงก็จำกัดอยู่แค่ผลคะแนนสอบเท่านั้น

มิได้มีเพียงแต่พ่อแม่ที่ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ความตายของเด็กนักเรียนก็ได้ทำให้โรงเรียนปรับเปลี่ยนระบบการเรียนการสอนเช่นกัน ตรงกันข้าม โรงเรียนกลับมุ่งประเด็นไปที่การประกาศผลคะแนนสอบและการแก้ข่าวกับหนังสือพิมพ์ (C. Lim, 1980) แสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของตนมากกว่าการแก้ปัญหาทางด้านจิตใจของเยาวชน การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุทำให้ความกดดันที่เยาวชนได้รับจากระบบการศึกษาไม่ได้รับการแก้ไข แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอว่าระบบการศึกษาที่มุ่งผลคะแนนทำให้เยาวชนหวาดกลัวความล้มเหลว เมื่อทำไม่ได้ตามความคาดหวังของครอบครัวและสังคม เด็กจะรู้สึกผิดต่อครอบครัวและพยายามหลีกเลี่ยงความจริงในเรื่องสั้น “Kevin” แคทเทอร์ลิน ลิม วิพากษ์ค่านิยมของผู้ปกครองเชื้อสายจีนที่ต้องการให้บุตรเป็นที่หนึ่งของห้องเรียน

แคทเทอร์ลิน ลิม เปิดเรื่องด้วยการแสดงความเข้มงวดของมารดาที่ห้ามมิให้บุตรชายเล่นกีฬาหรือวาดภาพ แต่ต้องการให้บทวนวิชาวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ (C. Lim, 1980) สะท้อนว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับทักษะทางวิชาการมากกว่าการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของบุตร นอกจากนี้ ยังมีค่านิยมว่าบุตรของตนต้องทำคะแนนได้มากที่สุดในระดับเรียน ค่านิยมดังกล่าวเป็นผลพวงจากลักษณะเศรษฐานะ เศรษฐกิจได้หมายถึงเฉพาะการกลัวความล้มเหลวเท่านั้น แต่ยังหมายถึงความต้องการได้มากกว่าปกติ ในระบบการศึกษา ผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมเศรษฐานะจะมีค่านิยมว่าบุตรหลานของตนต้องได้คะแนนมากกว่าผู้อื่น และจะรู้สึกสมปรรานาเมื่อบุตรมีคะแนนสูงที่สุดในชั้นเรียน ลักษณะดังกล่าวปรากฏในเหตุการณ์ที่เควินได้คะแนนสอบคิดเป็น 95% ซึ่งเป็นคะแนนที่สูง

แต่มารดายังคงไม่พอใจเพราะตัน มง ฉีเยว (Tan Mong Chiaw) เพื่อนร่วมชั้นยังคงได้คะแนนมากกว่าเควิน แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองมีได้อยู่ที่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของเด็ก แต่กลับอยู่ที่การได้คะแนนมากที่สุดในชั้นเรียน

นอกจากการวัดผลด้วยคะแนนจะสะท้อนความคาดหวังที่ล้นเกินของผู้ปกครองแล้ว การแข่งขันในห้องเรียนยังเป็นภาพสะท้อนของสังคมสิงคโปร์ในยุคก่อร่างสร้างชาติที่มีการแข่งขันสูง ผู้ปกครองมิได้สอนเด็กเรื่องมิตรภาพในชั้นเรียน แต่กลับปลูกฝังให้เด็กมีทัศนคติว่าเพื่อนคือคู่แข่งและยังแฝงนัยของอคติระหว่างชาติพันธุ์ เนื่องจากเพื่อนสนิทของเควิน ตัน มง ฉีเยว คือเด็กชายที่มาจากครอบครัวชาวจีนที่ใช้ภาษาจีน และราวินดราน พิลไล (Ravindran Pillai) เป็นเด็กชายเชื้อสายทมิฬ การที่แม่ปลูกฝังให้เควินเอาชนะเด็กชายทั้งสอง สะท้อนลำดับชั้นในสังคมสิงคโปร์คือ ชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกคือชนชั้นกลางที่มีสถานภาพสูงกว่าชาวจีนที่ได้รับการศึกษาแบบจีน โดยที่ชาวสิงคโปร์เชื้อสายทมิฬยังมีสถานภาพต่ำสุดในสังคม การที่บุตรหลานชาวจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษพ่ายแพ้ต่อเด็กชาวทมิฬ ย่อมหมายถึงการเสียน้ำหน้าของชาวจีนด้วย ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า ระบบการศึกษาที่ต้องการสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่สมบูรณ์แบบ แต่กลับส่งผลในด้านลบคือ เยาวชนสูญเสียความคิดสร้างสรรค์ มิตรภาพในชั้นเรียน และความสุขจากการเรียนรู้ ดังภาพเยาวชนที่ปรากฏในงานของแคทเทอร์ลิน ลิม มิใช่เยาวชนที่สมบูรณ์แบบ แต่เป็นเยาวชนที่ล้มเหลว ผิดพลาด และมีลักษณะเคียดชัง ซึ่งตรงข้ามกับลักษณะพลเมืองในอุดมคติของรัฐ

ในยุคก่อร่างสร้างชาติที่รัฐบาลต้องการสร้างสิงคโปร์ให้เป็นรัฐที่สมบูรณ์แบบ สเตลลา กง สนับสนุนการทำงานของรัฐคือหลักผู้นำที่ดีมีคุณธรรม แต่ก็วิพากษ์ลักษณะครอบงำของกลุ่มปัญญาชนเชื้อสายจีนที่เริ่มเป็นเผด็จการมากยิ่งขึ้น ชูเจิน คริสทีน ลิม วิพากษ์ความสมบูรณ์แบบของอุดมรัฐว่า ลิดรอนเสรีภาพของประชาชนและมุ่งสู่ความเป็นเผด็จการเต็มรูปแบบ แต่อีกด้านหนึ่ง แคทเทอร์ลิน ลิม และสเตลลา กง ก็สนับสนุนกระบวนการสร้างชาติของรัฐ สเตลลา กง ใช้บทละครเพื่อปลุกใจประชาชนให้ร่วมสร้างชาติ ด้วยการใช้โครงเรื่องการสร้างตัวสู่ความร่ำรวยของชาวจีนอพยพ บทละคร

ที่ปลูกฝังความเพียรให้กับเยาวชน และบทละครที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติด้วยการนำเสนอความสำเร็จของสิงคโปร์ ในฐานะชาติเล็กที่ใช้ปัญญาเอาชนะอุปสรรค แต่แคทเทอรีน ลิม เล็งเห็นว่าระบบการศึกษาที่ต้องการสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองสมบูรณ์แบบ ทำให้เยาวชนขาดความคิดสร้างสรรค์ มิตรภาพ และมีลักษณะเฉยชู่ ตามที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า แม้นักเขียนสตรีทั้งสามจะสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล แต่ก็เริ่มมองเห็นปัญหาสังคมที่เกิดจากรัฐนิยม ซึ่งจะนำมาสู่การวิพากษ์ปัญหาของอุดมรัฐที่เข้มข้นยิ่งขึ้น

3.3. บทวิพากษ์ความย้อนแย้งแห่งอุดมรัฐ

กระบวนการสร้างชาติของสิงคโปร์ในปี.ศ.1965 รัฐบาลใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบเพราะเล็งเห็นว่าการสนับสนุนวัฒนธรรมชาติพันธุ์เพียงอย่างเดียวจะทำให้ประชาชนพลาดโอกาสในการเรียนรู้ตะวันตก และอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้นำอย่างลี กวน ยู ถูกหล่อหลอมจากระบบการศึกษาแบบอังกฤษตั้งแต่วัยเยาว์ และผ่านการศึกษาในต่างประเทศ ทำให้เขาได้รับอิทธิพลด้านการเมืองการปกครองจากตะวันตก ทั้งแนวคิดสังคมนิยมของอาร์โนลด์ ทอยน์บี และอุดมรัฐของเพลโต ในด้านการศึกษา รัฐบาลส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาแบบตะวันตกโดยใช้มาตรฐานของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ในด้านเศรษฐกิจ สิงคโปร์อ้างอิงกับระบบเศรษฐกิจและตลาดโลก ทำให้ปัญหาเศรษฐกิจในภูมิภาคส่งผลกระทบต่อสิงคโปร์ น้อยกว่าประเทศอื่น ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในกระบวนการสร้างอุดมรัฐ สิงคโปร์ใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบของการพัฒนา แต่ในอีกด้านหนึ่ง ลี กวน ยู ยังคงยึดมั่นในลัทธิขงจื้อที่สนับสนุนให้ประชาชนเชื่อมั่นในความสามารถของผู้นำ และทำให้สังคมที่มีชาวจีนเป็นใหญ่มีระเบียบ รัฐบาลจึงพยายามผลักดันให้ลัทธิขงจื้อเป็นอุดมการณ์แห่งชาติ

ในปี.ศ.1970 รัฐเขตชุมชนจิ้นเพื่อเป็นการถ่วงดุลการรับวัฒนธรรมตะวันตก ด้วยการนำลัทธิขงจื้อและภาษาจีนแมนดารินเป็นเครื่องปลูกฝังรากเหง้าทางวัฒนธรรมให้กับเยาวชน กระบวนการเขตชุมชนจิ้นของรัฐบาลก่อให้เกิดความย้อนแย้งสามประการ ประการแรกคือ

การเชิดชูวัฒนธรรมจีนมีส่วนสนับสนุนกลุ่มอภิชนจีน ซึ่งขัดต่อหลักพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียมกันตามที่สี กวน ยู เคยประกาศไว้ในตอนแยกเป็นรัฐเอกราช ประการต่อมาคือ ประชาชนที่ได้รับการสนับสนุน ให้รับวัฒนธรรมตะวันตกทางการศึกษาและการใช้ภาษา เกิดความสับสนและไม่คุ้นชินกับ วัฒนธรรมจีนที่รัฐพยายามปลูกฝัง ดังที่ปรากฏว่า นโยบายพูดจีนแมนดารินต้องล้มเลิกไปในเวลา อันรวดเร็ว ส่วนหนึ่งเพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังคงนิยมตะวันตก ประการสุดท้าย กระบวนการเชิดชู วัฒนธรรมจีนมาพร้อมกับแนวคิดบุรุษเป็นใหญ่และอำนาจปีศาจปีศาจไทย ซึ่งขัดแย้งกับการสนับสนุน สตรีสังคมนิยมให้มีโอกาสเท่าเทียมบุรุษ นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์กระบวนการสร้างอุดมรัฐที่มีความ ย่อนแ่ง ดังนี้

3.3.1. การเชิดชูจีนกับความชื่นชมตะวันตกในนวนิยายเรื่อง The Serpent's Tooth ของแคทเทอรีน ลิม

การใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบในการสร้างชาติทำให้ประชาชนสิงคโปร์ถูกหล่อหลอมด้วยระบบ การศึกษาแบบตะวันตก และเสียสมดุลในการรับวัฒนธรรม ชนชั้นกลางของสิงคโปร์ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักและมีรสนิยมแบบตะวันตก รัฐบาลสิงคโปร์ตระหนักถึงปัญหาการปฏิเสธ วัฒนธรรมบรรพบุรุษของประชาชนจึงประกาศนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนในปีค.ศ.1970 แต่กลับ ไม่ได้ได้รับความนิยมจากประชาชน เนื่องจากชาวจีนรุ่นใหม่คิดว่าวัฒนธรรมบรรพบุรุษเป็นเรื่องที่ ห่างไกลจากชีวิตประจำวันของตน แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์นโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนของรัฐว่า ย่อนแ่งกับการใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบในการสร้างชาติ และทำให้เกิดการปะทะทางค่านิยมตะวันตก และตะวันออกในประชาชนสิงคโปร์รุ่นหลัง เธอนำเสนอประเด็นดังกล่าวผ่านความขัดแย้งภายใน ครอบครัวจีนระหว่างแม่สามีชนนิยมจีนกับลูกสะใภ้ผู้นิยมตะวันตก

ในนวนิยายเรื่อง The Serpent's Tooth ที่ตีพิมพ์ในปีค.ศ.1982 แคทเทอรีน ลิม ดำเนิน เรื่องด้วยปมความขัดแย้งระหว่างแม่สามีกับลูกสะใภ้ ผ่านมุมมองของตัวละครเอก แองเจลา (Angela)

ผู้เป็นลูกสะใภ้ที่เล่าเรื่องราวภายในครอบครัว ตัวละครแม่สามีในเรื่องไม่ปรากฏชื่อเต็ม แต่ปรากฏผ่านการเรียกขานของแองเจลาว่า แม่แก่ "Old Mother" หรือ "The Old One" เท่านั้น (C. Lim, 1982) การจงใจไม่เรียกขานแม่สามีด้วยชื่อจริง แสดงความต่อต้านแม่สามีของลูกสะใภ้ และสะท้อนภาวะที่ผู้สูงวัยไร้ความสำคัญในครอบครัว ตัวละครแม่สามีกับลูกสะใภ้ถูกนำเสนอในลักษณะคู่ตรงข้ามคือ แม่สามีเป็นตัวแทนของชนบนิยมนจีนและเรื่องเหนือธรรมชาติ ส่วนแองเจลาเป็นตัวแทนของสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ นิยมตะวันตกและวัตถุนิยม ความสุดโต่งของตัวละครทั้งสองทำให้เกิดความขัดแย้งและการตัดสายสัมพันธ์กับบรรพบุรุษของแองเจลาในเวลาต่อมา

แคทเทอรีน ลิม บรรยายลักษณะของแองเจลาว่าเป็นผู้นิยมตะวันตกแบบสุดโต่ง ทั้งการศึกษา การแต่งกายและค่านิยม โลกที่แองเจลาสร้างขึ้นภายในบ้านล้วนได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก โดยเฉพาะเครื่องเรือนและวิธีการตกแต่งบ้านตามแบบนิตยสารตะวันตก มีเพียงเตียงนอนของแม่สามีที่ได้รับตกทอดมาจากบรรพบุรุษเท่านั้นที่ทำให้โลกตะวันตกที่เธอสร้างขึ้นไม่สมบูรณ์ แองเจลาจึงหาโอกาสกำจัดเตียงนอนของแม่สามีเพราะเชื่อว่าหากไม่มีเตียงอยู่ในบ้าน เธอจะไม่ฝันร้ายอีกต่อไป (C. Lim, 1982) เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า เตียงนอนมิได้เป็นเพียงเครื่องเรือน แต่เป็นสัญลักษณ์ของชนบนิยมนจีนที่หลอกหลอนชาวจีนรุ่นใหม่ที่ถูกทำให้เป็นตะวันตก ชาวจีนกลุ่มนี้เผชิญภาวะจิตสำนึกทวิลักษณ์ ที่สำนึกจีนปะทะกับสำนึกตะวันตก เนื่องจากพวกเขาถูกหล่อหลอมด้วยระบบการศึกษาแบบอังกฤษ ดังที่แองเจลาแสดงความอึดอัดที่ไม่สามารถอ้างสำนึกตะวันตกได้โดยสมบูรณ์ แต่กลับถูกชนบนิยมนจีนที่มีเตียงนอนโบราณเป็นสัญลักษณ์ มากกระตุ้นสำนึกว่าเธอคือลูกหลานจีน การพยายามกำจัดเตียงนอนของแม่สามีจึงเปรียบได้กับการพยายามกำจัดสำนึกจีนของแองเจลาซึ่งสะท้อนปัญหาทางวัฒนธรรมของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนรุ่นใหม่

แคทเทอรีน ลิม นำเสนอปัญหาการรับวัฒนธรรมของชาวจีนรุ่นใหม่ ผ่านตัวละครเชื้อสายจีนสามรุ่นคือ ประชากรรุ่นอพยพ ประชากรรุ่นลูกและประชากรรุ่นหลาน แองเจลาและสามีคือประชากรรุ่นที่ถือกำเนิดในแผ่นดินสิงคโปร์และได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ เธอแสดงออกชัดเจนว่าให้

ความสำคัญกับการศึกษาแบบตะวันตก โดยเฉพาะด้านภาษาและวรรณคดีอังกฤษ และปลูกฝังให้บุตรได้รับการศึกษาตามแบบตะวันตกเช่นกัน ตามแนวคิดของโฮมิ บาร์บาร์ท การรับวัฒนธรรมในยุคอาณานิคมทำให้ประชาชนอาณานิคมมีลักษณะพันทาง ลักษณะพันทางเกิดจากการรับวัฒนธรรมของเจ้าอาณานิคมไว้ในอัตลักษณ์ของตน ทำให้อัตลักษณ์ที่เกิดขึ้นใหม่มีลักษณะพันทางระหว่างวัฒนธรรมของตนกับของเจ้าอาณานิคม การปะทะระหว่างแองเจลาและแม่สามมีคือภาพแทนสำนึกวัฒนธรรมพันทางของประชากรสิงคโปร์รุ่นลูกที่ไม่สามารถอ้างสำนึกวัฒนธรรมเดียวได้

แคทเทอร์ลิน ลิม แสดงให้เห็นว่าประชากรรุ่นลูก มีทั้งผู้ที่ต้องการสืบทอดและผู้ที่ปฏิเสธอัตลักษณ์จีนที่ส่งผ่านมาทางบรรพบุรุษในครอบครัว แองเจลาคือผู้ที่อยู่ในกลุ่มปฏิเสธ เธอพยายามกีดกันบุตรชายทั้งสองไม่ให้เข้าใกล้ผู้เป็นย่า จุดนี้สามารถตีความว่าเป็นการปฏิเสธอัตลักษณ์จีนมิให้สืบทอดต่อไปยังประชากรรุ่นหลัง อีกนัยหนึ่ง เธอไม่ต้องการให้ประชากรรุ่นลูกเผชิญความสับสนทางอัตลักษณ์เช่นเธอจึงพยายามควบคุมให้ลูกได้รับวัฒนธรรมตะวันตกเพียงวัฒนธรรมเดียว บุตรชายของแองเจลามีทั้งผู้ที่ยอมรับอัตลักษณ์จีนและผู้ปฏิเสธ มาร์ค (Mark) บุตรชายคนโตต่อต้านวัฒนธรรมและความเชื่อของย่าอย่างรุนแรง ดังที่ปรากฏในเรียงความสองเรื่องของเขา ในหัวข้อญาติของฉัน (My Relatives) และไสยศาสตร์ (Superstitions) ในเรียงความ มาร์ควิพากษ์ความเชื่อไสยศาสตร์ของย่าว่าทำให้เขาต้องมีลูกที่เป็นออทิสติก เนื่องจากย่าเชื่อว่าดวงชะตาของลุงบ๊อค (Uncle Bok) ชัดกับแม่ที่แท้จริง นางจึงต้องรับเขาเป็นบุตรบุญธรรม (C. Lim, 1982)

การวิพากษ์ของมาร์คแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อไสยศาสตร์ ผู้พิการ และสตรีสูงวัยถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะด้อยและแปลกแยกสำหรับมาร์ค ในขณะที่เขาให้ค่ากับองค์ความรู้ตะวันตก มาร์คมักปรากฏตัวพร้อมหนังสือวิทยาศาสตร์หรือหนังสือพิมพ์อยู่เสมอ สะท้อนว่าองค์ความรู้ตะวันตกได้รับการเชิดชูว่าเป็นเครื่องแสดงสถานภาพชาวจีนชั้นสูง ต่างกับชาวจีนชนชั้นล่างที่ยังคงเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ ตามที่ปรากฏในเรียงความเรื่องไสยศาสตร์ ของมาร์ค ดังนี้

My grandmother says that to dream of human excreta is a sign of coming luck...Why didn't you write just "shit", Mark? It's easier, but her brother had merely said 'Don't be crude.'

(C. Lim, 1982)

มาร์คบรรยายว่า ในวันที่เราท่อมดวงจันทร์ ย่าจะสวดมนต์และตีระฆังเพื่อให้เกิดเสียงดังขับไล่ราหู และยายยังมีความเชื่อว่าการฝันเห็นอุจจาระคือสัญญาณของความโชคดี การที่มาร์คบรรยายการกระทำของย่าว่าเป็นเรื่องตลก งามายและไร้เหตุผล แสดงให้เห็นการกดทับวัฒนธรรมจีนให้ด้อยมาร์คคือภาพแทนของประชากรจีนที่เลียนแบบเจ้าอาณานิคม โดยรับเอาสถานะของเจ้าอาณานิคมไว้ในตัว เพื่อใช้กดทับชาวจีนชนบนิยม แทนที่การกดทับของเจ้าอาณานิคม โดยที่พวกเขาไม่ตระหนักรู้ว่าตนเองคือผู้ถูกวัฒนธรรมตะวันตกครอบงำ

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ แคทเทอรีน ลิม ให้มาร์คแสดงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ซับซ้อนกว่าปกติ ตัวอย่างคือการใช้คำว่า "human excreta" ที่หมายความว่าของเสียที่ถูกขับจากร่างกายมนุษย์แทนคำว่า "shit" ที่หมายถึงอุจจาระ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่จงใจให้ซับซ้อนของมาร์ค แผงนัยของความเหนือกว่าทางชนชั้นของชาวจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ แต่อีกด้านหนึ่งก็เผยให้เห็นความพยายามเลียนแบบตะวันตกที่ล้นเกินและไม่แนบเนียน เพราะชาวตะวันตกไม่ใช่คำว่า human excreta เมื่อกล่าวถึงอุจจาระ แสดงให้เห็นความพยายามเลียนแบบตะวันตกของชาวจีนที่ยังคงเผยความไม่ใช่ให้ปรากฏอยู่เสมอ นอกจากนี้ การที่มาร์คเลือกใช้คำว่าของเสียจากร่างกายมนุษย์เพื่อแสดงความรู้สึก ยังย้อนแย้งกับการกระทำของมาร์คที่หลบหลู่ดูถูกയാตลอดเนื้อหาของเรื่องความ และย้อนแย้งกับการปลุกฝังเรื่องความกตัญญูต่อบรรพบุรุษที่รัฐบาลสนับสนุนในลัทธิขงจื้อ

แคทเทอรีน ลิม ใช้ตัวละครมาร์คสะท้อนการปลูกฝังวัฒนธรรมจีนแบบผิวเผินของรัฐ ดังที่ปรากฏเมื่อมาร์คเป็นตัวแทนประกวดสุนทรพจน์ระดับประเทศในหัวข้อความกตัญญู เขาเลือกเริ่มต้นสุนทรพจน์ด้วยกวีนิพนธ์ภาษาจีนแมนดาริน และต่อยอดเรื่องราวจากบทละครเรื่อง **King Lear** ของเชกสเปียร์ ที่นำเสนอแก่นเรื่องความกตัญญู เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายพูดจีนแมนดารินและลัทธิขงจื้อที่รัฐสนับสนุน การที่ผู้แต่งเลือกให้มาร์ค ผู้ต่อต้านบรรพบุรุษอย่างชัดเจนเป็นผู้กล่าวสุนทรพจน์เรื่องความกตัญญู ทำให้ความย้อนแย้งระหว่างการกระทำและคำพูดของตัวละครเด่นชัดยิ่งขึ้น แคทเทอรีน ลิม ฉายภาพความกตัญญูที่เป็นเพียงลมปาก แต่มิได้หยั่งรากลึกลงในจิตใจของชนรุ่นหลัง สถานการณ์ดังกล่าวเปรียบได้กับการกำหนดนโยบายพูดจีนแมนดารินของรัฐบาลในปีค.ศ.1979 ที่ได้รับการต่อต้านจากประชาชนที่ไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมจีนและยังคงนิยมตะวันตก

นโยบายพูดจีนแมนดาริน เกิดจากความนิยมส่วนตัวของลี กวน ยู ที่หันกลับไปศึกษาภาษาจีนแมนดารินอย่างจริงจังอีกครั้งหลังจากขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี เขาเห็นว่าภาษาจีนแมนดารินเป็นเครื่องหมายของวัฒนธรรมจีนชั้นสูง ทั้งหลักปรัชญา วรรณคดีและประวัติศาสตร์ของจีน การศึกษาภาษาจีนแมนดารินจะช่วยให้ประชากรสิงคโปร์เชื้อสายจีนได้รับองค์ความรู้ตะวันออกและแสดงสายสัมพันธ์กับแผ่นดินแม่ แต่ในทางตรงกันข้าม ประชาชนสิงคโปร์วิพากษ์ว่านโยบายพูดจีนแมนดารินเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมจีนที่ฉาบฉวย เนื่องจากชาวจีนที่ถือกำเนิดในสิงคโปร์ไม่รู้ลึกถึงความเชื่อมโยงกับจีนแผ่นดินใหญ่ เพราะถูกหล่อหลอมมาด้วยระบบการศึกษาแบบตะวันตก อีกทั้งบรรพบุรุษของพวกเขาส่วนใหญ่เป็นแรงงานจีนอพยพที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การปลูกฝังวัฒนธรรมจีนด้วยวิธีนี้จึงมิใช่การเชื่อมโยงกับบรรพบุรุษของพวกเขาแต่อย่างใด ตรงกันข้ามกลับทำให้พวกเขาเผยความเป็นจีนเทียม ต่อสายตาวาชาจีนในภูมิภาคอื่นด้วย

แคทเทอรีน ลิม แสดงความฉาบฉวยของการรับวัฒนธรรมจีน ผ่านการกล่าวสุนทรพจน์สองภาษาของมาร์ค แม้ว่าเขาจะไม่นิยมวัฒนธรรมจีน แต่มาร์คเชื่อว่าภาษาจีนแมนดารินคือวัฒนธรรมจีนชั้นสูง ต่างจากความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์และคติชนของย่า และเขาต้องการเลือกสิ่งที่ดีที่สุดจาก

วัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตกมาใช้ในสุนทรพจน์ ดังที่มาร์คเลือกใช้บทประพันธ์ของเชกสเปียร์ แทนบทประพันธ์ของเทเนซีสัน ด้วยให้คำว่าบทประพันธ์ของเชกสเปียร์มีความสูงส่งทางวรรณศิลป์ มากกว่า (C. Lim, 1982) แนวคิดดังกล่าวสะท้อนว่า ในกลุ่มชาวจีนนิยมตะวันตกมีการแบ่งลำดับชั้น คือมีทั้งผู้ที่เลียนแบบได้ในระดับธรรมดา และผู้ที่สามารถเข้าถึงความซับซ้อนของวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งมาร์คอยู่ในกลุ่มที่ต้องการไปให้ถึงความซับซ้อน และจุดที่ทำให้ความสามารถในการเลียนแบบคือ เขาสามารถทำความเข้าใจและนำองค์ความรู้ตะวันตกขั้นสูงมาใช้ได้ทัดเทียมกับชาวตะวันตก เพราะหวังว่าวิธีนี้จะทำให้เขาเหนือกว่าคนกลุ่มอื่น

ดังที่ปรากฏในนวนิยาย สุนทรพจน์ของมาร์คได้รับการชื่นชมจากรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาฯ เขาได้รับการยกย่องว่าเป็นนักพูดรุ่นใหม่ที่ดีเด่น เพราะสามารถใช้ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ ผสมผสานกับวัฒนธรรมจีนได้อย่างลงตัว ลักษณะดังกล่าวตรงกับความมุ่งหมายของรัฐที่ต้องการ ประกอบสร้างอัตลักษณ์ของประชากรสิงคโปร์ให้ทัดเทียมตะวันตก โดยที่ยังคงรักษาสายสัมพันธ์กับ วัฒนธรรมจีนไว้ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การเป็นนักกล่าวสุนทรพจน์ของมาร์คแฝงการวิพากษ์ว่า ความสามารถทางวาทศิลป์ไม่สัมพันธ์กับการกระทำของบุคคล ดังที่แคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่า มาร์คเป็นนักพูดที่ชนะเลิศในหัวข้อ ความกตัญญู แต่ในทางปฏิบัติ เขากลับล้มเหลวในการแสดงความ กตัญญูต่อบรรพบุรุษในครอบครัว

นอกจากนี้ ตัวละครมาร์คยังเป็นภาพแทนของนักการเมืองสิงคโปร์ที่ถูกโจมตีจากประชาชน ว่าใช้วาทศิลป์สวนทางกับการกระทำ ตัวอย่างคือ รัฐเน้นย้ำเรื่องความกตัญญูและกำหนดให้เป็น หลักสูตรในโรงเรียน แต่นโยบายจัดระเบียบที่อยู่อาศัย กลับทำให้ผู้สูงวัยจำนวนมากถูกไล่ที่และต้อง เปลี่ยนวิถีชีวิตมาอยู่ในห้องชุดที่คับแคบและโดดเดี่ยว อีกทั้งการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจทำให้ผู้สูงวัยที่ มิได้เป็นแรงงานผลิต ถูกกีดกันออกจากสังคมที่ให้ความสำคัญเฉพาะคนหนุ่มสาว ด้วยเหตุนี้การ ปลุกฝังความกตัญญูต่อบรรพบุรุษด้วยการใช้ภาษาจีนแมนดารินจึงเป็นสิ่งที่สวนทางกับความจริง

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง แคทเทอรีน ลิม นำบทประพันธ์เรื่อง King Lear ของเชกสเปียร์มาใช้นำเสนอแนวคิดเรื่องความอกตัญญู ชื่อเรื่อง The Serpent's Tooth มีที่มาจากคำกล่าวของคิงเลียร์ว่า การมีลูกที่อกตัญญู เจ็บปวดยิ่งกว่าโดนคมเขี้ยวของงูพิษ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าวรรณกรรมของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ มีลักษณะสำคัญประการหนึ่งคือการแสดงองค์ความรู้ในวรรณกรรมอังกฤษ การที่ผู้แต่งใช้สัทพจน์ของเรื่อง King Lear เผยความนิยมตะวันตกของผู้แต่ง และแฝงนัยทางชนชั้นว่า นักเขียนกลุ่มนี้เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจและเข้าถึงวรรณกรรมเอกของตะวันตกแตกต่างจากประชากรกลุ่มอื่น

นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนกระบวนการทางภาษาและวัฒนธรรมของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนในยุคหลังอาณานิคมว่า เจ้าอาณานิคมมิได้อยู่ในฐานะผู้ครอบงำฝ่ายเดียว แต่ประเทศอาณานิคมเป็นฝ่ายน้อมรับวัฒนธรรมตะวันตกไว้อย่างเต็มใจ เมื่อสิงคโปร์ดำเนินมาถึงยุคที่ต้องการประกอบสร้างอัตลักษณ์ชาวจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รัฐบาลสนับสนุนวัฒนธรรมจีนด้วยการใช้ภาษาจีนแมนดารินและลัทธิขงจื้อ แต่นโยบายดังกล่าวกลับไม่ประสบความสำเร็จ และทำให้ชาวจีนในสิงคโปร์เผยลักษณะจีนเทียม ตะวันตกไม่แท้ที่เกิดจากการพยายามธำรงอัตลักษณ์สองวัฒนธรรม ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการนำเสนอตัวตนเลียนแบบตะวันตกของโฮมิ บาค์บาห์ ที่ประชาชนอาณานิคมพยายามเลียนแบบเจ้าอาณานิคมด้วยการหยิบบ้างมองค้ประกอบทางวัฒนธรรมบางส่วน เช่น ภาษา การแต่งกาย การเลียนแบบกิจกรรม แต่ยิ่งพยายามเลียนแบบมากเท่าไร ก็ยิ่งเผยให้เห็นความแตกต่างจากเจ้าอาณานิคมเท่านั้น (Bhabha, 1994) ในอีกด้านหนึ่ง ชาวจีนโพ้นทะเลก็จำเป็นต้องพยายามทำตนเองให้เป็นตะวันออกตามนโยบายรัฐ ด้วยการหยิบบ้างมองค้ประกอบทางวัฒนธรรมจีนเพียงส่วนเดียวคือ ภาษาจีนแมนดารินมาใช้โดยปราศจากสำนึกแห่งชาติพันธุ์ จึงส่งผลให้การประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชาวจีนที่นิยมตะวันตกกลุ่มนี้มีความลึกลับทั้งในวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออก

อาจกล่าวได้ว่า ความย้อนแย้งในอัตลักษณ์ของประชากรสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคมเกิดจากกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์สองชั้นที่ย้อนแย้งกัน ชั้นแรกคือการประกอบสร้างอัตลักษณ์

ประชาชนให้มีลักษณะเป็นตะวันตก (westernization) แต่เมื่อประชากรมีลักษณะนิยมตะวันตก รัฐเกิดความกังวลว่า สิงคโปร์จะสูญเสียความเป็นตะวันออกไปจึงใช้กระบวนการทำให้เป็นตะวันออก (orientalization) กับประชากรที่ถูกทำให้เป็นตะวันตกไปแล้วอีกชั้นหนึ่ง ส่งผลให้อัตลักษณ์จีนของชาวสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคมเกิดความลึกลับ และเผยให้เห็นลักษณะนิยมตะวันตกที่ยังคงมีอยู่ในประชากรเชื้อสายจีน

ดังที่นำเสนอมาแล้วในตอนต้นว่า การปฏิเสธอัตลักษณ์จีนของตัวละครในนวนิยายเรื่อง *The Serpent's Tooth* กระทำผ่านการเผาทำลายเครื่องเรือนของบรรพบุรุษ ลักษณะดังกล่าวปรากฏซ้ำในเรื่องสั้นของแคทเทอรีน ลิม เรื่อง “The Monster” “The Jade Pendant” และ “The Ugly One” เช่นกัน ในเรื่องสั้น “The Jade Pendant” และ “The Ugly One” แคทเทอรีน ลิม นำเสนอความผูกพันของตัวละครสตรีสูงวัยกับอัญมณีที่ได้รับตกทอดมาจากบรรพบุรุษ และในเรื่องสั้น “The Monster” เธอกล่าวถึงความผูกพันของหญิงชรากับเตียงโบราณ ซึ่งเรื่องสั้นเรื่องนี้คือต้นแบบของนวนิยายเรื่อง *The Serpent's Tooth* ในเวลาต่อมา แคทเทอรีน ลิม นิยมใช้อัญมณี เครื่องเรือนโบราณและของสะสมของผู้สูงวัยเป็นสัญลักษณ์ของอัตลักษณ์จีนที่ส่งต่อไปยังบุตรหลาน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า สิ่งของเหล่านี้มักถูกนำเสนอว่าเป็นสิ่งที่คอยหลอกหลอนบุตรหลานและเป็นบ่อเกิดของฝันร้าย

ในเรื่อง *The Serpent's Tooth* แองเจลา กล่าวถึงฝันร้ายที่เชื่อมโยงกับเตียงนอนโบราณของแม่สามี สิ่งปรากฏในความฝันของแองเจลาคือ ความสยดสยอง เลือด ความเจ็บปวดที่เห็นสามีมีความสัมพันธ์กับสาวใช้ วิธีการกำจัดฝันร้ายของเธอคือการขายเตียงนอนเพื่อตัดวงจรของฝันร้ายที่จะสืบทอดต่อไปยังรุ่นลูก การกระทำของแองเจลาสามารถตีความได้สองประการ ประการแรกคือการปฏิเสธอัตลักษณ์จีน และประการที่สองคือการปฏิเสธอำนาจปิตาธิปไตยในวัฒนธรรมจีน

ในประการแรก เตียงโบราณในบ้านสไตล์ตะวันตกสะท้อนความแปลกแยกของวัฒนธรรมจีนในโลกของผู้นิยมตะวันตก การมีอยู่ของแม่สามีและเตียงนอนโบราณมีส่วนทำให้โลกตะวันตกที่แองเจลาสร้างขึ้นไม่สมบูรณ์ การพยายามกำจัดเครื่องเรือนและของสะสมของแม่สามี แสดงให้เห็นว่าแองเจลาต้องการกำจัดอัตลักษณ์จีนให้พ้นไป แต่ไม่ว่าจะพยายามกำจัดเท่าไร อัตลักษณ์จีนก็ยังคงปรากฏผ่านการดำรงอยู่ของแม่สามี เสมือนเป็นการย้ำเตือนว่า เธอไม่สามารถกำจัดอัตลักษณ์จีนได้ การกำจัดอัตลักษณ์จีนด้วยการขายเตียงเป็นการกระทำเชิงสัญลักษณ์ และแสดงให้เห็นวิธีการที่คนรุ่นใหม่ใช้ระบบทุนนิยมจัดการกับวัฒนธรรมบรรพบุรุษ ระบบทุนนิยมจะตีค่าวัฒนธรรมเป็นทุนทำให้วัฒนธรรมมีลักษณะเป็นสินค้าที่ซื้อขายแลกเปลี่ยนได้

นอกจากนี้ ความพยายามตัดสายสัมพันธ์กับบรรพบุรุษของแองเจลา ยังปรากฏผ่านการที่แองเจลาเผาทำลายสายสะดือ ซึ่งตามความเชื่อของชาวจีนการเก็บรักษาสายสะดือคือสัญลักษณ์ของการรักษาสายสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูกมิให้ขาดจากกัน ดังนั้นการเผาทำลายสายสะดือจึงเป็นสัญลักษณ์ของการตัดสายสัมพันธ์ระหว่างบรรพบุรุษกับบุตรหลานอย่างชัดเจน

His mother kept the umbilical cords of all her children, as was the custom among superstitious Chinese, as a symbol of the bond between parents and child..And she would never tell Mark. It would be unfair to add to the burden that the boy already carried, of the dreadful irrationalities and weirdnesses of his forbears.

(C. Lim, 1982)

การเก็บสายสะดือ ในทัศนะของแองเจลา คือ ความมั่งงายและทำให้บุตรหลานต้องแบกรับความแปลกประหลาดและไร้เหตุผลของบรรพบุรุษ การเผาสายสะดือเปรียบเสมือนการตัดขาดกับอัตลักษณ์จีนที่ส่งต่อมาจากแม่สามี มิให้ส่งต่อไปยังบุตรชายของเธอ เพราะแองเจลาเชื่อว่าการตัด

สัมพันธ์กับบรรพบุรุษคือการกำจัดความสับสนที่จะเกิดขึ้นกับประชากรรุ่นหลัง ดังที่แองเจลากล่าวในตอนจบของเรื่องว่า เธอคือผู้กวาดล้างความยุ่งยากให้หมดสิ้นไปจากครอบครัว (C. Lim, 1982) แคทเทอร์ลิน ลิม วิพากษ์พฤติกรรมของชาวจีนรุ่นใหม่ผ่านคำกล่าวของแองเจลา กล่าวคือ แทนที่บุตรหลานจะทำหน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมบรรพบุรุษ แต่แองเจลากลับคิดว่าหน้าที่ของเธอคือการตัดสายสัมพันธ์กับบรรพชน สะท้อนความไม่ตระหนักรู้ของตัวละครว่า การกวาดล้างวัฒนธรรมบรรพบุรุษจะนำไปสู่ปัญหาใหม่คือ ภาวะไร้รากทางวัฒนธรรมของประชากรรุ่นหลัง

นอกจากการกำจัดเตียงโบราณจะสื่อถึงการกำจัดอัตลักษณ์จีนแล้ว ประการต่อมาคือการกำจัดอำนาจปีศาจปีศาจในวัฒนธรรมจีน ดังที่ปรากฏในเรื่อง แองเจลาถูกหลอกหลอนจากประวัติของเตียงซึ่งเต็มไปด้วยเรื่องราวการทารุณสตรีจากรุ่นสู่รุ่น เจ้าของเตียงคนแรกคือลุงใหญ่ เขาข่มขืนทาสหญิงบนเตียง เจ้าของคนที่สองคือแม่สามีของแองเจลา นางถูกสามีข่มขืน และในเวลาต่อมาสามีของเธอก็มีความสัมพันธ์กับสาวใช้บนเตียงนี้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้สิ่งที่ผืนนี้เกี่ยวกับเตียงคือความทุกข์ของสตรีและความมั่งคั่งในกามของบุรุษ

Angela forgot the context in which this piece of family history was unraveled; perhaps her mother-in-law wanted to share with her contempt for men, for had she not always called her husband the ‘Old Devil’, ‘One-who-is-accursed-with-short-life’, ‘One-who-is-more-lecherous-than-the-farm-yard-rooster,’ the last being a condemnation of his having two mistresses at the same time.

(C. Lim, 1982)

การที่แม่สามีเล่าประวัติของเตียงให้ลูกสะใภ้ฟังคือ การส่งต่อความทุกข์ที่นางเคยได้รับมาในอดีต การเล่าเรื่องทำให้นางสามารถเรียกสามีที่เสียชีวิตไปแล้วว่า ปีศาจเฒ่า คนที่ถูกสาปให้อายุสั้น

และคนมักมากยิ่งขึ้นกว่าไก่อตัวผู้ คำเรียกขานเหล่านี้แสดงให้เห็นความทุกข์ของสตรีที่ได้รับจากครอบครัวแบบพหุภรรยา ความทุกข์ที่ถูกส่งต่อจากแม่สามีทำให้เองเจลาถูกหลอกหลอนจากฝันร้ายบุรุษที่ปรากฏในความฝันของเธอ ประกอบไปด้วยลุงใหญ่ พ่อสามีและสามีของแม่บ้านชาวทมิฬ ซึ่งตัวละครบุรุษเหล่านี้ล้วนเป็นผู้ที่ใช้ความรุนแรงกับสตรีด้วยการข่มขืน ทำร้ายร่างกายและการนอกใจ โดยที่สตรีเหล่านั้นไม่สามารถโต้ตอบได้ ต่างกับเองเจลา สตรีที่ได้รับการศึกษา ฟังพาตนเองได้และมีอำนาจต่อรองกับบุรุษ เธอสามารถจัดการกับอำนาจปิตาธิปไตยเชิงสัญลักษณ์ ด้วยการขายเตียงให้กับร้านรับซื้อของเก่า ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าสตรีสิงคโปร์รุ่นใหม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาและมีอำนาจต่อรองกับบุรุษมากขึ้น สตรีจึงไม่จำเป็นต้องอดทนต่อความอยุติธรรมของอำนาจปิตาธิปไตยในครอบครัว การขายเตียงของเธอจึงมิได้หมายถึงการกำจัดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นการปฏิเสธอำนาจปิตาธิปไตยที่มาพร้อมกับวัฒนธรรมจีนด้วย

นอกจากเครื่องเรือนโบราณ สิ่งที่แคทเทอริน ลิม นิยมใช้เป็นสื่อในการสืบทอดอัตลักษณ์จีนคือเรื่องเล่าตำนานจีน ในเรื่อง *The Serpent's Tooth* แม่สามีเลือกเล่าตำนานที่เกี่ยวกับความกตัญญู ความรักของแม่และความเชื่อเรื่องเทพเจ้า เพื่อวัตถุประสงค์สองประการคือ การสืบทอดอัตลักษณ์จีนให้กับหลานชาย และใช้สื่อสารกับลูกสะใภ้ ลักษณะดังกล่าวปรากฏชัดเจนเมื่อหญิงชราเล่าตำนานลูกสะใภ้ยอดกตัญญูให้หลานชายทั้งสองฟัง ตามตำนานกล่าวถึงสะใภ้ที่ยอมให้ขุดตนเองแทนแม่สามีและยอมให้แม่สามีดื่มน้ำนมจากอก หญิงชราต้องการสื่อสารไปยังลูกสะใภ้ว่าให้กตัญญูต่อแม่สามี แต่ผลที่ได้รับคือนางถูกต่อต้านจากหลานชายคนโตอย่างรุนแรง

การถ่ายทอดตำนานเรื่องความกตัญญูให้หลานฟังนั้นมีลักษณะเดียวกับการปลูกฝังลัทธิขงจื้อของรัฐบาล แต่จะเห็นได้ว่าประชาชนรุ่นใหม่ยังคงนิยมตะวันตก และปฏิเสธเรื่องเล่าของบรรพบุรุษดังที่เองเจลาบอกกับบุตรชายว่าย่าแก่มาแล้วจึงพูดเรื่องที่ไร้สาระ นางเพียงต้องการเสียดสีว่าเองเจลาเป็นลูกสะใภ้ที่ไม่ดี เรื่องเล่าเหล่านี้เป็นเพียงเรื่องโง่งงที่ไม่เป็นความจริง นอกจากหญิงชราจะใช้เรื่องเล่าเพื่อปลูกฝังความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ นางยังใช้เรื่องเล่าตำนานจีนโต้กลับหลัก

วิทยาศาสตร์ของบุตรหลานอีกด้วย ดังที่ปรากฏในเรื่อง หญิงชราเล่าตำนานหญิงสาวบนดวงจันทร์ และตำนานกำเนิดของวัวให้หลานชายฟัง แต่หลานชายกลับใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์หักล้างเรื่องเล่าของย่าทุกประการ (C. Lim, 1982) มาร์คอธิบายว่า สิ่งมีชีวิตไม่สามารถอาศัยอยู่บนดวงจันทร์ได้ เพราะไม่มีส่วนที่เป็นน้ำ ดังนั้นเป็นไปได้ที่จะมีหญิงสาวอยู่บนดวงจันทร์ การหักล้างเรื่องเล่าของย่าแสดงให้เห็นว่าระบบการศึกษาแบบตะวันตกให้ความสำคัญเฉพาะเรื่องที่ยืนยันได้ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ในขณะที่เรื่องเล่าของบรรพบุรุษที่เป็นภูมิปัญญาตะวันออก และแสดงสายสัมพันธ์ในครอบครัว กลับถูกทำให้ด้อยค่าลงไป

นอกจากเรื่องเล่าของบรรพบุรุษจะถูกหักล้างด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ตำนานเหล่านี้ยังไม่ได้รับความเชื่อถือจากบุตรหลาน ดังที่ปรากฏในตำนานกำเนิดของวัวที่หญิงชราเล่าให้หลานฟัง เพื่อโน้มน้าวให้พวกเขาเลิกรับประทานเนื้อวัว เมื่อมาร์คฟังตำนานกำเนิดวัวของย่า เขาแสดงความเห็นว่า ตำนานของย่าผิดไปจากที่เขาอ่านมาจากหนังสือตำนานจีน ตำนานเหล่านั้นถูกถ่ายทอดอย่างงดงามและมีวรรณศิลป์ แต่ในฉบับของย่าตำนานกลับถูกดัดแปลงให้เป็นเรื่องที่ประดักประเดิดและไร้เหตุผล (C. Lim, 1982) การกระทำของมาร์คคือ ภาพสะท้อนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชาวจีนชนชั้นกลางที่การเลือกรับเฉพาะวัฒนธรรมชั้นสูง การที่มาร์คเลือกรับวัฒนธรรมจีนที่มาจากบทกวีโบราณ และหนังสือตำนานจีน เพราะเขาเชื่อว่าเป็นการรับวัฒนธรรมชั้นสูง ต่างกับเรื่องเล่าของย่าที่สืบทอดในกลุ่มชาวจีนอพยพที่ไม่ได้รับการศึกษา

นวนิยายเรื่อง *The Serpent's Tooth* ของแคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่าประชาชนสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคมที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษเผชิญกับการปะทะทางวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก ในระบบการศึกษาและการทำงาน พวกเขาได้รับการสนับสนุนให้รับวัฒนธรรมตะวันตก แต่ภายในครอบครัว บรรพบุรุษยังคงสืบทอดวัฒนธรรมจีนทำให้พวกเขาเกิดความสับสนในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ที่ลักษณะทางกายภาพ บ่งบอกถึงความเป็นตะวันออก แต่

รสนิยมและทัศนคติของพวกเขากลับเป็นแบบตะวันตก ลักษณะดังกล่าวทำให้บุคคลไม่สามารถเลือก
 ดำรงอัตลักษณ์ใดเพียงอัตลักษณ์เดียวได้โดยสมบูรณ์ แต่เผยให้เห็นอัตลักษณ์อีกด้านหนึ่งอยู่เสมอ

แคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นความย้อนแย้งในการกำหนดนโยบายรัฐที่ทั้งชื่นชมตะวันตกใน
 ฐานะแม่แบบการสร้างชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการเชิดชูวัฒนธรรมจีน เพื่ออำรงรากเหง้าทาง
 วัฒนธรรมให้กับประชาชน แต่แคทเทอรีน ลิม ก็ยังคงสนับสนุนการสืบทอดวัฒนธรรมจีนซึ่งเป็น
 แนวคิดที่สนับสนุนนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนของรัฐที่ต้องการให้ชาวจีนรุ่นใหม่หันกลับมาสนใจ
 วัฒนธรรมบรรพบุรุษของตน แม้ในนวนิยาย ตัวละครแองเจลาจะแสดงให้เห็นว่าเธอสามารถกำจัด
 เครื่องเรือนโบราณ และสายสะดือด้วยการเผาทำลายหรือขายทิ้ง เธอตัดสายสัมพันธ์กับบรรพบุรุษ
 ด้วยการส่งบุตรชายไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ แต่สุดท้ายแล้ว แคทเทอรีน ลิม นำเสนอว่า แม่และพ่อ
 สามียังคงปรากฏในความฝันของแองเจลา เพื่อต่อว่าเรื่องที่เธอกำจัดข้าวของของบรรพบุรุษ และ
 ไมเคิล บุตรชายของเธอก็ยังคงเก็บกำไลหยกและสายสิญจน์ของย่าไว้กับตัวตลอดเวลา เหตุการณ์
 ดังกล่าวสะท้อนว่า การตัดสายสัมพันธ์กับบรรพบุรุษนั้นไม่สามารถทำได้จริง แม้จะสามารถกำจัดข้าว
 ของเครื่องใช้เชิงสัญลักษณ์ได้ แต่อัตลักษณ์จีนคือสิ่งที่ยังคงอยู่ในตัวของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนทุกคน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.2. ปิตาธิปไตยในครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ ในรวมเรื่องสั้นชุด The Shadow of a Shadow of a Dream ของแคทเทอรีน ลิม

การที่รัฐบาลสิงคโปร์ดำเนินนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนและใช้ลัทธิขงจื้อเป็นหนึ่งใน
 อุดมการณ์สร้างชาติ นอกจากความมุ่งหวังให้ประชาชนมีรากเหง้าทางวัฒนธรรมแล้ว การสนับสนุน
 ลัทธิขงจื้อยังมีส่วนสนับสนุนอำนาจปิตาธิปไตย เพราะมีคำสอนให้สตรีเป็นผู้ตามบุรุษ และเน้นเรื่อง
 การเชื่อฟังพ่อแม่ รวมถึงผู้ปกครองประเทศ การสนับสนุนลัทธิขงจื้อที่กำหนดบทบาทสตรีในฐานะ
 ผู้ตาม ย้อนแย้งกับการที่รัฐสนับสนุนให้สตรีสิงคโปร์ได้รับโอกาสทางการศึกษาและอาชีพเท่าเทียมกับ
 บุรุษ แม้รัฐจะต้องการให้สตรีทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตประชากรเพื่อสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบให้กับ

อุดมรัฐ แต่กลับใช้อำนาจควบคุมสตรีซึ่งเป็นชนวนของปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี นักเขียนสตรีเริ่มตีแผ่ปัญหาของสตรีที่เกิดจากอำนาจปิตาธิปไตยทั้งภายในครอบครัวและจากนโยบายรัฐ โดยเฉพาะแคทเทอริน ลิม เธอแสดงจุดยืนว่าพันธกิจของเธอคือการนำเสนอความทุกข์ของเพื่อนพี่น้องสตรี แม้ผลงานในช่วงต้นของเธอจะมุ่งนำเสนอปัญหาสังคมที่เกิดกับชาวสิงคโปร์ทุกเพศทุกวัย แต่จะพบว่าเรื่องสั้นส่วนใหญ่ของเธอยังคงกล่าวถึงปัญหาของสตรี

ในปีค.ศ.1987 แคทเทอริน ลิม ตีพิมพ์รวมเรื่องสั้นชุด *The Shadow of a Shadow of a Dream* หลังจากที่เราหย่าร้างกับสามีในปีค.ศ.1984 แก่นเรื่องของรวมเรื่องสั้นชุดนี้ คือความรักที่ล้มเหลวของชาวสิงคโปร์อันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ผลงานรวมเรื่องสั้นชุดนี้ถือเป็นต้นเค้าของรวมเรื่องสั้น และนวนิยายขนาดยาวที่กล่าวถึงความทุกข์ของสตรีโดยเฉพาะในยุคหลังของเธอ เรื่องสั้นในชุด *The Shadow of a Shadow of a Dream* ที่กล่าวถึงปัญหาของสตรีที่มาจากอำนาจปิตาธิปไตยและค่านิยมของสังคมคือเรื่อง “Third Granddaughter's Story” “The English Language Teacher's Secret” “Properly Married” “The Marriage” “Love” และ “Miss Pereira”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แคทเทอริน ลิม นำเสนอว่าปัญหาของสตรีสิงคโปร์มีสาเหตุสามประการคืออำนาจปิตาธิปไตยในครอบครัว นโยบายรัฐ และระบบทุนนิยม ในประการแรก สิงคโปร์เป็นสังคมแบบบุรุษเป็นใหญ่ โดยเฉพาะในครอบครัวชาวจีนและชาวอินเดียที่บิดามีอำนาจในการตัดสินใจแทนบุตรสาว สตรีส่วนใหญ่ยังคงเชื่อฟังบิดาและสามี โดยเฉพาะเรื่องการทำงาน ส่งผลให้สตรีไม่สามารถดำเนินชีวิตในรูปแบบที่ตนเองปรารถนา แคทเทอริน ลิม นำเสนอว่าในสถานะที่สตรีไม่สามารถต่อรองกับอำนาจปิตาธิปไตย พวกเขาเริ่มกลวิธีในการปลดปล่อยความปรารถนาของตนเองเช่นกัน สาเหตุประการต่อมาคือ นโยบายรัฐ ในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐบาลสิงคโปร์ยึดหลักปฏิบัตินิยม (Pragmatism) คือเน้นการกำหนดนโยบายขึ้นใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า โดยไม่อิงกับหลักทฤษฎีทางการเมือง ส่งผลให้นโยบายรัฐไม่มีความเสถียร ตัวอย่างนโยบายที่เกี่ยวกับสตรีโดยตรงคือ

นโยบายคุมกำเนิด ในช่วงแรกรัฐณรงค์ให้สตรีมีบุตรเพียงสองคนและสนับสนุนการคุมกำเนิด ต่อมา ในช่วงปีค.ศ.1984 อัตราการเกิดต่ำ รัฐจึงเปลี่ยนมาสนับสนุนให้สตรีสมรสและให้กำเนิดบุตรมากขึ้น ด้วยการจัดตั้งหน่วยงานสำหรับจับคู่ให้กับประชาชน และกำหนดใช้นโยบายแม่ปัญญาชนเพื่อสนับสนุนให้สตรีที่จบปริญญาตรีสมรสมากขึ้น

นอกจากนี้ รัฐยังสนับสนุนให้สตรีได้รับการศึกษาแบบตะวันตก เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และประกอบอาชีพได้ทัดเทียมกับบุรุษ แต่ค่านิยมบุรุษเป็นใหญ่ของสิงคโปร์ ยังคงต้องการสตรีที่เป็นผู้ตามและทำหน้าที่ดูแลครอบครัว ด้วยเหตุนี้สตรีที่มีการศึกษาและรายได้สูงกว่าบุรุษจึงถูกปฏิเสธจากระบบครอบครัว ลักษณะดังกล่าวทำให้สตรีสิงคโปร์อยู่ในสภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงคือ ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างเสรีตามแบบสตรีตะวันตก ในขณะที่เดียวกันก็ยากที่จะกลับไปเป็นสตรีแบบชนบทนิยมเช่นกัน สาเหตุประการสุดท้ายคือ ระบบทุนนิยม สืบเนื่องจากการเร่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจทำให้ประชาชนแข่งขันกันสร้างความสำเร็จทางการเงินและอาชีพ แคทเทอรีน ลิม นำเสนอว่าทัศนคติของสตรีสิงคโปร์ต่อการสมรสขึ้นกับฐานะทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ปรากฏในวรรณกรรมจึงอยู่ในรูปแบบผลประโยชน์ต่างตอบแทน แคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่าการประกอบสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบของอุดมรัฐยังคงมีลักษณะบุรุษเป็นใหญ่ อำนาจบิดาธิปไตยที่ส่งผ่านมาทางบุรุษในครอบครัวและนโยบายรัฐทำให้สตรีเป็นทุกข์ ซึ่งไม่อาจก่อให้เกิดครอบครัวในอุดมคติได้

ในเรื่องสั้น “Third Grandaunt's Story” และ “The English Language Teacher's Secret” แคทเทอรีน ลิม นำเสนอตัวละครสตรีที่ตกเป็นเหยื่อของอำนาจบิดาธิปไตยในครอบครัวและวาทกรรมกุลสตรี เรื่องสั้น “Third Grandaunt's Story” กล่าวถึงความไม่สมหวังในรักและวิธีปลดปล่อยความปรารถนาของสตรีจีนในอดีต ความไม่สมหวังในรักของตัวละครเกิดจากการแต่งงานแบบคลุมถุงชนที่กำหนดโดยบิดา เมื่อไร้อำนาจในการต่อรองกับบิดาธิปไตย สตรีจึงใช้ความฝันเพื่อปลดปล่อยความปรารถนา เรื่องราวความรักของตัวละครสตรี Precious Tranquility (ความสงบอันล้ำค่า) หรือป้าที่สามถูกนำเสนอผ่านจินตนาการของตัวละครหลานสาว เธอคือภาพแทนของสตรี

เงินในอดีตที่ไม่มีโอกาสต่อรองกับอำนาจปีศาจไทย ประเด็นที่ผู้แตงนำเสนอคือ สตรีมีวิธีขบถต่ออำนาจปีศาจไทยได้เสมอ แม้พวกเธอจะถูกควบคุมจากครอบครัว แต่สตรีเหล่านี้ไม่เคยหมดหวัง เพราะยังถูกควบคุม กัดดันมากเท่าไร สตรีจะมีความสามารถในการหาวิธีทำให้ตนเองสมหวัง หลากหลายมากขึ้นเท่านั้น⁶ สำหรับ Precious Tranquility เธอใช้การจินตนาการว่าพบเจอกับคนรัก ทุกคำคืนในฝัน สะท้อนว่า ในภาวะที่สตรีหมดโอกาสในการต่อรองกับอำนาจปีศาจไทย จินตนาการคือพื้นที่ที่สตรีสามารถรอดพ้นจากอำนาจของบุรุษ สตรีจึงมิใช่ผู้ที่ยอมแพ้โดยสิ้นเชิง

นอกจากนี้ความฝันยังเป็นการส่งต่อความทุกข์และแสดงสายสัมพันธ์ระหว่างสตรี แคทเทอร์ลิน ลิม ให้ตัวละครหลานสาวเป็นผู้สืบค้นเรื่องราวของป้าจากภาพถ่ายและคำบอกเล่าของคนรับใช้ เมื่อเธอได้รับความกระจ่างในเรื่องราวของป้าแล้ว ป้ามาปรากฏตัวในความฝันเพื่อบอกเล่าและแบ่งปันความลับกับเธอ (C. Lim, 1987) ความฝันจึงเป็นพื้นที่ที่ไร้เงื่อนไขทางเวลาและเป็นพื้นที่ที่สตรีใช้ในการแบ่งปันความทุกข์ โครจเรื่องที่แคทเทอร์ลิน ลิม นิยมใช้เพื่อนำเสนอการแบ่งปันความทุกข์ของสตรีคือการให้สตรีในยุคปัจจุบันเป็นผู้สืบค้นเรื่องราวของบรรพสตรี แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอปัญหาของหลานสาวนานไปกับเรื่องราวของป้า เพื่อเน้นย้ำว่าสตรีทั้งในอดีตและปัจจุบันยังคงเผชิญปัญหาเดียวกันคือ บุรุษยังคงเป็นฝ่ายเลือกและกำหนดความสัมพันธ์ ดังที่ปรากฏในเรื่อง คนรักของป้าเป็นฝ่ายขอยุติความสัมพันธ์เพื่อไปแต่งงานกับสตรีอื่น ส่วนหลานสาวก็พบรักกับบุรุษที่มีครอบครัวแล้ว สิ่งที่สตรีทั้งสองประสบเหมือนกันคือ ความไม่สมหวังและการรอคอยคนรัก โดยที่ตัวละครบุรุษมิได้รับผลกระทบแต่อย่างใด

การพบกันของหลานสาวและป้าในความฝัน สามารถตีความได้ว่าเป็นการสืบทอดอัตลักษณ์สตรีจีนที่มาพร้อมกับความทุกข์จากสังคมปีศาจไทย และการแสดงอำนาจของสตรีรุ่นใหม่ในการทำให้สตรีในอดีตเปล่งเสียง กล่าวคือ ตัวละครป้าถูกปีศาจและสมาชิกในครอบครัวลบลืมตัวตนด้วย

---

⁶ “Of course I was watched all the time,”... “But we women are more resourceful than people think..Where there is no hope left, we have the resources to prolong hope.” (C. Lim, 1987)

การไม่กล่าวถึง แต่หลานสาวกลับเป็นผู้ทำให้เรื่องราวของป้าเปล่งเสียงอีกครั้ง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสตรีในยุคปัจจุบันมีอำนาจในการโต้กลับการกระทำของบุรุษ เมื่อหลานสาวสามารถเชื่อมโยงประวัติของป้าได้โดยสมบูรณ์ เธอพบว่าป้าถ่ายทอดพลังพิเศษให้กับเธอคือ การส่งกระแสจิตไปหาคนรัก พลังพิเศษที่หลานสาวได้รับจากป้าสามารถตีความได้ว่า กระบวนการสืบค้นเรื่องราวของป้าคือกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของหลานสาว เมื่อเรื่องราวของครอบครัวกระจ่างชัด อัตลักษณ์ของเธอจึงหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกับบรรพสตรี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การสืบทอดอัตลักษณ์สตรีจื๋นจากป้าหมายรวมถึงการยอมกลับเข้าสู่อำนาจของบุรุษด้วยเช่นกัน เพราะในฉากจบเธอกลับไปสานสัมพันธ์กับคนรักอีกครั้ง การตกเป็นภรรยาบ่อยแสดงให้เห็นว่า ในกระบวนการสืบทอดอัตลักษณ์สตรีจื๋นนั้มาพร้อมกับการยอมรับอำนาจปิตาธิปไตยและระบบพหุภรรยาด้วยเช่นกัน

เรื่องสั้นที่แสดงความทุกข์ของสตรีจากอำนาจปิตาธิปไตยอีกเรื่องหนึ่งคือ “The English Language Teacher's Secret” กล่าวถึงเรื่องราวของนางสาวพอนนิอาห์ (Ponniyah) ครูสอนภาษาอังกฤษ เชื้อสายอินเดียที่ผิดหวังในความรักเพราะบิดาห้ามมิให้แต่งงาน เธอจึงใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเรื่องประโยคแสดงเงื่อนไข (Subjunctive Mood) เพื่อกล่าวถึงความปรารถนาที่ไม่สามารถเป็นจริงในอดีตของตน (C. Lim, 1987) แคทเทอร์ลิน ลิม สร้างตัวละครพอนนิอาห์ให้เป็นเหยื่อของบิดาและอำนาจรัฐ อำนาจของบิดานั้กระทำต่อตัวเธอโดยตรงคือ การห้ามมิให้เธอแต่งงาน เพราะต้องการให้เธออยู่ดูแลเขาไปจนกว่าจะสิ้นลม ลักษณะดังกล่าวสะท้อนค่านิยมร่วมในระบบครอบครัวเอเชียคือ บุตรสาวเป็นสมบัติของครอบครัว ประการต่อมา อำนาจรัฐมีส่วนทำให้ความปรารถนาของพอนนิอาห์ไม่เป็นจริง เนื่องจากหน่วยงานพัฒนาสังคม (Social Development Unit) ได้รับนโยบายจากรัฐให้จัดการจับคู่ให้กับกลุ่มปัญญาชนทำให้ ดร.เชลลัม (Dr.Chellam) คนรักของพอนนิอาห์ถูกจับคู่กับนางสาว เดอ ซิลวา (Miss. De Silva) เพื่อนร่วมงานของเธอ

แคทเทอรีน ลิม ใช้ความผิดหวังในรักของตัวละครสตรีวิพากษ์นโยบายจับคู่ประชาชนที่เกิดขึ้นในปีค.ศ.1984 กลุ่มเป้าหมายของ SDU⁷ คือบุรุษและสตรีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยดำเนินโครงการแม่ปัญญาชนเป็นโครงการแรก⁸ ผู้แต่งแสดงความอึดอัดของสตรีที่ถูกกดดันจากรัฐ ในขณะที่รัฐตั้งคำถามว่าทำไมสตรีสิงคโปร์จึงไม่ยอมแต่งงาน พวกเขาคาดหวังสิ่งใดจากคู่สมรสและบุรุษสิงคโปร์มีข้อบกพร่องอย่างไร สำหรับรัฐ สตรีที่จบปริญญาามีหน้าที่สำคัญคือการเป็นผู้ผลิตมันสมองแห่งชาติเพื่อขับเคลื่อนประเทศในอนาคต ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในกระบวนการสร้างชาติ สตรีถูกให้ค่าเฉพาะกระบวนการสืบพันธุ์ ในขณะที่ความสามารถและความปรารถนาของสตรีถูกละเลยไป อีกทั้งสิทธิส่วนบุคคลในการตัดสินใจเรื่องกระบวนการสืบพันธุ์ของสตรีกลับถูกช่วงชิงและจัดการโดยนโยบายรัฐ นอกจากการวิพากษ์นโยบายจับคู่ของรัฐแล้ว ผู้แต่งเผยให้เห็นลักษณะนิยมตะวันตกในสตรีสิงคโปร์ ดังนี้

There was another deficiency of the Singapore male, besides this chauvinism: he was woefully behind his Western counterparts in matters of dress, grooming and social niceties..Singapore male's lack of social finesse:..Singapore men were downright unattractive; they were narrow-minded and petty; behind their executive desks they talked sense but outside in the world at large, they floundered..and in the presence of women they were definitely gauche.

(C. Lim, 1987)

⁷ รัฐบาลจัดตั้งหน่วยงาน SDU (Social Development Unit) เพื่อทำหน้าที่จับคู่ให้กับประชาชนเนื่องจากสตรีสิงคโปร์จำนวนมากปฏิเสธการสมรสทำให้อัตราการเกิดต่ำ ในอนาคตจะทำให้สิงคโปร์มีแนวโน้มขาดแคลนแรงงานสูง

⁸ โครงการแม่ปัญญาชนหรือ Graduate Mothers' Scheme เกิดขึ้นในปีค.ศ.1984 เพื่อกระตุ้นให้สตรีที่จบปริญญาตรีสมรสมากขึ้น โดยมีหน่วยงานของ SDU เป็นผู้จับคู่ให้กับผู้ที่มีการศึกษาเท่าเทียมกัน

แคทเทอร์ลิน ลิม ให้ตัวละครสตรีวิพากษ์บุรุษสิงคโปร์ว่ามีลักษณะคลั่งเชื้อชาติ (Chauvinism) และยังคงต้องการภรรยาที่คุณสมบัติดีกว่าตน บุรุษสิงคโปร์ส่วนใหญ่มีค่านิยมว่า บุรุษควรสมรสกับสตรีที่มีการศึกษาต่ำกว่าตนสองระดับ เช่น ถ้าสามีจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ภรรยาควรจบการศึกษาระดับมัธยมต้นหรือมัธยมปลาย ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าบุรุษสิงคโปร์ยังคงยึดติดกับแนวคิดอำนาจสูงสุดในชีวิตสมรส (marital supremacy) (C. Lim, 1987) ด้วยเหตุนี้สตรีสิงคโปร์ที่ได้รับการศึกษาสูงจึงไม่เป็นที่นิยม ในทางกลับกัน ผู้แต่งให้สตรีเปรียบเทียบบุรุษสิงคโปร์กับบุรุษตะวันตกว่า บุรุษสิงคโปร์ยังคงดีกว่าในด้านการแต่งกาย การดูแลตนเอง มารยาททางสังคม ยิ่งไปกว่านั้น บุรุษสิงคโปร์ยังขาดทักษะทางสังคม ไร้เสน่ห์ ใจแคบและอ่อนต่อโลก แม้จะมีความสามารถในการทำงานสูง แต่บุรุษสิงคโปร์กลับไม่รู้เรื่องโลกภายนอก ทำให้ขาดความมั่นใจเมื่ออยู่นอกสถานที่ทำงานและมีลักษณะเงอะงะงุ่มง่ามในสายตาของสตรี (C. Lim, 1987)

การวิพากษ์ดังกล่าวแสดงลักษณะนิยมตะวันตกที่ยังคงยกย่องว่าบุรุษตะวันตกมีลักษณะเหนือกว่าบุรุษสิงคโปร์ อีกนัยหนึ่ง ผู้แต่งแสดงให้เห็นว่า บุรุษสิงคโปร์เป็นผลผลิตของสังคมแบบบุรุษเป็นใหญ่และค่านิยมมุ่งความสำเร็จ กล่าวคือ บุรุษเชื้อสายจีนยังคงสืบทอดค่านิยมที่สนับสนุนให้บุรุษมีความสำคัญมากที่สุดในครอบครัวและสังคม ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลก็กระตุ้นให้บุรุษพัฒนาตนเองทางด้านการศึกษา ความสามารถและอาชีพ โดยทำให้พวกเขาเชื่อว่าการมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จคือการมีอาชีพที่ดี มีฐานะร่ำรวยและมีครอบครัวที่สมบูรณ์ บุรุษสิงคโปร์จึงทุ่มเทให้กับการทำงานและแข่งขันกันสร้างฐานะ ส่งผลให้พวกเขาไม่ได้พัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งผลกระทบที่ตามมาคือการทำให้นโยบายสร้างครอบครัวสมบูรณ์แบบของรัฐไม่ประสบความสำเร็จ

ปัญหาอีกประการหนึ่งของสตรีสิงคโปร์คือการที่นโยบายรัฐย้อนแย้งกับค่านิยมในสังคม กล่าวคือ รัฐสนับสนุนให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยเร่งพัฒนาตนเอง และพัฒนาเศรษฐกิจจึงสนับสนุนให้สตรีได้รับการศึกษาแบบตะวันตก แต่การศึกษาแบบตะวันตกนั้นทำให้สตรีสิงคโปร์ได้รับแนวคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพ และความนิยมตะวันตกมาด้วย ในขณะที่ค่านิยมของสังคมจีนเป็นใหญ่ยังคงต้องการ

สตรีตามชนบชงจื่อที่เสียสละเพื่อครอบครัว ผู้แตงนำเสนอว่า แม้กลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษจะไม่เห็นด้วยกับนโยบายการจับคู่ของรัฐ แต่ก็ยังคงติดอยู่ในกรอบความคิดว่า การแต่งงานบ่งชี้ถึงชีวิตที่สงบสุข และความรักที่ซื่อสัตย์มั่นคง ดังคำกล่าวของนางสาวเดอ ซิลวา ว่าการแต่งงานคือเครื่องบ่งชี้ถึงความรักที่มั่นคงของหนุ่มสาว (C. Lim, 1987)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้แตงสร้างให้ตัวละครเดอ ซิลวา เป็นคู่ตรงข้ามกับพอนนิอาห์ เดอ ซิลวา เป็นสตรีเชื้อสายอินเดียที่ปฏิเสธชนบจาริต เธอไม่สวมสำหรับและเป็นฝ่ายเริ่มต้นความสัมพันธ์กับบุรุษที่ตนพึงพอใจ การที่ผู้แตงให้ตัวละครสตรีแหวกชนบอย่างเดอ ซิลวา สมหวังในความรักเป็นการเน้นย้ำความเป็นเหยื่อปิตาธิปไตยของพอนนิอาห์ว่า อำนาจของบิดาทำให้เธอไร้อิสรภาพและล้มเหลวในความสัมพันธ์ หากพอนนิอาห์เลือกปฏิเสธชนบจาริตแบบเดอ ซิลวา ความรักในอดีตของเธออาจสมปรารถนา กล่าวโดยสรุป ในเรื่องสั้น “Third Grandaunt’s Story” และ “The English Language Teacher’s secret” แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอสตรีที่เป็นเหยื่อของอำนาจปิตาธิปไตยและวาทกรรมกุลสตรี

กลวิธีที่ตัวละครสตรีใช้ในการปลดปล่อยความปรารถนาคือ ความฝันและไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ลักษณะดังกล่าวสนับสนุนแก่นเรื่องหลักของรวมเรื่องสั้นชุด *The Shadow of a Shadow of a Dream* ว่ารักแท้ไม่มีอยู่จริง เป็นยิ่งกว่าเงาของเงาของความฝัน เช่นเดียวกับความปรารถนาเสรีภาพของสตรีสิงคโปร์ที่ไม่มีทางเป็นจริง เพราะยังคงอยู่ภายใต้อำนาจปิตาธิปไตยในครอบครัวและสังคม นอกจากการตกอยู่ในอำนาจปิตาธิปไตยในครอบครัวและนโยบายรัฐแล้ว แคทเทอร์ลิน ลิมนำเสนอว่าสตรีตกเป็นเหยื่อของระบบทุนนิยม ในประเด็นแรกคือ แนวคิดเรื่องการแต่งงานของสตรีสิงคโปร์ที่เปลี่ยนแปลงไป จากการแต่งงานด้วยความรักเป็นการแต่งงานเพื่อเงิน ในเรื่องสั้น “Properly Married” ผู้แตงเล่นกับค่านิยมเรื่องการจัดงานแต่งงานและความหมายของชีวิตคู่ เนื้อหาหลักกล่าวถึงภรรยาของเศรษฐีชาที่ต้อการจัดพิธีแต่งงาน เพื่อยืนยันสิทธิ์ในทรัพย์สินในกรณีที่มีเสียชีวิตลง พิธีแต่งงานที่ปรากฏภายในเรื่องจึงมิใช่พิธีกรรมที่เกิดขึ้นจากความ

รัก แต่คือเครื่องประกันทรัพย์สิน ดังที่ตัวละครภรรยาให้ความสำคัญกับพิธีแต่งงานมากกว่าความเจ็บป่วยของสามี

แคทเทอรีน ลิม ใช้กลวิธีการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านขบคิดไปพร้อมกันว่า แท้จริงแล้วคุณค่าของการแต่งงานอยู่ที่พิธีกรรมหรือความซื่อสัตย์ต่อคู่สมรส คุณค่าของพิธีแต่งงานที่ถูกบิดเบือนไปเพราะความนิยมทุนทำให้ภาพงานแต่งที่ปรากฏมีลักษณะประดักประเดิดและน่าขัน เช่น ภาพถ่ายเจ้าบ่าวที่กำลังอ้าปากค้างในมือถือตะเกียบ ภาพเจ้าบ่าวชราที่ต้องมีคนประคองแขน และซบเซาอยู่ตลอดเวลา (C. Lim, 1978) เหล่านี้สะท้อนความฉาบฉวยของพิธีแต่งงานและแสดงให้เห็นความหมายของการแต่งงานที่เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เดิมทีบุรุษเชื้อสายจีนสามารถมีภรรยาได้หลายคน เพียงแต่ทำพิธีให้ครอบครัวรับรู้ก็เพียงพอ การแต่งงานจึงมีนัยของการยอมรับเป็นครอบครัว และการให้ความเคารพต่อผู้ใหญ่ แต่ในยุคต่อมา การแต่งงานตามประเพณีจีนไม่ถือว่าเป็นการแต่งงานตามกฎหมายของสิงคโปร์ทำให้ส่งผลกระทบต่อสิทธิในการรับมรดกของภรรยา คุณค่าของการแต่งงานจึงมีเรื่องกฎหมายและผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังที่ปรากฏในเรื่อง ภรรยาเรียกร้องการแต่งงานครั้งที่สาม เมื่อรัฐบาลกำหนดให้การแต่งงานที่ถูกต้องกระทำต่อหน้าเจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้น (C. Lim, 1978)

แคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ทำให้การแต่งงานสมบูรณ์เปลี่ยนจากการยอมรับของครอบครัวมาเป็นการรับรองของเจ้าหน้าที่รัฐ และแสดงให้เห็นผลกระทบจากการออกกฎหมายที่มีส่วนทำลายวัฒนธรรมและคุณค่าทางใจของพิธีแต่งงาน ในตอนจบผู้แต่งให้เศรษฐีชราเสียชีวิตในขณะที่จดทะเบียนสมรส แต่ผู้เป็นภรรยากลับกังวลเรื่องการแต่งงานที่ไม่เสร็จสมบูรณ์ สะท้อนให้เห็นว่าทุนนิยมทำให้ความปรารถนาในทรัพย์สินมีความสำคัญมากกว่าครอบครัว เรื่องสั้นของแคทเทอรีน ลิม ที่กล่าวถึงพิธีแต่งงานอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่อง “The Marriage” ผู้แต่งแสดงค่านิยมในการเลือกคู่ของหนุ่มสาวชาวสิงคโปร์ที่ให้ความสำคัญกับสถานภาพทางสังคมเป็นหลัก ตัวละครเอกเป็นสตรีที่จับ

การศึกษาจากประเทศอังกฤษและแต่งงานกับมหาเศรษฐีชรา แคทเทอรีน ลิม นำเสนอการหลอกตนเองของหญิงสาว ด้วยการตัดสลับความคิดของหญิงสาวกับสิ่งที่เธอแสดงออกต่อสามี

In private he took off his false teeth so that the firmness round his mouth collapsed inwards into a hideous pattern of wrinkles..No, No, No, Helen had assured him; she felt a spasm of terror run through her-No, she loved only him and what did it matter if he were old? She had chosen him herself, nobody had forced her, and she loved him, she would always love him.. “One million. I gave you one million and your parents three hundred thousand on our marriage.”

(C. Lim, 1978)

หญิงสาวบรรยายถึงความรู้สึกกังเกียจเมื่อสามีของเธออยู่บ้าน เขาถอดฟันปลอมออกและมีรูปร่างลงพุง ผิวหนังเหี่ยวย่น แม้จะบรรยายถึงลักษณะที่ไม่พึงปรารถนาของสามี แต่ตัวละครกลับให้ความมั่นใจกับสามีด้วยการบอกว่า เธอรักเขาเพียงคนเดียวและความชราไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด ความย้อนแย้งระหว่างการกระทำและคำพูดของตัวละครแสดงให้เห็นการหลอกตัวเอง และความลวงของการสมรสที่เกิดจากความนิยมทุน ความต้องการเอาชนะคำวิจารณ์จากผู้คนในสังคมว่าเธอแต่งงานเพื่อเงิน ทำให้เธอปฏิเสธความรักจากชายหนุ่มที่หมายปอง และเลือกครองคู่กับสามีชราต่อไป ลักษณะดังกล่าวเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของลักษณะเคียชูคือความไม่ยอมล้มเหลว อันเป็นผลพวงจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จของชาวสิงคโปร์ โดยเฉพาะการมีฐานะร่ำรวยและครอบครัวที่สมบูรณ์

การครองคู่เพราะกลัวความล้มเหลว แสดงให้เห็นความย้อนแย้งของการประกอบสร้างครอบครัวสมบูรณ์แบบที่สามีภรรยาต้องมีความรักและความรู้สึกผูกพันต่อกัน แต่ในเรื่องกลับปรากฏว่าสิ่งที่ทำให้คู่ชีวิตดำเนินต่อไปคือ ทรัพย์สิน และการกลัวความล้มเหลว พฤติกรรมของตัวละคร

สะท้อนให้เห็นค่านิยมของกลุ่มชาวจีนชนชั้นกลางที่ให้ความสำคัญกับสถานภาพทางสังคม และการวางตนเป็นปัญญาชนที่ประสบความสำเร็จในทุกด้าน แนวคิดเดียวกันนี้ปรากฏในเรื่องสั้น “Love” ของแคทเทอริน ลิม ผู้แตงนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรักที่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและผลประโยชน์ ผ่านความสัมพันธ์ของแฟรงกี้ เลี้ยว (Frankie Liew) และเพิร์ล (Pearl)

แคทเทอริน ลิม นำเสนอความสัมพันธ์ที่ฉาบฉวยของหนุ่มสาว ผ่านประวัติชีวิตรักของเพิร์ล เธอใช้วิธีการคัดเลือกผู้ชายที่จะแต่งงานด้วยจากเงินเดือน ตำแหน่ง อุปนิสัยการจับจ่ายและลักษณะครอบครัว บุรุษที่เธอคัดออกคือปีเตอร์ ตัน (Peter Tan) ผู้ใช้เงินเปลืองและหง (Hong) ที่มีครอบครัวขนาดใหญ่และต้องส่งเสียน้องชายหลายคน เพิร์ลไม่ต้องการแต่งงานกับบุรุษที่มีสถานภาพต่ำกว่าเธอแบบที่เหยียน (Yuen) เพื่อนสาวของเธอแต่งงานไปกับชายยากจน เหยียนอยู่อาศัยในบ้านเช่าหลังเล็ก และไม่มีโอกาสครอบครองแหวนเพชรหรือแม้แต่สร้อยคอหยก (C. Lim, 1978) แนวคิดของเพิร์ล แสดงลักษณะวัตถุนิยมและความนิยมทุน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าการแสวงหาความสุขของเธอมิ ปรากฏมาจากความละโมภและความเห็นแก่ตัว

ลักษณะดังกล่าวปรากฏชัดเมื่อเธอเลือกคบหากับแฟรงกี้เพราะเขาเป็นลูกชายคนเดียว การศึกษาดีและมีฐานะมั่นคง แคทเทอริน ลิม ใช้กลวิธีในการนำเสนอสิ่งที่ตรงข้ามกับสิ่งที่ต้องการ นำเสนอ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือการตั้งชื่อเรื่องสั้นว่า ความรัก (Love) แต่สิ่งที่ตัวละครแสดงภายในเรื่อง กลับไม่มีสิ่งใดที่แสดงถึง ความรักเลย ความผิดหวังและปวดใจที่เพิร์ลได้รับมิใช่ความผิดหวังในชีวิตรัก แต่เกิดจากการที่บุรุษ ไม่สามารถตอบสนองทางด้านการเงิน เมื่อพบแฟรงกี้ เพิร์ลกล่าวว่าเธอตกหลุมรักแฟรงกี้ตั้งแต่แรกเห็น แต่สิ่งที่บรรยายต่อเนื่องมาคือ ความโดดเด่นทางด้านการศึกษา อาชีพ เงินเดือน และโอกาสที่ครอบครัวของแฟรงกี้ในอนาคตจะติดตามไปต่างประเทศโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (C. Lim, 1978) เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่เพิร์ลคาดหวังคือผลประโยชน์ที่ตัวเธอจะได้รับ และการให้คุณค่ากับคุณสมบัติของบุคคลมากกว่านิสัยใจคอ

อีกประการหนึ่ง การตกหลุมรักด้วยความรวดเร็วของทั้งคู่แสดงให้เห็นความฉาบฉวยของความสัมพันธ์ที่เริ่มต้นจากคุณสมบัติภายนอกและจบลงอย่างง่ายตายเช่นกัน เมื่อสุดท้ายเพิร์ลพบว่าพ่อของแฟรงค์ก็เป็นโรคสมองพิการทำให้เธอเกรงว่าจะได้รับความอับอายจากพ่อสามีจึงตัดสินใจเลิกรา ผู้แต่งเน้นย้ำความบางเบาของความสัมพันธ์ด้วยการให้เพิร์ลบอกเลิกแฟรงค์ก็ทางจดหมายและให้คนทั้งคู่กลับไปคบกับคนรักเก่าของตนในทันที ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของหนุ่มสาวสิงคโปร์สวนทางกับความเจริญทางเศรษฐกิจ ยิ่งสังคมเจริญทางเศรษฐกิจมากขึ้นเท่าไรประชาชนยังมีแนวโน้มที่จะให้คุณค่ากับความสัมพันธ์และจิตใจน้อยลงเท่านั้น

นอกจากสตรีที่ให้ความสำคัญกับเงินตราและสถานภาพทางสังคมแล้ว แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอตัวละครสตรีที่ตกเป็นเหยื่อระบบทุนนิยมในเรื่องสั้น “Miss Pereira” นางสาวพีโรรา (Miss Pereira) คือเศรษฐินีคริสเตียน อายุ 52 ปี หลังจากบิดาเสียชีวิตเธอได้รับเงินมรดกจำนวนมหาศาลทำให้พอล (Paul) หนุ่มชาวมาเลย์ผู้มีอาชีพขายเครื่องครัวคิดจะหลอกเงินจากเธอ ผู้แต่งนำเสนอแนวคิดที่ว่า ในยุคที่ผู้คนให้ความสำคัญกับเงินทองมากกว่าจิตใจ สตรีที่โดดเด่นและอ่อนต่อโลกจะตกเป็นเหยื่อของผู้แสวงหาผลประโยชน์ เรื่องราวของพีโรราถูกนำเสนอผ่านเสียงของคนในชุมชนคือ นางอง (Ong) และนางรัตนาสิงาม (Ratnasingam) ทั้งสองกล่าวถึงความไร้เดียงสาของพีโรราในวัย 52 ปีว่าเธอมีใบหน้าเหมือนเด็ก เสียงเล็ก จิตใจดงาม พ่อของเธอยังคงเรียกเธอว่าสาวน้อย (Girlie) หรือนางฟ้า (Angel) อยู่เสมอ (C. Lim, 1978)

การบรรยายความไร้เดียงสาของพีโรราทำให้การตกเป็นเหยื่อและความโหดร้ายของผู้หลอกลวงเด่นชัดยิ่งขึ้น พอลใช้ประโยชน์จากเธอด้วยการขอเธอแต่งงานและนำเงินของเธอไปซื้อรถยนต์ นาฬิกา เสื้อผ้า โดยอ้างว่าจะขอยืมไปลงทุนในธุรกิจ สาเหตุความไร้เดียงสาของพีโรราคือการที่บิดาปกป้องเธอจากความโหดร้ายของโลก ด้วยการจำกัดให้เธออยู่แต่ในบ้านและเดินทางไปโบสถ์เท่านั้น ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แนวคิดสตรีคือสมบัติของครอบครัวทำให้สตรีเป็นผู้ที่อ่อนต่อโลกและตกเป็นเหยื่อได้โดยง่าย อีกนัยหนึ่ง ผู้แต่งแสดงให้เห็นว่าในสังคมที่มีภาพลักษณ์

ปราศจากการคอร์ปชั่นอย่างสิงคโปร์ ยังคงมีการหลอกลวง เอารัดเอาเปรียบระหว่างบุรุษและสตรี และระหว่างบุคคลต่างชนชั้น กล่าวโดยสรุป ผลงานเรื่องสั้นชุด *The Shadow of a Shadow of a Dream* ของแคทเทอรีน ลิม เป็นจุดเริ่มต้นของการผลิตวรรณกรรมที่นำเสนอปัญหาของสตรี ปัญหาของสตรีสิงคโปร์ในยุคก่อร่างสร้างชาติมีที่มาจากพื้นฐานสังคมบุรุษเป็นใหญ่ นโยบายรัฐที่ไม่มี ความเสถียร และระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในยุคที่สิงคโปร์ พัฒนาไปสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจในเวลาอันรวดเร็วส่งผลให้ประชาชนเกิดการแข่งขันสูง ค่านิยม มุ่งความสำเร็จทำให้บุคคลให้มูลค่ากับวัตถุมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ ระบบทุนนิยมทำให้บุคคล แสวงหาความร่ำรวย ด้วยการหลอกลวงและเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น แคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่าสิ่ง ที่ทำให้การสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบของอุดมรัฐไม่ประสบความสำเร็จคืออำนาจบิดาธิปไตย การ ควบคุมของรัฐ และค่านิยมของประชาชน และแสดงให้เห็นขบวนการของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสตรี สิงคโปร์ในรุ่นต่อไป

3.3.3. อุดมรัฐที่มีชนชั้นในเรื่องสั้น “Vanessa Theng Boey Li” “The Ugly One” และ “Paper” ของแคทเทอรีน ลิม

ในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐบาลสิงคโปร์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจนำชาติเพื่อนำพาให้ประเทศ รอดพ้นจากความยากจน และปัญหาการว่างงาน ผลที่ได้รับคือ สิงคโปร์สามารถพัฒนาทางด้าน เศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว จากที่ในปีค.ศ.1965 สิงคโปร์เต็มไปด้วยผู้คนตกงานและชุมชนแออัดในปี ค.ศ.1987 นายลี กวน ยู กล่าวในงานวันชาติของสิงคโปร์ว่า 80% ของชาวสิงคโปร์มีสถานภาพเป็น ชนชั้นกลาง (Morley, 1993) แสดงให้เห็นความภาคภูมิใจที่รัฐบาลสามารถทำให้ประชาชนชาว สิงคโปร์ส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตามนักเขียนสตรีได้นำเสนอปัญหาความเหลื่อมล้ำ ทางสังคมและการเอารัดเอาเปรียบคนยากจนที่ยังคงมีอยู่ในสังคมสิงคโปร์

แคทเทอริน ลิม นำเสนอความเหลื่อมล้ำทางสังคมในสามประเด็นคือ การต่อสู้ของคนยากจน คนยากจนที่ตกเป็นเหยื่อของคนรวย และปัญหาของชนชั้นกลางที่ติดกับดักทุนนิยม ในเรื่องสั้น “Vanessa Theng Boey Li” กล่าวถึงความเป็นอยู่ที่เหลื่อมล้ำระหว่างคนยากจนและคนรวยผ่านสายตาของเด็กสาวชื่อ วาเนสสา เต็ง เบย ลี (Vanessa Theng Boey Li) เธอคือภาพแทนของเยาวชนจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ นักเรียนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางฐานะดี การที่วาเนสสามาจากครอบครัวชนชั้นแรงงานทำให้เธอรู้สึกสูญเสียความมั่นใจและโอกาสทางสังคม แคทเทอริน ลิม เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคนยากจนและคนรวยด้วยการเทียบราคาสินค้าฟุ่มเฟือยในบ้านคนรวยกับค่าใช้จ่ายจำเป็นของคนยากจน น้ำชาที่เพื่อนวาเนสสาดื่มมีราคาเท่ากับอาหารหม้อของครอบครัวเธอ เฟอร์นิเจอร์หนึ่งชิ้นมีราคาเท่ากับเงินเดือนทั้งเดือนของแม่ วาเนสสา และราคาของแหวนเพชรสามารถจ่ายค่าเทอมในมหาวิทยาลัยของเธอได้ทั้งหมดสำหรับวาเนสสาเงินคือเครื่องมือกำจัดความทุกข์และสร้างโอกาสให้กับบุคคล (C. Lim, 1987) ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นผลพวงจากการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ และการใช้หลักความก้าวหน้านิยม (Progressivism) ของรัฐที่มุ่งเน้นให้ประชาชนแข่งขันกันพัฒนาความสามารถและสร้างฐานะ ผู้ที่ทำได้จะมีชีวิตที่สุขสบาย แต่ผู้ที่ไม่ได้จะกลายเป็นผู้ที่รับบทบาทในสังคม ส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนมากยิ่งขึ้น

ประเด็นถัดมาที่แคทเทอริน ลิม นำเสนอคือ คนยากจนตกเป็นเหยื่อของคนรวย เนื่องจากสภาพสังคมที่ประชาชนแข่งขันกันสร้างฐานะทำให้กลุ่มคนรวย รวยยิ่งขึ้นและเกิดการเอาเปรียบคนยากจน ในเรื่องสั้น “The Ugly One” กล่าวถึงกลุ่มสตรีเชื้อสายจีนชนชั้นกลางสามคนคือ โรสาริน (Rosarin) เม็ง ชู (Meng Chu) และคิม (Kim) ผู้แต่งตั้งชื่อที่พักของพวกเธอว่า “Golden Heart Mansions” (C. Lim, 1978) หรือแมนชั่นหัวใจทองคำ เพื่อเสียดสีการกระทำที่ทั้งสามร่วมมือกันหลอกลวงคนยากจน พวกเธอนำธนบัตรปลอมไปซื้อหยกโบราณจากหญิงชราจนเป็นเหตุให้นางฆ่าตัวตาย แคทเทอริน ลิม แสดงให้เห็นความเพิกเฉยต่อความตายของคนจนและนำเสนอว่าชนชั้นกลางคือผู้ที่สามารถเอาตัวรอดได้ก่อนคนจน จากเหตุการณ์ธนบัตรปลอมระบาดในท้องตลาด ผู้ที่รู้ข่าว

ก่อนคือกลุ่มชนชั้นกลางทำให้สามารถนำธนบัตรปลอมไปแลกเปลี่ยนได้ทันเวลา ในขณะที่ชาวจีนที่ไม่รู้หนังสือ พ่อค้าชาวอินเดีย ร้านขายเครื่องสำอางค์ แม่ค้าข้าวมันไก่ สาวขายบริการ และหญิงชราเจ้าของหยกโบราณตกเป็นเหยื่อของผู้ที่นำธนบัตรปลอมมาใช้ซื้อสินค้า เมื่อทราบข่าวหญิงชราฆ่าตัวตาย เมิ่ง ชู รู้สึกผิดเป็นอย่างมากแต่ โรสารินกลับสั่งสอนว่า การฆ่าตัวตายเป็นเรื่องปกติของชาวสิงคโปร์ เพราะพวกเขาต้องการจบชีวิตที่ทุกข์ทรมาน ด้วยการกระโดดน้ำ กระโดดตึกหรือดื่มยาพิษซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับพวกเธอ (C. Lim, 1978)

ลักษณะดังกล่าวสะท้อนสภาพสังคมที่มีการแข่งขันสูงว่าส่งผลกระทบต่อสองประการคือ ผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จจะรู้สึกกดดันจนไม่สามารถใช้ชีวิตต่อไปได้ และสังคมที่มุ่งความก้าวหน้าจะละทิ้งผู้ที่ล้มเหลวไว้เบื้องหลังเสมอ ผลกระทบจากระบบสังคมที่มีการแข่งขันสูง ประการสุดท้ายคือ ชนชั้นกลางติดกับดักวัตถุนิยม ในเรื่องสั้น “Paper” แคทเทอรีน ลิม กล่าวถึงความใฝ่ฝันของชนชั้นกลางที่ยึดมั่นกับความสำเร็จทางวัตถุ ตัวละครเอก เท ชูน (Tay Soon) คือชนชั้นกลางที่ใฝ่ฝันจะมีบ้านเดี่ยวเป็นของตนเองอย่างแรงกล้า

He wanted it, he dreamed of it, he hankered after it, as an addict after his opiate. Once the notion of a big beautiful house had lodged itself in his imagination, Tay Soon nurtured it until it became the consuming passion of his life.

(C. Lim, 1978)

จากคำบรรยายข้างต้น ตัวละครมีได้เพียงใฝ่ฝันถึงบ้าน แต่ความปรารถนาได้ฝังรากลงในจิตใจของเท ชูน อย่างลึกซึ้งราวกับผู้ที่ติดยาเสพติด จากความใฝ่ฝันได้พัฒนาไปเป็นความปรารถนาแรงกล้าที่ต้องทำให้สำเร็จ ลักษณะดังกล่าวแสดงภาวะที่ตัวละครตกเป็นเหยื่อของระบบทุนนิยมคือบุคคลถูกทำให้เชื่อว่าเมื่อจับจ่ายมากขึ้นจะสามารถเติมเต็มความว่างเปล่าของชีวิตได้ โดยมีสื่อโฆษณา

ทำหน้าที่กระตุ้นความปรารถนาของมนุษย์ ดังที่ตัวละครเท ชุน ปรารถนาบ้านแบบที่ปรากฏในโฆษณาของนิตยสาร Homes and Modern Living ชื่อของนิตยสารแสดงให้เห็นนิยามของบ้านสำหรับชนชั้นกลางว่า มิได้เป็นเพียงที่อยู่อาศัย แต่ต้องสื่อถึงวิถีชีวิตที่ทันสมัยและเป็นสัญลักษณ์ของความสำเริงสูงสุดในทางโลกด้วย “*the symbol of the peak of earthly achievement*” (C. Lim, 1978) แคทเทอริน ลิม แสดงให้เห็นว่า ความปรารถนาอย่างแรงกล้าในวัตถุส่งผลให้ตัวละครตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวง เมื่อเท ชุน ถูกหลอกให้ลงทุนในหุ้นตามคำแนะนำของดร.ซู (Soo) ทำให้เงินเก็บสำหรับซื้อบ้านทั้งหมดสูญไป

ความล้มเหลวของเท ชุน สะท้อนภาพอีกด้านหนึ่งของสังคมทุนนิยมและมุ่งความสำเร็จว่า ผู้ที่ไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังของตนเองได้รับผลกระทบอย่างไร เท ชุน กลายเป็นคนวิกลจริต แพทย์แผนโบราณวินิจฉัยว่า มีปีศาจสิงอยู่ในร่างของเขา ปีศาจในที่นี้ตีความได้ว่าเป็น ปีศาจทุนนิยมที่หลอกให้มนุษย์ปรารถนาในวัตถุอย่างรุนแรง เมื่อไม่สามารถตอบสนองได้จึงรู้สึกล้มเหลวและไร้คุณค่า ในที่สุดเท ชุน เสียชีวิตจากความผิดหวังที่กัดกร่อนจิตใจ ฉากจบของเรื่องผู้เป็นแม่สั่งทำบ้านกระดาศตามแบบบ้านในฝันของเขา เพื่อใช้ในพิธีศพ ฉากที่บ้านกระดาศเผาไหม้กลายเป็นถ้ำถ่านสะท้อนว่า ชนชั้นกลางถูกลวงให้เชื่อว่าชีวิตที่มีความสุขและประสบความสำเร็จคือการครอบครองทรัพย์สินราคาแพง แต่ท้ายที่สุดแล้ววัตถุเหล่านั้นเป็นเพียงภาพลวงตา (C. Lim, 1978) แคทเทอริน ลิม วิพากษ์การแข่งขันสร้างความสำเร็จของชาวสิงคโปร์ว่า ประชาชนต่างทุ่มเทร่างกายแรงใจเพื่อตอบสนองความปรารถนาด้านวัตถุของตน ในขณะที่เดียวกันก็สามารถหลอกลวงผู้อื่นเพื่อความสำเร็จที่มากขึ้นของตนได้ ลักษณะดังกล่าวย้อนแย้งกับความเป็นอนุรักษนิยมที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตเท่าเทียมกัน มีความดีงาม ความร่ำรวยเสมอกัน ไม่มีการเอาเปรียบ แต่ภาพสิงคโปร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมของแคทเทอริน ลิม กลับเต็มไปด้วยการแข่งขัน หลอกลวง เอาเปรียบ และเป็นสังคมที่ทำให้ช่องว่างระหว่างชนชั้นของคนจนและคนรวยกว้างมากยิ่งขึ้น

3.3.4. อุทมนรัฐที่ไร้ความเสมอภาคในเรื่องสั้น “A.P.Velloo” “Muniandy” และ “Kenneth Jerome Rozario” ของแคทเทอรีน ลิม และบทละครเรื่อง “Birds of a Feather” ของสเตลลา กง

หลังจากจำยอมแยกตนเป็นรัฐเอกราช ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของสิงคโปร์คือ การสร้างความกลมเกลียวระหว่างประชาชนพหุชาติพันธุ์ สัดส่วนประชากรแต่ละชาติพันธุ์ในปีค.ศ.1970 ประกอบด้วยชาวจีน 77% ชาวมาเลย์ 14.8% ชาวอินเดีย 7.0% และอื่นๆ (Others) 1.2% ("Singapore Department of Statistics," 2015) แม้ว่าประชากรสิงคโปร์เชื้อสายจีนจะมีจำนวนมากที่สุด แต่รัฐบาลของนายลี กวน ยู ก็ประกาศใช้แนวคิดพหุวัฒนธรรมที่เท่าเทียมภายใต้กฎหมายเดียว สืบย้อนกลับไปในตอนทีสิงคโปร์รวมอยู่กับสหพันธรัฐมาลายา นายลี กวน ยู สนับสนุนวัฒนธรรมมาเลย์ (Malayanisation) โดยส่งเสริมให้ชาวสิงคโปร์ใช้ภาษามาเลย์ เพราะต้องพึ่งพามาเลเซียทางด้านเศรษฐกิจ แต่เมื่อสิงคโปร์ถูกขับออกจากสหพันธรัฐมาลายาในปีค.ศ.1965 นายลี กวน ยู ให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาแบบตะวันตกจึงเริ่มใช้ภาษาอังกฤษแทนที่ภาษามาเลย์

ในเวลาต่อมา รัฐบาลต้องการสร้างสมดุลในการรับวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกของประชาชนจึงดำเนินนโยบายการศึกษาสองภาษา ตามมาด้วยนโยบายภาษาแม่ เพื่อให้ประชาชนแต่ละชาติพันธุ์ไม่ลืมภาษาแม่ของตน และมุ่งหมายให้ภาษาแม่เป็นเครื่องเตือนสติทางวัฒนธรรมและป้องกันการครอบงำของวัฒนธรรมตะวันตก (โคริน เฟื่องเกษม, 2554) แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยโครงสร้างทางสังคมแบบจีนเป็นใหญ่ทำให้รัฐบาลในปีค.ศ.1979 ประกาศนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนด้วยการรณรงค์พูดภาษาจีนแมนดาริน ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นความย้อนแย้งของอุทมนการณรัฐที่ในตอนแรกต้องการสร้างสังคมที่ประชาชนทุกชาติพันธุ์มีความเท่าเทียมกัน แต่เมื่อสังคมสิงคโปร์ขับเคลื่อนไปด้วยกลุ่มปัญญาชนเชื้อสายจีนเป็นหลัก นโยบายของรัฐจึงสนับสนุนวัฒนธรรมจีนเป็นสำคัญ ในทางวรรณกรรม นักเขียนสตรีนำเสนอว่า ปัญหาอคติระหว่างชาติพันธุ์ยังเป็นปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ผ่านตัวละครชาวทมิฬ ชาวยูเรเซียน และชาวตะวันตก

ในรวมเรื่องสั้นชุด *Or Else, The Lightning God* แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอประเด็นอคติทางชาติพันธุ์ในเรื่องสั้น “A.P.Velloo” ตัวละครเอกเอ.พี.เวลลู (A.P.Velloo) คือชาวสิงคโปร์เชื้อสายทมิฬ อาศัยอยู่ในที่อยู่จัดสรรของรัฐที่เรียกว่า HDB ผู้แต่งบรรยายลักษณะของเอ.พี.เวลลูว่ามีผิวดำ เป็นโรคผิวหนัง ขาพิการ ดวงตาแดงก้ำและเคี้ยวหมากอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้เพื่อนบ้านจึงไม่ยอมให้บุตรหลานเข้าใกล้เขาและแสดงอาการรังเกียจอย่างเปิดเผย การถูกปฏิบัติของเอ.พี.เวลลูปรากฏผ่านเหตุการณ์ตลอดทั้งเรื่อง เริ่มจากภายในครอบครัว หลานชายเพียงคนเดียวของเขาไม่ยอมตอบจดหมายเพราะรับไม่ได้กับการใช้ภาษาอังกฤษผิดหลักไวยากรณ์ของลุง

เหตุการณ์ต่อมา เขาถูกพนักงานไปรษณีย์แสดงกริยาหยาบคายใส่ และจดหมายที่เขาส่งไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ *Straits Times* ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ ในตอนท้ายเรื่อง เขาถูกจับกุมในข้อหาข่มขืนฆ่าเด็กหญิงในแฟลต เพราะความเข้าใจผิดของตำรวจ เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทัศนคติที่ชาวสิงคโปร์ส่วนใหญ่มีต่อชาวทมิฬคือ ขนชั้นแรงงาน ผู้ด้อยการศึกษา และผู้ก่ออาชญากรรม ในตอนจบของเรื่อง แคทเทอร์ลิน ลิม เน้นย้ำปัญหาอคติต่อชาวทมิฬที่ไม่อาจแก้ไขได้ ด้วยการให้เอ.พี.เวลลู กลับฝันไปว่าตนเองเป็นที่ยอมรับจากสังคม

“Ah, now they respect A.P. Velloo,” he said aloud. “Now at last they realize they can’t play the fool with me. And that Post Office girl, she dare not be rude now. She say Good Morning to me in respectful way. And the *Straits Times*, they promise to print my letter, they realize A.P. Velloo’s letter got some worth! Ah, people coming to their senses at last. Like that, got hope for democracy in Singapore!”

(C. Lim, 1980)

เอ.พี. เวลลู ฝันว่าพนักงานไปรษณีย์ไม่แสดงกริยาหยาบคายต่อเขาและยังกล่าวสวัสดิ์เขาอย่างสุภาพ หนังสือพิมพ์ **Straits Times** ให้คำมั่นว่าจะตีพิมพ์จดหมายของเขา สำหรับเอ.พี.เวลลู การกระทำเหล่านี้บ่งบอกว่าชาวสิงคโปร์มีสติ และเป็นสัญญาณที่ดีของระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง แต่สุดท้ายแล้ว ความปรารถนาของเขาไม่อาจเป็นความจริง เมื่อเขาพบว่าตนเองนอนหลับฝันอยู่ที่สวนสาธารณะ ลักษณะดังกล่าวเน้นย้ำว่า สิงคโปร์ไม่อาจสร้างระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกัน และสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองได้ หากประชาชนยังคงมีอคติต่อกัน

แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอปัญหาอคติต่อชาวทมิฬไว้ในเรื่องสั้นอีกเรื่องหนึ่งคือ “Muniandy” มูนิแอนดีเป็นชาวทมิฬหน้าตาอัปลักษณ์ แม้ว่าเขาจะเป็นคนมีน้ำใจและมองผู้อื่นในแง่ดี แต่กลับไม่มีใครเห็นความดีในตัวเขา ตลอดทั้งเรื่องมูนิแอนดีแสวงหาความรักและการยอมรับจากเพื่อนมนุษย์ แต่จิมมี่ (Jimmy) เจ้านายของเขา กลับคิดว่าสิ่งที่มูนิแอนดีต้องการคือเงินเท่านั้น (C. Lim, 1987) จิมมี่คือภาพแทนของชาวสิงคโปร์ที่มุ่งความสำเร็จในอาชีพและการเงิน สำหรับเขาเงินคือสิ่งที่มนุษย์ต้องการมากที่สุด จิมมี่จึงหาทางทำให้มูนิแอนดีสามารถสร้างทุนให้กับเขา ด้วยการจ้างให้มูนิแอนดีเป็นพนักงานเฝ้าประตูโรงแรม ด้วยเหตุที่หน้าตาของมูนิแอนดีคล้ายกับมนุษย์ยุคโบราณเขาจึงได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก คำอธิบายเกี่ยวกับมูนิแอนดีในใบปลิวการท่องเที่ยวกล่าวว่ เขาคือมนุษย์อินเดียโบราณในยุคจักรวรรดินิยม ผู้เป็นบุตรชายของอะกุเลียฟิลไล (Aguliapillai) (C. Lim, 1987) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า มูนิแอนดีถูกทำให้กลายเป็นสินค้าการท่องเที่ยว ในสายตาของนักท่องเที่ยว เขามีไข่เพื่อนมนุษย์ แต่ถูกจับจ้องราวกับสัตว์ในสวนสัตว์

แคทเทอร์ลิน ลิม วิพากษ์การทำงานของมูนิแอนดีในสองประเด็นคือ ระบบทุนนิยมที่ตีค่ามนุษย์เป็นทุน และการสร้างวัฒนธรรมเพื่อขายของสิงคโปร์ ในประการแรก มูนิแอนดีกลายเป็นสินค้าในระบบทุน เพราะเขาสามารถสร้างรายได้ให้จิมมี่ เมื่อร่างกายของมูนิแอนดีเสื่อมสภาพ จิมมี่สามารถนำผู้อื่นมาทำหน้าที่แทนได้ เหมือนการเปลี่ยนเครื่องจักรในโรงงาน โดยมีได้สนใจว่ามูนิแอนดีมีปัญหาทางจิตใจอย่างไร แม้มูนิแอนดีจะคิดว่าจิมมี่คือเพื่อนคนเดียวของเขา แต่จิมมี่กลับคิดว่า

ทั้งสองต่างสร้างผลประโยชน์ให้แก่กัน มิได้มีความผูกพันทางใจ (C. Lim, 1987) การกระทำของจิมมียังสะท้อนว่า ชาวทมิฬจะได้รับความสำคัญเมื่อกลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมและสร้างรายได้ แต่ก็ยังคงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกับชาวจีน

ประเด็นถัดมาคือการสร้างจุดขายทางวัฒนธรรมของสิงคโปร์ รัฐบาลพยายามนำเสนอข้อดีของการเป็นสังคมพหุชาติพันธุ์ว่า สามารถทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวัฒนธรรมที่หลากหลาย แต่แคทเทอริน ลิม แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมการท่องเที่ยวของสิงคโปร์เกิดจากการประกอบสร้างดังเช่นการแต่งประวัติปลอมให้กับมูนิแอนดี และให้เขาแต่งกายด้วยชุดในช่วงจักรวรรดินิยม ทั้งที่ชาวทมิฬยังคงมีสถานภาพต่ำสุดในสังคม ดังที่ปรากฏในฉากที่มูนิแอนดีถอดเครื่องแต่งกายแล้วไปที่โรงแรมที่เขาทำงาน แต่กลับถูกปฏิเสธจากกลุ่มนักท่องเที่ยว

"What she saw startled her. A huge, gross Indian with wildly unkempt hair, grotesque bloodshot eyes, diseased arms, wearing crumpled, half-buttoned shirt and pants, was ambling towards her, with the ferocious single-mindedness of the madman."

CHULALONGKORN UNIVERSITY (C. Lim, 1987)

มูนิแอนดีที่ปราศจากเครื่องแบบ ไม่ใช่สิ่งที่น่าตื่นตาและชวนให้นักท่องเที่ยวเข้าไปใกล้อีกต่อไป แต่กลายเป็นชาวทมิฬที่มีรูปร่างใหญ่โต ผมยุ่งเหยียง ดวงตาแดงกำ แขนเป็นโรค สวมเสื้อเก่ายับดูราวกับชายเสียดสี การถูกปฏิเสธจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยชื่นชมและการถูกจิมมีไล่ออกจากงานทำให้มูนิแอนดีตัดสินใจฆ่าตัวตาย แคทเทอริน ลิม เน้นย้ำว่าความตายของมูนิแอนดีมิได้ส่งผลกระทบต่อเพื่อนร่วมงานและสังคมแต่อย่างใด หนังสือพิมพ์เพียงลงข่าวว่าพนักงานเฝ้าประตูที่คุกคามนักท่องเที่ยวยุโรปผูกคอตาย ส่วนจิมมี ผู้เป็นเจ้านายก็จัดหาคนอื่นมาทำหน้าที่แทนมูนิแอนดีต่อไป ลักษณะดังกล่าวคือ ภาพสะท้อนของชาวทมิฬที่ตกเป็นเหยื่อระบบทุนนิยม และสังคมพหุวัฒนธรรมที่

ไม่มีความเท่าเทียม ตัวละครชาวทมิฬถูกนำเสนออีกครั้งในวรรณกรรมยุคที่สองของแคทเทอร์รีน ลิม แต่เปลี่ยนสถานภาพไปเป็นคู่แข่งทางการเมืองของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีน เพื่อตอบสนองการวิพากษ์ระบบเผด็จการรัฐสภาของแคทเทอร์รีน ลิม ซึ่งจะอภิปรายในบทถัดไป

นอกจากอคติระหว่างชาติพันธุ์ที่เกิดกับชาวทมิฬแล้ว ความไม่เสมอภาคยังรวมถึงอคติที่ชาวสิงคโปร์มีต่อแรงงานต่างชาติด้วย ในช่วงปีค.ศ.1965-ค.ศ.1970 รัฐบาลสิงคโปร์แก้ปัญหาการว่างงานด้วยการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมเพื่อให้ใช้แรงงานจำนวนมาก และดำเนินนโยบายเปิดประเทศ (Open door policy) เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาก่อตั้งโรงงาน นโยบายดังกล่าวได้รับการตอบสนองที่ดีจนทำให้ ในช่วงปีค.ศ.1970 เกิดการขาดแคลนแรงงาน ทำให้ต้องว่าจ้างแรงงานต่างชาติจำนวนมาก นายลี กวน ยู แสดงทัศนคติต่อแรงงานต่างชาติไว้ว่า แรงงานต่างชาติสร้างประโยชน์ให้กับสิงคโปร์ พวกเขาเป็นแรงงานที่ดี ความยากไร้ทำให้พวกเขากระตือรือร้นในการทำงาน⁹

ในปีค.ศ.2011 นายลี กวน ยู แสดงออกว่าเขาสนับสนุนให้สิงคโปร์จ้างแรงงานที่มีความสามารถจากต่างชาติ เพราะยังมีแรงงานที่มีความสามารถมากเท่าไร สังคมก็จะเจริญเติบโตมากเท่านั้น¹⁰ เมื่อระบบเศรษฐกิจของสิงคโปร์ในยุคก่อร่างสร้างชาติจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติดึงดูดความเข้าใจอันดีระหว่างพลเมืองสิงคโปร์และชาวต่างชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็น ในบทละครเรื่อง *Birds of a Feather* สเตลลา กง แสดงให้เห็นผลเสียที่เกิดจากอคติระหว่างชาวสิงคโปร์กับชาวต่างชาติ ด้วยการสมมุติดินแดนของมนุษย์บินได้ที่มีครอบครัวหนึ่งส่งบุตรชายไปศึกษาต่อยังดินแดนของมนุษย์เดินดิน และบุตรชายพาภรรยาชาวกราวนด์เดียน (Groundian) กลับมาด้วยเหตุการณ์นี้เปรียบได้กับสังคมสิงคโปร์ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากขึ้น ชาวสิงคโปร์นิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาถึงตะวันตก ทำให้บุตรหลานสมรสกับชาวตะวันตกมากขึ้น สเตลลา กง สมมุติให้

⁹ “In five years, you will have 120,000, in 10 years, a quarter million. They are good workers. They are hungry, they are lean, they are keen.” (Han, 2012)

¹⁰ “I am a firm believer that the more talent you have in a society, the better the society will grow.” (Han, 2012)

ดินแดนกราวน์เดียนเป็นภาพแทนของโลกตะวันตก จากการบรรยายภายในเรื่องว่า กราวน์เดียนเป็นดินแดนที่เจริญทางด้านการศึกษาและเทคโนโลยี สตรีชาวกราวน์เดียนสามารถประกอบอาชีพแบบเดียวกับบุรุษได้ (Kon, 2000f) ครอบครัวชาวบินได้ ไม่พอใจที่บุตรหลานรับแนวคิดตะวันตกเรื่องความเท่าเทียมระหว่างบุรุษสตรี และแสดงอคติต่อชาวต่างชาติ ดังที่ปรากฏในบทสนทนาระหว่างโรส (Rose) สตรีชาวกราวน์เดียนและนายพราวด์เนสท์ (Mr. Proudnest) ชาวมุขย์บินได้

Rose: Mr. Proudnest! Why won't you even speak to me? I'm going to learn your ways and adapt myself till I become just like one of you.

Mr. Proudnest: How can you become one of us, when you're so different?

Rose: Well, can't you give me some help, make some allowance for me? Why are you so determined to reject me?

Mr. Proudnest: Because you are an outsider, you're not one of us, there's no sense in pretending you ever can be!

(Kon, 2000f)

บทสนทนาระหว่างตัวละครทั้งสองแสดงให้เห็นว่า ชาวต่างชาติอย่างโรสมีความพยายามเรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มมุขย์บินได้ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับชุมชน แต่ปัญหาสำคัญคืออคติภายในใจของชาวบินได้ที่ยังแบ่งแยกพวกเขาพวกเรา และเห็นว่าโรสเป็นคนนอกที่ไม่สามารถเป็นหนึ่งเดียวกับพวกเขา ลักษณะดังกล่าวคือภาพสะท้อนปัญหาอคติระหว่างชาติพันธุ์ของสิงคโปร์ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หากประชาชนยังคงยึดติดกับกลุ่มชาติพันธุ์ และกีดกันผู้ที่แตกต่างจากตนให้เป็นคนนอก การที่สเตลลา กง นำเสนอโดยแบ่งตัวละครเป็นสองกลุ่มคือ ชาวบินได้และชาวดิน แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยากคือลักษณะทางกายภาพของบุคคล ผู้ที่มีได้เกิดมาเป็นชาวบินได้ย่อมไม่มีความสามารถในการบิน แต่คนทั้งสองกลุ่มสามารถอยู่รวมกันได้ หากมีน้ำใจต่อกันและมองข้ามความ

แตกต่างกันไป เช่นเดียวกับสังคมสิงคโปร์ที่ไม่อาจเปลี่ยนให้ประชาชนมีชาติพันธุ์เดียวกันได้ แต่ถ้าปราศจากอคติแล้วก็ย่อมสามารถเป็น *Birds of a Feather* สำนวนที่มีความหมายว่า พวกเดียวกันได้

อีกนัยหนึ่ง สเตลลา กง สะท้อนผลเสียของการยึดมั่นในความเป็นพวกเดียวกันที่นำไปสู่หายนะของคนนอก เมื่อถึงเทศกาลที่ชาวบินได้จะแสดงฝีมือในการบิน โรสไปหัดบินกับเพื่อนของสามี แม้เธอจะเริ่มบินได้ แต่เพราะความไม่ช่วยเหลือและการต่อต้านของชาวบินได้ ทำให้โรสไม่สามารถบินตามทันและร่วงลงมาในที่สุด เหตุการณ์นี้ทำให้โรสตระหนักว่าความรักไม่สามารถเอาชนะอคติทางชาติพันธุ์ได้ (Kon, 2000f) สเตลลา กง ชี้ให้เห็นหนทางในการสร้างสังคมที่ปราศจากอคติระหว่างชาติพันธุ์คือการยอมรับความแตกต่างและมีน้ำใจช่วยเหลือกันของประชาชน อีกด้านหนึ่งก็แสดงให้เห็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับชาวสิงคโปร์ในอนาคตคือ กลุ่มประชากรลูกผสมที่มีเพิ่มมากขึ้น และพวกเขาอาจถูกปฏิเสธจากสังคม ดังที่ปรากฏในเรื่อง โรสฆ่าตัวตายพร้อมกับลูกในท้อง สะท้อนว่าประชากรลูกผสมจะเป็นผู้ไร้ที่ยืนในสังคม หากชาวสิงคโปร์ไม่เรียนรู้การยอมรับความแตกต่าง ประชากรลูกผสมจะกลายเป็นกลุ่มที่ประสบปัญหาในอนาคตอย่างมาก ดังที่เกิดขึ้นกับชาวยูเรเชียในสิงคโปร์

ประวัติของกลุ่มยูเรเชียปรากฏชัดเจนราวต้นศตวรรษที่ 19 ชาวยูเรเชียสืบเชื้อสายมาจากชาวโปรตุเกส ดัตช์และชาวอังกฤษ และบางส่วนสืบเชื้อสายจากชาวเดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลีเลียน และสเปน ผสมกับเชื้อสายชาวเอเชียคือ ชาวจีน มาเลย์และอินเดีย ในปีค.ศ.1931 ประชากรยูเรเชียในสิงคโปร์มีจำนวนประมาณ 6,900 คนและในปีค.ศ. 2012 จำนวนชาวยูเรเชียโดยประมาณอยู่ที่ 17,000 คน และมีการจัดตั้งสมาคมชาวยูเรเชีย (Eurasian Association) เพื่อสร้างชุมชนชาวยูเรเชียให้เข้มแข็งและแสดงอัตลักษณ์ที่มีร่วมกัน นอกจากนี้ สมาคมยังขยายความหมายของยูเรเชียให้ครอบคลุมประชาชนที่เป็นลูกผสมระหว่างชาวตะวันตกและชาวเอเชียทั้งหมด จากเดิมที่นับเฉพาะผู้ที่มีบิดาสืบเชื้อสายจากชาวยุโรปและมีนามสกุลของชาวยุโรปเท่านั้น (Hodgkins, 2012) เรื่องสั้นของแคทเทอริน ลิม ที่ใช้ตัวละครเอกชาวยูเรเชียมีเพียงเรื่องเดียวคือเรื่อง “Kenneth Jerome Rozario” กล่าวถึงเด็กชายชื่อเคนเน็ธ (Kenneth) ผู้มีปัญหาด้านการ

เรียนและปัญหาครอบครัว แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนออคติที่ชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนมีต่อชาวยูเรเซียน ผ่านบทสนทนาของครูชาวจีนในโรงเรียน ดังนี้

Mrs.Chee could not be prevented from expounding a favourite theory: that Eurasians were extravagant and pleasure-loving and lazy. Mrs.Chee could cite four other cases of Eurasian immorality; Mrs.Teoh nodded in agreement, observing that the Eurasian girls in her class were bold and cheap in their behavior. Miss Molly Ong the Students' Counselor, who had just walked in and paused to join the group commented sympathetically on Kenneth Rozario's troubled family background.

(C. Lim, 1980)

แคทเทอร์ลิน ลิม ใช้การวิพากษ์ของครู ชับแน่นอคติต่อชาวยูเรเซียน ดังที่นางฉี (Mrs.Chee) มีทฤษฎีอยู่ในใจว่า ชาวยูเรเซียนมีนิสัยฟุ่มเฟือย รักความสบายและเกียจคร้าน นางสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมผิดศีลธรรมของชาวยูเรเซียนได้ถึงสี่คน ส่วนนางไต้ะ (Teoh) กล่าวว่า นักเรียนหญิงชาวยูเรเซียนในห้องของเธอประพฤติตัวไร้ค่า นางสาวมอลลี่ ออง (Miss Molly Ong) อาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนร่วมแสดงความเห็นว่า เคนเน็ธเป็นเด็กที่มีปัญหาครอบครัว บทสนทนาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปัญหาของเคนเน็ธเป็นปัญหาสองชั้น ชั้นแรกคือปัญหาครอบครัว เนื่องจากเขาถูกพ่อแม่ทอดทิ้งให้อยู่กับป่า ผู้ไม่มีอาชีพแน่นอนและใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับคู่ชู้ชาวดะวันตก เขาจึงเติบโตมาอย่างโดดเดี่ยว ไร้จุดมุ่งหมายในชีวิต ปัญหาชั้นที่สองคือ อคติของครูในโรงเรียนต่อเด็กยูเรเซียนว่าเกียจคร้าน ไม่เฉลียวฉลาดและรักการรื่นเริง ทำให้ปัญหาครอบครัวของเคนเน็ธถูกกลบทับไป กลายเป็นว่าเขาถูกกลุ่มครูตัดสินว่าเขาเป็นเด็กมีปัญหา เพราะอุปนิสัยเฉพาะของชาวยูเรเซียน ทั้งที่เด็กชาติพันธุ์อื่นที่เกิด

ในครอบครัวที่แตกแยกก็สามารถมีพฤติกรรมเดียวกับเค็นเน็ธได้ ความโดดเดี่ยวของเค็นเน็ธจึงมีที่มา ทั้งจากการไม่ได้รับความเอาใจใส่ในครอบครัว และการไม่เป็นที่ยอมรับในโรงเรียน (C. Lim, 1980)

เมื่อเค็นเน็ธถูกไล่ออกจากโรงเรียน เขาได้แต่งบทกวีชื่อ Drop out หมายถึงผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน และยังหมายถึงผู้ที่ถูกตัดออกจากกลุ่ม ชื่อบทกวีสะท้อนให้เห็นความแปลกแยก และโดดเดี่ยวของตัวละคร แคทเทอรีน ลิม กล่าวว่า เธอมุ่งหวังให้เรื่องสั้นเรื่องนี้สะท้อนปัญหาความโดดเดี่ยวของเด็กวัยรุ่น และการทำหน้าที่ของผู้ปกครองและโรงเรียน แต่ผลกระทบที่เธอได้รับคือ สมาคมชาวยุเรเซียนร้องเรียนไปยังกระทรวงศึกษาธิการให้ถอดเรื่องสั้นเรื่องนี้ออกจากหนังสืออ่านนอกเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพราะแสดงให้เห็นอคติทางชาติพันธุ์ และสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อชาวยุเรเซียน โดยเฉพาะเนื้อหาส่วนที่ครูในโรงเรียนกล่าวถึงพฤติกรรมของชาวยุเรเซียน และการนำเสนอตัวละครป่าของเค็นเน็ธว่ามีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศและติดสุรา รวมถึงตัวละครเค็นเน็ธที่ถูกนำเสนอว่าเป็นเด็กเกียจคร้าน เพื่อฝันและมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เหล่านี้ล้วนสร้างความรู้สึกต่ำต้อยให้กับชาวยุเรเซียนทั้งสิ้น

แคทเทอรีน ลิม แสดงเจตจำนงของเธอไว้ในหนังสือชื่อ Roll Out the Champagne, Singapore! ในปีค.ศ 2014 ว่างานเขียนประเภทบันเทิงคดีนั้นแตกต่างจากงานเขียนประเภทสารคดีหรือบทวิจารณ์ทางสังคม ทศนคติที่ตัวละครสื่อออกมาในบทสนทนาจึงมีจำเป็นต้องเป็นทศนคติของตัวผู้แต่ง แต่เป็นไปเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ทางวรรณกรรม เช่น การขับเน้นลักษณะบางอย่างของตัวละครให้เด่นชัด การนำเสนอปัญหาของตัวละคร (C. Lim, 2014) แต่เมื่อพิจารณาผลงานของแคทเทอรีน ลิม ในยุคต้นพบว่า ตัวละครชนชั้นแรงงานที่ยากจนมีสามกลุ่มชาติพันธุ์คือ ชาวจีนที่ได้รับการศึกษาแบบจีน ชาวทมิฬ และชาวยุเรเซียน ในขณะที่ตัวละครชาวจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษซึ่งเป็นชนชั้นของผู้แต่ง ปรากฏในรูปแบบชนชั้นกลางที่มีฐานะดี ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการยากที่จะกล่าวว่าผู้แต่งนำเสนอตัวละครต่างชาติพันธุ์โดยปราศจากอคติ

แม้แคทเทอรีน ลิม จะนำเสนอว่า อคติระหว่างชาติพันธุ์เป็นสิ่งที่ควรกำจัดให้สิ้นไป และควรปฏิบัติต่อบุคคลทุกชาติพันธุ์ด้วยความเคารพและเท่าเทียมกัน แต่การที่ตัวละครชาวทมิฬในวรรณกรรมของเธอปรากฏในรูปแบบฉบับคือ ผู้ใช้ความรุนแรงในครอบครัว ผู้ทารุณเด็กและสตรี ผู้ที่ไม่ยอมคุมกำเนิด และมักเป็นผู้ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ ยังคงแสดงให้เห็นว่าแคทเทอรีน ลิม นำเสนอตัวละครเหล่านั้นผ่านมุมมองที่มีอคติทางชาติพันธุ์ ประกอบกับการที่ตัวละครเหล่านี้ถูกนำเสนอผ่านมุมมองของนักเขียนเชื้อสายจีน จึงจำเป็นต้องอาศัยมุมมองของนักเขียนชาติพันธุ์อื่นประกอบการพิจารณาด้วย

ในบทวิพากษ์อุดมรัฐ แคทเทอรีน ลิม มีบทบาทมากที่สุดในการนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมสิงคโปร์ ในขณะที่ผลงานส่วนใหญ่ของสเตลลา กง มีเนื้อหาสนับสนุนกระบวนการทำงานของรัฐ ส่วนซูฉิน คริสทีน ลิม ในยุคนี้ผลิตวรรณกรรมเพียงเล่มเดียวคือเรื่อง *Rice Bowl* ที่มีเนื้อหาวิพากษ์การเมืองแบบเผด็จการของสิงคโปร์ แคทเทอรีน ลิม นำเสนอปัญหาความนิยมตะวันตกและปฏิเสธวัฒนธรรมจีนของชาวสิงคโปร์ สืบเนื่องจากการที่รัฐใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบในการสร้างชาติ แต่กลับดำเนินนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีน ในขณะเดียวกัน แคทเทอรีน ลิม ก็แสดงให้เห็นว่าการเชิดชูวัฒนธรรมจีนของรัฐมาพร้อมกับอำนาจปิตาธิปไตยซึ่งเป็นชนวนของปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี

นอกจากนี้ แคทเทอรีน ลิม ยังชี้ให้เห็นว่า ระบบทุนนิยมที่รัฐนำมาใช้ในกระบวนการสร้างชาติก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนและคนรวยมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ยังคงนำเสนอปัญหาของสิงคโปร์ จากมุมมองของสตรีชนชั้นกลางที่มีฐานะดี และเผยให้เห็นอคติทางชาติพันธุ์ ชาวจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษยังคงมีสถานภาพดีที่สุดในสังคม ทั้งแคทเทอรีน ลิม และสเตลลา กง นำเสนอในทิศทางเดียวกันว่า แม้รัฐบาลจะนำเสนอว่าต้องการให้ทุกชาติพันธุ์เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียว แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญกับชาวจีนเป็นหลัก บทวิพากษ์อุดมรัฐแสดงให้เห็นว่า นักเขียนสตรีมองเห็นปัญหาสังคมที่เกิดจากนโยบายรัฐที่มีความอ่อนแอทั้งด้านการเมือง

เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และนำไปสู่การวิพากษ์นโยบายรัฐอย่างรุนแรงยิ่งขึ้นในวรรณกรรมยุคถัดไป

3.4. บทสรุปความย้อนแย้งแห่งอุดมรัฐ

สืบเนื่องจากในบทที่สอง นักเขียนสตรีทั้งสามมองประวัติศาสตร์สิงคโปร์จากมุมมองของสตรีเปอรานากันว่า บรรพบุรุษของชาวสิงคโปร์มีความหลากหลายและมีชนชั้น กลุ่มชาวจีนอพยพมีหลากหลายเผ่าพันธุ์ และในกลุ่มชาวเปอรานากันมีทั้งผู้ที่เป็นชนชั้นสูงและชนชั้นกรรมาชีพ ในยุคก่อร่างสร้างชาตินับตั้งแต่ปีค.ศ.1970 เป็นต้นมา นักเขียนสตรีมีบทบาทมากขึ้นในวงวรรณกรรมและผลิตรวมกรรมแนวสะท้อนสังคม สเตลลา กง สนับสนุนระบอบประชาธิปไตยและผู้นำที่มีคุณธรรม เธอให้ความสำคัญกับเยาวชนจึงผลิตบทละครเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้แก่เยาวชน แคทเทอร์ลิน ลิมตระหนักว่ากระบวนการสร้างชาติที่มีตะวันตกเป็นแม่แบบทำให้ชาวสิงคโปร์มีลักษณะเป็นตะวันตกและปฏิเสธวัฒนธรรมจีนที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ สำหรับซูเจิน คริสทีน ลิม เธอวิพากษ์ระบบการปกครองของสิงคโปร์ที่เริ่มเป็นเผด็จการมากขึ้น และเกิดการครองอำนาจในกลุ่มปัญญาชนชาวจีน วรรณกรรมของทั้งสามในยุคนี้จึงทำหน้าที่ปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ปลูกฝังรากเหง้าทางวัฒนธรรม และสะท้อนปัญหาสังคมที่เกิดจากนโยบายรัฐ

นับตั้งแต่ปีค.ศ.1975 ที่เกิดเหตุการณ์ปราบปรามสหภาพนักศึกษาอย่างจริงจัง นักเขียนสตรีมองเห็นปัญหาที่เกิดจากการปกครองแบบเผด็จการของรัฐ ส่งผลให้วรรณกรรมหลังปีค.ศ.1975 มีเนื้อหาวิพากษ์รัฐมากขึ้น และนำไปสู่การวิพากษ์รัฐที่รุนแรงขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ บทวิพากษ์รัฐแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมมีฐานะเป็นอาวุธทางการเมืองที่สตรีใช้โต้กลับรัฐนิยม ในด้านวรรณศิลป์ สเตลลา กง ใช้กลวิธีหลากหลายเสียงในบทละคร เพื่อโต้กลับลักษณะเผด็จการเสียงเดียวของรัฐบาลและยังใช้เทคนิคบทละครซ้อนบทละคร เพื่อให้ผู้อ่านประจักษ์ในประเด็นที่น่าเสนาอ โดยเฉพาะการลงคะแนนเสียงเมื่อจบบทละคร สะท้อนว่า สเตลลา กง ต้องการนำเสนอวิถีทางแบบประชาธิปไตยที่มี

ความหลากหลายทางความคิด ต่างจากวิธีการปกครองของรัฐบาลที่พยายามทำให้ประชาชนยอมรับ
ในความคิดของรัฐเพียงอย่างเดียว

สเตลลา กง และแคทเทอริน ลิม ใช้ตำนานท้องถิ่นและเรื่องเล่าแนวคติชน วิพากษ์ระบอบ
เผด็จการของรัฐ และสืบทอดอัตลักษณ์จีน ตำนานท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประกอบ
สร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์คือ การแสดงให้เห็นว่าสิงคโปร์เป็นชุมชนที่มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับพื้นถิ่นของตน
แคทเทอริน ลิม ใช้เรื่องเล่าของบรรพบุรุษชาวจีนฮกเกี้ยน นำเสนอการสืบทอดวัฒนธรรมจีนแผ่นดินใหญ่
ในสิงคโปร์ที่ยังคงกระทำผ่านเรื่องเล่ามุขปาฐะ ตำนานและเรื่องเล่าที่ปรากฏจึงเป็นทั้งการนำมาใช้
เพื่อแสดงความย้อนแย้งของนโยบายรัฐที่ชื่นชมตะวันตกแต่ก็เชิดชูวัฒนธรรมจีน และสนับสนุนการ
สร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในฐานะชาติใหม่ที่จีนเป็นใหญ่เช่นกัน

กลวิธีทางวรรณศิลป์อีกประการหนึ่งที่นักเขียนสตรีกลุ่มนี้นำมาใช้คือ การใช้สหบท
โดยเฉพาะด้วยบทของตะวันตก สเตลลา กง ใช้สหบท *The Republic of Plato* วิพากษ์การเมือง
การปกครองของสิงคโปร์ที่มีลักษณะเผด็จการ และต้องการสร้างรัฐที่สมบูรณ์แบบ ส่วนแคทเทอริน
ลิม ใช้สหบทของ *King Lear* วิพากษ์ความนิยมตะวันตกและการปฏิเสธวัฒนธรรมบรรพบุรุษของ
ชาวจีน การเลือกใช้สหบทปรัชญาและวรรณคดีตะวันตกของนักเขียนกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่า พวกเขา
คือผลผลิตของวัฒนธรรมอาณานิคม พวกเขาเป็นชาวจีนที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก และยังคงมี
สำนึกอาณานิคมที่เชิดชูแนวคิดตะวันตกว่าดีกว่า นอกจากนี้ ยังแฝงนัยทางชนชั้นของนักเขียนกลุ่มนี้ที่
เป็นชนชั้นกลางระดับสูงและเป็นกลุ่มปัญญาชนที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจองค์ความรู้แบบตะวันตกได้

นอกจากการใช้สหบทจากตะวันตกแล้ว ซูฉิน คริสทีน ลิม เผยให้เห็นบทบาทของคริสต์
ศาสนาต่องานวรรณกรรม ด้วยการนำเสนอตัวละครสตรีที่เป็นนักบวชในคริสต์ศาสนาและเป็นผู้นำ
ทางปัญญาของกลุ่มนักศึกษา ซูฉิน คริสทีน ลิม นำคริสต์ศาสนามาใช้เพื่อโต้กลับอำนาจรัฐที่ต้องการ
ควบคุมกลุ่มปัญญาชน และโต้กลับค่านิยมของสังคมนิไติปไตยที่ต้องการให้สตรีเป็นผู้ตามของบุรุษ

ลักษณะดังกล่าวสะท้อนทัศนะของซูฉิน คริสทีน ลิม ว่าคริสต์ศาสนาให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมระหว่างมนุษย์ เสรีภาพ และการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ต่างจากลัทธิขงจื้อที่กำหนดให้สตรีทำหน้าที่ในครอบครัวเป็นสำคัญ

นอกจากการใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์และคริสต์ศาสนาในการโต้กลับรัฐ นักเขียนสตรียังนำเสนอภาพลึงค์โปร์ที่แตกต่างจากอุดมคติของรัฐ รัฐบาลมุ่งหวังประกอบสร้างให้ลึงค์โปร์เป็นสังคมที่มีระเบียบ มั่นคง ร่ำรวย และทัดเทียมตะวันตก แต่แคทเทอริน ลิม นำเสนอภาพลึงค์โปร์ที่ยังคงมีปัญหา สืบเนื่องจากนโยบายรัฐที่มีความย้อนแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อุตลักษณ์ลึงค์โปร์ที่ปรากฏในวรรณกรรมมีทั้งส่วนที่ต่อต้านรัฐและสอดคล้องกับนโยบายรัฐ อุตลักษณ์ที่ต่อต้านรัฐ ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอผ่านตัวละครสตรีที่ปฏิเสธความสมบูรณ์แบบของอุดมรัฐ ส่วนแคทเทอริน ลิม นำเสนออตุลักษณ์ที่ตรงข้ามกับนโยบายเขตพัฒนาธรรมจันของรัฐ ด้วยตัวละครสตรีที่นิยมตะวันตกแบบสุดโต่ง

นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนออตุลักษณ์ลึงค์โปร์ในยุคก่อร่างสร้างชาติว่าเป็นอุดมรัฐที่มีความย้อนแย้ง รัฐต้องการสร้างสังคมพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียม แต่กลับส่งเสริมวัฒนธรรมจันเป็นใหญ่ รัฐต้องการสร้างสังคมประชาธิปไตย แต่กลับใช้นโยบายที่มีลักษณะเผด็จการ และในขณะที่รัฐบาลต้องการให้ลึงค์โปร์เจริญทัดเทียมตะวันตก แต่ก็ยังคงส่งเสริมประชาธิปไตยในจารีตจัน ในด้านเศรษฐกิจ การดำเนินระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม กลับทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนและคนรวยมากยิ่งขึ้น ความย้อนแย้งของนโยบายรัฐสะท้อนว่าในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐบาลลึงค์โปร์ยังคงทดลองปรับใช้นโยบายที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาเฉพาะจุด และอยู่ในช่วงทดลองเฟ้นหานโยบายที่เหมาะสมกับลึงค์โปร์ ซึ่งมีทั้งที่ประสบความสำเร็จและที่ล้มเหลว วรรณกรรมของนักเขียนสตรีมีบทบาทในการสะท้อนการทำงานของรัฐ และชี้ให้เห็นว่ามีปัญหาใดบ้างที่ต้องได้รับการแก้ไขต่อไป ในบทถัดไปจะกล่าวถึงการประกอบสร้างอตุลักษณ์ลึงค์โปร์ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ที่รัฐมุ่งประกอบสร้าง

ให้สิงคโปร์เป็นรัฐเลิศและสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองว่า นักเขียนสตรีทั้งสามมีพัฒนาการในการ
ประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์และตอบสนองต่อนโยบายรัฐอย่างไร

บทที่ 4

รัฐเลิศแต่ไร้สุข: อัตลักษณ์สิงคโปร์ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์

ปีค.ศ.1990 คือช่วงรอยต่อสำคัญอีกช่วงหนึ่งของประเทศสิงคโปร์เพราะเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มนักการเมืองเลือดใหม่ของพรรคกิจประชาขึ้นมาทำหน้าที่แทนอดีตนายกรัฐมนตรีลี กวน ยู การวางมือของลี กวน ยู เป็นสัญญาณว่าสิงคโปร์ผ่านพ้นช่วงวิกฤตและการก่อร่างสร้างชาติมาในระดับที่น่าพอใจแล้ว หลังจากรับการฝึกฝนและแนะนำจากนายลี กวน ยู มาเป็นระยะเวลาานาน นายโก๊ะ จ๊ก ตง ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่สองของประเทศสิงคโปร์ในปีค.ศ.1990 และพยายามสร้างภาพลักษณ์ที่แตกต่างจากนายลี กวน ยู คือมีลักษณะอ่อนโยน เข้าถึงง่ายและรับฟังความคิดเห็นทำให้บรรยากาศการเมืองการปกครองของสิงคโปร์คลายความตึงเครียดลง แต่รัฐบาลของนายโก๊ะ จ๊ก ตง ยังคงขับเคลื่อนไปด้วยแนวคิดของนายลี กวน ยู ที่แม้จะเปลี่ยนตำแหน่งมาเป็นรัฐมนตรีอาวุโส (Senior Minister) แต่ก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐบาล

วิสัยทัศน์หลักที่นายโก๊ะ จ๊ก ตง ใช้ในการบริหารประเทศคือการสร้างสิงคโปร์ให้เป็นรัฐเลิศ และเป็นบ้านที่ปรองดองหรือ “A Distinctive City, A Harmonious Home” (Goh, 2008) เขาให้ความหมายของเมืองที่โดดเด่นไว้ว่า รัฐบาลจะทำให้สิงคโปร์เป็นเมืองน่าอยู่อาศัยที่เปี่ยมพลังทางปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ โดยมีเป้าหมายคือการทำให้สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความสะดวกสบายในครัวเรือน มีระบบการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล และมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ รัฐยังสนับสนุนด้านศิลปวัฒนธรรมและวงการบันเทิง ด้วยการการสร้างพิพิธภัณฑ์อารยธรรมเอเชีย (Asian Civilization) ขึ้นในปีค.ศ.1997 และโรงละครเอสพลานาด (Esplanade) ในปีค.ศ.2002 ตามเป้าหมายของสิงคโปร์ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องการเป็นเจ้าแห่งรัฐในอุดมคติของเอเชีย ศูนย์รวมวัฒนธรรมเอเชีย และแหล่งทุนของเอเชีย ในด้านวรรณกรรม มีการก่อตั้งสภาศิลปศาสตร์แห่งชาติ (National Arts Council) ในปีค.ศ.1991 เพื่อเฟ้นหาวรรณคดีมรดกแห่งชาติ

และสร้างนักเขียนหน้าใหม่ ด้วยการจัดการแข่งขันประกวดวรรณกรรม ชิงรางวัล Singapore Literature Prize ในปีค.ศ.1992 (Tan, 2009)

สำหรับการประกอบสร้างอัตลักษณ์บ้านที่ปรองดองตามวิสัยทัศน์ของนายโก๊ะ จ๊ก ตง มีสองความหมายคือ การสร้างครอบครัวที่อบอุ่นของประชาชน และการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง ในความหมายแรก รัฐบาลสนับสนุนให้ประชาชนสิงคโปร์สร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ รัฐส่งเสริมบทบาทของสตรีในฐานะแม่และผู้สนับสนุนสามี แต่ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้พวกเธอมีความก้าวหน้าในอาชีพ กล่าวได้ว่า รัฐทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดแปลนบ้านและออกแบบวิถีชีวิตให้กับประชาชน เมื่อบ้านคือชาติ ประชาชนก็คือสมาชิกในครอบครัวที่ต้องประพடுத்தันให้เข้ากับแปลนบ้านของรัฐ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นวิธีการที่รัฐใช้ระบบครอบครัวเพื่อนิยามและนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์

ความหมายที่สองของบ้านที่ปรองดองคือ การสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่กลมเกลียวและมีสำนึกร่วมในชุมชนที่นายโก๊ะ จ๊ก ตง เรียกว่าการสร้างกัมปงสปิริท (Kampong spirit) ซึ่งมีความหมายว่า จิตวิญญาณหมู่บ้าน โดยมีนโยบายที่เป็นรูปธรรมคือ รัฐบาลยังคงสืบทอดนโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ที่รัฐบาลชุดก่อนริเริ่มไว้ในปีค.ศ.1989 และบรรจุอุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านของเรา ลงในหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติในปีค.ศ.1997 รัฐบาลสนับสนุนให้มีการแต่งเพลงปลุกใจที่สนับสนุนแนวคิดบ้านที่ปรองดองคือ เพลง *One People One Singapore, Home และ Together* ("National Arts Council ", 2012) เพื่อใช้ในงานฉลองวันชาติสิงคโปร์ เพลงเหล่านี้มีเนื้อหาเน้นย้ำเรื่องความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว และแนวคิดสิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอนของทุกชาติพันธุ์ การบริหารประเทศด้วยวิสัยทัศน์หลักสองประการนี้นำมาสู่คำถามว่า ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ นักเขียนสตรีทั้งสามตอบสนองต่อนโยบายรัฐอย่างไร

ในวงวรรณกรรม นักเขียนสตรีทั้งสามเติบโตและเปลี่ยนแปลงมากขึ้นจากในยุคแรก กลุ่มผู้อ่านของพวกเขาขยายตัวมากขึ้น จากที่เคยผลิตงานเพื่อผู้อ่านในประเทศกลายเป็นผลิตงานเพื่อผู้อ่านในระดับนานาชาติ นักเขียนกลุ่มนี้พยายามนำเสนอตนเองในฐานะนักเขียนสิงคโปร์เชื้อสายจีนต่อผู้อ่านนานาชาติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ด้านวรรณศิลป์ พวกเขาใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์ที่แปลกใหม่และหลากหลายมากขึ้นจากในยุคแรก สำหรับแคทเทอร์ลิน ลิม ตั้งแต่ปีค.ศ.1995 เป็นต้นมา เธอหันมาผลิตนวนิยายขนาดยาวว่าด้วยเรื่องของสตรีจีนในอดีต เกิดเป็นนวนิยายชุด *The Bondmaid, The Teardrop Story Woman* และ *The Song of Silver Frond* ในขณะที่สเตลลา กง นำเสนอวัฒนธรรมเปอรานากันชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยบทละครประเภทเล่นเดี่ยวเรื่อง *Emily of Emerald Hill* นอกจากนี้ สเตลลา กง ยังเป็นนักเขียนสตรีเพียงคนเดียวที่ใช้บัณฑิตแนววิทยาศาสตร์วิพากษ์สังคมสิงคโปร์ ในรวมบทละครชุด *A Breeding Pair* และนวนิยายขนาดยาวเรื่อง *Eston* สำหรับซูเจิน คริสทีน ลิม เธอตอบสนองนโยบายพหุวัฒนธรรมนิยม ด้วยนวนิยายแนวหวานให้หาอดีตของสิงคโปร์ เธอนำเสนอภาพของชุมชนพหุชาติพันธุ์ในมาลายาก่อนยุคอาณานิคม ในนวนิยายเรื่อง *A Bit of Earth* และชุมชนชาวเรือริมฝั่งแม่น้ำสิงคโปร์ที่ถูกรัฐกวาดล้างไปในนวนิยายเรื่อง *The River's Song* วิธีการนำเสนอวรรณกรรมที่หลากหลายมากขึ้น สะท้อนว่าวรรณกรรมของนักเขียนกลุ่มนี้มีพัฒนาการสัมพันธ์กับบริบทสังคมที่เปลี่ยนไปของสิงคโปร์

ในบริบทที่สิงคโปร์เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ กลุ่มผู้อ่านของนักเขียนกลุ่มนี้เปลี่ยนไปจากกลุ่มคนในประเทศเป็นกลุ่มคนภายนอกประเทศ ผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายของนักเขียนกลุ่มนี้คือสตรีและผู้อ่านต่างชาติทำให้วิธีการนำเสนอของพวกเขาเปลี่ยนแปลงไป จากในยุคแรกที่นักเขียนทั้งสามนำเสนอผลกระทบจากนโยบายรัฐต่อชีวิตส่วนตัวของประชาชนว่า ความต้องการสร้างอุตสาหกรรมทำให้ประชาชนถูกลิดรอนเสรีภาพและเกิดความกดดันในการดำเนินชีวิต ประกอบกับเหตุการณ์การปราบปรามขบวนการนักศึกษาในปีค.ศ.1975 เป็นชนวนที่ทำให้นักเขียนสตรีวิพากษ์รัฐมากขึ้น บทวิพากษ์อุตสาหกรรมในบทที่สามแสดงให้เห็นว่านักเขียนสตรีเล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากนโยบายรัฐที่เข้มงวดและมุ่งเน้นความสมบูรณ์แบบ นำมาสู่การวิพากษ์รัฐที่เข้มข้นยิ่งขึ้นในบทนี้ ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์

นักเขียนสตรีปฏิเสธรโยบายรัฐด้วยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่หลากหลาย มีทั้งบทละครเล่นเดี่ยว บันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ โครงเรื่องแบบเอมี-ตัน ซินโดรม (Amy-Tan syndrome) และนวนิยาย แนวนวนิยายให้หาคือของสิงคโปร์ เพื่อแสดงให้เห็นความไม่ปรองดองที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวที่ขยายขึ้นเป็นภาพความไม่ปรองดองในสังคมระหว่างบุรุษกับสตรีและประชาชนกับรัฐ โดยเฉพาะการวิพากษ์นโยบายรัฐที่มีความอ่อนแอทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ว่าทำให้สิงคโปร์เป็นรัฐเลิศแต่ไร้สุข

นอกจากนี้ ในยุคโลกาภิวัตน์ นักเขียนสิงคโปร์ได้รับการสนับสนุนจากรัฐให้นำเสนออัตลักษณ์ชาติบนพื้นฐานแนวคิดพหุวัฒนธรรม องค์กรพัฒนาวรรณกรรมแห่งชาติเข้ามาสนับสนุนกลุ่มนักเขียนที่ใช้ภาษาอังกฤษให้นำเสนออัตลักษณ์ของวรรณกรรมสิงคโปร์ต่อนานาชาติ นักเขียนสิงคโปร์บางส่วนเริ่มตีพิมพ์ผลงานกับสำนักพิมพ์ตะวันตก ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ แคทเทอรีน ลิม เธอเปลี่ยนแนวการเขียนจากรวมเรื่องสั้นสะท้อนปัญหาสังคมไปเป็นนวนิยายขนาดยาวที่กล่าวถึงสตรีจีน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่านตะวันตก แนวทางการผลิตผลงานที่เปลี่ยนไปของเธอ ส่วนหนึ่งเกิดจากการถูกระงับการตีพิมพ์ในปีค.ศ.1994 เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลยังคงมีลักษณะเผด็จการไม่ต่างจากในยุคก่อร่างสร้างชาติ ทำให้นักเขียนสตรีจากที่เคยร่วมสนับสนุนการสร้างชาติของรัฐบาลหันมาวิพากษ์และตีแผ่ความอ่อนแอในนโยบายรัฐชัดแจ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์สตรีที่รัฐสนับสนุนให้สตรีมีความก้าวหน้าทางอาชีพทัดเทียมบุรุษ แต่กลับจำกัดบทบาทของพวกเธอให้ทำหน้าที่แม่และเป็นผู้ตามของสามี นักเขียนสตรีจึงได้กลับด้วยนวนิยายเกี่ยวกับความทุกข์ของสตรี เพื่อวิพากษ์อำนาจปิตาธิปไตยที่ยังคงคุกคามและควบคุมสตรีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ในกระบวนการนำเสนออัตลักษณ์สังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง ชูฉิน คริสทีน ลิม ตอบสนองต่อแนวคิดพหุวัฒนธรรมนิยมอย่างชัดเจน นวนิยายของเธอนิยมใช้ตัวละครหลากหลายชาติพันธุ์ และแสดงความหลากหลายของอัตลักษณ์ประชากรพหุชาติพันธุ์ แต่ในด้านการสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้าน ชูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอจิตวิญญาณหมู่บ้านในรูปแบบที่แตกต่างจากรัฐและวิพากษ์วิธี

ประกอบสร้างอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรมของรัฐว่าเป็นการทำลายชุมชนทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของ
สิงคโปร์

สำหรับการประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองที่โดดเด่น นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนอปัญหา ทั้ง
เรื่องในบ้านและเรื่องในชาติที่เกิดจากกระบวนการประกอบสร้างรัฐเลิศ โดยยังคงวิพากษ์อำนาจ
ปิตาธิปไตย การบริหารงานของรัฐ และนำเสนอปัญหาของประชาชน สเทลลา กง จากที่เคยสนับสนุน
การบริหารงานของรัฐ วิพากษ์ว่ากระบวนการสร้างรัฐเลิศทำให้เกิดสังคมที่มีการแข่งขันสูง ประชาชน
ประสบปัญหาทางด้านจิตใจ และตกเป็นทาสของระบบทุนนิยม วรรณกรรมของนักเขียนกลุ่มนี้
นำเสนอภาพสิงคโปร์ที่ยังคงตรงข้ามกับอุดมคติของรัฐ และแสดงให้เห็นว่าความสำเร็จในการเป็น
รัฐเลิศ มิได้นำมาซึ่งความสุขของประชาชนเสมอไป

4.1. บ้านที่ไม่ปรองดอง: อำนาจปิตาธิปไตยกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สตรีสิงคโปร์

ความหมายของ บ้าน ตามวิสัยทัศน์ของนายโก๊ะ จ๊ก ตง หมายถึง ความสัมพันธ์ ความรัก
ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ และความมั่นคงปลอดภัยของสมาชิกในครอบครัว ประชากรสิงคโปร์มี
หน้าที่ร่วมสร้างบ้านกับรัฐบาล โดยเริ่มจากหน่วยพื้นฐานคือการสร้างครอบครัวของตน (Goh, 2008)
แอน แมคคลินทอค (Anne McClintock) กล่าวว่า ในสังคมพหุวัฒนธรรม แม้รัฐจะส่งเสริมความเป็น
หนึ่งเดียวท่ามกลางความหลากหลายของชาติพันธุ์ แต่ก็ยังคงปรากฏความเหลื่อมล้ำทางเพศสถานะที่
สตรีและบุรุษได้รับการปฏิบัติแตกต่างกัน แม้ว่าสตรีสิงคโปร์จะได้รับสิทธิทางกฎหมาย การศึกษา
และอาชีพ แต่ก็ยังคงปรากฏความไม่เท่าเทียม (McClintock, 1993) เช่นเดียวกับที่แอน บรูคส์
(Anne Brooks) แสดงความเห็นต่อสถานภาพของสตรีสิงคโปร์กับรัฐชาติว่ามีความลึกลับ เนื่องจาก
สตรีสิงคโปร์ถูกมอบหมายให้เป็นศูนย์กลางของอุดมการณ์การสืบพันธุ์ แต่กลับถูกลิดรอนสิทธิใน
ความสัมพันธ์ ตามแนวคิดชาตินิยมและเพศสภาพ (Brooks, 2004)

แม้ว่าสิงคโปร์จะมีกฎบัตรสตรี (Women's Charter) ตั้งแต่ปีค.ศ.1961 เพื่อให้สิทธิแก่สตรีในการครอบครองทรัพย์สิน ประกอบการค้า และการรับเงินชดเชยจากการหย่าร้าง แต่สตรีสิงคโปร์ได้รับสิทธิ์เหล่านี้ เพราะรัฐคำนึงถึงบทบาทของพวกเธอในฐานะแรงงานของชาติ มิใช่เพราะแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ ดังที่ปรากฏในปีค.ศ.1983 ลี กวน ยู แสดงความเสียใจที่ส่งเสริมให้สตรีสิงคโปร์ได้รับโอกาสทางอาชีพเท่าเทียมกับบุรุษ ทำให้สตรีที่จบปริญญาตรีปริญญาโทปริญญาเอกสามารถขึ้นในการกล่าวสุนทรพจน์ Great Marriage Debate ลี กวน ยู แสดงความต้องการให้สตรีทำหน้าที่แม่ ผู้ดูแลครอบครัว และผู้สนับสนุนสามีเป็นสำคัญ ตามมาด้วยการจัดตั้งหน่วยงานจับคู่ให้กับประชาชนในนาม The Social Development Unit (SDU) ในปีค.ศ.1984 (Heng, 1995) แนวคิดของลี กวน ยู สะท้อนว่ารัฐยังคงต้องการสตรีที่ทำหน้าที่ภายในครอบครัว มากกว่าสตรีที่เจริญก้าวหน้าทางอาชีพ ทัดเทียมบุรุษ

แม้ว่าในปีค.ศ.1985 จะมีการก่อตั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมบทบาทและงานวิจัยเกี่ยวกับสตรีสิงคโปร์ชื่อว่า AWARE (Association of Women for Action and Research) แต่รัฐยังคงคาดหวังให้สตรีทำหน้าที่เป็นผู้ตามของบุรุษ โดยเฉพาะในช่วงปีค.ศ.1990 นายกรัฐมนตรี โก๊ะ จ๊ก ตง ดำเนินนโยบายบ้านที่ปรองดองซึ่งมีคำขวัญหลักว่า สิงคโปร์บ้านของฉัน (Singapore my home) และเน้นบทบาทผู้ดูแลครอบครัวของสตรี นายโก๊ะ จ๊ก ตง กล่าวว่า ความไม่เท่าเทียมระหว่างบุรุษและสตรียังคงมีอยู่ ดังที่สตรีและบุรุษได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกันซึ่งเป็นผลผลิตจากรูปแบบสังคมปิตาธิปไตยของสิงคโปร์ และเป็นสิ่งที่ต้องยอมรับ¹ คำกล่าวของนายโก๊ะ จ๊ก ตง ว่าสิงคโปร์คือสังคมแบบบุรุษเป็นใหญ่และให้ประชาชนยอมรับ ย้อนแย้งกับการสนับสนุนให้สตรีมีสิทธิทางกฎหมาย การศึกษา และอาชีพเท่าเทียมกับบุรุษ เพราะในทางตรงกันข้าม นโยบายรัฐที่เกี่ยวกับสตรีกลับมีลักษณะคุกคามและถูกออกแบบมาเพื่อตีกรอบทางเลือกของสตรีให้เข้ากับผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ (Jose & Christine, 1997)

¹ "While some differences remained in the way men and women were treated...these were products of the largely patriarchal society here and would have to be accepted" (Heng, 1995)

นโยบายบ้านที่ปรองดองของโก๊ะ จ๊ก ตง คือการสานต่อแนวคิดของลี กวน ยู ที่ต้องการให้สตรีปัญญาชนเป็นผู้ผลิตประชากร ตามแนวคิดการคัดเลือกพันธุกรรม เผยให้เห็นความย้อนแย้งของนโยบายรัฐ ในยุคที่สังคมพัฒนาไปสู่โลกาภิวัตน์ แต่รัฐยังคงจำกัดบทบาทสตรีด้วยแนวคิดที่มีรากฐานจากลัทธิขงจื้อ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ นโยบายการให้กำเนิดที่เปลี่ยนจากการรณรงค์ให้สตรีคุมกำเนิดมาเป็นการสนับสนุนให้สตรีที่จบปริญญาามีบุตรมากขึ้น นโยบายทางด้านการศึกษาที่สนับสนุนให้สตรีได้รับการศึกษาแบบตะวันตก แต่ยังคงคาดหวังให้สตรีปฏิบัติตามอุดมคติลัทธิขงจื้อ ในด้านอาชีพ รัฐสนับสนุนให้สตรีเจริญก้าวหน้า แต่ก็รณรงค์ให้สตรีทำหน้าที่ดูแลครอบครัวเป็นสำคัญ

ในด้านการเมือง รัฐคาดหวังให้สตรีร่วมแสดงความคิดเห็น แต่กลับจำกัดภายในขอบเขตของรัฐ ความย้อนแย้งและความไม่เสถียรของนโยบายเหล่านี้ ทำให้สตรีสิงคโปร์ได้รับความกดดันจากความคาดหวังของครอบครัวและสังคม แคทเทอรีน ลิม แสดงทัศนะต่อนโยบายเกี่ยวกับสตรีที่มีความย้อนแย้งว่า รัฐสนับสนุนสตรีด้านการศึกษาและอาชีพเพราะพวกเธอคือ ทรัพยากรบุคคลครึ่งหนึ่งของประเทศที่มีหน้าที่ในการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ รัฐจัดสถานที่ดูแลบุตรให้กับสตรี เพื่อให้พวกเธอวางใจว่าบุตรจะได้รับการศึกษาที่ดี และสามารถทุ่มเทกับการทำงานได้อย่างเต็มที่ และแม้รัฐจะสนับสนุนให้สตรีมีความสามารถทัดเทียมบุรุษ แต่ก็ยังคงคาดหวังให้พวกเธอเป็นสตรีเอเชียที่อ่อนน้อมยอมตามบุรุษ และยึดมั่นในลัทธิขงจื้อ (Y.-E. Lim, 1999)

คำกล่าวของแคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่าแนวคิดขงจื้อนิยมมีบทบาทสำคัญในการประกอบสร้างอัตลักษณ์สตรีสิงคโปร์ให้เป็นผู้ที่เชื่อฟังบุรุษ และทุ่มเทให้กับครอบครัว เช่นเดียวกับที่จอห์น แคลมเมอร์ (John Clammer) กล่าวถึงอิทธิพลของลัทธิขงจื้อต่อสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนว่า ในทางสังคมวิทยา อุดมการณ์และปฏิบัติการของลัทธิขงจื้อเป็นตัวกำหนดความทรงจำ ประสบการณ์ และความคาดหวังต่อบทบาทของสตรี รวมไปถึงข้อจำกัดทางอาชีพ ความรับผิดชอบ และหน้าที่ภายในครอบครัว สิ่งเหล่านี้มิได้ถูกกำหนดขึ้นจากพลวัตทางสังคมอย่างเป็นธรรมชาติ แต่เกิดจากอิทธิพลของลัทธิขงจื้อที่ออกแบบมาเพื่อจำกัดคุณลักษณะของสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนนับตั้งแต่

สิงคโปร์เป็นรัฐเอกราช (Clammer, 1996) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ลัทธิขงจื้อมีส่วนสนับสนุนสังคมบุรุษเป็นใหญ่ และการเมืองระหว่างเพศที่บุรุษเป็นผู้กำหนดบทบาทของสตรี จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าการที่รัฐคาดหวังให้สตรีร่วมสร้างบ้านที่ปรองดอง โดยที่รัฐยังคงจำกัดบทบาทของสตรีด้วยลัทธิขงจื้อจะประสบความสำเร็จหรือไม่

4.1.1. แม่ปัญญาชนกับกุลสตรีขงจื้อ

ด้วยสภาพสังคมแบบบุรุษเป็นใหญ่ และการปกครองแบบรัฐที่เป็นบุรุษ ทำให้บุรุษมีอำนาจในการสร้างชุดอุดมการณ์ที่กำหนดบทบาทและอัตลักษณ์ของสตรีจึงนำมาสู่คำถามว่าสตรีตอบโต้กับอุดมการณ์ ค่านิยมและความคาดหวังของสังคมอย่างไร นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ผลิตงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความทุกข์ของสตรีทั้งในอดีตและยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะแคทเทอริน ลิม เธอใช้วรรณกรรมที่กล่าวถึงตัวละครสตรีจีนในอดีต วิพากษ์ปิตาธิปไตยในครอบครัวจีนและเรื่องชนชั้นของสตรี ส่วนงานที่กล่าวถึงสตรีจีนในยุคปัจจุบันของเธอ นำเสนอความทุกข์ของสตรีที่เกิดจากนโยบายรัฐและความคาดหวังของครอบครัว นักเขียนสตรีกลุ่มนี้นำเสนอตัวละครสตรีที่พยายามขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยด้วยการมีชี การใช้อำนาจควบคุมบุรุษ และการมีสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก ทำให้เกิดตัวละครสตรีสองกลุ่มคือตัวละครสตรีที่ประสบความสำเร็จ และตัวละครที่พ่ายแพ้ต่ออำนาจปิตาธิปไตย การนำเสนอความทุกข์ของสตรีทั้งในอดีตและปัจจุบันคือการแสดงภาพบ้านที่ไม่ปรองดองระหว่างบุรุษกับสตรี ซึ่งมีที่มาจากอำนาจปิตาธิปไตย หลักขงจื้อและนโยบายรัฐที่คาดหวังให้สตรีปัญญาชนเป็นผู้สนับสนุนบุรุษและปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อ

คำสอนลัทธิขงจื้อส่งอิทธิพลต่อความคิดและความประพฤติของชาวจีน เกาหลี ญี่ปุ่น และเวียดนามมากกว่า 2,500 ปี โดยเฉพาะคำสอนเกี่ยวกับความประพฤติของสตรีเอเซีย คตินิยมขงจื้อ (Confucian ideology) มีอิทธิพลต่อสถานภาพของสตรีเอเซียตั้งแต่ในประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ดังที่นักปราชญ์ เซียว มา (Xiao Ma) กล่าวว่า สตรีต้องอยู่ตลอดเวลา เพื่อหาทางออกจากอิทธิพลของ

ขงจื้อ ("Women and Confucianism," 1996) ในสมัยราชวงศ์ฮั่น ลัทธิขงจื้อถูกนำมาใช้ในการเมืองและกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา ในระยะต่อมาการตีความตามลัทธิขงจื้อสมัยใหม่ (Neo-Confucian) เสริมอำนาจให้กับบุรุษ ด้วยการสืบตระกูลที่ให้ความสำคัญกับฝ่ายบิดา โครงสร้างสังคมตามคตินิยมลัทธิขงจื้อ กำหนดว่า สตรีต้องมีระดับต่ำกว่าบุรุษเสมอในทุกตำแหน่ง ลัทธิขงจื้อเชื่อว่าการตกเป็นรองของสตรีต่อบุรุษเป็นไปตามธรรมชาติและเป็นเรื่องเหมาะสม แต่ก็ให้เกียรติและอำนาจกับสตรี ในฐานะแม่และแม่สามีภายในครอบครัว ต่อมาลัทธิขงจื้อระบุงการปฏิบัติตนของสตรี เรื่องความสัมพันธ์กับพ่อแม่สามี การจัดการภายในบ้าน ความอ่อนน้อมถ่อมตนและการถือพรหมจรรย์ รวมถึงการเขียนอัตชีวประวัติของสตรีที่ได้รับการยกย่องตามคตินิยมลัทธิขงจื้อ โดยเฉพาะในเรื่องความจงรักภักดี การอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือสามีและครอบครัว ("Women and Confucianism," 1996)

ลัทธิขงจื้อก่อให้เกิดประเพณีคำสอนที่เกิดจากการตีความตามความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติและบทบาทของสตรี ดังที่ปรากฏในคำสอนของลัทธิขงจื้อใหม่ ตัวอย่างเช่น หน้าที่ของสตรีมิใช่การควบคุมหรือบงการ หน้าที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของสตรีคือการให้กำเนิดบุตรชาย ผู้นำสตรีเหมือนกับเสียงแม่ไก่ขัน สามีสามารถสมรสใหม่ได้แต่ภรรยาห้ามสมรสอีกครั้ง ความยุ่งยากมิได้มาจากสวรรค์ แต่เกิดขึ้นเพราะสตรี ธรรมชาติของสตรีคือผู้ถูกระงับ สตรีควรเห็นว่าสามีคือสวรรค์และไม่ควรคิดไม่พอใจว่าเธอต้องยอมจำนนต่อบุรุษอย่างไรบ้าง เป็นต้น² คำสอนเกี่ยวกับความประพฤติของสตรีที่มี

---

² Neo-Confucian Inspired Sayings: "A woman's duty is not to control or take charge." "Woman's greatest duty is to produce a son." "A woman ruler is like a hen crowing." "A husband can marry twice, but his wife must never remarry." "We should not be too familiar with the lower orders or with women." "The woman with no talent is the one who has merit." "It will be women neither to do wrong nor to do good. Only about the spirits and the food will they have to think." "Disorder is not sent down by Heaven, it is produced by women." "Those who cannot be taught, cannot be instructed. These are women and eunuchs." "Man is honored for strength; a woman is beautiful on account of her gentleness." "There are three unfilial acts: the greatest of these is the failure to produce sons." "Women are to be led and to follow others." "Women's nature is passive." "A woman should look on her husband as if he were Heaven itself, and never weary of thinking how she may yield to him." ("Women and Confucianism," 1996)

พื้นฐานจากลัทธิขงจื้อเหล่านี้แสดงให้เห็นสถานภาพของสตรีที่ต่ำกว่าบุรุษและสร้างความชอบธรรมให้กับความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี ในบริบทของสิงคโปร์ การที่รัฐสนับสนุนให้ลัทธิขงจื้อเป็นอุดมการณ์สร้างชาติตั้งแต่ยุคก่อร่างสร้างชาติ ยังคงส่งอิทธิพลต่อมาในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ ซึ่งย้อนแย้งกับการที่รัฐสนับสนุนให้สตรีมีความก้าวหน้าทางการศึกษาและอาชีพเท่าเทียมกับบุรุษ นักเขียนสตรีกลุ่มนี้แสดงให้เห็นอำนาจปิตาธิปไตยที่ครอบงำเรือนร่าง ความสามารถ ทักษะคิดทางการเมือง และทางศาสนา ผ่านทางตัวละครสตรี ดังนี้

(1) เสรีภาพของสตรีกับสามีผู้ครอบครอง ในวรรณกรรมของแคทเทอรีน ลิม และเรื่องสั้น “Usha and My Third Child” ของซูเจิน คริสทีน ลิม

แคทเทอรีน ลิม คือนักเขียนสตรีที่มีบทบาทในการนำเสนอความทุกข์ของสตรีในรูปแบบเรื่องสั้นมาตั้งแต่ในยุคก่อร่างสร้างชาติ ในปีค.ศ.1994 แคทเทอรีน ลิม ถูกระงับการตีพิมพ์บทความการเมืองทำให้เธอเปลี่ยนไปผลิตงานให้กับสำนักพิมพ์ตะวันตก ในปีค.ศ.1995 เธอตีพิมพ์นวนิยายขนาดยาวเกี่ยวกับความทุกข์ของสตรีชื่อ *The Bondmaid* และตามมาด้วยชุดนวนิยายแนวเดียวกันเรื่อง *The Teardrop Story Woman* เรื่อง *Following the Wrong God Home* และเรื่อง *Miss Seetoh in the World* แคทเทอรีน ลิม นำเสนออำนาจปิตาธิปไตยที่ครอบงำสตรีเงินทางเรือนร่าง ความสามารถ ทักษะทางการเมือง การสร้างครอบครัวและทางศาสนา

การครอบงำในรูปแบบแรกคือ การครอบงำเรือนร่างของสตรีในสองรูปแบบคือ การกระทำผ่านสิ่งของที่บุรุษมอบให้ และการกระทำต่อเรือนร่างของสตรีโดยตรง การครอบงำทางเรือนร่างผ่านสิ่งของที่บุรุษมอบให้ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *The Teardrop Story Woman* และ *Miss Seetoh in the World* ตัวละครสตรีในสองเรื่องนี้ถูกบังคับให้รับของขวัญจากบุรุษที่ตนมิได้รัก ในเรื่อง *The Teardrop Story Woman* กล่าวถึงชีวิตของสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนในยุคอาณานิคมที่เกิดมาพร้อมใฝ่น้ำตาซึ่งชาวจีนเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์ของความอัปโชค ชีวิตของตัวละครเอก เหมย เถวย (Mei

Kwei) พลิกผันไปตามความสัมพันธ์กับบุรุษสามคนคือ เจ้าแก๊ว (Old Yoong) เศรษฐีชาวปีนัง ออสติน ตง (Austin Tong) นักธุรกิจและคริสเตียนชาวสิงคโปร์ และบาทหลวงมาติน (Martin) บาทหลวงชาวฝรั่งเศส เหมย เกวย เผชิญการครอบงำทางเรือนร่างเป็นครั้งแรก เมื่อเจ้าแก๊วบังคับ สู้ขอเหมย เหวย จากพ่อแม่ และบังคับให้เธอสวมกำไลหยก แคมเทอร์ลิน ลิม บรรยายฉากของการสวม กำไลหยกที่มีลักษณะเดียวกับชื่นใจและการคุกคามทางเพศ ดังนี้

Here. Let me, Old Yoong tried to fit the rigid circlet of stone over the bruised bones of her hand, pushing, shoving, tugging. The gift is hurting, Mei Kwei thought, as the pain brought tears into her eyes. Tighter, tighter. But her bones could not come more tightly together, to accommodate the hard gift...The bones in her hand refused to be crushed and fought against the invading jade.

(C. Lim, 2011d)

วิธีการบรรยายการบังคับใส่กำไล แสดงสัญลักษณ์ทางเพศที่บุรุษกระทำต่อสตรี กิริยาอาการ พยายามสวมใส่ ผลักดัน การออกแรงดึงของเจ้าแก๊ว แสดงการยึดเยียด คุกคามเรือนร่างของสตรี เช่นเดียวกับการข่มขืน โดยเฉพาะการที่ตัวละครสตรีเรียกกำไลว่า *the hard gift* และ *the invading jade* เปรียบได้กับอวัยวะเพศชาย สื่อถึงการล่วงละเมิดทางเพศโดยบุรุษอย่างชัดเจน ในกระบวนการ ที่สตรีถูกละเมิดเรือนร่างเพื่อตอบสนองความปรารถนาของบุรุษทำให้สตรีเกิดภาวะสูญเสียตัวตน ดังที่ ซานธิ มาธิ แรมดัส (Santhi Mathy Ramdas) กล่าวว่าในกระบวนการที่สตรีตอบสนองความต้องการ ของบุรุษ สตรีได้สูญเสียความเคารพตนเอง การเติบโตของตัวตนและความเป็นคนที่สมบูรณ์ เมื่อพวกเขา ยอมจำนนต่อความต้องการของสังคมปิตาธิปไตย

While they are to men's advantage, a woman experiences loss of respect, loss of personal growth, of full-humanness, when she submits to the demands of the patriarchal society. There is, of course, a further risk in the loss of identity, becoming a "thing" or part of the possessions of man.

(Santhi, Shakila, & Elangkeeran, 2010)

ภาวะการสูญเสียดังกล่าวนำไปสู่ความเสี่ยงในการสูญเสียอัตลักษณ์และกลายเป็นเพียงสิ่งของหรือชิ้นส่วนในการครอบครองของบุรุษ การถูกบังคับสวมก่าไลทำให้เหมย เกวย สูญเสียตัวตนและถูกลดสถานะเป็นเพียงสิ่งของในครอบครองของเจ้าแก่ง การใช้เครื่องประดับแสดงความเป็นเจ้าของในเรื่องร่างสตรีปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Miss Seetoh in the World* ของแคทเทอริน ลิม เช่นกัน นวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงตัวละครเอกชื่อ มาเรีย (Maria) สตรีปัญญาชนที่แต่งงานตามความคาดหวังของครอบครัวและนโยบายรัฐ การแต่งงานโดยปราศจากความรักก่อให้เกิดความทุกข์แก่สตรีเนื่องจากสามีของมาเรียมีลักษณะครอบครองและควบคุมภรรยาสูงมาก แคทเทอริน ลิม ให้มาเรียแต่งเรื่องสั้นชื่อ *The Owning Husband* กล่าวถึงสามีที่ชอบประกาศความเป็นเจ้าของภรรยาด้วยเครื่องประดับ สามีผู้นี้เชื่อมโยงอวัยวะของภรรยาแต่ละส่วนกับเครื่องประดับที่เขามอบให้คือ ดวงตามีไว้เพื่อจ้องมองสามีเพียงผู้เดียว มือของเขามีไว้เพื่อทำตามคำสั่งของเขา และหน้าอกของเขามีไว้เพื่อเขาผู้เดียวเช่นกัน ดังนั้นเครื่องประดับที่เขามอบให้ภรรยาคือ รางวัลตอบแทนความอยู่ในโอวาทและเครื่องประกาศความเป็นเจ้าของเรือนร่างภรรยา (C. Lim, 2011c) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอำนาจปิตาธิปไตยที่ครอบงำผ่านวัตถุ ทำให้อัตลักษณ์ของสตรีถูกลดทอนลงจากบุคคลกลายเป็นเพียงชิ้นส่วนอวัยวะในครอบครองของบุรุษ

การครอบงำทางเรือนร่างในรูปแบบต่อมาคือ การกระทำต่อเรือนร่างของสตรีโดยตรงผ่านการมีเพศสัมพันธ์ และการควบคุมระบบสืบพันธุ์ของสตรี ในนวนิยายเรื่อง *Following the Wrong*

God Home ของแคทเทอรีน ลิม กล่าวถึงสตรีที่แต่งงานกับชายหนุ่มผู้ร่ำรวยเพราะความเหมาะสมทางสังคม สามีผู้มีลักษณะครอบครองสูงควบคุมภรรยาในทุกเรื่องตั้งแต่การมีเพศสัมพันธ์ การแต่งกาย การประกอบอาชีพ รวมถึงการถือสิทธิ์การละเมิดพื้นที่ส่วนตัวของภรรยา แคทเทอรีน ลิม นำเสนอว่า การมีเพศสัมพันธ์คือจุดเริ่มต้นของการประกาศความเป็นเจ้าของบนเรือนร่างของสตรี ดังที่ปรากฏในเรื่อง หลังจากทีตัวละครสตรีมีเพศสัมพันธ์ สามีของเธอประกาศว่าเรือนร่างของสตรีผู้นี้เป็นของเขาแล้วโดยสมบูรณ์ (C. Lim, 2011b) และเริ่มขยายขอบเขตของอำนาจไปถึงการควบคุมการแต่งกายและทรงผมของภรรยา รวมไปถึงการใช้สิทธิ์ละเมิดพื้นที่ส่วนตัวของสตรี ดังที่ปรากฏผ่านการที่สามีอ่านสมุดบันทึกของภรรยาโดยไม่ได้รับอนุญาต การแอบอ่านสมุดบันทึกคือการละเมิดพื้นที่ส่วนตัวทำให้สตรีรู้สึกว่าคุณถูกครอบครองแบบเบ็ดเสร็จ และแสดงให้เห็นว่าตำแหน่งสามีให้ความชอบธรรมแก่บุรุษในการช่วงชิงสิทธิในเรือนร่างและจิตวิญญาณของสตรี (C. Lim, 2011b)

การครอบครองเรือนร่างสตรีมีที่มาจากลัทธิขงจื้อนิยมที่กำหนดให้สตรีเป็นสมบัติของบุรุษ เมื่อเล็กเป็นสมบัติของบิดา เมื่อสมรสเป็นสมบัติของสามี และเมื่อสามีตายเป็นสมบัติของบุตรชาย แนวคิดนี้ให้ความชอบธรรมแก่บุรุษในการครอบครองสตรีแบบเบ็ดเสร็จ การครอบงำทางเรือนร่างที่กระทำต่อสตรีโดยตรงอีกรูปแบบหนึ่งคือ การทำลายระบบสืบพันธุ์ของสตรี ในเรื่องสั้น “Usha and My Third Child” ของซูเจิน คริสทีน ลิม และ “Paper Woman” ของแคทเทอรีน ลิม กล่าวถึงนโยบายคุมกำเนิด Stop at Two ของสิงคโปร์ในช่วงปีค.ศ.1972-ค.ศ.1987 ที่ทำให้สตรีสิงคโปร์ต้องทำหมันหรือทำแท้งโดยไม่เต็มใจ เนื่องจากการมีบุตรมากกว่าสองคนจะทำให้บุตรคนที่สามจะถูกจำกัดสิทธิ์ทางการศึกษา ในเรื่องสั้น “Usha and My Third Child” ของซูเจิน คริสทีน ลิม กล่าวถึงสตรีที่มีความสามารถในการดูแลบุตร แต่จำต้องทำแท้งเนื่องจากนโยบายรัฐ อำนาจปิตาธิปไตยที่กระทำต่อระบบสืบพันธุ์ของสตรีปรากฏชัดเจนในฉากการทำแท้ง ดังนี้

The nurse at the ward gave me some forms to sign. Under the heading ‘Reason for Termination of Pregnancy’ I’d scribbled ‘Obeying

govt. orders to stop at two.’ The nurse smiled...we were fellow conspirators who understood each other. Women tired of being told what to do-how many children to have and the penalties.

(S. C. Lim, 2007)

คำบรรยายข้างต้นคือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครสตรีกับพยาบาล เมื่อคนไข้ต้องกรอกเหตุผลในการยุติการตั้งครรภ์ เธอเลือกเหตุผลข้อที่ว่า ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาลในนโยบาย Stop at Two นางพยาบาลยิ้มอย่างเข้าใจ เพราะสตรีสิงคโปร์ต่างเป็นเพื่อนร่วมชะตากรรมและเข้าใจกันและกัน สตรีสิงคโปร์เบื่อกับการถูกบอกให้ทำตาม บอกจำนวนบุตรที่พวกเขาสามารถมีได้และบทลงโทษเมื่อพวกเขาฝ่าฝืน ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐช่วงชิงสิทธิขั้นพื้นฐานในเรื่องร่างกายของสตรีคือ สิทธิในการสืบพันธุ์ (reproductive rights) ซึ่งหมายถึง สิทธิของสตรีในการตัดสินใจว่าจะมีเพศสัมพันธ์กับใคร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และสามารถตัดสินใจที่จะตั้งครรภ์หรือยุติการตั้งครรภ์ด้วยตนเอง (พงศาพิชญ์, 2548) การบังคับให้สตรีมีจำนวนบุตรตามที่รัฐกำหนดและการบังคับให้ยุติการตั้งครรภ์ คือการที่สิทธิขั้นพื้นฐานทางเพศและระบบสืบพันธุ์ของสตรีถูกช่วงชิงไปโดยอำนาจปีศาจที่คอยบีบให้สตรีทำตามความปรารถนาของรัฐ มิใช่ความปรารถนาของพวกเธอ

การสูญเสียสิทธิขั้นพื้นฐานในระบบสืบพันธุ์นำไปสู่การสูญเสียตัวตนของสตรี ดังความเปรียบสตรีที่ผ่านการทำหมันว่า เป็นสตรีกระดาษ ในเรื่องสั้น “Paper Women” แคทเทอรีน ลิม กล่าวถึงบรรยากาศในการรอรับร่องแพทย์ของกลุ่มสตรีสิงคโปร์ เนื่องจากระบบคุมกำเนิดของสิงคโปร์กำหนดให้สตรีต้องมีใบรับรองระบบสืบพันธุ์ เช่น ใบรับรองการทำหมัน ใบรับรองว่าไม่มีการตั้งครรภ์ เป็นต้น แคทเทอรีน ลิม นำเสนอว่าระบบสืบพันธุ์ไม่ได้เป็นสิทธิของสตรีอีกต่อไป แต่ถูกลดสถานะลงเป็นแผ่นกระดาษที่เซ็นรับรองโดยบุรุษ ในทางการแพทย์ บุรุษมีสิทธิในการทำลายความเป็นสตรี (womanhood) ด้วยการทำหมัน ดังคำกล่าวของตัวละครว่า เธอหวังให้หมอยกเลิกการผ่าตัดและนำความเป็นสตรีคืนให้กับเธอ (S. C. Lim, 2007) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นภาวะที่สตรีถูกช่วงชิง

สิทธิในการสืบพันธุ์ และอำนาจของบุรุษที่สามารถทำลายหรือเรียกคืนระบบสืบพันธุ์ของสตรีได้ ดังกล่าวมานี้ อำนาจปิตาธิปไตยที่ครอบงำเรือนร่างของสตรีทั้งสองรูปแบบคือภาพสะท้อนความสัมพันธ์ภายในบ้านที่บุรุษเป็นใหญ่ และสังคมที่ขับเคลื่อนไปด้วยความต้องการของบุรุษกลุ่มผู้นำประเทศ ตัวตนของสตรีจึงหายไปจากกระบวนการตัดสินใจ และถูกช่วงชิงแม้แต่สิทธิพื้นฐานในเรือนร่างของตน

(2) สตรีปัญญาชนในฐานะผู้ช่วยของบุรุษในนวนิยายของแคทเทอรีน ลิม เรื่อง Miss Seetoh in the World และ Following the Wrong God Home

สืบเนื่องจากยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐใช้ลัทธิขงจื้อเป็นหลักในกระบวนการสร้างชาติ ลัทธิขงจื้อมีส่วนกำหนดบทบาทของสตรีในรูปแบบตายตัว สตรีในอุดมคติลัทธิขงจื้อจะถูกควบคุมด้วยความคาดหวังของบุรุษ และสังคมผ่านการสถาปนาขนบจารีตและกฎหมายเกี่ยวกับสตรี ลัทธิขงจื้อต้องการผลิตเรือนร่างสตรีที่อ่อนน้อมง่าย (docile body) ด้วยเหตุนี้ ความปรารถนาของสตรีจึงไม่ถูกคำนึงถึง ในบางกรณี สตรีถูกบังคับด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งกาย ภาพลักษณ์ อุปนิสัย และความประพฤติทางสังคม (Clammer, 1996) ในกรณีของสิงคโปร์ ลัทธิขงจื้อกำหนดบทบาทของสตรีว่าเป็นมารดา ผู้สร้างและผู้ปกป้องคุ้มครองประชากรรุ่นถัดไป ดังคำกล่าวของนายลี กวน ยู ว่าบทบาทการจ้างงานที่เท่าเทียมระหว่างบุรุษและสตรีสิงคโปร์นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานที่ไม่กระทบต่อการทำหน้าที่แม่ซึ่งเป็นบทบาทตามขนบของสตรี³

ปัจจัยที่จำกัดบทบาทและความสามารถของสตรีประการถัดมาคือ บุรุษเอเชียส่วนใหญ่ยังคงไม่ยอมรับการที่ภรรยามีความสามารถทัดเทียมหรือเหนือกว่าตน นายลี กวน ยู กล่าวว่าบุรุษเอเชียไม่ปรารถนาให้ภรรยาเท่าเทียมกับตนด้านการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่สตรีสามารถหารายได้ได้

³ “Equal career opportunities for women. This has affected their traditional role...as mothers, the creators and protectors of the next generation.” (Lee, 1983b)

มากกว่าหรือเท่ากับตน ลักษณะดังกล่าวถือเป็นความเสียหายอันยิ่งใหญ่ของบุรุษ⁴ ในนวนิยายเรื่อง **Miss Seetoh in the World** แคทเทอรีน ลิม กล่าวถึงสามีที่จำกัดความสามารถของภรรยาด้วยการไม่อนุญาตให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าตน การห้ามมิให้ศึกษาต่อแสดงให้เห็นว่า ความเหนือกว่าทางความรู้และสติปัญญาของสตรีถือเป็นการท้าทายบุรุษ ซึ่งขัดแย้งกับการที่รัฐสนับสนุนให้สตรีได้รับการศึกษาแบบตะวันตก แต่บุรุษกลับไม่ยอมรับในความสามารถของสตรี (C. Lim, 2011c) การไม่ยอมรับความเหนือกว่าทางปัญญา นำไปสู่การผลิตชุดอุดมการณ์เพื่อควบคุมความสามารถของสตรี และขับเน้นมายาคติที่ว่าสตรีเป็นผู้ที่มีความอ่อนด้อยกว่าบุรุษ เช่นเดียวกับในนวนิยายเรื่อง **Following the Wrong God Home** แคทเทอรีน ลิม เฝ้ามายาคติที่บุรุษผลิตขึ้นเพื่อครองอำนาจ คือการกำหนดให้เรื่องการเมือง การต่างประเทศ ปรัชญา และศาสนาเป็นเรื่องของบุรุษเท่านั้น เมื่อภรรยาแสดงความสนใจในเรื่องดังกล่าว ทำให้สามีเกิดความไม่พอใจและแสดงการต่อต้าน ดังนี้

To her delight, they moved energetically through local politics to international affairs, philosophy, religion. She was enthralled..he might just say, ‘I didn’t know you liked this kind of serious stuff,’ but at his worst.. he might frown and say, ‘Just what are you trying to prove?’

CHULALONGKORN UNIVERSITY (C. Lim, 2011c)

คำกล่าวที่ปรากฏซ้ำกับตัวละครสามีในเรื่อง **Miss Seetoh in the World** คือคุณต้องการพิสูจน์อะไร (C. Lim, 2011c) สะท้อนความไม่พอใจของสามีเมื่อภรรยา กำลังคุกคามพื้นที่ของบุรุษ และแสดงความรู้ที่มากกว่าในเรื่องเหล่านั้น เนื่องจากการเมืองและปรัชญาถูกทำให้กลายเป็นเรื่องของบุรุษ เช่นเดียวกับที่เรื่องในครัวเรือนคือกิจธุระของสตรี ดังคำกล่าวของตัวละครสามีข้างต้นว่าเรื่อง

---

⁴ “The Asian male does not like to have a wife who is seen to be his equal at work, who may be earning as much if not more than he does...That is and enormous loss of face.” (Lee, 1983a)

จริงจัง (serious staff) คือเรื่องของบุรุษ ในขณะที่เรื่องไม่จริงจังอย่างการนินทาว่าร้าย แพ้ชั้น ความงามคือเรื่องของสตรี (C. Lim, 2011b) ลักษณะดังกล่าวแสดงการจัดวางบทบาทและหน้าที่ของสตรีในฐานะผู้ตามของบุรุษ ตามทิศทางของรัฐบาลที่พยายามเบี่ยงเบนความสนใจของสตรีให้กลับมาสู่เรื่องราวในครัวเรือนและชีวิตสมรส ด้วยนโยบายแม่ปัญญาชน ในช่วงปีค.ศ.1980-ค.ศ.1990 พร้อมกับการสร้างมายาคติว่า สตรีเป็นผู้มีลักษณะอ่อนด้อยต้องได้รับการดูแลควบคุมจากบุรุษ

ตามแนวคิดของรัฐที่เป็นบุรุษ (masculine state) ประชาชนถูกนำเสนอว่าเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะด้อยคือ เห็นแก่ตัว เกลา บกพร่อง อันตรายและมีลักษณะเป็นสตรี (feminine) ดังนั้นจึงไม่สามารถไว้วางใจในกิจการที่มีความสำคัญต่อรัฐได้ นอกเสียจากว่าจะได้รับการควบคุมตรวจสอบจากคณะกรรมการของรัฐอย่างเข้มงวด⁵ เช่นเดียวกับที่นายลี กวน ยู แสดงทัศนคติต่อสตรีสิงคโปร์สมัยใหม่ว่าเป็นผู้ที่ เยาว์ เกลาและเพ้อฝัน (Lee, 1983a) ทัศนคติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สตรีคือผู้ที่มีลักษณะอ่อนด้อยและต้องเป็นผู้ตามของบุรุษ ดังนั้นทิศทางในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสตรีของรัฐจึงต้องการทำให้สตรีกลับเข้าสู่ระบบครอบครัวและทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ช่วยของบุรุษ นายลี กวน ยู กล่าวว่าเขาปรารถนาให้สตรีสิงคโปร์มีลักษณะเดียวกับสตรีญี่ปุ่นคือได้รับการฝึกอบรมด้านภาษาต่างประเทศและการเรียนจากวิทยาลัยพอสสมควรรเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยที่ดีของสามี⁶

ในนวนิยายเรื่อง **Following the Wrong God Home** แคทเทอริน ลิม นำเสนอตัวละครสตรีที่ถูกล่ามุดความสามารถให้เป็นเพียงผู้ช่วยที่ดีของสามี ทั้งที่ภรรยามีความใฝ่ฝันเป็นของตนเอง

---

⁵ “In contrast, to a ‘masculine’ state that possesses universal vision, the people are presented as selfish, ignorant, deficient, dangerous and ‘feminine’, and thus cannot be trusted with matters of public significance unless tightly supervised by state-approved committees.” (Tan, 2009)

⁶ “Attractive and intelligent young ladies went on to finishing colleges where they learned modern languages and all the social graces which would make them marvelous helpers of their husband’s career.” (Lee, 1983a)

เธอมีความสามารถในการแต่งกวีนิพนธ์ แต่สามีกลับโน้มน้าวให้เธอใช้ความสามารถทางวรรณศิลป์ ช่วยเขาดูแลแก๊ววิทยานิพนธ์ ตัวละครสามีกล่าวว่าวิธีนี้เป็นการใช้ความสามารถในทางที่เป็นประโยชน์ กว่าความเป็นนักเขียน (C. Lim, 2011b) การประเมินค่าว่าการช่วยเหลือสามีทำวิทยานิพนธ์คือการใช้ความสามารถที่เป็นประโยชน์ สะท้อนแนวคิดบุรุษเป็นศูนย์กลางที่กิจการของบุรุษถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกว่าของสตรี นอกจากนี้ การทำให้วรรณกรรมเป็นเรื่องไร้ประโยชน์ ยังเป็นการทำให้สตรีเจียบเสียดและถูกทำให้เชื่อว่าตนไม่มีความสามารถ ดังนั้น แม้สตรีจะได้รับโอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่เท่าเทียมกับบุรุษ แต่ความสามารถและการศึกษานั้นยังคงถูกจำกัดโดยค่านิยมและในทางปฏิบัติว่าต้องไม่เกินกว่าบุรุษ และไม่ใช้ในลักษณะผู้นำ ด้วยเหตุนี้ สิ่งโคปร์จึงไม่สามารถกำจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถีและยังทำให้การร่วมสร้างบ้านที่ปรองดองระหว่างรัฐกับสตรีไม่สัมฤทธิ์ผลด้วย

(3) เสียงของสตรีปัญญาชนที่ถูกปฏิเสธในนวนิยายเรื่อง Miss Seetoh in the World ของแคทเทอร์ลิน ลิม

ในหนังสือ *Women in Bondage* แคทเทอร์ลิน ลิม กล่าวถึงประเด็นสตรีกับการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองไว้ว่า สตรีถูกคาดหวังให้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่จะต้องกระทำภายในข้อจำกัดประเพณีนิยมของรัฐบาล รัฐบาลสิงคโปร์มักจะตีกรอบและกำหนดขอบเขต สตรีจึงมีหน้าที่ทุ่มเทกับอาชีพของตนและทำตามความต้องการของรัฐเท่านั้น⁷ (Y.-E. Lim, 1999) แคทเทอร์ลิน ลิม เสนอว่า ความอดทนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสตรีสิงคโปร์เพราะไม่มีทางที่พวกเขาจะหลุดไปจากบทบาทที่ถูกกำหนดไว้แล้ว เช่นเดียวกับเรื่องอิสรภาพทางความคิดที่ไม่มีจริงในสิงคโปร์เพราะมีอำนาจพิทักษ์ปิตายคอยก้าบอยู่เบื้องหลัง จากประสบการณ์ตรงของแคทเทอร์ลิน ลิม เธอแสดงให้เห็นเสียงของสตรีปัญญาชนที่ถูกปฏิเสธจากรัฐบาล ในบทความทางการเมืองชื่อ *The Great Affective*

⁷ “Women are expected to have a voice, but there’s always a limit to the conventional wisdom of the Singapore government. They will always draw a line will always impose a limit...Sorry women, we will have to juggle our career and what they want of us. Endure as there’s no way out. It’s our role as women. That’s the message.” (Y.-E. Lim, 1999)

Divided ปีค.ศ.1994 แคทเทอรีน ลิม แสดงทัศนะต่อชัยชนะของพรรคกิจประชาว่า เกิดจากความกลัวการเปลี่ยนแปลงของประชาชน สืบเนื่องจากการปกครองแบบเผด็จการประชาธิปไตยของพรรคกิจประชาที่ควบคุมความรู้สึกนึกคิดของชาวสิงคโปร์ ชัยชนะที่พรรคกิจประชาได้รับจึงเป็นเครื่องแสดงความห่างเหินระหว่างประชาชนกับรัฐเท่านั้น มิใช่ความนิยมชมชอบที่แท้จริง

บทความการเมืองชิ้นนี้ของแคทเทอรีน ลิม สั่นคลอนความเชื่อมั่นของรัฐบาลพรรคกิจประชาจนได้รับการขนานนามว่าเป็น กรณีแคทเทอรีน ลิม ส่งผลให้เธอถูกระงับการตีพิมพ์บทความการเมืองในหนังสือพิมพ์ **Straits Times** ในเวลาต่อมา การที่รัฐปฏิเสธความเห็นต่างทางการเมืองของนักเขียนสตรี แสดงให้เห็นลักษณะเผด็จการทางความคิดของบุรุษ แม้แคทเทอรีน ลิม จะถูกระงับการตีพิมพ์บทความการเมือง แต่เธอยังคงสร้างตัวละครสตรีที่แสดงความเห็นต่างทางการเมืองในนวนิยายเรื่อง **Miss Seetoh in the World** ตัวละครเอกสตรีไม่เห็นด้วยกับนโยบายดใช้ภาษาสิงกลิช (Singlish)⁸ จึงตอบโต้ด้วยการแต่งบทละครที่ใช้ภาษาสิงกลิชล้วนให้เด็กนักเรียนแสดงในงานประจำปีของโรงเรียน แต่บทละครของเธอกลับถูกระงับจากผู้อำนวยการโรงเรียนด้วยเหตุผลว่าขัดต่อนโยบายรัฐ ต่อมาเมื่อเธอแสดงความชื่นชมการปราศรัยของผู้นำฝ่ายค้าน ผู้อำนวยการโรงเรียนก็อ้างกฎติกา มารยาทของโรงเรียนเพื่อบังคับเธอเปลี่ยนทัศนะและทำที่ทางการเมือง (C. Lim, 2011c)

ในที่นี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน คือตัวแทนอำนาจปีตาธิปไตยที่ควบคุมทัศนะทางการเมืองของสตรี ด้วยการทำให้ความเห็นต่างทางการเมืองกลายเป็นการละเมิดกฎของโรงเรียน ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การที่บุรุษเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในหน่วยงานและสถาบันทางสังคมทำให้พวกเขาสามารถผลิตอุดมการณ์เพื่อควบคุมสตรีและธำรงอำนาจของกลุ่มตน แคทเทอรีน ลิม แสดงความพยายามโต้กลับอำนาจปีตาธิปไตยที่จำกัดทัศนะทางการเมืองของสตรี ด้วยการให้ตัวละครกลายเป็นนักเขียนสตรีที่มีผลงานเผยแพร่ไปทั่วโลกและเขียนถึงความบีบคั้นที่สตรีได้รับจากรัฐปีตาธิปไตย

⁸ ภาษาอังกฤษแบบสิงคโปร์ คือการใช้ภาษาอังกฤษที่มีสำเนียงท้องถิ่นและคำศัพท์ภาษาจีน ภาษามาเลย์ ภาษาทมิฬผสมอยู่ด้วย

เช่นเดียวกับตัวของแคทเทอรีน ลิม ที่ถูกรัฐทำให้เสียชื่อเสียงลง แต่ยังคงแฝงการวิพากษ์โต้ตอบรัฐไว้ในวรรณกรรมของเธอ จากจุดนี้จะเห็นได้ว่าทั้งตัวนักเขียนและตัวละครสตรีใช้วรรณกรรมเป็นอาวุธทางการเมืองเพื่อโต้กลับอำนาจรัฐ โดยเฉพาะเมื่อกลุ่มผู้อ่านของเธอเปลี่ยนไปเป็นผู้อ่านนอกประเทศ การสอดแทรกปัญหาที่เกิดจากรัฐไว้ในวรรณกรรม ทำให้เสียงของสตรีที่ถูกรัฐบาลปฏิเสธมีโอกาสเปล่งเสียงต่อประชาคมโลก โดยที่นักเขียนสตรีไม่จำเป็นต้องเรียกร้องหรือเคลื่อนไหวทางการเมืองให้ละเมิดกฎหมายของรัฐแต่อย่างใด

(4) แม่ปัญญาชนกับครอบครัวที่ล้มเหลวในเรื่องสั้น “In Search of” และ “Deadline for Love” ของแคทเทอรีน ลิม

นอกจากการครอบงำทางเรือนร่างและการแสดงความเห็นทางการเมืองแล้ว รัฐปิตาธิปไตยยังจำกัดทางเลือกในการดำเนินชีวิตของสตรีด้วยวาทกรรมครอบครัว ดังที่กล่าวมาแล้วว่าในกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์บ้านที่ปรองดอง สตรีถูกกำหนดบทบาทให้เป็นผู้สร้างและผู้ดูแลครอบครัว นโยบายจับคู่ให้กับสตรีมีจุดเริ่มต้นจากวาทกรรมของนายลี กวน ยู ในปีค.ศ.1983 ที่ต้องการให้สตรีสิงคโปร์ที่จบปริญญาตรีเป็นผู้ผลิตประชากร ลี กวน ยู กล่าวว่า หากรัฐไม่ทำให้สตรีที่จบปริญญาเข้าสู่ระบบการสืบพันธุ์ สุดท้ายสิงคโปร์จะกลายเป็นสังคมของคนโง่และทำให้ขาดแคลนคนฉลาดที่จะช่วยโอบอุ้มคนโง่ต่อไปในอนาคต (Lee, 1998) รัฐบาลสิงคโปร์จึงประกาศโครงการแม่ปัญญาชน ในปีค.ศ. 1984 โครงการนี้ให้สิทธิพิเศษในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษากับเด็กที่เกิดจากมารดาที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสัดส่วนที่มากกว่าเด็กที่มีพ่อแม่ที่จบต่ำกว่าปริญญาตรี นอกจากนี้ในปีค.ศ.1984 หน่วยงานพัฒนาสังคมแห่งชาติ (SDU) ถูกก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกด้วยวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการแต่งงานระหว่างกลุ่มปัญญาชนที่มีการศึกษาและรายได้ดี คุณสมบัติของผู้ที่สามารถเข้าร่วมโครงการคือผู้ที่จบปริญญาตรีหรือได้รับประกาศนียบัตรระดับโอที่เรียกว่า “O” Level qualifications เท่านั้น (Clammer, 1996)

ทั้งโครงการแม่ปัญญาชนและการจับคู่ของ SDU แสดงให้เห็นลักษณะอภิชนนิยมและการกำหนดบทบาทของสตรีให้เข้าสู่ระบบครอบครัวเท่านั้น โครงการเหล่านี้ไม่เพียงแค่ว่าจับคู่ แต่รวมไปถึงการปรับทัศนคติของสตรีด้วยลัทธิขงจื้อเพื่อสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อชีวิตสมรส แคทเทอริน ลิม นำเสนอปัญหาของสตรีที่เกิดจากการถูกจับคู่โดย SDU ไว้ในเรื่องสั้นรูปแบบบทละครเรื่อง “In Search of” กล่าวถึงนางสาวเซอริน เซลต้า ลี สวี เหม่ย (Sharilyn Zelda Lee Swee Mei) ผู้ถูกจับคู่กับบุรุษสิงคโปร์ที่ได้รับการศึกษาแบบจีน เนื่องจากรัฐบาลต้องการทดลองปรับทัศนคติต่อการสมรสของสตรีที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ ดังนี้

I'm not desperate, I'm simply being an unwilling participant in an experiment being conducted by the Social Enhancement Unit...They have been quoting you left and right in their lectures on Marriage and Love and Family and Role of Women and what have you. **He** in particular has been quoting you every outing we have been to;...Confucius he say, woman must walk 3 paces behind man.

(C. Lim, 1989)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน่วยงาน SDU ซึ่งในบทละครเรื่องนี้เปลี่ยนชื่อเป็น SEU (The Social Enhancement Unit) จัดโครงการอบรมเกี่ยวกับการสมรส ความรัก ครอบครัว และบทบาทของสตรีให้กับนางสาวเซอริน ทั้งที่เธอไม่ได้ต้องการเข้าร่วมโครงการ แคทเทอริน ลิม ใช้สรรพนาม “เขา” (He) แทนผู้อบรมสื่อถึงอำนาจของบุรุษที่ต้องการดึงสตรีเข้าสู่ระบบครอบครัว ผ่านองค์กรทางสังคมและคำสอนของลัทธิขงจื้อ นอกจากนโยบายจับคู่แล้ว วิธีการที่รัฐใช้ในการดึงคนโสดเข้าสู่ระบบครอบครัวคือ การจำกัดสิทธิ์ในการซื้อที่อยู่อาศัย ในเรื่องสั้น “Deadline for Love” แคทเทอริน ลิม วิพากษ์นโยบายจำกัดการซื้อที่อยู่อาศัยของคนโสดว่าลิดรอนสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการเลือกดำเนินชีวิตด้วยการนำเสนอหายนะของครอบครัวที่เกิดขึ้นเพียงเพราะความต้องการซื้อที่อยู่จัดสรร ดังที่ตัวละครสตรีใน

เรื่องถูกหลอกให้สมรสในเวลาอันรวดเร็วและพบในภายหลังว่าสามีเป็นเกย์ (C. Lim, 1992) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนความล้มเหลวของนโยบายรัฐที่แม้ว่าจะสามารถกดดันให้สตรีเข้าสู่ระบบครอบครัวได้สำเร็จ แต่กลับไม่ก่อให้เกิดการผลิตประชากร นอกจากนี้ ยังแสดงความฉาบฉวยของนโยบายรัฐที่อาจก่อให้เกิดคู่สมรสลงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับการที่รัฐต้องการสร้างแม่ปัญญาชน แต่กลับได้ครอบครัวที่ล้มเหลวเพิ่มมากขึ้นแทน

(5) ปีตารีปไตยในคริสต์ศาสนาในนวนิยายของแคทเทอร์ลิน ลิม

แม้ว่าลัทธิขงจื้อจะถูกนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายรัฐและการโน้มน้าวให้สตรีเข้าสู่ระบบครอบครัว แต่สตรีสิงคโปร์จำนวนมากที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกกลับเลือกนับถือคริสต์ศาสนา เนื่องจากคริสต์ศาสนาสัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคม การศึกษา และกลุ่มธุรกิจของชาวสิงคโปร์ เชื้อสายจีน จอห์น แคลมเมอร์ กล่าวว่า การนับถือคริสต์ศาสนาของสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนเป็นรูปแบบหนึ่งของการหลีกเลี่ยงจากลัทธิขงจื้อและอำนาจของสังคมปีตารีปไตย เพราะสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนมีกลยุทธ์ในการต่อต้านอำนาจปีตารีปไตยหลากหลายรูปแบบ ทั้งการปฏิเสธการแต่งงาน การศึกษา การเลือกประกอบอาชีพและการแต่งงานข้ามชาติพันธุ์ รวมไปถึงการบริโภค การย้ายถิ่นฐาน และการเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์ เนื่องจากแนวคิดพื้นฐานเรื่องความเสมอภาคของมนุษย์ในศาสนาคริสต์มีส่วนทำให้อัตราการนับถือคริสต์ศาสนาของสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนสูงกว่าบุรุษ⁹

---

⁹ “Their Chinese sisters in the past resisted patriarchy through a variety of strategies, so they do today-through not marrying at all, through education and independent careers, through ethnic out-marriage, and through consumption, migration, and conversion to Christianity, with its egalitarian ethos. Significantly, there are far more Chinese Christian women than men in Singapore churches, and a high percentage of these women are well educated.” (Clammer, 1996)

แม้สตรีเชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษจะใช้คริสต์ศาสนาเป็นหนทางหนึ่งในการหลีกเลี่ยงจากลัทธิขงจื้อ แต่ในทางคริสต์ศาสนายังคงปรากฏลักษณะปิตาธิปไตยและการจัดวางสตรีในฐานะผู้ตามของบุรุษ ตัวอย่างเช่น ในกระบวนการเปลี่ยนมานับถือคริสต์ศาสนา พระเยซูเปรียบได้กับเจ้าบ่าว และสตรีผู้นับถือคริสต์คือเจ้าสาวพรหมจรรย์ของพระองค์¹⁰ (McKean, 2005) นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างพระเยซูกับโบสถ์คริสต์ ยังถูกเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาที่ภรรยาเป็นฝ่ายยอมตามสามี สามีคือผู้นำของภรรยาเช่นเดียวกับที่พระเยซูคริสต์เป็นประธานของโบสถ์ ร่างกายของพระองค์คือผู้ช่วยมนุษย์ให้รอด การที่โบสถ์สยบยอมต่อพระเยซูคริสต์ ภรรยาที่ควรจะสยบยอมต่อสามีเช่นกัน¹¹ จะเห็นได้ว่าสตรีถูกเปรียบกับโบสถ์เพราะเป็นสถานที่ให้กำเนิดและยังคงถูกคาดหวังให้ทำหน้าที่ภรรยาและมารดาเช่นเดียวกับในลัทธิขงจื้อ

ในคริสต์ศาสนามีคำสอนว่า ภรรยาต้องยอมตามสามีและสามีควรปฏิบัติต่อภรรยาด้วยความเคารพในฐานะคู่ครองที่อ่อนด้อยกว่า (weaker partner) (McKean, 2005) คำสอนนี้แสดงมายาคติต่อสตรีในคริสต์ศาสนาว่าสตรีเป็นผู้ที่อ่อนด้อยกว่าบุรุษ สืบเนื่องจากตำนานของอีฟ (Eve) ผู้พ่ายแพ้ต่อกิเลสและสร้างบาปกำเนิดให้แก่มนุษย์ ในขณะที่สถานะของบุรุษคือพระเยซู ผู้ไถ่บาปให้มวลมนุษย มายาคติที่ว่าสตรีเป็นผู้ที่อ่อนด้อยและเป็นผู้ก่อบาป คล้ายคลึงกับคำสอนขงจื้อใหม่ที่ว่าความวุ่นวายในโลกล้มได้ถูกส่งมาจากสวรรค์แต่เกิดขึ้นเพราะการกระทำของสตรี ("Women and Confucianism," 1996) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นทัศนคติต่อสตรีของศาสนาคริสต์และลัทธิขงจื้อที่ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าในบริบทของสิงคโปร์ คริสต์ศาสนาคือเครื่องมือที่ทำให้สตรีหลุดพ้นจากอำนาจปิตาธิปไตย หรือเป็นการครอบงำจากอำนาจปิตาธิปไตยรูปแบบหนึ่งเช่นกัน

¹⁰ "I promised you to one husband, to Christ, so that I might present you as a pure virgin to him." (2 Corinthians 11:2)

¹¹ "For the husband is the head of the wife as Christ is the head of the church, his body, of which he is the Savior. Now as the church submits to Christ, so also wives should submit to their husbands." (Ephesians 5:23-24)

ในฐานะที่นักเขียนสตรีกลุ่มนี้นับถือศาสนาคริสต์จึงเป็นที่น่าสนใจว่า พวกเธอนำเสนอ บทบาทของคริสต์ศาสนาต่อสตรีอย่างไรในวรรณกรรม แคทเทอร์ลิน ลิม แสดงให้เห็นว่าคริสต์ศาสนายังคงมีส่วนสนับสนุนอำนาจปิตาธิปไตย ในรูปแบบแรกคือ การบังคับให้ภรรยาเปลี่ยนศาสนาตามสามี ในนวนิยายเรื่อง *The Teardrop Story Woman* ตัวละครเอก เหมย เถว แต่งงานกับออสติน ตง บุรุษสิงคโปร์ ผู้เป็นคริสเตียนที่เคร่งครัด เธอจึงต้องเปลี่ยนมานับถือคริสต์ศาสนา ออสติน ตง ให้ความสำคัญกับพรหมจรรย์ของผู้ที่จะมาเป็นเจ้าสาวของเธอ และมีความเชื่อว่าสตรีคือของขวัญจากพระเจ้าที่มอบให้แก่บุรุษ (C. Lim, 2011d) ซึ่งสนับสนุนแนวคิดที่ว่าสตรีมีคุณค่าในฐานะสิ่งของในครอบครองของบุรุษเท่านั้น นอกจากนี้ ในฉากที่ เหมย เถว ถูกสามีบังคับให้สาบานต่อพระคัมภีร์ไบเบิลว่าเธอยังคงเป็นสาวพรหมจรรย์ แสดงให้เห็นว่าในคริสต์ศาสนายังคงมีมายาติเรื่องพรหมจรรย์ และใช้พรหมจรรย์ของภรรยาเป็นเครื่องแสดงความเหนือกว่าของสามี

แคทเทอร์ลิน ลิม เผยให้เห็นว่าในคริสต์ศาสนายังคงมีอำนาจปิตาธิปไตย และคริสต์ศาสนายังมีส่วนสนับสนุนวาทกรรมครอบครัวของรัฐ เนื่องจากในคริสต์ศาสนามีแนวคิดคู่สมรสในอุดมคติและความเป็นแม่ คู่สมรสในอุดมคติของคริสต์ศาสนาคือ ผู้ที่อยู่ด้วยกันจนกว่าความตายจะพรากจาก และร่วมกันปฏิบัติศาสนกิจอย่างสม่ำเสมอ แคทเทอร์ลิน ลิม วิพากษ์แนวคิดคู่สมรสในอุดมคติว่ามีส่วนทำให้สตรีไม่สามารถปลดแอกจากระบบครอบครัวได้ ดังที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Miss Seetoh in the World* มาเรีย ตัวละครเอกของเรื่องสมรสกับบุรุษที่ตนไม่ได้รักและต้องการหย่าขาดกับสามี แต่เพราะทั้งคู่เป็นคริสเตียนที่เคร่งครัดทำให้การหย่าขาดทางกฎหมายของพวกเขาไม่มีผลในทางศาสนา คู่สามีภรรยาที่เคร่งศาสนา แม้จะหย่าร้างกันแล้ว ก็ยังคงต้องเข้าร่วมศาสนกิจด้วยกัน การหย่าร้างจึงมิได้เป็นการปลดแอกสตรีจากชีวิตสมรสอย่างแท้จริง (C. Lim, 2011c) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแทนที่การนับถือคริสต์ศาสนาจะช่วยปลดแอกสตรีจากอำนาจปิตาธิปไตย ตรงกันข้าม กลับส่งเสริมให้สตรีอดทนต่อชีวิตคู่และอยู่ในระบบครอบครัวต่อไป

นอกจากการหย่าร้างมิได้ทำให้ความเป็นสามีภรรยาในทางศาสนาสิ้นสุดลงแล้ว ศาสนาคริสต์ยังส่งเสริมให้สตรีอดทนกับชีวิตคู่ ในนวนิยายเรื่อง *The Teardrop Story Woman* และ *Following the Wrong God Home* แคทเทอรีน ลิม นำเสนอตัวละครสตรีที่ได้รับความทุกข์จากชีวิตสมรส แต่ต้องอดทนเพราะความเชื่อว่า การแต่งงานคือพระประสงค์ของพระเจ้า แสดงให้เห็นว่า คริสต์ศาสนามีส่วนดึงสตรีเข้าสู่ระบบครอบครัว และกำหนดบทบาทให้สตรีเป็นภรรยาที่ดี ยอมตามสามี และอดทนต่อชีวิตสมรส ไม่ต่างจากลัทธิขงจื้อ นอกจากนี้ แนวคิดแม่ในอุดมคติของคริสต์ศาสนายังทำงานร่วมกับลัทธิขงจื้อและนโยบายรัฐ ดังที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Miss Seetoh in the World* ผู้อำนวยการโรงเรียนในเรื่องซึ่งเป็นโรงเรียนคริสต์ นำแนวคิดเรื่องแม่ในอุดมคติมาใช้โน้มน้าวครูสาวไฮโดในโรงเรียนให้เข้าร่วมโครงการจับคู่ของรัฐบาล (C.Lim, 2011c) เพราะการให้กำเนิดในคริสต์ศาสนา คือ หน้าที่ของสตรีและถือเป็นการอุทิศตนของสตรีเพื่อศาสนาในรูปแบบหนึ่ง

ตามที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่า คริสต์ศาสนา ลัทธิขงจื้อและนโยบายรัฐทำงานร่วมกันโดยมีอำนาจปิตาธิปไตยอยู่เบื้องหลัง การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้สนองนโยบายรัฐ แสดงให้เห็นว่าบุรุษคือผู้นำอุดมการณ์ทางศาสนามาบังคับใช้กับสตรีเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ดังนั้นแม้ว่าการนับถือคริสต์ศาสนาจะมีส่วนทำให้สตรีสิงคโปร์เชื่อว่าตนรอดพ้นจากอิทธิพลลัทธิขงจื้อ แต่นักเขียนสตรีก็แสดงให้เห็นว่า อำนาจปิตาธิปไตยยังคงครอบงำสตรีในทางศาสนา เช่นเดียวกับที่ครอบงำเรือนร่าง ความสามารถ ทักษะทางการเมืองและการสร้างครอบครัว และด้วยการครอบงำของอำนาจปิตาธิปไตยในรูปแบบเหล่านี้จึงนำไปสู่ประเด็นถัดไปคือการต่อรอง โต้กลับและการเอาตัวรอดของสตรีจากอำนาจปิตาธิปว่ามีวิธีการอย่างไร วิธีการใดที่ประสบความสำเร็จและวิธีใดที่ล้มเหลว

4.1.2. มาตาริปัตย์ที่ถูกปฏิเสธกับชัยชนะของโสเภณี

ในปีค.ศ.1994 เกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้นกับแคทเทอรีน ลิม คือเธอถูกระงับการตีพิมพ์บทความในหนังสือพิมพ์ *Straits Times* สืบเนื่องจากการเขียนบทความวิพากษ์รัฐบาลสองบทความคือ *The Great Affective Divide* และ *One Government, Two Styles* หลังโดนระงับการตีพิมพ์ แคทเทอรีน ลิม ผลิตนวนิยายขนาดยาวที่กล่าวถึงสตรีจีนในอดีตคือเรื่อง *The Bondmaid* (ปีค.ศ. 1995) *The Teardrop Story Woman* (ปีค.ศ.1997) และ *The Song of Silver Frond* (ปีค.ศ. 2003) แสดงให้เห็นว่า แคทเทอรีน ลิม กั้นตัวเองออกจากประเด็นทางการเมืองด้วยการเปลี่ยนมาแต่งนวนิยายแนวน้ำเน่า แต่ในขณะเดียวกัน นวนิยายที่ถูกมองว่าน้ำเน่าชุดนี้ยังคงมีเนื้อหาในทิศทางเดียวกันคือการวิพากษ์สังคมปิตาธิปไตยด้วยการใช้ความเป็นเหยื่อของตัวละครสตรี

แคทเทอรีน ลิม กล่าวว่า แม้ว่าสตรีในกลุ่มของเธอจะได้รับการศึกษาแบบตะวันตกและข้ามผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากมาแล้ว แต่ยังคงมีพี่น้องสตรีที่ทุกข์ยากจำนวนมากอยู่เบื้องหลัง เธอได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับสตรีในอินเดียบ่อยครั้ง และมีความรู้สึกร่วมกับสตรีเหล่านั้น ตามความเห็นของเธอ แม้แต่สตรีที่ได้รับการศึกษาที่ดีก็ยังคงติดอยู่ในกับดักของชนบประเพณี และความหวาดกลัวภายในใจของตนเอง ดังคำเปรียบเปรยของแคทเทอรีน ลิม ว่าสตรีล้วนถูกผูกมัดจองจำทั้งสิ้น¹² (Y.-E. Lim, 1999) ด้วยเหตุนี้ แคทเทอรีน ลิม จึงนำปัญหาของสตรีที่เกิดจากระบบสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมมาใช้เป็นแก่นเรื่อง ตัวละครสตรีของเธอมักปรากฏในรูปแบบผู้อดทนต่อความทุกข์และนักรต่อสู้กับอำนาจปิตาธิปไตย เช่นเดียวกับสเตลลา กง ที่ตีพิมพ์บทละครเรื่อง *Emily of Emerald Hill*

---

¹² “Women by virtue of their education, women like myself for example, have transcended the situation, but there must be a whole lot of our suffering sisters left behind. I do feel for them. I read about them every so often, women in India, even educated women who are trapped by tradition, their own fears, their own inhibitions. Actually, we’re all in bondage in a way.” (Y.-E. Lim, 1999)

และรวมบทละครชุด *Butterflies Don't Cry* ในปีค.ศ.1989 เพื่อนำเสนอความทุกข์ของสตรีในสังคมปิตาธิปไตย ผลงานที่สร้างชื่อให้กับเธอคือบทละครประเภทเล่นเดี่ยวเรื่อง *Emily of Emerald Hill* ที่นำเสนอวิถีชีวิตของสตรีเปอรานากัน ต่อมาในปีค.ศ.2000 สเตลลา กง ตีพิมพ์รวมบทละครแนววิทยาศาสตร์ชุด *A Breeding Pair* เพื่อนำเสนอประเด็นคุณค่าของสตรีกับการให้กำเนิด

ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ ชูฉิน คริสทีน ลิม ตีพิมพ์ผลงานเพิ่มมากขึ้นจากในยุคแรก นวนิยายของเธอส่วนใหญ่ใช้โครงเรื่องแบบเอมี-ตันซินโดรม (Amy-Tan syndrome) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสตรีสองรุ่นและการตามหารากเหง้าของตัวละครเอกที่เป็นสตรี ดังที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Gift from the Gods* และนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours* ในปีค.ศ.1993 รวมถึง *The River's Song* ในปีค.ศ.2013 ลักษณะเด่นในงานของชูฉิน คริสทีน ลิม คือโครงเรื่องความขัดแย้งทางค่านิยมระหว่างแม่กับลูกสาว และการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของสตรีในสังคมพหุวัฒนธรรม เมื่อศึกษานวนิยายของนักเขียนสตรีทั้งสามที่มีแก่นเรื่องความทุกข์และการต่อสู้ของสตรี พบว่าตัวละครสตรีที่ขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตย มีทั้งสตรีที่ขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยแต่ล้มเหลว สตรีที่อยู่ในฐานะมาตาธิปไตย สตรีที่ขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยแล้วประสบความสำเร็จและตัวละครสตรีที่มีความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก ตัวละครสตรีเหล่านี้ถูกนำเสนอผ่านประเด็นทางเพศวิถี ชนชั้น สำนักอาณานิคม และอุดมการณ์สตรีนิยม ดังนี้

(1) ความวิตกกังวลของสตรีกับอำนาจที่ไม่มีจริงในบทละครเรื่อง *Emily of Emerald Hill* ของสเตลลา กง

บทละครเรื่อง *Emily of Emerald Hill* ของสเตลลา กง ได้รับการยกย่องว่าเป็นต้นแบบของบทละครเล่นเดี่ยว (monologue)¹³ ที่สะท้อนความเป็นสิ่งคโปร และสร้างชื่อให้กับวงการละครเวทีของสิงคโปร์ นอกจากการนำเสนอวัฒนธรรมเปอรานากัน บทละครเรื่องนี้ยังนำเสนอ

¹³ บทละครที่ใช้ตัวแสดงเพียงตัวเดียว ตัวละครอื่นภายในเรื่องปรากฏผ่านคำบอกเล่าของตัวละครเดียว

บทบาทสตรีในสังคมปิตาธิปไตย สเตลลา กง แสดงวัตถุประสงค์ในการแต่งไว้ว่า เธอถามตนเองว่าทำไมสตรีคนหนึ่งจึงปฏิบัติแบบที่คนรุ่นย่ายายของเธอกระทำ เธอตระหนักว่าในสังคมบุรุษเป็นใหญ่ สตรีจำต้องใช้อำนาจในครัวเรือนเพื่อสร้างความมั่นคงให้ตนเอง บทละครเรื่องนี้ มีชื่อเรื่องของสตรีเพียงคนเดียวแต่เป็นเรื่องราวของยุคสมัยที่สูญหายไปแต่ยังคงอยู่ในความทรงจำของคนรุ่นเธอ (Manueltrayan, 2001) ด้วยเหตุนี้ บทละครเรื่องนี้จึงมีความสำคัญในการถ่ายทอดวิถีชีวิตของสตรีที่เป็นมาตาศิปตย์และวิธีการสร้างอำนาจในครัวเรือนของสตรี

ในประเด็นแรก บทละครเรื่องนี้กล่าวถึงกระบวนการสร้างอำนาจ และเปลี่ยนสถานภาพของตัวละครสตรี เอมิลี กัง (Emily Gan) ตัวละครเอกได้เข้าจากสถานภาพชายขอบคือ เด็กกำพร้าไปสู่อำนาจประมุขของคฤหาสน์ Emerald Hill บทละครตลอดทั้งเรื่องเป็นการเล่าอดีตชีวิตประวัติของเอมิลีตั้งแต่เด็กจนถึงวัยชรา ขนานไปกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์ นับแต่ช่วงก่อนสงครามโลกจนถึงระยะหลังสงคราม ในตอนเริ่มต้นของเรื่อง เอมิลีเข้ามาเป็นสะใภ้ใหม่ของตระกูลกง สเตลลา กง แสดงความโดดเดี่ยวของสตรีในครอบครัวปิตาธิปไตย เอมิลีถูกกดขี่โดยสะใภ้ลำดับที่สูงกว่าและไม่มีผู้ใดให้ความช่วยเหลือแม้แต่สามีของเธอ การถูกกดขี่จากภายในครอบครัวตอกย้ำมภายในจิตใจของเอมิลีที่เคยถูกแม่ทอดทิ้งในวัยเด็กจึงทำให้เธอปรารถนาที่จะมีอำนาจมากขึ้น การแสวงหาอำนาจของเอมิลีกระทำผ่านมาตาศิปตย์ ด้วยการพยายามเป็นคนโปรดของแม่สามีทำให้ในเวลาต่อมาอำนาจในการดูแลสมาชิกในครอบครัวเป็นของเธอเพียงผู้เดียว

Your life is meaningless, you have no value, except as you are a wife and mother: then be the very devil of a wife and mother. Look after your husband and family, yes: do everything for them, wrap them, bind them in the web of your providing, till they can't lift a finger to help themselves: so that husband and son and sister-in-law must all

depend on you, so that you control them and keep them in the palm of your hand. So that the whole world knows your worth.

(Kon, 2000c)

เอมิลีกกล่าวว่า ชีวิตของสตรีนั้นไร้ความหมาย พวกเธอไม่มีค่าจนกว่าจะได้เป็นเมียหรือแม่ ดังนั้นแล้วจึงเป็นแม่และเมียที่ร้ายกาจในการดูแลสามีและครอบครัว จึงทำทุกอย่างเพื่อทุกคนในครอบครัว ผูกและพันพวกเขาไว้ในตาข่ายที่เธอสร้างขึ้นมา จนพวกเขาไม่สามารถกระดิกนิ้วช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อที่ว่าสามี บุตรชาย และพี่น้องสะใภ้จะต้องพึ่งพาเธอทั้งหมด เพื่อที่เธอจะได้ควบคุมพวกเขาและเก็บพวกเขาไว้ในอุ้งมือของเธอ และเพื่อที่ในที่สุดโลกทั้งโลกจะรู้ว่าเธอมีคุณค่า คำกล่าวนี้สะท้อนว่าการมีอำนาจดูแลควบคุมชีวิตผู้อื่นคือวิธีการเรียกคืนคุณค่าของตนและกำจัดปมผูกทอดทิ้งของเอมิลี เธอต้องการทำให้ทุกคนในบ้านรู้สึกว่าเขาเธอไม่ได้ แต่สุดท้ายแล้วการควบคุมที่ล้นเกินของเอมิลีสลับทำให้เธอถูกโดดเดี่ยวจากบุคคลในครอบครัว

ความพยายามแสวงหาอำนาจและควบคุมชีวิตของผู้อื่นของเอมิลีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆจนกลายเป็นลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ตัวละครที่ได้รับผลกระทบชัดเจนที่สุดคือริชาร์ด (Richard) บุตรชายคนโต และเคียง (Kheong) สามีของเธอ ลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเอมิลีถูกขับเน้นให้เด่นชัดด้วยวิธีการแสดงแบบเล่นเดี่ยวและการที่ตัวละครอื่นในเรื่องไร้ตัวตน ผู้ชมและผู้อ่านจะรับรู้ได้เฉพาะสิ่งที่เอมิลีเลือกมานำเสนอ ดังนั้น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวละครอื่นๆสามารถอนุมานได้ผ่านบทสนทนาและปฏิกริยาของเอมิลีเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวแสดงการถูกทำลายตัวตนของบุคคลที่สัมพันธ์กับเอมิลี และในขณะเดียวกันก็แสดงว่าเธอถูกโดดเดี่ยวจากตัวละครอื่นในเรื่องด้วยเช่นกัน

ความผิดปกติและความกระวนกระวายใจของเอมิลี ถูกนำเสนอผ่านการขยับมือทำงานบ้านอยู่ตลอดเวลา ดังที่เอมิลีกกล่าวว่า ฉันไม่เคยนั่งนิ่ง แม้แต่ในตอนที่ควบคุมงานบ้าน ฉันก็ต้องใช้มือทำอะไรสักอย่างเสมอ (Kon, 2000c) ลักษณะอยู่ไม่สุขของตัวละครสะท้อนความวิตกกังวลภายในจิตใจ

นอกจากนี้ เอมิลียังถูกนำเสนอให้มีลักษณะผิปกติทางจิต ด้วยการเปลี่ยนสีหน้า ท่าทางและคำพูด หลากหลายรูปแบบในระยะเวลาต่อเนื่องกัน ดังที่ปรากฏในงานเลี้ยงของคฤหาสน์ Emerald Hill เมื่อเอมิลีพบเจอกับบุคคลหลากหลายทั้งเพื่อนสนิท แยกผู้ใหญ่ เจ้านาย และผู้รักของสามี เอมิลี ทักทายแต่ละบุคคลด้วยกริยาและอารมณ์แตกต่างกันไป โดยที่ผู้อ่านและผู้ชมมองเห็นเพียงอารมณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปมาของเอมิลี ดังนี้

(With overwhelming graciousness) Welcome to Emerald Hill, Mr. Lim....

(With great cordiality) Hello Mrs Ong, hello Johny. How are you Mrs

Ong?.....*(Aside)* Richard, where have you been, you must meet your

quests. Straighten your tie. Say good evening to Mrs. Ong...*(Cordial*

and sedate to male acquaintance) Hello Mr. Chan-why alone?...*(With*

real warmth) Hello Bee Choo! How are you? How's your

mother?...*(With alarming sweetness)* Hello, Diana, are you looking for

Kheong?

(Kon, 2000c)

คำบรรยายที่ปรากฏในวงเล็บคือการบรรยายท่าทางของเอมิลีในขณะทักทายบุคคลต่างๆ ทั้งการวางท่วงท่าสง่างามเมื่อทักทายแขกหรือ ท่าทางยินดีอย่างจริงใจเมื่อพบกับเพื่อนสนิทชื่อ บี ชู (Bee Choo) การป้อนปากบอกลูกชายให้ทำความเคารพแก่ผู้ใหญ่ และการเสแสร้งทักทายผู้รักของ สามีด้วยท่าทางที่อ่อนหวานเกินจริง เมื่อลักษณะดังกล่าวถูกแสดงในเวลาต่อเนื่องกัน เอมิลีจึงมี ลักษณะเหมือนคนวิกจริต เพราะการแสดงอารมณ์และพฤติกรรมที่ขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา ความ ผิปกติทางกายและทางจิตของเอมิลีขบเน้นให้การถูกปฏิเสธจากครอบครัวของเธอเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่สามีปฏิเสธไม่พบหน้าเอมิลีในยามที่เขาเสียชีวิต และการที่ริชาร์ดผูกคอตาย

เพราะทนไม่ได้กับการบังคับของเอมิลี เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสตรีที่วางตนเป็นมาตาธิปไตย และคิดว่าตนเองมีอำนาจเหนือบุรุษ แท้จริงแล้วเป็นแค่ภาพลวง

ความล้มเหลวของตัวละครสะท้อนว่า เอมิลียังคงติดอยู่ในมายาคติที่สังคมบุรุษเป็นใหญ่สร้าง ขึ้น คือคุณค่าของสตรีอยู่ที่การรับใช้และเสียสละเพื่อครอบครัว ดังนั้นอำนาจและความสุขของสตรี ยังคงขึ้นอยู่กับบุรุษ เมื่อเอมิลีถูกปฏิบัติจากสามีและบุตรชาย อำนาจของเธอจึงกลายเป็นความสูญเปล่า ความโดดเดี่ยวของเอมิลีถูกขับเน้นให้เด่นชัดในฉากสุดท้ายที่เอมิลีนั่งอยู่บนเก้าอี้เพียงลำพัง รอบตัวมีแต่ความมืดมิด เอมิลีในวัยชราเฝ้ารำพึงกับตนเองว่า ฉันเป็นแม่และเมียที่ดีไม่ใช่หรือทำไม พวกเธอถึงทิ้งฉันไป (Kon, 2012) นอกจากนี้ ความโดดเดี่ยวของเอมิลียังถูกนำเสนอผ่านการล่มสลายของคฤหาสน์ Emerald Hill ที่ถูกแบ่งขายที่ดิน และล้อมรอบด้วยการก่อสร้างคอนโดมิเนียม การล่มสลายของชุมชนเปอรานากันในย่าน Emerald Hill และความรุ่งเรืองของคฤหาสน์ที่หายไปเปรียบ ได้กับความสูญสลายของอำนาจมาตาธิปไตย เช่นเดียวกับวัฒนธรรมของชาวเปอรานากันที่เคยรุ่งเรือง ในย่าน Emerald Hill ที่ถูกรัฐเข้ามาจัดการปรับปรุงเป็นพื้นที่ธุรกิจ การรุกคืบของพื้นที่ธุรกิจเข้ามา แทนชุมชนวัฒนธรรม สะท้อนว่ากระบวนการทำให้ทันสมัยมีส่วนทำให้ระบบครอบครัวแบบ มาตาธิปไตยของชาวเปอรานากันล่มสลายลงไปด้วย กลายเป็นวัฒนธรรมแบบทุนนิยมที่ขับเคลื่อนโดย มีบุรุษเป็นศูนย์กลาง

(2) ความพ่ายแพ้ทางชนชั้นของทาสหญิงในนวนิยายเรื่อง The Bondmaid ของแคท เทอริน ลิม

นอกจากความพ่ายแพ้ของสตรีที่เกิดจากความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถีและมายาคติของ พิตาธิปไตยแล้ว ความพ่ายแพ้ของตัวละครสตรีที่ขบถต่ออำนาจพิตาธิปไตยประการต่อมา มีปัจจัย สำคัญคือเรื่องชนชั้น แคทเทอริน ลิม นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับทาสหญิงในครอบครัวชาวจีนไว้ในนวนิยาย เรื่อง The Bondmaid เพื่อแสดงความพยายามเอาชนะข้อจำกัดทางชนชั้นของสตรี นวนิยายเรื่องนี้

กล่าวถึง หาน (Han) เด็กสาวที่ถูกขายเป็นทาสให้กับตระกูลวู (Wu) เมื่อเติบโตขึ้น ปัญหาของหาคือ รักต่างชนชั้นกับนายน้อยของตระกูล แต่หามีลักษณะสำคัญคือไม่ยอมแพ้ต่อผู้ที่มีอำนาจมากกว่าตน แคทเทอร์ลิน ลิม ให้หาคบชู้ต่อผู้มีอำนาจเหนือกว่าเธอคือ พ่อแม่ พี่ชาย หัวหน้าทาส และเจ้านาย เพื่อขบั่นข้อจำกัดทางชนชั้นและความไร้อำนาจของสตรี การคบชู้ต่ออำนาจของหาคือการปฏิวัติครั้งคือ การขัดขืนคำสั่งเจ้านายในวัยเด็ก การปฏิเสธเป็นบุตรบุญธรรม และการปฏิเสธการข่มขืนของ นายจ้าง ในวัยเด็กหาคบชู้ต่ออำนาจของนายจ้าง ด้วยการปฏิเสธการรับประทานอาหารและยืนตาก ฝน และเมื่อโชยิน (Choyin) หัวหน้าทาสต้องการรับเธอเป็นบุตรบุญธรรม หานก็กล่าวปฏิเสธว่าโชยิน ไม่มีคุณสมบัติดีพอที่จะเป็นแม่ของเธอ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งเสริมให้การต่อรองกับอำนาจและความพยายามเอาชนะอุปสรรคทางชนชั้นของตัวละครเด่นชัดยิ่งขึ้น

การต่อรองกับบุรุษประการแรกของหาคือ การต่อรองโดยใช้เรือนร่างและพรหมจรรย์ เมื่อ นายน้อยต้องการมีความสัมพันธ์ลับกับเธอ หานกล่าวว่าความปรารถนาของบุรุษทำให้ สตรีสูญเสียตัวตน ทาสหญิงที่ถูกนายเงินข่มขืนจะกลายเป็นผู้ที่ไร้หน้า ไร้ชื่อ และไร้การจดจำสำหรับ เจ้านาย (C. Lim, 2011a) หานจึงใช้ความปรารถนาในเรือนร่างของเธอเป็นเครื่องต่อรองกับนายน้อย เพื่อให้ได้รับความรักและสถานภาพทางสังคม การต่อรองกับอำนาจของบุรุษปรากฏอีกครั้งเมื่อเธอถูก ปิบบังให้ออกจากบ้านตระกูลวู หานเลือกทำงานในช่องโสเภณี เพื่อกระตุ้นสัญชาตญาณการครอบครอง ของนายน้อย และต่อรองให้เขาแต่งตั้งเธอเป็นภรรยาของ แต่เมื่อการแต่งตั้งไม่สัมฤทธิ์ผล เธอจึงใช้ การต่อรองครั้งที่สามคือ การให้กำเนิดบุตรชาย เพื่อให้เธอพ้นจากสถานภาพทาส เป็นที่น่าสังเกต ว่า แม้หาคจะสามารถต่อรองกับนายน้อยและให้กำเนิดบุตรชายได้สำเร็จ แต่จุดจบของเธอก็กลับเป็น ความตาย

ความไม่สมปรารถนาของหามีปัจจัยทางชนชั้นเป็นตัวแปรสำคัญ เนื่องจากสตรีที่มี สถานภาพเหนือกว่าหาคือ ภรรยาเอกของนายน้อย ได้ใช้ให้ทาสไปขโมยบุตรชายของหาคจน ทำให้หาคตรอมใจตาย แสดงให้เห็นว่า แม้สตรีจะสามารถต่อรองกับอำนาจปิตาธิปไตยได้สำเร็จ

แต่กลับพ่ายแพ้ต่ออำนาจของสตรีที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าตน แคทเทอรีน ลิม นำเสนอชนชั้นในครอบครัวปิตาธิปไตยจีนที่บุรุษมีอำนาจสูงสุด รองลงมาคือภรรยาเอก และสมาชิกในครอบครัว โดยมีทาสอยู่ในลำดับต่ำสุด สตรีผู้เป็นภรรยาเอกสามารถใช้อำนาจกดทับสตรีที่มีลำดับต่ำกว่าในครอบครัว ดังนั้นนอกจากการกดทับของอำนาจปิตาธิปไตยแล้ว สตรียังถูกกดทับจากสตรีด้วยกันเอง ที่รับเอาอำนาจแบบเดียวกับปิตาธิปไตยไว้ในตัวและใช้กดทับสตรีที่มีสถานภาพต่ำกว่าตน การกดทับทั้งสองระดับจากปิตาธิปไตยและทางชนชั้นทำให้ทาสล้มเหลวในการต่อรองกับสังคม

แม้ว่าทาสจะเป็นภาพแทนของสตรีที่ล้มเหลวในการต่อรองกับอำนาจปิตาธิปไตยและชนชั้น แต่แคทเทอรีน ลิม ก็นำเสนอตัวละครทาสหญิงที่สามารถโต้กลับปิตาธิปไตยได้สำเร็จคือ ชู (Chu) ทาสหญิงที่ในอดีตเคยถูกเจ้านายทำร้ายร่างกายจนไม่สามารถมีบุตรได้ การสูญเสียความสามารถในการตั้งครรภ์ทำให้ชูสูญเสียตัวตน ความเป็นแม่และความเป็นสตรี เธอจึงหวนกลับมาแก้แค้นด้วยวิธีการทำให้ผู้ที่ทารุณเธอสูญเสียความเป็นมนุษย์เช่นกัน

I said, Galdly because I know the time of revenge had come. This man was going to be in my hands twenty-four hours of the day,..so that I could wreak the fullness of my anger on him for all that he had done to me and my sister. Cockroach, lizard and pigeon droppings, human faeces didn't kill but dragged the tormentor down to a level lower than the beast, for even a starving cur would turn away from excrement. She had it in her power to make him lower than beast. She rejoiced in that power and got ready each bowl of porridge, each glass of water with alacrity.

(C. Lim, 2011a)

ความต้องการแก้แค้นของซูปรากฏในคำกล่าวของเธอเมื่อนายหญิงขอร้องให้เธอลับมาดูแล
 ประมุขของบ้านที่กลายเป็นอัมพาต ชูตอบตกลงอย่างยินดีเพราะเธอรู้ว่าเวลาแห่งการแก้แค้นได้มาถึง
 แล้ว บุรุษผู้นี้จะอยู่ในมือเธอตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงต่อวัน เพื่อที่เธอจะได้ระบายความโกรธแค้นอย่างเต็มที่
 กับสิ่งที่เขาทำไว้กับเธอและพี่สาวของเธอ ทั้งแมลงสาป สัตว์เลื้อยคลาน มูลก อูจาระมนุษย์อาจไม่
 ทำให้เขาตายได้ แต่ก็ทำให้ผู้ถูกทรมาณลงไปอยู่ในจุดที่ต่ำกว่าสัตว์เดรัจฉาน เพราะแม้แต่สุนัขที่
 อดอยากก็ยังไม่กินมูลก เธอมีอำนาจในการทำให้เขาต่ำกว่าสัตว์เดรัจฉานได้ ชูปีติในอำนาจ เธอเตรียม
 ข้าวต้มแต่ละชามและน้ำดื่มแต่ละแก้วด้วยความกระตือรือร้น จากคำกล่าวสะท้อนว่าการแก้แค้นของ
 ซู คือการกลับบทบาทของทาสมาเป็นผู้กระทำต่อเจ้านาย จากประมุขที่มีสถานภาพสูงสุดในบ้าน
 กลับมาอยู่ในจุดที่ต่ำกว่าทาสและต่ำกว่าสัตว์เดรัจฉาน

ซูบังคับให้เจ้านายที่เป็นอัมพาตรับประทานเศษมูลของมนุษย์และสัตว์ เพื่อลดสถานภาพของ
 เจ้านายลงมาต่ำกว่าความเป็นมนุษย์ การแก้แค้นของซูจึงเป็นการกอบกู้อำนาจและสิทธิในเรือนร่าง
 ของตนที่ถูกช่วงชิงไปคืนมา จากที่เจ้านายเคยทำให้เธอสูญเสียระบบสืบพันธุ์ ชูกอบกู้อำนาจในการ
 เป็นผู้กระทำต่อเรือนร่างของบุรุษได้ด้วยการทารุณนี้ แต่เมื่อทำสำเร็จ ชูกลับฆ่าตัวตาย จุดนี้สามารถ
 ตีความได้ว่า เนื่องจากเธอไม่สามารถเรียกคืนความเป็นสตรีที่ผูกติดกับระบบสืบพันธุ์กลับมาได้จริง
 และการที่เธอฝ่าฝืนจารีตด้วยการคุกคามบุรุษ ทำให้เธอไม่อาจอยู่ในสังคมปิตาธิปไตยต่อไปได้ การฆ่า
 ตัวตายของซู สะท้อนทัศนคติของแคทเทอรีน ลิม ที่ยังคงติดอยู่ในมายาคติปิตาธิปไตยจึงทำให้ตัวละคร
 ที่ละเมิดกรอบจารีตจบลงด้วยความตาย

เป็นที่น่าสังเกตว่า ชูแตกต่างจากห่านตรงที่เธอไม่สยบยอมต่ออำนาจของบุรุษ ในขณะที่ห่าน
 แม้จะแสดงการขัดขืนต่ออำนาจปิตาธิปไตย แต่ก็สยบยอมให้นายน้อยที่เธอหลงรักจนนำมาสู่หายนะ
 ความปรารถนาได้กลับอำนาจปิตาธิปไตยที่ไม่สำเร็จของห่านปรากฏในรูปความฝัน แคทเทอรีน ลิม ใช้
 ลักษณะเหนือจริงคือการสู้รบระหว่างนางฟ้ากับเทพห้องฟ้า และการบรรยายฉากการสู้รบที่เต็มไปด้วย
 ด้วยสัญลักษณ์ทางเพศและการกดขี่สตรี ดังนี้

[Goddess] Where are your thunderbolts? Where is your lightning flash?
 Destroyed by the blood of woman!..Cut off Sky God's penis. She held
 it up triumphantly...He nourished it with ginseng; she shrieked..See
 where it is now. I'll pick it up and feed it to the ducks...[Sky God]
 Don't you think you can use the knife on me anymore, he said..this
 blood has no power over me!

(C. Lim, 2011a)

นางฟ้ากล่าวทำทนายเทพทอ้งฟ้าว่า สายฟ้าฟาดของท่านอยู่ที่ใด อาวุธของท่านถูกทำลายด้วย
 ระดูของสตรีแล้ว นางฟ้าสั่งให้หาคัดอวัยวะเพศของเทพทอ้งฟ้าและนำมาถ้อยอย่างผู้กำชัยชนะ
 นางฟ้ากล่าวขึ้นว่า บุรุษบำรุงอวัยวะเพศด้วยโสม แต่ข้าจะนำอวัยวะของท่านไปเลี้ยงเปิด เทพทอ้งฟ้า
 จึงกล่าวตอบว่า เจ้าคิดว่าเจ้าจะใช้มีดกับข้าได้อีกหรือ เลือดนี้ไม่มีพลังอำนาจเหนือข้าอีกแล้ว
 บทสนทนานี้สืบเนื่องจาก นางฟ้าขอให้หาคัดอวัยวะเพศของเทพทอ้งฟ้าไปแช่ในเลือดระดู เพื่อทำให้เทพ
 เสื่อมอำนาจลง ตามความเชื่อของชาวจีน ระดูของสตรีจะทำให้บุรุษประสบเคราะห์ร้ายหรือเสื่อมราศี
 การใช้สิ่งทีมาจากร่างกายของสตรีทำลายความเป็นบุรุษ และการใช้มีดตัดอวัยวะเพศชายแสดงให้เห็น
 ความหวาดกลัวที่บุรุษมีต่ออำนาจทีมาจากร่างกายของสตรี มีดเป็นสัญลักษณ์ทางเพศของบุรุษ
 เช่นเดียวกับสายฟ้าฟาดที่เทพทอ้งฟ้าใช้ปราบนางฟ้าในตอนต้น การใช้มีดของสตรีเปรียบได้กับการใช้
 ความเป็นชายในการโต้กลับบุรุษ โดยเข้าใจว่าเมื่อไม่มีอวัยวะเพศแล้วบุรุษจะไร้อำนาจ แต่สุดท้ายแล้ว
 เนื่องจากหาคัดอวัยวะเพศของนายน้อยมามอบให้นางฟ้าได้ ทำให้เทพทอ้งฟ้ากลับมา
 อำนาจอีกครั้งและข่มขืนนางฟ้า เหตุการณ์นี้สื่อว่า การที่หาคัดอวัยวะเพศของบุรุษ ทำให้เธอ
 ไม่สามารถหลุดพ้นจากอำนาจปีศาจปิศาจปิศาจและนำมาสู่หายนะในที่สุด

การนำเสนอตั้งกล่าวสะท้อนว่า สตรียังคงติดอยู่ในวังวนของการทำตามความปรารถนาของ
 บุรุษ แคทเทอรีน ลิม ยังคงสร้างตัวละครหาคัดตามขนบกุลสตรีขงจื้อคือ รักเดียวใจเดียว รักษา

พรหมจรรย์ไว้ให้สามมี เป็นผู้ให้กำเนิดบุตรชาย และทานยังมีได้เริ่มอาชีพโสเภณี เหล่านี้ล้วนเป็นการผลิตซ้ำอุดมคติหญิงดี ความเป็นทาสในเรื่องนี้จึงมิได้หมายถึงการเป็นทาสรับใช้เพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึงการเป็นทาสทางชนชั้น ทาสชนบจารีต ทาสความรู้สึกร่างกาย และทาสของบุรุษ สุดท้ายแล้ว แคทเทอร์ลิน ลิม ยังคงนำเสนอว่า การที่สตรีจะข้ามพ้นอำนาจของบุรุษนั้นเป็นเรื่องที่มีอาจเป็นไปได้ ลักษณะดังกล่าวถูกเน้นย้ำในตอนจบของความฝัน เมื่อหญิงชราปรากฏตัวขึ้นและกล่าวกับทานและนางฟ้าว่า พวกเขาคิดว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้หรือ คำแนะนำของฉันมีเพียงอย่างเดียวคือ อดทน (C. Lim, 2011a)

คำกล่าวของหญิงชราแสดงให้เห็นว่า ในยุคสมัยและสภาพสังคมที่อำนาจปิตาธิปไตยมีความเข้มแข็ง สตรีที่ละเมิดอำนาจของบุรุษไม่มีทางเป็นที่ยอมรับของสังคม หายนะของซู ทานและนางฟ้าคือภาพแทนของสตรีที่พ่ายแพ้ต่ออำนาจปิตาธิปไตยและชนชั้น ข้อเสนอประการหนึ่งคือ นวนิยายเรื่องนี้ผลิตออกมาเป็นเล่มแรก หลังจากที่แคทเทอร์ลิน ลิม โดนระงับการตีพิมพ์ แม้เธอจะหลีกเลี่ยงการวิพากษ์การเมือง แต่การที่เธอนำเสนอตัวละครสตรีที่โต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยอย่างชัดเจนก็สะท้อนความปรารถนาของเธอในการโต้กลับรัฐปิตาธิปไตยที่ยังคงอยู่เช่นกัน

(3) นักสตรีนิยมที่ล้มเหลวในเรื่องสั้น “Transit to Heaven” ของแคทเทอร์ลิน ลิม

ตัวละครสตรีที่นำเสนอข้างต้นเป็นสตรีจีนในอดีตที่ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาและยังต้องพึ่งพาบุรุษ การขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยจึงมีทั้งผู้ที่ประสบความสำเร็จและผู้ล้มเหลว ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงตัวละครสตรีในยุคปัจจุบันที่พยายามโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยด้วยอุดมการณ์สตรีนิยม แต่ไม่ประสบความสำเร็จ แคทเทอร์ลิน ลิม แสดงทัศนคติต่อสตรีสังคมนิยมในปัจจุบันว่าเป็นผู้ที่แบกรับโลก

สองโลกคือ โลกของการทำงานและชีวิตครอบครัว แต่กลุ่มสตรีสิงคโปร์ที่พูดภาษาอังกฤษและประสบความสำเร็จในอาชีพเหล่านี้ กลับไม่มีความมั่นคงทางจิตวิญญาณและศีลธรรม¹⁴ (Y.-E. Lim, 1999)

แคทเทอริน ลิม นำเสนอตัวละครสตรีในยุคปัจจุบันที่ต้องการโต้กลับปิตาธิปไตยในเรื่องสั้น “Transit to Heaven” ตัวละครเอกคือนักสตรีนิยมนามชื่อ ดอรา วอร์เร็น (Dora Warren) หลังจกหย่าร้างกับสามี ดอรา วอร์เร็น ตีพิมพ์หนังสือชื่อ *“Runaway Bestseller by First-time Feminist Writer: Penis Envy and Pronoun Envy? Phooey to the Greatest Phallacy ever Told!”* (C. Lim, 1993) หนังสือดังกล่าวนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางเพศที่มีต้นกำเนิดจากความกลัวของบุรุษ ในประวัติศาสตร์ บุรุษบิดเบือนความสำคัญของสตรีในฐานะผู้สร้างมนุษย์ และสร้างทฤษฎี ตำนานที่สนับสนุนให้บุรุษมีสถานภาพเหนือสตรี เช่น ทฤษฎีอิจฉาอวัยวะเพศชาย (penis envy) และตำนานที่กล่าวถึงการทรยศของอีฟในศาสนาคริสต์

แนวคิดสตรีนิยมที่แคทเทอริน ลิม นำเสนอในผลงานของดอรา วอร์เร็น สอดคล้องกับแนวคิดของโอไบรอัน (O'Brien) เรื่อง *The Politics of Reproduction* ที่เสนอว่า อำนาจของบุรุษเกิดจากความรู้สึกแปลกแยกจากบทบาทในการเจริญพันธุ์ที่สตรีมีบทบาทมากกว่า บุรุษจึงสถาปนาอำนาจปิตาธิปไตยขึ้นเพื่อปิดบังและบิดเบือนความเป็นจริงที่สตรีมีบทบาทในการให้กำเนิดมากกว่าตน (O'Brien, 1981) เช่นเดียวกับที่ดอรา วอร์เร็น นำเสนอว่า ความเหลื่อมล้ำทางเพศเกิดจากการกำหนดของบุรุษ โดยเฉพาะในด้านการใช้ภาษา

That the language is riddled with words that condemn us to a class of beings with no identity of our own, so that we can only define ourselves in relation to men? Manageresses and authoresses and

---

¹⁴ “who straddle two worlds, English-speaking women who are successful professionally but who are probably insecure spiritually, morally.” (Y.-E. Lim, 1999)

poetesses and waitresses are nothing more than little appendages of 'esses', totally dependant on males for their existances!..that women use the Question Tag eighty-two percent more than men!..it means that she is continually seeking confirmation, validation, assurance and approval from a man. She is saying her own judgment and feelings are suspended until a man endorses them!

(C. Lim, 1993)

ดอรา วอร์เร็น กล่าวว่า ภาษาเต็มไปด้วยคำศัพท์ที่ทำให้สตรีตกเป็นชนชั้นที่เริ่มต้นจากความไม่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง เพื่อที่ว่าสตรีจะสามารถนิยามตนเองได้ด้วยการยึดโยงกับบุรุษเท่านั้น คำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาชีพของสตรีที่เต็มปัจจัยแสดงเพศ (ess) เช่น ผู้จัดการหญิง นักเขียนหญิง กวีหญิง พนักงานบริการหญิง ไม่มีความหมายอะไรมากไปกว่าการผนวกคำปัจจัย 'esses' ซึ่งต้องพึ่งพาบุรุษ โดยสมบูรณ์เพื่อแสดงการมีอยู่ ระบบการใช้ภาษาทำให้สตรีสูญเสียอัตลักษณ์เพราะคำศัพท์ที่เกี่ยวกับตำแหน่งของสตรีส่วนใหญ่อ้างอิงกับคำศัพท์ของเพศชาย สถานภาพของสตรีจึงเป็นแค่การเติมคำเสริมท้าย 'esses' ต่อจากคำศัพท์ของเพศชาย นอกจากนี้ สตรียังใช้คำถามต่อท้าย Question Tag มากกว่าบุรุษถึง 82 % ซึ่งหมายความว่าสตรีต้องการหาความมั่นใจ การยืนยันรับรอง การยืนยันว่าจริง และการยอมรับจากบุรุษอย่างต่อเนื่อง การตัดสินใจและความรู้สึกของพวกเธอจะถูกเลื่อนออกไป ก่อนจนกว่าบุรุษจะอนุมัติ

ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าระบบภาษาที่ให้ความสำคัญแก่บุรุษ ทำให้สตรีสูญเสียอัตลักษณ์ และทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี แนวคิดดังกล่าวสะท้อนแนวคิดสตรีนิยมที่แคทเทอรีน ลิม นำมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นให้ตัวละครดอรา วอร์เร็น มีลักษณะสุดโต่ง เพื่อวิพากษ์ว่าเธอคือสตรีชนชั้นกลางที่ไม่ได้เผชิญความยากลำบากหรือถูกทารุณจากบุรุษอย่างแท้จริง ดังนั้น แนวคิดสตรีนิยมที่ตัวละครพยายามนำเสนอจึงมีลักษณะฉาบฉวยไม่น่าเชื่อถือ แคทเทอรีน ลิม ให้ตัวละครตระหนักถึงความจริงนี้

เมื่อดอรา วอร์เร็น ประสบอุบัติเหตุและขึ้นไปบนสวรรค์ เธอไม่พอใจที่ตนเองอยู่สวรรค์ชั้นต่ำกว่าสตรีอื่นๆ เนื่องจากเธอเชื่อว่าตนเองมีคุณูปการในการช่วยเหลือสตรีจำนวนมากบนโลกมนุษย์

แคทเทอร์ลิน ลิม นำเสนอว่าแนวคิดสตรีนิยมที่มาจากสตรีชนชั้นกลางไม่สามารถช่วยเหลือสตรีชนชั้นล่างได้ ดังที่ตัวละครสตรีบนสวรรค์ตั้งคำถามกับดอรา วอร์เร็นว่า ทฤษฎี Phallacy¹⁵ ของเธอจะสามารถทำให้สตรีไม่ถูกข่มขืนได้หรือไม่ และการรณรงค์ให้สตรีภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนจะช่วยป้องกันมิให้สตรีถูกขายไปเป็นโสเภณีได้หรือไม่ (C. Lim, 1993) คำถามเหล่านี้ต่อกัยว่าสตรีชนชั้นกลางคือผู้ที่ไม่เคยเผชิญกับความเหลื่อมล้ำทางเพศ และการกดขี่จากบุรุษอย่างแท้จริง นอกจากนี้ การยึดมั่นแนวคิดสตรีนิยมยังขึ้นกับชนชั้นของสตรี เพราะแนวคิดสตรีนิยมของตะวันตกถูกขับเคลื่อนโดยสตรีชนชั้นกลางที่ไม่เดือดร้อนในการหาเลี้ยงชีพ ในขณะที่สตรีชนชั้นล่างที่ยังคงยึดมั่นจารีตและยังพึ่งพามารชุนไม่สามารถดำรงแนวคิดนี้ได้

ในตอนจบของเรื่อง แคทเทอร์ลิน ลิม ให้ดอรา วอร์เร็น กลับมายังโลกมนุษย์และคำสุดท้ายที่เธอกล่าวกับบุตรสาวคือ ช่วยพาเธอไปประเทศอินเดีย เพื่อที่เธอจะได้ใช้ชีวิตที่ยากลำบากอย่างแท้จริง เมื่อตายไปจะได้อยู่ในสวรรค์ชั้นที่สูงกว่าเดิม ลักษณะดังกล่าวเน้นย้ำความไม่น่าเชื่อถือของตัวละครและเสียดสีว่าสตรีชนชั้นกลางคือผู้ที่เรียกร้องเกินกว่าเหตุ ทั้งที่พวกเธอไม่เคยเผชิญความยากลำบากเลย ต่างจากตอนต้นเรื่องที่ดอรา วอร์เร็น คิดว่าตนได้รับความยากลำบากจากความเหลื่อมล้ำทางเพศ แต่ในตอนจบ เธอกลับต้องการเข้าสู่ระบบสังคมปีตาดิปไตยของอินเดีย เพราะเชื่อว่าความอดทนคือคุณค่าของสตรี ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า สตรีชนชั้นกลางคือผู้ที่ติดอยู่ในชนบและความคาดหวังของสังคม การนำเสนอตัวละครนักสตรีนิยมในลักษณะเสียดสียั่วล้อจึงแสดงให้เห็นความย้อนแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มสตรีชนชั้นกลางที่ในด้านหนึ่งพวกเธอต้องการดำเนินชีวิตตามแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก แต่หากทำเช่นนั้นก็ย่อมถูกปฏิบัติเสียดจากครอบครัว แต่หากจะให้พวกเธอปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อ

¹⁵ เกิดจากการผสมคำของผู้เขียนระหว่างคำว่า Fallacy ที่แปลว่าความหลงผิดรวมกับคำว่า Phallus ที่หมายถึงอวัยวะเพศชาย

สตรีกลุ่มนี้ไม่สามารถปฏิบัติได้เช่นเดียวกัน อีกนัยหนึ่ง ความล้มเหลวของสตรีนิยมยังสะท้อนว่า อุดมการณ์นี้เหมาะกับสตรีบางกลุ่มในบางประเทศ และไม่อาจเติบโตได้ในสังคมที่ปิตาธิปไตยยังคงมีความเข้มข้น

(4) มาตาศรีปัตย์กับการลดทอนความเป็นบุรุษในรวมบทละครเรื่อง A Breeding Pair ของสเตลลา กง

นอกจากความพ่ายแพ้ของตัวละครสตรีที่นำเสนอผ่านทางปัญหาด้านชนชั้นและอุดมการณ์ สตรีนิยมที่ไม่สัมฤทธิ์ผลแล้ว สเตลลา กง นำเสนอตัวละครสตรีอีกรูปแบบหนึ่งคือ ตัวละครมาตาศรีปัตย์ในโลกอนาคตที่สามารถปฏิเสธการตั้งครรรภ์และมีอำนาจทำให้บุรุษสูญเสียความเป็นชาย (emasculatiom) สเตลลา กง เป็นนักเขียนเพียงคนเดียวในกลุ่มนี้ที่มีความสนใจบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ และใช้บันเทิงคดีแนวนี้วิพากษ์สังคมสังคมนิยมโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ แต่จิตใจของคนกลับไม่พัฒนาตาม โดยเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับเพศวิถีและมายาคติต่อสตรี ในรวมบทละครชุด A Breeding Pair สเตลลา กง วิพากษ์ระบบครอบครัวปิตาธิปไตยจีนที่มีเพศวิถีเป็นตัวกำหนด โดยเฉพาะการแต่งงานซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบที่ภรรยายอมรับใช้สามี บุตรชายและพ่อแม่สามี¹⁶ (Watson & Ebrey, 1991) โดยที่ในบทละครเรื่องนี้ สเตลลา กง นำเสนอตัวละครสตรีที่สามารถปฏิเสธการทำหน้าที่ในระบบครอบครัว เมื่อมีวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วย

สเตลลา กง ใช้บทละครแนววิทยาศาสตร์เพื่อนำเสนอความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถีและการไต่กลับของสตรี เนื่องจากงานเขียนประเภทบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์มีส่วนสำคัญในการนำเสนอ

¹⁶ “In Chinese society...a highly gendered organization, strongly patriarchal in nature, in which marriage was historically not a free union of equals, but a relation of subservience for a wife to her husband, eventually to her sons and certainly to her in-laws.” (Watson & Ebrey, 1991)

ประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับสตรี อาทิเช่น สังคมประกอบสร้างเพศวิถีอย่างไร บทบาทของการสืบพันธุ์ต่อการระบุเพศสถานะของบุคคล รวมถึงอำนาจทางการเมืองที่ทำให้เกิดความความไม่เท่าเทียมระหว่างบุรุษและสตรี เป็นต้น บันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์เปิดโอกาสให้นักเขียนสตรีนำเสนอสังคมอุดมคติหรือยูโทเปีย (utopia) ที่ไร้ความแตกต่างระหว่างเพศสถานะหรือนำเสนอดิสโทเปีย (dystopia) ที่ความไม่เสมอภาคระหว่างสองเพศถูกขบขันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

เฮลฟอร์ด (Helford) กล่าวว่า บันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการนำเสนอโลกที่ปราศจากความคลั่งเพศ (Sexism) โลกที่ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ของสตรีได้รับความสำคัญ และนำเสนอความปรารถนาของสตรีที่มีความหลากหลายและก้าวหน้าไปไกลกว่าขีดจำกัดทางด้านเพศสถานะ¹⁷ (Helford, 2005) สเตลลา กง ใช้บทละครแนววิทยาศาสตร์เพื่อตั้งคำถามกับสามประเด็นคือ ความหมายของพ่อแม่ผู้ติดอยู่กับกระบวนการให้กำเนิดจริงหรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้น เหตุใดบุรุษที่มีได้ทำหน้าที่ในการตั้งครรรภ์และคลอดบุตรสามารถมีสิทธิเป็นพ่อแม่เท่าเทียมกับสตรี ประการที่สอง สตรีสามารถปฏิเสธความลำบากทางกายภาพในการตั้งครรรภ์โดยยังคงทำหน้าที่แม่ได้หรือไม่ และประการสุดท้าย ในโลกอนาคตที่มนุษย์สามารถผลิตซ้ำตนเองและจับคู่ทางพันธุกรรมอย่างอิสระจะส่งผลอย่างไรต่อความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์

รวมบทละครชุด **A Breeding Pair** ประกอบด้วยบทละครสองเรื่องคือ **Z is for Zygote** และ **To Hatch a Swan** ตัวละครสตรีในเรื่องสามารถแบ่งได้เป็นสองกลุ่มคือ สตรีในโลกอนาคตและสตรีในยุคปัจจุบัน กลุ่มสตรีในโลกอนาคตมีลักษณะสำคัญคือ สามารถทำงานในตำแหน่งเดียวกับบุรุษ เช่น นายกรัฐมนตรี พระสงฆ์ ทหาร พวกเขาสามารถมีเพศสัมพันธ์อย่างอิสระและสามารถปฏิเสธการตั้งครรรภ์ได้ ในทางตรงกันข้าม สตรีที่มาจากยุคปัจจุบันยังคงให้ความสำคัญกับการให้

¹⁷ “No other genre so actively invite representations of the ultimate goals of feminism: worlds free of sexism, worlds in which women’s contributions (to science) are recognized and valued, worlds that explore the diversity of women’s desire and sexuality, and worlds that move beyond gender.” (Helford, 2005)

กำเนิด ความรักและชีวิตคู่ว่าเป็นหน้าที่สำคัญของสตรี ในบทละครเรื่อง *Z is for Zygote* สเตลลา กง กล่าวถึงครอบครัวในโลกอนาคตที่การเจริญพันธุ์ถูกควบคุมโดยรัฐ สตรีทุกคนอยู่ในสภาพเป็นหมัน จนกว่าจะได้รับการอนุญาตให้เจริญพันธุ์จากรัฐและไปที่ธนาคารสเปิร์ม โดยที่สตรีไม่จำเป็นต้องตั้งครรภ์เอง แต่สามารถจ้างแม่อุ้มบุญให้ตั้งครรภ์แทนได้ การปรากฏตัวของสตรีจากยุคปัจจุบันที่ยังไม่ถูกทำให้เป็นหมัน ทำให้เธอตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของการแต่งงานและการให้กำเนิดบุตรในโลกอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป

สเตลลา กง นำเสนอว่าการแต่งงานในโลกอนาคตคือ การต่อสัญญาใช้ชีวิตคู่ร่วมกันในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อให้กำเนิดและถูกควบคุมโดยบอร์ดพันธุกรรม (Eugenics Board) ซึ่งเปรียบได้กับองค์การพัฒนาสังคม (SDU) ของสิงคโปร์ที่ทำหน้าที่ควบคุมคุณภาพและจับคู่ประชากร กระบวนการควบคุมการสมรสและการให้กำเนิดในเรื่องเป็นเสมือนภาคต่อของสังคมสิงคโปร์ในอนาคตที่การสมรสและการให้กำเนิดถูกทำให้ไม่เป็นธรรมชาติ สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือการสูญเสียความรัก ความผูกพันภายในครอบครัว การให้กำเนิดกลายเป็นเพียงการผลิตซ้ำตัวตนของมนุษย์ที่ไม่มีความผูกพันทางด้านจิตใจ สเตลลา กง ใช้ประเด็นการจ้างแม่อุ้มบุญเพื่อตั้งคำถามว่า สตรีสามารถปฏิเสธการให้กำเนิดโดยที่ยังคงเป็นแม่ได้หรือไม่ ในหนังสือเรื่อง *The Dialectic of Sex* ไฟร์สโตน (Firestone) เสนอว่าการเจริญพันธุ์เป็นกบดักอันขมขื่นสำหรับสตรี และการปลดปล่อยจะมาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับการเจริญพันธุ์ที่ปลดปล่อยความจำเป็นในการใช้ร่างกายผู้หญิงเป็นโรงงานผลิตมนุษย์ (ยศ สันตสมบัติ, 2548) แต่สเตลลา กง กลับใช้แนวคิดเดียวกันนี้เพื่อนำเสนอความล้มเหลวของสตรีที่ปฏิเสธการทำหน้าที่ผู้ให้กำเนิด

ตัวละครบุรุษในเรื่องแสดงแนวคิดว่า ความเป็นแม่ถูกนิยามด้วยความเสียสละร่างกาย เลือดเนื้อ ความเจ็บปวดและชีวิตของสตรี (Kon, 2000a) ซึ่งสมาทานลัทธิขงจื้อว่าคุณค่าของสตรีคือการเป็นผู้ให้กำเนิดและเสียสละเพื่อครอบครัว ตัวละครที่ปฏิเสธการตั้งครรภ์จึงถูกปฏิเสธจากบุรุษภายในเรื่อง เป็นที่น่าสังเกตว่า แม่สเตลลา กง จะโต้กลับการกำหนดเพศวิถีของสตรีด้วยตัวละครที่

ปฏิเสศการตั้งครรภ์ แต่เธอก็มิได้ไปถึงแนวคิดสตรีนิยม สเตลลา กง ยังคงให้ค่ากับตัวละครสตรีที่ทำหน้าที่ตามขนบและแสดงหายนะของตัวละครสตรีที่ปฏิเสศการตั้งครรภ์

ประเด็นต่อมา สเตลลา กง นำเสนอหายนะของสตรีที่ใช้อำนาจลดทอนความเป็นบุรุษผ่านสามวิธีการคือการควบคุมแบบมารดา (mothering) การเป็นหมัน (sterilization) และการปกครองแบบรัฐบาลสตรี ในประการแรก คือการลดทอนความเป็นบุรุษด้วยการควบคุมแบบมารดา ปรากฏในความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครปีเตอร์ (Peter) กับแม่ในบทละครเรื่อง *To Hatch a Swan* บทละครเรื่องนี้กล่าวถึงครอบครัวมาตาธิปไตยที่ควบคุมโดยสตรี ผู้เป็นแม่ในเรื่องต้องการผลิตบุตรจำนวนมากด้วยการเลือกเฟ้นสเปิร์มที่ดีที่สุดจากธนาคารและใช้การจ้ำแม่อุ้มบุญ ปีเตอร์ที่เกิดมาเพื่อตอบสนองความต้องการของแม่จึงไม่รู้สึถึงความผูกพันระหว่างแม่ลูก แต่กลับรู้สึกที่ตนถูกครอบงำจากสตรีจนสูญเสียความเป็นชาย

I will go with you! I want to leave this civilized world of women; it has suffocated me for long enough! I am a man now, Matthew, and I shall prove it...I shall show them that I am free of all female influence! I shall climb mountains, fight wars, kill the enemy, kill and kill...I shall be strong, courageous, hard and merciless.

(Kon, 2000a)

ปีเตอร์เป็นบุตรที่เกิดจากการผสมเทียมและระบบแม่อุ้มบุญ ในครอบครัวที่สตรีเป็นใหญ่ทำให้เขารู้สึกสูญเสียความเป็นบุรุษ ดังคำกล่าวของตัวละครที่ว่า สังคมสตรีเป็นใหญ่ทำให้เขาอึดอัดการหนีออกจากบ้านคือ การเติบโตเป็นบุรุษที่แท้จริงเปรียบกับการออกจากครรภ์มารดา ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การดูแลแบบมารดา (mothering) ทำให้บุรุษอยู่ในสภาพถูกทำให้เป็นทารก (infantilization) และสูญเสียคุณลักษณะของบุรุษไป แต่อย่างไรก็ตาม โลกอนาคตที่ผู้แต่งนำเสนอ

ยังคงไม่หลุดพ้นไปจากกรอบของเพศวิถีที่กำหนดว่าหน้าที่ของสตรีคือการตั้งครรภ์ ส่วนกิจกรรมของบุรุษคือการสู้รบ ข่าพื้นและการผจญภัย

การลดทอนความเป็นบุรุษประการต่อมาคือ การมีเพศสัมพันธ์กับสตรีที่เป็นหมัน ดังคำกล่าวของสามีในเรื่อง *Z is for Zygote* (Kon, 2000a) ความเป็นหมันของภรรยาคือการดูถูกสิ้นความแข็งแกร่งของบุรุษไปโดยเปล่าประโยชน์ แนวคิดที่ว่าสตรีเป็นฝ่ายดูถูกสิ้นความเป็นบุรุษ สอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมที่ว่า บุรุษหวาดกลัวการถูกทำให้สูญเสียความเป็นชายในกระบวนการมีเพศสัมพันธ์ และตระหนักว่าตนไม่มีความสำคัญเท่ากับสตรีในกระบวนการให้กำเนิด บุรุษจึงสร้างวาทกรรมและทฤษฎีที่ลดทอนความสำคัญของสตรี ดังที่ปรากฏในเรื่อง สามีใช้ความเป็นหมันเป็นข้ออ้างในการทำลายคุณค่าของภรรยาว่าเป็นสตรีที่ไม่สามารถให้กำเนิด และสร้างความชอบธรรมในการหย่าร้าง

กระบวนการลดทอนความเป็นบุรุษประการสุดท้ายคือการเมืองของรัฐมาตาธิปไตย สเตลลา กง สร้างให้สังคมในเรื่องถูกปกครองในรูปแบบรัฐที่เป็นสตรี (feminine State) และบุรุษเป็นฝ่ายถูกทำให้มีลักษณะเป็นเด็กทารกที่ต้องได้รับการดูแลจากสตรี (Kon, 2000a) สเตลลา กง บรรยายถึงการเมืองของรัฐที่ปกครองโดยสตรีว่า ปราศจากความรุนแรงและการทำลายล้าง แต่มุ่งสร้างสรรค์และดูแลประชากรตุจสมาชิกในครอบครัว สังคมมาตาธิปไตยที่สเตลลา กง นำเสนอคือภาพมุมกลับของสังคมสังคมนิโพรที่เป็นรัฐแบบบุรุษ ผู้ปกครองทำให้ประชาชนเชื่อว่าตนเองมีลักษณะอ่อนแอ และต้องได้รับการดูแลจากรัฐ ในตอนจบของเรื่อง สเตลลา กง ให้ตัวละครบุรุษกล่าวโจมตีลักษณะสังคมมาตาธิปไตยว่า ยังคงเป็นสังคมที่มีการละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีการติดสินบน และการทำผิดกฎหมาย เนื่องจากมีสตรีที่ขโมยเสรีมของบุรุษไปจากธนาคารพันธุกรรม การกระทำของตัวละครสตรีในโลกอนาคต ทั้งการปฏิเสธการตั้งครรภ์และการลักลอบเสรีมจึงเป็นทั้งการปฏิเสธหน้าที่ของสตรีและการคุกคามความเป็นบุรุษ กล่าวได้ว่า สเตลลา กงนำเสนอสังคมมาตาธิปไตยเพื่อสะท้อนสิ่งที่สตรีได้รับจากรัฐที่เป็นบุรุษ และเปิดเผยมายาคติของเพศวิถีว่าเป็นการกำหนดชุดอุดมการณ์ที่ทำให้เพศใดเพศหนึ่งมี

อำนาจมากกว่าอย่างไม่เป็นธรรม แต่อย่างไรก็ตาม ความล้มเหลวของตัวละครมาตาธิปต์สะท้อนว่าสตรีที่ได้รับการยอมรับจากบุรุษคือสตรีที่ทำหน้าที่แม่ และสเตลลา กง ยังคงสมาทานแนวคิดเดียวกับสังคมปิตาธิปไตย

(5) ชัยชนะของโสเภณีในนวนิยายเรื่อง Gift from the Gods ของซูเจิน คริสทีน ลิม และนวนิยายเรื่อง The Teardrop Story Woman ของ แคทเทอร์ลิน ลิม

ตามที่น่าเสนอมาข้างต้น แคทเทอร์ลิน ลิม และสเตลลา กง นำเสนอตัวละครสตรีที่ขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว แต่ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอตัวละครโสเภณีที่ประสบความสำเร็จในการโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตย ในนวนิยายเรื่อง Gift from the Gods กล่าวถึงสตรีที่ประกอบอาชีพโสเภณีเพื่อหาเลี้ยงบุตรสาว โยคลัน (Yoke-Lan) พยายามแสวงหาความมั่นคงด้วยการแต่งงานกับบุรุษที่ร่ำรวยและการให้กำเนิดบุตรชาย เพราะการให้กำเนิดบุตรชายจะทำให้เธอได้เลื่อนสถานะเป็นสะใภ้ที่ถูกต้องของตระกูลและทำให้สามีได้รับมรดกจากแม่ใหญ่ โยคลันไปบริการร่างทรงเพื่อให้เธอมีบุตรชาย แต่การบริการร่างทรงของเธอมีความปรารถนาแฝงอีกสองประการคือ เพื่อตอบสนองความปรารถนาทางเพศและโต้กลับการนอกใจของสามี ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่า การบริการร่างทรงของสตรีจีนคือ การปลดปล่อยความปรารถนาทางเพศ โดยยังคงรักษาสถานภาพภรรยาที่ดี (S. C. Lim, 1990) เนื่องจากกลุ่มผู้เลื่อมใสร่างทรงส่วนใหญ่เป็นสตรี ในขณะที่ร่างทรงส่วนใหญ่เป็นบุรุษ แสดงให้เห็นว่าสตรีจีนใช้การรักษาด้วยศรัทธาเพื่อปลดปล่อยความปรารถนาทางเพศและสะท้อนแรงกดดันที่สตรีจีนได้รับจากชนบจารีต

ในกรณีของโยคลัน เธอต้องการให้ร่างทรงช่วยเหลือเธอให้ตั้งครรภ์บุตรชาย ร่างทรงจึงพาเธอไปทำพิธีขอพรจากพระเจ้าบนภูเขาผิงซาน (Ping Shan) เป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ โดยที่การทำพิธีขอบุตรคือฉากหน้าของการเล่นซู้โดยชอบธรรมที่โยคลันจะไม่ถูกประณามจากสังคม โยคลันทำให้สามีอยู่ในภาวะจำยอมเพราะเขาต้องการบุตรชายสืบสกุล แม้การทำพิธีขอบุตรชายคือ สิ่งที่สามีรู้ว่าเป็นการ

ยอมให้ภรรยามีความสัมพันธ์กับบุรุษอื่น แต่เมื่อทั้งสองฝ่ายต่างได้รับประโยชน์ ตัวละครสตรีที่ประพฤติผิดจารีตอย่าง โยคลันจึงมิได้รับบทลงโทษจากสังคม แม้ว่าเธอเคยประกอบอาชีพโสเภณี และละเมิดชนบถที่ขี้ขี้ก็ตาม ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวละครสตรีในครอบครัวจีนมิได้เป็นฝ่ายที่ถูกกดขี่ฝ่ายเดียว แต่เมื่อบุรุษไม่ได้สร้างบ้านที่ปรองดองกับสตรี พวกเขาจึงต้องมีกลวิธีในการต่อรองกับอำนาจของบุรุษเช่นกัน

ตัวละครสตรีโสเภณีที่ไต่กลับอำนาจพิตาทิปไตยอีกคนหนึ่ง ในนวนิยายของแคทเทอริน ลิม คือเหมย เกวย จากเรื่อง *The Teardrop Story Woman* เนื่องจากเหมย เกวย เกิดมาพร้อมไฝน้ำตาทำให้เธอถูกปฏิเสธจากบิดา ต่อมาเหมย เกวย มีความสัมพันธ์กับบุรุษสามคนคือเจ้าแก๋ง ออสติน ตง และบาทหลวงมาติน เมื่อเธอหย่าร้างกับออสติน ตง เหมย เกวย ไปประกอบอาชีพเป็นโสเภณี ก่อนจะกลับไปเป็นภรรยาของเจ้าแก๋ง จะเห็นได้ว่าเหมย เกวย ละเมิดครอบครัวขี้ขี้ทั้งเรื่องการครองพรหมจรรย์และความจงรักภักดีต่อสามี แต่เธอกลับเป็นตัวละครที่ประสบความสำเร็จในการเติมเต็มความปรารถนาของตน แคทเทอริน ลิม นำเสนอการขบถต่ออำนาจพิตาทิปไตยของเหมย เกวย ในสี่รูปแบบคือ การขบถต่ออำนาจของบิดา ขบถต่อลัทธิขี้ขี้ ขบถต่อความปรารถนาของบุรุษ และขบถต่อความเชื่อของชาวจีน ประการแรกคือ การขบถต่ออำนาจของบิดา เหมย เกวย ถูกปฏิเสธจากบิดาเพราะมีไฝรองน้ำตาซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความอัปโชค เธอจึงไต่กลับอำนาจของบิดาด้วยการเติมไฝลงบนใบหน้าจำนวนมาก เพื่อเรียกร้องความสนใจจากบิดา การกระทำของเธอมิได้เป็นเพียงการเล่นสนุกของเด็ก แต่เป็นการท้าทายอำนาจของผู้ใหญ่คือทำให้ลักษณะไม่พึงประสงค์ปรากฏขึ้นต่อหน้าบิดา ลักษณะดังกล่าวแสดงการไต่กลับอำนาจพิตาทิปไตยในครอบครัวจีน และสะท้อนแนวคิดของแคทเทอริน ลิม ว่าแม้ในสถานะที่ไร้อำนาจ สตรียังคงมีวิธีขบถต่ออำนาจของบุรุษเสมอ

ความขบถประการต่อมาคือ การขบถต่อลัทธิขี้ขี้ ดังที่ปรากฏในทัศนคติของเหมย เกวย ต่อพรหมจรรย์ว่า เธอจะมอบพรหมจรรย์ให้กับใครก็ได้ที่เธอพึงใจ แนวคิดของเธอขัดแย้งกับลัทธิขี้ขี้

ที่ผู้เป็นแม่ถูกปลุกฝังมาว่า สตรีที่เสียพรหมจรรย์ก่อนวันแต่งงานคือสตรีที่ถูกทำลายและเป็นความผิดบาปที่ต้องได้รับการลงโทษจากสามีด้วยการถ่วงน้ำ (C. Lim, 2011d) คำสอนที่แม่ถูกปลุกฝังมาแสดงอำนาจของบุรุษที่อยู่เบื้องหลังการผลิตวาทกรรมกุลสตรี เพื่อให้สตรีหมดสิทธิ์ในเรือนร่างของตนคือ ไร้สิทธิในการตัดสินใจ และกำหนดความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อร่างกายตน ตัวละครแม่คือภาพแทนของสตรีที่ยึดมั่นในวาทกรรมกุลสตรีและยอมสยบใต้อำนาจของบุรุษ แต่เหมย เกวย คือตัวแทนของแนวคิดแบบสตรีนิยมที่เชื่อมั่นในการเป็นเจ้าของเรือนร่างของสตรี ความเป็นเจ้าของเรือนร่างของเหมย เกวย ปรากฏในเหตุการณ์สามเหตุการณ์คือ การทุบทำลายกำไลหยก การมีเพศสัมพันธ์กับบาทหลวงและการทำศัลยกรรมตัดไฝน้ำตา

แม่เหมย เกวย จะถูกนำเสนอว่าเป็นตัวละครที่ขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตย แต่ในวัยสาว เหมย เกวย ก็หนีไม่พ้นการคุกคามจากบุรุษ กำไลหยกที่เธอได้รับจากเจ้าแก๋งคือสัญลักษณ์ความเป็นเจ้าของและการถูกคุกคามทางเพศจากบุรุษ ถ้าการสวมกำไลของเหมย เกวย คือการยอมสยบต่ออำนาจของบุรุษ การทุบทำลายกำไลหยกจึงเป็นสัญลักษณ์ของการหลุดพ้นจากอำนาจปิตาธิปไตยและลัทธิขงจื้อ (C. Lim, 2011d) ดังเหตุการณ์ที่เกิดตามมาหลังจากที่เธอทุบกำไลทิ้งคือ เหมย เกวย มีเพศสัมพันธ์กับบาทหลวงมาติน ซึ่งเป็นการทวงสิทธิ์ในเรือนร่างของสตรีกลับคืนมา จากที่เธอเคยถูกบังคับจากเจ้าแก๋งให้สวมกำไลและเป็นภรรยาของเขามาเป็นการมีเพศสัมพันธ์แบบที่เธอเลือกเอง นอกจากนี้ การมีเพศสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตกยังเป็นการโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยเงินและเผยความนิยมตะวันตกของสตรี เปรียบได้กับกระบวนการที่รัฐสนับสนุนให้สตรีสิงคโปร์ปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อซึ่งสวนทางกับความนิยมตะวันตกของพวกเธอ

การขบถประการต่อมาของเหมย เกวย คือการขบถต่อความเชื่อของชาวจีนเรื่องไฝน้ำตาว่า สตรีใดที่เกิดมาพร้อมกับไฝนี้ถือเป็นหายนะของบิดาและสามี การทำศัลยกรรมตัดไฝน้ำตาของเหมย เกวย แสดงอำนาจเหนือร่างกายของตน และโต้กลับความเชื่อของชาวจีนที่ว่าชะตากรรมไม่มีวันเปลี่ยนแปลง การกระทำของเธอสะท้อนแนวคิดมนุษยนิยม (Humanism) ที่เชื่อมั่นในความสามารถ

ของมนุษย์ในการกำหนดโชคชะตาของตน ในตอนจบเรื่องเหมย เหวย มิได้ประสพหายนะหรือความทุกข์ยากตามความเชื่อเรื่องไผ่น้ำตา แต่เธอสามารถเติมเต็มความปรารถนาได้ครบทุกประการ ทั้งเรื่องความรัก เพศสัมพันธ์ และการสร้างครอบครัว ลักษณะดังกล่าวเป็นการเปิดเผยว่าวาทกรรมกุลสตรีและความเชื่อเรื่องไผ่น้ำตาเป็นเพียงมายาคติเท่านั้น การโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยประการสุดท้ายของเหมย เหวย คือการใช้ความเงียบ เมื่อเธอถูกสามีกล่าวหาว่าเป็นชู้กับบาทหลวงมาติน ความเงียบมิได้เป็นเพียงการหายไปของเสียง และมีใช้ปฏิบัติการของผู้ถูกระงับฝ่ายเดียว แต่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่าย และเป็นเครื่องมือแสดงการต่อต้านของคนนอก¹⁸ เหมย เหวย ใช้ความเงียบส่งสารตอบโต้สามีในลักษณะต่อต้าน เพราะความเงียบทำให้เธออยู่ในฐานะผู้กุมความลับที่มีอำนาจเหนือสามี การที่แคทเทอรีน ลิม นำเสนอการขบถของเหมย เหวย ซึ่งพึงพาบุรุษอยู่ตลอดทั้งเรื่อง ด้วยการทุบทำลายสิ่งของ การมีเพศสัมพันธ์กับบุรุษอื่น และการใช้ความเงียบ แสดงให้เห็นว่า แม้สตรีจะยอมอยู่ในอำนาจของบุรุษ แต่ก็เป็นผู้ที่ต่อต้านอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ตัวละครสตรีที่ประสบความสำเร็จคือ ผู้ที่ไม่ได้กลับบุรุษซึ่งหน้า แต่ใช้วิธีต่อต้านอย่างแยบคายในภายหลัง ต่างจากตัวละครห่าน ในเรื่อง *The Bondmaid* ที่ประสพหายนะเพราะใช้ความปรารถนาของบุรุษเป็นเครื่องกำหนดชีวิตของตน ในขณะที่เหมย เหวย และโยคลันใช้ความปรารถนาของตนเป็นที่ตั้ง แม้นักเขียนสตรีจะเสนอว่า สตรีต้องมีจุดยืนของตนที่ชัดเจนและไม่ขึ้นกับความปรารถนาของบุรุษ แต่พวกเขาก็ยังคงแสดงความล้มเหลวของกลุ่มมาตาธิปไตยที่ควบคุมและครอบครองบุรุษอย่างโจ่งแจ้ง ตัวละครที่ลดทอนความเป็นบุรุษด้วยการควบคุมแบบมารดาและตัวละครสตรีนิยมที่ถูกปฏิเสธจากสังคม จากจุดนี้แสดงให้เห็นว่านักเขียนสตรียังคงผลิตซ้ำค่านิยมเดิมคือสตรีควรทำหน้าที่เป็นแม่และเมียที่ดีซึ่งเป็นวาทกรรมชุดเดียวกับรัฐสนับสนุน

¹⁸ “Silence is not just the absence of voice; silence is an interactive process that responds to the conduct of other human beings...One of Outsiders’ tools of resistance is silence” (Roberts, 2000)

4.1.3. กุสสตรีขงจื้อกับความนิยมบุรุษตะวันตก

ตามที่กล่าวมาแล้วนั้น วิธีขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยของตัวละครสตรีมีหลายวิธี ทั้งการทพ ทำลายสิ่งของเชิงสัญลักษณ์ การใช้ความเจ็บ การมีสัมพันธ์กับชายที่มีชื่อเสียง และการทำให้บุรุษสูญเสียความเป็นชาย แต่ลักษณะร่วมประการหนึ่งที่พบในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้คือการให้สตรีจีนมีความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก นำมาสู่คำถามว่าตัวละครบุรุษตะวันตกมีความสำคัญอย่างไรในการขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยของสตรีจีน และการมีสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตกเป็นวิธีที่สตรีใช้หลีกเลี่ยงจากบ้านที่ไม่ปรองดองกับบุรุษสังคโปร์ใช่หรือไม่

ในนวนิยายของนักเขียนสตรีทั้งสาม ตัวละครบุรุษตะวันตกเป็นตัวแปรสำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับบุรุษจีน และถูกนำเสนอในลักษณะที่เหนือกว่าบุรุษตะวันออก ความศรัทธาของสตรีจีนต่อบุรุษตะวันตกสะท้อนว่า บุรุษตะวันตกคือภาพแทนของอิสรภาพและความชื่นชมตะวันตกที่สตรีนำมาใช้ในกระบวนการโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยและลัทธิขงจื้อ รวมถึงแสดงให้เห็นสำนักอาณานิคมของสตรีสังคโปร์ที่ยังคงเห็นว่าตะวันตกเหนือกว่า สำนักอาณานิคมปรากฏในการรับวัฒนธรรมของชาวเปอรานากันตั้งแต่ยุคอาณานิคม ชาวเปอรานากันกลุ่มที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นที่โปรดปรานของเจ้าอาณานิคม ชาวเปอรานากันกลุ่มนี้ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางให้กับอังกฤษและเลียนแบบการแต่งกาย รสนิยม กิจกรรมของเจ้าอาณานิคม

เนื่องจากชาวเปอรานากันนิยมส่งบุตรหลานให้รับการศึกษาแบบตะวันตกทำให้กลุ่มผู้บริหารบ้านเมืองของสังคโปร์ส่วนใหญ่เป็นชาวเปอรานากัน ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ นายลี กวน ยู ในวัยเด็กเขาได้รับการศึกษาและแต่งกายแบบบุรุษตะวันตก ต่อมาในยุคก่อร่างสร้างชาติ นายลี กวน ยู ยังคงใช้ตะวันตกเป็นแม่แบบการศึกษาและเศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้ สำนักอาณานิคมที่อยู่ในตัวชาวเปอรานากันรุ่นหลังอาณานิคมจึงมิได้เป็นสำนักที่มีความต่อต้านเจ้าอาณานิคม แต่เป็นการยอมรับวัฒนธรรม

ตะวันตกไว้ด้วยความเต็มใจ เพราะเห็นว่าเป็นเครื่องมือทำให้ตนเองเจริญทัดเทียมตะวันตกและเหนือกว่าประชากรกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในประเทศ

นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ในฐานะชาวเปอรานากัน ยุคหลังอาณานิคมที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก และนับถือคริสต์ศาสนา พวกเขาเผยให้เห็นสำนักอาณานิคมและความนิยมตะวันตกผ่านตัวละครบุรุษตะวันตกในวรรณกรรม โดยเฉพาะในบริบทที่รัฐสนับสนุนให้สตรีสิงคโปร์ปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อ ซึ่งขัดแย้งกับการสนับสนุนสตรีให้เจริญทัดเทียมบุรุษ การแสดงความนิยมบุรุษตะวันตกจึงเป็นกลวิธีหนึ่งที่นักเขียนสตรีใช้ขบถต่ออำนาจปิตาธิปไตยและนโยบายรัฐ ดังนี้

(1) การโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยและเจ้าอาณานิคมในนวนิยายเรื่อง The Teardrop Story Woman ของแคทเทอริน ลิม และ Fistful of Colours ของซูเจิน คริสทีน ลิม

ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีจีนกับบุรุษตะวันตกปรากฏในนวนิยายเรื่อง The Teardrop Story Woman ของแคทเทอริน ลิม ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอก เหมย เถว ย กับบาทหลวงมาติน เปรียบได้กับกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของสตรีสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคมคือลักษณะพันทางทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ของเหมย เถว ย เปลี่ยนแปลงในสามรูปแบบตามความสัมพันธ์กับบุรุษสามคน ในครั้งแรกคือการรับอัตลักษณ์สตรีจีนจากเจ้าแม่ยุง เศรษฐีเปอรานากัน ต่อมาเหมย เถว ย สมรสกับบุรุษเชื้อสายจีนที่นิยมตะวันตก ทำให้เธอเปลี่ยนมานับถือคริสต์ศาสนา และใช้ภาษาอังกฤษ การเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ครั้งสุดท้ายของเธอคือ การมีความสัมพันธ์กับบาทหลวงชาวตะวันตก จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์กับบุรุษเหล่านี้ทำให้เหมย เถว ย รับทั้งวัฒนธรรมจีนและตะวันตกไว้ในอัตลักษณ์ แต่ความปรารถนาของเหมย เถว ย ที่มีต่อบาทหลวงมาตินอย่างแรงกล้าและการปฏิเสธบุรุษสิงคโปร์ เผยให้เห็นลักษณะนิยมตะวันตกในสตรีสิงคโปร์

ในอีกด้านหนึ่งก็แสดงให้เห็นว่าการเลียนแบบเจ้าอาณานิคมของชาวจีน มีส่วนทำให้วัฒนธรรมตะวันตกสูญเสียความบริสุทธิ์ไปเช่นกัน ดังที่ปรากฏในฉากการเดินร่ำระหว่างเหมย เกวย กับบาทหลวงมาติน เหมย เกวย ให้บาทหลวงมาตินสวมหน้ากากอุปการกรจีนเช่นเดียวกับเธอ (C. Lim, 2011d) การสวมหน้ากากอุปการกรจีนเดินร่ำ สะท้อนการทำให้วัฒนธรรมตะวันตกไม่บริสุทธิ์ จากเดิมที่เหมย เกวย เป็นฝ่ายถูกรอบงำจากวัฒนธรรมตะวันตกทางด้านศาสนา ภาษาและความปรารถนาต่อบุรุษตะวันตกที่แรงกล้า แต่การให้บุรุษตะวันตกสวมหน้ากากอุปการกรจีนแสดงให้เห็นว่า ในทางกลับกัน วัฒนธรรมจีนก็มีส่วนครอบงำวัฒนธรรมตะวันตก ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดลักษณะพันทางของโฮมิ บาห์บาร์ท ที่ว่าเจ้าอาณานิคมมิได้ทำให้วัฒนธรรมของประเทศอาณานิคมสูญเสียความบริสุทธิ์ไป ด้วยการครอบงำทางภาษา การแต่งกาย ศาสนาและสถาปัตยกรรมฝ่ายเดียว แต่ประเทศอาณานิคมก็มีส่วนทำให้วัฒนธรรมเจ้าอาณานิคมไม่บริสุทธิ์เช่นกัน ในกรณีของสิงคโปร์ การนำภาษาอังกฤษมาใช้ผสมกับภาษาถิ่นที่เรียกว่าสิงกลิช คือตัวอย่างของการทำให้วัฒนธรรมเจ้าอาณานิคมมีรูปแบบใหม่เป็นของประเทศอาณานิคมเอง เช่นเดียวกับที่เหมย เกวยเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของบาทหลวงมาตินให้เข้ากับตนด้วยการสวมหน้ากากอุปการกรจีน

บทบาทของสตรีตะวันออกที่กระทำต่อบุรุษตะวันตกปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours* ของซูฉิน คริสทีน ลิม เช่นกัน ผู้แต่งให้นิกา (Nica) ตัวละครสตรีชาวซินเดียนวาดภาพเปลือยของมาร์ค (Mark) บุรุษชาวสก็อตแลนด์ เพื่อโต้กลับแนวคิดที่บุรุษตะวันตกมีต่อสตรีเอเชีย ซูฉิน คริสทีน ลิม บรรยายฉากวาดภาพเปลือย จากมุมมองของมาร์คที่คาดหวังว่าสตรีเอเชียจะมีลักษณะบอบบางและอ่อนหวาน แต่นิกาที่กำลังวาดภาพให้เขา กลับมีลักษณะท้าทายบุรุษ ซับซ้อน และแสดงออกถึงความเท่าเทียมระหว่างเพศ ดังที่นิกาไม่นิยามตนเองว่าเป็นสตรีเอเชีย แต่เธอยึดมั่นในแนวคิดเสรีนิยม (S. C. Lim, 1993) ภาพสตรีสิงคโปร์ที่ปรากฏผ่านตัวละครนิกา คือภาพในอุดมคติของซูฉิน คริสทีน ลิม ที่ต้องการให้สตรีเอเชียสามารถโต้กลับบุรุษตะวันตกได้ด้วยการจ้องมองร่างเปลือยและทำให้บุรุษเป็นวัตถุในการวาดภาพ

แต่อย่างไรก็ตาม ซูเฉิน คริสทีน ลิม ยังคงแย้งว่า สตรีที่ทำงานนี้ได้คือผู้ที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก และเป็นสตรีที่หลุดพ้นจากการยึดมั่นในอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ดังที่นิกาสามารถไปได้ถึงแนวคิดเสรีนิยมและความเท่าเทียมทางเพศ ต่างกับตัวละครที่ยึดมั่นในอัตลักษณ์สตรีจีนอย่างซูเวิน เพื่อนสนิทของนิกา ที่ยังคงติดอยู่ในชนบจารีตจีน ความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตกของตัวละครสตรีในนวนิยายทั้งสองเรื่องนี้ แสดงให้เห็นทั้งส่วนที่สตรีใช้ความนิยมตะวันตกปฏิเสธอำนาจปิตาธิปไตยในวาทกรรมกุลสตรีและลัทธิขงจื้อ ในขณะที่เดียวกันก็แสดงการโต้กลับปิตาธิปไตยในตะวันตกที่เห็นว่าสตรีตะวันออกมีความด้อยกว่าเช่นกัน

(2) ความปรารถนาเสรีภาพผ่านทางบุรุษตะวันตกในนวนิยายของแคทเทอร์ลิน ลิม

แคทเทอร์ลิน ลิม นิยมนำเสนอตัวละครบุรุษตะวันตกในฐานะคู่เปรียบกับบุรุษสิงคโปร์เชื้อสายจีน ถ้าบุรุษสิงคโปร์คือการควบคุม บุรุษตะวันตกก็คือเสรีภาพที่ตัวละครสตรีปรารถนา ตัวละครสตรีในเรื่อง *Miss Seetoh in the World* มาเรียได้รับความกดดันภายในครอบครัว จากการที่สามีครอบครองทั้งเรือนร่างและกรอบจำกัดความคิด ความสามารถของเธอ การมีความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตกคือการใกล้ชิดเสรีภาพที่เธอปรารถนา ดังที่ปรากฏในเรื่อง มาเรียหลีกเลี่ยงจากการควบคุมของสามีมาใช้เวลาส่วนใหญ่ร่วมกับบาทหลวงฟิลิป ความนิยมตะวันตกของตัวละครแสดงออกผ่านการบรรยายถึงบุรุษตะวันตกด้วยความชื่นชมว่า บาทหลวงฟิลิปฉลาดและมีอารมณ์ขัน ในขณะที่เบอร์นาร์ด (Bernard) สามีของมาเรียนั้นมีลักษณะเคร่งเครียด ขอบบงการ (C. Lim, 2011c)

การอยู่ใกล้กับบาทหลวงฟิลิปคือช่วงเวลาอิสระภาพของมาเรีย ต่างกับคำบรรยายเมื่อเธอกล่าวถึงสามีว่า เธอมีชีวิตรอยู่เพื่อรองรับความไม่พอใจของสามี และต้องการหลุดพ้นจากวิถีชีวิตแบบนี้ (C. Lim, 2011c) จะเห็นได้ว่าความถวิลหาเสรีภาพของมาเรียเชื่อมโยงกับความปรารถนาที่จะอยู่ใกล้ชิดบาทหลวงฟิลิป การที่แคทเทอร์ลิน ลิม บรรยายว่า การแยกจากบาทหลวงฟิลิปทำให้มาเรียเกิดความรู้สึกกลวงเปล่าภายในจิตใจ ยิ่งเน้นย้ำว่าการสูญเสียบาทหลวงฟิลิปคือการสูญเสียเครื่องอ้ำอึ้ง

กับเสรีภาพ แต่อย่างไรก็ตาม มาเรียมิได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับบาทหลวงฟิลิปต่างกับพฤติกรรมของเหมย เกวย ในเรื่อง *The Teardrop Story Woman* ในจุดนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า เมื่อสามีของมาเรียเสียชีวิตลง เธอหลุดพ้นจากพันธนาการของระบบครอบครัวและสามารถทำงานเป็นนักเขียนตามที่เธอใฝ่ฝันได้สำเร็จ มาเรียจึงไม่จำเป็นต้องแสวงหาเสรีภาพผ่านทางความสัมพันธ์กับบาทหลวงฟิลิปอีกต่อไป และอีกนัยหนึ่ง อาจตีความได้ว่าหมายถึงลักษณะ “ไปไม่ถึง” ของสตรีจีนชนชั้นกลางที่ยังคงยึดมั่นในวาทกรรมกุลสตรี ทำให้เธอไม่สามารถไปถึงแนวคิดเสรีนิยมได้ หยุดอยู่แค่เพียงความปรารถนาเท่านั้น

ตัวละครสตรีเชื้อสายจีนที่ปรารถนาเสรีภาพผ่านทางความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตกอีกคนคือ ยิน หลิง (Yin Ling) ในนวนิยายเรื่อง *Following the Wrong God Home* นวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงสตรีสิงคโปร์ที่สมรสกับบุรุษร่ำรวยเพราะความเหมาะสม ทั้งที่เธอรักอยู่กับอาจารย์ชาวอเมริกันชื่อเบ็น กัลแลกเกอร์ (Ben Gallagher) ต่อมา Yin หลิง จึงตัดสินใจหนีไปใช้ชีวิตร่วมกับเบ็น ตัวละครเป็นถูกนำเสนอในรูปแบบเดียวกับบาทหลวงฟิลิปในเรื่อง *Miss Seetoh in the World* คือเป็นคู่เปรียบกับสามีสิงคโปร์ที่มีลักษณะครอบครองและควบคุมสูง บุรุษตะวันตกจึงเป็นภาพแทนของอิสรภาพและการหลุดพ้นจากวาทกรรมกุลสตรี ลักษณะดังกล่าวปรากฏชัดเจนเมื่อ Yin หลิง ใช้ชีวิตร่วมกับเบ็นเป็นเวลานานซึ่งสัปดาห์แบบหลีกหนีสังคม

แคทเทอร์ลิน ลิม บรรยายการใช้ชีวิตร่วมกันของ Yin หลิง และเบ็นว่า “*They would not mention ‘outsiders’*” คือพวกเขาตกลงกันว่าจะไม่เอ่ยถึง “คนนอก” อันหมายรวมถึงโลกภายนอก กฎเกณฑ์ เงินตรา และภาระความรับผิดชอบ (C. Lim, 2011c) คำกล่าวนี้สะท้อนว่า การใช้ชีวิตกับบุรุษตะวันตกทำให้สตรีจีนหลุดพ้นจากขนบจารีตและความคาดหวังของสังคม กล่าวได้ว่า ตัวละครบุรุษตะวันตกปรากฏในฐานะผู้ทำให้รอด (savior) สำหรับสตรีตะวันออก¹⁹ ดังที่เป็นปรากฏตัวในเรื่องครั้งแรก ในฉากที่เขาช่วยเหลือสาวใช้ฟิลิปปินส์จากการทารุณของนายจ้าง เช่นเดียวกับการปรากฏตัว

¹⁹ ในทางคริสต์ศาสนาหมายถึง ผู้ช่วยมวลมนุษย์หรือพระเยซูคริสต์

ของบาทหลวงมาตินในเรื่อง *The Teardrop Story Woman* ด้วยการช่วยเหลือสตรีจีนที่ถูกลงโทษจากการมีชู้ การปรากฏตัวในฐานะผู้มาช่วยเหลือสตรีตะวันออก แผงนัยว่าการเดินทางตามบุรุษตะวันตกคือหนทางรอดของสตรีจีน เปรียบได้กับประเทศสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคมที่ขึ้นชมตะวันตกในฐานะแม่แบบของการสร้างชาติและผู้ช่วยให้พ้นวิกฤต

แต่อย่างไรก็ตาม การเดินทางพระเจ้าผ่านทางความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก ตามที่ปรากฏในชื่อเรื่อง *Following the Wrong God Home* สื่อถึงการเดินทางไปสู่อิสราเอลของสตรีจีนที่เกิดความผิดพลาดขึ้นในภายหลัง ดังที่ปรากฏในเรื่อง การใช้ชีวิตร่วมกับบุรุษตะวันตกของยีน หลังจากจะเป็นการหลีกเลี่ยงจากลัทธิขงจื้อแล้ว ยังเป็นการกลับบทบาทให้ชาวตะวันตกเข้ามาเป็นคนใน และให้ชาวสิงคโปร์เป็นคนนอก (C. Lim, 2011c) แสดงให้เห็นว่าในความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก ยีน หลิง กิดกันชาวจีนให้เป็นอื่นและหลอมรวมตัวเธอเข้ากับตะวันตก

ความปรารถนาเป็นหนึ่งเดียวกับตะวันตกปรากฏชัดเจนเมื่อยีน หลิง เดินทางไปประเทศจีนเพื่อนำรูปปั้นเทพเจ้าจีนที่ได้รับตกทอดมาในครอบครัวไปคืนที่วัดในจีนแผ่นดินใหญ่ เธอใช้ชื่อในการเดินทางว่า นางกัลแลกเฮอร์ (Mrs. Gallagher) ตามนามสกุลของเบ็น การเปลี่ยนชื่อทำให้อัตลักษณ์สตรีจีนของยีน หลิง ถูกกลบทับไป และทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเธอเป็นสตรีชาวตะวันตก เช่นเดียวกับการนำรูปปั้นเทพเจ้าจีนไปคืนยังถิ่นกำเนิดที่สื่อว่า สตรีสิงคโปร์ในยุคปัจจุบันที่นิยมตะวันตกต้องการนำอัตลักษณ์จีนที่เธอไม่คุ้นเคยกลับไปคืนยังแผ่นดินแม่ ซึ่งเป็นการโต้กลับนโยบายรัฐที่ส่งเสริมให้ชาวจีนสืบทอดวัฒนธรรมจีนด้วยการใช้ภาษาและลัทธิขงจื้อ

การพยายามเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์เป็นสตรีตะวันตกของยีน หลิง สะท้อนว่าชาวสิงคโปร์ในรุ่นนี้มีจิตสำนึกทวิลักษณ์ กล่าวคือ แม้จะเกิดมาเป็นจีนพร้อมกับจิตสำนึกจีน แต่การถูกหล่อหลอมด้วยวัฒนธรรมตะวันตก กลับทำให้พวกเขาที่มีระบบความคิด รสนิยม และมุมมองแบบจิตสำนึกตะวันตก การปะทะกลับไปมาระหว่างจิตสำนึกทั้งสองชั่วทำให้ประชากรในกลุ่มนี้อยู่ในภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึง

คือไม่สามารถเป็นตะวันตกได้โดยสมบูรณ์ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่สามารถอ้างจิตสำนึกจีนไว้ได้เพียง
หนึ่งเดียว ลักษณะดังกล่าวปรากฏผ่านการ “ไปไม่ถึง” ของยีน หลิง เพราะเธอประสบอุบัติเหตุ
เครื่องบินตกเสียชีวิต หลังจากที่เธอเปลี่ยนชื่อเป็นสตรีตะวันตกและนำรูปปั้นไปคืนยังแผ่นดินแม่

ความตายของตัวละครยีน หลิง สามารถวิเคราะห์ได้สองประเด็น ประเด็นแรกคือ ความ
ล้มเหลวในการเลียนแบบเจ้าอาณานิคมที่ผู้เลียนแบบไม่สามารถดำรงอัตลักษณ์สตรีตะวันตกได้โดย
สมบูรณ์ เพราะจิตสำนึกจีนที่มีมาแต่กำเนิด ตามแนวคิดของโฮมิ บาห์บาร์ท การเลียนแบบ
เจ้าอาณานิคม มีส่วนทำให้ความแตกต่างจากเจ้าอาณานิคมของผู้เลียนแบบชัดเจนยิ่งขึ้น (Bhabha,
1994) เช่นเดียวกับที่ยีน หลิง ต้องการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์เป็นสตรีตะวันตกด้วยการเปลี่ยนชื่อ
แต่เธอกลับเผย ‘ความมิใช่ตะวันตก’ อยู่เสมอ ด้วยการคำนึงที่เธอยังคงคำนึงถึงค่านิยมของชาวจีน
ทำให้เธอไปไม่ถึงจิตสำนึกแบบสตรีตะวันตกตามที่ปรารถนา ประเด็นที่สอง ตัวละครยีน หลิง แตกต่าง
จากตัวละครมาเรียในเรื่อง *Miss Seetoh in the World* ตรงที่เธอละทิ้งครอบครัวเพื่อมา
มีความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก จุดจบของยีน หลิง คือความตาย ในขณะที่มาเรียกลายเป็นนักเขียน
ชื่อดัง ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า การเดินตามพระเจ้าของยีน หลิง เป็นการเดินทางผิดเพราะบุรุษ
ตะวันตกมิได้เป็น ‘ผู้ทำให้รอด’ ตรงกันข้ามกลับเป็น ‘ผู้ทำให้ไม่รอด’ เนื่องจากการเป็นชู้กับ
ชาวตะวันตกทำให้ยีน หลิง มีลักษณะไม่พึงปรารถนาในสังคมจีน

ด้วยเหตุนี้ ทั้งการนำอัตลักษณ์จีนไปคืนและการเปลี่ยนชื่อเป็นสตรีตะวันตกของยีน หลิง
จึงแสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์ของเธอมิได้มีลักษณะกำกวมและไม่เป็นที่ปรารถนาสำหรับสังคมสิงคโปร์
เนื่องจากยีน หลิง ไม่สามารถสืบทอดอัตลักษณ์สตรีจีนตามลัทธิขงจื้อได้ และการที่เธอใช้ชีวิตตาม
แบบสตรีตะวันตกก็ทำให้เธอไม่สามารถกลับมายังสิงคโปร์ได้เช่นกัน การเสียชีวิตของยีน หลิง จึง
แสดงให้เห็นบทลงโทษของสตรีจีนที่แหวกขนบจารีต ซึ่งสะท้อนว่าแคทเทอรีน ลิม ยังคงผลิตซ้ำ
วาทกรรมกุลสตรี และมายาคติปีศาจไปตยในสิงคโปร์ยังคงมีความเข้มข้น

กล่าวโดยสรุป ความนิยมตะวันตกของตัวละครสตรีกลุ่มนี้คือความปรารถนาอิสรภาพและการหลุดพ้นจากวาทกรรมกุลสตรี แต่พวกเธอก็ไม่สามารถไปถึงได้ เนื่องจากสิ่งโคปรียังคงเป็นสิ่งคัมที่ปีตาธิปไตยจีนมีความเข้มข้น แสดงให้เห็นว่าการที่รัฐพยายามสร้างบ้านที่ปรองดองกับสตรี โดยสนับสนุนให้สตรีปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อนั้น สวนทางกับความนิยมตะวันตกของพวกเธอ ซึ่งความย้อนแย้งดังกล่าว ทำให้สตรีสิ่งโคปรียมีลักษณะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงคือ ไม่สามารถกลับไปปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อ แต่ก็ไม่อาจปฏิบัติตามแนวคิดเสรีนิยมได้เช่นกัน

(3) ความนิยมตะวันตกและการเลียนแบบเจ้าอาณานิคมในนวนิยายเรื่อง Meet Me on the Queen Elizabeth 2 ของแคทเทอรีน ลิม

นอกจากแคทเทอรีน ลิม จะนำเสนอความนิยมตะวันตกผ่านทางตัวละครสตรีแล้ว เธอยังนำเสนอความนิยมตะวันตกผ่านทางตัวเธอเองในรูปแบบตัวละคร แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์ความนิยมตะวันตกของสตรีสิ่งโคปรียที่เข้าสายจิ้นที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ ในนวนิยายเรื่อง Meet Me on the Queen Elizabeth 2 เธอใช้ตัวเองเป็นตัวละครเอกเพื่อบอกเล่าประสบการณ์ล่องเรือควีนเอลิซาเบธที่สอง ความนิยมตะวันตกของเธอแสดงออกผ่านสามประเด็นคือ ความนิยมเรือควีนเอลิซาเบธที่สอง ความชื่นชมเทพแพน และความหลงใหลต่อบุรุษชาวอเมริกันชื่อแอนตัน (Anton) ในประเด็นแรก แคทเทอรีน ลิม นำเสนอว่าเธอใช้การล่องเรือสำราญเพื่อโต้กลับลัทธิขงจื้อที่ควบคุมสตรีไม่ให้เดินทางตามลำพัง และโต้กลับเจ้าอาณานิคมอังกฤษ ด้วยการรับบริการจากลูกเรือที่เป็นชาวตะวันตก

ภายในเรื่อง แคทเทอรีน ลิม เปรียบเรือควีนเอลิซาเบธกับลัทธิจักรวรรดินิยมที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นความผิดพลาดทางประวัติศาสตร์ “*aberration in history*” และความอับอายทางวัฒนธรรม “*cultural shame*” ของสิ่งโคปรีย (C. Lim, 1999) เธอกำหนดว่า สิ่งโคปรียในฐานะประเทศอาณานิคม

สูญเสียรากเหง้าทางวัฒนธรรมและถูกทำให้รู้สึกด้อยกว่าคนขาวอย่างลึกซึ้ง²⁰ ประชากรในยุคอาณานิคมถูกรอบงำทางการศึกษา การใช้ภาษาและถูกบังคับให้จงรักภักดีกับเจ้าอาณานิคม เหตุการณ์ที่แคทเทอริน ลิม นำมายกตัวอย่างในเรื่องคือ การเต็นรำของเด็กนักเรียนสิงคโปร์เพื่อร่วมเฉลิมฉลองการขึ้นครองราชย์ของพระราชินีเอลิซาเบธที่สอง

แคทเทอริน ลิม กล่าวว่าประชากรในยุคหลังอาณานิคมเติบโตมาด้วยความเข้าใจว่า วัฒนธรรมของตนด้อยกว่าอังกฤษ ชาวอาณานิคมพูดภาษาอังกฤษ เรียนประวัติศาสตร์และวรรณคดีอังกฤษ รู้จักกวีเอกของอังกฤษอย่างเซอร์วอลเตอร์ (Sir Walter) และเชกสเปียร์ มากกว่าวรรณกรรมพื้นบ้านของตน ในการเต็นรำเพื่อฉลองการขึ้นครองราชย์ของพระราชินีเอลิซาเบธที่สอง นักเรียนสิงคโปร์นี้ร้อยคนต้องเต็นรำสไตล์อังกฤษและสวมชุดสีเดียวกับธงชาติอังกฤษ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการสร้างความอับอายทางวัฒนธรรมให้กับประเทศอาณานิคมอย่างมาก (C. Lim, 1999) การที่แคทเทอริน ลิม นำเสนอว่ายุคอาณานิคมสร้างความอับอายให้กับสิงคโปร์และตัวเธอเป็นอย่างมาก ย้อนแย้งกับลักษณะนิยามตะวันตกที่ปรากฏในตัวเอง จึงนำมาสู่คำถามที่ว่า ในฐานะประชากรยุคหลังอาณานิคมที่ได้รับประโยชน์จากวัฒนธรรมตะวันตก แคทเทอริน ลิม ต้องการโต้กลับเจ้าอาณานิคมจริงหรือไม่

เมื่อพิจารณางานเขียนของแคทเทอริน ลิม ในยุคต้นจนถึงปีค.ศ.1993 แคทเทอริน ลิม มิได้นำเสนอประเด็นการต่อต้านเจ้าอาณานิคม หรือความยากลำบากที่เกิดจากการเป็นประเทศอาณานิคม แต่นำเสนอตัวละครชนชั้นกลางที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษว่ามีสถานภาพทางสังคมที่ดีกว่าประชากรกลุ่มอื่นในสิงคโปร์ มรดกทางภาษาและการศึกษาของเจ้าอาณานิคมจึงมิได้เป็นเครื่องมือในการกดทับ แต่สร้างคุณูปการให้กับชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีน ประกอบกับนวนิยายเรื่อง **Meet Me on the Queen Elizabeth 2** เป็นนวนิยายแนวยั่วล้อเสียดสีตนเองของผู้แต่งจึงมีลักษณะย้อนแย้งระหว่างสิ่งที่ผู้แต่งนำเสนอกับสิ่งที่ผู้อ่านรับรู้ ลักษณะที่ปรากฏชัดเจนคือ แม้เธอจะ

²⁰ “a deep sense of inferiority towards the White Man” (C. Lim, 1999)

นำเสนอการกดทับของเจ้าอาณานิคมต่อสิงคโปร์ข้างต้น แต่การกระทำของเธอในการล่องเรือควีนเอลิซาเบ็ธที่สอง มิได้เป็นการโต้กลับเจ้าอาณานิคมดังที่เธอนำเสนอ แต่กลับเผยความนิยมตะวันตกของเธออย่างชัดเจน ดังที่แคทเทอรีน ลิม แสดงความหลงใหลในเรือควีนเอลิซาเบ็ธที่สอง ดังนี้

It is power, I believe, well beyond any tourist brochure. Eschew all those glossy pictures of healthily gleaming men and women sipping tall drinks on deck, dining in chandeliered splendor, dancing in tuxedoed and sequined resplendence...and concentrate on that picture of the ship. There she is, black, white and topped by a bright red funnel..always the clear, unambiguous lines, always the vividly coloured funnel emitting friendly smoke curls.

(C. Lim, 1999)

แคทเทอรีน ลิม กล่าวว่า มันคือพลังที่แรงกล้ากว่าโบรชัวร์การท่องเที่ยวใดใด ภาพของบุรุษและสตรีที่ยืนจิบเครื่องดื่มจากแก้วทรงสูงบนดาดฟ้าเรือ รับประทานอาหารใต้โคมไฟระย้าหรูหรา เต็มร้านในชุดทักซิโด้และชุดเลื่อมพราว ทำให้เธอติดตรึงอยู่กับภาพของเรือควีนเอลิซาเบ็ธที่สอง เรือสีดำตัดขาวที่ด้านบนมีปล่องควันสีแดงเจิดจ้า ภาพของเรือนี้แจ่มชัดทุกเส้นสี โดยเฉพาะภาพของปล่องควันสีแดงที่ปล่อยกลุ่มคลื่นควันอย่างเป็นมิตรเชิญชวน (C. Lim, 1999) แคทเทอรีน ลิม เปรียบเทียบความหลงใหลในเรือควีนเอลิซาเบ็ธที่สองกับรักแรกพบ และความหลงใหลที่เธอมีต่อเรือสำราญลำนี้ แสดงออกด้วยคำบรรยายที่ใช้บุคลาธิษฐาน (personification) ว่าเรือควีนเอลิซาเบ็ธพาควันออกจากปล่องอย่างเป็นมิตรเชิญชวนให้เธอเข้าร่วมเดินทาง

คำกล่าวนี้สะท้อนความใฝ่ฝันของชนชั้นกลางที่ต้องการมีชีวิตหรูหราและเชื่อในภาพโฆษณา
 ดั่งที่ภาพบุรุษและสตรีที่จับเครื่องตีบนดาตฟ้าเรือ รับประทานอาหารค่ำใต้โคมไฟระย้า เต็มร้านในชุด
 ทักซิโดและเครื่องประดับแพรวพราวที่ทำให้แคทเทอร์ลิน ลิม หลงใหล เหล่านี้คือความบันเทิงของ
 ชนชั้นสูงชาวตะวันตก ความปรารถนาที่จะเข้าถึงวิถีชีวิตดังกล่าวแสดงให้เห็นความต้องการเลียนแบบ
 เจ้าอาณานิคม และสถานภาพอภิสิทธิ์ชนของชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนกลุ่มนี้ ที่มีโอกาสในการเข้าถึงวิถี
 ชีวิตแบบชาวตะวันตกชั้นสูง มากกว่าจะเป็นความต้องการได้กลับเจ้าอาณานิคมตามที่ผู้แต่งนำเสนอ

ความนิยมตะวันตกประการต่อมาของแคทเทอร์ลิน ลิม คือความชื่นชมเทพแพน (Pan God)²¹
 ในฐานะผู้ช่วยให้สตรีจีนรอดพ้นจากลัทธิขงจื้อ ตัวละครแคทเทอร์ลิน ลิม บรรยายถึงเทพแพนอย่าง
 ชื่นชมนับถือว่าเป็นเทพแห่งความสุข ความบันเทิงต่างกับขงจื้อที่เข้มงวด ควบคุม และแข็งกระด้าง
 (C. Lim, 1999) การปะทะระหว่างค่านิยมตะวันตกและตะวันออกในตัวละครแคทเทอร์ลิน ลิมสื่อถึง
 จิตสำนึกทวิลักษณ์ ตามแนวคิดของดับเบิลยู.อี.บี.ดู บัวส์ (W.E.B. Du Bois) ภาวะนี้เกิดขึ้นกับคนผิวดำ
 ในดินแดนอาณานิคมของคนขาว คนดำจะมองตนเองด้วยสายตาของตะวันตก ในกรณีของชาว
 อเมริกันผิวดำที่แวดล้อมด้วยคนขาวจะเกิดลักษณะสองจิตสำนึก สองจิตวิญญาณ สองความคิดที่ไม่
 สามารถประสานกันได้ภายในร่างเดียว²²

จิตสำนึกทวิลักษณ์ ปรากฏในประชากรสิงคโปร์เชื้อสายจีนยุคหลังอาณานิคมเช่นกัน
 กล่าวคือ ชาวจีนกลุ่มนี้ได้รับการศึกษาตามแบบตะวันตก ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และคุ้นเคย
 กับวัฒนธรรมตะวันตกมากกว่าวัฒนธรรมจีน แต่ภายในครอบครัวชาวจีนยังคงสืบสานประเพณี
 ค่านิยม วัฒนธรรม คำสอนจากบรรพบุรุษ และพวกเขายังคงมีจิตสำนึกจีนที่มาพร้อมกับการกำเนิด
 ของตน ประชากรกลุ่มนี้จึงเกิดจิตสำนึกทวิลักษณ์ ระหว่างจิตสำนึกจีนที่ถูกกระตุ้นเตือนด้วยประเพณี

²¹ เทพเจ้าในปกรณัมกรีกมีรูปร่างผสมระหว่างมนุษย์กับแพะ เป็นเทพแห่งธรรมชาติทั้งปวง กามารมณ์
 และความบันเทิง

²² “One ever feels his two-ness,—an American, a Negro; two souls, two thoughts, two
 unreconciled strivings; two warring ideals in one dark body.” (Du Bois, 1989)

หลักคำสอนที่ถูกปลูกฝังจากครอบครัว และจิตสำนึกตะวันตกที่เกิดจากระบบการศึกษาและภาษา โดยที่พวกเขาตระหนักถึงสำนึกตะวันตกในร่างเงินของตน

ภาวการณ์ปะทะระหว่างสองจิตสำนึกปรากฏผ่านการนำเสนอตัวละครขงจื้อที่ปะทะกับ เทพแพนในความคิดของตัวละครแคทเทอรีน ลิม ขงจื้อจะปรากฏตัวพร้อมคำสั่งสอนเกี่ยวกับความ ประพฤติของกุลสตรีและข้อห้ามมากมายที่ผู้แต่งเรียกว่า “*Thou shalt nots*” (C. Lim, 1999) แคทเทอรีน ลิม ใช้ตัวละครขงจื้อเป็นตัวละครคู่ตรงข้ามกับเทพแพนเพื่อวิพากษ์อิทธิพลของลัทธิขงจื้อ ต่อการควบคุมความประพฤติของสตรีจีน ดังนี้

A woman who puts her hand on a man’s arm is a bad woman. A woman who moves her leg to touch a man’s leg is a worse woman. A woman who sits on a man’s lap is the worst of all, and should be shunned by everybody! The stern Confucian voice followed me relentlessly throughout my life.

(C. Lim, 1999)

ขงจื้อปรากฏตัวในความคิดของแคทเทอรีน ลิม พร้อมกล่าวหลักการประพฤติกรรมของกุลสตรี ขงจื้อว่า สตรีที่วางมือบนแขนของบุรุษคือสตรีเลว สตรีที่เลื่อนขาไปแตะขาของบุรุษนั้นเลวยิ่งกว่า สตรี ที่นั่งบนตักของบุรุษคือสตรีเลวที่สุดจากทั้งหมด และสมควรที่ทุกคนจะหลีกเลี่ยงให้ไกลจากเธอ แคทเทอรีน ลิม กล่าวว่าน้ำเสียงเข้มงวดของขงจื้อติดตามเธออย่างไม่หยุดหย่อนมาตลอดทั้งชีวิตของเธอ คำกล่าวนี้สะท้อนภาวะที่จิตสำนึกจีนปะทะกับจิตสำนึกตะวันตกในตัวของเธอ ทำให้เธอต้องการ หลีกหนีจากคำสอนของลัทธิขงจื้อ ด้วยการเดินทางไปดินแดนตะวันตก

คำสอนลัทธิขงจื้อที่ควบคุมการแสดงออกของสตรีในที่สาธารณะ แสดงให้เห็นปิตาธิปไตยในจารีตจรรยาที่กำหนดให้สตรีเป็นสมบัติของบุรุษจึงมีข้อห้ามมิให้สตรีปฏิสัมพันธ์ทางกายกับบุรุษภายนอกครอบครัว การปฏิเสธขงจื้อ ความนิยมเทพแพน และการเดินทางออกนอกประเทศของแคทเทอริน ลิม จึงเป็นการโต้กลับอำนาจปิตาธิปไตยและก้าวข้ามข้อจำกัดของขนบธรรมเนียมจีน ดังที่แคทเทอริน ลิม บรรยายการล่วงเข้าเขตเมดิเตอร์เรเนียนว่ามีนัยสำคัญคือการสิ้นสุดของอำนาจของขงจื้อเข้าสู่ดินแดนแห่งความรักใคร่ และความเสน่หาซึ่งเป็นอาณาเขตของเทพแพน (C. Lim, 1999) และเป็นจุดเริ่มต้นความความสัมพันธ์ของแคทเทอริน ลิม กับบุรุษตะวันตก

ความนิยมตะวันตกของแคทเทอริน ลิม ประการสุดท้าย แสดงออกผ่านความสัมพันธ์ของเธอกับบุรุษตะวันตกชื่อ แอนตัน ในที่นี้บุรุษตะวันตกถูกใช้เป็นคู่เปรียบกับชายชาวจีนแผ่นดินใหญ่และชายชาวอินเดียที่ถูกปฏิเสธจากแคทเทอริน ลิม ผู้แต่งบรรยายลักษณะของแอนตันที่ดึงดูดใจสตรีจีนว่าเขามีประวัติการศึกษาที่น่าสนใจ ในช่วงมหาวิทยาลัย แอนตันเลือกเรียนเฉพาะสิ่งที่เขาสนใจทั้งด้านปรัชญาตะวันออก มานุษยวิทยา และดนตรีในยุคบาโรก เขาได้รับการศึกษาจากทั้งในอเมริกาและยุโรป แคทเทอริน ลิม เปรียบเทียบแอนตันว่าต่างจากบุรุษสิงคโปร์ที่เรียนตามที่ระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยกำหนด เพียงเพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาพร้อมเกียรตินิยมและได้งานที่ดี หลังจากนั้นขั้นตอนต่อไปคือมองหาสตรีที่เหมาะสมมาเป็นภรรยา (C. Lim, 1999) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าวิถีการศึกษาแบบนอกรอบของแอนตัน มีส่วนขับเคลื่อนว่าบุรุษตะวันตกคือภาพแทนของแนวคิดเสรีนิยมและผู้นำทางปัญญา ดังนั้น ความนิยมที่แคทเทอริน ลิม มีต่อแอนตันจึงสอดคล้องกับความปรารถนาของเธอที่ต้องการออกนอกรอบค่านิยมของชาวสิงคโปร์ โดยมีตะวันตกเป็นต้นแบบเช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างแคทเทอริน ลิม และบุรุษตะวันตกมิได้ดำเนินต่อไปเนื่องจากเขาต้องกลับไปดูแลมารดาที่สหรัฐอเมริกา ความสัมพันธ์ที่ดำเนินไปได้เพียงครั้งเดียวแล้วหยุดชะงักลง แสดงให้เห็นลักษณะ “ไปไม่ถึง” ของแคทเทอริน ลิม ดังที่เธอบรรยายว่าการที่สตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนในวัยห้าสิบปีที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับบุรุษอเมริกันนั้นเป็นเรื่องยาก ลักษณะ

ดังกล่าวสะท้อนว่า สตรีชนชั้นกลางยังคงเป็นผู้ที่ติดอยู่ในความสมบูรณ์แบบและความต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ต่างกับสตรีชนชั้นล่างที่ไม่ถูกหล่อหลอมเรื่องความสมบูรณ์แบบมากเท่าจึงสามารถฝ่าฝืนขนบจารีตเพื่อทำตามความปรารถนาของตนได้สำเร็จ

ความปรารถนาที่ไม่ถูกทำให้สำเร็จของแคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นว่าการกระทำของเธอมิใช่การแหกขนบจารีตจีน แต่เป็นเพียงการหลีกเลี่ยงชั่วคราวจากขนบธรรมเนียมจีนและนโยบายรัฐ โดยที่เธอยังคงได้รับการยอมรับจากสังคม เพราะในที่สุดแล้วเธอจะต้องจอตเทียบท่า ผู้โดยสารต้องขึ้นฝั่งเช่นเดียวกับที่แคทเทอรีน ลิม ที่ต้องกลับไปสู่ระบบสังคมปีศาจไต้ยของสิงคโปร์เช่นเดิม แคทเทอรีน ลิม จบเรื่องลงด้วยการกล่าวทิ้งท้ายว่า เธอจะกลับมาล่องเรือควีนเอลิซาเบ็ทที่สองอีกครั้งในปีถัดไป ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า สิ่งที่สตรีเชื้อสายจีนนิยมตะวันตกต้องการ อาจมิใช่การแหกขนบจารีตสังคมโดยสิ้นเชิง แต่เป็นการหลีกเลี่ยงในบางเวลาเพื่อแสวงหาอิสรภาพภายนอกอำนาจปีศาจไต้ย เพราะสุดท้ายแล้ว ทั้งตัวผู้แต่งและตัวละครก็ยังคงติดอยู่ในขนบกุลสตรีขงจื้อซึ่งนำมาสู่การเสียดสียั่วล้อลักษณะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงของสตรีกลุ่มนี้ของแคทเทอรีน ลิม นั่นเอง

กล่าวโดยสรุป นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์นโยบายรัฐที่ต้องการสร้างบ้านที่ปรองดองกับสตรี แต่กลับใช้ลัทธิขงจื้อและค่านิยมแบบบุรุษเป็นใหญ่ในการจำกัดบทบาทของสตรี นักเขียนกลุ่มนี้จึงนำเสนอภาพบ้านที่ไม่ปรองดอง ผ่านการนำเสนอความทุกข์ของสตรีจีนอันเนื่องมาจากเพศวิถี ชนชั้นอุดมการณ์ทางการเมือง และค่านิยมของพวกเธอ นักเขียนสตรีแสดงให้เห็นว่าสตรีสิงคโปร์ได้รับความกดดันจากอำนาจปีศาจไต้ยที่ครอบงำพวกเธอทางเรือนร่าง ความสามารถ อุดมการณ์ทางการเมือง และศาสนา และเปิดเผยว่านโยบายรัฐในยุคโลกาภิวัตน์ที่ต้องการให้สตรีมีความสามารถทัดเทียมกับบุรุษ ย้อนแย้งกับความต้องการของรัฐที่ให้สตรีทำหน้าที่เป็นผู้ตามของบุรุษ และสนับสนุนว่าคุณค่าของสตรีคือการให้กำเนิดประชากร

แต่อย่างไรก็ตาม นักเขียนกลุ่มนี้พยายามนำเสนอว่า สตรีคือผู้ต่อสู้ต่ออำนาจปิตาธิปไตยด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบ ทั้งการนำเสนอในรูปแบบจินตนาการเหนือจริง สังคมมาตาธิปไตย และโลกอนาคต เพื่อแสดงให้เห็นว่าสตรีปรารถนาจะหลุดพ้นจากความไม่เท่าเทียมทางเพศวิถีอยู่เสมอ ซึ่งมีตัวละครสตรีที่ล้มเหลวและประสบความสำเร็จ ความน่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ นักเขียนกลุ่มนี้เผยแพร่สำนักอาณานิคมและความนิยมตะวันตกในตนเอง ผ่านการให้ตัวละครสตรีมีความสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก จะเห็นได้ว่าสตรีจีนเชื่อว่าตะวันตกคือผู้ช่วยให้พวกเขาหลุดพ้นจากอำนาจปิตาธิปไตยในจารีตจีน แม้ว่าในที่สุดแล้วพวกเขาเพียงแค่เปลี่ยนไปสู่อำนาจปิตาธิปไตยของตะวันตกเท่านั้น

ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ ตัวละครสตรีที่ประสบความสำเร็จคือสตรีชนชั้นกลาง ในกลุ่มโสเภณีที่สามารถหลุดพ้นจากวาทกรรมกุลสตรี ในขณะที่ตัวละครสตรีชนชั้นกลางที่แม้จะได้กลับอำนาจปิตาธิปไตยด้วยการมีความสัมพันธ์กับชาวตะวันตก อุดมการณ์สตรีนิยม หรือการใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ แต่ก็ยังคงประสบหายนะ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่า สตรีชนชั้นกลางยังคงติดอยู่ในวาทกรรมกุลสตรีและมายาคติที่ปิตาธิปไตยสร้างขึ้น ภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงของพวกเธอส่วนหนึ่งเกิดจากการถูกล่อหลอมด้วยความสมบูรณ์แบบและการทำตามความคาดหวังของสังคม เมื่อพวกเขาทำไม่ได้จึงนำมาสู่ความพ่ายแพ้ต่อความคาดหวังของตนเอง ในขณะที่สตรีชนชั้นกลางที่ไม่ถูกล่อหลอมมาอย่างเข้มข้นเท่า สามารถทำตามความปรารถนาของตนได้สำเร็จ

นอกจาก ความไม่ปรองดองที่นักเขียนสตรีนำเสนอผ่านเรื่องในบ้านแล้ว ในหัวข้อถัดไปจะกล่าวถึงความไม่ปรองดองที่เป็นเรื่องในชาติ คือความไม่ปรองดองที่เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อตอบคำถามว่า ถ้าเรื่องในบ้านยังไม่สามารถปรองดองได้แล้วนั้น ความปรองดองของบ้านในความหมายที่ใหญ่กว่าคือชาติจะเกิดขึ้นได้หรือไม่

4.2. บ้านที่ไม่ปรองดอง: การประกอบสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้านกับการทำลายกำแพง

ตามวิสัยทัศน์บ้านที่ปรองดองของนายโก๊ะ จ๊ก ตง การประกอบสร้างอัตลักษณ์บ้านที่ปรองดองในความหมายแรกคือ การสร้างครอบครัวที่อบอุ่น ในความหมายที่สองคือการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงการสร้างบ้านที่ปรองดองในความหมายที่สองคือการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง นโยบายหลักที่รัฐบาลใช้มีสามนโยบายคือ นโยบายหลอมรวมชาติพันธุ์ในปีค.ศ.1989 การวางหลักสูตรสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังความรักชาติและอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรม ตามแนวคิดสิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน ในปีค.ศ.1997 และนโยบายจิตวิญญาณหมู่บ้าน ที่นายโก๊ะ จ๊ก ตง เรียกว่ากำแพง สปิริท ซึ่งหมายถึงความร่วมแรงร่วมใจของประชาชนหลากหลายชาติพันธุ์ในการดูแลสังคมและมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชุมชน (Goh, 2008)

ในกระบวนการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง รัฐให้ความสำคัญกับภาษาและวรรณกรรม ตามที่นายเอส. อีสวาร์นัน (Mr. S Iswaran) รัฐมนตรีอาวุโสกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมและการศึกษา (Senior Minister for Trade and Industry and Education) กล่าวถึงบทบาทของภาษาและวรรณกรรมในกระบวนการสร้างชาติไว้ในงานประชุม “*Crossing Cultures, Bridging Minds: A Role for Singapore’s Languages and Literatures*” (Iswaran, 2009) ในปีค.ศ.2009 ว่าการที่สิงคโปร์เลือกใช้ภาษาราชการสี่ภาษาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีนแมนดาริน ภาษามาเลย์และภาษาทมิฬ ก็เพื่อตอบสนองจุดประสงค์สำคัญสี่ประการคือ เพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างทุกชาติพันธุ์ เพื่อเข้าถึงระบบเศรษฐกิจโลก และเพื่อดำรงสายสัมพันธ์กับรากเหง้าทางวัฒนธรรมของตน (Iswaran, 2009)

งานประชุมด้านภาษาและวรรณกรรมสิงคโปร์ในครั้งนั้นมีจุดประสงค์สำคัญคือ การอภิปรายในประเด็น ผลกระทบของโลกาภิวัตน์และสื่อใหม่ต่อภาษาแม่ในสิงคโปร์ การศึกษาและ

นโยบายทางภาษาของสิงคโปร์เพียงพอที่จะสนับสนุนการพัฒนางานวรรณกรรมในสิงคโปร์หรือไม่ และประเด็นสำคัญคือนักเขียนสิงคโปร์ประกอบสร้างอัตลักษณ์แห่งชาติ และนำเสนอต่อนานาชาติอย่างไร วัตถุประสงค์ของการประชุมแสดงให้เห็นว่ารัฐสนับสนุนให้นักเขียนนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ต่อนานาชาติ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเขียนที่ใช้ภาษาอังกฤษ

เฮ็ดวิก อาเนอร์ (Hedwig Anuar) ประธานสภาพัฒนาหนังสือแห่งชาติ (National Book Development Council) ของสิงคโปร์ กล่าวถึงความสำคัญของงานเขียนภาษาอังกฤษไว้ว่า วรรณกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษมีส่วนสำคัญในการเป็นสื่อกลางของสังคมพหุภาษา และพหุชาติพันธุ์ของสิงคโปร์ มีส่วนในการบันทึก สะท้อนและค้นหาอดีต ปัจจุบันและอนาคตของชาติ และยังช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงลักษณะร่วมในการเป็นชาวสิงคโปร์²³ (Kon, 1995) เมื่อรัฐสนับสนุนให้วรรณกรรมภาษาอังกฤษ ทำงานร่วมกับรัฐในกระบวนการสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้านตามที่กล่าวมานั้น จึงนำมาสู่คำถามที่ว่านักเขียนสตรีทั้งสามตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าวอย่างไร

4.2.1 กระบวนการทำตนเองให้เป็นตะวันออกในนักเขียนสตรีเชื้อสายจีน: ชุมชนจีนคือจิตวิญญาณหมู่บ้านของสิงคโปร์

ในบริบทโลกาภิวัตน์ที่ทั่วโลกเชื่อมถึงกันแบบหมู่บ้านโลก รัฐบาลปรารถนาให้สิงคโปร์เป็นหมู่บ้านพหุวัฒนธรรมที่กลมเกลียว ในด้านวรรณกรรม นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ผลิตผลงานที่นำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ในสองรูปแบบคือ อัตลักษณ์ที่ยังคงอ้างอิงกับวัฒนธรรมจีน และอัตลักษณ์แบบพหุวัฒนธรรม กระบวนการสำคัญที่นักเขียนสตรีนำมาใช้คือ การทำตนเองให้เป็นตะวันออก ด้วย

²³ "Writing in English has a special place because it serves as a bridge in communication amongst Singapore's different language groups. Regardless of our ethnic origins, Singapore literature in English will enable us to record, reflect on and explore our past, present and future, and perhaps help us realize what we share in common as Singaporeans." (Kon, 1995)

การหยิบยืมองค์ประกอบทางประเพณีวัฒนธรรม เรื่องเล่า และภาษาจีนมาใช้ในวรรณกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของสำนักพิมพ์ตะวันตกและกลุ่มผู้อ่านนานาชาติ

การนำเสนออัตลักษณ์จีนของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้เกิดจากการรื้อฟื้นความทรงจำในวัยเยาว์ เรื่องเล่าจากบรรพบุรุษ และหนังสือประวัติศาสตร์ การใช้กลวิธีทางภาษาที่ใช้คำภาษาถิ่นทั้งภาษาจีนและมาเลย์ผสมกับประโยคภาษาอังกฤษ เพื่อให้เกิดรสท้องถิ่น (local flavor) อัตลักษณ์จีนที่ปรากฏในวรรณกรรมของพวกเธोजึงอยู่ในรูปแบบที่ชาวตะวันตกคาดหวัง ตัวละครสตรีจีนมีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ ถูกกดขี่จากครอบครัว มีฐานะยากจน และพบกับบุรุษผู้ร่ำรวย โครงเรื่องหลักที่นิยมคือ การต่อสู้กับชนบทรรมนิยมและชนชั้นของตัวละคร นักเขียนสตรีนำเสนอสตรีจีนว่าเป็นผู้ที่เข้มแข็งและมีจิตวิญญาณเสรี แต่ถ้าเป็นตัวละครบุรุษจีนจะถูกนำเสนอด้วยโครงเรื่องชาวจีนอพยพยากจนที่สร้างตัวจนกลายเป็นเศรษฐีด้วยความเพียร

นอกจากนี้ นักเขียนสตรียังนิยมนำเสนอประเพณีจีนที่เกี่ยวกับสตรีเช่น การพันเท้า การแต่งกาย การเล่นดนตรี การเลี้ยงทาสหญิง และนิยมนำเสนอความเชื่อและเรื่องเหนือธรรมชาติของชาวจีน ลักษณะดังกล่าวปรากฏในนวนิยายเรื่อง *The Bondmaid, The Teardrop Story Woman* และ *The Song of Silver Frond* ของแคทเทอรีน ลิม นวนิยายเรื่อง *Gift from the Gods, The River's Song* และ *A Bit of Earth* ของซูเจิน คริสทีน ลิม และเนื้อหาดอน Scholar ในนวนิยายเรื่อง *Eston* ของสเตลลา กง กระบวนการทำตนเองให้เป็นตะวันออกของนักเขียนทั้งสามกระทำผ่านสามวิธีการคือ การรื้อฟื้นเรื่องเล่าในวัยเด็ก การอ้างอิงจากหนังสือประวัติศาสตร์ และการใช้โครงเรื่องแบบเอมี-ตันซินโดรม เพื่อนำเสนออัตลักษณ์เอเชียของสิงคโปร์

นวนิยายกลุ่มที่นำเสนอตัวละครสตรีจีนในอดีตของแคทเทอรีน ลิม เรื่อง *The Teardrop Story Woman, The Bondmaid* และ *The Song of Silver Frond* สัมพันธ์กับการนำเสนออัตลักษณ์ของแคทเทอรีน ลิม ในฐานะนักเขียนจีน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับ

นวนิยายกลุ่มนี้กับผลงานยุคต้นของแคทเทอรีน ลิม พบว่าเกิดจากความตั้งใจเปลี่ยนแนวการเขียน มาเพื่อนำเสนอวัฒนธรรมชาติจีนโดยเฉพาะ ดังที่เธอประกาศจุดยืนว่า เธอเป็นนักเขียนจีนที่นำเรื่องเล่าจากภูมิหลังทางวัฒนธรรมจีนและคริสต์ศาสนา มาผลิตผลงานให้กับกลุ่มผู้อ่านที่ใช้ภาษาอังกฤษ²⁴ คำนิยามตนเองของแคทเทอรีน ลิม แสดงตำแหน่งของเธอในวงวรรณกรรมและกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของเธอ แต่อย่างไรก็ตาม การนำเสนออัตลักษณ์จีนของแคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นลักษณะประสบการณ์มือสอง (second-hand experience) คือการที่ผู้แต่งนำเรื่องที่ฟังมาจากบรรพบุรุษ มาผสมผสานกับจินตนาการของตน

แคทเทอรีน ลิม นิยามตนเองว่าเป็นนักสะสมเรื่องเล่าจากเพื่อนบ้าน²⁵ และนำเรื่องเล่ามาเป็นต้นเค้าในการผลิตวรรณกรรม นวนิยายเรื่อง *The Teardrop Story Woman* ของเธอมีที่มาจากเรื่องเล่าในชุมชนว่า บาทหลวงคนหนึ่งมีสัมพันธ์กับสตรีจีน แคทเทอรีน ลิม จึงนำมาแต่งเรื่องสั้นชื่อ “*The Story of Father Monet*” ในปีค.ศ.1983 และต่อยอดเป็นนวนิยายเรื่อง *The Teardrop Story Woman* ในปีค.ศ.1998 นวนิยายที่มีต้นเค้าจากเรื่องเล่าในชุมชนจีนอีกเรื่องหนึ่งของเธอคือ *The Song of Silver Frond* ในปีค.ศ.2011 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักต่างวัยและชนชั้นของมหาเศรษฐีชราชากับเด็กสาวชายไช่ การช่วงชิงอำนาจในครอบครัวแบบพหุภรรยา กล่าวได้ว่า กระบวนการผลิตซ้ำเรื่องเล่าเกี่ยวกับความทุกข์ของสตรีจีนในอดีตคือองค์ประกอบหนึ่งในอัตลักษณ์ของวรรณกรรมนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน

---

²⁴ “An English-educated Chinese writer writing in English about English-educated and uneducated Chinese in situations strongly coloured by a temperament derived in part from my traditional Chinese and Catholic background for English-educated Chinese, Malay, Indian and other readers in English.” (Y.-E. Lim, 1999)

²⁵ “Nimble moved in and out of houses in the neighbourhood, in and out of conversations that I was not supposed to hear, I was fascinated. I stored everything up in my head.” (Wicks, 1992)

ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ การนำเสนออัตลักษณ์จีนของแคทเทอริน ลิม เป็นการเลือกนำเสนอเฉพาะส่วนที่ขาดมิติทางสถานที่และเวลา เช่น ระบบทาสในสิงคโปร์และมาเลเซีย ครอบครัวพหุภรรยา ประเพณีคลุมถุงชน ความเชื่อของชาวจีนเรื่องโหงวเฮ้ง การทำพิธีกรรม สะเดาะเคราะห์ การทรงเจ้าและการบูชาเทพเจ้า เป็นต้น เหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้แต่งเลือกมานำเสนอเพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้อ่านต่างชาติต่อนักเขียนจีน โดยไม่มีการระบุเวลาและสถานที่ของเรื่องนั้น บางเรื่องปรากฏในรูปความฝัน จินตนาการ และเรื่องเล่าที่ไม่ระบุช่วงเวลาของตัวละคร ดังที่แคทเทอริน ลิม ยอมรับว่า นวนิยายของเธอไม่ระบุสถานที่แน่ชัด และไม่ระบุว่าตัวละครเป็นชาวสิงคโปร์หรือมาเลเซีย ลักษณะดังกล่าวเน้นย้ำว่าเธอใช้ประสบการณ์มือสองและประกอบสร้างอัตลักษณ์จีนขึ้นเพื่อนำเสนอผลงานของตน

ผลงานของแคทเทอริน ลิม ส่วนใหญ่กล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในครอบครัวเดียว มากกว่าจะกล่าวถึงสภาพสังคมของสิงคโปร์หรือมาเลเซียแบบองค์รวม เนื้อหาส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่วิถีชีวิตและการต่อสู้ของตัวละครสตรี เนื่องจากนวนิยายของเธอมิได้ระบุช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ ฉากของเรื่องจึงมีลักษณะผสมผสานระหว่างมาเลเซียและสิงคโปร์ ตัวอย่างคือเรื่อง **The Bondmaid** แคทเทอริน ลิม กล่าวว่าเกิดขึ้นในชุมชนจีนในมาเลเซีย แต่เธอต้องการเลือกใช้ฉากสิงคโปร์ (Y.-E. Lim, 1999) ลักษณะดังกล่าวเผยให้เห็นกระบวนการรับวัฒนธรรมสองชั้นของผู้แต่ง ในชั้นแรก แคทเทอริน ลิม คือสตรีจีนที่ถูกทำให้กลายเป็นตะวันตกด้วยระบบการศึกษาและค่านิยม ต่อมาเธอต้องการทำตนเองให้เป็นตะวันออก ด้วยการหวนกลับไปหารากเหง้าจีนจากชุมชนจีนฮกเกี้ยนในปีนัง ทำให้อัตลักษณ์จีนที่เธอนำเสนออยู่ในรูปแบบประสบการณ์มือสองที่เกิดจากการหยิบยืมวัฒนธรรมจีนมานำเสนอ

กระบวนการทำตนเองให้เป็นตะวันออกอีกวิธีหนึ่งคือ การสร้างรสท้องถิ่นด้วยการใช้คำศัพท์ภาษาจีนผสมกับภาษาอังกฤษ แคทเทอริน ลิม เรียกกระบวนการนี้ว่าการขบเน้นความสำคัญของอรรถรสท้องถิ่น *"Emphasising the important of the local flavor"* (Y.-E.

Lim, 1999) นอกจากการใช้คำศัพท์ภาษาถิ่นแล้ว การตั้งชื่อตัวละครส่วนใหญ่เป็นการแปลจากชื่อภาษาจีนและใช้คำแปลภาษาอังกฤษเป็นชื่อตัวละคร เช่น *Silver frond*, *Pork Bun* และ *Precious Tranquility* เช่นเดียวกับการเรียกชื่อเทพเจ้า เช่น *Sky God*, *Moon Goddess* และ *Monkey God* เป็นต้น แคทเทอร์ลิน ลิม นิยมใช้คำเรียกขานตามลำดับเครือญาติแทนการเรียกชื่อของตัวละคร เช่น คุณย่าที่หนึ่ง (First grandmother) อาซ้อ (Ah Soh) พี่ชายใหญ่ (Elder brother) ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นความพยายามของผู้แต่งในการสร้างอรรถรสท้องถิ่นของชุมชนจีนในบริบทการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อปูทางไปสู่การสร้างอัตลักษณ์ของวรรณกรรมสิงคโปร์

แคทเทอร์ลิน ลิม กล่าวว่า วัฒนธรรมจีนในสิงคโปร์แตกต่างจากวัฒนธรรมจีนประเทศอื่น เพราะเกิดจากการผสมผสานวิถีชีวิตแบบตะวันตกเข้ากับวัฒนธรรมชาติพันธุ์ ที่มาจากลัทธิขงจื้อ ศาสนาพุทธ อิสลามและฮินดู การผสมผสานทางวัฒนธรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดชาวสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่แตกต่างจากชาวจีนฮกเก้งหรือชาวจีนแผ่นดินใหญ่ (Wicks, 1992) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าในทัศนะของผู้แต่ง อัตลักษณ์ของสิงคโปร์คือ สังคมพหุชาติพันธุ์ที่จีนเป็นใหญ่และได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก อาจอนุมานได้ว่าวรรณกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษเล่าเรื่องราวของชาวจีนในพื้นที่ถิ่นมาลายู โดยใช้คำภาษาถิ่นร่วมกับภาษาอังกฤษ คืออัตลักษณ์ของวรรณกรรมสิงคโปร์ แต่ในแง่ของการประกอบสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้าน แคทเทอร์ลิน ลิม ยังคงนำเสนอเพียงส่วนเดียวคือจิตวิญญาณหมู่บ้านของชาวจีนในชุมชนฮกเกี้ยน ต่างกับซูเจิน คริสทีน ลิม ที่พยายามนำเสนอตัวละครพหุชาติพันธุ์

ซูเจิน คริสทีน ลิม เป็นนักเขียนที่พยายามนำเสนอลักษณะพหุชาติพันธุ์ของสิงคโปร์อย่างชัดเจน นวนิยายส่วนใหญ่ของเธอมักใช้ตัวละครจากหลายชาติพันธุ์ ในเรื่องเดียวจะมีตัวละครที่เป็นชาวจีน ชาวหมิง ชาวมาเลย์ ชาวตะวันตก รวมถึงตัวละครลูกผสมอย่างชาวยูเรเซียนและชาวซินเดียนด้วย แต่ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เล่มเดียวของเธอเรื่อง *A Bit of Earth* แม้จะกล่าวถึงสังคมพหุชาติพันธุ์ในมาลายาในปี.ศ. 1874 แต่กลับแสดงให้เห็นการประกอบสร้าง

จิตวิญญาณหมู่บ้านที่ให้ความชอบธรรมแก่กลุ่มชาวจีน ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่า กลุ่มชาวจีนอพยพ ร่วมต่อสู้กับชาวมลายูในตอนแรกที่ทหารอังกฤษเผาหมู่บ้านในหุบเขาบันดงจึงมีสิทธิ์ในการครอบครองดินแดนแถบมาลายาเช่นเดียวกับชาวมลายู

ต่อมาในรุ่นลูก เป็นยุคที่ดินแดนมาลายาตกอยู่ใต้อาณานิคมของอังกฤษ ตัวละครรุ่นลูกคือ อิบราฮิมและก๊อก เซ็ง (Kok Seng) ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ อิบราฮิมยังคงฝังใจกับการที่ชาวจีนมีสิทธิ์ครอบครองดินแดนแถบมาลายามากกว่าชาวมลายูจึงเขียนหนังสือชื่อ *Malay Land* เพื่อแสดงความไม่พอใจที่ชาวจีนอพยพเข้ามาตัดดวงผลประโยชน์บนแผ่นดินมาเลย์ ในขณะที่บุตรของชาวจีนอพยพที่เกิดบนแผ่นดินมาลายาปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของตนเองเป็นชาวเปอรานากันที่แตกต่างกับชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นการปะทะของแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ระหว่างชาวมลายูและชาวจีน ชาวมลายูยึดมั่นในอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ว่าเป็นบุตรของแผ่นดินและเป็นชาติพันธุ์เดียวที่มีสิทธิ์ในแผ่นดินมาลายาต่างกับชาวจีนที่เห็นว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่เลื่อนไหลและเปลี่ยนแปลง (S. C. Lim, 2009a)

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนออัตลักษณ์ประชากรรุ่นลูกในยุคอาณานิคมอังกฤษว่าเป็นชาวจีนช่องแคบหรือชาวเปอรานากันที่สืบเชื้อสายจากบรรพบุรุษชาวจีนอพยพ แต่ได้รับการเลี้ยงดูในวัฒนธรรมมาลายา เกิดเป็นอัตลักษณ์พันทางคือ ชาวจีนมลายูและชาวอินเดียมลายู ผู้แต่งได้กลับแนวคิดของชาวมลายูว่า สิทธิบนแผ่นดินขึ้นกับการถือกำเนิดและการเติบโตบนแผ่นดิน มิใช่การนิยามที่ชาติพันธุ์ สะท้อนประสบการณ์ของผู้แต่งที่เคยเผชิญนโยบายกีดกันชาวจีนภูมิบุตราและเป็นการให้ความชอบธรรมกับชาวจีนที่เกิดบนแผ่นดินมาลายาว่ามีความผูกพันและมีสิทธิ์ในแผ่นดินเช่นเดียวกับชาวมลายู²⁶ (S. C. Lim, 2009a)

²⁶ “You’re different. You’re born in Malaya, not China. Your feet were rooted into this bit of earth the day you were born. Just remember, you come from a noble family, blessed with the divine.” (S. C. Lim, 2009a)

ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่า กลุ่มชาวจีนอพยพพัฒนาความผูกพันในแผ่นดินขึ้นจากการใช้ชีวิตประจำวันและการสืบลูกหลาน เปรียบกับการหยั่งรากลงในแผ่นดินที่แม้มิใช่แผ่นดินแม่ แต่ก็สามารถเป็นบ้านเกิดเมืองนอนได้ ผู้แต่งนิยามคำว่าบ้านเกิดเมืองนอนจากความผูกพัน การใช้ชีวิต ความฝันและความทรงจำที่เกิดบนแผ่นดิน (S. C. Lim, 2009a) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับอุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน ในปีค.ศ.1997 ของรัฐ กล่าวได้ว่า แม้นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เล่มนี้จะเริ่มต้นด้วยการให้ภาพชุมชนพหุชาติพันธุ์ในมาลายา แต่ซูเจิน คริสทีน ลิม ยังคงให้ความชอบธรรมกับชาวจีนอพยพ มากกว่าจะนำเสนอชุมชนพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียม

กระบวนการผลิตงานของแคทเทอรีน ลิม และซูเจิน คริสทีน ลิม ที่เกิดจากการนำเรื่องเล่าของชุมชนจีนและการอ้างอิงหนังสือประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่า นักเขียนสตรีเชื้อสายจีนยังคงนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ผ่านชุมชนชาวจีนเป็นหลัก แม้จะมีความพยายามในการนำเสนอชุมชนพหุชาติพันธุ์ก็ตาม ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดพหุวัฒนธรรมของรัฐที่ต้องการนำเสนอเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวของทุกชาติพันธุ์ ในหัวข้อถัดไปจะนำเสนอความพยายามของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้ในการนำเสนอจิตวิญญาณหมู่บ้านของสิงคโปร์ในรูปแบบอื่นคือ การรื้อฟื้นกัมปงที่ถูกทำลาย การนิยามชาวสิงคโปร์ในฐานะชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการนำเสนอหมู่บ้านของสตรี ดังนี้

4.2.2 นักเขียนสตรีกับการรื้อฟื้นกัมปงที่ถูกทำลายในนวนิยายของซูเจิน คริสทีน ลิม

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของนวนิยายซูเจิน คริสทีน ลิม คือการใช้โครงเรื่องแบบเอมีตัน เพื่อนำเสนอการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครสตรีจีน โครงเรื่องแบบเอมี-ตันซินโดรม หรือโรคเอมี ตันหมายถึง นวนิยายที่มีโครงเรื่องคล้ายคลึงกับผลงานของเอมี ตัน (Amy Tan) นักเขียนสตรีอเมริกันเชื้อสายจีนเจ้าของบทประพันธ์ Joy Luck Club ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปีค.ศ.1989 องค์ประกอบของโครงเรื่องแบบเอมี ตัน คือความขัดแย้งระหว่างแม่กับลูกสาว

เรื่องเล่าความยากลำบากในอดีตของแม่ การปะทะทางวัฒนธรรมระหว่างแม่กับลูกสาวที่ได้รับ การศึกษาแบบตะวันตก ความทุกข์ของสตรีในสังคมปิตาธิปไตย และสายสัมพันธ์ระหว่างสตรีใน ชุมชน (Wagner, 2002) เมื่อศึกษาผลงานของซูเจิน คริสทีน ลิม พบว่าโครงเรื่องแบบเอมี-ตัน ซินโดรมถูกนำมาใช้เพื่อนำเสนอการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครและการรื้อฟื้นชุมชนทาง วัฒนธรรมในอดีต ดังที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours*, *The River's Song* และ *Gift from the Gods* ของเธอ

ซูเจิน คริสทีน ลิม ประกอบสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้านต่างจากรัฐ กล่าวคือ รัฐบาลนำเสนอ ว่าสิงคโปร์คือแหล่งรวมวัฒนธรรมเอกของเอเชีย ด้วยการสร้างพิพิธภัณฑ์อารยธรรมเอเชีย พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ และนำเสนอวัฒนธรรมเปอรานากันด้วยการสร้างพิพิธภัณฑ์เปอรานากัน วิธีการนำเสนอกัมปงของรัฐจึงอยู่ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ แต่กัมปงที่มีชีวิตอย่างชุมชนชาวเรือริม แม่น้ำสิงคโปร์และชุมชนชาวเปอรานากันย่าน Emerald Hill กลับถูกเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างเป็น ย่านธุรกิจ ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอกัมปงที่ถูกรัฐทำลายคือชุมชนริมแม่น้ำสิงคโปร์ ในนวนิยาย เรื่อง *The River's Song* ผลงานเล่มล่าสุดของเธอ ในปีค.ศ.2013

ซูเจิน คริสทีน ลิม ได้รับแรงบันดาลใจมาจากคำกล่าวของอดีตนายกรัฐมนตรีลี กวน ยู ที่ ต้องการทำความสะอาดแม่น้ำสิงคโปร์และนำปลากลับคืนสู่แม่น้ำ²⁷ (S. C. Lim, 2013) เธอวิพากษ์ ว่าการทำความสะอาดแม่น้ำสิงคโปร์และปรับปรุงภูมิทัศน์ ทำให้ความทรงจำเกี่ยวกับชุมชนชาวเรือ ริมแม่น้ำสิงคโปร์ถูกทำลายไป ซูเจิน คริสทีน ลิม จึงรื้อฟื้นความทรงจำเกี่ยวกับชุมชนชาวเรือจาก คำบอกเล่าของมารดา และทำให้ชุมชนริมแม่น้ำสิงคโปร์มีชีวิตขึ้นอีกครั้ง เธอให้เสียงแก่ชุมชน ชาวเรือที่ถูกรัฐบาลไล่ที่ เพื่อโต้กลับการทำลายกัมปงของรัฐ ดังนี้

²⁷ "My most ambitious plan was to clean up the Singapore River and Kallang Basin and bring fish back to the rivers." (S. C. Lim, 2013)

We who were born on the river have lived here all our lives. Some of you for generations. We're the river people. We work here, live here, and hope to die here. But today, this is not allowed. We have to move out. Last year, they evicted my family...The government people say we have turned this river into rubbish dump. It's an open sewer. A national disgrace. They want to clean it up. Clear us out as if we're part of the rubbish.

(S. C. Lim, 2013)

ซูเฉิน คริสทีน ลิม แสดงให้เห็นว่า ในขณะที่รัฐบาลเชิดชูการสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้าน รัฐบาลกลับทำลายกำแพงด้วยการไล่ที่กลุ่มชาวเรือ ดังคำกล่าวของกลุ่มชาวเรือว่า พวกเราเกิดในแม่น้ำนี้และอยู่อาศัยที่นี่มาชั่วชีวิตจากรุ่นสู่รุ่น เราคือคนแม่น้ำ เราทำงานที่นี่ อยู่อาศัยที่นี่ และหวังจะตายที่นี่ แต่ทุกวันนี้ กลายเป็นเราไม่ได้รับอนุญาต เราต้องย้ายออกไป เมื่อปีที่แล้ว พวกเขาไล่ที่ครอบครัวของเรา คนของรัฐบาลกล่าวว่า พวกเราทำให้แม่น้ำนี้กลายเป็นบ่อขยะ คือท่อระบายน้ำเสียแบบเปิด คือความอัปยศแห่งชาติ พวกเขาต้องการกวาดล้างที่นี่ให้สะอาด เช่นเดียวกับที่กวาดล้างพวกเรา รวากับว่าพวกเราคือขยะเช่นกัน คำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าชุมชนชาวเรือถูกรัฐบาลมองว่าเป็นผู้สร้างแหล่งขยะและเป็นความน่าอัปยศของชาติ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ชุมชนชาวเรือคือส่วนหนึ่งของบรรพบุรุษชาวสิงคโปร์ การทำความสะอาดแม่น้ำจึงมิได้เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เจริญขึ้นตามที่รัฐนำเสนอ แต่เป็นการกวาดล้างชุมชนประวัติศาสตร์ออกไปด้วย

ซูเฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอชุมชนริมแม่น้ำว่าเป็นแหล่งวัฒนธรรม คนกลุ่มน้อยที่ถูกกลบทับ และการหวนให้หาอดีต (nostalgia) ในประการแรก ชุมชนริมแม่น้ำถูกนำเสนอว่าเป็นแหล่งวัฒนธรรมจีน ในนวนิยายเรื่อง *The River's Song* กล่าวถึงเรื่องราวของเด็กสาวที่มีความขัดแย้งกับแม่ เนื่องจากแม่ปกปิดชาติกำเนิดของเธอและไม่ยอมให้เธอเรียกว่าแม่ เมื่อเติบโตขึ้นมาเธอก็

ต้องการแสวงหารากเหง้าทางวัฒนธรรมของตน ด้วยการไปอยู่ร่วมกับชุมชนชาวเรือริมแม่น้ำสิงคโปร์ ตัวละครเอก ปิง (Ping) ฝึกเล่นพิพา (Pipa)²⁸ จากชุมชนชาวเรือ สืบเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างปิงกับแม่ผู้ประกอบอาชีพราชินีพิพา(Pipa queen)²⁹ เมื่อแม่ปฏิเสธเธอ ชุมชนชาวเรือจึงมีความสำคัญในฐานะผู้เชื่อมต่ออัตลักษณ์เงินให้กับปิงแทนแม่ และการเล่นพิพาคือการพยายามผนึกรวมตนเองเข้ากับอัตลักษณ์ของผู้เป็นแม่อีกครั้งของปิง

วิธีการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของปิงสะท้อนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของประชากรสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคมคือ การหยิบยืมองค์ประกอบในวัฒนธรรมจีนมานำเสนออัตลักษณ์ของตน ดังเช่นที่ปิงสืบทอดอาชีพราชินีพิพาต่อจากแม่ แต่อยู่ในรูปแบบที่มีสถานภาพสูงกว่าคือเธอเป็นอาจารย์สอนพิพาในมหาวิทยาลัย สาขาดนตรีตะวันออก และเธอแสดงร่วมกับวงออเคสตราจากทั่วโลก การเล่นพิพาของปิงจึงมีสถานะเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ต่างกับการเล่นพิพาเพื่อขายบริการของแม่ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นการนำวัฒนธรรมจีนมานำเสนอในรูปแบบใหม่ของผู้ที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษ ซึ่งแฝงนัยทางชนชั้นว่า พวกเธอคือผู้ที่ข้ามผ่านความยากลำบากของบรรพบุรุษชนชั้นแรงงานมาแล้ว และอยู่ในฐานะปัญญาชนผู้อนุรักษ์วัฒนธรรม เปรียบได้กับกระบวนการใช้เรื่องเล่าและวัฒนธรรมจีนนำเสนอตนเองของนักเขียนกลุ่มนี้

ประการถัดมา ผู้แตงนำเสนอว่าชุมชนชาวเรือคือ ชนกลุ่มน้อยที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ แต่ถูกกลบทับไปด้วยการเขียนประวัติศาสตร์ของรัฐ ชูเจิน คริสทีน ลิม ให้ตัวละครชาวเรือวิพากษ์ การเขียนประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์ว่า เป็นการเชิดชูเจ้าอาณานิคมและกลบทับ

²⁸ จีน: 琵琶; พินอิน: *pípa* คือเครื่องดนตรีจีนชนิดหนึ่ง จัดอยู่ในประเภทเครื่องสายเล่นด้วยการใช้นิ้วดีด เครื่องดนตรีชนิดนี้มีรูปร่างเหมือนลูกแพร์ เชื่อว่ามีกำเนิดมานานเกือบสองพันปี เครื่องดนตรีหลายชนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพัฒนาการมาจากพิพา เครื่องดนตรีนี้ได้รับความนิยมจากร็อกคือวงอินคิวบัส (Incubus) ในสหรัฐอเมริกาได้ใช้พิพาประกอบในเพลง "Aqueous Transmission" บรรเลงโดยนักกีตาร์ของวงอินคิวบัส ("Pipa - Chinese Lute Traditional Chinese music instrument," 2000)

²⁹ สตรีผู้เล่นพิพาเพื่อให้ความบันเทิงตามโรงน้ำชาริมฝั่งแม่น้ำสิงคโปร์

ความสำคัญของแรงงานจีนอพยพซึ่งเป็นผู้บุกเบิกสิงคโปร์ (S. C. Lim, 2013) ตัวละครวิพากษ์ลักษณะเลือกจำ ในกระบวนการเขียนประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์คือ การเลือกเชิดชูเซอร์สแตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ ว่าเป็นบิดาผู้บุกเบิกสิงคโปร์ โดยที่ไม่กล่าวถึงแรงงานชาวจีนอพยพในยุคแรกที่บุกเบิกสิงคโปร์ให้เป็นเมืองท่าการค้าที่สำคัญ แต่ถ้าหากพิจารณาในทางการเมือง การที่สิงคโปร์เลือกเชิดชูเซอร์ สแตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ เพราะเหตุผลด้านความสงบ หากรัฐเลือกเชิดชูผู้ก่อตั้งชาวจีนย่อมสร้างความไม่พอใจให้กับชาติพันธุ์อื่น

ตัวละครชาวเรือพยายามเรียกร้องให้รัฐเห็นความสำคัญของแรงงานชาวจีนที่มีส่วนในการก่อร่างสร้างชาติ แต่กลับถูกกลุ่มนายทุนเอาเปรียบ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนความพยายามของซูเจิน คริสทีน ลิม ในการเป็นกระบอกเสียงให้กับบุคคลชายขอบ และจากภูมิหลังของเธอที่สืบเชื้อสายจากแรงงานจีนอพยพในมาลายา แต่ในอีกด้านหนึ่ง ชุมชนชาวเรือที่ปรากฏในเรื่องคือภาพในอุดมคติของซูเจิน คริสทีน ลิม ซึ่งเป็นชนชั้นกลาง ชุมชนชาวเรือจึงถูกนำเสนอว่าดีงาม บริสุทธิ์ และเป็นแหล่งวัฒนธรรมจีน และแรงงานชาวจีนคือผู้ที่ไร้อำนาจและถูกกลั่นแกล้งจากเจ้าหน้าที่รัฐ เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นภาวะหวนให้หาอดีตของผู้แต่ง ซึ่งยังคงมองชุมชนชาวเรือว่ามีความบริสุทธิ์สวยงามเพียงด้านเดียว

วรรณกรรมที่แสดงความหวนให้หาอดีตมีส่วนสนับสนุนอุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอน³⁰ ดังที่ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตัวละครเอกจะไม่สมบูรณ์ หากไม่เดินทางกลับมายังสิงคโปร์ เมื่ออยู่ในอเมริกา ปึงทตลองประกอบสร้างอัตลักษณ์ด้วยการเลียนแบบชาวอเมริกันและชาวจีนแผ่นดินใหญ่ แต่กลับยิ่งทำให้เธอตระหนักว่าตนไม่สามารถเป็นชาวอเมริกันหรือชาวจีนแผ่นดินใหญ่ได้เลย ซูเจิน คริสทีน ลิม ให้ความสำคัญกับการเดินทางกลับบ้านว่าเป็นการค้นพบอัตลักษณ์ และการหลอมรวมเข้ากับบรรพบุรุษ ความมั่นคง

³⁰ รัฐบาลเริ่มใช้อุดมการณ์นี้ตั้งแต่ปีค.ศ.1997 และเพลงปลุกใจประจำวันชาติในปีค.ศ.1998 คือเพลง Home ที่เน้นย้ำว่าสิงคโปร์คือบ้านของทุกชาติพันธุ์

ในอัตลักษณ์ของปิงจึงเกิดขึ้นเมื่อเธอเดินทางกลับมาสิงคโปร์ พร้อมกับการที่แม่ยอมรับว่าเธอคือ ส่วนหนึ่งของครอบครัว และทราบความจริงว่าบิดาของเธอคือชาวสิงคโปร์เชื้อสายอินเดีย ดังที่ในตอนจบ ปิงแต่งบทเพลงที่ใช้เครื่องดนตรีตะวันตกผสมผสานกับเสียงฆ้องและขลุ่ยผิว (Dizi) สื่อถึงการ ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบสิงคโปร์คือ อัตลักษณ์พันทางที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกนั่นเอง

นอกจากนี้ ชูฉิน คริสทีน ลิม ยังนำเสนอว่าอัตลักษณ์ของบุคคลขึ้นอยู่กับทางเลือกนิยาม และรากเหง้าของบุคคลขึ้นอยู่กับความผูกพันในแผ่นดินเกิด มิใช่ชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นการโต้กลับ นโยบายพหุวัฒนธรรมของรัฐที่ยังคงใช้การแบ่งตามชาติพันธุ์หลักคือจีน อินเดีย มาเลย์ ดังที่เธอนำเสนอว่าการเป็นลูกผสมของปิงมิได้ทำให้เธอเป็นบุคคลที่ไร้ราก เพราะรากเหง้าของเธอเกิดขึ้นจากการเติบโตในแผ่นดินสิงคโปร์ (S. C. Lim, 2013) แต่ในขณะเดียวกัน การที่ผู้แต่งนำเสนอว่าบ้านคือความรู้สึกของการมีครอบครัวและการมีความทรงจำร่วมกับสถานที่ ก็มีส่วนสนับสนุนอุดมการณ์สิงคโปร์คือบ้านเกิดเมืองนอนของรัฐเช่นกัน ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ การให้ตัวละครค้นพบอัตลักษณ์ของตนเองในบ้านคือสิงคโปร์ ต่างจากในนวนิยายเรื่อง *Fisful of Colours* ในปี ค.ศ.1993 ที่ชูฉิน คริสทีน ลิม ให้ตัวละครเชื้อสายจีนหวนกลับไปตามหาบ้านในชุมชนชาวจีนในมาเลเซีย ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าการรื้อฟื้นกัมภังในอดีตของนักเขียน มาพร้อมกับการเน้นย้ำว่าสิงคโปร์คือบ้านของทุกชาติพันธุ์และชาวสิงคโปร์แม้จะสืบเชื้อสายมาจากผู้อพยพ แต่ก็มีประวัติศาสตร์ในสถานที่ร่วมกัน ประชากรทุกชาติพันธุ์จึงมีสิงคโปร์เป็นบ้านเกิดเมืองนอนทั้งสิ้น

4.2.3. ชาวสิงคโปร์คือพลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours* ของซูเจิน คริสทีน ลิม

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า รัฐประกอบสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมในรูปแบบ CIMO คือแบ่งตามชาติพันธุ์หลัก จีน (Chinese) อินเดีย (India) มาเลย์ (Malay) และอื่นๆ (Others)³¹ ซูเจิน คริสทีน ลิม นิยมนำเสนอประชากรที่อยู่ในกลุ่มอื่นๆ (Others) เพื่อแสดงความซับซ้อนของพหุชาติพันธุ์ในนวนิยายเรื่อง *Fistful of Colours* ซูเจิน คริสทีน ลิม ใช้ความขัดแย้งระหว่างแม่กับลูกสาวเป็นจุดเริ่มเรื่อง แม่เป็นชาวจีนอนุรักษ์นิยมส่วนลูกสาวคือผู้ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก ตัวละครเอก ซูเจิน สตรีชาวเปอรานากัน และนิกา ชาวซินเดียนต่างยึดมั่นในแนวคิดปัจเจกชนนิยม คือเชื่อมั่นในศักยภาพและเสรีภาพในการเลือกของบุคคล ผู้แต่งใช้ตัวละครทั้งสองเพื่อนำเสนอวิธีการประกอบสร้างอัตลักษณ์สองรูปแบบคือ ซูเจินใช้การเดินทางกลับไปยังชุมชนจีนในประเทศมาเลเซีย ส่วนนิกานิยามตนเองในรูปแบบใหม่ที่ไม่อิงกับวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ ในรูปแบบแรกคือการกลับไปหารากเหง้าในมาเลเซียของซูเจิน สืบเนื่องจากการที่เธอรู้สึกแปลกแยกเมื่อเปรียบเทียบกับตนเองกับชาวจีนแผ่นดินใหญ่ ดังนี้

I feel very Chinese when I'm with you. But when I talk to Madam Tan Ai Mee in college, I feel that I'm not Chinese enough. I don't know much about Chinese customs and traditions. And I don't speak Mandarin. Speaking Cantonese doesn't count these days. At least not in Singapore. No dialects. Speak Mandarin. Then sometimes I think, so what? Why should I let the authorities define who I am?

(S. C. Lim, 1993)

³¹ กลุ่มอื่นๆ หมายถึง ประชากรลูกผสม เช่น ชาวยูเรเชียน ลูกผสมชาวยุโรปกับเอเชีย ชาวซินเดียน ลูกผสมชาวจีนกับอินเดีย รวมไปถึงกลุ่มชาวตะวันตกที่เป็นพลเมืองของสิงคโปร์

ซูเวินกล่าวกับมาร์ค เพื่อนชาวสก็อตแลนด์ว่า ฉันรู้สึกว่าคุณเป็นชาวจีน เมื่อฉันอยู่กับคุณ แต่เมื่อฉันพูดคุยกับมาตามตัน ไอ่ มี ในมหาวิทยาลัย ฉันกลับรู้สึกว่าคุณยังจีนไม่พอ ฉันไม่รู้วัฒนธรรมประเพณีจีนมากนัก และฉันก็ไม่พูดภาษาจีนแมนดาริน การพูดภาษาจีนกว้างตั้งก็ไม่นับว่าเป็นจีนแล้วทุกวันนี้ อย่างน้อยก็ในสิงคโปร์ตามโครงการไม่มีภาษาถิ่น พูดจีนแมนดารินเท่านั้น บางครั้งฉันก็คิดว่า แล้วยังไง ทำไมฉันควรปล่อยให้ผู้มีอำนาจนิยามว่าฉันเป็นใครด้วย คำกล่าวของซูเวิน สะท้อนว่าประสบการณ์พลัดถิ่นในต่างประเทศ ทำให้ซูเวินเกิดความสับสนในอัตลักษณ์ เมื่อเธออยู่กับกลุ่มชาวจีน เธอรู้สึกว่าคุณเป็นคนนอก เพราะไม่รู้ภาษาและวัฒนธรรมจีน แต่เมื่ออยู่ในกลุ่มชาวตะวันตก แม้จะใช้ภาษาอังกฤษเหมือนกัน แต่เธอก็ยังคงมิใช่ชาวตะวันตก

ซูเจิน คริสทีน ลิม วิพากษ์นโยบายเขตชุมชนจีนด้วยนโยบายพูดจีนแมนดารินของรัฐว่าเป็นการบังคับเลือก ชาวจีนที่ใช้ภาษาถิ่น เช่น ภาษาจีนกวางตุ้งหรือภาษาจีนฮกเกี้ยนถือว่าเป็นผิดไปจากนโยบายรัฐ แสดงให้เห็นว่าเป็นการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบรัฐนิยมที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการนิยามตนเอง ผู้แต่งได้กลับรัฐนิยมด้วยการให้ตัวละครซูเวินทดลองประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในรูปแบบต่างๆ วิธีการแรกคือการสืบประวัติของครอบครัววง (Ong) เศรษฐีชาวเปอรากัน เพื่อนำมาสร้างภาพวาดการต่อสู้ของแรงงานจีนอพยพในสิงคโปร์ วิธีการนี้สะท้อนว่าในการนำเสนออัตลักษณ์ บุคคลได้ผ่านกระบวนการเลือกสรร และยังคงเลือกนิยามอัตลักษณ์ชาติกับชาติพันธุ์ของตน ดังที่นักวิพากษ์วิชี้นำเสนออัตลักษณ์ของซูเวินว่าไม่อาจเป็นภาพแทนอัตลักษณ์สิงคโปร์ได้และยังทำให้งานศิลปะมีลักษณะอัตวิสัยด้วย (S. C. Lim, 1993)

การนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ด้วยภาพวาดของตระกูลวงเพียงครอบครัวเดียวของซูเวินเป็นการเลือกนำเสนอที่ขึ้นกับชาติพันธุ์ ทำให้ศิลปะไม่มีความเป็นกลาง เพราะเกิดจากอัตวิสัยของศิลปิน เหตุการณ์นี้คือภาพสะท้อนการนำเสนออัตลักษณ์แบบเลือกสรร ด้วยนโยบายเขตชุมชนจีน ในยุคก่อร่างสร้างชาติที่กระทรวงศึกษาฯของสิงคโปร์ ผลิตหนังสือประวัติศาสตร์สำหรับชั้นประถมที่นำเสนอเฉพาะกลุ่มชาวจีนที่ประสบความสำเร็จ ต่อมาในยุคพหุวัฒนธรรมนิยม

โลกาภิวัตน์ รัฐบาลนำเสนออัตลักษณ์พหุวัฒนธรรมที่ใช้กลุ่ม CIM คือชาวจีน อินเดียและมาเลย์เป็น
 สามชาติพันธุ์หลัก ในขณะที่กลุ่ม O (Others) ไม่ถูกเชิดชู เช่นเดียวกับชุมชนทางวัฒนธรรมที่เป็น
 แรงงานยากจนหรือบุคคลที่ไม่ประสบความสำเร็จ

ซูเจิน คริสทีน ลิม ใช้วรรณกรรมนำเสนอตัวละครกลุ่มลูกผสม และเสนอการนิยาม
 อัตลักษณ์ที่ไม่ขึ้นกับชาติพันธุ์ ผ่านทางตัวละครนิกา คู่เปรียบของซูเจิน นิกาเป็นลูกผสมเชื้อสาย
 จีน-อินเดียที่มีแนวคิดว่าการนิยามตนเองกับชาติพันธุ์ทำให้บุคคลสูญเสียความเป็นปัจเจก เธอจึง
 เลือคนิยามตนเองแบบอยู่เหนือชาติพันธุ์ (S. C. Lim, 1993) การไม่นิยามตนเองกับชาติพันธุ์ใดเลย
 ของนิกาสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องพื้นที่ที่สาม (third space) ของโฮมิ บาห์บาห์ ที่ว่าในทุก
 วัฒนธรรมจะเกิดกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมที่ไม่สามารถจัดเข้ารูปแบบที่สังคมกำหนดได้คือกลุ่ม
 ลูกผสมหรือกลุ่มที่มีอัตลักษณ์พันทาง ซึ่งกลุ่มบุคคลหรือวัฒนธรรมที่มีลักษณะพันทางสามารถ
 ดำรงอยู่ได้ในพื้นที่ที่สามของตน โดยที่ไม่จำเป็นต้องอ้างอิงกับวัฒนธรรมชาติพันธุ์ใด การที่ซูเจิน
 คริสทีน ลิม นำเสนอแนวคิดนี้จึงเป็นการโต้กลับกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของรัฐที่
 พยายามจัดกรอบให้กับประชาชนแต่ละชาติพันธุ์แบบตายตัว

วิธีการประกอบสร้างอัตลักษณ์อีกรูปแบบหนึ่งที่ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอคือการนิยาม
 ตนเองว่าเป็นพลเมืองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวคิดหมู่บ้านโลกในยุคโลกาภิวัตน์
 ประชาชนทุกชาติพันธุ์สัมพันธ์กันในฐานะประชากรโลก การนิยามตนเองว่าเป็นชาวเอเชีย
 ตะวันออกเฉียงใต้ เปิดโอกาสให้ประชากรลูกผสม และประชากรที่สูญเสียความสามารถในการ
 สืบทอดวัฒนธรรมบรรพบุรุษ ได้นิยามตนเองโดยไม่ขึ้นกับชาติพันธุ์ ดังที่ปรากฏภายในเรื่อง แจน
 สตรีเชื้อสายจีน ในกลุ่มของซูเจิน สมรสกับซูล ชาวมุสลิมเชื้อสายมาเลย์ โดยไม่สนใจแนวคิดของ
 พ่อที่เคร่งครัดเรื่องการธำรงอัตลักษณ์ชาวจีน ตรงกันข้าม เมื่อแจนพบว่าตนเองไม่รู้สึกรักผูกพันและ
 ไม่ต้องการธำรงอัตลักษณ์จีนแบบบรรพบุรุษ เธอจึงเลือกนิยามตนเองว่าเป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (S. C. Lim, 1993)

การนิยามตนเองของแจนแตกต่างจากกลุ่มชาวจีนที่ยึดมั่นในตัวตนทางชาติพันธุ์วัฒนธรรมอย่างแรงกล้า เพราะความเป็นพลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เปิดโอกาสให้ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และได้กลับอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรมของสิงคโปร์ที่ยังคงติดอยู่ในกรอบของการแบ่งแยกตามชาติพันธุ์ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในตอนจบของเรื่อง ตัวละครเชื้อสายจีนอย่างซูเวินคือผู้ที่ยังติดอยู่ในกรอบการแบ่งแยกชาติพันธุ์ทำให้เธอต้องเดินทางกลับไปยังชุมชนจีนในมาเลเซียเพื่อรื้อฟื้นความทรงจำในวัยเยาว์ ในขณะที่ตัวละครลูกผสมอย่างนิกา และชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างแจน กลับมีความมั่นคงในอัตลักษณ์ของตน ภาวะที่เกิดขึ้นกับซูเวินสามารถตีความได้ว่า ลักษณะจีนเป็นใหญ่ในสิงคโปร์ไม่เอื้อต่อการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ทุกชาติพันธุ์เท่าเทียมกัน เพราะกลุ่มชาวจีนที่ครอบครองความเป็นใหญ่มานานไม่สามารถรับมือกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่มากขึ้น และยังคงไม่สามารถนิยามตนเองโดยที่ไม่ขึ้นกับชาติพันธุ์ได้

4.2.4 หมู่บ้านสตรีในวิถีบุรุษเป็นใหญ่ในนวนิยายเรื่อง Gift from the Gods ของซูเจิน คริสทีน ลิม

นอกจากการนิยามตนเองในฐานะชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอแล้ว เธอยังแสดงความพยายามนำเสนออีกมโนทัศน์ในรูปแบบที่ต่างจากรัฐอีกวิธีหนึ่งคือ กัมปงของสตรี เนื่องจากในประวัติศาสตร์กระแสหลักนำเสนอชุมชนชาวจีนผ่านบุรุษ แต่ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนออีกมโนทัศน์ชาวจีนผ่านสายตาของตัวละครสตรีทั้งหมด ดังที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง **Gift from the Gods** ที่ตีพิมพ์ในปี.ศ.1990 มีเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีเชื้อสายจีนที่ต้องการสืบค้นรากเหง้าของตน จากการสืบค้น เยนติ (Yen-Ti) พบว่าตนเองสืบเชื้อสายจากชาวจีนอพยพที่เรียกว่าสินแคะ (Sinkeh) สินแคะเป็นคำเรียกชาวจีนอพยพในช่วงศตวรรษที่ 19-20 มีความหมายว่าผู้มาใหม่ (newcomers) ส่วนใหญ่เป็นลูกเรือและกรรมกรที่อพยพหนีความยากจนและสงครามในประเทศจีนมายังสิงคโปร์

ชาวจีนกลุ่มนี้มาจากหลายเผ่าพันธุ์และมีความแตกต่างทางด้านภาษา ขนบธรรมเนียม และลักษณะนิสัย เยนติ เป็นลูกผสมระหว่างชาวจีนแคะและชาวจีนกวางตุ้ง ยายของเยนติกล่าวไว้ในกลุ่มสินแคะ ชาวจีนกวางตุ้งมีสถานภาพสูงกว่าชาวจีนแคะ (S. C. Lim, 1990) คำกล่าวของยาย แสดงให้เห็นว่า ชาวจีนในสิงคโปร์มิได้มีหนึ่งเดียวตามที่รัฐนำเสนอ แต่มีความหลากหลายของ เผ่าพันธุ์ การนำเสนอชุมชนชาวจีนที่มีความหลากหลายเป็นการโต้กลับการสร้างอัตลักษณ์จีนแบบ เหมารวมของรัฐ ดังที่ในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐบาลสนับสนุนให้ชาวจีนพูดภาษาจีนแมนดารินซึ่ง เป็นการกลบทับความหลากหลายของเผ่าพันธุ์และวัฒนธรรมของชาวจีนแคะ

นอกจากการนำเสนอความหลากหลายในกัมปงชาวจีนแล้ว ประเด็นสำคัญสองประเด็น ในนวนิยายเรื่องนี้คือ การสร้างชุมชนสตรี และความสำคัญของการเขียนต่อการประกอบสร้าง อัตลักษณ์บุคคล ในประเด็นแรก ชูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอชุมชนชาวจีนอพยพผ่านทางวิถีชีวิต ของตัวละครสตรีสามคนคือ ไต คู (Tai Ku) โยคลิน (Yoke-Lin) และบุตรสาวของโยคลินคือ เยนติ ชุมชนสตรีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ต่างจากชุมชนชาวจีนในนวนิยายเรื่อง *A Bit of Earth* ที่ นำเสนอบทบาทของบุรุษเป็นสำคัญ สตรีเหล่านี้รวมตัวกันเพื่อต่อรองกับอำนาจบิดาธิปไตยในจารีต จีนผลประโยชน์ของการรวมตัวเป็นชุมชนสตรีประการแรกคือ การส่งเสริมสถานภาพของสตรี จาก เหตุการณ์ในตอนต้นเรื่องคือ โยคลิน คลอดบุตรเป็นหญิงทำให้ถูกไล่ออกจากบ้านสามี ไต คูซึ่งเป็น แม่บุญธรรมจึงรับเธอกลับมา และจัดงานฉลองให้กับหลานสาวเท่าเทียมกับงานฉลองของเด็กชาย แม้จะถูกทัดทานจากเพื่อนบ้าน (S. C. Lim, 1990)

การจัดงานฉลองเดือนให้หลานสาวสะท้อนว่า สตรีมีส่วนส่งเสริมสถานภาพซึ่งกันและกัน และเป็นการโต้กลับค่านิยมบุตรชายของชาวจีน อีกด้านหนึ่งการมีหลานสาวทำให้สถานภาพของ ไต คู ในครอบครัวสูงขึ้น จากในอดีตที่นางเคยเป็นโสเภณี การมีสถานภาพเป็นยายทำให้นางเป็นที่ ยอมรับของชุมชน นอกจากความสัมพันธ์ของไต คู โยคลินและเยนติแล้ว ชูฉิน คริสทีน ลิม ยังให้ ภาพความสัมพันธ์ของไตคูกับสตรีสูงวัยอื่นๆในชุมชนทั้ง อาปอ (Ah Por) นางฉิง (Mrs.Ching) หยี

มาห์ (Yee Mah) น้องสาวร่วมสาบานของไต คูที่เดินทางมาจากเมืองจีน และคุณนายชอว์ (Chaw) แม่สามีของโยคลิน สตรีเหล่านี้ต่างแลกเปลี่ยนความทุกข์ ปรีกษาปัญหาและแข่งขันกันในเรื่องครอบครัว

แม้แต่ตัวละครโยคลินเมื่อไปทำงานในสถานบริการ Green Parrot เธอก็มีกลุ่มเพื่อนสาว คาบารด์เป็นผู้แลกเปลี่ยนความทุกข์และแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้แกกัน ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเป็นพลเมืองชั้นสองของสตรีสามารถแก้ไขได้ด้วยการอุปถัมภ์และรวมตัวกันของสตรี ในขณะที่ตัวละครบุรุษในเรื่องจะถูกกล่าวถึงเพียงชื่อ หายสาบสูญ เสียชีวิต หรือไม่ปรากฏทสนทนาใดใด การนำเสนอดังกล่าวแสดงให้เห็นการโต้กลับสังคมบุรุษเป็นใหญ่ ด้วยการทำให้บุรุษหายไปจากเรื่องเล่าของสตรี เช่นเดียวกับที่สตรีหายไปจากประวัติศาสตร์กระแสหลักที่เขียนขึ้นโดยบุรุษ ชูฉิน คริสทีน ลิม สร้างสังคมที่เป็นสายสัมพันธ์ระหว่างสตรีเท่านั้นขึ้นมาแทน โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่โยคลินปิดบังไม่ให้ลูกรับรู้เรื่องพ่อ ยิ่งเป็นการลบทับความสำคัญและบทบาทของบุรุษในครอบครัวให้หมดไป

ประเด็นสำคัญต่อมาคือ ความสำคัญของการเขียนต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์บุคคล เยนติ บุตรสาวของโยคลินถูกแม่ปิดบังเรื่องชาติกำเนิด เธอจึงกลับไปสืบค้นเรื่องราวในอดีตของแม่ และเขียนบทความเกี่ยวกับครอบครัวของตน เนื่องจากโยคลิน ผู้เป็นแม่ใช้ความเงียบเพื่อทำลายความทรงจำเกี่ยวกับความยากลำบากในอดีตและเหตุการณ์ที่เธอถูกกระทำจากปีศาจปีศาจ เพราะเธอเชื่อว่าการไม่เล่าหมายถึงการทำให้สิ่งเหล่านั้นไม่มีตัวตน ในทางตรงกันข้าม เยนติ บุตรสาวของเธอกลับใช้อ่านาจอทางภาษาทำให้เรื่องราวในอดีตมีตัวตนขึ้นมาอีกครั้ง

Mother doesn't talk about her past, that is, her real past. What she doesn't want to remember doesn't exist. If she knew that I'm writing about her roots and origins, she would be furious. Fortunately, since

she cannot read English, the problem will never arise...I have to write in order to understand. What I am writing may be fiction mixed with fantasy, but still, fiction is fantasy made real by a few facts.

(S. C. Lim, 1990)

เอนติกกล่าวว่า แม่ไม่ยอมพูดถึงอดีตของเธอ แบบที่เป็นอดีตที่แท้จริงของเธอ อะไรก็ตามที่แม่ไม่ยอมจดจำถือว่าสิ่งนั้นไม่มีอยู่ ถ้าแม่รู้ว่าฉันกำลังเขียนถึงรากเหง้าและที่มาของแม่ แม่คงจะโกรธมาก แต่โชคยังดีที่แม่อ่านภาษาอังกฤษไม่ออก ปัญหานี้จึงไม่เคยเกิดขึ้น ฉันจำต้องเขียนเพื่อที่จะทำความเข้าใจ สิ่งที่ฉันกำลังเขียนอยู่อาจจะเป็นนวนิยายผสมกับแฟนตาซี แต่อย่างไรก็ตาม นวนิยายก็คือแฟนตาซีที่ทำให้สมจริงด้วยความจริงบางส่วนเช่นกัน คำกล่าวของเอนติแสดงสถานภาพสตรีจีนรุ่นลูกที่เหนือกว่าบรรพบุรุษ ทางด้านการศึกษาและความสามารถทางภาษา ทำให้เธอสามารถบันทึกและถ่ายทอดเรื่องราวที่แม่ปกปิดไว้ โดยที่แม่ไม่สามารถล่วงรู้หรือห้ามปราม

การเขียนของเอนติเป็นทั้งการโต้กลับความเจ็บของแม่และการทำความเข้าใจรากเหง้าของตน ดังที่เอนติกกล่าวว่า สิ่งที่เธอเขียนอาจเป็นเพียงนวนิยายผสมกับจินตนาการ แต่นวนิยายก็คือจินตนาการที่ถูกทำให้เป็นจริงด้วยการใส่ความจริงบางอย่างเช่นกัน ลักษณะดังกล่าวสะท้อนประสบการณ์มือสองของเอนติคือ การนำเรื่องเล่าบรรพบุรุษมาต่อเติมให้สมบูรณ์ด้วยจินตนาการของตน วิธีการนี้เป็นวิธีเดียวกับที่นักเขียนสตรีกลุ่มนี้ใช้ผลิตผลงาน คือการนำเค้าโครงเรื่องจริงมาผสมกับจินตนาการ ความสำคัญประการสุดท้ายของการเขียนคือ การให้เสียงกับบรรพบุรุษเพื่อปลดปล่อยตัวเองจากความไม่รู้ ดังที่เอนติกกล่าวว่า เธอเป็นผู้เลือกให้เสียงกับบรรพบุรุษ (S. C. Lim, 1990) แสดงให้เห็นอำนาจของคนรุ่นใหม่ที่สามารถรื้อฟื้นอดีต รวมถึงการกลับไปทำความเข้าใจและให้ความชอบธรรมต่อการกระทำของบรรพบุรุษด้วย แต่อย่างไรก็ตาม เอนติแสดงให้เห็นว่าการรื้อฟื้นเรื่องของครอบครัวมิได้เป็นไปเพื่อการสืบทอดอัตลักษณ์ต่อบรรพบุรุษ แต่เป็นไป

เพื่อปลดปล่อยตนเองจากพันธนาการทางวัฒนธรรม และสร้างอัตลักษณ์ในรูปแบบของตนขึ้นมา
(S. C. Lim, 1990)

ซูเจิน คริสทีน ลิม ให้แนวคิดประกอบอาชีพนักทวารักษ์ สื่อถึงการทำหน้าที่เป็นผู้เก็บรักษาอดีต การเขียนบทความของเธอเปรียบได้กับการฝังศพบรรพบุรุษ ตามหน้าที่ของลูกหลานจีน จากเดิมที่ เยนตีไม่ทราบประวัติของครอบครัวทำให้ถูกความไม่รู้ตามลอกหลอน การกลับไปทำความเข้าใจอดีต และร้อยเรียงเรื่องราวของบรรพบุรุษขึ้นมาใหม่ จึงเป็นทั้งการสร้างความจริงจำและการปลดปล่อยเยนตี จากความรู้สึกลอกหลอนในอดีต ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อดีตมีความสำคัญในกระบวนการ ประกอบสร้างอัตลักษณ์คือ การบอกที่มาของบุคคล ดังที่การกลับไปรื้อฟื้นอดีตทำให้เยนตีสามารถ ก่อร่างสร้างอัตลักษณ์ของตนคือ ประชากรเชื้อสายจีนที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษที่สืบเชื้อสายจาก ชาวจีนสินแคะขึ้นมาได้ แต่อีกนัยหนึ่ง ความลอกหลอนของบรรพชน สื่อถึงความต้องการกำจัด จิตสำนึกทวิลักษณ์ ที่วัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมตะวันตกปะทะกันในร่างเดียวของเยนตี แต่เมื่อเธอ ไม่สามารถกำจัดได้ เธอจึงกลับไปทบทวนอดีตของแม่เพื่อทำความเข้าใจอัตลักษณ์จีนที่อยู่ในตนและ สร้างนิยามใหม่ให้ตนเองขึ้นแทนที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กล่าวโดยสรุป นักเขียนสตรีวิพากษ์นโยบายบ้านที่ปรองดองของรัฐ ในความหมายของการ สร้างพหุวัฒนธรรมที่กลมเกลียวว่ามีความอ่อนแอ ประการแรกคือ การเชิดชูจิตวิญญาณหมู่บ้านแต่ รัฐกลับทำลายกัมปทางประวัติศาสตร์ของสิงคโปร์ คือชุมชนชาวเรือ ประการต่อมา นิยาม พหุวัฒนธรรมนิยมของรัฐทำให้ความหลากหลายของชาติพันธุ์ถูกกลบทับไป และประการสุดท้าย กัมปในประวัติศาสตร์เป็นกัมปของบุรุษ นักเขียนสตรีได้กลับนโยบายรัฐด้วยการนำเสนอชุมชน ชาวจีนในอดีตที่มีความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ การนำเสนอชุมชนพหุวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดกลุ่ม ประชากรลูกผสม การรื้อฟื้นกัมปที่ถูกรัฐกวาดล้างไป และการนำเสนอกัมปที่เป็นชุมชนสตรี เหล่านี้

แสดงให้เห็นว่านักเขียนสตรีมองสิงคโปร์ในฐานะสังคมพหุวัฒนธรรมต่างจากรัฐ และนำเสนอจากมุมมองที่รัฐมิได้คำนึงถึง แต่อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมของนักเขียนกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่า สังคมพหุวัฒนธรรมของสิงคโปร์ยังคงมีลักษณะจีนเป็นใหญ่ ยากที่จะเกิดความเท่าเทียมในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง นักเขียนสตรีจึงนำเสนอการนิยามตนเองใหม่คือ การเป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เปิดโอกาสให้กับอัตลักษณ์ที่มีความหลากหลายอย่างเท่าเทียมของทุกชาติพันธุ์

4.3. บทวิพากษ์รัฐเลิศ

ในยุคที่สิงคโปร์ก่อร่างสร้างชาติได้สำเร็จแล้วและเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ความท้าทายของรัฐประการต่อมาคือ การสร้างสิงคโปร์ให้เป็นรัฐเลิศทัดเทียมกับประเทศโลกที่หนึ่ง วิสัยทัศน์หลักของกลุ่มผู้นำใหม่ นอกจากการสร้างบ้านที่ปรองดองคือ การประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ให้เป็นเมืองแห่งความเป็นเลิศและสังคมที่โดดเด่น³² ความหมายของเมืองที่โดดเด่นคือ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผลิตรัศมีมวลรวมภายในประเทศติดอันดับโลก ประชาชนได้รับความสะดวกสบายจากเทคโนโลยี ทั้งในระบบการศึกษาและในครัวเรือน นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงความสำเร็จทางด้านศิลปวัฒนธรรม กีฬา ศาสนา การสังคมสงเคราะห์และภูมิทัศน์ที่สะอาดและเขียวขจี (Goh, 2008)

ด้วยวิสัยทัศน์ดังกล่าวทำให้สิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับจาก **State of the Environment 2000 Report** ในปีค.ศ. 2000 ว่าเป็นประเทศที่รวยที่สุด การศึกษาดีที่สุด ที่อยู่อาศัยดีที่สุด สุขภาพดีที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (โคริน เพ็องเกษม, 2554) ความสำเร็จของสิงคโปร์ในระยะเวลาเพียงห้าสิบปีของการสร้างชาติคือเครื่องยืนยันว่า สิงคโปร์

³² “The second generation leaders envisioned Singapore to be A City of Excellence and a Society of Distinction.” (Goh, 2008)

สามารถประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองที่โดดเด่นได้สำเร็จ นำมาสู่คำถามว่าในกระบวนการสร้างรัฐเลศนี้ ประชากรสิงคโปร์ได้รับผลกระทบอย่างไร และในฐานะผู้สังเกตการณ์ของสังคม นักเขียนสตรีทั้งสามตอบสนองต่อนโยบายรัฐอย่างไร

4.3.1. รัฐเผด็จการในหมู่บ้านที่ปรองดองในเรื่องสั้นของแคทเทอร์ลิน ลิม และบทละครเรื่อง The City of Splendour ของสเตลลา กง

กลุ่มผู้นำในยุคของนายกรัฐมนตรีกะ โจ๊ะ ตง มีภาพลักษณ์ที่อ่อนโยนและเข้าถึงง่ายมากกว่าในยุคของนายลี กวน ยู ตามที่นายโจ๊ะ โจ๊ะ ตง ต้องการลดความห่างเหินระหว่างประชาชนกับผู้นำที่มีมาในอดีต ดังที่ชินดรา โม ฮัน แนร์ (Chandra Mohan Nair) สมาชิกรัฐสภาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของผู้นำสิงคโปร์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากยุคแรกว่า ในยุคของลี กวน ยู ผู้นำใช้วิธีการปกครองที่เข้มงวดและน่าเกรงขามทำให้ประชาชนเกรงกลัวรัฐบาล แต่ก็มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ของสิงคโปร์ในขณะนั้น ต่อมาในยุคของนายโจ๊ะ โจ๊ะ ตง เขาเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้มีความนุ่มนวลและเข้าถึงง่าย เพื่อลดช่องว่างระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ("Goh Chok Tong's Contribution to Singapore and Singaporeans," 2012) แต่อย่างไรก็ตาม ในทัศนะของนักเขียนสตรี รัฐบาลของนายโจ๊ะ โจ๊ะ ตง มิได้เปลี่ยนแปลงไปจากยุคก่อน เนื่องจากนายลี กวน ยู ยังคงชี้้นำการทำงานของรัฐบาลชุดนี้อย่างใกล้ชิด ดังที่นักเขียนสตรีกลุ่มนี้นำเสนอว่ากลุ่มผู้นำรุ่นใหม่ยังคงมีลักษณะเผด็จการรัฐสภา เผด็จการเชิงนโยบาย ควบคุมสื่อมวลชน และการกระทำสวนทางกับคำพูดไม่แตกต่างจากในยุคแรก

ในปีค.ศ.1994 แคทเทอร์ลิน ลิม เขียนบทความการเมืองชื่อ **One Government, Two Styles** วิพากษ์ว่ารัฐบาลของนายโจ๊ะ โจ๊ะ ตง มิได้เปลี่ยนแปลงไปจากยุคของนายลี กวน ยู แม้จะพยายามสร้างภาพลักษณ์ใหม่ที่อ่อนโยน แต่ลักษณะที่สืบทอดมาจากการปกครองในยุคแรกคือ

เผด็จการเชิงนโยบายที่ควบคุมประชากรในทุกด้าน แคทเทอรีน ลิม นำเสนอลักษณะนโยบาย
เผด็จการไว้ในนวนิยายเรื่อง **Meet Me on the Queen Elizabeth 2** ดังนี้

One hundred campaign slogans for social orderliness. Work hard. Show respect for the old. Do not litter. Do not spit. Do not waste water. Keep the traditions. Have three or more children so that the declining population trend can be arrested to ensure a reliable supply of expertise for the country's future economic development. Do not forget to flush a public toilet after use. Do not be late for weddings and meetings. Do not breed mosquitoes by carelessly leaving empty containers where they can collect water.

(C. Lim, 1999)

แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์นโยบายรัฐที่ควบคุมประชาชนในทุกด้าน ทั้งความประพฤติ มารยาทสังคมและการให้กำเนิด นโยบายรัฐในยุคโลกาภิวัตน์ยังคงมีเป็นจำนวนมากและมีลักษณะ บลึกละเอียด เช่น ชาวสิงคโปร์ต้องทำงานหนัก ต้องให้ความเคารพกับผู้สูงอายุ ชาวสิงคโปร์ห้ามทิ้งขยะ ห้ามถ่มน้ำลาย ห้ามใช้น้ำเปลือง ชาวสิงคโปร์ต้องรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี และมีบุตรให้ มากกว่าสามคน เพื่อช่วยให้ประเทศไม่ขาดแคลนแรงงานในอนาคต นโยบายเกี่ยวกับมารยาท ทางสังคมยังมีเป็นจำนวนมาก เช่น อย่าลืมหักน้ำหลังใช้ห้องน้ำสาธารณะ อย่าไปถึงงานแต่งงาน หรืองานประชุมช้ากว่าเวลาที่กำหนด อย่าเพาะพันธุ์ยุงด้วยการวางแก้วน้ำทิ้งไว้ เป็นต้น นโยบายที่ แคทเทอรีน ลิม นำเสนอข้างต้นแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลมิได้เปลี่ยนวิธีการกำหนดนโยบายไปจากใน ยุคแรก

การกำหนดนโยบายในลักษณะดังกล่าว คือวิธีการปกครองที่นายลี กวน ยู เรียกว่าหลักปฏิบัตินิยม หมายถึงการดำเนินนโยบายที่ปฏิบัติได้จริง มีประโยชน์ ปฏิบัติได้ง่ายและรวดเร็วมากกว่าการยึดหลักทฤษฎี เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่รัฐตั้งใจ (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) ด้วยเหตุนี้ นโยบายของสิงคโปร์จึงมีลักษณะสั้น กระชับ ตรงเป้าหมาย โดยรัฐให้คำอธิบายว่าเป็นการปฏิบัติเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม แต่นักเขียนสตรีนำเสนอในมุมกลับว่านโยบายลักษณะนี้ทำให้ประชาชนเกิดอาการทางจิต

แคทเทอรีน ลิม นำเสนอตัวละครที่เกิดอาการทางจิตจากการปฏิบัติตามนโยบายรัฐไว้ในเรื่องสั้นแนวเสียดสียาวชื่อเรื่อง “The Malady and the Cure” นายไซ โคะ พัน เป็นผู้ป่วยโรคประหลาดที่เกิดจากการปฏิบัติตามนโยบายรัฐอย่างเคร่งครัดเกินพอดี ชื่อของนายไซ โคะ พันยังพ้องกับว่า psychopath ในภาษาอังกฤษที่แปลว่าผู้ป่วยทางจิต ซึ่งสอดคล้องกับการกระทำของตัวละครที่มีลักษณะล้นเกินกว่าคนปกติตลอดทั้งเรื่อง แคทเทอรีน ลิม ใช้ลักษณะที่ล้นเกินและน่าขันของตัวละครในการสะท้อนว่า นโยบายรัฐทำให้ประชาชนตกเป็นทาสของรัฐมากกว่าเป็นพลเรือน ดังที่นายแพทย์วิเคราะห์อาการของนายไซ โคะ พัน ว่าเขามีอาการ “less civil and more servant.” (C. Lim, 1989)

ประการถัดมา สิ่งที่รัฐบาลยังคงสืบทอดจากในยุคแรกคือ การอ้างความอยู่รอดของชาติในการกำหนดนโยบายที่มีลักษณะเผด็จการ สเตลลา กง นำเสนอลักษณะดังกล่าวไว้ในบทละครเรื่อง *The City of Splendour* ผ่านการให้สัมภาษณ์ของตัวละครนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์กับนักข่าวชาวอังกฤษ นายกรัฐมนตรียิ่งประเด็นเรื่องรัฐบาลสิงคโปร์มีลักษณะเผด็จการ โดยอ้างว่าอุดมการณ์เสรีนิยมแบบตะวันตกไม่เหมาะกับบริบทสังคมของสิงคโปร์ รัฐจำเป็นต้องมีลักษณะเผด็จการเพื่อความมีระเบียบของสังคมและความอยู่รอดของชาติ (Kon, 2000f) การอ้างความอยู่รอดเป็นผลสืบเนื่องจากการใช้แนวคิดการเมืองเรื่องความอยู่รอด ในยุคก่อร่างสร้างชาติที่อ้างความจำเป็นในการจัดระบบสังคมที่แข็งแกร่งและทนทาน เพื่อรับมือกับช่วงเวลาวิกฤต

แม้จะเปลี่ยนกลุ่มผู้นำรุ่นใหม่ แต่ในปีค.ศ.1995 นายลี กวน ยู ยังคงเสนอว่า แนวคิดเรื่องความอยู่รอดยังคงเป็นแนวคิดพื้นฐานในการบริหารประเทศเพื่อให้สิงคโปร์ก้าวไปสู่การแข่งขันในระดับโลก (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) เช่นเดียวกับที่นายโก๊ะ จ๊ก ตง แสดงวิสัยทัศน์ว่าสิงคโปร์ต้องเป็นสังคมที่ทนทานและรับมือได้กับทุกปัญหาต่อไป (Goh, 2008) ด้วยเหตุนี้ รูปแบบของนโยบายรัฐจึงมีลักษณะไม่แตกต่างจากในยุคแรก ในทางตรงกันข้าม การตอบสนองของนักเขียนสตรีต่อนโยบายรัฐเปลี่ยนแปลงไป จากที่ในยุคแรกนักเขียนสตรีสนับสนุนการนำพาชาติให้พ้นวิกฤตมาเป็นการวิพากษ์ระบบเผด็จการของรัฐที่ยังคงดำรงอยู่ แม้จะผ่านช่วงเวลาวิกฤตของชาติไปแล้วก็ตาม

นอกจากการวิพากษ์นโยบายที่มีลักษณะเผด็จการแล้ว นักเขียนสตรีนำเสนอลักษณะเผด็จการรัฐสภาว่า รัฐบาลใช้วิธีการครองอำนาจ ด้วยการทำลายความน่าเชื่อถือของนักการเมืองฝ่ายตรงข้าม ดังที่ปรากฏในวรรณกรรมของแคทเทอร์ลิน ลิม ตัวละครนักการเมืองฝ่ายค้านมักเป็นตัวละครเชื้อสายทมิฬ ในเรื่องสั้น “Goonalaan’s Beard” มีเนื้อหากล่าวถึงนายกูนาลาน (Goonalaan) นักการเมืองพรรคฝ่ายค้านที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมสิงคโปร์จากระบบเผด็จการ เขาได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากประชาชนในการปราศรัย แต่ทว่ากลับพ่ายแพ้ในการเลือกตั้ง แคทเทอร์ลิน ลิม วิพากษ์ความกลัวการเปลี่ยนแปลงของชาวสิงคโปร์ที่ทำให้ระบบการเมืองแบบเผด็จการรัฐสภาดำรงสืบไปและการที่ประชาชนเชื่อมั่นในคำสัญญาของรัฐบาลว่าความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมืองจะเกิดขึ้นได้จากพรรครัฐบาลเพียงพรรคเดียวเท่านั้น

แนวคิดเดียวกันนี้ปรากฏในบทความการเมือง **The Great Affective Divided** ของแคทเทอร์ลิน ลิม ในปีค.ศ.1994 เธอวิพากษ์ว่ารัฐบาลพรรคกิจประชาชนการเลือกตั้งเพราะชาวสิงคโปร์ไม่พร้อมเสี่ยงกับการเปลี่ยนแปลง มิใช่เพราะความนิยมชมชอบในวิธีบริหารงานของพรรคตรงกันข้าม การชนะด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่อย่างต่อเนื่องของพรรคกิจประชา คือภาพสะท้อนการใช้อำนาจเผด็จการที่สัมฤทธิ์ผลของรัฐ

ลักษณะเผด็จการรัฐสภาประการต่อมาคือ การทำลายความน่าเชื่อถือของพรรคฝ่ายค้าน ในนวนิยายเรื่อง *Miss Seetoh in the World* แคทเทอริน ลิม ให้ตัวละครวี.เค.แพนดี (V.K. Pandey) หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน เชื้อสายทมิฬ ถูกโจมตีจากพรรครัฐบาลว่ามีภาพลักษณ์ที่ไม่ น่าเชื่อถือ ไม่สง่างามและเป็นความน่าอับอายของชาติ (C. Lim, 2011c) แคทเทอริน ลิม ใช้ตัวละครวี.เค.แพนดี เป็นคู่เปรียบกับภาพลักษณ์ของนักการเมืองฝ่ายรัฐบาล ตามที่ปรากฏในเรื่อง วี.เค.แพนดี แต่งกายไม่เรียบร้อย เสียงดัง มีกลิ่นแอลกอฮอล์ติดเสื้อผ้า ในขณะที่ทีพีเค (TPK) หัวหน้าพรรครัฐบาลถูกนำเสนอว่าเป็นสุภาพบุรุษชาวจีนผู้เคร่งขรึมสง่างาม เคร่งระเบียบวินัยและ ใช้ภาษาอังกฤษถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แคทเทอริน ลิม ใช้ความพ่ายแพ้ในการเลือกตั้งของวี.เค.แพนดี วิพากษ์การเมืองแบบจีนเป็นใหญ่ ซึ่งขัดแย้งกับการสร้างสังคมพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียม และเสียดสีการยึดติดในภาพลักษณ์ของชาวสิงคโปร์ อีกนัยหนึ่ง การนำเสนอตัวละครชาวทมิฬของ แคทเทอริน ลิม เป็นการให้ภาพผ่านอคติทางเชื้อชาติของผู้แต่งว่า นักการเมืองชาวทมิฬแต่งกายไม่ เรียบร้อย ใช้ภาษาอังกฤษผิดไวยากรณ์ เสียงดังและชอบดื่มสุรา สะท้อนทัศนคติของผู้แต่งว่าชาวจีน ยังคงเหนือกว่า

นอกจากลักษณะเผด็จการที่ไม่เปลี่ยนไปจากยุคแรกแล้ว แคทเทอริน ลิม วิพากษ์วิธี บริหารงานของรัฐบาลว่า ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์และการใช้วาทศิลป์ มากกว่าการแก้ปัญหา ของประชาชน ในเรื่องสั้น “*Sorry...Temporary Aberrations*” กล่าวถึงกงสุลท่านหนึ่งที่มี อาการผิดปกติคือ ในการกล่าวสุนทรพจน์ทุกครั้ง กงสุลจะพูดสิ่งที่ตนเองไม่ได้ตั้งใจออกไปโดยที่ เขาไม่สามารถควบคุมได้ เช่น คำพูดตลกเรื่องเพศ คำสองแง่สองง่าม ซึ่งขัดแย้งกับภาพลักษณ์ของ กงสุลที่สุภาพและเคร่งขรึม ตัวละครกงสุลใหญ่มีลักษณะผสมผสานระหว่างนายลี กวน ยู และนาย โกะะ จัก ตง คือมีลักษณะอ่อนน้อม และเคยดำรงตำแหน่งทางการทูตแบบนายโกะะ จัก ตง และ ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งชาติและต้นแบบผู้นำลัทธิขงจื้อสมัยใหม่แบบนายลี กวน ยู

กงสุลในเรื่อง ต้องการทำความเข้าใจกับกลุ่มสตรีนิยมว่า ลัทธิขงจื้อไม่ได้ทำให้สตรีมีสถานภาพด้อยในสังคม แต่ด้วยความผิดปกติดังกล่าวทำให้กงสุลก้าวขึ้นว่า สตรีอาจจะเป็นรากฐานของสังคม แต่บุรุษคือผู้ทำลายรากฐานหรือมิใช่ (C. Lim, 1989) ลักษณะการพูดเล่นที่สื่อในเรื่องเพศแสดงให้เห็นว่า แท้จริงแล้วกงสุลมิได้ต้องการแก้ไขแนวคิดดังกล่าว และยังคงเห็นว่าสตรีเป็นผู้ที่ด้อยกว่าในสังคม แคทเทอรีน ลิม ใช้ความผิดปกติกงสุลวิพากษ์ลักษณะปากไม่ตรงกับใจและความไม่จริงจังในการแก้ปัญหาของรัฐบาล ด้วยการทำให้ตัวละครมีลักษณะน่าขัน พลิกความคาดหมายของผู้อ่าน นอกจากนี้ แคทเทอรีน ลิม ยังวิพากษ์การใช้วาทศิลป์ที่สวนทางกับการกระทำของรัฐบาลไว้ในนวนิยายเรื่อง **Miss Seetoh in the World** ผ่านการเปรียบเทียบด้วยไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ดังนี้

Passive Voice: We are told to keep our city clean and green and attractive. We are prohibited from chewing gum and spitting and littering. We have been warned against offending our government. We have been promised a Utopia. We have been bought. But the Passive Voice could have been easily shouted down by the **Active Voice:** They give us clean, crime-free streets. They subsidise our flats. They give scholarships to our children. They put money in our pockets. They give us not only the five Cs but newer, better versions of the five Cs!

(C. Lim, 2011c)

แคทเทอรีน ลิม ใช้รูปแบบไวยากรณ์ภาษาอังกฤษแบบประธานเป็นผู้กระทำ (active) และแบบประธานคือผู้ถูกกระทำ (passive) เพื่อวิพากษ์การบริหารของรัฐบาล ดังคำกล่าวข้างต้นว่า ประชาชนเป็นผู้ถูกกระทำถูกสั่งให้รักษาความสะอาด ถูกห้ามมิให้เคี้ยวหมากฝรั่งหรือทิ้งขยะใน

ที่สาธารณะ ถูกเตือนมิให้ต่อต้านรัฐบาล และถูกสัญญาจากรัฐบาลว่าจะสร้างสังคมอุดมคติ (utopia) แต่รัฐบาลกลับบิดเบือนการถูกกระทำของประชาชนให้กลายเป็นว่า รัฐบาลกำลังให้สังคมที่ดีกับประชาชน โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จของชาวสิงคโปร์ที่เรียกว่า 5 Cs คือ (cash) เงินตรา (car) รถยนต์ (credit card) บัตรเครดิต (condominium) คอนโดมิเนียมและ (country Club) บัตรสมาชิกคลับ วิธีการนำเสนอดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลสิงคโปร์เป็นเผด็จการที่ใช้วาทศิลป์ บิดเบือนว่า ประชาชนยินยอมทำตามนโยบายรัฐด้วยความสมัครใจ เพื่อให้พ้นจากคำครหาว่าเป็น รัฐเผด็จการ

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลรุ่นที่สองสืบทอดจากยุคก่อร่างสร้างชาติอย่างชัดเจน คือการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์ ดังที่ในยุคแรก นายลี กวน ยู ประกาศแนวคิดเรื่องการควบคุมสื่อไว้ อย่างชัดเจนว่า เสรีภาพของสื่อมวลชนเป็นรองเป้าหมายของรัฐบาลที่มาจากทางเลือกตั้ง³³ และ รัฐบาลสิงคโปร์ยังคงยึดถือแนวคิดนี้ต่อมาถึงปัจจุบัน แม้ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ สื่อมวลชนและวงวรรณกรรมจะได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมากขึ้น มีการจัดเทศกาลนักเขียน และการจัดมอบรางวัลวรรณกรรมดีเด่นแห่งชาติ เพราะรัฐมุ่งหวังให้นักเขียนสิงคโปร์นำเสนอ อัตลักษณ์ชาติ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการทำให้สิงคโปร์มีวรรณกรรมแห่งชาติ

ในเรื่องสั้น “Write, Right, Rite” แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์ว่ากระบวนการควบคุมสื่อ ของรัฐบาล มีโอกาสก่อให้เกิดวรรณกรรมแห่งชาติได้ แคทเทอรีน ลิม ใช้ตนเองเป็นตัวละครเอกใน เรื่องสั้นเรื่องนี้ กล่าวถึงการที่เธอเป็นตัวแทนไปประกวดวรรณกรรมระดับนานาชาติ ก่อนจะส่งผลงานไปประกวด กระทั่งถูกรางวัลต่างๆ เข้ามาควบคุมงานเขียนของแคทเทอรีน ลิม ได้แก่ กระทั่ง วรรณกรรมเห็นว่ากระโถนเป็นเครื่องแสดงความไร้อารยะ หากจะคงไว้ในเรื่องให้เปลี่ยนวัสดุเป็น

³³ “Freedom of the press, freedom of the news media, must be subordinated to the overriding needs of the integrity of Singapore, and to the primacy of purpose of an elected government.” (Lee, 1971)

แบบฝังมุกหรือทองคำ กระทรวงสาธารณสุขเตือนให้เธอนำเรื่องยุ่งกัต์ออกจากวรรณกรรมเพราะ เป็นบ่อเกิดของโรคไข้เลือดออก กระทรวงภาษาและวรรณกรรมแนะนำให้แคทเทอรีน ลิม ใช้ ภาษาจีนแมนดารินตลอดทั้งเรื่องแทนการใช้ภาษาจีนฮกเกี้ยน

After much discussion, we have both agreed on a compromise. The anecdote may be retained but “mosquitoes” should be replaced by any insect whose presence, even in swarms, does not reflect poorly on the hygiene of a country. Needless to say, flies, lice, bugs, ticks, fleas, leeches and chiggers are OUT.

(C. Lim, 1989)

คำกล่าวข้างต้นคือจดหมายจากกระทรวงสาธารณสุขถึงแคทเทอรีน ลิม เพื่อแจ้งให้เธอตัด คำว่ายุ่งกัต์ออกจากเรื่องสั้น เนื้อหาว่า หลังจากการประชุมหารือ เราทั้งคู่ตกลงกันว่าจะ ประนีประนอม โดยให้โครงเรื่องสั้นของคุณสามารถคงไว้ได้ แต่คำว่ายุ่งกัต์จะต้องเปลี่ยนเป็นแมลง ชนิดใดก็ได้ที่มีลักษณะเป็นฝูง แต่ไม่สะท้อนถึงการสาธารณสุขที่ย่ำแย่ของประเทศ โดยไม่ จำเป็นต้องย่ำอีกว่า แมลงวัน เลือดไร แมลง หมัด ทาก เห็บ ก็ต้องไม่ปรากฏด้วย คำกล่าวข้างต้นมี ความย้อนแย้งในตัวเอง เพราะจำนวนแมลงทั้งหมดที่เป็นข้อห้าม ก็ทำให้ไม่เหลือตัวเลือกใดให้กับ นักเขียน ด้วยการควบคุมสื่อที่เข้มงวดของรัฐจึงทำให้เรื่องสั้นของแคทเทอรีน ลิม มีลักษณะประดัก ประเดิด ไม่เข้ากับบริบทของเรื่องและขาดอรรถรสทางวรรณศิลป์ จนคณะกรรมการมอบรางวัล ผู้ผลิตวรรณกรรมรูปแบบใหม่ให้กับประเทศสิงคโปร์ แคทเทอรีน ลิม ใช้รางวัลที่ได้รับเสียดสี กระบวนการควบคุมสื่อของสิงคโปร์ว่าทำลายความคิดสร้างสรรค์และตัวตนของผู้แต่ง ซึ่งย้อนแย้ง กับความต้องการสร้างวรรณกรรมแห่งชาติ

นอกจากการควบคุมสื่อที่เป็นวรรณกรรมแล้ว สเตลลา กง แต่งบทละครเรื่อง **The City of Splendour** เพื่อส่งประกวดกับสำนักข่าว BBC News ประจำประเทศสิงคโปร์ มีเนื้อหาวิพากษ์การควบคุมสื่อมวลชนต่างชาติ ผ่านทางตัวละครนักข่าวชาวอังกฤษชื่อ เอลิซาเบธ (Elizabeth) ที่มาทำข่าวการกระโดดร่มเพื่อเฉลิมฉลองวันชาติสิงคโปร์ แต่พบกับโศกนาฏกรรมเมื่อร่มของทหารนายหนึ่งผิดปกติและตกลงกลางพิธี่ เอลิซาเบธและครอบครัวของผู้เสียชีวิตสันนิษฐานว่าธุรกิจของเครือญาตินายกรัฐมนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต ในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการทหาร แต่เมื่อครอบครัวผู้เสียหายร้องเรียนกับนายกรัฐมนตรี บี.จี. หวัง (B.G. Wong) กลับถูกเบี่ยงประเด็นไปที่ความมั่นคงแห่งชาติ และการแทรกแซงของสื่อต่างชาติ

สเตลลา กง ให้ตัวละครนายกรัฐมนตรีสั่งให้ผู้ร้องเรียนสาบานตนว่าจะเป็นพลเมืองที่จงรักภักดีต่อชาติ และโน้มน้าวให้ผู้ร้องเรียนเข้าใจว่าการตรวจสอบการทำงานของรัฐร่วมกับสื่อต่างชาติคือการคุกคามความมั่นคงของประเทศ (Kon, 2000f) การกระทำของนายกรัฐมนตรีแสดงให้เห็นการใช้วาทศิลป์เพื่อให้ประชาชนทำตามความต้องการของรัฐ และลักษณะเผด็จการด้านสื่อมวลชน ดังที่ในตอนจบของเรื่อง นักข่าวชาวอังกฤษถูกระงับใบอนุญาตทำงานในสิงคโปร์และถูกส่งกลับประเทศ เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า ในยุคโลกาภิวัตน์ที่การสื่อสารระหว่างประเทศมีความรวดเร็วและเชื่อมถึงกันทั่วโลก รัฐบาลสิงคโปร์ยังคงประกาศใช้นโยบายที่มีลักษณะเผด็จการและการควบคุมสื่อมวลชนที่เข้มงวด จึงเป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์เผด็จการของสิงคโปร์ในสายตาประชาคมโลก ซึ่งสวนทางกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองที่โดดเด่นที่ต้องการเสรีภาพและความคิดสร้างสรรค์ของประชาชน

4.3.2. ความล้มเหลวของประชาชนในเมืองสมบูรณแบบ

นอกจากการกำหนดใช้นโยบายที่มีลักษณะเผด็จการ และการควบคุมสื่อที่เข้มงวดแล้ว รัฐบาลสิงคโปร์ภายใต้การนำของกลุ่มผู้ปกครองใหม่ ยังคงใช้แนวการบริหารไม่ต่างจากในยุค

ก่อร่างสร้างชาติ โดยเฉพาะการสนับสนุนหลักคุณธรรมนิยมที่ใช้มาตั้งแต่ยุคสร้างชาติ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเร่งพัฒนาตนเอง หลักการนี้เชื่อว่าฐานะทางสังคมและทางอาชีพของแต่ละบุคคลถูกกำหนดโดยความสามารถหรือผลงานของบุคคลนั้น มิได้มาจากอิทธิพลทางเศรษฐกิจ การเมือง เชื้อชาติ ชนชั้น (โครีน เฟื่องเกษม, 2554) แนวคิดนี้แสดงออกชัดเจนในตัวของอดีตนายกรัฐมนตรี ลี กวน ยู ผู้ย้าชด์ถึงการสร้างความสำเร็จด้วยการลงมือทำอย่างจริงจังและทุ่มเท

ลี กวน ยู: ต้องพยายามสร้างความสำเร็จ ไม่เลิกล้มความพยายาม..ประเมินหาทางออกอย่างมุ่งมั่นให้เหลือแต่ลู่ทางที่น่าจะนำมาซึ่งความสำเร็จ ตัดสินใจเลือกแนวปฏิบัติแล้วลงมือปฏิบัติอย่างสุดกำลังและทำให้ดีที่สุด

(โครีน เฟื่องเกษม, 2554)

จากคำกล่าวของลี กวน ยู แสดงให้เห็นว่า หลักคุณธรรมนิยมต้องอาศัยความทุ่มเท มุ่งมั่น โดยมีความสำเร็จเป็นเป้าหมาย ในกระบวนการประกอบสร้างเมืองที่โดดเด่น หลักคุณธรรมนิยมมีส่วนกระตุ้นให้ประชาชนเร่งพัฒนาตนและมุ่งความสำเร็จ นำมาสู่คำถามว่าค่านิยมมุ่งความสำเร็จส่งผลกระทบต่อประชาชน และหลักคุณธรรมนิยมให้ผลด้านบวกเพียงเท่านั้นหรือไม่ ผลพวงประการแรกของหลักคุณธรรมนิยมคือ ค่านิยมมุ่งความสำเร็จมีตัวชี้วัดเป็นวัตถุ ผู้คนถูกทำให้เชื่อว่า การทำงานหนักจะนำมาซึ่งความสุขและความสำเร็จ

ในเรื่องสั้น “The World of Michael Wong Shin Nam” แคทเทอริน ลิม นำเสนอรูปแบบความสำเร็จของบุรุษสิงคโปร์ ผ่านตัวละครไมเคิล หวัง ชิน นัม (Michael Wong Shin Nam) บุรุษสิงคโปร์ผู้ประสบความสำเร็จตามค่านิยมของสังคม เขามีทุกอย่างที่เป็นเครื่องหมายของความสำเร็จ ทั้งบ้าน รถ คอนโดมิเนียม (C. Lim, 1992) แต่สุดท้ายไมเคิลสูญเสียบุตรสาวไปจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ แคทเทอริน ลิม วิพากษ์ชาวสิงคโปร์ที่ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่า

บุคคลในครอบครัว และแสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์เป็นเครื่องแสดงความสำเร็จทางสังคม แต่เป็นเครื่องแสดงความล้มเหลวของครอบครัว

นักเขียนสตรีกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่า หากความทุกข์ของสตรีสิงคโปร์เกิดจากการถูกกดขี่จากอำนาจปิตาธิปไตย กับดักของบุรุษสิงคโปร์ก็คือค่านิยมมุ่งความสำเร็จ นักเขียนสตรีนำเสนอความล้มเหลวของชาวสิงคโปร์ผ่านความล้มเหลวของตัวละครบุรุษ เช่น การพลาดตำแหน่งงาน การหย่าร้างกับภรรยา การดำเนินธุรกิจที่ผิดพลาด เพื่อแสดงให้เห็นว่า ในสังคมที่มุ่งความสำเร็จ ประชาชนไม่มีภูมิคุ้มกันสำหรับความล้มเหลว สเทลลา กง นำเสนอตัวละครบุรุษที่ติดกับดักค่านิยมมุ่งความสำเร็จ ในบทละครเรื่อง **Butterflies Don't Cry** ผู้แต่งเปรียบเทียบหนุ่มสาวสิงคโปร์รุ่นใหม่ผู้มีความทะเยอทะยาน ความฝัน ความรัก และมุ่งหวังความสำเร็จในชีวิตกับผีเสื้อที่สวยงามแต่ไร้จุดยืน ตัวละครเอก โรเบิร์ต (Robert) เป็นคนหนุ่มที่มีความก้าวหน้าในอาชีพนายธนาคาร เขายอมแต่งงานกับบุตรสาวผู้มีอิทธิพลเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ต่อมาภายหลังเขาพบว่าตนเองชื่นชอบการเป็นนักแสดงละครเวที และคิดจะหนีครอบครัวไปกับนักแสดงสาว แต่เพราะความกลัวสูญเสียชื่อเสียงและความสำเร็จทำให้เขากลับเข้าสู่วงจรเดิม โรเบิร์ตคือตัวแทนของชาวสิงคโปร์ที่ทะเยอทะยาน และมุ่งความสำเร็จ โดยไม่ยอมเผชิญความเสี่ยงใดใด เขาทำตามสูตรสำเร็จของสังคมคือมีครอบครัวที่อบอุ่น การงานดี ฐานะร่ำรวยและมีชื่อเสียง ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าค่านิยมมุ่งความสำเร็จทำให้บุคคลไม่กล้าออกนอกสูตรสำเร็จของสังคม (พุลศรี, 2557)

ผลพวงจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จประการต่อมาคือ การตกเป็นทาสของระบบทุนนิยม สเทลลา กง นำเสนอตัวละครบุรุษที่ตกเป็นเหยื่อของทุนนิยมในบทละครเรื่อง **Dragon's Teeth Gate** เฟร็ดดี้ ตัน (Freddie Tan) ตัวละครเอกของเรื่องต้องการประสบความสำเร็จในธุรกิจจึงยอมขายวิญญาณให้กับปีศาจควง โฮ (Kuang Ho) โดยมีเงื่อนไขว่า เฟร็ดดี้จะต้องนำพนักงานบริษัททั้งหมดมาเป็นทาสของควง โฮ และมีการบูชาวิญญาณให้กับปีศาจอย่างสม่ำเสมอ (Kon, 2000f) ปีศาจควง โฮคือภาพแทนของระบบทุนนิยมที่กลืนกินแรงงานและจิตวิญญาณของบุคคล

คุณสมบัติของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของทุนนิยมคือ ผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จและมีจิตใจอ่อนแอ การที่เฟร็ดดี้ยอมขายวิญญาณให้กับระบบทุนนิยมคือ ภาวะที่มนุษย์ทุ่มเทแรงงาน และยอมให้ระบบทุนนิยมกลืนกินเรือนร่าง เมื่อหมดประโยชน์ก็จะถูกกำจัดจากระบบ เช่นเดียวกับที่เมื่อเฟร็ดดี้ตาบอดและร่างกายเสื่อมสภาพ ปีศาจควง โฮ ละทิ้งเขาเพื่อไปหาผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ต่อไป

ลักษณะการถูกกลืนกินเรือนร่างด้วยระบบทุนนิยมปรากฏในเรื่อง **Miss Seetoh in the World** ของแคทเทอริน ลิม เช่นกัน ตัวละครสามีภายในเรื่องทุ่มเททำงานอย่างหนักเพื่อความสำเร็จ แต่กลับเสียชีวิตตั้งแต่วัยหนุ่มด้วยโรคมะเร็ง ซึ่งโรคมะเร็งสื่อถึงระบบทุนนิยมที่กลืนกินเรือนร่างของผู้ที่ตกเป็นทาสของทุน กลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อของทุนนิยมกลุ่มต่อมาคือบุคคลที่รู้สึกหวาดกลัว ไม่มั่นคง และว่างเปล่าทางจิตวิญญาณ ลักษณะดังกล่าวเอื้อประโยชน์ต่อระบบทุนนิยมที่ลวงให้มนุษย์เข้าใจว่าการจับจ่ายซื้อสินค้าสามารถทดแทนความว่างเปล่าในจิตใจ ในนวนิยายเรื่อง **Eston** ตอนหอคอย (The Tower) สเตลลา กง นำเสนอตัวละครที่ใช้การซื้อสินค้าเพื่อทดแทนความว่างเปล่าในจิตใจ ดังนี้

"I'm going to the big shops and stores inside the tower." "What do you mean to buy?" "Doesn't matter what. I feel happy just buying things."
 "What do you really buy in the shops?" Eston asked her. With Eston's hand on hers, she answered from her heart. "I buy comfort and reassurance for my frightened soul."

(Kon, 1995)

ตัวละครกล่าวว่า ฉันกำลังจะไปที่ร้านค้าใหญ่ในตึกนั้น เอสตันจึงถามว่า คุณตั้งใจไปซื้ออะไรหรือ ตัวละครตอบว่า ฉันไม่สนใจหรอกว่ามันจะเป็นอะไร ฉันแค่มีความสุขที่ได้ซื้อสิ่งของ เอสตันจึงถามอีกว่า แล้วความจริงคุณไปซื้ออะไรกันแน่ล่ะ คำถามของเอสตันและมือที่วางบนตัว

เธอ ทำให้เธอตอบเขาจากหัวใจของเธอว่า ฉันซื้อความสบายและความมั่นใจให้กับจิตวิญญาณที่หวาดกลัวของฉัน จากคำกล่าวของตัวละคร สเตลลา กง แสดงให้เห็นว่าการที่สิงคโปร์มุ่งพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนติดกับดักของทุนนิยมคือ การบริโภคเพื่อชดเชยความรู้สึกว่างเปล่าในชีวิต ดังที่ปรากฏผ่านการซื้อสินค้าโดยไม่มีจุดหมายของตัวละคร สิ่งที่ตัวละครปรารถนามิใช่ตัวสินค้า แต่เป็นการซื้อความสะดวกสบายและความมั่นคงทางจิตวิญญาณ เนื่องจากกับดักทุนนิยมลวงให้มนุษย์เข้าใจว่าการบริโภคจะช่วยเติมเต็มจิตวิญญาณ แต่แท้จริงแล้วระบบทุนนิยมกำลังลวงให้มนุษย์บริโภคอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การนำเสนอของสเตลลา กง จึงเป็นการเตือนว่าสังคมสิงคโปร์กำลังพัฒนาไปสู่ระบบทุนนิยมเต็มรูปแบบ และทำให้รัฐตระหนักว่าความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ มิได้ตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของประชาชน

นอกจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จจะทำให้ชาวสิงคโปร์แข่งขันกันสร้างความมั่งคั่งแล้ว ยังรวมไปถึงความสำเร็จในระบบการศึกษาด้วย สืบเนื่องจากแนวคิดอภิชนนิยมที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มปัญญาชนเป็นพิเศษทำให้ชาวสิงคโปร์ต่างแข่งขันกันเพื่อให้อยู่ในกลุ่มอภิชน แคทเทอริน ลิม และซูฉิน คริสทีน ลิม วิพากษ์ระบบการศึกษาที่แข่งขันสูงและวัดผลสัมฤทธิ์ด้วยคะแนนเป็นหลัก ในนวนิยายเรื่อง *The River's Song* ซูฉิน คริสทีน ลิม กล่าวถึงสภาพสังคมสิงคโปร์ในปัจจุบันที่กดดันให้เยาวชนแข่งขันสูง การศึกษาคือ สิ่งที่ทำให้บุคคลสามารถไต่บันไดสังคมได้สูงและเร็วยิ่งขึ้น (S. C. Lim, 2013) ผู้ที่มีผลการศึกษาดีจะได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากรัฐบาล สืบเนื่องจากหลักคุณธรรมนิยมที่กระตุ้นให้บุคคลพัฒนาตนทางด้านการศึกษาและอาชีพ แต่ข้อเสียของหลักคุณธรรมนิยมคือ การวัดความสามารถของบุคคลด้วยผลการเรียนเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้ ผู้ปกครองสิงคโปร์จึงไม่นิยมส่งเสริมบุตรหลานด้านกีฬาและศิลปะ

นอกจากนี้ ความต้องการผลการเรียนที่สมบูรณ์แบบ ยังทำให้ผู้เรียนไม่กล้าคิดนอกกรอบ ในนวนิยายเรื่อง *Miss Seetoh in the World* แคทเทอริน ลิม วิพากษ์ระบบการศึกษาที่ยึดผลการเรียนเป็นสำคัญว่าทำให้เยาวชนขาดความคิดสร้างสรรค์ การสอบ G.C.E. O Level คือการ

สอบวัดผลวิชาภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ที่เด็กนักเรียนมัธยมสิงคโปร์ทุกคนต้องได้รับการทดสอบ โรงเรียนในสิงคโปร์มีนโยบายให้ครูอบรมเด็กนักเรียนเป็นพิเศษเพื่อการทำข้อสอบโดยเฉพาะ ถ้าหากนักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์การสอบนี้จะส่งผลต่อการศึกษาต่อและอาชีพในอนาคต เด็กนักเรียนส่วนใหญ่จึงเลือกฝึกเขียนเรียงความในหัวข้อที่ได้รับการเห็นชอบจากผู้ใหญ่และหลีกเลี่ยงประเด็นทางการเมือง (C. Lim, 2011c) แคทเทอรีน ลิม วิพากษ์ระบบการศึกษาที่ได้รับการจัดอันดับว่าดีที่สุดในภูมิภาคของสิงคโปร์ว่าไม่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดนอกกรอบ และการที่เด็กนักเรียนแข่งขันกันทางการศึกษา เพื่อให้ตนเองได้อยู่ในกลุ่มอภิชนอาจก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมระหว่างกลุ่มอภิชนและชนชั้นแรงงานมากยิ่งขึ้นในอนาคต

นักเขียนสตรีใช้ความล้มเหลวของประชาชนวิพากษ์ความต้องการสร้างสิงคโปร์ให้เป็นเมืองที่สมบูรณ์แบบ ผ่านทางตัวละครที่มีความผิดปกติทางจิต สเตลลา กง ใช้นวนิยายแนววิทยาศาสตร์เรื่อง *Eston* ที่มีเนื้อหาก้าวถึงบุรุษต่างดาวที่เดินทางมาเพื่อแก้ปัญหาทางจิตให้กับชาวสิงคโปร์ อรุณามารี มานูเอลรายน (Arunamarie Manuelrayan) ผู้รวบรวมและวิเคราะห์ผลงานของ สเตลลา กง กล่าวว่านวนิยายเรื่อง *Eston* เป็นเรื่องราวแนวโรแมนติคแฟนตาซีที่ตัวละครเอกมีพลังเหนือธรรมชาติ สเตลลา กง มิได้นำเสนอสภาพสังคมสิงคโปร์ แต่มุ่งกระตุ้นความสนใจของเยาวชนที่ชื่นชอบเรื่องราวตื่นเต้นเหนือจริงเท่านั้น³⁴ (Manuelrayan, 2001) แต่สเตลลา กง ตอบกลับอรุณามารี มานูเอลรายน ว่านวนิยายเรื่องนี้ของเธอนำเสนอความเป็นสิงคโปร์อย่างมาก แม้จะถูกดัดแปลงให้ดูเหมือนเป็นเรื่องไกลตัวของชาวสิงคโปร์ก็ตาม

---

³⁴ "Remarks by Stella: Thank you Arunamarie, for your interest and your encouragement. Thank you for your painstaking efforts to trace all my work and their roots. I would like to add that in my intention, "Eston" is very Singaporean, albeit in disguised and distanced form! And it attempts to explain our society -- perhaps more than any other of my works." (Manuelrayan, 2001)

นวนิยายเรื่อง **Eston** จึงมีความน่าสนใจเพราะเป็นการใช้นวนิยายแนววิทยาศาสตร์ นำเสนอสภาพจิตใจของชาวสิงคโปร์ สเตลลา กง ใช้เรื่องเหนือจริงกระตุ้นความสนใจและทำให้ผู้อ่านคิดเปรียบเทียบเหตุการณ์ในเรื่องกับสภาพสังคมของตน ดังที่สเตลลา กง นำเสนอตัวละคร บรูซสิงคโปร์ที่เป็นโรคไร้ความรู้สึกไว้ในตอนที่ชื่อว่า อุโมงค์ (The Tunnel) ภาวะไร้ความรู้สึกของตัวละครสืบเนื่องมาจากความทรงจำในวัยเยาว์ที่เห็นความเจ็บปวดของแม่ เขาจึงไม่ต้องการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นอีกต่อไป นอกจากนี้ การไม่รับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นยังทำให้เขาสามารถแข่งขันและเอาชนะผู้อื่นโดยไม่รู้สึกผิด (Kon, 1995) ลักษณะดังกล่าวเป็นผลพวงจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จที่กระตุ้นให้ประชาชนสิงคโปร์แข่งขันระหว่างกันจนกลายเป็นผู้ที่ไม่สนใจความรู้สึกของเพื่อนมนุษย์ นอกจากนี้ ในบทละครเรื่อง **City of Splendour** สเตลลา กง เสียดสีการประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองแห่งความเป็นเลิศ ด้วยการนำเสนอตัวละครที่มีปัญหาทางจิตคือ ความกลัวและความวิตกกังวลว่าจะเป็นผู้ที่ล้มเหลว ดังที่ปรากฏในฉากการเต้นรำเปลือยและความคลุ้มคลั่งของชาวสิงคโปร์ที่ถนนออร์ชาร์ด (Orchard)

การเต้นรำเปลือยแสดงให้เห็นความต้องการปลดปล่อยจากสถานภาพทางสังคมและกฎระเบียบที่เคร่งครัด เนื่องจากค่านิยมมุ่งความสำเร็จทำให้ชาวสิงคโปร์ถูกพันธนาการด้วยความกลัว ความวิตกกังวลว่าจะจะเป็นประชาชนที่ไม่สมบูรณ์แบบ และพวกเขาไม่ได้เตรียมพร้อมสำหรับความล้มเหลว (Kon, 2000f) เมื่อไม่สามารถทำได้ตามค่านิยมของสังคมจึงประสบปัญหาทางจิตแต่สุดท้ายแล้ว วิธีแก้ปัญหาที่สเตลลา กง นำเสนอคือ การนั่งสมาธิและการทำใจให้สงบซึ่งมีที่มาจากประสบการณ์ตรงของสเตลลา กง ในการฝึกสมาธิ และเห็นว่าเป็นวิธีการที่สามารถกำจัดความกลัวและความกังวลของมนุษย์ได้ (Kon, 2000f) การจบลงเช่นนี้สะท้อนว่า แม้ผู้แต่งจะนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจากแนวคิดที่รัฐบาลปลูกฝังให้ประชาชน แต่ก็ได้คาดหวังว่าสังคมจะเกิดการเปลี่ยนแปลงจึงแนะนำให้ประชาชนจัดการจิตใจของตนเป็นสำคัญ อีกนัยหนึ่ง สะท้อนให้เห็นว่า สเตลลา กง นำเสนอปัญหาจากมุมมองของชนชั้นกลางที่ประสบปัญหาทางด้านจิตใจ แต่มิได้

เดือตร้อนเรื่องการทำเลียงชีพ การทำสมาธิและการฝึกจิตอาจไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมสำหรับ
 คนชั้นแรงงาน

นอกจากปัญหาทางจิตแล้ว พฤติกรรมประการหนึ่งของชาวสิงคโปร์ที่แคทเทอริน ลิม
 นำเสนอมาตั้งแต่ในยุคแรกคือการกลัวความล้มเหลวและความต้องการได้มากกว่าผู้อื่นที่เรียกว่า
 ลักษณะเคียซู ในเรื่องสั้นรูปแบบบทความวิชาการแนวเสียดสีเรื่อง “Kiasuism: A Socio-
 Historical-Cultural Perspective” แคทเทอริน ลิม นิยามลักษณะเคียซูว่าหมายถึง ทัศนคติ
 ของบุคคลที่มีลักษณะสุดโต่งสองประการคือ เสียใจมากที่สุด หากรู้สึกว่าคุณเองได้รับประโยชน์ไม่
 คุ่มค่าเงิน เวลาและความพยายามที่เสียไป ในทางตรงกันข้ามจะดีใจอย่างที่สุด เมื่อได้เปล่าหรือ
 ได้รับมากกว่าที่ตนเองลงทุน ลักษณะเคียซูของชาวสิงคโปร์แสดงออกในหลายรูปแบบ เช่น
 ในด้านการศึกษาผู้ปกครองที่มีลักษณะเคียซูจะซื้อหนังสือที่แพงกว่าและให้ความรู้กว้างกว่าใน
 หนังสือเรียนให้กับบุตรของตน และสั่งห้ามมิให้เพื่อนร่วมชั้นยืมหนังสือนั้น พ่อแม่ที่มีลักษณะเคียซู
 จะเกิดความภาคภูมิใจเมื่อบุตรของตนได้คะแนนสอบมากกว่าเพื่อนในห้อง ในด้านการท่องเที่ยว
 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวสิงคโปร์ที่มีลักษณะเคียซูจะตรวจสอบตารางการท่องเที่ยวอยู่ตลอดเวลา
 เพื่อให้แน่ใจว่าตนเองท่องเที่ยวคุ้มค่างับจำนวนเงินที่จ่ายไป (C. Lim, 1989)

ลักษณะเคียซูยังปรากฏในวิธีการรับประทานอาหารแบบบุฟเฟต์ที่ชาวสิงคโปร์เรียกว่า
 การกินทุกอย่างที่คุณสามารถกินได้ (eat-all-you-can Buffet) ซึ่งแคทเทอริน ลิม นำเสนอว่าเป็น
 ผลพวงจากสัญชาตญาณที่สืบทอดจากบรรพบุรุษชาวจีน เนื่องจากความยากลำบากและความขาด
 แคลนในอดีตทำให้พวกเขาต้องการสะสมให้ได้มากที่สุด (C. Lim, 1989) แคทเทอริน ลิม ใช้
 ลักษณะเคียซูเพื่อวิพากษ์สังคมสิงคโปร์ที่มีแนวคิดเรื่องการแข่งขัน และการมุ่งความสำเร็จทำให้
 ผู้คนแสวงหาความสำเร็จแบบสุดโต่งและไม่มีภูมิคุ้มกันสำหรับความล้มเหลว กล่าวโดยสรุป
 นักเขียนสตรีนำเสนอความล้มเหลวและผิดปกติของชาวสิงคโปร์เพื่อวิพากษ์กระบวนการสร้างเมือง

ที่โดดเด่นว่ามีได้สร้างความสุขให้กับประชาชน นอกจากนี้การเร่งพัฒนาสังคมอย่างไม่หยุดยั้งยังทำให้ประชาชนที่ไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังของสังคมถูกลบลิ้มไป

4.3.3. สังคมรุดหน้ากับประชาชนที่ถูกลิ้ม

ดังที่กล่าวมาข้างต้น กระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองที่โดดเด่นมีส่วนผลักดันให้เกิดการแข่งขันระหว่างประชาชน ด้วยความใฝ่ฝันจะเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ความฝันของชาวสิงคโปร์หรือ Singaporean Dreams ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ดังที่ปรากฏในวิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรีโก๊ะ จ๊ก ตง ดังนี้

For individuals to succeed, they must help themselves, making full use of the conducive environment which the government has created. The world will leave behind those who become complacent. If we as individuals do not face reality squarely and make the effort to do better ourselves, we risk becoming like the proverbial frog in water being boiled, slowly “cooked” by an increasingly competitive environment.

(Goh, 2008)

นายโก๊ะ จ๊ก ตง กล่าวว่า การที่คนจะประสบความสำเร็จ พวกเขาต้องช่วยเหลือตนเองด้วยการใช้สภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดความสำเร็จที่รัฐบาลสร้างไว้ให้อย่างเต็มที่ โลกจะทอดทิ้งผู้ที่ไม่กระตือรือร้น ถ้าพวกเรา ในฐานะปัจเจกไม่เผชิญความจริงอย่างจริงจัง และใช้ความพยายามเพื่อทำสิ่งที่ดีกว่าให้กับตัวเราเอง เราก็เสี่ยงที่จะกลายเป็นตามสำนวน กบในน้ำเดือดที่ถูกต้มไปอย่างช้าๆตามสภาพแวดล้อมที่การแข่งขันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากคำกล่าวของนายกรัฐมนตรีโก๊ะ จ๊ก ตง

แสดงให้เห็นว่ากระบวนการสร้างเมืองที่โดดเด่น มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาตนของประชาชน รัฐสนับสนุนว่า การแข่งขันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคล ผู้ที่ไม่พัฒนาตนจะถูกทอดทิ้งไว้เบื้องหลังและกลายเป็นกบฏกุ่มน้ำเต๋อในโลกรที่มีการแข่งขันสูง อีกนัยหนึ่งแสดงให้เห็นว่า รัฐให้ความสำคัญกับประชากรกลุ่มที่เป็นแรงงานและพัฒนาตนเองตลอดเวลา จึงนำมาสู่คำถามที่ว่าในกระบวนการสร้างเมืองที่โดดเด่น ประชากรที่มีไขกลุ่มเป้าหมายของรัฐอย่างกลุ่มผู้สูงวัย และกลุ่มรักร่วมเพศมีสถานภาพเช่นไร

(1) สถานภาพของกลุ่มรักร่วมเพศในรวมเรื่องสั้นชุด **The Lies That Build A Marriage** ของชูฉิน คริสทีน ลิม นวนิยายเรื่อง **Eston** ของสเตลลา กง และ **Following the Wrong God Home** ของแคทเทอร์ลิน ลิม

เนื่องจากในปีค.ศ.1984 เป็นต้นมา รัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับอัตราการเกิดและสนับสนุนให้ประชาชนสมรสมากขึ้น ทำให้กลุ่มรักร่วมเพศที่มีได้เป็นกลุ่มผู้ผลิตประชากรถูกเพิกเฉยจากรัฐ ในด้านวรรณกรรม นักเขียนสตรีกล่าวถึงกลุ่มรักร่วมเพศไว้เพียงเล็กน้อย ในยุคแรกมีเพียงแคทเทอร์ลิน ลิม คนเดียวที่กล่าวถึงกลุ่มรักร่วมเพศไว้ในเรื่องสั้น **“Father and Son”** เพื่อวิพากษ์ค่านิยมบุตรชายในกลุ่มชาวจีน โดยนำเสนอจากมุมมองของบุตรชายที่ต้องการประกวดมิสสิงคโปร์ ในยุคนี้นี้ ชูฉิน คริสทีน ลิม คือนักเขียนสตรีที่นำเสนอตัวละครกลุ่มรักร่วมเพศมากที่สุด ในผลงานรวมเรื่องสั้นชุด **The Lies That Build A Marriage** ชูฉิน คริสทีน ลิม แต่งเรื่องสั้นสองเรื่องให้กับสมาคมเกย์และเลสเบี้ยนของสิงคโปร์คือ เรื่อง **“The Morning After”** และ **“My Two Mothers”** เรื่องสั้นทั้งสองเรื่องนี้ในภายหลังคณะบาทหลวงของโบสถ์ Kampong Kapor Methodist Church นำไปใช้เป็นบทสอนเกี่ยวกับความเป็นแม่ในหัวข้อ **Meditation on Motherhood** ทำให้ชูฉิน คริสทีน ลิม ได้รับเชิญจากกลุ่มรักร่วมเพศให้เข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร และทำให้วรรณกรรมของเธอมีบทบาทในการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อคนกลุ่มนี้อย่างชัดเจน (S. C. Lim, 2007)

ในฐานะคริสต์ศาสนิกชน ซูเจิน คริสทีน ลิม ให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมของมนุษย์ทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มรักร่วมเพศ เธอแต่งเรื่องสั้น “The Morning After” เพื่อสนับสนุนให้โบสถ์คริสต์ในสิงคโปร์ต้อนรับกลุ่มรักร่วมเพศ และให้ครอบครัวเปิดใจยอมรับความหลากหลายทางเพศของบุตรหลาน เนื่องจากโบสถ์หลายแห่งในสิงคโปร์ยังคงไม่ต้อนรับกลุ่มรักร่วมเพศ รวมไปถึงการสูญเสียตำแหน่งงานและโอกาสทางการศึกษาของกลุ่มนี้ด้วย ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอปัญหาดังกล่าวผ่านมุมมองของแม่ที่รับรู้ว่ามีบุตรชายเป็นเกย์ ผู้แต่งให้ตัวละครแม่วิพากษ์สังคมสิงคโปร์ว่าเป็นสังคม พหุวัฒนธรรม พหุศาสนา พหุภาษาและชาติพันธุ์ แต่กลับไม่ยอมรับความพหุเพศวิถี กลุ่มรักร่วมเพศต้องเผชิญกับอคติขององค์กรทางสังคมว่าเป็นผู้ที่ไม่สมควรได้รับโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ (S. C. Lim, 2007)

ซูเจิน คริสทีน ลิม วิพากษ์อคติทางเพศวิถีที่มีต้นตอมาจากการแบ่งเพศวิถีของมนุษย์ในลักษณะคู่ตรงข้ามชาย-หญิง จึงทำให้ความหมายของครอบครัวถูกจำกัดให้หมายถึงพ่อ แม่และลูกเท่านั้น ในเรื่องสั้น “My Two Mothers” ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอครอบครัวหญิงรักหญิงที่รับอุปการะบุตรบุญธรรม เพื่อได้กลับนิยามครอบครัวของรัฐ กลุ่มหญิงรักหญิงนิยามว่าครอบครัวสร้างขึ้นจากรักและความเข้าใจของสมาชิกในครอบครัวโดยไม่ขึ้นกับเพศวิถี ต่างจากการนิยามครอบครัวตามกฎหมายของสิงคโปร์ที่หมายถึง บิดา มารดาและบุตรเท่านั้น (S. C. Lim, 2007) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าเพศวิถีเป็นเพียงมายาคติที่ถูกกำหนดขึ้นโดยสังคม แต่แก่นของความเป็นมนุษย์ คุณค่า ความสามารถนั้นขึ้นอยู่กับตัวบุคคล ซูเจิน คริสทีน ลิม กล่าวว่าเธอยินอ่านเรื่องสั้นเรื่องนี้ในตำแหน่งเดียวกับที่นายลี กวน ยู เคยยื่น อาจกล่าวได้ว่าการกระทำของเธอคือการตอบโต้กับอำนาจรัฐ โดยทำให้รัฐประจักษ์ในสิ่งที่รัฐพยายามทำเป็นไม่เห็น และทำให้วรรณกรรมของสตรีส่งผลกระทบต่อสังคมวงกว้างด้วย

นอกจากซูเจิน คริสทีน ลิม ในนวนิยายเรื่อง **Eston** สเตลลา กง นำเสนอวิถีชีวิตของเกย์หนุ่ม เพื่อวิพากษ์ชาวสิงคโปร์ที่เพิกเฉยต่อความทุกข์ของผู้อื่น โดยมุ่งประเด็นไปที่อคติต่อผู้ติดเชื้อ

เอตส์ ตัวละครเอกในตอนนี้เป็นดีเร็ค (Derek) เกย์หนุ่มที่ถูกครอบครัวปฏิเสธและคิดว่าชีวิตของตนไร้ความหมาย เอสตันจึงทำให้ดีเร็คกลับมาเห็นคุณค่าของชีวิตและรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น แม้สเตลลา กง จะมีจุดประสงค์ให้กลุ่มรักร่วมเพศยอมรับในคุณค่าของตน แต่ตัวละครเกย์ของเธอก็ยังคงถูกนำเสนอจากมายาคติชุดเดิมว่าเป็นผู้ที่มีความต้องการทางเพศสูง ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย นิยมจัดงานเลี้ยงเพื่อหาเพื่อนและเป็นผู้แพร่เชื้อเอตส์ (Kon, 1995) ลักษณะดังกล่าวสะท้อนว่าสเตลลา กง ยังคงผลิตซ้ำมายาคติของสังคม และนำเสนอว่ากลุ่มรักร่วมเพศจะมีคุณค่าเมื่อทำงานเพื่อสังคมเท่านั้น

สำหรับแคทเทอรีน ลิม ในยุคที่สอง เธอก้าวถึงกลุ่มรักร่วมเพศไว้ส่วนหนึ่งในนวนิยายเรื่อง *Following the Wrong God Home* โดยกำหนดให้ตัวละครหลานชายของรองนายกรัฐมนตรีเป็นเกย์ การนำเสนอตัวละครเกย์ของแคทเทอรีน ลิม ยังคงเป็นไปเพื่อการโต้กลับกฎระเบียบ และการควบคุมของรัฐ เนื่องจากรสนิยมทางเพศเป็นสิ่งที่รัฐไม่สามารถควบคุมได้ วิธีการที่รัฐใช้กับกลุ่มรักร่วมเพศจึงเป็นเพียงการทำเป็นไม่รู้ไม่รู้การมีอยู่ของประชากรกลุ่มนี้เท่านั้น

She had not known many gays but had always been fascinated by their lives on the fringe. Vincent had told her that the government did not approve of them but was not quite sure how to deal with them, Singapore's top architect being gay, as was a leading sociologist at the university. As long as they were discreet and made no public issue of it, said Vincent, the government was prepared to turn blind eye. One of these days MTC was going to ask for a confidential report on the gay population in Singapore.

(C. Lim, 2011b)

ยีน หลัง ตัวละครเอกของเรื่องกล่าวว่า เธอรู้จักเกย์มากมาย แต่ก็รู้สึกประทับใจกับวิถีชีวิตชายขอบของพวกเขาเสมอ วินซ์นัท สามีของเธอกล่าวว่า รัฐบาลไม่ยอมรับคนกลุ่มนี้ แต่ก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าจะรับมืออย่างไร เพราะสถาปนิกมือหนึ่งของสิงคโปร์ก็เป็นเกย์ เช่นเดียวกับนักสังคมวิทยาแนวหน้าในมหาวิทยาลัย トラบิตที่พวกเขาจะมัดระวางตัว และไม่ก่อประเด็นทางสังคม รัฐบาลก็พร้อมจะให้เป็นมองไม่เห็น ทุกวันนี้รองนายกรัฐมนตรี ก็จะถามให้แน่ใจถึงรายงานจำนวนประชากรเกย์ในสิงคโปร์ คำกล่าวนี้สะท้อนว่า ประชากรเกย์ในสิงคโปร์ยังคงเป็นกลุ่มชายขอบของสังคม แม้รัฐบาลจะมีได้แสดงการต่อต้านอย่างเปิดเผย แต่กลุ่มรักร่วมเพศก็ถูกบังคับโดยอ้อมให้อยู่อย่างสงบและไม่เรียกร้องจากสังคม โดยเฉพาะการใช้วิถีการทำเป็นไม่เห็นกับกลุ่มรักร่วมเพศ ยิ่งขยับเน้นสถานะบุคคลชายขอบให้เด่นชัดขึ้น

นายลี กวน ยู แสดงทัศนคติต่อกลุ่มรักร่วมเพศในสิงคโปร์ไว้ว่า *“They are born that way and that’s that. So if two men or two women are that way, just leave them alone.”* (Lee, 2011) หมายถึง พวกเขาเกิดมาเป็นเช่นนั้น ดังนั้นถ้าจะมีผู้ชายสองคน หรือผู้หญิงสองคนเป็นแบบนี้ ก็แค่ปล่อยพวกเขาไว้แบบนี้ ตามทัศนคติของลี กวน ยู รสนิยมทางเพศเป็นเรื่องที่ควบคุมไม่ได้ หากบุคคลเกิดมาเป็นเช่นนั้นก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แค่ปล่อยพวกเขาไว้แบบนี้ก็พอ คำกล่าวนี้ดูเหมือนเป็นการยอมรับความหลากหลายทางเพศ แต่อีกนัยหนึ่งการปล่อยไว้ลำพัง *“leave them alone”* ยังคงมีนัยของการทำให้โดดเดี่ยวและไม่ยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่นเดียวกับที่แคทเทอรีน ลิม ยังคงนำเสนอหลานชายเกย์ของรองนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้ว่าเป็นผู้ที่สำส่อนทางเพศ กบฏต่อกฎเกณฑ์ และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งเป็นการสมานานอคติเดียวกับสังคม ต่างกับการนำเสนอของซูเจิน คริสทีน ลิม ที่เปิดเผยมายาคติเกี่ยวกับเพศวิถีและนำเสนอกลุ่มรักร่วมเพศอย่างเท่าเทียมกับบุรุษและสตรีในทุกด้าน

(2) สถานภาพของผู้สูงวัยในนวนิยายเรื่อง *Following the Wrong God Home* เรื่องสั้น “Family” ของแคทเทอริน ลิม และ “Retired Rebel” ของซูเจิน คริสทีน ลิม

ในกระบวนการเร่งพัฒนารัฐเลิศ นอกจากกลุ่มรักร่วมเพศแล้ว ประชากรที่มีได้เป็นกำลังการผลิตอย่างผู้สูงวัยก็ถูกเพิกเฉยจากสังคมเช่นกัน นักเขียนสตรีนำเสนอความทุกข์ของผู้สูงวัยที่เกิดจากความไม่เคารพของบุตรหลาน และมายาคติเกี่ยวกับผู้สูงวัยว่าเป็นผู้ที่เลอะลื้อไร้ความสามารถ ในนวนิยายเรื่อง *Following the Wrong God Home* แคทเทอริน ลิม วิพากษ์รัฐที่ให้ความสำคัญกับทุนมากกว่าผู้สูงวัย ดังที่ปรากฏในเหตุการณ์ไล่ที่หญิงชราเพื่อนำมาสร้างเป็นย่านธุรกิจ

But would even he use the knuckleduster on a helpless old woman, especially when his DPM, who was also the Minister of Education, had just introduced the teaching of core Confucian values, primarily filial piety and respect for the old, in the schools?

(C. Lim, 2011b)

ยिन หลิง ตัวละครเอก กล่าวว่า รัฐบาลจะใช้สนับมือกับหญิงชราผู้ไร้ความหวังอย่างนั้นหรือ โดยเฉพาะเมื่อรัฐมนตรีซึ่งครั้งหนึ่งก็เคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาฯ และได้แนะนำการเรียนการสอนแก่นักเรียนค่าลิขสิทธิ์ขงจื๊อ เรื่องความกตัญญูและความเคารพผู้สูงวัยในโรงเรียนเป็นผู้ดูแลเรื่องนี้ จากคำกล่าวข้างต้น แคทเทอริน ลิม เปรียบเปรยการบังคับใช้กฎหมายกับการใช้สนับมือ ความเปรียบนี้เคยปรากฏในบทสัมภาษณ์ของนายลี กวน ยู ว่าถ้าคุณคุกคามผม ผมจะสวมสนับมือและจับคุณเข้าคุก ใครก็ตามที่ยั่วยุให้ผมต้องสวมสนับมือ ก็ลองดูกันว่า ผมสามารถทำ

ให้คุณเจ็บกว่าผมได้หรือไม่³⁵ (Kwang et al., 1997) คำกล่าวของลี กวน ยู แสดงความเด็ดขาดในการใช้อำนาจรัฐจัดการกับผู้ที่ก่อความสงบ แคทเทอรีน ลิม จึงนำความเปรียบเรื่องการใช้นับมือมาใช้ในการไล่ที่หญิงชราเพื่อวิพากษ์ว่า รัฐมิได้ให้ความเคารพกับผู้สูงวัย ซึ่งสวนทางกับการปลูกฝังเรื่องความกตัญญูและการเคารพผู้ใหญ่ตามลัทธิขงจื้อ

การพัฒนาสิงคโปร์เป็นสังคมทุนนิยมเต็มรูปแบบ ทำให้ความสำคัญของผู้สูงวัยยิ่งลดลง เพราะมิได้เป็นแรงงานผลิต และยังมีส่วนทำให้สังคมเสียประโยชน์ ดังที่ปรากฏในเรื่อง โครงการจัดสรรที่ดินของรัฐกล่าวว่า การมีชีวิตอยู่ของหญิงชราในแต่ละวันคือการสูญเสียรายได้นับพันดอลลาร์ของรัฐ³⁶ การที่แคทเทอรีน ลิม นำเสนอตัวละครผู้สูงวัยควบคู่ไปกับผลประโยชน์ของรัฐ แสดงให้เห็นว่า สังคมที่เร่งพัฒนาทางเศรษฐกิจให้ความสำคัญกับมนุษย์ต่ำกว่าทุน โดยเฉพาะผู้สูงวัยที่ไม่มีผลประโยชน์ด้านการผลิต และยังทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้ในการดูแล

ปัญหาของผู้สูงวัยประการต่อมาคือการเผชิญกับมายาคติว่าผู้สูงวัยคือผู้ที่เลอะเลือนไร้ความสามารถและถูกหลอกหลวงได้ง่าย ในเรื่องสั้น “Family” แคทเทอรีน ลิม ให้ภาพมุมกลับของครอบครัวในอุดมคติคือ บุตรหลานให้ความสำคัญกับทรัพย์สินมากกว่าผู้สูงวัย เมื่อหญิงชรายกมรดกให้กับวัด บุตรหลานจึงโทษว่าเป็นเพราะความเลอะเลือนของนาง แต่เพิกเฉยต่อความจริงที่ว่าตนเองทอดทิ้งผู้สูงวัยให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว

---

³⁵ “Supposing Catherine Lim was writing about me and not the prime minister...She would not dare, right? Because my posture, my response has been such that nobody doubts that if you take on me, I will put on knuckle-dusters and catch you in a cul de sac...Anybody who decides to take me on needs to put on knuckle dusters. If you think you can hurt me more than I can hurt you, try. There is no other way you can govern a Chinese society.” (Kwang, Fernandez, & Tan, 1997)

³⁶ “Every day that Ah Heng Cheh is alive means the loss of thousands of dollars.” (C. Lim, 2011b)

She was a lonely, simple, trusting old woman with odd habits, would begin the deposition, and in her loneliness she acted strangely, much to the distress of her family, for her actions were against her own safety and against the interests of her family.

(C. Lim, 1992)

ตัวละครบุตรีชายให้การกับตำรวจว่า แม่เป็นแค่หญิงชราที่โดดเดี่ยว ซื่อ และเชื่อคนง่าย และเพราะความเหงาทำให้เธอทำอะไรแปลกประหลาดลงไป ซึ่งเป็นความเศร้าใจอย่างที่สุดของครอบครัว เพราะการกระทำของแม่เป็นภัยต่อความปลอดภัยของเธอและต่อผลประโยชน์ของครอบครัว แคทเทอรีน ลิม แสดงให้เห็นภาพครอบครัวที่ไม่มีผู้สูงวัยรวมอยู่ด้วยและความไม่ตระหนักของบุตรหลานต่อการละเลยบรรพบุรุษ เมื่อนางยกมรดกให้กับวัด บุตรหลานมิได้คำนึงว่าเป็นความผิดของตนที่ละเลยผู้สูงวัย แต่กลับโทษว่าเป็นเพราะความเสื่อมทางด้านร่างกายและจิตใจที่ทำให้นางโดนหลอกจากมิจฉาชีพ

มายาคติว่าผู้สูงวัยคือผู้ที่เสื่อมสมรรถภาพและกระทำการที่ทำให้ตนเองและครอบครัวเสียผลประโยชน์ ปรากฏในเรื่องสั้น “Retired Rebel” ของซูเจิน คริสทีน ลิม เนื้อหากล่าวถึงบุรุษวัยเกษียณผู้โดดเดี่ยว เขาสนิทสนมกับสาวใช้ชาวฟิลิปปินส์ทำให้บุตรสาวกังวลว่าเขาจะถูกหลอกเอาทรัพย์สิน (S. C. Lim, 2007) ซูเจิน คริสทีน ลิม แสดงมายาคติที่คนหนุ่มสาวมีต่อผู้สูงวัยว่าเป็นผู้ที่มีความเสื่อมถอยทางด้านร่างกายและระบบความคิด โดยเฉพาะการเกษียณอายุที่มีส่วนเน้นย้ำว่าผู้สูงวัยคือผู้เสื่อมสมรรถภาพ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว กลุ่มผู้สูงวัยยังคงมีความต้องการทำกิจกรรมต่างๆเช่นเดียวกับบุคคลวัยอื่น มายาคติดังกล่าวมีส่วนทำให้ผู้สูงวัยถูกกีดกันออกไปจากสังคมที่คนหนุ่มสาวเป็นผู้ขับเคลื่อน กล่าวโดยสรุป นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์สังคมสิงคโปร์ที่มุ่งพัฒนาทางเศรษฐกิจและทอดทิ้งประชากรกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายไว้มองหลัง สังคมที่เจริญรุดหน้า

ของสิงคโปร์ ยังคงยึดมั่นในมายาคติเกี่ยวกับกลุ่มรักร่วมเพศและผู้สูงวัย ซึ่งสวนทางกับวิสัยทัศน์หลักที่ต้องการสร้างสิงคโปร์ให้เป็นบ้านที่น่าอยู่สำหรับประชากรทุกเพศทุกวัย

4.4. บทสรุปรัฐเลิศแต่ไร้สุข

วรรณกรรมของนักเขียนสตรีทั้งสามแสดงให้เห็นอัตลักษณ์สิงคโปร์ที่หลากหลายและเลื่อนไหลตามบริบททางสังคม ในบทที่สอง กล่าวถึงการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ด้วยการหวนกลับไปหารากเหง้าจีนในรูปแบบแตกต่างกันของนักเขียน แคทเทอรีน ลิม ให้ความสำคัญกับกลุ่มชาวจีนฮกเกี้ยน สเตลลา กง ให้ความสำคัญกับชาวเปอรานากันที่เป็นชนชั้นสูง และชูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอว่าบรรพบุรุษของชาวจีนอพยพสิงคโปร์มาจากหลากหลายเผ่าพันธุ์ แสดงให้เห็นว่านักเขียนสตรีมองภาพสิงคโปร์ในอดีตแตกต่างกันผ่านภาพประวัติศาสตร์ฉบับสตรี ต่อมาในบทที่สาม ในยุคก่อร่างสร้างชาติ นักเขียนสตรีสนับสนุนการก่อร่างสร้างชาติของรัฐ ทั้งนโยบายเขตชุมชนธรรมจันและการปลุกใจประชาชนให้ร่วมสร้างชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจากนโยบายสร้างสิงคโปร์ให้เป็นรัฐในอุดมคติที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของปัจเจกชน

ในบทที่สี่ ยุคพัฒนาธรรมนิยมโลกาภิวัตน์คือยุคที่นักเขียนสตรีเติบโตมากกว่าในยุคแรก และผลงานของพวกเธอพัฒนาไปมากขึ้น นักเขียนสตรีใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์ที่หลากหลายและแสดงให้เห็นบทบาทของวรรณกรรมในฐานะอาวุธทางการเมืองที่เด่นชัดยิ่งขึ้น แคทเทอรีน ลิม ใช้นวนิยายที่มีแก่นเรื่องความทุกข์ของสตรี เพื่อวิพากษ์อำนาจปิตาธิปไตยของรัฐที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี สเตลลา กง ใช้บทละครประเพณีเล่นเดี่ยวของสตรี เพื่อวิพากษ์มายาคติปิตาธิปไตย และใช้รูปแบบบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ เพื่อวิพากษ์ความเหลื่อมล้ำทางเพศและวิพากษ์สังคมสิงคโปร์ที่เจริญรุดหน้าแต่ประชาชนไร้สุข ส่วนชูฉิน คริสทีน ลิม ใช้โครงเรื่องแบบเอมี-ตัน ซินโดรม และการหวนให้หาอดีตของสิงคโปร์ เพื่อแสดงรากเหง้าและการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชาวสิงคโปร์ในยุคโลกาภิวัตน์ ชูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอจิตวิญญาณหมู่บ้านที่

แตกต่างจากการสร้างพิพิธภัณฑ์และการแบ่งพหุชาติพันธุ์แบบ CIMO ของรัฐ ประเด็นเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านักเขียนสตรีสิงคโปร์ใช้วรรณกรรมเป็นอาวุธหลากหลายรูปแบบ เพื่อตอบโต้กับรัฐในทกมิติและรุนแรงขึ้น ทั้งในฐานะสตรีตอบโต้บุรุษและประชาชนตอบโต้กับรัฐ

บทสรุปของอัตลักษณ์สิงคโปร์ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนสามารถสรุปได้เป็นสามลักษณะคือ บ้านที่ไม่ปรองดอง ลักษณะพหุวัฒนธรรมที่จีนเป็นใหญ่ และเมืองที่โดดเด่นแต่ไร้สุข ประการแรก กระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์บ้านที่ปรองดองให้ความสำคัญกับสตรีในฐานะผู้สร้างครอบครัว แต่นโยบายที่ประกาศใช้กลับสนับสนุนให้พวกเธอพัฒนาบทบาททางอาชีพ ในระบบการศึกษา รัฐสนับสนุนให้สตรีสิงคโปร์ได้รับการศึกษาแบบตะวันตก แต่ยังคงคาดหวังให้สตรีปฏิบัติตามลัทธิขงจื้อ ในด้านการเมือง รัฐสนับสนุนให้สตรีร่วมแสดงความคิดเห็น แต่ต้องกระทำภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด ความย้อนแย้งดังกล่าวทำให้สตรีสิงคโปร์เกิดความสับสนในการดำเนินบทบาทของตน ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์สตรีสิงคโปร์คือ การครอบงำของอำนาจบิดาธิปไตย นักเขียนสตรีแสดงให้เห็นอำนาจบิดาธิปไตยที่ครอบงำสตรีทางเรือนร่าง ความสามารถ ทักษะทางการเมือง การสร้างครอบครัว และในทางศาสนา ซึ่งมีส่วนทำให้กระบวนการสร้างบ้านที่ปรองดองระหว่างสตรีกับรัฐไม่ประสบความสำเร็จ

นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนอตัวละครสตรีที่ได้รับความทุกข์จากสังคมบิดาธิปไตยและกลวิธีที่สตรีใช้ตอบโต้กับอำนาจของบุรุษ ตัวละครสตรีกลุ่มแรกคือผู้ที่ขัดต่ออำนาจบิดาธิปไตย ตัวละครสตรีในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นสตรีจีนในอดีต ตัวละครกลุ่มที่สองคือตัวละครสตรีที่อยู่ในภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงคือ สตรีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามจารีตได้ แต่ก็ไม่สามารถดำเนินชีวิตตามแนวคิดเสรีนิยมได้เช่นกัน ส่วนใหญ่เป็นสตรีสิงคโปร์ในยุคปัจจุบัน ตัวละครสตรีกลุ่มที่สามคือสตรีที่ดำรงตนเป็นมาราธิปไตย สตรีเหล่านี้จะใช้อำนาจในการดูแลบ้านสร้างอำนาจให้กับตน แต่สุดท้าย

ตัวละครกลุ่มนี้ล้วนถูกปฏิเสธจากครอบครัวทั้งสิ้น ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอำนาจของสตรีไม่มีอยู่จริงในสังคมปิตาธิปไตย

นอกจากการพยายามขบถต่ออำนาจและการดำรงตนเป็นมาตาธิปัตย์แล้ว นักเขียนสตรีนำเสนอตัวละครสตรีที่ต่อรองกับอำนาจปิตาธิปไตยด้วยการมีสัมพันธ์กับบุรุษตะวันตก ตัวละครบุรุษตะวันตกถูกนำเสนอในฐานะคู่เปรียบกับบุรุษสิงคโปร์ และเป็นภาพแทนของแนวคิดเสรีนิยม ความปรารถนาที่สตรีเหล่านี้มีต่อบุรุษตะวันตกสะท้อนความใฝ่หาเสรีภาพ ความนิยมตะวันตก และการเลียนแบบเจ้าอาณานิคมของสตรีสิงคโปร์ในยุคหลังอาณานิคม ตัวละครสตรีที่ปรากฏในรูปแบบดังกล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า กระบวนการสร้างบ้านที่ปรองดองตามวิธีการของรัฐสวนทางกับความปรารถนาของสตรี

แนวคิดสำคัญประการต่อมาในการสร้างบ้านที่ปรองดองคือ การสร้างเสริมจิตวิญญาณหมู่บ้าน แนวคิดนี้สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาธรรมที่รัฐบาลสิงคโปร์ประกาศใช้ตั้งแต่ปีค.ศ. 1989 รัฐสนับสนุนให้ประชาชนร่วมกันสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้านด้วยการรู้จักสามัคคี และเน้นย้ำเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวกันในฐานะประชากรสิงคโปร์ แต่สิ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีคือแนวคิดพัฒนาธรรมของสิงคโปร์ยังคงมีลักษณะเงินเป็นใหญ่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและอคติระหว่างชาติพันธุ์ นอกจากนี้ในยุคพัฒนาธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ นักเขียนทั้งสามนำเสนออัตลักษณ์ของตนต่อผู้อ่านนานาชาติโดยใช้กระบวนการทำตนเองให้เป็นตะวันออก ทำให้อัตลักษณ์เงินที่ปรากฏในวรรณกรรมเป็นไปตามที่ผู้อ่านชาวตะวันตกคาดหวัง แต่ในขณะเดียวกันก็ได้เผยให้เห็นความไม่แท้และลักษณะของประสบการณ์มือสองของนักเขียนกลุ่มนี้ด้วย

ในกระบวนการประกอบสร้างจิตวิญญาณหมู่บ้าน นักเขียนสตรีนำเสนอชุมชนทางวัฒนธรรมที่ต่างจากรัฐคือ การนำเสนอชุมชนทางวัฒนธรรมที่รัฐทำลายไปอย่างชุมชนชาวเรือริมแม่น้ำสิงคโปร์ และรื้อฟื้นชุมชนในอดีตเช่น ชุมชนชาวจีนอพยพในมาลายาก่อนยุคอาณานิคม

และชุมชนชาวจีนอพยพในมาเลเซีย นอกจากนี้ นักเขียนสตรียังนำเสนออัตลักษณ์ทางเลือกเพื่อรองรับความหลากหลายของประชากรลูกผสมที่มีมากขึ้นในสิงคโปร์คือ การนิยามตนเองเป็นชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประชากรของหมู่บ้านโลก แทนการนิยามตนเองกับชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเดียว

ด้านการประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองที่โดดเด่น จากรายงานการจัดอันดับต่างๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก แสดงให้เห็นว่าสิงคโปร์สามารถพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นรัฐเลิศได้สำเร็จทั้งในด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การศึกษาและสภาพแวดล้อม แต่นักเขียนสตรีนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการสร้างเมืองโดดเด่นนี้ว่า กลุ่มผู้ปกครองใหม่ยังคงใช้นโยบายเผด็จการทางความคิด ระบบเผด็จการรัฐสภาและกีดกันพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม รัฐบาลใช้วาทศิลป์ในการโน้มน้าวให้ประชาชนทำตามความต้องการของรัฐ มากกว่าการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และแม้ว่ารัฐจะต้องการส่งเสริมวรรณกรรมแห่งชาติ แต่ก็ยังคงควบคุมสื่อทั้งในและต่างประเทศ

ความย้อนแย้งที่เกิดขึ้นจากนโยบายรัฐส่งผลกระทบต่อประชาชนและทำให้เกิดปัญหาตามมา นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนทุกเพศทุกวัยว่า ชาวสิงคโปร์มีความผิดปกติทางจิตใจ บุรุษสิงคโปร์ติดกับดักค่านิยมมุ่งความสำเร็จ ประชาชนถูกระบบทุนนิยมครอบงำ ระบบการศึกษาทำให้เยาวชนขาดความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ในกระบวนการเร่งพัฒนาประเทศทำให้กลุ่มบุคคลที่มีโชกกำลังการผลิต เช่น กลุ่มรักร่วมเพศที่มีได้เพิ่มอัตราการให้กำเนิด และกลุ่มผู้สูงวัยที่มีได้เป็นแรงงานผลิตถูกกีดกันออกไปจากสังคม

ตามที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่านักเขียนสตรีทั้งสาม สนองตอบกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ ตามวิสัยทัศน์บ้านที่ปรองดองและเมืองที่โดดเด่น ด้วยการนำเสนอภาพบ้านที่ไม่ปรองดองระหว่างกับสตรีกับบุรุษและสตรีกับรัฐ เนื่องจากการใช้อำนาจปิตาธิปไตยและนโยบาย

เผด็จการ ในกระบวนการสร้างเสริมจิตวิญญาณหมู่บ้าน รัฐทำลายชุมชนทางวัฒนธรรมและเลือก
นำเสนอเฉพาะกลุ่มบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ในขณะที่ความเป็นพหุวัฒนธรรมของสิงคโปร์ก็
ยังคงมีลักษณะเงินเป็นใหญ่ จึงทำให้ไม่สามารถสร้างบ้านที่ปรองดองกับประชาชนพหุชาติพันธุ์ได้
และในกระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์เมืองที่โดดเด่น แม้รัฐจะสามารถทำตามเป้าหมาย
แต่ก็ละเลยปัญหาทางด้านจิตใจของประชากรทำให้สิงคโปร์กลายเป็นรัฐเลิศแต่ไร้สุข กล่าวได้ว่า
นักเขียนสตรีสิงคโปร์กลุ่มนี้ร่วมสร้างบ้านกับรัฐด้วยการนำเสนอผลกระทบในมุมกลับของการเร่ง
สร้างชาติ และเป็นกระจกสะท้อนการทำงานของรัฐว่าควรจะต้องประกอบสร้างสิงคโปร์ไปในทิศทางใด

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “สตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน” มีวัตถุประสงค์สองประการคือ ประการแรก เพื่อวิเคราะห์บทบาทของนักเขียนสตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีเชื้อสายจีนสามคนคือ แคทเทอรีน ลิม สเตลลา กง และซูเจิน คริสทีน ลิม ประการที่สอง เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม วัฒนธรรม และนโยบายรัฐของสิงคโปร์ที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าว

จากการศึกษากลุ่มข้อมูลวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น นวนิยายและบทละครของนักเขียนสตรีทั้งสามในสองช่วงเวลาย่อยคือยุคก่อร่างสร้างชาติ ปีค.ศ.1965-ค.ศ.1988 และยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ ปีค.ศ. 1989-ค.ศ. 2014 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเขียนสตรีทั้งสามเป็นนักเขียนสตรีเปอรานากันที่ได้รับการศึกษาแบบอังกฤษและนับถือคริสต์ศาสนา กระบวนการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้มีความหลากหลายและเลื่อนไหลตามพัฒนาการประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ตั้งแต่ยุคก่อร่างสร้างชาติจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งวิพากษ์ความย้อนแย้งของนโยบายรัฐด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

นักเขียนสตรีทั้งสามมีผลงานวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย บทละครและบทความ แสดงความเห็นทางการเมืองที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ วรรณกรรมของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้มีพัฒนาการสัมพันธ์กับการประกอบสร้างประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ โดยเฉพาะการแสดงอัตลักษณ์สิงคโปร์ผ่านประวัติศาสตร์ชาติจากมุมมองของสตรี ในบริบทสิงคโปร์ที่รัฐมีความเป็นปิตาธิปไตยสูง

5.1. ความหลากหลายแห่งอัตลักษณ์สิงคโปร์

ในยุคก่อร่างสร้างชาติ ปีค.ศ.1965-ค.ศ.1988 สิงคโปร์ต้องการนิยามตนเองในฐานะชาติใหม่ และสร้างอัตลักษณ์ชาติที่มีชาวจีนเป็นใหญ่ รัฐบาลเชิดชูวัฒนธรรมจีนด้วยภาษาจีนแมนดารินและ ลัทธิขงจื้อ นักเขียนสตรีเปอรานากันทั้งสามสนับสนุนนโยบายรัฐในยุคก่อร่างสร้างชาติและสร้าง ประวัติศาสตร์สิงคโปร์โดยการกลับไปสู่รากเหง้าวัฒนธรรมจีนที่แตกต่างกันสามรูปแบบ

แคทเทอริน ลิม กลับไปสู่รากเหง้าวัฒนธรรมจีนด้วยการนำเสนอวัฒนธรรมของชาวจีนอพยพ คือชาวจีนฮกเกี้ยน กลุ่มชาวจีนที่ยังคงสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณีจากจีนแผ่นดินใหญ่ แคทเทอริน ลิม นำเรื่องเล่า ประเพณี วัฒนธรรมจากชุมชนชาวจีนฮกเกี้ยนมานำเสนอในวรรณกรรม เพื่อแสดงอัตลักษณ์สิงคโปร์ผ่านชุมชนชาวจีน

สเตลลา กง กล่าวถึงการปรับตัวของชาวจีนอพยพในสิงคโปร์ที่ยังคงสืบสานมรดกทาง วัฒนธรรมคือลัทธิขงจื้อและนำเสนอประสบการณ์ของชาวจีนอพยพที่ปรับตัวเข้ากับบริบท อาณานิคม กลายเป็นวัฒนธรรมพันทางจีน-มาเลย์กับวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งมีทั้งผู้ที่ปรับตัวได้ดีและผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จ สเตลลา กงแสดงให้เห็นว่าในกลุ่มชาวเปอรานากันมีชนชั้น ทั้งชาวเปอรานากันที่ร่ำรวย และชนชั้นกรรมาชีพ

ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ต่างจากนักเขียนทั้งสองเพราะนำเสนอความ หลากหลายของรากเหง้าจีนที่มาจากความหลากหลายของเผ่าพันธุ์แรงงานจีนอพยพ ซูฉิน คริสทีน ลิม นำเสนอตัวละครชนชั้นกรรมาชีพว่าเป็นบรรพบุรุษของชาวจีนในสิงคโปร์ ต่างจากประวัติศาสตร์ ชาติสิงคโปร์ที่เชิดชูกลุ่มชาวจีนที่ประสบความสำเร็จและร่ำรวย นอกจากความหลากหลายของ เผ่าพันธุ์ชาวจีนอพยพ ซูฉิน คริสทีน ลิม ยังนำเสนอปฏิสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนกับชาติพันธุ์อื่นใน ชุมชนพหุวัฒนธรรมด้วย

นักเขียนสตรีทั้งสามประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ในรูปแบบแตกต่างกันเพื่อแสดงให้เห็นว่าประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์มีที่มาต่างกัน และแสดงจุดยืนทางด้านชนชั้นที่ต่างกันของนักเขียน ชูฉิน คริสทีน ลิม ให้ความสำคัญกับชนชั้นกรรมาชีพ ต่างกับสเตลลา กง ที่ให้ภาพชาวเปอรานากัน ในอุดมคติที่ประสบความสำเร็จในบริบทอาณานิคม แคทเทอร์ริน ลิม นำเสนอชุมชนชาวจีนอพยพเพียงกลุ่มเดียวคือชาวจีนฮกเกี้ยน ต่างจากชูฉิน คริสทีน ลิม ที่นำเสนอว่ากลุ่มชาวจีนอพยพมีหลายเผ่าพันธุ์ ซึ่งแตกต่างจากนโยบายเขตชุมชนเงินของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญเฉพาะภาษาจีน แมนดารินและลัทธิขงจื้อ

5.2. อัตลักษณ์สิงคโปร์ที่แปรเปลี่ยนในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์

ในบริบทโลกาภิวัตน์ที่สิงคโปร์ประสบความสำเร็จทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและก่อร่างสร้างชาติสำเร็จแล้ว ความท้าทายของรัฐคือการแข่งขันสู่ความเป็นเลิศในระดับโลก นโยบายรัฐมุ่งเน้นความเป็นเลิศในทุกด้านและต้องการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดองด้วยนโยบายจิตวิญญาณหมู่บ้าน นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์นโยบายรัฐที่ทำให้สิงคโปร์เป็นรัฐเลิศแต่ไร้สุข และวิพากษ์นโยบายพหุวัฒนธรรมของรัฐว่าไร้ความเสมอภาค ในขณะเดียวกันนักเขียนสตรีทั้งสามก็นำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ที่แตกต่างกันในสามรูปแบบ

แคทเทอร์ริน ลิม ยังคงนำเสนอวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนด้วยตัวละครสตรีจีนในอดีตเพื่อวิพากษ์ปิตาธิปไตยในครอบครัวจีน และนำเสนอตัวละครสตรีจีนชนชั้นกลางที่ได้รับความทุกข์จากนโยบายรัฐที่สนับสนุนให้สตรีได้รับการศึกษา แต่ยังคงวางบทบาทให้สตรีเป็นผู้ตามของบุรุษ

สเตลลา กง นำเสนอวัฒนธรรมชาวเปอรานากันด้วยตัวละครสตรีมาตาธิปไตยเพื่อแสดงรากเหง้าทางวัฒนธรรมของชาวจีนในสิงคโปร์ และวิพากษ์มายาคติของปิตาธิปไตยที่ลวงให้สตรีเชื่อว่าตนมีอำนาจ แต่กลับถูกปฏิบัติเสียดจากครอบครัว นอกจากนี้ สเตลลา กง ใช้บทละครและนวนิยายแนว

วิทยาศาสตร์เพื่อวิพากษ์สังคมสิงคโปร์ที่ก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ยังคงมีปัญหาสังคม

ซูเจิน คริสทีน ลิม ต่างจากนักเขียนทั้งสองเพราะสนับสนุนนโยบายพหุวัฒนธรรม ด้วยการนำเสนอชุมชนพหุชาติพันธุ์และตัวละครกลุ่มลูกผสมระหว่างชาติพันธุ์ ซูเจิน คริสทีน ลิม นำเสนอจิตวิญญาณหมู่บ้านของสิงคโปร์ ด้วยการรื้อฟื้นชุมชนชาวเรือริมฝั่งแม่น้ำและชุมชนชาวจีนอพยพในอดีตเพื่อวิพากษ์การกวาดล้างและจัดระเบียบชุมชนทางวัฒนธรรมของรัฐ

การนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์ของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้เลื่อนไหลตามพัฒนาการประวัติศาสตร์ชาติสิงคโปร์ ในบริบทพหุวัฒนธรรมและโลกาภิวัตน์ นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์รัฐในทิศทางเดียวกันว่าสิงคโปร์เป็นรัฐที่ประสบความสำเร็จ แต่ประชาชนเป็นทุกข์จากนโยบายรัฐที่มุ่งความเป็นเลิศในทุกด้านและสร้างความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี ในด้านพหุวัฒนธรรม แคทเทอรีน ลิม และสเตลลา กง ยังคงนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์จากวัฒนธรรมชาวจีนฮกเกี้ยนและชาวเปอรานากัน มีเพียงซูเจิน คริสทีน ลิม ที่นำเสนอชุมชนพหุวัฒนธรรมและความหลากหลายของชาติพันธุ์ที่มีมากขึ้นในสิงคโปร์

5.3. บทวิพากษ์ความย้อนแย้งของนโยบายรัฐ

ในยุคก่อร่างสร้างชาติ นักเขียนสตรีทั้งสามสนับสนุนนโยบายรัฐในการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ด้วยการหวนกลับไปหารากเหง้าวัฒนธรรมจีน แม้จะมีการวิพากษ์นโยบายรัฐแต่ก็ยังไม่เด่นชัด จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองคือ การปราบปรามสหภาพนักศึกษาสิงคโปร์ในปีค.ศ. 1975 นักเขียนสตรีทั้งสามจึงหันมาวิพากษ์นโยบายรัฐอย่างชัดเจน ในยุคพหุวัฒนธรรมนิยมโลกาภิวัตน์ที่รัฐบาลประกอบสร้างสิงคโปร์แบบมุ่งสู่ความเป็นเลิศทุกด้านและต้องการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์ความย้อนแย้งของนโยบายรัฐสี่ด้านคือ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ด้านการเมือง นักเขียนสตรีทั้งสามวิพากษ์ระบบการเมืองของสิงคโปร์ว่าเป็นเผด็จการและจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน ด้วยการนำเสนอตัวละครที่ถูกจำกัดการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และวิพากษ์ลักษณะเผด็จการรัฐสภาของสิงคโปร์ ด้วยการนำเสนอความพ่ายแพ้ของผู้เห็นต่างทางการเมืองและผู้ที่ยพยายามเปลี่ยนแปลงสังคม วรรณกรรมของทั้งสามแสดงให้เห็นว่าแม้ในยุคโลกาภิวัตน์สิงคโปร์จะเป็นรัฐที่ประสบความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่รัฐยังคงดำเนินนโยบายเผด็จการ ซึ่งย้อนแย้งกับนโยบายรัฐที่มุ่งสร้างสังคมประชาธิปไตยที่ทุกชาติพันธุ์เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียว แม้สเตลลา กง จะสนับสนุนแนวคิดผู้นำที่ดีมีคุณธรรม แต่ก็วิพากษ์ว่าแนวคิดนี้อาจนำไปสู่การกุมอำนาจของกลุ่มอภิชนเพียงกลุ่มเดียวซึ่งสวนทางกับรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ด้านเศรษฐกิจ นักเขียนสตรีกลุ่มนี้วิพากษ์ความสำเร็จของสิงคโปร์ว่าอยู่ในรูปแบบรัฐเลิศจนแต่ไร้สุข แม้สิงคโปร์จะประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลยังคงผลักดันให้สิงคโปร์เป็นเมืองที่โดดเด่นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยียิ่งขึ้น นักเขียนสตรีวิพากษ์นโยบายรัฐ ด้วยการนำเสนอตัวละครที่ล้มเหลวและตกเป็นทาสวัตถุ รวมถึงวิพากษ์ระบบทุนนิยมที่ทำให้ชาวสิงคโปร์เป็นทาสของทุน แข่งขันสูง และรู้สึกแปลกแยกกับสังคม นอกจากนี้ นักเขียนสตรีวิพากษ์สังคมที่เร่งความเจริญรุดหน้าของสิงคโปร์ว่าทอดทิ้งประชาชนกลุ่มที่มีไขแรงงานการผลิตไว้เบื้องหลังคือกลุ่มผู้สูงวัย วรรณกรรมของทั้งสามแสดงความย้อนแย้งของนโยบายทางเศรษฐกิจว่า ในขณะที่รัฐบาลมุ่งสร้างรัฐในอุดมคติที่ประชาชนมีความเป็นอยู่เท่าเทียมกัน แต่กลับใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนและคนรวยมากยิ่งขึ้น

ด้านสังคม นักเขียนสตรีกลุ่มนี้นำเสนอปัญหาสังคมของสิงคโปร์ว่าเกิดจากนโยบายรัฐที่มีความย้อนแย้ง โดยเฉพาะปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถี รัฐสนับสนุนให้สตรีได้รับโอกาสทางการศึกษาและอาชีพเท่าเทียมกับบุรุษ แต่กลับจัดวางหน้าที่ของให้สตรีให้เป็นแม่ปัญญาชนและผู้สนับสนุนของสามี นักเขียนทั้งสามปฏิเสธนโยบายรัฐ ด้วยการนำเสนอครอบครัวที่สิงคโปร์ที่

ล้มเหลว แยกแยก สมาชิกในครอบครัวไม่เป็นสุข และให้ตัวละครสตรีจีนเลือกสมรสกับบุรุษตะวันตก การสมรสกับบุรุษตะวันตกเผยให้เห็นสำนักอาณานิคมของสตรีสิงคโปร์ที่ยังคงเห็นว่าตะวันตกดีกว่า และหมายให้บุรุษตะวันตกเป็นผู้ปลดแอกสตรีจีนจากขนบกุลสตรีขงจื้อ แต่สุดท้ายกลับเผยให้เห็นว่า สตรียังคงยึดติดในมายาคติของปีตาธิปไตยเพราะการสมรสกับบุรุษตะวันตกเป็นการกลับเข้าสู่อำนาจ ปีตาธิปไตยเช่นกัน

นักเขียนสตรีทั้งสามแสดงให้เห็นว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถียังคงมีขึ้นขึ้น ด้วยการนำเสนอตัวละครสตรีชนชั้นกลางที่พ่ายแพ้ต่ออำนาจปีตาธิปไตย ในขณะที่สตรีชนชั้นล่างสามารถเอาตัวรอดได้ แสดงให้เห็นว่าสตรีชนชั้นกลางยังคงยึดติดในมายาคติของปีตาธิปไตยและความสมบูรณ์แบบของตนทำให้อยู่ในภาวะกลับไม่ได้ไปไม่ถึงคือ ปฏิเสธหลักกุลสตรีขงจื้อ แต่ก็ไม่สามารถปลดแอกตนเองจากมายาคติได้เช่นกัน ต่างกับสตรีชนชั้นล่างที่ไม่ถูกหล่อหลอมด้วยมายาคติและไม่ยึดติดในความสมบูรณ์แบบเท่าชนชั้นกลางจึงเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการขบถต่ออำนาจปีตาธิปไตย

สเตลลา กง นำเสนอปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเพศวิถีด้วยตัวละครมาตาธิปัตย์ที่มีอำนาจเหนือบุรุษ แต่ตัวละครเหล่านี้กลับถูกปฏิเสธจากครอบครัวและสังคมแสดงให้เห็นว่าสตรียังคงถูกลวงด้วยมายาคติว่าตนมีอำนาจ แต่สุดท้ายแล้ว สเตลลา กง ยังคงผลิตซ้ำแนวคิดเดียวกับสังคมคือสตรีที่พึงปรารถนาคือ สตรีที่เป็นผู้ตามของบุรุษ

ซูฉิน คริสทีน ลิม แตกต่างจากสเตลลา กง และแคทเทอริน ลิม เพราะเธอนำเสนอประเด็นความหลากหลายของเพศวิถี ด้วยการวิพากษ์รัฐที่เพิกเฉยต่อกลุ่มรักร่วมเพศและชี้ให้เห็นมายาคติที่สังคมมีต่อกลุ่มรักร่วมเพศ ซูฉิน คริสทีน ลิม ปฏิเสธการกำหนดเพศวิถีแบบชาย-หญิง ด้วยการนำเสนอครอบครัวรักร่วมเพศ และนำเสนอตัวละครกลุ่มรักร่วมเพศว่ามีความเท่าเทียมกับบุรุษและสตรีในทุกด้าน

นอกจากนี้ นักเขียนสตรีทั้งสามนำเสนอปัญหาสังคมของสิงคโปร์ด้านการศึกษา ด้วยการวิพากษ์ว่าระบบการศึกษาที่มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการของสิงคโปร์ทำให้เยาวชนเกิดการแข่งขันสูง และมีพฤติกรรมกลัวความล้มเหลว นักเขียนสตรีนำเสนอตัวละครเด็กนักเรียนที่ฆ่าตัวตายเพราะไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังของครอบครัวเพื่อวิพากษ์แนวคิดอภิชนนิยมของรัฐที่สนับสนุนเฉพาะกลุ่มปัญญาชน ทำให้เยาวชนแข่งกันเพื่อให้ได้อยู่ในกลุ่มปัญญาชน และจะนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมระหว่างกลุ่มอภิชนและชนชั้นแรงงานมากยิ่งขึ้น

ด้านวัฒนธรรม ในยุคก่อร่างสร้างชาติ รัฐดำเนินนโยบายเชิดชูวัฒนธรรมจีนเพียงชาติพันธุ์เดียว ต่อมาในยุคพหุวัฒนธรรม รัฐสนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรมที่ปรองดอง แม้นักเขียนสตรีทั้งสามจะนำเสนอภาพสิงคโปร์ที่จีนเป็นใหญ่และสนับสนุนการประกอบสร้างอัตลักษณ์จีน แต่ก็วิพากษ์นโยบายพหุวัฒนธรรมของรัฐว่าไร้ความเสมอภาค ด้วยการนำเสนอปัญหาอคติทางชาติพันธุ์และระบบการเมืองที่กีดกันนักการเมืองที่มีเชื้อชาวจีน ซึ่งย้อนแย้งกับนโยบายรัฐที่ต้องการสร้างสังคมพหุชาติพันธุ์ที่เท่าเทียม

ในยุคพหุวัฒนธรรม สเตลลา กง และแคทเทอรีน ลิมยังคงนำเสนออัตลักษณ์สิงคโปร์จากกลุ่มชาวจีน มีเพียงชูฉิน คริสทีน ลิม ที่นำเสนอสังคมพหุวัฒนธรรมและวิพากษ์นโยบายจิตวิญญาณหมู่บ้านของรัฐ ด้วยการนำเสนอชุมชนทางวัฒนธรรมที่ถูกรัฐกวาดล้างไปคือชุมชนชาวเรือริมแม่น้ำสิงคโปร์ แต่อย่างไรก็ตาม แม้นักเขียนสตรีทั้งสามจะนำเสนอนโยบายรัฐที่ปฏิบัติต่อกลุ่มชาติพันธุ์อื่นอย่างไม่เท่าเทียม แต่ก็เผยให้เห็นการนำเสนอตัวละครชาติพันธุ์อื่นจากมุมมองของสตรีจีนที่เป็นการให้ภาพผ่านอคติทางเชื้อชาติ เช่น ชาวทมิฬชอบดื่มสุราและเป็นชนชั้นกรรมาชีพ ชาวยูเรเซียนมีนิสัยเกียจคร้านและรักความรื่นเริง ในขณะที่ตัวละครชาวจีนส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีการศึกษาและฐานะดี

การศึกษาอัตลักษณ์สิงคโปร์ในวิทยานิพนธ์เรื่อง สตรีกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีน แสดงให้เห็นการประกอบสร้างอัตลักษณ์สิงคโปร์ ตั้งแต่ยุคก่อร่างสร้างชาติจนถึงยุคโลกาภิวัตน์ผ่านมุมมองของสตรี วรรณกรรมของนักเขียนสตรีกลุ่มนี้ ทำให้เกิดความเข้าใจอัตลักษณ์ที่หลากหลายและเลื่อนไหลของสิงคโปร์ รวมถึงความย้อนแย้งของ นโยบายรัฐและแสดงให้เห็นว่าสตรีมีสถานะเป็นผู้เขียนประวัติศาสตร์ (Her-story) และมีส่วนสำคัญยิ่ง ในการประกอบสร้างประวัติศาสตร์ (History) ชาติสิงคโปร์นับตั้งแต่ก่อร่างสร้างชาติเป็นต้นมา

5.4. ข้อเสนอแนะ

อัตลักษณ์สิงคโปร์ที่ปรากฏในงานของนักเขียนสตรีทั้งสามเป็นมุมมองหนึ่งจากภาพรวม อัตลักษณ์สิงคโปร์ ดังที่แคทเทอรีน ลิม กล่าวว่า ผลงานของเธอเป็นเพียงชิ้นส่วนหนึ่งในผืนผ้าแห่ง อัตลักษณ์สิงคโปร์ที่ต้องอาศัยผลงานของนักเขียนชาติพันธุ์อื่นประกอบด้วย (Y.-E. Lim, 1999) ในฐานะที่นักเขียนสตรีทั้งสามคือนักเขียนแห่งชาติและเป็นผู้บุกเบิกวรรณกรรมสิงคโปร์ การศึกษา ผลงานของพวกเธอจึงเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาวรรณกรรมสิงคโปร์ และเป็นแนวทางการศึกษา อัตลักษณ์สิงคโปร์ ในวรรณกรรมของนักเขียนสตรีสิงคโปร์เชื้อสายจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษรุ่นหลัง ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ วรรณกรรมสิงคโปร์เริ่มต้นจากนักเขียนชายเชื้อสายจีนที่ใช้ภาษาอังกฤษ แต่ผลงานกลับไม่เป็นที่นิยมเท่าผลงานของนักเขียนสตรี จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาเปรียบเทียบต่อไป นอกจากนี้ ยังสามารถศึกษาอัตลักษณ์สิงคโปร์จากผลงานของนักเขียนสิงคโปร์ชาติพันธุ์อื่นได้

รายการอ้างอิง

- Abrams, M. H. (2005). *A Glossary of Literary Terms 8th*. Boston Thompson Wadsworth
- Aljunied, S. M. K. (2009). British Discourses and Malay Identity in Colonial Singapore. *Indonesia and the Malay World*, 37(107), 1-21.
- Bakhtin, M. (1981). *The dialogic imagination: Four essays*. Texas: University of Texas Press.
- Baldwin, E., Longhurst, B., McCracken, S., Ogborn, M., & Smith, G. (1999). *Introducing Cultural Studies*. England: Prentice Hall Europe.
- Bechhofer, F., & McCrone, D. (2009). *National identity, Nationalism and Constitutional Change*: Palgrave Macmillan.
- Benedict, A. (1983). *Imagined Communities: Reflections on the origins and spread of nationalism*. London: Verso.
- Bhabha, H. K. (1994). *The location of culture*. New York: Routledge.
- Brooks, A. (2004). The Uncertain Configuration of a Politics of Location: The Intersection of Postcolonial, Feminist, and Nationalist Discourses in Understanding Chinese Diasporic Communities. *Asian Diasporas: Cultures, Identities, Representations*, 15-32.
- Cameron, M. E. (2010). Book Reviews. *The American Journal of Nursing*, 13(1), 75-77.
- Carsten, S. (1999). Dancing lions and disappearing history: The national culture debates and Chinese Malaysian culture. *Crossroads: An Interdisciplinary Journal of Southeast Asian Studies*, 11-64.
- Chan, J. S. (2000). The Status of Women in a Patriarchal State: The Case of Singapore. *Women in Asia: Tradition, Modernity, and Globalisation*, 39-58.
- Chew, E. (1991). *A History of Singapore*. England: Oxford University Press.
- Clammer, J. (1996). "Sociobiology and the Politics of Race: "Scientific" Knowledge, Theories of Chineseness and the Management of Pluralism in Contemporary," *Ethnic Relations in East Asia*, 249-273.
- De Beauvoir, S. (1952). *The Second Sex*. New York: Random House.
- Du Bois, W. E. B. (1989). *The Souls of Black Folk* New York Bantam Books

- Duara, P. (1997). Nationalists Among Transnationals: Overseas Chinese and the Idea of China, 1900-1911. *Ungrounded Empires: The Cultural Politics of Modern Chinese Transnationalism*.
- Ethnic Integration Policy is implemented. (1989). Available from HistorySG <http://eresources.nlb.gov.sg/history/events/d8fea656-d86e-4658-9509-974225951607>
- Foucault, M. (1984). What is Enlightenment? *The Foucault Reader*, 32-50.
- Goh Chok Tong's Contribution to Singapore and Singaporeans. (2012). <http://brightnewday.blogspot.sg/2004/08/goh-chok-tongs-contribution-to.html>
- Goh, C. T. (2008). A Distinctive City, A Harmonious Home. Available from 103 Meridian East Retrieved April 2015 <http://meridian103.com/issue-5/diplomacy/senior-minister-goh-chok-tong/>
- Hall, S. (1996). Ethnicity: Identity and Difference. *Becoming National: A Reader*, 339-351.
- Han, F. K. (2012). The real fear: Being pushed out of home. Available from The Straits Times Singapore Politics Retrieved May 2015 <http://www.singapolitics.sg/views/real-fear-being-pushed-out-home>
- Helford, E. R. (2005). Feminism. *The Greenwood Encyclopedia of Science Fiction and Fantasy: Themes, Works, and Wonders*, 289-291.
- Heng, G. (1995). State Fatherhood: The Politics of Nationalism, Sexuality, and Race in Singapore. *Bewitching Women, Pious Men: Gender and Body Politics in Southeast Asia*, 195-215.
- Ho, L.-C. (2009). Global Multicultural Citizenship Education: A Singapore Experience. *The Social Studies*(December), 285-193.
- Hodgkins, F. (2012, April 2012). Eurasians in Singapore, *PASSAGE*. Retrieved from <http://www.fom.sg/Passage/2012/03eurasians.pdf>
- Iswaran, S. (2009). CROSSING CULTURES, BRIDGING MINDS: A ROLE FOR SINGAPORE'S LANGUAGES AND LITERATURES. Available from National Archives of Singapore <http://www.nas.gov.sg/archivesonline/speeches/record-details/8054aa78-115d-11e3-83d5-0050568939ad>

- Jomo, K. S. (1997). A Specific Idiom of Chinese Capitalism in Southeast Asia: Sino-Malaysian Capital Accumulation in the Face of State Hostility. *Essential Outsiders: Chinese and Jews in the Modern Transformation of Southeast Asia and Central Europe*, 238.
- Joo, E. K. (1996). *The Straits Chinese: a cultural history*: Pepin Press.
- Jose, J., & Christine, D. (1997). Marriage and Marginalization in Singaporean Politics. *Journal of Contemporary Asia*, 27(4), 475-488.
- Journey Malaysia Tasik Chinni. Retrieved July 2015 journeymalaysia.com
- Kissinger, H. (2000). *From Third World to First: The Singapore Story: 1965-2000*. Singapore: Times Edition.
- Koh, T. A. (1992). The Impact of Literature on Society in Singapore. *Malaysia and Singapore: Problems and Prospects*, 69-85.
- Koh, T. A. (1994). Sing to the Dawn: Novels in English by Singaporean Women. *Emergent Voices: Southeast Asian Women Novelists*, 66-79.
- Kon, S. Stella Kon. Retrieved July 2015 www.emilyofemeraldhill.com
- Kon, S. (1986). *The Scholar and the Dragon*. Singapore: SNP Editions.
- Kon, S. (1995). *Eston* Singapore: EPB Publishers.
- Kon, S. (2000a). *A Breeding Pair*. Singapore: SNP Editions.
- Kon, S. (2000b). *Butterflies Don't Cry*. Singapore: SNP Edition.
- Kon, S. (2000c). *Emporium and Other Plays*. Singapore: SNP Editions.
- Kon, S. (2000d). *The Immigrant and Other Plays*. Singapore: SNP Editions.
- Kon, S. (2000e). *Prize Winning Plays*. Singapore: SNP Editions.
- Kon, S. (2000f). *Silent Song and Other Plays*. Singapore: SNP Editions.
- Kon, S. (2012). *Emily of Emerald Hill*. Singapore: Constellation Books.
- Kwang, H. F., Fernandez, W., & Tan, S. (1997). *Lee Kuan Yew The Man and His Ideas*. Singapore: Times Editions.
- Lee, K. Y. (1971). Press freedom: Address to the General Assembly of the International Press Institute Available from BBC NEWS Asia Retrieved April 2015 <http://www.bbc.com/news/world-asia-31582842>
- Lee, K. Y. (1983a). The Education of Women and Patterns of Procreation *Bulletin of the Singapore Regional Institute of Higher Education and Development*, 2-5.

- Lee, K. Y. (1983b). Talent for the Future. *Changes in the Fertility Policy of Singapore*, 39-46.
- Lee, K. Y. (1998). *The Singapore Story: Memoirs of Lee Kuan Yew*. Singapore: Times.
- Lee, K. Y. (2011). *Hard Truths to Keep Singapore Going*. Singapore: Straits Times Press.
- Liang, D. (2005, 12 Aug.). Nobel Dream Just Fiction Here?, *Today*, p. 3.
- Lim, C. Catherine Lim. Retrieved July 2015 www.catherinelim.sg
- Lim, C. (1978). *Little Ironies-Stories of Singapore*. Singapore: Heinemann Asia.
- Lim, C. (1980). *Or Else, the Lightning God&Other Stories*. Singapore: Heinemann Asia.
- Lim, C. (1982). *The Serpent's Tooth*. Singapore: Times Books International.
- Lim, C. (1987). *The Shadow of a Shadow of a Dream*. Singapore: Heinemann Asia.
- Lim, C. (1989). *O Singapore!* Singapore: Times Books International.
- Lim, C. (1992). *Deadline for Love and Other Stories*. Singapore: Heinemann Asia.
- Lim, C. (1993). *The Woman's Book of Superlatives*. Singapore: Times Editions.
- Lim, C. (1999). *Meet Me On The Queen Elizabeth 2!* Singapore: Horizon Books.
- Lim, C. (2011a). *The Bondmaid*. Singapore: Marshall Cavendish Editions.
- Lim, C. (2011b). *Following the Wrong God Home*. Singapore: Marshall Cavendish Editions.
- Lim, C. (2011c). *Miss Seetoh in the World*. Singapore: Marshall Cavendish Editions.
- Lim, C. (2011d). *The Teardrop Story Woman*. Singapore: Marshall Cavendish Editions.
- Lim, C. (2014). *Roll Out the Champagne, Singapore!*
- Lim, S. C. Suchen Christine Lim. Retrieved July 2015 www.suchenchristinelim.com
- Lim, S. C. (1990). *Gift from the Gods*. Singapore: Graham Brash.
- Lim, S. C. (1993). *Fistful of Colours*. Singapore: SNP International Publishing.
- Lim, S. C. (2007). *The Lies That Build a Marriage*
- Lim, S. C. (2009a). *A Bit of Earth*. Singapore: Marshall Cavendish Editions.
- Lim, S. C. (2009b). *Rice Bowl*. Singapore: Times Books International.
- Lim, S. C. (2013). *The River's Song*. England: Aurora Metro Books.
- Lim, Y.-E. (1999). *Women in Bondage*. Singapore: Times Editions.
- Loomba, A. (1998). *Colonialism/Postcolonialism*. New York: Routledge.
- Manuelrayan, A. (2001). Does Stella Kon Explain Her Society? Retrieved July 2013 <http://www.emilyofemeraldhill.com/sk-paper-by-am.html>

- McClintock, A. (1993). The Angel of Progress: Pitfalls of the Term 'Post-Colonialism'. *Colonial Discourse and Post-Colonial Theory: A Reader*, 291-303.
- McKean, O. G. (2005). *From this land we are made: Christianity, Nationhood, and the Negotiation of Identity in Singapore Women's Writing*. (Master), National University of Singapore, Singapore.
- Means, L. (1994). The Orient-ation” of Eden: Christian/Buddhist Dialogics in the Poetry of Shirley Geok-lin Lim. *Christianity and Literature*, 189-203.
- Meryers, D. T. (2002). *Gender in the Mirror*: Oxford University Press.
- Mohamad, M. (2011). *Melayu: The Politics, Poetics and Paradoxes of Malayness*. Singapore: NUS Press.
- Morley, J. W. (1993). *Political Change in the Asia-Pacific Region*. New York: M.E.Sharpe.
- Mthuni, Z., Nozipho, M., Calda, d. V., Thato, M., & Muziwandile, H. (2014). Herstory: Writing women into South African history. *Agenda: Empowering women for gender equity*, 28(1), 7-17.
- National Arts Council (2012). Available from Singapore Government Retrieved May 2015 <https://www.nac.gov.sg/>
- Nureza, A. (2007). Suchen Christine Lim. Available from SingaporeInfopedia Retrieved 15 May 2015, from National Library Board Singapore http://eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_1323_2007-11-22.html?utm_expid=85360850-6.qNOOYF40RhKK6gXsOEaAJA.0&utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.co.th%2F
- O'Brien, M. (1981). *The Politics of Reproduction*. London: Routledge.
- Pipa - Chinese Lute Traditional Chinese music instrument. (2000). Available from Philmultic Management & Productions Inc. Retrieved April 2015 <http://www.philmultic.com/pipa/>
- Poon, A. (2008). Mining the Archive: Historical Fiction, Counter-modernities, and Suchen Christine Lim's A Bit of Earth. *The Journal of Commonwealth Literature*, 25-42.

- Quayum, M. (2005). Keeper of the Creative Flame: Suchen Christine Lim interviewed by Mohammad A. Quayum. *The Journal of Commonwealth Literature*, 41(145), 145-158.
- Quayum, M., Wong, P. N., & Gwee, L. S. (2009). Singapore: NUS Press.
- Ramon, E. (2008). Discourse, Memories and Facts: The Perceptions of History and Her-story in Carme Riera's *Cap al cel obert* (1999). *Journal of Catalan Studies*.
- Roberts, E. D. (2000). COMMENTARY: THE PARADOX OF SILENCE: SOME QUESTIONS ABOUT SILENCE AS RESISTANCE *University of Michigan Journal of Law Reform*.
- Santhi, M. R., Shakila, A. M., & Elangkeeran, S. (2010). Resistance and Oppression in Su-Chen Christine Lim's Novels: A Radical Feminist Analysis *Studies in Literature and Language*, 1(7), 89-97.
- Selden, R., Widdowson, P., & Brooker, P. (2005). *A reader's Guide to Contemporary Literary Theory*. Ohio: Bowling State University Popular Press
- Singapore Department of Statistics. (2015). Available from Department of Statistics Singapore Retrieved May 2015 <http://www.singstat.gov.sg/>
- Singapore Literature Prize. (2015). Retrieved July 2015 www.bookcouncil.sg
- Singh, K. (1998). *Interlogue Studies in Singapore Literature Volume 1: Fiction*. Singapore: Ethos Books.
- Talib, I. S. (2002). *The Language of Postcolonial Literatures an introduction*. New York: Routledge.
- Tan, K. P. (2009). Who's Afraid of Catherine Lim? The State in Patriarchal Singapore. *Asian Studies Review*, 33(1), 43-62.
- Vasil, R. (1995). *Asianising Singapore: the PAP's Management of Ethnicity*. Singapore: Heinemann Asia
- Wagner, T. S. (2002). Boutique Multiculturalism and the Consumption of Repulsion: Re-Disseminating Food Fictions in Malaysian and Singaporean Diasporic Novels. *The Journal of Commonwealth Literature*, 31-45.
- Wallace, D. (2004). *The Woman's Historical Novel*. England: Palgrave Macmillan.
- Watson, R. S., & Ebrey, P. B. (1991). *Marriage and Inequality in Chinese Society*. Berkeley: University of California Press.
- West, B. A. (2009). *Encyclopedia Of The Peoples Of Asia And Oceania: Facts On File*.

White, H. (1987). *The Content of the Form. Narrative Discourse and Historical Representation*. Baltimore: John Hopkins University Press.

Wicks, P. C. (1992). Catherine Lim's Singapore. *Asian Studies Review*, 16(2), 157-170.

Women and Confucianism. (1996). Retrieved July 2015

www.womeninworldhistory.com

โคริน เฟื่องเกษม. (2554). สิงคโปร์ภายใต้สามผู้นำ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

โชติสุทธิ, เ. (2557). ภูมิบุตร: นโยบายเชื้อชาตินิยมในมาเลเซีย. *วารสารปาริชาติ*, 27(1), 78-97.

นภสินธุ์วงศ์, ไ. (2551). เขาชมว่าอาหารเรือเป็นสุขภาพบุรุษ. *นาวิกศาสตร์*, 91(5), 3.

พงศาพิชญ์, อ. (2548). เพศสถานะและเพศวิถีในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พลศรี, ร. (2014). Miss Joaquim: Hybridity and Plural Identities in Singaporean Women

Writers' Literary Works. In ร. ต. ต. บุญขจร (Ed.), *อาเซียนจากมิตินวนกรรม: อดีตถึงยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วรรณคดีศึกษา.

พลศรี, ร. (2557). คำลวงและมีเสื่อ: อัตลักษณ์สิงคโปร์ในรวมเรื่องสั้น *The Lies That Build a Marriage*

ของชูฉิน คริสทีน ลิม และบทละครเรื่อง *Butterflies Don't Cry* ของสเตลลา กง. *วรรณคดี*

เปรียบเทียบ (วรรณคดีสี่เขียวและวรรณคดีนานาชาติ), 3(3), 97-119.

เพ็ชรี สุมิตร. (2557). ประวัติศาสตร์สิงคโปร์. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

มัทนา เจริญวงศ์. (2548). แกรมซี่กับทฤษฎี Hegemony และ Ideology.

ยศ สันตสมบัติ. (2548). "การทำความเข้าใจ 'เพศสถานะ' และ 'เพศวิถี' ในสังคมไทย". *ปิตาธิปไตย พุทธ*

ศาสนา เพศสถานะและเพศวิถี, 1-39.

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์. (2540). *Red Star Over China* ถึงวาระแซยิด. *หอคอยส่องโลก*, 4.

ภาคผนวก

- ก. บทสัมภาษณ์ ชูฉัตร คริสทีน ลิ้ม
- ข. ป้ายรณรงค์นโยบายรัฐของสิงคโปร์
- ค. ภาพกำแพงในสิงคโปร์
- ง. ภาพชาวเปอรานากัน

ก บทสัมภาษณ์ ชูเฉิน คริสทีน ลิม

วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2556 สัมภาษณ์โดย นางสาวรัญวรัชญา พูลศรี

Ranwarat: From your novels **A Bit of Earth** and **Fistful of Colours** which are related to multiculturalism, I wonder why only **Gift from the Gods** was employed the Chinese traditional style?

Suchen: Well, I have a Confession. I didn't think of myself as a novelist so after I had published **Rice Bowl**, the first scene of **Fistful of Colours** came to my mind. Did I tell you, right? I saw this girl, you know with painting on the wall but that character Suwen was too strong for me after the first novel so I locked her away and then I went and decided to write a **Fistful of Colours**.

My reason being, I wrote **Rice Bowl** based on my university experience I was doubtful whether I could be a novelist so I decided to write on something that a part of my childhood that I know because I was brought up by my grandmother who is Taoist so I know what if this life is about, in Chinese temples.

It would be based on characters, you know, who are different from my family so I told myself if I can write I should be able to imagine and write so that's why I wrote on something, so this is **Gift from the Gods**, is like a novel to train me in writing, you know.

Ranwarat: Why the Chinese traditional styles such as the family's hierarchy and Chinese women are important in **Gift from the Gods**?

Suchen: It could set in period of Singapore's social history. Let's see from 1900 right to even the early 1960, when in traditional Chinese family, a son is very important, right? So and then the main character I guess Yen-Ti, Right? The graduated daughter is looking back at her mother's decision, you know that her mother being an illiterate woman and only way she could upgrade herself is to marry someone rich, right? And then ..and in order to maintain her standing, she had to produce a son. So she went

to the...what I called.. the superstitious traditional Chinese for a son, right? And was abused by the temple medium.

This story when I was growing up was very common! In fact when I was an undergrad, I did short study in Sociology and I did research in China town. My friend and I attended one of this sessions with the Chinese medium and we saw how he advised women who asked for sons and you won't imagine, one of them, he told the woman "Don't walk pass the water pike." so it happened, you know so I look at my fiction as fiction created out of a grain of facts.

Ranwarat: Why do you concern about multiculturalism in Singapore?

Suchen: I didn't choose the theme. See, when we write we don't think in term of multiculturalism or hybridity. We don't think of such things, in case with the characters. We see characters, you know.

Ranwarat: The characters come first?

Suchen: Yes, the characters come first and if you look at Suwen in **Fistful of Colours**, then her social milieu..her environment. She would have Indian friend, Chinese friend, Malay friend so that would be normal.

Ranwarat: About the women characters such as Suwen from **Fisful of Colours** and Marie from **Rice Bowl**, both of them seem to be the women with independent sense. So can we assume that it's the image of modern Singaporean women? I mean in your opinions.

Suchen: Well, I think it's for the novelist, the artist we do not look at society as such. We look at individuals, critics derive or make assumption and theorize from the individuals to the social group, right? So having said that, I would say that maybe Suwen and Sister Marie, they represent the new Singapore women who can compare to.. let's see, Yen-Ti's mother..compare to Suwen's mother.

These are young women who are educated..who have a point of view and they make up their mind and decided at some extents, they want to be in control of their

mind and decide..at some extents, they want to be in control of their own life and they made choices. They will be like you!

Ranwarat: Actually, I love Suwen.

Suchen: Of course you know as individual.. No, as character representing that...the character will have moment of indecisiveness and doubt and so on. You know, but on the whole she made decision to take the train and leave Mark, you know.

Ranwarat: I wonder how do you feel about the concept of “Postcolonial English-educated Chinese writer” in case of describing yourself?

Suchen: I do not think about such concept. That's not my role.

Ranwarat: But for Chinese writer?

Suchen: Yes! I think that is looking at somebody from outside..looking at us from a Western perspective but I am Singapore writer. I'm a Southeast Asian Chinese I am not a China Chinese, not a Hong Kong Chinese but Chinese ethnicity born in the Southeast Asia with our multiculturalism.

I mean like I see you as semi-multicultural..I don't know, but there somebody else will say. But I think because of the commonality of language, English. Our common culture in term of our education and the book we read, we have something in common so I think that perhaps an Asian critic like yourself looks at us in the different way. We are independent. Why must we always be in postcolonial defined by the West.

Ranwarat: There's a research about how Christianity affects your characters, how do you think about this topic?

Suchen: Well, they might see something else because my new novel is with Buddhism, you know and it will be based on Bhuddism so by then they will see something else. As far as I'm concerned, that's why I say we're very lucky in Southeast Asia. I'm in a society like Singapore which is multicultural, so it experienced me from a very young age.

To all these different things, so I'm not monocultural like Scotland. So we can write about different things. The next time I might have a character who will be Indian or Islam. You know, or Hindu but for the time being the next novel, you know. She [main character] will discover her mother became a Buddhist...Oh that's so good, by then I would have explored from the Christian perspective in novel in **Rice Bowl**, **Gift from the Gods** Taoist, **The River's Song** will be Buddhism...very thumb.

Ranwarat: So I have to ask you about how the women writers portray Singaporean identity in quite different ways such as Stella Kon portrays Peranakan culture, Catherine Lim's Chinese Hokkien tradition and you focusing multiculturalism? The role of the writers in representing Singaporean identity?

Suchen: Let's put it this way, the writers write and portray the society inside the novel based on her own perception and thinking, you know. If her world is very narrow then the world in her novel would also be very narrow, Correct? Right? So but maybe some writers might choose to deliberately stick to one particular group, Peranakan and not beyond. I'm very curious I write in order to discover...to discover the old and the new. So I do not believe that Singapore Chinese women are defined by bound feet..bound feet..too exotic. And besides, my grandmother has bound feet but she's a very strong woman. She was the director of our company so we can't.....

I mean the Western writers always portray the Chinese women from China and as submissive, obedient, right? But if you look at women of China now, they are not submissive. They are very strong, right? Neither a Thai woman!..So I think the role of modern writers whether male or female is to break the stereotype created by Western perception and not to exoticize our own culture whether Thai, Laotian or anywhere else is dynamic, always changing so what has been written in the history book is not as real life. As far as possible, we the novelists actually whether he or she likes it or not, the writing reflects some of her part..will reflect what is in society. Does that make sense?

Ranwarat: Did you aim to portray the conflict between English-educated person and Chinese educated person in **Rice Bowl**?

Suchen: That's very strange I thought in **A Bit of Earth** I was very certain the conflict between Chinese educated and English-educated, Peranakan brother and the China-

born brother, right? But **Rice Bowl** is not so much about that to me. It's about the struggle of a group of young people who are critical when Singapore was a heart-tough society and when it was very controlled by the government and very stricted. So I think it is about the courage of group of young people who are idealistic..who are willing to question the government and their critique of materialism of Singapore, at a time when the criticize of government could put you into jail and I think it's the value of **Rice Bowl**.

You know that **Rice Bowl** when I first published it, nobody asked me to do public reading...with this new edition after 25 years I was asked to read in the public and there were so many young people who came up to say Thank you. I think it's about youth. The courage of youth!

Ranwarat: From the character Marie in **Rice Bowl** she led her students to question the society but finally it ended up with nothing, so do you think it reflects your situation with your readers?

Suchen: Ah I see..Let's put it this way the novel alright I didn't set out in the first place to do this. It was never, the writer's aim is to portray a character and tell the story, right? But if you see it provokes questions, questioning, you know by the readers and it's not the writer's job to provide an answer. To provide an answer will turn into a moral tale, right?

So I never as an artist wants to be moralistic and tell people what to do, but to provide new perspective to look at our society and well, we are all thinking people. Once we read, we were thinking. Is that enough? You have been asking, it's like you are thinking of the rise of the new women in Singapore or as reflected in the novel even in **A Bit of Earth** though it set in the 19 Century I think in there, I've explored the rise of the new women, right? Between the China-born wife, the Peranakan wife, you know and so on.

Ranwarat: I'm quite interested in women characters and women's role in Singapore.

Suchen: Ok, If you are interested in that I recommend..I think you have read **A Bit of Earth**, right? Something about the China-born wife about how she learned to do business, right? That's right, something like that and yesterday I was reading this

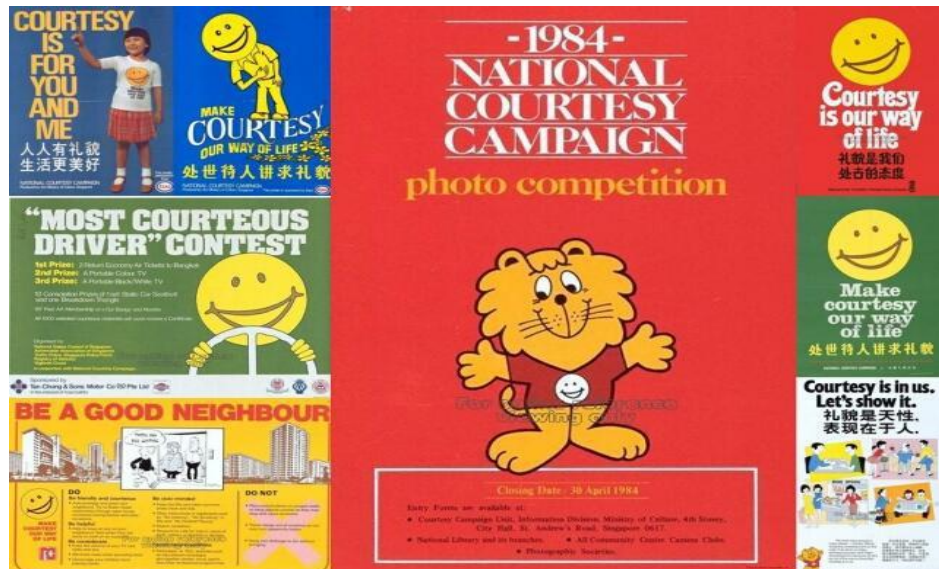
memoirs by the former president of AWARE. Have you heard about AWARE? It's association about women in Singapore. They do research on women issue so her memoirs might give you some background of the rise of the Singapore women and there you can see how her perspective..and you should read it for yourself it's quite interesting. Come I'll give you the title.

Ranwarat: Thanks a lot, it'll be very helpful for me.

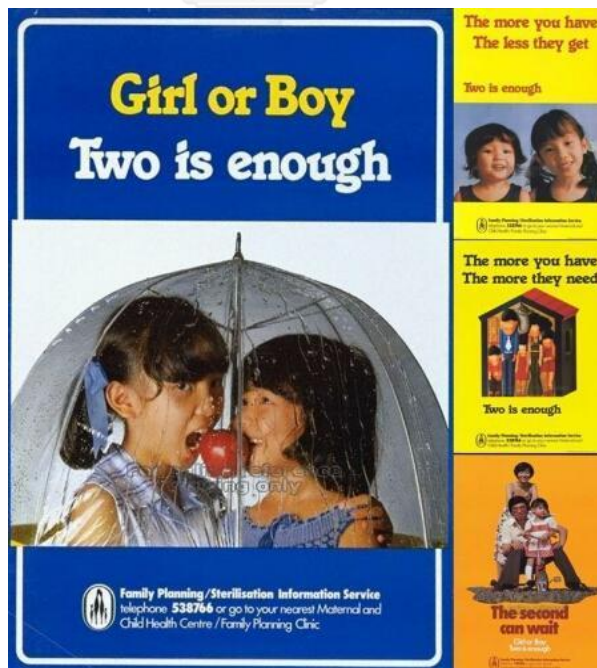
จบการสัมภาษณ์

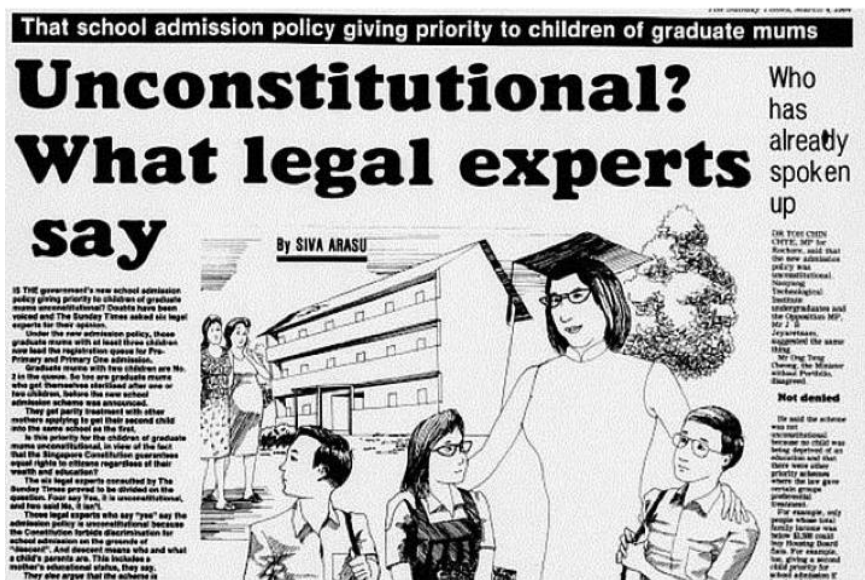
ข ป้ายรณรงค์นโยบายรัฐของสิงคโปร์

นโยบายมารยาทแห่งชาติ (National Courtesy Campaign) (1979-2001)

นโยบายคุมกำเนิด Stop At Two (1970-1986)

โครงการแม่ปัญญาชน (Graduate Mothers' Scheme)(1984)

โครงการพูดจีนแมนดาริน (Speak Mandarin Campaign) (since 1979)

โครงการต่อต้านบุรุษไว้ผมยาว “Campaign Against Long Unkempt Hair Among Males”(1972)

Quota and subsidy

INDIAN/OTHERS QUOTAS REVISED

PREVIOUSLY ■ The quota for Indians/Others was 10% at neighbourhood level and 13% for individual blocks.

NOW ■ 12% at neighbourhood level, 15% for block.
No change for other races.
Chinese: 84% at neighbourhood level, 87% for block.
Malays: 22% at neighbourhood level, 25% for block.

QUOTAS FOR PRs

PREVIOUSLY ■ There were no quotas for non-Malaysian PRs buying flats in HDB blocks and neighbourhoods.

NOW ■ There is a 5% limit on these PRs in the neighbourhood, and 8% for individual blocks. Buyers must also meet the ethnic quotas.

FOR SINGAPOREANS MARRIED TO PRs

Their housing subsidy will be \$10,000 lower than for Singaporean couples. But they will get the money back when the PR spouse becomes a citizen or they have a Singaporean child.

โครงการบ้านจัดสรรของรัฐ (HDB) (1989)

ค ภาพกัมปงในสิงคโปร์

ง ภาพชาวเปอรานากัน

ชาวเปอรานากันในอินโดนีเซีย

ชาวเปอรานากันในมะละกา

ชาวเปอร์anakanในจังหวัดภูเก็ต

**PRELIMINARY SURVEY OF THE
PERANAKAN IN MYANMAR, WITH
SPECIAL REFERENCE TO PENANG**

BY DR U THAW KAUNG

23 OCTOBER 2009
7:00PM - 8:00PM
THE IXORA ROOM

Talk is FREE. No registration is required. Spaces are available on a first-come, first-served basis. Limited spaces available.

(Her Son (Dr. U Thaw Kaung's daughter) is Myanmar woman here)

ABOUT THE TALK

The coastal region of Myanmar seems to be one of the most northern expansions of the Peranakans in the former British Straits Settlements. There are Peranakans in Mergal, Tavoy, Moulmein and Yangon. They are known as "Pabu" by the Myanmar, the Chinese, and the Sino-Myanmar participants we interviewed for this preliminary survey. The Pabu community in Yangon is disappearing fast as they integrate with the local Myanmar people and other Chinese-Chinese. This talk is based on the interviews Dr Thaw Kaung and his team completed in 2003 with Pabu descendants in Yangon. Examples of some

ชาวเปอร์anakanในเมียนมาร์

ชาวเปอรานากันในสิงคโปร์

ชาวเปอรานากันในป่ฉง

